

Πρόγραμμα Σπουδών για το μάθημα Ελληνικής Γλώσσας και Πολιτισμού στο Καντόνι της Ζυρίχης

Ζυρίχη 2024

Περιεχόμενα

Πρόλογος	05
----------------	----

Μέρος Α΄

A. Θεωρητικό πλαίσιο

1. Εισαγωγή	09
2. Σκοπός της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης	11
3. Προσανατολισμός του σχολείου	14
4. Μεθοδολογία δημιουργίας και δομή του προγράμματος σπουδών	14
5. Βασικές αρχές του Προγράμματος Σπουδών	16
6. Τρεις παιδαγωγικές – διδακτικές αρχές για το μάθημα HSK	17
a. Αρχή της «ετερογένειας ως κανονικότητα»	
b. Αρχή του «προσανατολισμού στην καθημερινή ζωή»	
c. Αρχή «Πολυγλωσσία στο ελβετικό πολυπολιτισμικό περιβάλλον»	
7. Μαθησιακοί στόχοι και δεξιότητες στο μάθημα HSK	19
8. Ποικιλία μεθόδων και μαθησιακή υποστήριξη	21
9. Διατομεακές δεξιότητες	21
a. Προσωπικές	
b. Κοινωνικές	
c. Μεθοδολογικές	
10. Διαστάσεις ποιότητας στα μαθήματα HSK	23
a. Διάσταση «Προσανατολισμός στον μαθητή / προσανατολισμός στον εκπαιδευτικό»	
b. Διάσταση «Προσανατολισμός στη διαδικασία - προσανατολισμός στο γνωστικό αντικείμενο»	
c. Διάσταση «προσανατολισμός στο άτομο – προσανατολισμός στην κοινότητα»	
d. Διάσταση «Προσανατολισμός στην πολυγλωσσία - προσανατολισμός στη μονογλωσσία»	
e. Διάσταση «Πολυπολιτισμικός προσανατολισμός - μονοπολιτισμικός προσανατολισμός»	
11. Πώς οργανώνουμε αποτελεσματικά το μάθημά μας;	26
12. Αξιολόγηση στα μαθήματα HSK	
12.1. Μορφές αξιολόγησης	30
a. Διαμορφωτική ή αξιολόγηση για τη μάθηση	

b. Αθροιστική αξιολόγηση	
c. Προκαταρκτική - αρχική ή προγνωστική αξιολόγηση	
12.2. Βαθμοί	31
13. Τάξεις και Κύκλοι μάθησης	33
14. Θεματικές ενότητες	35

B. Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία

1. Γενικοί στόχοι	39
2. Το περιεχόμενο	44
3. Γραμματική	46
4. Λεξιλόγιο	48
5. Διδακτικά Εγχειρίδια	50
6. Λογοτεχνία	51

C. NMG

1. Σημασία και στόχοι	55
2. Διδασκαλία της Ιστορίας	57

ΜΕΡΟΣ Β΄

1. 1^{ος} Κύκλος

1.1. Ελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία	
1.1.1. Γενικοί εκπαιδευτικοί στόχοι διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας	61
1.1.2. Ειδικοί Εκπαιδευτικοί Στόχοι διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας	63
1.1.3. Αναλυτική Απεικόνιση του Προγράμματος Σπουδών για τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας	
1.1.3.A. Νηπιαγωγείο	68
1.1.3.B. 1η τάξη	81
1.1.3.C. 2η τάξη	90
1.1.4. Λογοτεχνία	
1.1.4.A. Δεξιότητες	100
1.1.4.B. Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα.....	100
1.2. NMG	
1.2.1. Γενικοί στόχοι και προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	102
1.2.2. Αναλυτική Απεικόνιση του Προγράμματος Σπουδών για τη διδασκαλία του NMG	

1.2.2.A. Νηπιαγωγείο	105
1.2.2.B. 1η τάξη	112
1.2.3.C. 2η τάξη	116

2. 2^{ος} κύκλος

2.1. Ελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία

2.1.1. Γενικοί εκπαιδευτικοί στόχοι διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας	122
2.1.2. Ειδικό εκπαιδευτικό στόχοι διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας	122
2.1.3. Αναλυτική Απεικόνιση του Προγράμματος Σπουδών για τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας	
2.1.3.A. 3η τάξη	131
2.1.3.B. 4η τάξη	141
2.1.3.C. 5η τάξη	155
2.1.3.D. 6η τάξη	170

2.1.4. Λογοτεχνία

2.1.4.A. Δεξιότητες	191
2.1.4.B. Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	192

2.2. NMG

2.2.1. Γενικοί στόχοι και προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	195
2.2.2. Αναλυτική Απεικόνιση του Προγράμματος Σπουδών για τη διδασκαλία του NMG	
2.2.2.A. 3η τάξη	197
2.2.2.B. 4η τάξη	203
2.2.2.C. 5η τάξη	209
2.2.2.D. 6η τάξη	217

3. 3^{ος} κύκλος

3.1. Ελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία

3.1.1. Γενικοί εκπαιδευτικοί στόχοι διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας	228
3.1.2. Ειδικό εκπαιδευτικό στόχοι διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας	228
3.1.3. Αναλυτική Απεικόνιση του Προγράμματος Σπουδών Γλώσσας για τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας	

3.1.3.A. 1η Γυμνασίου	234
-----------------------------	-----

3.1.4. Λογοτεχνία

3.1.4.A. Δεξιότητες	244
3.1.4.B. Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	245

3.2.	NMG	
3.2.1.	Γενικοί στόχοι και προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	247
3.2.2.	Αναλυτική Απεικόνιση του Προγράμματος Σπουδών για τη διδασκαλία του NMG	
3.2.2.A.1η	Γυμνασίου	248

Παράρτημα

1.	Σχέδιο μαθήματος HSK για τον 1 ^ο κύκλο (Γερμανικά)	255
2.	Αξιολόγηση μαθήματος HSK για τον 1 ^ο κύκλο (Γερμανικά)	258
3.	Σχέδιο μαθήματος HSK για τον 2 ^ο κύκλο (Γερμανικά)	262
4.	Αξιολόγηση μαθήματος HSK για τον 1 ^ο κύκλο (Γερμανικά)	265
5.	Επιστολή HSK: Rahmenlehrplan Heimatliche Sprache und Kultur (vollständig überarbeitete 4. Auflage 2023)	270
6.	Επιστολή HSK: Κριτήρια προσαρμογής Προγράμματος Σπουδών	272
	Βιβλιογραφία	274

Πρόλογος

Θεόδωρος Κίτσιος

Εκπαιδευτικός

Συντονιστής HSK – Παιδαγωγικός Εκπρόσωπος

Η διαδικασία αναθεώρησης του παλαιού Προγράμματος Σπουδών, που ίσχυε μέχρι πρόσφατα στα ελληνικά σχολεία της Ζυρίχης, ξεκίνησε τον Οκτώβριο του 2023, κατόπιν οδηγίας της Διεύθυνσης Δημοσίας Εκπαίδευσης (Volksschulamt) του Καντονίου της Ζυρίχης, και αφορούσε το σύνολο των εκπαιδευτικών που εργάστηκαν τη σχολική χρονιά αυτή στα ελληνικά σχολεία του ΤΕΓ Ζυρίχης. Το εκπαιδευτικό προσωπικό ενημερώθηκε για το εγχείρημα, τον τρόπο και τις μεθόδους εργασίας, τα προσδοκώμενα αποτελέσματα και εκπαιδεύτηκε από τον Συντονιστή για τις απαιτήσεις, τις προϋποθέσεις και τον προσανατολισμό του νέου Προγράμματος.

Υπήρξε διάχυση της πληροφορίας, που μεταδόθηκε από τη μακρά κατάρτιση του Συντονιστή και της εκπαιδευτικού κ. Ελένης Καπουράκη στο Παιδαγωγικό Τμήμα του Πανεπιστημίου της Ζυρίχης (PHZH), προς τους εκπαιδευτικούς, ώστε να καταστούν ικανοί να ανταποκριθούν σε αυτό το μεγάλο έργο. Η πληροφορία έπαιρνε σταδιακά σάρκα και οστά μέσα στην τάξη από τους εκπαιδευτικούς, ώστε στις τακτικές συναντήσεις του Συλλόγου Διδασκόντων μπορούσαμε να αξιολογήσουμε πόσο υλοποιήσιμο είναι το πρόγραμμα που συντάσσεται.

Κρίθηκε απαραίτητο το νέο Πρόγραμμα Σπουδών να αντανakλά όλες τις αλλαγές στα πεδία των επιστημών που ασχολούνται ή φωτίζουν την εκπαίδευση, τις αλλαγές σε κοινωνικό επίπεδο, όπως και τις ιλιγγιώδεις αλλαγές σε τεχνολογικό επίπεδο. Ήταν αναγκαίο η συγγραφή του να ανταποκρίνεται πρώτα απ' όλα στις ανάγκες όλων των μαθητών/τριών στη νέα κοινωνική πραγματικότητα της Ελβετίας και στα νέα δεδομένα των επιστημών για τη διδασκαλία, τη μάθηση, τα γνωστικά αντικείμενα και τις πρακτικές τους, όπως και την ανάπτυξη των δεξιοτήτων που είναι απαραίτητες στους πολίτες του 21ου αιώνα.

Πολύτιμη υπήρξε η συμβολή τόσο των καθηγητών του PHZH, όσο και της Ελληνίδας ερευνήτριας-παιδαγωγού δρ. Αναστασίας-Παρασκευής Πουγαρίδου στη σύνταξη του παρόντος Προγράμματος. Έτσι, μετά από πολλούς μήνες επίπονης εργασίας, έρευνας, μελέτης, συνεχούς διόρθωσης και αναπροσαρμογής, το Νέο Πρόγραμμα Σπουδών, αναθεωρημένο πλέον, έφτασε στην τελική του μορφή.

Κατά τη σύνταξη του παρόντος Προγράμματος Σπουδών, η Συντακτική Ομάδα μελέτησε ενδελεχώς το νέο Πρόγραμμα Πλαίσιο του HSK Ζυρίχης, καθώς και το νέο ελβετικό Πρόγραμμα Σπουδών Lehrplan 21. Επίσης, ανέτρεξε στα Προγράμματα Σπουδών των σχολείων της Ελλάδας, τόσο σε αυτά που βρίσκονται σε ισχύ, όσο και στα νέα που δημοσιεύτηκαν το 2023 και θα ισχύσουν μελλοντικά, για το μάθημα της Ελληνικής Γλώσσας, αν και απευθύνονται σε διαφορετικό κοινό διδασκόντων και μαθητών, που κατέχουν την ελληνική ως μητρική γλώσσα. Επίσης, μελετήθηκε εις βάθος το Αναλυτικό Εξεταστικό Πρόγραμμα της Πιστοποίησης Επάρκειας της Ελληνομάθειας, που απευθύνεται στους διδάσκοντες και τους μαθητές της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας.

Η έρευνα ήταν αναγκαία, γιατί στα απογευματινά σχολεία του απόδημου ελληνισμού στη Ζυρίχη, οι μαθητές διδάσκονται την ελληνική με πολλά στοιχεία από το Πρόγραμμα Σπουδών των σχολείων της Ελλάδας. Δεν πρέπει όμως να μας διαφεύγει ότι οι ομογενείς μαθητές μπορεί να διδάσκονται τα ίδια γλωσσικά φαινόμενα με τους μαθητές στην Ελλάδα, αλλά η γλωσσική υποδομή τους είναι διαφορετική. Οπότε και η γλωσσική διδασκαλία στις τάξεις τους διαφέρει από εκείνη των σχολικών τάξεων στην Ελλάδα.

Στην αναθεώρηση δόθηκε προτεραιότητα στον επικοινωνιακό προσανατολισμό και τον προσανατολισμό στις δεξιότητες, αρχή που συνάδει με το Lehrplan 21 της Ελβετίας. Ένα τέτοιο σύστημα πλεονεκτεί έναντι άλλων, δεδομένου ότι:

Α. Είναι ρεαλιστικό και έχει άμεση σχέση με τις δραστηριότητες της καθημερινής ζωής και τα

ενδιαφέροντα των Ελλήνων μαθητών στην Ελβετία.

Β. Ελέγχει, εκτός από την ποσότητα γνώσεων των μαθητών, εξίσου την ευχέρεια με την οποία χειρίζονται τη γλώσσα σε όσο το δυνατόν πιο φυσικό περιβάλλον.

Το νέο Πρόγραμμα Σπουδών επίσης έχει ως αφετηρία τα μαθησιακά αποτελέσματα, δηλαδή όλα όσα χρειάζεται να γνωρίζει ο/η μαθητής/τρια, να κατανοεί και να μπορεί να εφαρμόσει μετά την ολοκλήρωση κάθε μαθησιακής διαδικασίας. Η έμφαση μετακινείται από το γνωστικό αντικείμενο, τους/τις διδάσκοντες/ουσες και τη διδακτική διαδικασία, προς τους/τις μαθητές/τριες, τα προσδοκώμενα αποτελέσματα μάθησης και τις δεξιότητες που αναμένεται να καλλιεργήσουν: επιδιώκεται στην ουσία μια αντίστροφη πορεία σχεδιασμού, όπου η βάση σχεδιασμού είναι τα μαθησιακά αποτελέσματα και οι δεξιότητες, και όλες οι υπόλοιπες παράμετροι εξαρτώνται από τον καθορισμό αυτών. Το σκεπτικό είναι ότι κάθε υποκείμενο ιδιοποιείται τη γνώση χάρη στα νοητικά του εργαλεία, την επιλέγει, την τροποποιεί, την οργανώνει και τη συνδέει με όσα ήδη γνωρίζει. Επιδίωξη είναι οι μαθητές/τριες να αποκτήσουν έναν πιο ενεργητικό ρόλο στην όλη διαδικασία.

Καταβλήθηκε μεγάλη προσπάθεια εξορθολογισμού της ύλης, αφού σύμφωνα με σχετικές μελέτες, σπάνια μία σχολική τάξη κατορθώνει να ολοκληρώσει την επεξεργασία του περιεχομένου που προορίζεται για διδασκαλία. Έτσι, περιορίστηκαν ριζικά οι ενότητες και αναπροσαρμόστηκε το περιεχόμενό τους, καθ' υπόδειξη του Προγράμματος – Πλαισίου του HSK.

Βέβαια, η γλωσσική διδασκαλία προϋποθέτει την έννοια της επιλογής. Δεν είναι δυνατόν να διδάξει κανείς εφαρμόζοντας όλα όσα συμπεριλαμβάνονται σε ένα αναλυτικό πρόγραμμα, όπως και δεν είναι δυνατόν να διαχωρίσει με ρητό τρόπο τα περισσότερα από αυτά ή να αποφύγει τις επικαλύψεις που προκύπτουν ανάμεσά τους.

Ζητούμενο του νέου Προγράμματος Σπουδών είναι να δοθούν ερεθίσματα, κατευθύνσεις και αρχές, κίνητρα και μεθοδολογικά εργαλεία για την επίτευξη της αποτελεσματικής διδασκαλίας μέσω της δημιουργίας δυναμικών κοινοτήτων μάθησης.

Ελένη Καπουράκη

Εκπαιδευτικός

Υπεύθυνη Ελληνικού Σχολείου Bungertwies

Η σχέση μεταξύ κοινωνίας και εκπαίδευσης είναι πολύπλοκη και αλληλεξαρτώμενη. Η εκπαίδευση επηρεάζει την κοινωνία και αντίστροφα. Στην παρούσα χρονική συγκυρία το ζητούμενο της εκπαίδευσης ήταν η διαμόρφωση ενός προγράμματος σπουδών που θα βοηθήσει να αποκτήσουν οι μαθητές των ελληνικών σχολείων της Ζυρίχης όλες εκείνες τις δεξιότητες που είναι απαραίτητες για την ένταξή τους στην ελβετική κοινωνία. Το ελβετικό Πρόγραμμα Σπουδών Lerhplan 21 είναι ένα πρόγραμμα που σχεδιάστηκε για να καλύψει τις σύνθετες ανάγκες των μαθητών του ελβετικού σχολείου στον σύγχρονο κόσμο. Οι αρχές του διαμορφώνουν μια ποιοτική εκπαίδευση υψηλού επιπέδου που υποστηρίζει την ανάπτυξη του κάθε μαθητή σε επίπεδο προσωπικό και κοινωνικό, ικανό να καταπολεμήσει την κοινωνική ανισότητα.

Οι εκπαιδευτικοί του HSK που είναι εξοικειωμένοι με τις αρχές αυτού του Προγράμματος Σπουδών μέσω συνεχούς κατάρτισης και επιμόρφωσης, διαθέτουν γνώσεις και δεξιότητες, οι οποίες καθιστούν τη διδασκαλία σε ένα πολυπολιτισμικό περιβάλλον, όπως αυτό της Ζυρίχης ανεκτίμητο πλεονέκτημα, και που έχουν ενσωματωθεί στο Πρόγραμμα-πλαίσιο Σπουδών του Καντονίου της Ζυρίχης για τα μαθήματα HSK.

Στο πλαίσιο αυτό, το ελληνικό πρόγραμμα σπουδών αναμορφώθηκε, επίσης, και προσαρμόστηκε στις παιδαγωγικές και διδακτικές αρχές του HSK. Η εφαρμογή του ξεκίνησε ήδη από το νηπιαγωγείο, γεγονός που αποτελεί επένδυση στην ελληνική εκπαίδευση στη Ζυρίχη για τις μελλοντικές γενιές των Ελλήνων μεταναστών στην Ελβετία.

Δρ. Παρασκευή – Αναστασία Πουγαρίδου

Εκπαιδευτικός

Υπεύθυνη Ελληνικού Σχολείου Triton

Η Ελβετία αποτελεί μια από τις κατεξοχήν χώρες που έχει αποδείξει ότι όχι μόνο σέβεται τη διαφορετικότητα, αλλά επενδύει στα οφέλη που προκύπτουν από την ανταλλαγή πολιτισμικών στοιχείων μεταξύ των λαών. Όλες οι αρχές των προγραμμάτων σπουδών που αφορούν στη δημοκρατία, στην ισοτιμία, στον σεβασμό στο διαφορετικό και στην αλληλεγγύη ξεφεύγουν από τα θεωρητικά σχήματα και αποκτούν σάρκα και οστά στην καθημερινότητα του ελβετικού σχολείου.

Για τον Έλληνα εκπαιδευτικό που είτε αποσπάται από το ελληνικό Υπουργείο Παιδείας είτε προσλαμβάνεται ως ωρομίσθιος στα ελληνικά σχολεία της Ζυρίχης, η διδασκαλία σε ένα τέτοιο περιβάλλον είναι μια πρόκληση. Οι μαθητές που έχουν ελληνικές ρίζες παρακολουθούν ήδη το σύγχρονο ελβετικό πρόγραμμα (Lehrplan 21) στο σχολείο τους. Έχουν μάθει να αποδέχονται τη διαφορετικότητα, να συνεργάζονται, να επιλύουν τις διαφορές τους και να δημιουργούν ο ένας δίπλα στον «άλλο».

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο ήταν αναγκαία η αναθεώρηση του ελληνικού Προγράμματος Σπουδών προς αυτήν την κατεύθυνση. Σκοπός του ελληνικού σχολείου είναι να ενισχύσει τα στοιχεία ελληνικότητας των μαθητών, να ενδυναμώσει τη σύνδεσή τους με τον τόπο καταγωγής τους, να διαμορφώσει την ελληνική συνείδησή τους και να τονίσει το ελληνικό κομμάτι της ταυτότητάς τους. Η σύγχρονη κοινωνική επιταγή από την άλλη, υπαγορεύει τη διαμόρφωση δημοκρατικά σκεπτόμενων πολιτών, κοινωνών μιας σύγχρονης κοσμοπολίτικης κουλτούρας, που διαθέτουν μηχανισμούς αυτονομίας αλλά και προσαρμογής στον σύγχρονο κόσμο. Η δυναμική της προσπάθειας ανανέωσης του ελληνικού Προγράμματος Σπουδών, κάτω από την οπτική του αντίστοιχου ελβετικού προγράμματος, έγκειται στο ότι δίνει ώθηση σε έναν νέο διαπολιτισμικό διάλογο αναφορικά με τις αρχές που θα πρέπει να υποστηρίζει ένα σύγχρονο αναλυτικό πρόγραμμα, αποκαλύπτοντας τελικά ότι Έλληνες και Ελβετοί δε διαφέρουν και τόσο πολύ.

Μέρος Α΄

Α. Θεωρητικό Πλαίσιο

1. Εισαγωγή

Το πρόγραμμα σπουδών ελληνικής γλώσσας και πολιτισμού στην Ελβετία απευθύνεται σε παιδιά Ελλήνων υπηκόων που ζουν προσωρινά ή μόνιμα στην Ελβετία ή σε παιδιά που ζουν στην Ελβετία και η γλώσσα της οικογένειάς τους είναι η ελληνική. Παράλληλα, τα μαθήματα ελληνικών είναι ανοικτά σε παιδιά υπηκόων άλλων χωρών που έχουν ζήσει στην Ελλάδα και επιθυμούν να εξοικειωθούν με τον ελληνικό πολιτισμό και να έχουν τις απαραίτητες γλωσσικές γνώσεις.

Η ελληνόγλωσση εκπαίδευση στο Καντόνι της Ζυρίχης προσφέρεται από τον «ελληνικό φορέα εκπαίδευσης», δηλαδή από την Πρεσβεία της Ελλάδας στη Βέρνη, εκπροσωπώντας δια μέσου του Συντονιστικού Γραφείου Εκπαίδευσης Βρυξελλών το ελληνικό Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Η ελληνόγλωσση εκπαίδευση αναγνωρίζεται από το Καντόνι της Ζυρίχης ως «Μάθημα μητρικής Γλώσσας και Πολιτισμού» (στο εξής μάθημα HSK)

Στη δεκαετία του 1980, η Ελλάδα ήταν μία από τις χώρες, μαζί με την Ιταλία, την Ισπανία, τη Γιουγκοσλαβία, την Τουρκία και την Πορτογαλία, που εξακολουθούσαν να προσφέρουν μαθήματα HSK. Από τη δεκαετία του 1990 και μετά, ο αριθμός των παρόχων μαθημάτων αυξήθηκε σταθερά και σήμερα προσφέρονται μαθήματα HSK αναγνωρισμένα από τα Καντόνια σε 31 γλώσσες. Αρχικά, ο κύριος σκοπός των μαθημάτων HSK ήταν να διευκολυνθεί η (επαν)ένταξη στο σχολείο σε περίπτωση ενδεχόμενης επιστροφής στην Ελλάδα. Με την πάροδο του χρόνου, το υπόβαθρο των μαθητών άλλαξε και μαζί με αυτό άλλαξε και ο στόχος των μαθημάτων: Δεδομένου ότι μόνο ένα πολύ μικρό μέρος των μαθητών επέστρεφε στην Ελλάδα, ο στόχος των μαθημάτων άλλαξε προς την υποστήριξη των παιδιών της πρώτης και της δεύτερης γενιάς μεταναστών στην ένταξή τους στην τοπική κοινωνία. Τα μαθήματα άρχισαν να παρακολουθούν και παιδιά από οικογένειες με μικτή εθνική καταγωγή, για τα οποία ούτε η ένταξη, ούτε η «επιστροφή» αποτελούν σημαντικό θέμα.

Σύμφωνα με το Διάταγμα για το Δημόσιο Σχολείο (VSV) της 28^{ης} Ιουνίου 2006, *«τα μαθήματα αναγνωρίζονται εφόσον συμμορφώνονται με το πλαίσιο του προγράμματος σπουδών που εκδίδει το Συμβούλιο Εκπαίδευσης, είναι πολιτικά και θρησκευτικά ουδέτερα και είναι μη κερδοσκοπικά».*

Για χρόνια η ελληνόγλωσση εκπαίδευση στο Καντόνι της Ζυρίχης απολαμβάνει τα προβλεπόμενα από τον κανονισμό προνόμια που απορρέουν από το καθεστώς της

αναγνώρισης.

Το 2011, η Υπηρεσία υποχρεωτικής σχολικής φοίτησης του Καντονιού της Ζυρίχης, με τη συμμετοχή των φορέων HSK και άλλων εξωτερικών εμπειρογνομόνων, εκπόνησε ένα πρόγραμμα-πλαίσιο για τα μαθήματα αυτά, το οποίο χρησιμοποιείται επίσης σε διάφορα άλλα Καντόνια της γερμανόφωνης Ελβετίας.

Στόχος ήταν η εναρμόνιση των διδακτικών προγραμμάτων των φορέων μεταξύ τους, αλλά και με το πρόγραμμα διδασκαλίας της υποχρεωτικής σχολικής εκπαίδευσης. Η τελευταία πλήρως αναθεωρημένη 4η έκδοση του προγράμματος-πλαισίου σπουδών HSK τέθηκε σε ισχύ την 1η Αυγούστου 2023 (απόφαση του Εκπαιδευτικού Συμβουλίου 2023/3). Τα μαθήματα που παρέχουν οι αναγνωρισμένοι από το καντόνι εθνικοί φορείς HSK βασίζονται στο Πλαίσιο του Προγράμματος Σπουδών HSK του καντονιού της Ζυρίχης.

Για το λόγο αυτό, όλοι οι εθνικοί φορείς εκπαίδευσης που προσφέρουν εντός του καντονίου αναγνωρισμένα μαθήματα HSK, επομένως και ο ελληνικός φορέας εκπαίδευσης, έχουν την υποχρέωση εντός του 2024 να ευθυγραμμίσουν τα Προγράμματα Σπουδών τους με το Πρόγραμμα-Πλαίσιο Σπουδών HSK (4η έκδοση).

Το παρόν Πρόγραμμα Σπουδών για την ελληνόγλωσση εκπαίδευση, λαμβάνοντας υπόψη

- το Πρόγραμμα Σπουδών-Πλαίσιο του HSK
- τα κριτήρια που έθεσε η Υπηρεσία Εκπαίδευσης του Καντονίου Ζυρίχης
- τις οδηγίες του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας και του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής για την ελληνόγλωσση εκπαίδευση στο εξωτερικό
- τις σύγχρονες εκπαιδευτικές ανάγκες των Ελλήνων στη γερμανόφωνη Ελβετία
- την πολύχρονη εμπειρία των εκπαιδευτικών

συντάχτηκε και υποβλήθηκε σε γερμανική μετάφραση στην Υπηρεσία Εκπαίδευσης για έγκριση την 1^η Ιουλίου 2024.

Για την έγκριση ισχύουν αυτά τα κριτήρια:

- Ο προσανατολισμός προς τις κατευθυντήριες ιδέες του Πλαισίου Προγράμματος Σπουδών HSK (βλ. κεφάλαιο 2: "*Έννοια και αρχές*") είναι εμφανής.
- Το μαθησιακό περιεχόμενο (θέματα) διατυπώνεται με τη μορφή περιγραφής δεξιοτήτων.
- Οι προς απόκτηση ειδικές δεξιότητες υποδιαιρούνται στους επιμέρους κύκλους ή επίπεδα και ομάδες επιπέδων.
- Ένα παράδειγμα δείχνει πώς μπορεί να διεξαχθεί η αξιολόγηση με βάση τις δεξιότητες.
- Σε περίπτωση αντιφάσεων μεταξύ του Προγράμματος Σπουδών του εθνικού φορέα HSK και του Προγράμματος Σπουδών του καντονικού πλαισίου HSK, παρουσιάζεται λεπτομερώς πώς αυτή η αντίφαση επιλύεται.

2. Σκοπός της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης

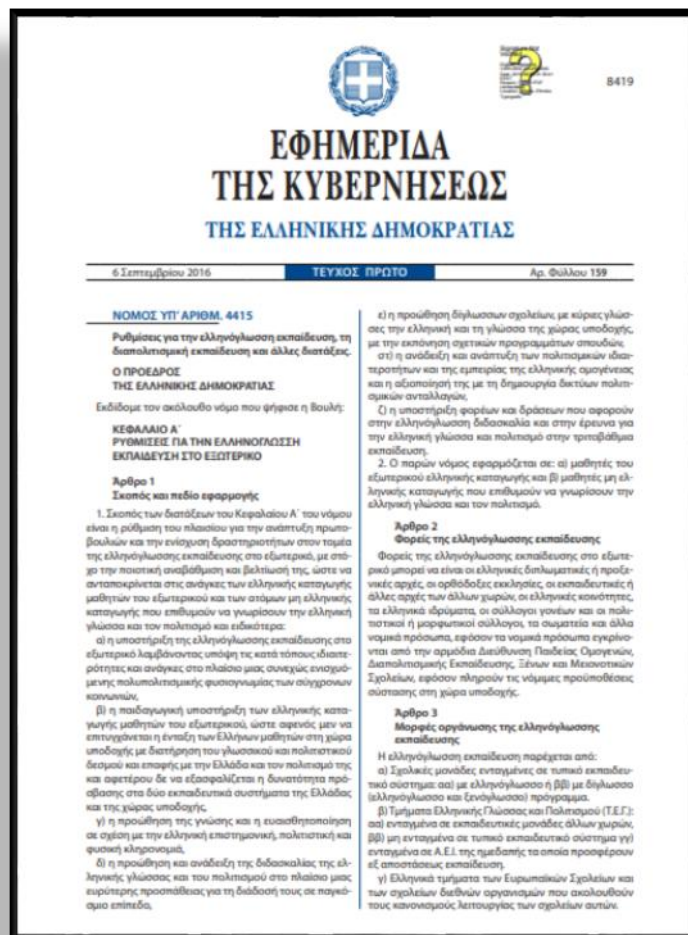
Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.4415/2016 «Ρυθμίσεις για την ελληνόγλωσση εκπαίδευση, τη διαπολιτισμική εκπαίδευση και άλλες διατάξεις», ο σκοπός της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης στο εξωτερικό είναι πολλαπλός. Σκοπός των διατάξεων του Κεφαλαίου Α' του νόμου είναι η ρύθμιση του πλαισίου για την ανάπτυξη πρωτοβουλιών και την ενίσχυση δραστηριοτήτων στον τομέα της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης στο εξωτερικό, με στόχο την ποιοτική αναβάθμιση και βελτίωσή της, ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των ελληνικής καταγωγής μαθητών του εξωτερικού και των ατόμων μη ελληνικής καταγωγής που επιθυμούν να γνωρίσουν την ελληνική γλώσσα και τον πολιτισμό και ειδικότερα:

α) η υποστήριξη της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης στο εξωτερικό λαμβάνοντας υπόψη τις κατά τόπους ιδιαιτερότητες και ανάγκες στο πλαίσιο μιας συνεχώς ενισχυόμενης πολυπολιτισμικής φυσιογνωμίας των σύγχρονων κοινωνιών,

β) η παιδαγωγική υποστήριξη των ελληνικής καταγωγής μαθητών του εξωτερικού, ώστε αφενός μεν να επιτυγχάνεται η ένταξη των Ελλήνων μαθητών στη χώρα υποδοχής με διατήρηση του γλωσσικού και πολιτιστικού δεσμού και επαφής με την Ελλάδα και τον πολιτισμό της και αφετέρου δε να εξασφαλίζεται η δυνατότητα πρόσβασης στα δύο εκπαιδευτικά συστήματα της Ελλάδας και της χώρας υποδοχής,

γ) η προώθηση της γνώσης και η ευαισθητοποίηση σε σχέση με την ελληνική επιστημονική, πολιτιστική και φυσική κληρονομιά,

δ) η προώθηση και ανάδειξη της διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας και του πολιτισμού στο πλαίσιο μιας ευρύτερης προσπάθειας για τη διάδοσή τους σε παγκόσμιο

επίπεδο,

ε) η προώθηση δίγλωσσων σχολείων, με κύριες γλώσσες την ελληνική και τη γλώσσα της χώρας υποδοχής, με την εκπόνηση σχετικών προγραμμάτων σπουδών,

στ) η ανάδειξη και ανάπτυξη των πολιτισμικών ιδιαιτεροτήτων και της εμπειρίας της ελληνικής ομογένειας και η αξιοποίησή της με τη δημιουργία δικτύων πολιτισμικών ανταλλαγών,

ζ) η υποστήριξη φορέων και δράσεων που αφορούν στην ελληνόγλωσση διδασκαλία και στην έρευνα για την ελληνική γλώσσα και πολιτισμό στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Οι μαθητές των σχολικών μονάδων στην Ελβετία διαθέτουν γλωσσικές δεξιότητες σε περισσότερες της μιας γλώσσες και βιωματικές γλωσσικές εμπειρίες, τις οποίες αποκτούν στο πολυπολιτισμικό περιβάλλον της χώρας υποδοχής. Επομένως, από τη μια πλευρά μπορούν να ενταχθούν ενεργά και απρόσκοπτα στο περιβάλλον της χώρας που τους φιλοξενεί, ενώ από την άλλη πλευρά διατηρούν δεσμούς με την πατρίδα των γονέων τους ή των προπάππων τους και συνεισφέρουν σε αυτή με κάθε τρόπο.

Στη βάση των παραπάνω αρχών επιδιώκεται με τη διδασκαλία του μαθήματος της ΝΕ οι μαθητές και οι μαθήτριες να αποκτήσουν γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις οι οποίες έχουν να κάνουν όχι μόνο με την ίδια τη γλώσσα και την αποτελεσματική γλωσσική επικοινωνία αλλά και με την προσωπική και κοινωνική τους ζωή και τη συνδιαμόρφωση του κοινωνικού γίγνεσθαι.

Γίνεται φυσικά αντιληπτό (Ιακώβου 2015), πως η επαφή με επαρκείς ή φυσικούς ομιλητές της γλώσσας-στόχου είναι περιορισμένη. Όπως και στην περίπτωση της παραδοσιακής διδασκαλίας, ο διδάσκων είναι ο μόνος επαρκής ομιλητής για το συγκεκριμένο μαθησιακό περιβάλλον. Αντίθετα, οι μαθητές εκτίθενται σημαντικά στη διγλωσσία των άλλων μαθητών. Αυτή φυσικά είναι δυνατόν να εμπεριέχει λάθη τα οποία δεν θα τα άκουγαν σε καμία περίπτωση σε ένα περιβάλλον όπου όλοι οι συνομιλητές τους ανήκουν στην κατηγορία των φυσικών ομιλητών.

3. Προσανατολισμός του σχολείου

Με βάση τα θεμελιώδη δικαιώματα όπως διατυπώνονται στο Ελβετικό Ομοσπονδιακό Σύνταγμα και τους νόμους των καντονίων για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση, καθώς και στο Ελληνικό Σύνταγμα και τους νόμους για την εκπαίδευση, το σχολείο καθοδηγείται από τις ακόλουθες αξίες:

- Το σχολείο είναι ουδέτερο όσον αφορά στην πολιτική, τις θρησκείες και τα δόγματα.
- Το σχολείο προάγει την ισότητα ευκαιριών.
- Το σχολείο προάγει την ισότητα των φύλων.
- Το σχολείο αντιτίθεται σε όλες τις μορφές διακρίσεων.
- Το σχολείο αφυπνίζει και προωθεί την κατανόηση της κοινωνικής δικαιοσύνης, της δημοκρατίας και της διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος.
- Το σχολείο προωθεί τον αμοιβαίο σεβασμό κατά τη συμβίωση με άλλους ανθρώπους, ιδίως όσον αφορά στους πολιτισμούς, στις θρησκείες, στους τρόπους ζωής.
- Το σχολείο θεωρεί ότι τα παιδιά και οι νέοι έχουν διαφορετικές μαθησιακές απαιτήσεις και αντιμετωπίζει εποικοδομητικά τη διαφορετικότητα.
- Το σχολείο συμβάλλει στην κοινωνική συνοχή σε μια πλουραλιστική κοινωνία.

4. Μεθοδολογία δημιουργίας και δομή του προγράμματος σπουδών

Το πρόγραμμα σπουδών για τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας και πολιτισμού στην Ελβετία βασίζεται στην ειδική εμπειρία πάνω σε μαθητές_για τους οποίους προορίζεται - όσον αφορά στην εκπαίδευσή τους, τις γλωσσικές δεξιότητες και την κουλτούρα τους (πολυγλωσσία και πολιτισμικότητα), την προηγούμενη διδακτική εμπειρία των εκπαιδευτικών, αλλά και στις τελευταίες γνώσεις και τάσεις ανάπτυξης στον τομέα της δημιουργίας και ανάπτυξης προγραμμάτων σπουδών.

Σε αντίθεση με προηγούμενα προγράμματα, τα οποία επικεντρώθηκαν στον ορισμό του εκπαιδευτικού περιεχομένου, το παρόν πρόγραμμα βασίζεται στην έννοια του προγραμματισμού μαθημάτων που εστιάζει στα μαθησιακά αποτελέσματα ή στα μαθησιακά επιτεύγματα και τις προς απόκτηση δεξιότητες. Υπό αυτό το πρίσμα συνάδει με τα Νέα Προγράμματα Σπουδών που δημοσιεύθηκαν το 2023 από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στα πλαίσια της Πράξης: «Αναβάθμιση των Προγραμμάτων Σπουδών και Δημιουργία Εκπαιδευτικού Υλικού Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης» στην Ελλάδα.

Το νέο Πρόγραμμα Σπουδών έχει ως αφετηρία τα μαθησιακά αποτελέσματα, δηλαδή όλα όσα χρειάζεται να γνωρίζει ο/η μαθητής/τρια, να κατανοεί και να μπορεί να εφαρμόσει μετά την ολοκλήρωση κάθε μαθησιακής διαδικασίας. Η έμφαση μετακινείται από το γνωστικό αντικείμενο, τους/τις διδάσκοντες/ουσες και τη διδακτική διαδικασία προς τους/τις μαθητές/τριες και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα μάθησης: επιδιώκεται στην ουσία μια αντίστροφη πορεία σχεδιασμού, όπου η βάση σχεδιασμού είναι τα μαθησιακά αποτελέσματα και όλες οι υπόλοιπες παράμετροι εξαρτώνται από τον καθορισμό αυτών.

Αυτό αντικατοπτρίζεται, επίσης, στη νέα δομή του προγράμματος σπουδών. Αντί του λεπτομερούς καθορισμού της θεματικής δομής, η έμφαση δίνεται στον ορισμό των εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων ή των αναμενόμενων αποτελεσμάτων, ο οποίος εστιάζει την προσοχή στον καθορισμό των στόχων και τη λειτουργικοποίηση ή τη συγκεκριμενοποίησή τους σε συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και αξίες που αναμένεται να αποκτήσουν οι μαθητές μέχρι την αποχώρησή τους από το σχολείο.

Ταυτόχρονα, ο εκπαιδευτικός έχει την ελευθερία να επιλέξει το περιεχόμενο και τις μεθόδους με τις οποίες θα υλοποιήσει τους στόχους που έχουν τεθεί ή τα αναμενόμενα αποτελέσματα του προγράμματος σπουδών. Όσον αφορά στο περιεχόμενο και τις μεθόδους, το πρόγραμμα σπουδών ορίζει μόνο τις κατευθυντήριες γραμμές του πλαισίου. Η επιλογή των μεθόδων λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι η ομάδα των μαθητών και μαθητριών είναι συχνά ετερογενής: Προέρχονται από διαφορετικές σχολικές τάξεις ή σχολεία, ανήκουν σε διαφορετικές ηλικιακές ομάδες, έχουν διαφορετικό βιογραφικό υπόβαθρο και διαφορετικά επίπεδα γνώσης της πρώτης και της δεύτερης γλώσσας τους.

Το κείμενο του προγράμματος σπουδών παραθέτει επίσης θέματα ή θεματικές περιοχές που έχουν καθοριστεί με βάση τις αρχές και τους γενικούς στόχους. Καθορίζουν το πλαίσιο του περιεχομένου και τη βάση στην οποία καθορίστηκαν οι σκοποί της εκπαίδευσης.

5. Βασικές αρχές του Προγράμματος Σπουδών

Το νέο ΠΣ βασίζεται στις ακόλουθες αρχές, οι οποίες θέτουν στο επίκεντρο της διδασκαλίας και της μάθησης τους/τις μαθητές/τριες, χωρίς αποκλεισμούς:

A. Υψηλές προσδοκίες κατάλληλα προσαρμοσμένες σε κάθε μαθητή/τρια

Το νέο ΠΣ παρέχει τη δυνατότητα σε όλους τους/τις μαθητές/τριες να μάθουν να υποστηρίζουν ή και να σχεδιάζουν την προσωπική τους ανάπτυξη. Αυτό λήφθηκε υπόψη κατά την ανάπτυξη του νέου ΠΣ, ώστε να δίνεται ο απαραίτητος χρόνος και οι κατάλληλες ευκαιρίες, προκειμένου όλοι οι μαθητές/τριες να αποκτήσουν βασικές γνώσεις, δεξιότητες, ικανότητες και να οικειοποιηθούν στάσεις που συναρτώνται με το κάθε γνωστικό αντικείμενο.

B. Συνοχή

Η αρχιτεκτονική του ΠΣ βασίζεται στο μοντέλο του δικτύου, διασφαλίζοντας συνεκτικούς δεσμούς εντός και μεταξύ των γνωστικών αντικειμένων αλλά και μεταξύ γνωστικών πεδίων, δημιουργώντας λειτουργικές μεταβάσεις από τάξη σε τάξη και από βαθμίδα σε βαθμίδα. Οι αρχές της διασύνδεσης των γνωστικών αντικειμένων και της διεπιστημονικής προσέγγισης συμβάλλουν σ' αυτή την επιδίωξη.

Γ. Μάθηση με νόημα και σύνδεση με την κοινότητα

Το νέο ΠΣ συνδέει τα γνωστικά αντικείμενα με την ευρύτερη ζωή των μαθητών/τριών, την τοπική και την ευρύτερη κοινότητα, ενσωματώνοντας στοιχεία της σύγχρονης καθημερινής ζωής, ώστε να καλλιεργεί την αποδοχή και την κατανόηση μέσα από τη συλλογικότητα.

Δ. Συμπερίληψη

Το ΠΣ διασφαλίζει ότι οι ταυτότητες, η γλώσσα ή οι γλώσσες, οι ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, οι ικανότητες, οι δεξιότητες και οι στάσεις μαθητών/τριών αναγνωρίζονται και αξιοποιούνται χωρίς διακρίσεις και διαχωρισμούς.

Ε. Βασικές αρχές – Στοιχεία διδακτικής μεθοδολογίας

Το ΠΣ προωθεί την ενεργό συμμετοχή και συνεργασία όλων των μαθητών/τριών, μέσω της δημιουργίας περιβαλλόντων καθοδηγούμενης μάθησης, αυτενέργειας, συνεργατικής δράσης σε ομάδες, διερευνητικής μάθησης, βιωματικής προσέγγισης, συνεργατικής επίλυσης προβλήματος, επικοινωνιακής προσέγγισης, και μετασχηματιστικής λογικής.

Ζ. Μεταγνωστικές δεξιότητες (Μαθαίνω πώς να μαθαίνω)

Τα ΠΣ ενθαρρύνουν όλους τους μαθητές/τριες να αναστοχάζονται επί των

μαθησιακών τους διαδικασιών και πρακτικών, μαθαίνοντας πώς να μαθαίνουν.

Η. Στοιχεύοντας στο μέλλον

Το ΠΣ ενθαρρύνει τους μαθητές/τριες να κοιτάζουν στο μέλλον, διερευνώντας θέματα όπως η αειφορία, η πολιτειότητα, και οι προκλήσεις που προκύπτουν ως αποτέλεσμα της ραγδαίας ανάπτυξης των νέων τεχνολογιών αλλά και των αέναων μεταβολών του κοινωνικού περιβάλλοντος. Σε καμία, όμως, περίπτωση δεν μπορεί να αγνοηθεί η σημασία των διαχρονικών αξιών που υποδεικνύει η κατανόηση της παράδοσης, η αισθητική απόλαυση και η μύηση στον ελληνικό πολιτισμό.

Όλες οι παραπάνω αρχές και προσανατολισμοί στο νέο ΠΣ προσαρμόζονται κατάλληλα, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες των μαθητών/τριών κάθε ηλικίας αλλά και τον τρόπο που οργανώνεται η μαθησιακή εμπειρία από το νηπιαγωγείο έως και το λύκειο στα διάφορα γνωστικά αντικείμενα.

6. Τρεις παιδαγωγικές – διδακτικές αρχές για το μάθημα HSK

Για τη διδακτική πρακτική του HSK, τρεις παιδαγωγικές-διδακτικές κατευθυντήριες αρχές προσδιορίζονται από τις συνθήκες που περιγράφονται παραπάνω.

Α. 1^η Αρχή

«ετερογένεια ως κανονικότητα»

Καθώς το μάθημα HSK πραγματοποιείται στην ίδια γλωσσική ομάδα, οι τάξεις μπορούν να θεωρηθούν μάλλον ομοιογενείς. Ωστόσο, εκτός από τις συνήθεις διαφορές στις μαθησιακές απαιτήσεις, τα ενδιαφέροντα, τις ικανότητες, την ταχύτητα μάθησης, τις επιδόσεις κ.λ.π. υπάρχει ένα ευρύ μείγμα ηλικιών και επιπέδων και μερικές φορές ένας υψηλός αριθμός μαθητών σε μια ομάδα/τάξη (ανάλογα με τον προγραμματισμό της οργανωτικής αρχής και τους οικονομικούς πόρους). Επιπλέον, τα κίνητρα των μαθητών είναι διαφορετικά, καθώς τα μαθήματα

πραγματοποιούνται στον ελεύθερο χρόνο τους και οι ίδιοι οι μαθητές είναι δίγλωσσοι ή / και πολύγλωσσοι. Εκτός από τους μαθητές με άριστες δεξιότητες στην πρώτη τους γλώσσα, υπάρχει ένας αυξανόμενος αριθμός μαθητών που δεν έχουν γλωσσικές δεξιότητες που να ανταποκρίνονται στην ηλικία τους, γεγονός που έχει γενικά αρνητικό αντίκτυπο και στις δεξιότητές τους στη δεύτερη ή τρίτη γλώσσα. Οι συναφείς, μερικές φορές μεγάλες διαφορές στις δεξιότητες της πρώτης γλώσσας, καθώς και οι εμπειρίες μετανάστευσης αποτελούν περαιτέρω μεγάλες προκλήσεις για τους εκπαιδευτικούς της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης.

B. 2^η Αρχή «προσανατολισμός στην καθημερινή ζωή»

Με την εισαγωγή και τη συζήτηση της έννοιας «καθημερινή ζωή» ως «καθημερινός κοινωνικός χώρος εμπειρίας» (Fuchs et al. 1988), τα μαθήματα του HSK τίθενται σε ευρύτερα θεμέλια. Ο όρος «προσανατολισμός στην καθημερινή ζωή» αναφέρεται επίσης στην ποικιλομορφία των κοινωνικών κόσμων της ζωής και στα πολλαπλά κοινωνικο-πολιτισμικά πλαίσια δράσης των μαθητών του HSK. Τα πλαίσια δράσης είναι δομημένα κοινωνικά, χωρικά και χρονικά.

Οι διαφορετικές αξίες και οι κανόνες που ισχύουν σε αυτά τα επιμέρους κοινωνικά περιβάλλοντα έρχονται μερικές φορές σε αντίθεση μεταξύ τους. Οι εντάσεις προκύπτουν συχνά από τη σύγκρουση διαφορετικών κόσμων ζωής με διαφορετικά πρότυπα ερμηνείας και συμπεριφοράς. Οι συγκρούσεις είναι χαρακτηριστικές, για παράδειγμα, όταν οι γονείς εξακολουθούν να είναι έντονα προσανατολισμένοι προς το σύστημα αξιών της χώρας καταγωγής τους, αλλά τα παιδιά τους εκπροσωπούν πρότυπα που έχουν μάθει και εφαρμόσει από τους συνομηλίκους τους στη χώρα μετανάστευσης. Η ενίσχυση της πολυπολιτισμικής και πολύγλωσσης ταυτότητας μπορεί να χρησιμεύσει ως πολύτιμος πόρος όταν πρόκειται για την κατάλληλη επικοινωνία (σε σχέση με την κατάσταση και τον αποδέκτη), τη διατύπωση προσδοκιών και την αντιμετώπιση συγκρουσιακών καταστάσεων σε μια ποικιλόμορφη, συχνά αντιφατική και ταυτόχρονα δημοκρατική κοινωνία. Πρόκειται για μαθησιακές καταστάσεις που κρύβουν δυνατότητες σύγκρουσης αλλά και ευκαιρίες και πόρους.

C. 3^η Αρχή «Πολυγλωσσία στο ελβετικό πολυπολιτισμικό περιβάλλον»

Ο προαναφερόμενος ενδεικτικός στόχος αφορά επίσης στις γλωσσικές πτυχές των μαθητών σε μια πολυπολιτισμική κοινωνία. Αφορά στην «καθημερινή πολυγλωσσία»: η ζωή σε ένα περιβάλλον με διαφορετικές γλώσσες είναι μια βιωμένη πραγματικότητα που πρέπει να αντιμετωπίζεται, να συζητείται και να εκτιμάται. Λόγω

της έντονης παρουσίας της διαλέκτου στη γερμανόφωνη Ελβετία, πρέπει αυτή να θεωρηθεί ως πρόσθετη γλωσσική παραλλαγή. Η ενίσχυση της πολυγλωσσίας (ιδίως μιας καλά αναπτυγμένης πρώτης γλώσσας) σε συνδυασμό με την εστίαση στην καθημερινή ζωή και στον κόσμο γύρω τους έχει μεγάλη σημασία για την ένταξη των μαθητών, την επίτευξη των μαθησιακών και εκπαιδευτικών στόχων και την απόκτηση δεξιοτήτων.

Ο κόσμος της ζωής ως χώρος δράσης και εμπειρίας δεν είναι δομημένος μόνο με όρους χρόνου, χώρου και κοινωνικών πλαισίων, αλλά και με όρους γλώσσας. Τα παιδιά και οι νέοι κατασκευάζουν τον κόσμο της εμπειρίας τους μέσω της επικοινωνιακής συμπεριφοράς/δράσης τους. Τα αντικείμενα ή οι περιοχές αναφοράς της καθημερινής γλώσσας του κόσμου τους είναι αντικείμενα, γεγονότα, καταστάσεις και άνθρωποι. Οι εμπειρίες του περιβάλλοντός τους πρέπει να ανακατασκευαστούν, δηλαδή να τεθούν σε γλωσσική μορφή, προκειμένου να είναι σε θέση να τις κατανοήσουν και να τις αξιοποιήσουν. Η προφορική και γραπτή αναπαραγωγή των εμπειριών αποτελεί το σημείο εκκίνησης για τη γλωσσική ανάπτυξη.

7. Μαθησιακοί στόχοι και δεξιότητες στο μάθημα HSK

Με τον προσανατολισμό στις δεξιότητες δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην εφαρμογή και, επομένως, στη δράση των μαθητών κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Η διδασκαλία με προσανατολισμό στις δεξιότητες συνεπάγεται έναν διδακτικό αναπροσανατολισμό στην εκπαιδευτική διαδικασία και απαιτεί κατάλληλες διδακτικές και μαθησιακές προσαρμογές. Η επιλογή, η βαρύτητα και η διάρθρωση των περιεχομένων και κυρίως η συγκεκριμένη διδασκαλία πραγματοποιούνται πλέον υπό το πρίσμα της συμβολής τους στην ανάπτυξη δεξιοτήτων (Aktas & Hild, 2019).

Μέσω της περιγραφής των μαθησιακών στόχων με τη μορφή δεξιοτήτων, το

πολιτισμικό περιεχόμενο συνδέεται με τις γνωστικές και διατομεακές δεξιότητες που πρέπει να καλλιεργηθούν· η γνώση και η ικανότητα, οι γνωστικές και οι προσωπικές, κοινωνικές και μεθοδολογικές δεξιότητες συνδέονται μεταξύ τους. Έτσι, στο επίκεντρο έρχονται και οι διαδικασίες απόκτησης, μάθησης και επίλυσης προβλημάτων που είναι απαραίτητες για την απόκτηση δεξιοτήτων από τους μαθητές. Υπό αυτό το πρίσμα, ο προσανατολισμός στις δεξιότητες μπορεί να θεωρηθεί ως μια διευρυμένη μορφή προσανατολισμού στη μόρφωση και τους μαθησιακούς στόχους, που περιλαμβάνει εκτός από τους γνωστικούς στόχους, στόχους και στρατηγικές με προσανατολισμό τη μαθησιακή διαδικασία.

Για την επίτευξη των στόχων στο μάθημα HSK, τρεις δεξιότητες είναι σημαντικές:

α) Δεξιότητα Αντίληψης και Αναγνώρισης: πρόκειται για τη γνωστική ανάπτυξη μιας αισθητηριακής-συναισθηματικής ικανότητας, για την αντίληψη του εξωτερικού και εσωτερικού κόσμου με όλες τις αισθήσεις, την ανάπτυξη εσωτερικών εικόνων και την αντίληψη του εαυτού μας ως μέρος των διαδικασιών επικοινωνίας. Στο μαθησιακό περιβάλλον οι μαθητές αντιμετωπίζονται ως φορείς διαφορετικών εμπειριών, και προσδιορίζονται με βάση τις πρότερες γνώσεις, αντιλήψεις και δεξιότητές τους.

β) Δεξιότητα Αναστοχασμού: Πρόκειται για την ανάπτυξη της γνωστικής ικανότητας να δημιουργούν συνεχώς μεγαλύτερες συνδέσεις με τη βοήθεια της γλώσσας, ιδιαίτερα μέσω αφαιρετικών εννοιών και περιγραφών, να θεματοποιούν τις σχέσεις τους, να διαμορφώνουν υποθέσεις και να τις σκέφτονται μαζί με άλλους.

γ) Ικανότητα δράσης: Στόχος είναι να εκφράσει κανείς όσα έχει αντιληφθεί, έχει συζητήσει και για όσα έχει προβληματιστεί μέσω της αλληλεπίδρασης και της επικοινωνίας στο ίδιο του το περιβάλλον διαβίωσης. Αυτό δίνει τη δυνατότητα στον εκάστοτε μαθητή να επηρεάσει το προσωπικό του περιβάλλον και με τη σειρά του να αναπτύξει νέες μορφές έκφρασης και νέες προοπτικές δράσης.

Ειδικότερα για τους μαθητές που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών, υπάρχει μια άλλη σημαντική πτυχή της διαπολιτισμικής ικανότητας (interkultureller Kompetenz). Αυτή αφορά στον προσανατολισμό εντός και μεταξύ του πολιτισμού της χώρας καταγωγής και εκείνου της Ελβετίας. Η ένταση μεταξύ των πολιτισμών (καταστάσεις ζωής και τρόποι ζωής) και οι ενίοτε διαφορετικές νόρμες και αξίες τους μπορεί να οδηγήσουν σε σημαντικές συγκρούσεις που εμποδίζουν την ανάπτυξη των μαθητών. Οι εκπαιδευτικοί HSK συμβάλλουν πολύτιμα σε αυτό το θέμα, καθώς είναι συχνά πιο εξοικειωμένοι με τα αντίστοιχα πολιτισμικά πλαίσια και τα επακόλουθα πεδία έντασης από ό,τι οι εκπαιδευτικοί της γενικής εκπαίδευσης.

8. Ποικιλία μεθόδων και μαθησιακή υποστήριξη

Μια ποικιλία μεθόδων διδασκαλίας σε συνδυασμό με εξατομικευμένες μορφές μαθησιακής υποστήριξης επιτρέπουν στους εκπαιδευτικούς να ανταποκρίνονται στις ετερογενείς απαιτήσεις και ανάγκες των μαθητών και στη σύνθεση της τάξης ή της μαθησιακής ομάδας. Διαφοροποιούν τις μορφές διδασκαλίας και μάθησης, τα σχήματα οργάνωσης της διδασκαλίας και την πορεία του μαθήματος ανάλογα με τους διδακτικούς στόχους.

Οι μεταβλητές διδασκαλίας επιτρέπουν τη διαφοροποίηση των μαθησιακών διαδικασιών μέσω των κοινωνικών μορφών και των μορφών αλληλεπίδρασης και του βαθμού εξωτερικής ή αυτοκαθοδήγησης που αυτό επιτρέπει. Παραδείγματα μορφών διδασκαλίας που έχουν υψηλές δυνατότητες επιτυχούς μάθησης, εάν τα καθήκοντα, η διδασκαλία και η συνοδευτική υποστήριξη είναι καλής ποιότητας, περιλαμβάνουν τη μετωπική διδασκαλία στην τάξη, την προγραμματισμένη εργασία, τις μορφές συνεργατικής μάθησης, τη μάθηση με βάση την ανακάλυψη, το πρόβλημα και το έργο, την τήρηση μαθησιακών ημερολογίων, τη συμπερίληψη στοιχείων παιχνιδιού στα μαθησιακά περιβάλλοντα, καθώς και τη χρήση διδακτικών μέσων μάθησης και εξωσχολικών τόπων μάθησης.

9. Διατομεακές δεξιότητες

Η απόκτηση των γνωστικών δεξιοτήτων συνοδεύεται από την ανάπτυξη «διατομεακών δεξιοτήτων», που ορίζονται ως “ηπιες δεξιότητες”(softskills) και περιγράφουν άλλες δεξιότητες πέρα από οποιαδήποτε ακαδημαϊκή ή τεχνική εξειδίκευση. Οι μαθητές και οι μαθήτριες αποκτούν, σε όλους τους τομείς και τα μαθήματα, καθώς και καθ' όλη τη διάρκεια της σχολικής τους ζωής, προσωπικές, κοινωνικές και μεθοδολογικές δεξιότητες, οι οποίες είναι κεντρικής σημασίας για την επιτυχή αντιμετώπιση διαφορετικών προκλήσεων σε διάφορους τομείς της ζωής. Μαθαίνουν να κάνουν συλλογισμούς σχετικά με τον εαυτό τους, να διαχειρίζονται ολοένα και πιο ανεξάρτητα την καθημερινότητα του σχολείου και τη μάθησή τους, να εργάζονται πάνω στις μαθησιακές τους ικανότητες, να θέτουν και να αξιολογούν στόχους και αξίες, είτε αυτοί είναι προκαθορισμένοι είτε δικοί τους. Αποκτούν κοινωνικές και επικοινωνιακές δεξιότητες και μαθαίνουν να συνεργάζονται με άλλα παιδιά, να επιλύουν συγκρούσεις και να διαχειρίζονται την ποικιλομορφία. Αποκτούν,

επίσης, εκτενείς γλωσσικές δεξιότητες, μαθαίνουν να διαχειρίζονται σωστά τις πληροφορίες και αναπτύσσουν δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων.

Προσωπικές, κοινωνικές και μεθοδολογικές δεξιότητες

Οι διατομεακές δεξιότητες είναι κεντρικής σημασίας για την επιτυχή πορεία στη ζωή. Στο παρόν αναλυτικό πρόγραμμα για την ελληνόγλωσση εκπαίδευση, διακρίνονται προσωπικές, κοινωνικές και μεθοδολογικές δεξιότητες· αυτές προσανατολίζονται στο σχολικό πλαίσιο. Οι επιμέρους προσωπικές, κοινωνικές και μεθοδολογικές δεξιότητες δύσκολα μπορούν να διαχωριστούν με σαφήνεια μεταξύ τους, καθώς αλληλοκαλύπτονται.

9.A. Προσωπικές δεξιότητες

Οι μαθητές υποστηρίζονται ολοκληρωμένα στην ανάπτυξή τους, ώστε να ολοκληρώσουν το σχολείο ως ανεξάρτητες προσωπικότητες. Όσον αφορά στις ατομικές δεξιότητες, αυτό σημαίνει ότι αναστοχάζονται τις σκέψεις, τα συναισθήματα και τις πράξεις τους και αναγνωρίζουν τα δυνατά και αδύνατα σημεία τους. Αναπτύσσουν στάσεις, αξίες, τα ιδιαίτερα talénnta τους και διαμορφώνουν την αυτοεικόνα τους. Αντιμετωπίζουν έτσι εποικοδομητικά τις αποτυχίες και τις εσωτερικές συγκρούσεις.

9.B. Κοινωνικές δεξιότητες

Οι μαθητές υποστηρίζονται ολόπλευρα στην ανάπτυξή τους, ώστε να ενεργούν υπεύθυνα στο περιβάλλον τους. Όσον αφορά στις κοινωνικές δεξιότητες, αυτό σημαίνει ότι είναι σε θέση να επικοινωνούν και να προσεγγίζουν τους άλλους ανθρώπους ανοιχτά και ενεργά. Είναι σε θέση να εργάζονται εποικοδομητικά σε μια ομάδα και να επιλύουν με πνεύμα συνεργασίας τυχόν συγκρούσεις.

9.C. Μεθοδολογικές δεξιότητες

Οι μαθητές υποστηρίζονται ολόπλευρα στην ανάπτυξή τους, ώστε να καλλιεργήσουν τις στρατηγικές εφαρμογής των γνώσεών τους στην καθημερινή ζωή. Όσον αφορά στις μεθοδολογικές δεξιότητες, αυτό σημαίνει ότι είναι εξοικειωμένοι με ευέλικτες μεθόδους, διαδικασίες και διεργασίες για τη διεκπεραίωση των καθηκόντων και την επίτευξη των στόχων, τις οποίες εφαρμόζουν κατάλληλα, ανάλογα με την κατάσταση που αντιμετωπίζουν και τις αναπτύσσουν δημιουργικά.

10. Διαστάσεις ποιότητας στα μαθήματα HSK

Αρχή 1:

Τα μαθήματα στη γλώσσα καταγωγής συμβάλλουν στην ένταξη των μαθητών στην ελβετική κοινωνία, εστιάζοντας στην πολυγλωσσία στην καθημερινή ζωή. Παράλληλα με την ανάπτυξη της πρώτης γλώσσας, οι μαθητές μαθαίνουν «πώς να μαθαίνουν και να σκέφτονται», διατηρώντας ταυτόχρονα ανοιχτή την πόρτα προς τη χώρα καταγωγής.

Αρχή 2:

Τα μαθήματα στη γλώσσα καταγωγής λαμβάνουν χώρα σε ένα δυναμικό περιβάλλον με αντιφατικές πολλές φορές συνθήκες. Οι παιδαγωγικοί στόχοι και οι διδακτικές αρχές και οι σχετικές απαιτήσεις διδασκαλίας διαφέρουν επίσης μεταξύ των εκπαιδευτικών,, αλλά ακόμα και μεταξύ της ελληνικής και της ελβετικής εκπαίδευσης.

A. Διάσταση «**Προσανατολισμός στον μαθητή / προσανατολισμός στον εκπαιδευτικό**»

- **Προσανατολισμός στον μαθητή** σημαίνει ότι το μάθημα οργανώνεται υποστηρίζοντας την αυτενέργεια και την αυτοδιάθεση του μαθητή, ο οποίος μαθαίνει ενεργά, διαδραστικά και όλο περισσότερο ανεξάρτητα. Ο μαθητής αναλαμβάνει ενεργό ρόλο στην ανάπτυξη της γνώσης.

- **Προσανατολισμός στον εκπαιδευτικό** σημαίνει ότι ο εκπαιδευτικός αναλαμβάνει έναν ηγετικό ρόλο στο μαθησιακό περιβάλλον, παρέχει άμεσες οδηγίες, ασκεί έλεγχο και περιορίζει τους μαθητές σε δράσεις μη ενεργητικές, καθιστώντας τους παθητικούς δέκτες της γνώσης.

Παιδαγωγικοί στόχοι:

- Συμμετοχή των μαθητών στη διδακτική διαδικασία.
- Ανάθεση στους μαθητές της ευθύνης ως ικανών και ενεργών μαθητών.
- Ενίσχυση των μαθητών στο «*μαθαίνω πώς να μαθαίνω & μαθαίνω να σκέφτομαι*», ενίσχυση της ανεξαρτησίας στη μάθηση και στην αυτορρύθμιση.

B. Διάσταση «Προσανατολισμός στη διαδικασία - προσανατολισμός στο γνωστικό αντικείμενο»

- **Ο προσανατολισμός στη διαδικασία** δίνει έμφαση στα διδακτικά βήματα και στην μαθησιακή εξέλιξη μεμονωμένων μαθητών σε μαθήματα προσανατολισμένα στις δεξιότητες. Πρόκειται για την υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας.
- **Ο προσανατολισμός στο γνωστικό αντικείμενο** σημαίνει ότι τα θέματα διδασκαλίας αντιμετωπίζονται κατάλληλα. Πρέπει να οδηγούν τους μαθητές στην εξειδίκευση και σε μια αντικειμενική και κριτική στάση.

Παιδαγωγικοί στόχοι:

- Η αρχή «*μαθαίνω πώς να μαθαίνω*» λαμβάνει χώρα σε πραγματικές συνθήκες.
- Οι μαθητές και οι εκπαιδευτικοί μαθαίνουν από τα λάθη.
- Οι μαθητές αναλαμβάνουν όλο και περισσότερο την ευθύνη για τη μάθησή τους.
- Οι μαθητές είναι σε θέση να σκέφτονται για σχέδια, διαδικασίες και να αναπτύσσουν μεταγνωστικές δεξιότητες.

C. Διάσταση «προσανατολισμός στο άτομο – προσανατολισμός στην κοινότητα»

- **Ο προσανατολισμός στο άτομο** αποτελεί γενικά μέρος της ανάπτυξης στις δυτικές βιομηχανικές χώρες. Το άτομο είναι πιο σημαντικό από την κοινότητα και τονίζεται η μοναδικότητά του. Ο όρος υπονοεί, επίσης, ότι η μάθηση είναι μια ατομική διαδικασία και ότι η έμφαση δίνεται στις ατομικές μαθησιακές απαιτήσεις, στα κίνητρα καθώς και στην ατομική μαθησιακή πρόοδο.
- **Ο προσανατολισμός στην κοινότητα** δίνει έμφαση στη διαπίστωση ότι κανείς

δεν μπορεί να κάνει τα πάντα. Η συνοχή σε μια ομάδα ή κοινότητα βοηθά να γίνει αυτό που δύσκολα μπορεί να καταφέρει κανείς μόνος του. Η αμοιβαία αποδοχή της ευθύνης ή ο σεβασμός στη δράση είναι δεξιότητες που μπορούν να καλλιεργηθούν μόνο σε μια ομάδα ή κοινότητα.

Εκπαιδευτικοί στόχοι:

- Όσα δικαιώματα για όσους είναι διαφορετικοί: Είναι φυσιολογικό να είναι κανείς διαφορετικός.
- Όλοι είναι καλοί σε κάτι, κανείς δεν είναι καλός σε όλα.
- Κάθε παιδί, κάθε νέος βιώνει μαθησιακή πρόοδο.

D. Διάσταση

«Προσανατολισμός στην πολυγλωσσία - προσανατολισμός στη μονογλωσσία»

- Ο **προσανατολισμός στην πολυγλωσσία** επικεντρώνεται στην «προσανατολισμένη στην καθημερινή ζωή πολυγλωσσία» και βασίζεται σε νέα ευρήματα στη διδακτική της πολυγλωσσίας: οι στόχοι, οι έννοιες και οι όροι στοχεύουν σταθερά στην προώθηση της πολυγλωσσίας.
- Ο **προσανατολισμός στη μονογλωσσία** σημαίνει ότι η έμφαση δίνεται στην προώθηση και ανάπτυξη της γλωσσικής ικανότητας της πρώτης γλώσσας τόσο στο σχεδιασμό όσο και στην υλοποίηση των μαθημάτων (μονόπλευρα, απομονωμένα).

Παιδαγωγικοί στόχοι:

- Προώθηση και ενίσχυση της πρώτης ή της δεύτερης γλώσσας στο πλαίσιο της πολυγλωσσίας.
- Αντιμετώπιση της κατάστασης πολυγλωσσίας των μαθητών του HSK από πλευράς περιεχομένου.
- Ευαισθητοποίηση στις δυνατότητες της «καλά» αναπτυγμένης πολυγλωσσίας.
- Αύξηση της ευαισθητοποίησης για τις γλώσσες, διεύρυνση των πνευματικών οριζόντων και ενδυνάμωση των μαθητών HSK για τη ζωή σε μια πολυγλωσσική κοινωνία.

E. Διάσταση «Πολυπολιτισμικός προσανατολισμός - μονοπολιτισμικός προσανατολισμός»

- Ο **πολυπολιτισμικός προσανατολισμός** εστιάζει σε διαφορετικούς πολιτισμούς

και λαμβάνει υπόψη αντίστοιχα θέματα και περιεχόμενα στα μαθήματα. Ευαισθητοποιεί τους μαθητές στις γλώσσες και στις διαφορετικές καταστάσεις και τρόπους ζωής, διευρύνει τους πνευματικούς τους ορίζοντες και ενδυναμώνει τους μαθητές για τη ζωή σε μια πολύγλωσση, πολυπολιτισμική κοινωνία.

- Ο **μονοπολιτισμικός προσανατολισμός** εστιάζει σε μια χώρα και την ιστορία της ή σε μια εθνικότητα και μια γλώσσα. Αυτό μπορεί να είναι χρήσιμο σε ορισμένες περιστάσεις όσον αφορά στην εμβάθυνση. Ωστόσο, η ζωή στις σύγχρονες κοινωνίες απαιτεί διευρυμένες ικανότητες, όπως περιγράφηκε στα προηγούμενα κεφάλαια.

Παιδαγωγικοί στόχοι:

- Εμπλοκή των μαθητών σε πολύγλωσσο περιβάλλον και ανάπτυξη πολυπολιτισμικής ταυτότητας.
- Δημιουργικός διάλογος μεταξύ των δυο πολιτισμών. Δημιουργική ενσωμάτωση των μαθητών στο ελβετικό περιβάλλον και στο πολιτισμικό περιβάλλον της χώρας καταγωγής.

Η ποιότητα των μαθημάτων HSK, καθώς και η ευημερία και ο επαγγελματισμός των αντίστοιχων εκπαιδευτικών εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τον ικανό χειρισμό των περιβαλλόντων μάθησης. Εκτός από τις βασικές παιδαγωγικές και διδακτικές δεξιότητες (π.χ. σχεδιασμός, διατύπωση στόχων, καθορισμός περιεχομένου και μεθόδων) καθώς και την αγάπη για μάθηση και τον πειραματισμό, οι εκπαιδευτικοί χρειάζονται, επίσης, δεξιότητες για αναστοχαστική πρακτική.

11. Πώς οργανώνουμε αποτελεσματικά το μάθημά μας;

Για την αποτελεσματική οργάνωση του μαθήματος, βάσει δραστηριοτήτων, θα πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη μας τους εξής παράγοντες:

A. Οι ικανότητες των μαθητών HSK στη γλώσσα καταγωγής τους μπορεί να είναι πολύ ετερογενείς. Αυτό αφορά, π.χ. στις προφορικές ικανότητες, στην έκταση του λεξιλογίου, στην εξοικείωση με την τυπική παραλλαγή της γλώσσας καταγωγής, στις εμπειρίες ανάγνωσης και γραφής, στις γραμματικές και ορθογραφικές ικανότητες. Για να αντιμετωπίσει επαρκώς αυτή την ανομοιογένεια, ο εκπαιδευτικός διαφοροποιεί ή εξατομικεύει τα μαθήματα και τις απαιτήσεις στο μέτρο του δυνατού.

B. Οι δραστηριότητες που εφαρμόζει ο εκπαιδευτικός στην τάξη θα πρέπει να αντλούν

στοιχεία από όσα οι μαθητές ήδη γνωρίζουν (βάσει της εμπειρίας τους, του γνωστικού τους υπόβαθρου και της συγκεκριμένης ηλικιακής, κοινωνικής ή μορφωτικής τους κατάστασης), με αποτέλεσμα να έχουν μια ιδιαίτερη εξοικείωση με αυτά.

Επομένως:

- Ξεκινάμε από όσα ήδη γνωρίζουν οι μαθητές, πριν προχωρήσουμε σε κάτι καινούριο.
- Αξιοποιούμε την προηγούμενη εμπειρία τους.
- Χρησιμοποιούμε ό,τι ήδη γνωρίζουν ως γλωσσική βάση του μαθήματος.
- Ενεργοποιούμε τα προσωπικά τους ενδιαφέροντα.
- Οι δραστηριότητες θα πρέπει να εστιάζουν στις ανάγκες των μαθητών εκτός τάξης, ούτως ώστε αυτές οι ανάγκες να πραγματώνονται και εντός της τάξης.
- Οι δραστηριότητες θα πρέπει να ενισχύουν την αυτοπεποίθηση των μαθητών, ούτως ώστε να αισθάνονται το ίδιο ασφαλείς όταν προσπαθούν να μεταφέρουν τη γνώση αυτή εκτός του περιβάλλοντος της τάξης.
- Οι δραστηριότητες θα πρέπει να επιτρέπουν στους μαθητές να επιλύουν ένα πρόβλημα, να ανακαλύπτουν καινούρια στοιχεία και να αναλύουν τα δεδομένα που έχουν στη διάθεσή τους, ούτως ώστε χρησιμοποιώντας τη γλώσσα-στόχο να εμπλέκονται ενεργά στην όλη μαθησιακή διαδικασία.
- Οι δραστηριότητες θα πρέπει να βοηθούν τους μαθητές στην ενίσχυση συγκεκριμένων στρατηγικών και στην προώθηση των γλωσσικών τους δεξιοτήτων, ούτως ώστε να είναι σε θέση να τις μεταφέρουν και σε άλλες μαθησιακές καταστάσεις της γλώσσας-στόχου.
- Οι δραστηριότητες θα πρέπει να βοηθούν τους μαθητές στην ανάπτυξη του γλωσσικού ρεπερτορίου στο οποίο χρειάζεται να ανατρέχουν σε αυθεντικές επικοινωνιακές συνθήκες, ούτως ώστε να μαθαίνουν και να εξασκούνται στη χρήση του λεξιλογίου, των γραμματικών δομών και των γλωσσικών λειτουργιών που θα χρειαστούν σε πραγματικές συνθήκες επικοινωνίας.
- Οι δραστηριότητες θα πρέπει να ενσωματώνουν και τις τέσσερις γλωσσικές δεξιότητες της παραγωγής και κατανόησης γραπτού και προφορικού λόγου, γιατί και οι τέσσερις δεξιότητες ενισχύουν αμοιβαία η μία την άλλη.
- Οι δραστηριότητες θα πρέπει να βοηθούν τους μαθητές στην κατανόηση του τρόπου με τον οποίο ένα κείμενο είναι δομημένο, ούτως ώστε να είναι σε θέση στη συνέχεια να έχουν πρόσβαση σε παρόμοια κειμενικά είδη.
- Οι δραστηριότητες θα πρέπει να βοηθούν τους μαθητές να κατανοήσουν το δικό τους πολιτισμικό υπόβαθρο και τις πολιτισμικές τους διαφορές, ούτως ώστε να

μπορέσουν να αναπτύξουν μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στην κουλτούρα της γλώσσας-στόχου και να κατανοήσουν καλύτερα τα δικά τους πολιτισμικά στοιχεία.

- Οι δραστηριότητες θα πρέπει να βοηθούν τους μαθητές στην ανάπτυξη κοινωνικής συνείδησης, ούτως ώστε να είναι σε θέση να ανακαλύπτουν και να εφαρμόζουν και μόνοι τους στην πράξη στοιχεία από την κουλτούρα της γλώσσας-στόχου.
- Οι δραστηριότητες θα πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πιο αυθεντικές, ούτως ώστε οι μαθητές να μπορούν να αναγνωρίσουν κάποια σχέση με την πραγματική γλωσσική χρήση, αλλά και να αποκτούν ακόμα μεγαλύτερη εμπειρία, όταν εμπλέκονται σε πραγματική γλωσσική χρήση.
- Οι δραστηριότητες θα πρέπει να ποικίλλουν ως προς τους ρόλους και τις ομαδοποιήσεις στις οποίες υποβάλλονται οι μαθητές, τόσο εντός του περιβάλλοντος της τάξης - έτσι οι μαθητές θα μπορούν να έχουν διαφορετικούς τύπους πρακτικής εξάσκησης και διαφορετικό βαθμό ευθύνης- όσο και σε σχέση με το κοινωνικό πλαίσιο - έτσι οι μαθητές θα είναι σε θέση να βιώνουν/να αναλύουν διαφορετικούς κοινωνικούς ρόλους.
- Οι δραστηριότητες θα πρέπει να είναι διαφορετικών τύπων και στόχων, ούτως ώστε να παρέχουν στους μαθητές πολλές δυνατότητες για πρακτική άσκηση.
- Οι δραστηριότητες θα πρέπει να χρησιμοποιούν αυθεντικά κείμενα ή εποπτικά μέσα, όπου δυνατόν. Έτσι οι μαθητές θα εξοικειωθούν από πολύ νωρίς με τα γλωσσικά στοιχεία, όπως ακριβώς χρησιμοποιούνται στον «πραγματικό κόσμο».
- Οι δραστηριότητες θα πρέπει να αξιοποιούν ποικιλία από διαφορετικούς τύπους υλικού για να ικανοποιούν διαφορετικές μαθησιακές ανάγκες και για να εμπλέκουν όσο το δυνατόν περισσότερο τους μαθητές.

12. Αξιολόγηση στα μαθήματα HSK

Η αξιολόγηση χρειάζεται να είναι διαρκής και διαμορφωτική και να διεξάγεται ατομικά ή ομαδικά, με σκοπό τον περιορισμό της αποστήθισης και της στείρας ή μηχανιστικής αναπαραγωγής των ιστορικών πληροφοριών από μέρους του μαθητή. Ασκείται μέσα από πολλαπλές και εναλλασσόμενες μορφές, όπως η προφορική και γραπτή εξέταση και η παρουσίαση εργασιών, κατά τις οποίες ελέγχεται η αφηγηματική

ικανότητα, η γνώση, η διατύπωση ιστορικού λόγου, η ανάπτυξη κριτικού συλλογισμού.

Πέρα από τις παραδοσιακές μορφές αξιολόγησης (προφορική εξέταση, γραπτή εξέταση μέσω τεστ κλπ.), προτείνεται για την αξιολόγηση των μαθητών η χρήση της εναλλακτικής αξιολόγησης μέσω διαδικασιών ετεροαξιολόγησης, αυτοαξιολόγησης, εκπόνησης ερευνητικών εργασιών (projects) και τήρησης φακέλου εργασιών (portfolio) από τον διδάσκοντα για κάθε μαθητή ξεχωριστά. Η εναλλακτική αξιολόγηση περιορίζει τον ανταγωνισμό μεταξύ των μαθητών και εξασφαλίζει ισότιμο τρόπο αντιμετώπισης τους, εφόσον ο κάθε διδασκόμενος αξιολογείται προσωπικά. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό, διότι σε πολυπολιτισμικά και πολύγλωσσα σχολικά περιβάλλοντα, όπως αυτό της Ελβετίας, συχνά ενσωματώνονται μαθητές με ειδικές μαθησιακές ανάγκες.

Επιπροσθέτως, η εναλλακτική αξιολόγηση παρέχει τη δυνατότητα στον διδάσκοντα να συγκεντρώνει πληροφορίες για την πρόοδο του μαθητή εξελικτικά, τόσο σε σχέση με τον εαυτό του όσο και σε σχέση με τους μαθητές του, και πολύ πιο κατατοπιστικά στοιχεία για τη γλωσσική επίδοση των μαθητών τους από αυτά που συγκεντρώνονται με τους παραδοσιακούς τρόπους αξιολόγησης.

Τέλος, η εναλλακτική αξιολόγηση παρέχει στον δάσκαλο σημαντικές πληροφορίες που δεν αφορούν μόνο στην επίδοση των διδασκομένων, αλλά και στη διδακτική διαδικασία στο σύνολό της.

Επίσης καλύπτει τις επιδόσεις στο μάθημα γλώσσας και πολιτισμού, καθώς και τη μαθησιακή και κοινωνική συμπεριφορά. Βοηθά τους μαθητές να χτίσουν και να ενισχύσουν την αυτοπεποίθησή τους, την εμπιστοσύνη στις ικανότητές τους και τις επιδόσεις τους.

Είναι σημαντικό οι επιδόσεις των μαθητών στα μαθήματα HSK να τεκμηριώνονται, ώστε να μπορούν επίσης να ληφθούν υπόψη κατά την αλλαγή σχολείου. Είναι σημαντικό οι αξιολογήσεις να είναι εύκολα κατανοητές για τους εκπαιδευτικούς.

Η διδασκαλία με προσανατολισμό στις δεξιότητες αφορά σε μια κουλτούρα ανατροφοδότησης

που σχετίζεται με την επίτευξη των στόχων των ικανοτήτων. Η εποικοδομητική ανατροφοδότηση αποτελεί κεντρικό χαρακτηριστικό της ποιότητας της διδασκαλίας και υποστηρίζει τη μάθηση και την απόκτηση των δεξιοτήτων.

12.1. Μορφές αξιολόγησης

12.1.A. Διαμορφωτική ή αξιολόγηση για τη μάθηση:

Πρόκειται για μια συνεχή διαδικασία αξιολόγησης που χρησιμοποιείται στην εκπαίδευση για να παρακολουθεί και να βελτιώνει τη μάθηση των μαθητών σε πραγματικό χρόνο. Σε αντίθεση με την τελική αξιολόγηση, που στοχεύει να αποτιμήσει το επίπεδο γνώσεων των μαθητών στο τέλος μιας διδακτικής περιόδου, η διαμορφωτική αξιολόγηση επικεντρώνεται στην παροχή ανατροφοδότησης κατά τη διάρκεια της μαθησιακής διαδικασίας, με γνώμονα τρία βασικά ερωτήματα:

Πού πρέπει να φτάσω;

- ✓ Ο εκπαιδευτικός δίνει στους μαθητές μια ξεκάθαρη εικόνα για τα αναμενόμενα αποτελέσματα.
- ✓ Ο εκπαιδευτικός συζητά μαζί με τους μαθητές τα κριτήρια με βάση τα οποία μπορούν να αξιολογήσουν τον βαθμό στον οποίο έχουν επιτευχθεί οι συγκεκριμένοι στόχοι.
- ✓ Ο εκπαιδευτικός μοιράζει στους μαθητές και συζητά μαζί τους δείγματα δυνατών και πιο αδύνατων εργασιών.

Πού βρίσκομαι τώρα;

- ✓ Ο εκπαιδευτικός διοργανώνει συζητήσεις στην τάξη και αξιοποιεί δραστηριότητες που δίνουν πληροφόρηση σχετικά με το πού βρίσκονται οι μαθητές.
- ✓ Ο εκπαιδευτικός διδάσκει τους μαθητές να θέτουν στόχους και να αυτοαξιολογούνται με βάση προκαθορισμένα κριτήρια.
- ✓ Ο εκπαιδευτικός ενισχύει τους μαθητές, ώστε να αποτελέσουν πηγή πληροφόρησης για τους συμμαθητές/τριές τους (ετεροαξιολόγηση με βάση προκαθορισμένα κριτήρια).

Πώς θα καλύψω την απόσταση;

- ✓ Ο εκπαιδευτικός παρέχει στους μαθητές συχνή περιγραφική ανατροφοδότηση.
- ✓ Ο εκπαιδευτικός βοηθά τους μαθητές να αναθεωρούν τη δουλειά τους, επικεντρωνόμενοι σε συγκεκριμένες παραμέτρους κάθε φορά.
- ✓ Ο εκπαιδευτικός βοηθά τους μαθητές να εμπλακούν σε αναστοχασμό σε σχέση

με αυτά που μαθαίνουν.

- ✓ Οι μαθητές ετεροαξιολογούνται και οι ίδιοι προτείνουν τρόπους βελτίωσης.

12.1.B. Αθροιστική αξιολόγηση

Η αθροιστική αξιολόγηση γίνεται στο τέλος ενός προγράμματος. Τα δεδομένα της αθροιστικής αξιολόγησης συλλέγονται από τα αποτελέσματα των μαθητών στα τελικά, συνήθως γραπτά, διαγωνίσματα. Η αθροιστική αξιολόγηση δεν διεξάγεται για να κατευθύνει τη μάθηση, ούτε προσφέρεται για ανατροφοδότηση των ίδιων των μαθητών. Κύριος στόχος της είναι η κατάταξη των μαθητών με μόνο κριτήριο την επίδοσή τους, καθώς και η προαγωγή τους στην επόμενη τάξη ή η χορήγηση απολυτηρίων και ενδεικτικών. Άλλωστε, τα δεδομένα που έχουν συλλεχθεί μέσω αθροιστικής αξιολόγησης στο τέλος ενός προγράμματος δε βοηθούν πάντα στην κατανόηση της διαδικασίας που ακολουθήθηκε. Σε αυτές τις περιπτώσεις τα αθροιστικά αποτελέσματα δεν συμβάλλουν σε αποφάσεις για τυχόν βελτιώσεις, μπορούν να βοηθήσουν, όμως, τον εκπαιδευτικό να σχηματίσει μια εικόνα σχετικά με την επιτυχία ή όχι του εκπαιδευτικού του έργου.

12.1.C. Προκαταρκτική - αρχική ή προγνωστική αξιολόγηση.

Το είδος αυτό της αξιολόγησης συνδέεται με τη διερεύνηση των γνώσεων ή εμπειριών των μαθητών πάνω σ' ένα θέμα το οποίο έχει σκοπό να διδάξει ο εκπαιδευτικός. Επιχειρείται μια εκτίμηση της έκτασης των γνώσεων ή εμπειριών που διαθέτουν οι μαθητές. Κύριος σκοπός αυτής της αξιολόγησης είναι να προσδιοριστεί η υπάρχουσα υποδομή σε ένα συγκεκριμένο χώρο (ή τάξη) ή τα κενά και οι αδυναμίες, ώστε να οργανωθεί πιο αποτελεσματικά η διδασκαλία. Η προγνωστική αξιολόγηση εφαρμόζεται συνήθως στις αρχές του σχολικού έτους ή όταν ο εκπαιδευτικός διδάσκει για πρώτη φορά στην τάξη ή σκοπεύει να διδάξει μια καινούργια ενότητα που προϋποθέτει γνώσεις προηγούμενων ενοτήτων. Πρόκειται δηλαδή για αξιολόγηση του κατά πόσον υπάρχουν οι προϋποθέσεις για επιτυχή περαιτέρω μάθηση στην επόμενη φάση μάθησης ή στο επόμενο σχολικό επίπεδο.

12.2. Βαθμοί

Από τη Β' τάξη του δημοτικού και μετά, οι μαθητές λαμβάνουν βαθμό για τις επιδόσεις και την πρόδοό τους στα μαθήματα HSK. Οι εκπαιδευτικοί του HSK καταχωρίζουν αυτόν τον βαθμό στο τέλος κάθε εξαμήνου για κάθε παιδί στο έντυπο που χορηγείται από το Καντόνι.

Attest für Unterricht in Heimatlicher Sprache und Kultur (HSK)

Schuljahr _____

Semester _____

Schulhaus _____

Schulort _____

Primarstufe ☐ **Sekundarstufe** ☐ **Abteilung** ☐ A ☐ B ☐ C **Mittelschule** ☐

Name _____

Vorname _____

Geburtsdatum _____

Klasse _____

Sprache

☐ ist Erstsprache/Muttersprache der Schülerin oder des Schülers

☐ ist Zweitsprache der Schülerin oder des Schülers

☐ Albanisch

☐ Italienisch

☐ Rumänisch

☐ Thaiändisch

☐ Arabisch

☐ Japanisch

☐ Russisch

☐ Tschechisch

☐ Bosnisch

☐ Koreanisch

☐ Schwedisch

☐ Türkisch

☐ Bulgarisch

☐ Kroatisch

☐ Serbisch

☐ Ukrainisch

☐ Chinesisch

☐ Kurdisch-Kurmanji

☐ Slowakisch

☐ Ungarisch

☐ Farsi/Persisch

☐ Niederländisch

☐ Slowenisch

☐ Spanisch

☐ Finnisch

☐ Polnisch

☐ Spanisch (Lateinamerika)

☐ Französisch

☐ Portugiesisch

☐ Portugiesisch (Brasilien)

☐ Tamilisch

☐ Griechisch

☐ Portugiesisch (Brasilien)

☐ Tamilisch

Leistung Gesamtnote _____

obligatorisch auszufüllen und zu übertragen in das Zeugnis der Zürcher Volksschulen

Kompetenzbereiche	freiwillig auszufüllen	sehr gut	gut	genügend	ungenügend
Hören		☐	☐	☐	☐
Lesen		☐	☐	☐	☐
Sprechen		☐	☐	☐	☐
Schreiben		☐	☐	☐	☐
Natur, Mensch, Gesellschaft		☐	☐	☐	☐

Bemerkung _____

zu individuellen Lernfortschritten / zum Arbeits-, Lern- und Sozialverhalten

Datum _____

Name der HSK-Lehrperson _____

Unterschrift der HSK-Lehrperson _____

Unterschrift(en) Erziehungsberechtigte _____

Unterschrift der Klassenlehrperson _____

Note in das Zeugnis der Zürcher Volksschule eingetragen

Notenstufen:

sehr gut

gut

genügend

ungenügend

zusätzlich

zusätzlich

Löschen
Drucken
Hinweis zum Ausdrucken
Speichern

Το συμπληρωμένο έντυπο υπογράφεται από τον εκπαιδευτικό HSK και από τον γονέα του παιδιού και κατόπιν το παραδίδει ο μαθητής/τρια στο ελβετικό σχολείο που παρακολουθεί. Ο αρμόδιος δάσκαλος της κανονικής τάξης του ελβετικού σχολείου μεταφέρει τον βαθμό στον έλεγχο επίδοσης της Ζυρίχης. Τα παιδιά στο νηπιαγωγείο και στην Α' δημοτικού δε λαμβάνουν βαθμούς. Ωστόσο, οι δάσκαλοι του HSK μπορούν να δώσουν στους γονείς ανατροφοδότηση σχετικά με την πρόοδο του παιδιού τους σε

μια συζήτηση. Οι βαθμοί παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τη μαθησιακή πρόοδο που έχει σημειώσει ο μαθητής/τρια και μέχρι ποιο σημείο έχει επιτύχει τις στοχευμένες ικανότητες στα μαθήματα HSK. Ο εκπαιδευτικός HSK μπορεί επίσης να αξιολογήσει εθελοντικά τους επιμέρους τομείς ικανοτήτων που αναγράφονται στο έντυπο.

13. Τάξεις και Κύκλοι μάθησης

Το νέο Πρόγραμμα Σπουδών παίρνει ως βάση τον χωρισμό των επιπέδων σε κύκλους, όπως έχει υιοθετηθεί από το Καντόνι της Ζυρίχης. Λαμβάνει επίσης υπόψη τις οδηγίες του Συντονιστικού Γραφείου Βρυξελλών, όπως αυτές διατυπώνονται κάθε χρόνο στην Εγκύκλιο Έναρξης εκάστου σχολικού έτους και προβλέπουν πως «*Η κατάταξη των μαθητών/τριών σε επίπεδα μπορεί να γίνει με φιλικό για τους μαθητές και τις μαθήτριες τρόπο*».

Κύκλοι μάθησης στο ελληνικό σχολείο Ζυρίχης 	Βαθμίδες εκπαίδευσης στην Ελλάδα
Κύκλος 1: KG – 2 ^η τάξη	Νηπιαγωγείο
Κύκλος 2: 3 ^η – 6 ^η τάξη	1 ^η – 6 ^η τάξη δημοτικού
Κύκλος 3: 7 ^η -9 ^η τάξη	1 ^η – 3 ^η τάξη Γυμνασίου

Περίοδοι Μετάβασης

Το νέο Πρόγραμμα Σπουδών προβλέπει την ένταξη δύο μεταβατικών περιόδων για τους/τις μαθητές/-τριες του Δημοτικού: α. την περίοδο μετάβασης στο Δημοτικό από το Νηπιαγωγείο, και β. την περίοδο μετάβασης από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο. Οι μεταβατικές περίοδοι έχουν διακριτή στοχοθεσία και διδακτικές πρακτικές σε σχέση με τα προβλεπόμενα για το υπόλοιπο σχολικό έτος, καθώς επιδιώκεται η προετοιμασία και η προσαρμογή των μαθητών/-τριών στο νέο εκπαιδευτικό πλαίσιο. Παράλληλα, οι μεταβατικές περίοδοι διευκολύνουν τους εκπαιδευτικούς στο έργο τους, προσφέροντάς τους ‘αποδέσμευση’ από τη διδακτέα ύλη ώστε να επενδύσουν τον χρόνο σε πρωτότυπες δράσεις-δραστηριότητες που ενισχύουν τη διερεύνηση, την ανακάλυψη, τη δημιουργικότητα και την επικοινωνία.

Η Περίοδος Μετάβασης στο Δημοτικό

Για την ομαλή μετάβαση των παιδιών από το Νηπιαγωγείο στο Δημοτικό, προβλέπεται διάστημα που δεν ξεπερνά τις τρεις (3) εβδομάδες από την έναρξη του σχολικού έτους, κατά το οποίο ακολουθείται διαφοροποιημένο πρόγραμμα σε σχέση με αυτό που προβλέπεται για την υπόλοιπη χρονιά. Ειδικότερα, προτείνονται πρακτικές με τις οποίες τα παιδιά είναι εξοικειωμένα από το Νηπιαγωγείο, ενώ παράλληλα τους δίνεται ο χρόνος να προσαρμοστούν γνωρίζοντας τους χώρους, τους κανόνες λειτουργίας, τους/τις συμμαθητές/-τριές τους, καθώς και το εκπαιδευτικό προσωπικό του σχολείου. Ο ιδιαίτερος αυτός χρόνος που διατίθεται στα παιδιά της Α΄ τάξης κρίνεται απαραίτητος λόγω της πολύ ευαίσθητης ηλικίας και της μεγάλης αλλαγής που σηματοδοτεί το Δημοτικό για αυτά. Κατά το διάστημα αυτό, ο εκπαιδευτικός θα έχει τον χρόνο να παρατηρήσει τους/τις μαθητές/-τριες σε οικείες δραστηριότητες, να εκτιμήσει τις δυνατότητες ή/και τις δυσκολίες τους, τα ενδιαφέροντά τους, τη στάση τους στην ομάδα κ.λπ. προκειμένου να προσαρμόσει τους διδακτικούς στόχους και τις μεθόδους ανάλογα με τις ανάγκες της τάξης του/της. Κατά την περίοδο αυτή θα πρέπει να δοθεί έμφαση στον προφορικό λόγο και στη σύνδεσή του με τον γραπτό. Βασικές έννοιες για την περίοδο αυτή είναι ο αναδυόμενος γραμματισμός και η φωνολογική επίγνωση. Οι δραστηριότητες που προτείνονται για την περίοδο της μετάβασης αποσκοπούν στο να επιτευχθεί σχετική ισορροπία στην ενασχόληση των μαθητών/-τριών και ολιστική καλλιέργεια των γλωσσικών δεξιοτήτων. Ωστόσο, οι εκπαιδευτικοί προσαρμόζουν τις ενδεικτικές δραστηριότητες στην τάξη τους λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της μαθητικής ομάδας. Μετά την ολοκλήρωση της περιόδου αυτής, το Πρόγραμμα Σπουδών με τη μορφή προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων εφαρμόζεται καθ' όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους.

Η Περίοδος Μετάβασης στο Γυμνάσιο

Για την εξασφάλιση της απαιτούμενης συνέχειας στην υποχρεωτική εκπαίδευση και για την ομαλή μετάβαση των παιδιών στη βαθμίδα του Γυμνασίου, η προετοιμασία τους πρέπει να ξεκινά από το Δημοτικό. Για τον λόγο αυτό προβλέπεται περίοδος συνολικά τριών-τεσσάρων (3-4) εβδομάδων, κατά τους μήνες Μάιο και Ιούνιο, όπου οι μαθητές/-τριες με τον/την εκπαιδευτικό της τάξης, αφού έχουν ολοκληρώσει τον κύκλο μάθησης και διδασκαλίας της γλώσσας στο Δημοτικό, στρέφουν το βλέμμα τους στο Γυμνάσιο, όπου θα διευρυνθούν τα πεδία ενασχόλησης με την ελληνική γλώσσα, θα εμβαθύνουν σε θέματα και έννοιες και θα κληθούν να υιοθετήσουν νέες στρατηγικές μάθησης. Στο τέλος της Στ' Δημοτικού προτείνεται η ενασχόληση των μαθητών/-τριών με θέματα μεταγνωστικά και μεταγλωσσικά γύρω από την ελληνική γλώσσα, τα οποία θα αντιμετωπίζονται μέσα από τη μεθοδολογία μιας ομαδικής συνθετικής εργασίας (πρότζεκτ). Η μεθοδολογία αυτή στηρίζεται αφενός σε βασικές παιδαγωγικές αρχές, όπως στη διερευνητική διαδικασία μάθησης, στη διεπιστημονική συνεργασία, στην ανάλυση και τη σύνθεση και, αφετέρου, σε μεθόδους εργασίας που προβλέπουν τη συμμετοχή όλων των μαθητών/-τριών, του καθενός και της καθεμιάς ανάλογα με τις δυνατότητες και τις ικανότητές τους. Μέσω της δημιουργίας ομάδων εργασίας και της συνεργασίας των εκπαιδευτικών, το τελικό προϊόν παρουσιάζεται σε κοινό, είτε στη σχολική κοινότητα είτε στο ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον (π.χ. ένα θεατρικό έργο) ή συνιστά ένα έργο που θα δημοσιευτεί (π.χ. έντυπο ή ψηφιακό βιβλίο, υλικό αναρτημένο σε ιστότοπο).

14. Θεματικές ενότητες

Στη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας, οι ακόλουθοι τομείς ικανοτήτων και δεξιοτήτων προέρχονται από το ελβετικό Πρόγραμμα Σπουδών Lehrplan 21. Σε κάθε θεματικό τομέα ορίζονται τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα ανά επίπεδο και οι γενικές δεξιότητες που αναμένεται να αποκτήσουν οι μαθητές. Συνήθως διατυπώνονται

με όρους παρατηρήσιμης συμπεριφοράς, όπου αυτό είναι δυνατό, ώστε να παρακολουθείται η επίτευξή τους, δηλαδή να είναι δυνατή η αξιολόγηση κατά τη διάρκεια ή/και στο τέλος της υλοποίησης του προγράμματος.

Τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα αφορούν την προώθηση των τεσσάρων γλωσσικών δεξιοτήτων ανά επίπεδο:

- α. κατανόηση γραπτού λόγου,
- β. κατανόηση προφορικού λόγου
- γ. παραγωγή γραπτού λόγου
- δ. παραγωγή προφορικού λόγου

καθώς και την εκμάθηση της γραμματικής και τη διεύρυνση του λεξιλογίου.

Σε σχέση με τις γλωσσικές δεξιότητες, γίνεται ειδική αναφορά σε κάθε επίπεδο στα θέματα που πρέπει να αντιμετωπίσουν οι μαθητές και στα κειμενικά είδη που πρέπει να κατανοήσουν και να παράγουν.

Πρόγραμμα Σπουδών για τα μαθήματα μητρικής Γλώσσας και Πολιτισμού (HSK) στο Καντόνι της Ζυρίχης 	Πρόγραμμα Σπουδών για τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας στα ελληνικά σχολεία στο Καντόνι της Ζυρίχης
Fachbereich Sprachen: 1. Κατανόηση γραπτού λόγου, 2. Κατανόηση προφορικού λόγου 3. Παραγωγή γραπτού λόγου 4. Παραγωγή προφορικού λόγου Γλώσσα(ες) στο επίκεντρο - γλωσσική επίγνωση, γλωσσική σύγκριση, διαγλωσσικές ορθογραφικές και γραμματικές γνώσεις 5. Λογοτεχνία στο επίκεντρο	Μάθημα Γλώσσας και Λογοτεχνίας: 1. Επικοινωνιακή ικανότητα ανάλογα με τον κύκλο 1, 2 ή 3 και σύμφωνα με τις 4 δεξιότητες ✓ Κατανόηση γραπτού λόγου, ✓ Κατανόηση προφορικού λόγου ✓ Παραγωγή γραπτού λόγου ✓ Παραγωγή προφορικού λόγου 2. Γλωσσική επάρκεια ανάλογα με τον κύκλο 1, 2 ή 3 και σύμφωνα με: ✓ Προφορά ✓ Ορθογραφία ✓ Γραμματική ✓ Λεξιλόγιο 3. Λογοτεχνία στο επίκεντρο

Είναι ευθύνη του εκπαιδευτικού να επιλέξει δραστηριότητες για κάθε θέμα που αντιστοιχούν σε

- α. στην ηλικιακή ομάδα των μαθητών,
- β. τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα,
- γ. τις δεξιότητες που επιθυμούν να αναπτύξουν

δ. το επίπεδο των γνώσεων των μαθητών στην ελληνική γλώσσα.

Το παρόν αναλυτικό πρόγραμμα συνιστά γλωσσικές δραστηριότητες με τη μορφή προτεινόμενων κειμενικών ειδών.

Φυσικά, τόσο οι γνωστικές δεξιότητες όσο και οι διαπροσωπικές ικανότητες των μαθητών αναπτύσσονται σε διαφορετικό βαθμό και φτάνουν σε διαφορετικά επίπεδα όσον αφορά τη γλωσσική επίδοση των μαθητών σε καθεμία από αυτές τις 4 δεξιότητες προσληπτικού ή παραγωγικού χαρακτήρα. Για το λόγο αυτό, δεν είναι απαραίτητο η ανάπτυξη και των τεσσάρων γλωσσικών δεξιοτήτων να είναι ισόρροπη ή να φτάνουν στο ίδιο τελικό αποτέλεσμα.

Τόσο τα γλωσσικά μαθήματα όσο και το μάθημα NMG (Natur, Mensch und Gesellschaft) διδάσκονται ολιστικά μέσω προσεκτικά σχεδιασμένων διδακτικών ενοτήτων που βασίζονται σε ένα κεντρικό θέμα και χωρίζονται σε επιμέρους ενότητες (θέματα) για να εξερευνήσουν πτυχές του κεντρικού θέματος σε εύρος και βάθος.

Οι θεματικές περιοχές που προτείνονται από το «Πρόγραμμα-πλαίσιο Σπουδών για τη μητρική γλώσσα και τον πολιτισμό» του HSK Ζυρίχης είναι 11, και σε αυτές εντάσσονται όλες οι διδακτικές ενότητες.

1. Εγώ και οι άλλοι – ζώντας μαζί

2. Οικογένεια

3. Παιχνίδι και ελεύθερος χρόνος

4. Κατοικία, συνοικία και πόλη

5. Εορτασμοί, έθιμα και μόδες

6. Υγεία και φαγητό

7. Γεωγραφία

8. Φύση και τεχνολογία

9. Λογοτεχνία και τέχνη

10. Παρελθόν και ιστορία

11. Ο κόσμος της εργασίας και της εκπαίδευσης

Τα κείμενα είναι ενταγμένα στις 11 θεματικές περιοχές που αποτελούν την αφετηρία και το θεματικό-εννοιολογικό πλαίσιο εντός του οποίου λαμβάνουν χώρα τα μαθήματα, έτσι ώστε να είναι δυνατή η σύγκριση μεταξύ κειμενικών ειδών που προέρχονται από την ίδια θεματική-εννοιολογική περιοχή και προφανώς από την ίδια κοινότητα κειμένων.

Τα θέματα επαναλαμβάνονται και στους τρεις κύκλους και εμπλουτίζεται το περιεχόμενό τους και οι στόχοι των διδακτικών ενοτήτων που τα αναλύουν. Οι ενότητες και οι υποενότητες του μαθήματος της ελληνικής γλώσσας επικαλύπτονται - στις

περισσότερες περιπτώσεις - με περισσότερες από μία θεματικές ενότητες, με συγκεκριμένα μαθησιακά αποτελέσματα και αναμενόμενες δεξιότητες.

Η εργασία στις περισσότερες δεξιότητες και στους τρεις κύκλους είναι σπειροειδής και βασίζεται η μία στην άλλη. Ωστόσο, ορισμένες δεξιότητες δεν ξεκινούν στην αρχή του 1ου κύκλου, αλλά σε μεταγενέστερο στάδιο, καθώς για την ανάπτυξή τους πρέπει να πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις στην ανάπτυξη και τη μάθηση των παιδιών. Η ανάπτυξη άλλων δεξιοτήτων ολοκληρώνεται πριν από το τέλος του τρίτου κύκλου.

Οι διδακτικές ενότητες αποτελούνται από ποικιλία κειμένων με κατάλληλα επιλεγμένα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα. Καλύπτουν θέματα κατάλληλα για την ηλικία και τα ενδιαφέροντα των μαθητών, μεταδίδουν γνώσεις, ενθαρρύνουν την κριτική προσέγγιση, εκπαιδεύουν, προβληματίζουν και ενθουσιάζουν τους νέους.

Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί ότι η επιλογή των αναμενόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων που ορίζονται για κάθε ομάδα μαθητών αποτελεί ευθύνη και αρμοδιότητα του εκπαιδευτικού της τάξης και καθορίζεται από τη δυναμική των ομάδων, τις εκπαιδευτικές ανάγκες και τις δυνατότητες των μαθητών, λαμβάνοντας υπόψη τις επιθυμίες τους.

Οι διδακτικές ενότητες βασίζονται στα ενδιαφέροντα των μαθητών και τους μεταφέρουν στον παιδικό τους κόσμο. Η έμφαση δίνεται στο γραπτό, προφορικό και πολυτροπικό κείμενο, το οποίο αποτελεί τη βάση για ποικίλες δραστηριότητες με στόχο την ανάπτυξη γλωσσικών δεξιοτήτων και κριτικής σκέψης. Σε κάθε μάθημα, τα κείμενα επιλέγονται με βάση την ποιότητα και την καταλληλότητά τους για την ηλικία των μαθητών. Τουλάχιστον το ένα τρίτο των κειμένων κάθε ενότητας προέρχεται από τον ευρύτερο χώρο της λογοτεχνίας, με αποσπάσματα Ελλήνων και ξένων συγγραφέων, κλασικών και σύγχρονων, από διαφορετικές μορφές λογοτεχνικής ανάγνωσης, συμπεριλαμβανομένου του ποιητικού λόγου, τα οποία οι μαθητές προσεγγίζουν με διαφορετικούς τρόπους (αισθητικά, εννοιολογικά, τεχνικά κ.λπ.). Τα κείμενα είναι διαβαθμισμένα ανά επίπεδο δυσκολίας, ώστε να βοηθήσουν τους εκπαιδευτικούς να δημιουργήσουν διαφοροποιημένα μαθήματα στις τάξεις τους.

1. Γενικοί στόχοι

Το νέο Πρόγραμμα Σπουδών για τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας στα σχολεία της Ζυρίχης, στηρίζεται στις αρχές της διαφοροποίησης στη διδασκαλία, τη μάθηση και την αξιολόγηση, της ενίσχυσης της καινοτομίας και της δημιουργικότητας, της διαπολιτισμικής συνεργασίας, της δημοκρατίας και της ισονομίας των πολιτών, της διάχυσης των ιδεών της αειφορίας και της προστασίας του περιβάλλοντος και της προώθησης της ψηφιακής επικοινωνίας.

Αα alpha	Ββ beta	Γγ gamma	Δδ delta
Εε epsilon	Ζζ zeta	Ηη eta	Θθ theta
Ιι iota	Κκ kappa	Λλ lambda	Μμ mu
Νν nu	Ξξ xi	Οο omicron	Ππ pi
Ρρ rho	Σσ sigma	Ττ tau	Υυ upsilon
Φφ phi	Χχ chi	Ψψ psi	Ωω omega

Στη βάση των παραπάνω αρχών επιδιώκεται με τη διδασκαλία του μαθήματος της Νεοελληνικής Γλώσσας οι μαθητές και οι μαθήτριες να αποκτήσουν γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις οι οποίες έχουν να κάνουν όχι μόνο με την ίδια τη γλώσσα και την αποτελεσματική γλωσσική επικοινωνία αλλά και με την προσωπική και κοινωνική τους ζωή και τη συνδιαμόρφωση του κοινωνικού γίνεσθαι.

Πιο συγκεκριμένα, όσον αφορά στη γλώσσα και στη γλωσσική

επικοινωνία επιδιώκεται οι μαθητές και οι μαθήτριες:

- Να κατακτήσουν το μηχανισμό προφοράς και γραφής της πρότυπης Νεοελληνικής Γλώσσας, ώστε να είναι σε θέση να προφέρουν σύμφωνα με τους παραδεκτούς φωνολογικούς κανόνες της ελληνικής, να κωδικοποιούν προφορικά μηνύματα χρησιμοποιώντας τα γράμματα της Νεοελληνικής Γλώσσας και να αποκωδικοποιούν γραπτά μηνύματα.
- Να είναι σε θέση να αποτιμούν τα σημεία σύγκλισης μεταξύ προφορικού και γραπτού λόγου αλλά και τις αποκλίσεις μεταξύ τους. Να κατανοούν ότι οι αποκλίσεις οφείλονται είτε σε ιστορικούς λόγους είτε στην ύπαρξη γλωσσικής ποικιλότητας, τόσο

γεωγραφικής όσο και κοινωνικής.

- Να αποτιμούν κριτικά τους διάφορους τρόπους γραφής, με βάση τα κοινωνικά συμφραζόμενα μέσα στα οποία εμφανίζονται.
- Να αποκτήσουν τις απαραίτητες μεταγλωσσικές γνώσεις πάνω στους μορφολογικούς και ορθογραφικούς κανόνες της πρότυπης Νεοελληνικής Γλώσσας, ώστε να είναι σε θέση να παράγουν κείμενα σύμφωνα με τους κανόνες αυτούς.
- Να αποκτήσουν το απαραίτητο λεξιλόγιο για τις επικοινωνιακές τους ανάγκες, ώστε να είναι σε θέση να εκφράζουν τα νοήματα που επιθυμούν· να είναι σε θέση να αποτιμούν κριτικά τη διαφοροποίηση στο λεξιλόγιο, όχι μόνο ως απόρροια διαφορετικών σημασιολογικών πεδίων αλλά και ως δείκτη κοινωνικών και πολιτισμικών σχέσεων.
- Να αποκτήσουν τις απαραίτητες δεξιότητες που δίνουν τη δυνατότητα κατανόησης και παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου, ώστε να είναι σε θέση να κατανοούν και να μεταδίδουν γλωσσικά μηνύματα με τρόπο διαφοροποιημένο ανάλογα με την κατάσταση επικοινωνίας και το κειμενικό είδος.
- Να κατακτήσουν τους απαραίτητους επικοινωνιακούς κανόνες της Νεοελληνικής Γλώσσας, ώστε να είναι σε θέση να διαφοροποιούν τον λόγο τους ανάλογα με την κατάσταση επικοινωνίας.
- Να κατανοήσουν ότι οι γλωσσικές μορφές (τρόποι γραφής και προφοράς, μορφολογικές, συντακτικές και λεξιλογικές επιλογές, κειμενικά είδη) λειτουργούν ως δείκτες κοινωνικών παραμέτρων και ως μηχανισμοί δόμησης ταυτοτήτων, ιδεολογιών, στάσεων και συμπεριφορών, ώστε να είναι σε θέση να αναδεικνύουν τη σχέση της γλώσσας των κειμένων με ποικίλες κοινωνικές συνθήκες και ιδεολογίες και να προσεγγίζουν κριτικά αυτές τις σχέσεις.
- Να κατανοήσουν ότι η νέα ελληνική, όπως και κάθε ζωντανή γλώσσα, χαρακτηρίζεται από γεωγραφική και κοινωνική ποικιλότητα, η οποία χρησιμοποιείται από τους/τις χρήστες της για την κωδικοποίηση κοινωνικών και πολιτισμικών νοημάτων, ώστε να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν δημιουργικά την ποικιλότητα και να αποτιμούν τον κοινωνικοπολιτισμικό της ρόλο.
- Να αξιοποιούν ως μέρος του γλωσσικού τους κεφαλαίου την προϋπάρχουσα ή αναδυόμενη γνώση διαλέκτων, κοινωνικών ποικιλιών ή και άλλων γλωσσών και να τις αντιπαραβάλλουν συστηματικά και κριτικά με την πρότυπη ποικιλία, τόσο ως προς τη γλωσσική όσο και ως προς την υφολογική, επικοινωνιακή και κοινωνική τους διάσταση (ως μέσα δόμησης εναλλακτικών νοημάτων, κειμενικών ειδών, ταυτοτήτων, κτλ.).
- Να κατανοήσουν ότι τα κειμενικά είδη και η γλωσσική τους μορφή αποτελούν

προϊόντα κοινωνικών παραγόντων και σχέσεων εξουσίας μεταξύ των επικοινωνούντων, δηλαδή ότι δεν είναι τυπολογικά σταθερές και αναλλοίωτες κατηγορίες, αλλά ότι μετασχηματίζονται ιστορικά αλλά και συγχρονικά ανάλογα με τις επικοινωνιακές ανάγκες της εκάστοτε κοινότητας αλλά και στη βάση οικονομικών, πολιτικών και πολιτισμικών αλλαγών.

- Να κατανοήσουν ότι ο προφορικός και ο γραπτός λόγος δεν είναι απόλυτα οριοθετημένες και ομοιόμορφες γλωσσικές μορφές, αλλά χαρακτηρίζονται από γλωσσική και κειμενική ποικιλότητα, ώστε να χειρίζονται τις δύο αυτές μορφές ανάλογα με τις αναδύμενες απαιτήσεις της περίστασης επικοινωνίας.
- Να κατανοήσουν ότι ο λόγος των κειμένων που αναδύονται μέσα από τις τεχνολογίες της πληροφορίας και των πολυμέσων είναι λόγος που διαφέρει ως προς τα χαρακτηριστικά του από τον καθημερινό προφορικό και γραπτό λόγο, ώστε να είναι σε θέση να τον αναγνωρίζουν, να τον αξιολογούν και να τον χρησιμοποιούν.
- Να κατανοήσουν ότι εκτός από τα προφορικά και γραπτά κείμενα υφίστανται και υβριδικά κειμενικά είδη, τα οποία χρησιμοποιούνται σε ορισμένες περιπτώσεις καθημερινής επικοινωνίας κυρίως μέσω των ΤΠΕ, ώστε να είναι σε θέση να τα αναγνωρίζουν ως τέτοια και να τα χρησιμοποιούν σε αναγνωρίσιμες επικοινωνιακές περιστάσεις και σε επικοινωνιακές περιστάσεις που αναδύονται.
- Να κατανοήσουν ότι ο υψηλός βαθμός συνθετότητας είναι χαρακτηριστικό πλέον σε κάθε τομέα της κοινωνίας, άρα και στην εκπαίδευση.
- Να κατανοήσουν ότι οι ΤΠΕ μέσω των αλληλεπιδραστικών περιβαλλόντων που προσφέρουν, τους δίνουν τη δυνατότητα να γίνουν κοινωνοί και μέτοχοι στο σύγχρονο κόσμο.

- Να κατανοήσουν ότι η γλώσσα κατέχει μεν κεντρική θέση στην πρόσληψη της πραγματικότητας και στην επικοινωνία, αλλά ότι και άλλα σημειωτικά συστήματα όπως οι εικόνες, τα γραφήματα, τα σύμβολα, τα διαγράμματα κι άλλα οπτικά σύμβολα παίζουν κι αυτά σημαντικό ρόλο.
- Να κατανοήσουν και να αποδεχτούν τα εργαλεία του ιστού δεύτερης γενιάς (web.2.0) ως μια πρακτική του ψηφιακού γραμματισμού, η οποία συνδυάζει τη λεκτική με την οπτική παράμετρο.
- Να κατανοήσουν πως τόσο η κατανόηση όσο και η παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου μπορούν να υποστηριχτούν από εργαλεία web 2.0 παρεμβαίνοντας υποβοηθητικά στην καλλιέργεια της νέας ελληνικής γλώσσας.
- Οι νέοι μαθητές και μαθήτριες που ανήκουν στη γενιά του διαδικτύου και έχουν εξοικειωθεί με αλληλεπιδραστικά μέσα, να μεταφέρουν τις δεξιότητες αυτές στη μάθηση.
- Να δίνεται η δυνατότητα στους μαθητές να επιλέγουν το εργαλείο web 2.0 που αυτοί επιθυμούν για να επικοινωνήσουν κι έτσι η γλωσσική διδασκαλία να αποτελέσει μια επικοινωνιακή πράξη. (Οι ηλεκτρονικές βιβλιοθήκες (wikis), οι ιστοσελίδες/τα ιστολόγια (weblogs/blogs), τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (social networking), οι ψηφιακές πλατφόρμες που φιλοξενούν λογισμικά και δραστηριότητες αποτελούν μια ψηφιακή εφαρμογή χρήσης και διδασκαλίας της γλώσσας).
- Να κατανοήσουν ότι κάθε επικοινωνιακό συμβάν διαμορφώνεται από διάφορους επικοινωνιακούς παράγοντες (σκοπός, πομπός, δέκτης, κοινωνικό πλαίσιο, θεσμοθετημένες κοινωνικές πρακτικές, σχέσεις ισότητας, ανισότητας, αυθεντίας, αλληλεγγύης μεταξύ των συμμετεχόντων, παγιωμένες ή μη γλωσσικές και κειμενικές πρακτικές κτλ.), ώστε να είναι σε θέση να τους ανακαλύπτουν, να τους κατονομάζουν και να εξηγούν το ρόλο τους.
- Να κατανοήσουν ότι κατανόηση σημαίνει ικανότητα εντοπισμού όχι μόνο των δηλούμενων αλλά και των υπο-δηλούμενων νοημάτων ενός κειμένου μέσω επανορθωτικών διαδικασιών, για να γεφυρώνουν τα χάσματα συνοχής του κειμένου· κατ' επέκταση να συνειδητοποιήσουν ότι κατανόηση σημαίνει στάση «κριτικού αναγνώστη» απέναντι στις ιδέες του κειμένου και την οργάνωσή τους.
- Να κατανοήσουν ότι η κατανόηση ενός κειμένου απαιτεί εκ μέρους του αναγνώστη γνώσεις για τον κόσμο (καταστάσεις, κοινωνικο-πολιτισμικές συνθήκες, συμβάσεις και αξίες, συμπεριφορές οργανωμένες σε γνωστικά σχήματα), γνώσεις για τη γλώσσα και συγκεκριμένα τους κειμενογλωσσολογικούς μηχανισμούς που καθιστούν το κείμενο μια ενότητα λόγου με επικοινωνιακό, λειτουργικό χαρακτήρα και γνωστικές δεξιότητες

για την παρακολούθηση της σκέψης.

- Να κατανοήσουν ότι η παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου αποτελεί μια διαδικασία συνεργατική και δημιουργική, ώστε να είναι σε θέση να επανασχεδιάζουν, να σχολιάζουν και να αξιολογούν τον παραγόμενο λόγο τους.
- Να κατανοήσουν ότι η ανάγνωση και η γραφή είναι κοινωνικοπολιτισμικές και κοινωνιογνωσιακές δραστηριότητες κατασκευής νοήματος και επίλυσης προβλήματος.
- Να κατανοήσουν ότι η αναγνωστική δραστηριότητα είναι διαδικασία ανάλυσης και η παραγωγή διαδικασία σύνθεσης, όμως και οι δύο είναι πλευρές μιας ενιαίας δραστηριότητας, της επικοινωνίας.
- Να χρησιμοποιούν το γραπτό λόγο ως ένα μέσο στοχασμού και αναστοχασμού καθώς και ανάπτυξης των μεταγνωσιακών δεξιοτήτων τους.
- Να κατακτήσουν τις αναγκαίες στρατηγικές για την κατανόηση και παραγωγή κειμένων, όπως: κατανόηση άγνωστων λέξεων από τα συμφραζόμενα, περίληψη βασικών σημείων του κειμένου, χρήση γραφικών οργανωτών, κτλ.
- Να μυηθούν στην αισθητική απόλαυση των λογοτεχνικών κειμένων.

Όσον αφορά στην προσωπική και κοινωνική τους ζωή επιδιώκεται:

- Να αντιληφθούν ότι η κατανόηση και παραγωγή κειμένων αποτελούν κοινωνικές πράξεις με την αντίστοιχη βαρύτητα και το ρόλο που έχουν όλες οι κοινωνικές πράξεις, ώστε να είναι σε θέση να τις αντιμετωπίζουν ως τέτοιες.
- Να κατανοήσουν ότι η επικοινωνία αποτελεί μια διαδικασία κατά την οποία ανταλλάσσονται διαφορετικές γνώσεις, στάσεις και ιδεολογίες, ώστε να είναι σε θέση να τις διαπραγματεύονται με σεβασμό στην προσωπικότητα των συνομιλητών και συνομιλητριών τους.
- Να κατανοήσουν ότι η παραγωγή λόγου αποτελεί προϊόν συνεργασίας, ώστε να είναι σε θέση να συνεργάζονται ισότιμα και δημοκρατικά για να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των επικοινωνιακών καταστάσεων.
- Να κατανοήσουν ότι τα μέσα της σύγχρονης τεχνολογίας διαδραματίζουν το ρόλο μεταφοράς και μετάδοσης μηνυμάτων, ώστε να είναι σε θέση να προσλαμβάνουν τα νοήματα ως προϊόντα διαμεσολάβησης.
- Να κατανοήσουν ότι οι διαφορετικές γλώσσες και διάλεκτοι αποτελούν γλωσσικές

μορφές που μεταφέρουν διαφορετικές κουλτούρες και συμπεριφορές από τη δική τους, ώστε να είναι σε θέση να τις βλέπουν ως ισότιμες με τη γλώσσα τους, αλλά διαφορετικές, και να αποδέχονται τα νοήματα και την προσωπικότητα των ατόμων που παράγουν αυτά τα νοήματα.

- Να κατανοήσουν ότι στο σύγχρονο κόσμο κυρίαρχος τρόπος μάθησης είναι ο διερευνητικός, ώστε να είναι σε θέση να λειτουργούν ως ερευνητές και ερευνήτριες και να αποκτούν πρόσβαση σε πρακτικές γραμματισμού εκτός σχολείου.
- Να κατανοήσουν ότι οι ΤΠΕ αποτελούν φορείς γνώσης και πληροφόρησης, ώστε να προσπαθήσουν να πλοηγούνται σε έντυπες και ηλεκτρονικές πηγές και να αποκτήσουν δεξιότητες παραγωγής λόγου με τη βοήθεια εφαρμογών της σύγχρονης τεχνολογίας (εργαλεία επικοινωνίας, συνεργασίας, κοινωνικής δικτύωσης, μάθηση μέσω διαδικτύου κτλ.).

Η προτροπή που ενισχύει το Πρόγραμμα Σπουδών να χρησιμοποιούνται ποικίλα πολυτροπικά κείμενα, συνεχούς και ασυνεχούς λόγου, ώστε να εξοικειώνονται οι μαθητές και οι μαθήτριες με τις στρατηγικές και τις δεξιότητες που απαιτούνται για την κατανόηση των πληροφοριών που μεταφέρει η γλώσσα αλλά και οι άλλοι σημειωτικοί τρόποι που συνυπάρχουν στα σύγχρονα κείμενα, θα επιτρέψει τη δημιουργία πιο αποτελεσματικών κριτικών αναγνώστων.

Στην ίδια κατεύθυνση εκτιμάται ότι θα συνεισφέρει η εκπαίδευση των μαθητών και μαθητριών στην ανάπτυξη στρατηγικών κατανόησης προφορικών και γραπτών κειμένων, όπως και η ποικιλία των τρόπων ανάγνωσης, η οποία προβλέπεται στο νέο Πρόγραμμα Σπουδών, ανάλογα με τους σκοπούς του αναγνώστη, το περιεχόμενο των κειμένων και άλλες παραμέτρους της περίπτωσης επικοινωνίας.

2. Το περιεχόμενο

Το περιεχόμενο στο μάθημα της διδασκαλίας της νέας ελληνικής γλώσσας είναι από τη φύση του ευρύτατο, γιατί εκ των πραγμάτων περιλαμβάνει δυνάμει όλα τα προφορικά, γραπτά, υβριδικά, ψηφιακά και πολυτροπικά κείμενα που έχουν παραχθεί ή πρόκειται να παραχθούν όχι μόνο εκτός σχολικού χώρου, αλλά και εντός σχολικού χώρου, και όχι μόνο από πολίτες που συμμετέχουν σε ποικίλες τοπικές, ψηφιακές και άλλες εξωσχολικές κειμενικές κοινότητες αλλά και από άτομα που συμμετέχουν στη σχολική κειμενική κοινότητα και στην περιορισμένη κοινότητα της τάξης των μαθητών και

μαθητριών όπου διεξάγεται η διδασκαλία (από τη μια διδάσκοντες και διδάσκουσες και από την άλλη μαθητές και μαθήτριες). Τα κείμενα αυτά λειτουργούν ως αφορμή για τη διδασκαλία και ως υλικό από το οποίο είναι δυνατό μέσω της διδασκαλίας να προαχθούν δεξιότητες σχετικές με την καλλιέργεια της γλώσσας και του γραμματισμού, την ενίσχυση των κινήτρων τους για τη μάθηση της μητρικής γλώσσας, με αποτέλεσμα τη διαμόρφωσή τους ως εγγράμματων, δημοκρατικών και κριτικά σκεπτόμενων πολιτών.

Στο περιεχόμενο του μαθήματος της διδασκαλίας της γλώσσας συμπεριλαμβάνονται οπωσδήποτε και κείμενα που παραπέμπουν στη διερεύνηση του συστήματος της γλώσσας, δηλαδή της Γραμματικής και των Λεξικών, τα οποία αποτελούν προϋποθέσεις για την κατανόηση στοιχείων που αφορούν τα υπόλοιπα κείμενα. Εκείνο που έχει σημασία για το περιεχόμενο του μαθήματος δεν είναι απλώς η ποικιλία των κειμένων, αλλά και η κουλτούρα στο πλαίσιο της οποίας παρήχθη ένα κείμενο, καθώς και οι κοινωνικές σχέσεις που αναδύονται μέσα από τα κείμενα, στοιχεία που έχουν φαινομενικά άυλο χαρακτήρα, αλλά που συμβάλλουν στην καλλιέργεια των δεξιοτήτων και του κριτικού γραμματισμού. Όλα τα παραπάνω οδηγούν στο συμπέρασμα ότι η έμφαση στο περιεχόμενο του μαθήματος δίνεται σε δύο τομείς:

α) γενικά στον τομέα των κειμένων (προφορικών, γραπτών, ψηφιακών, υβριδικών, πολυτροπικών) και

β) στον τομέα των κειμένων που αναφέρονται στο σύστημα της γλώσσας (Γραμματική σε όλα τα επίπεδα: Φωνολογία, Μορφολογία, Σύνταξη, Σημασιολογία, Λεξιλόγιο, Πραγματολογία καθώς και Λεξικά).

Η διδασκαλία των διαφορετικών κειμενικών τύπων πρέπει να λαμβάνει υπόψη την ηλικία των μαθητών/-τριών, τις μαθησιακές τους ανάγκες, τα ενδιαφέροντά τους, καθώς και τις γενικότερες εμπειρίες γραμματισμού τους. Τα κείμενα επιλέγονται, επίσης, με κριτήριο την ποιότητα των νοημάτων, τον λειτουργικό τους χαρακτήρα και την αυθεντικότητά τους. Ενθαρρύνεται η μελέτη των πολυτροπικών κειμένων (κόμικς, χάρτες, εγκυκλοπαίδειες, τουριστικοί οδηγοί, βίντεο κ.ά.) μέσω της αξιοποίησης στοιχείων από το θεωρητικό πλαίσιο του οπτικού γραμματισμού και των πολυγραμματισμών. Με αυτόν τον τρόπο οι μαθητές/-τριες διερευνούν έννοιες και εφαρμογές τις οποίες θα επεξεργαστούν συστηματικότερα σε επόμενες βαθμίδες. Τέλος, εισάγεται σταδιακά και οργανωμένα η περιληπτική απόδοση του νοήματος, μέσω της καλλιέργειας στρατηγικών πύκνωσης του λόγου, ενώ ήδη από τη Γ' τάξη οι μαθητές/-τριες εξοικειώνονται με τα δομικά στοιχεία της παραγράφου, ώστε να συνθέτουν κείμενα με συνοχή, νοηματική αλληλουχία (συνεκτικότητα) και δομική αρτιότητα.

Στον τομέα των κειμένων περιλαμβάνεται γενικά σωρεία κειμένων, χρηστικών και

λογοτεχνικών, τα οποία ανήκουν σε διάφορα κειμενικά είδη και περιλαμβάνουν διάφορους κειμενικούς τύπους και γλωσσικές λειτουργίες. Ορισμένα από αυτά τα κείμενα είναι τα εξής:

αιτήσεις, αινίγματα, ανακοινώσεις, αναφορές, ανέκδοτα, απομνημονεύματα, αρχικές σελίδες ιστότοπων, αυτοβιογραφίες, αφηγήσεις προσωπικές, αφηγήματα, βιογραφικά, κείμενα γνώμης, γελοιογραφίες, γραφήματα, δελτία καιρού, διαγράμματα, διακηρύξεις, διαλέξεις, διάλογοι, διαφημίσεις, διηγήματα, δοκίμια, ειδήσεις, επιστολές, επιφυλλίδες, έρευνες, ευθυμογραφήματα, ηλεκτρονικά μηνύματα, ημερολόγια, θεατρικά έργα, κατάλογοι, κόμικς, κριτικές, λεζάντες, μελέτες, μικρές αγγελίες, μυθιστορήματα, νομοθετικά κείμενα, οδηγίες χρήσης, παραμύθια, παρουσιάσεις, πεζοτράγουδα, πινακίδες, ποιήματα, πρακτικά συνεδριάσεων, προσκλήσεις, πίνακες, ρεπορτάζ, σημειώματα, συζητήσεις, συμβόλαια, συνεντεύξεις, συνταγές, συστατικές επιστολές, σχόλια, τουριστικοί οδηγοί, τιμολόγια κοινωφελών οργανισμών (ΟΤΕ, ΔΕΗ κτλ.), φόρμες αιτήσεων, χάρτες, πιστοποιητικά, τραγούδια, υπομνήματα, χρονογραφήματα, χρονικά και άλλα.

Στον τομέα των κειμένων που αναφέρονται στο σύστημα της γλώσσας περιλαμβάνονται κείμενα που αφορούν όλα τα τεχνικά και λιγότερο τεχνικά θέματα που περιέχει ένα βιβλίο Γραμματικής και ένα Λεξικό, όπως ορολογία (φθόγγος, στίξη, επιτονισμός, επίθετο, ρήμα, πρόθεση, υποκείμενο, ρηματικό σύνολο, λαϊκό/λόγιο λεξιλόγιο, ύφος, κείμενο, πρόταση, κειμενικό είδος, επίπεδο ύφους κτλ.), κλιτικά παραδείγματα, μορφοσυντακτικοί κανόνες, κανόνες ορθογραφίας, διαφορές προφορικού-γραφτού- υβριδικού λόγου. Τα βιβλία γραμματικής όπως και τα λεξικά αποτελούν και αυτά με τη σειρά τους κειμενικά είδη, τα οποία οφείλουμε να αντιμετωπίζουμε με κριτική σκέψη.

3. Γραμματική

Σκοπός της διδασκαλίας της γραμματικής της μητρικής γλώσσας στο Δημοτικό είναι η συνειδητοποίηση της λειτουργίας της γλώσσας ως συνολικού μηχανισμού, αποτελούμενου από επιμέρους επίπεδα, των οποίων τα στοιχεία αλληλεξαρτώνται και αλληλεπιδρούν για τη δημιουργία και την κατανόηση των μηνυμάτων. Έμφαση δίνεται στην ένταξη των γλωσσικών στοιχείων σε συντακτικές δομές, καθώς και στον κειμενικό λόγο, προφορικό, γραπτό ή υβριδικό. Η συνειδητοποίηση/επίγνωση του γλωσσικού συστήματος είναι απαραίτητη για την έκφραση της γλωσσικής δημιουργικότητας, την κατάκτηση της ανάγνωσης, της γραφής και της ορθογραφίας, την ανάπτυξη των

γλωσσικών δεξιοτήτων με ποιοτικά χαρακτηριστικά, μεταξύ των οποίων περισσότερο ωφελούμενη είναι η διαδικασία παραγωγής γραπτού λόγου. Παράλληλα, σκοπός της διδασκαλίας της γραμματικής, ιδίως σε μεγαλύτερες τάξεις, είναι η μάθηση βασικών γραμματικών εννοιών, η αντίληψη της λειτουργίας του συστήματος και η γνώση της βασικής μεταγλώσσας.

Τα γραμματικά και συντακτικά θέματα αφορμώνται από τα κείμενα, όπου ο/η μαθητής/-τρια αρχικά τα εντοπίζει και τα παρατηρεί, ενώ στη συνέχεια ακολουθεί συστηματική διδασκαλία και εμβάθυνση. Προτείνεται, μάλιστα, η εμβάθυνση και εμπέδωση των γραμματικών και συντακτικών φαινομένων να γίνεται μέσω της σχολικής γραμματικής, τετραδίων εργασιών με ασκήσεις / δραστηριότητες γραμματικής ορθογραφίας - λεξιλογίου και συμπληρωματικού υλικού, ψηφιακού και έντυπου. Η εξάσκηση στη γραμματική και το συντακτικό γίνεται συστηματικά και μεθοδευμένα με στοχευμένες δραστηριότητες ανακαλυπτικού και μεταγλωσσικού χαρακτήρα. Η διδασκαλία της γραμματικής είναι λειτουργική, υπό την έννοια

ότι κάθε διδασκόμενο φαινόμενο πρέπει να εντάσσεται λειτουργικά στον λόγο των μαθητών/-τριών, προφορικό ή γραπτό.

Η διδασκαλία της γραμματικής ανανεώνεται, με την υιοθέτηση μεθόδων παρατήρησης και ανεύρεσης/ανακάλυψης, καθώς και με δραστηριότητες μορφολογικής επίγνωσης. Πυλώνες της γλωσσικής λειτουργίας είναι «ο κόσμος του ρήματος» και «ο κόσμος των ουσιαστικών», γύρω από τους οποίους διαρθρώνονται οι υποχρεωτικοί και προαιρετικοί όροι. Η συνειδητοποίηση του συστημικού χαρακτήρα των μορφολογικών δομών επιτυγχάνεται με τη χρήση πινάκων και διαγραμμάτων, τα οποία προσφέρουν, αρχικά, μια συνολική, εποπτική εικόνα στον/τη μαθητή/-τρια για το σύστημα που πρόκειται να διδαχθεί, προτού διδαχθεί τμηματικά τις επιμέρους ενότητες

Οι κανόνες και οι ταξινομήσεις αξιολογούνται ως προς την ακρίβεια και επάρκειά τους σε σχέση με την πραγματική χρήση της γλώσσας, οι μορφές συνδυάζονται

με λειτουργίες και οι γραμματικές επιλογές αξιολογούνται ως μηχανισμοί κατασκευής ύφους. Το ύφος με τη σειρά του ως μια κατηγορία που δεν είναι κοινωνικά και πολιτισμικά «αθώα», αλλά δείκτης κοινωνικών σχέσεων και φορέας κοινωνικών, πολιτικών και ιδεολογικών μηνυμάτων. Στο πλαίσιο αυτό η ενημερότητα σχετικά με τη δομή της πρότυπης γλώσσας εμπλουτίζεται με ενημερότητα σχετικά με τη δομή τοπικών γεωγραφικών ποικιλιών, κοινωνικών ποικιλιών κτλ., καθώς και με τη δομή άλλων γλωσσών.

4. Λεξιλόγιο

Το λεξιλόγιο αποτελεί κομβικό πεδίο, για αυτό και λαμβάνεται ιδιαίτερη μέριμνα στην ανάδειξή του, κατά τον σχεδιασμό της διδασκαλίας.

Ο τομέας του Λεξιλογίου εξετάζει τα γλωσσικά στοιχεία από την πλευρά του περιεχομένου, δηλαδή τις σημασίες που διαθέτουν ή αποδίδουν οι ποικίλες μορφές της γλώσσας. Οι λέξεις, στην ανθρώπινη μνήμη, είναι συγκεντρωμένες γύρω από άξονες, των οποίων η φύση είναι άλλοτε μορφική και άλλοτε σημασιακή. Η οργάνωση αυτή συνθέτει το λεξιλογικό σύστημα. Η πρώτη ταξινόμηση γίνεται με βάση την έννοια ή το θέμα, κατά την οποία οι λέξεις συγκεντρώνονται γύρω από μια γενική έννοια ή θεματική περιοχή με την οποία έχουν κοινά σημασιακά ή βιωματικά στοιχεία, συγκροτώντας

ομάδες λέξεων που χαρακτηρίζονται ως Εννοιολογικά ή Λεξικά πεδία (π.χ. φυσικό περιβάλλον). Επισημαίνεται ότι η συγκρότηση των πεδίων αυτών μπορεί να εμφανίζει διαφορές μεταξύ πολιτισμών, καθώς στο λεξιλόγιο αντανακλώνται κυρίως οι ιδιαιτερότητες κάθε λαού. Συνεπώς, τα λεξικά

πεδία που αφορούν καίρια θέματα μιας κοινωνίας θα πρέπει να περιλαμβάνονται στη διδασκαλία του λεξιλογίου στο σχολείο, πάντοτε πλαισιωμένα από κατάλληλα κείμενα. Σε κάθε θεματικό-λεξικό πεδίο, οι λέξεις δε διαθέτουν την ίδια βαρύτητα, αλλά

τοποθετούνται σύμφωνα με μια ιεράρχηση, που κινείται από τα απλούστερα και περισσότερο εύληπτα προς τα δυσκολότερα και πιο σύνθετα. Ειδικότερα, στο κέντρο κάθε πεδίου υπάρχει μια απλή και λειτουργική λέξη που διευκολύνει τη σταδιακή ενσωμάτωση άλλων λέξεων, πιο δύσκολων και απαιτητικών. Το σύνολο των πυρηνικών ή κεντρικών αυτών λέξεων της γλώσσας μας είναι γνωστό ως βασικό λεξιλόγιο και αποτελεί τη θεμελιώδη λεξιλογική ύλη της γλωσσικής διδασκαλίας, ιδιαίτερα στις πρώτες τάξεις του Δημοτικού σχολείου.

Προχωρώντας στη βαθύτερη γνώση της λειτουργίας του λεξιλογίου, στον παραδειγματικό άξονα της γλώσσας, οι λέξεις ως σημασίες συσχετίζονται με ποικίλους τρόπους, οι οποίοι γενικά καλούνται σημασιολογικές σχέσεις. Η συμμετοχή των λέξεων σε ομάδες ισχυροποιεί τις διαδικασίες του συνειρμού και συμβάλλει στην ταχύτερη ανεύρεση και αποτελεσματικότερη ανάκλησή τους. Επισημαίνεται ότι οι λέξεις διαθέτουν στην παραδειγματική διάσταση ένα πρώτο σημασιολογικό περιεχόμενο, ωστόσο η τελική τους σημασία προκύπτει ως αποτέλεσμα του συνδυασμού τόσο των παραδειγματικών όσο και των συνταγματικών σχέσεων που αναπτύσσουν σε επίπεδο χρήσης. Οι λέξεις μόνο όταν συνδυαστούν με άλλες και λειτουργήσουν σε δεδομένο περιβάλλον (γλωσσικό και εξωγλωσσικό) αποκτούν συγκεκριμένο σημασιολογικό περιεχόμενο, ιδιαίτερη νοηματική απόχρωση και επικοινωνιακή ταυτότητα. Οι συνδυασμοί αυτοί, που καλούνται συνάψεις λέξεων, δε συνιστούν πάντοτε αποτέλεσμα ελεύθερης επιλογής, αλλά διακρίνονται από συμβατικούς περιορισμούς, πράγμα που σημαίνει ότι δεν μπορούμε να τοποθετήσουμε μια οποιαδήποτε λέξη δίπλα σε οποιαδήποτε άλλη.

Για την ανάδειξη των σημασιολογικών σχέσεων, καθώς και για κάθε διάσταση της λεξιλογικής γνώσης, πολύ σημαντική είναι η εκπαίδευση των μαθητών/-τριών στη δημιουργική αξιοποίηση των Λεξικών, έντυπων ή ψηφιακών, και για τον λόγο αυτό προβλέπονται στοχευμένες εφαρμογές. Επίσης, η ομαδοποίηση των λέξεων με βάση μια κοινή ετυμολογική ρίζα δημιουργεί μια άλλη σειρά πεδίων, τα ετυμολογικά πεδία ή οικογένειες λέξεων που έχουν ως βάση την ομοιότητα της μορφής, η οποία αντανακλά σε μεγάλο βαθμό και την ομοιότητα της σημασίας. Συνακόλουθα, εξετάζονται λεξικές μονάδες οι οποίες έχουν προκύψει ως αποτέλεσμα των ιδιαίτερα δημιουργικών μηχανισμών της παραγωγής και της σύνθεσης, χαρακτηριζόμενες αντιστοίχως ως παράγωγες και σύνθετες λέξεις, η διδασκαλία των οποίων αρχίζει σταδιακά από την Α΄ Δημοτικού. Επιπλέον, στις μεγαλύτερες τάξεις του Δημοτικού εξετάζεται η προέλευση ιδιαίτερων κατηγοριών του λεξιλογίου της ελληνικής (όπως αρχαίων, δάνειων και λόγιων λέξεων), το διαχρονικό και διαγλωσσικό θέμα του δανεισμού, τα επίπεδα του

λεξιλογίου (π.χ. οικείο ή λαϊκό, επίσημο ή απαιτητικό, ουδέτερο ή περιγραφικό, βιωματικό ή συγκινησιακό, επιστημονικό) και, τέλος, ο τρόπος με τον οποίο έχουν δημιουργηθεί λέξεις και επιστημονικοί όροι με βάση αρχαίες ελληνικές και λατινικές ρίζες. Ειδικά για τους επιστημονικούς όρους, προτείνεται η διεπιστημονική τους προσέγγιση μέσα από τα διαφορετικά γνωστικά αντικείμενα που διδάσκονται οι μαθητές/-τριες.

Άρρηκτα δεμένη με τη γραμματική και το λεξιλόγιο είναι και η εκμάθηση της ορθογραφίας, η οποία στην ελληνική γλώσσα συνδέεται τόσο με τις σημασίες των λέξεων (λεξική ορθογραφία) όσο και με την κλίση (κλιτική ορθογραφία). Για την εμπέδωση της διδασκόμενης ύλης και την επίτευξη των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων από τους/τις μαθητές/-τριες, προβλέπεται διαθέσιμος χρόνος για ποικίλες δραστηριότητες στην τάξη, όπως και περίοδος επαναλήψεων και αξιολόγησης σε κάθε διδακτική ενότητα.

5. Διδακτικά Εγχειρίδια

Πέραν των βασικών παραμέτρων της διδακτικής πλαισίωσης που προαναφέρθηκαν, τα μέσα και τα υλικά που διατίθενται για το εκπαιδευτικό έργο συμβάλλουν, επίσης, στην αποτελεσματικότερη πραγμάτωσή του. Το διδακτικό βιβλίο (ένα ή περισσότερα) αποτελεί ένα από τα βασικά μέσα για τη διδασκαλία στη δημοτική εκπαίδευση.

Οι απόψεις για τη χρήση του διδακτικού εγχειριδίου στην τάξη δίστανται. Το διδακτικό εγχειρίδιο, σε κάθε περίπτωση, μπορεί να αποτελέσει σημείο αναφοράς για τον μαθητή και να διευκολύνει τη διδακτική πράξη. Ωστόσο, δεν αποτελεί πανάκεια και σε καμία περίπτωση δεν προϋποτίθεται ότι πρέπει να εφαρμοστεί στην τάξη γραμμικά, από την πρώτη ως την τελευταία σελίδα. Για αυτό τον λόγο προτείνεται ο διδάσκων να επιλέγει από το διδακτικό εγχειρίδιο, τις δραστηριότητες/ασκήσεις που ικανοποιούν τις γλωσσικές ανάγκες των μαθητών του κάθε φορά, όπως και να συνοδεύει τη διδακτική πράξη με επιπρόσθετο υλικό- κατασκευασμένο από τον ίδιο ή/και από άλλες πηγές (τις οποίες για λόγους ακαδημαϊκής δεοντολογίας, θα πρέπει να αναφέρει ρητά στην ανάπτυξη του υλικού του), προκειμένου να καλύψει, κατά τον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, τις απαιτήσεις του κοινού-στόχου της δικής του τάξης.

Το βασικό εγχειρίδιο πλαισιώνεται από συνοδευτικά τετράδια εργασιών με ασκήσεις και δραστηριότητες για τη γραμματική και το λεξιλόγιο, καθώς και πλούσιο

ψηφιακό υλικό. Προκειμένου οι μαθητές/-τριες να αποκτήσουν αυτενέργεια, αυτάρκεια και στρατηγικές αυτορρυθμιζόμενης μάθησης, απαραίτητη είναι η ένταξη των βιβλίων αναφοράς, της Σχολικής Γραμματικής και του Σχολικού Λεξικού, στη σχολική καθημερινότητα. Στο νέο Πρόγραμμα Σπουδών προβλέπονται δραστηριότητες που αποβλέπουν στην καλλιέργεια της δεξιότητας αναζήτησης πληροφοριών στις πηγές, έντυπες ή ψηφιακές (Λεξικά, Γραμματικές, Σώματα κειμένων), στην κριτική και συγκριτική τους προσέγγιση. Οι μαθητές/-τριες αναζητούν και φέρνουν κείμενα στο πλαίσιο του θέματος συζήτησης με βάση τη δική τους οπτική γωνία, συνδιαμορφώνοντας έτσι το υλικό διδασκαλίας ή δημιουργώντας δικές τους πρωτότυπες εργασίες.

Στην εποχή της τεχνολογίας, η διδακτική πρακτική αξιοποιεί τα πλεονεκτήματα της ψηφιακής μάθησης και τους διαθέσιμους εκπαιδευτικούς ψηφιακούς πόρους, όπως τις εκπαιδευτικές πλατφόρμες, αλλά και οποιαδήποτε διαδικτυακή εφαρμογή web 2.0 που είναι διαθέσιμη και προσβάσιμη, τα εκπαιδευτικά λογισμικά (συννεφόμεξα, εννοιολογικοί χάρτες, ψηφιακές αφηγήσεις), τα αποθετήρια ψηφιακού υλικού και εκπαιδευτικών σεναρίων, τα πολυμεσικά εργαλεία, τον διαδραστικό πίνακα, τα μαθητικά τάμπλετ, καθώς και οποιαδήποτε άλλη ψηφιακή πηγή ή εργαλείο/πρόγραμμα/εφαρμογή που είτε εντάσσεται στο ελεύθερο λογισμικό είτε στο λογισμικό ανοικτού κώδικα. Συνεπώς, τα ψηφιακά εργαλεία συνδιαμορφώνουν το γνωστικό αντικείμενο, προσφέροντάς του νέες διαστάσεις και προοπτικές έκφρασης και δημιουργικότητας.

Η γλωσσική διδασκαλία στο Δημοτικό στις πρώτες τάξεις (Α'-Β') δίνει έμφαση στις δεξιότητες προφορικού και γραπτού λόγου και στην κατάκτηση του μηχανισμού ανάγνωσης και γραφής, στις ενδιάμεσες τάξεις (Γ'-Δ') εστιάζει περισσότερο στο γλωσσικό σύστημα, δηλαδή στη γραμματική, το λεξιλόγιο και την ορθογραφία, ενώ στις μεγαλύτερες τάξεις (Ε'-Στ') μελετώνται συστηματικότερα οι διαφορετικοί τύποι κειμένων στις ποικίλες διαστάσεις τους, καλλιεργούνται ακαδημαϊκές δεξιότητες, ενώ αφιερώνεται ορισμένος χρόνος για την πραγματοποίηση συνθετικής ομαδικής εργασίας στο πλαίσιο της περιόδου Μετάβασης

6. Λογοτεχνία

Η αξία της ανάγνωσης λογοτεχνικών βιβλίων για την εκπαίδευση είναι αδιαμφισβήτητη, όπως διαφαίνεται από τη διαχρονική της παρουσία στην πλειονότητα

των εκπαιδευτικών συστημάτων και Προγραμμάτων Σπουδών διεθνώς. Η επαφή των παιδιών και των εφήβων με τη λογοτεχνία πρωτίστως καλλιεργεί τη φαντασία, τις γνωστικές, συναισθηματικές, αισθητικές και κοινωνικές τους δεξιότητες, ενώ παράλληλα, η γλώσσα της ποίησης και της πεζογραφίας, ως αυθεντικών μορφών λόγου, προσφέρει στους/στις νεαρούς/-ές αναγνώστες/-στριες πρότυπα δημιουργικής γλωσσικής έκφρασης.

Με τη διδασκαλία της ελληνικής λογοτεχνίας επιδιώκεται να διαμορφωθεί ένα μάθημα που

- φέρνει τους μαθητές σε επαφή με πολλά κείμενα της νεοελληνικής γραμματείας, ως αναγνώστες και διαπραγματευτές των νοημάτων τους·
- ανοίγει οπτικές γνωριμίας με τον πολιτισμό και τη ανθρωπογεωγραφία του ελληνικού τόπου και τοπίου·
- αναδεικνύει τους ιδιαίτερους τρόπους έκφρασης της ελληνικής λογοτεχνικής γλώσσας και παρακολουθεί ένα βασικό πλάνο της ιστορικό-γραμματολογικής πορείας εξέλιξης της ελληνικής λογοτεχνίας·
- εστιάζει στην πυκνή και σταθερή στον χρόνο επικοινωνία της ελληνικής με τις άλλες ευρωπαϊκές λογοτεχνίες και την ισότιμη θέση της στη λογοτεχνική παραγωγή της Ευρώπης·
- φέρνει τους μαθητές κοντά στη λαϊκή τους προφορική και γραπτή παράδοση αποφεύγοντας τη στερεοτυπική μονοδιάστατη ανάγνωση του νεοελληνικού πολιτισμού.

Η ανάγνωση της λογοτεχνίας στην εκπαίδευση

- υπηρετεί τη διεύρυνση του πολιτισμικού και γλωσσικού πλούτου των μαθητών/-τριών,
- βοηθά στην ανάπτυξη επικοινωνιακών δυνατοτήτων, κριτικής σκέψης, δημιουργικότητας και συμμετοχής,

- καλλιεργεί τη συναισθηματική νοημοσύνη και βελτιώνει το αισθητικό κριτήριο,
- ενώ παράλληλα συμβάλλει στην υιοθέτηση αναγνωστικών συνηθειών και στην καλλιέργεια της φιλαναγνωσίας.

Στο παρόν Πρόγραμμα Σπουδών γίνεται πρόβλεψη οι μαθητές/-τριες να προσεγγίζουν βιβλία και αναγνώσματα, ποικίλων μορφών και θεματικών, ώστε να αποκτήσουν φιλαναγνωστική στάση, να ανακαλύψουν τα ενδιαφέροντά τους, αλλά, πρωτίστως, να απολαμβάνουν, να ψυχαγωγούνται και να ικανοποιούνται αισθητικά.

Η λειτουργία των Αναγνωρισμένων Τμημάτων Ελληνικής Γλώσσας στη Ζυρίχη για λίγες απογευματινές ώρες εβδομαδιαίως ή την ημέρα του Σαββάτου και, συνακόλουθα, ο ακόμη πιο περιορισμένος διδακτικός χρόνος που θα μπορούσε να διατεθεί για το μάθημα της λογοτεχνίας δημιουργεί πιεστικές συνθήκες για την ανάπτυξη διδακτικών πρακτικών και μεθόδων που προϋποθέτουν ευρύτερα χρονικά περιθώρια (ομαδοσυνεργατικά σχήματα, μέθοδος πρότζεκτ, κ.ά.).

Για τους λόγους αυτούς προτείνεται η διδασκαλία στην ολομέλεια της τάξης (για ανάπτυξη συζήτησης, ανάγνωση του λογοτεχνικού κειμένου, παρουσίαση εργασιών) σε συνδυασμό με δραστηριοποίηση των μαθητών ανά ζεύγη (για ασκήσεις παραγωγής γραπτού ή προφορικού λόγου) προκειμένου να καλλιεργηθεί σταδιακά η συνεργατική διαδικασία και να εξοικειωθούν οι μαθητές με ομαδοσυνεργατικούς τρόπους και σχήματα διδασκαλίας. Σε κάθε περίπτωση, ζητούμενο είναι η δημιουργική πρωτοβουλία των μαθητών με καθοδήγηση όμως του διδάσκοντα όσο οι μαθητές μας βρίσκονται σε μικρές ηλικίες.

Επιλέγονται κείμενα που ανταποκρίνονται στους στόχους του θεματικού τομέα. Τελούν όμως υπό την αίρεση μιας ευρύτερης επιλογής κειμένων της νεοελληνικής λογοτεχνίας και της πλαισίωσής τους από ένα επεξεργασμένο και ολοκληρωμένο πλαίσιο σπουδών. Τα κείμενα μπορούν να αντικατασταθούν από άλλα όμοιου θέματος, όμοιου γραμματολογικού ή κειμενικού είδους, όμοιας γλωσσικής δυσκολίας κλπ., κατά την κρίση και επιθυμία του διδάσκοντα, ή να συνδυαστούν με άλλα κείμενα της επιλογής του διδάσκοντα προκειμένου να εξασφαλιστεί ο «διάλογος» περισσότερων κειμένων (και αναγνώσεων) μέσα στην τάξη. Οι στόχοι (γνώσεων και δεξιοτήτων) για τη λογοτεχνία, τα προτεινόμενα ποιήματα και οι συνοδευτικές δραστηριότητες θα πρέπει να εντάσσονται στο διδακτικό πρόγραμμα μετά την ολοκλήρωση των αντίστοιχων ενοτήτων γλωσσικής διδασκαλίας έτσι ώστε να είναι, κατά το δυνατόν, κατακτημένες από τους μαθητές οι απαραίτητες γλωσσικές δεξιότητες με τις οποίες θα πραγματευτούν τη λογοτεχνία, τη γλώσσα και τα κείμενά της.

Τα κοινωνικά και διδακτικά συμφραζόμενα μέσα στα οποία πραγματοποιείται η

διδασκαλία στο ΤΕΓ και, κυρίως, η δυσκολία πρόσβασης σε (έντυπες) εκδόσεις κειμένων της νεοελληνικής γραμματείας, μάς οδήγησε στη σκέψη να επιλέξουμε λίγους, στοχευμένους πόρους άντλησης εκπαιδευτικού υλικού που διατίθενται διαδικτυακά με ελεύθερη πρόσβαση και να τους προτείνουμε για την υποστήριξη του διδάσκοντα.

Θα μπορούσαν να φανούν χρήσιμοι οι σύνδεσμοι:

- Ψηφιακό Σχολείο: Διαδραστικά Σχολικά Βιβλία. Ψηφιοποιημένα και ψηφιακά εμπλουτισμένα Ανθολόγια Λογοτεχνικών Κειμένων για το Δημοτικό .
<http://ebooks.edu.gr/ebooks/>
- Σπουδαστήριο Νέου Ελληνισμού: Νέα Ελληνική Λογοτεχνία και Πολιτισμός.
α. Ανθολόγιο παιδικής λογοτεχνίας και παράδοση, σε ηλεκτρονική μορφή
<http://www.snhell.gr/lections/writers.asp>
β. Ανθολόγιο αναγνώσεων από τη Νέα Ελληνική Λογοτεχνία, σε ηλεκτρονική μορφή <http://www.snhell.gr/lections/writers.asp>
- Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας: Ψηφίδες για την ελληνική γλώσσα. Εξερευνώ τις ιστορίες: Εργαλεία ανάγνωσης και διδασκαλίας της λογοτεχνίας για το Δημοτικό. Ψηφιακά παιχνίδια για την αναγνώριση προσώπων: Παιχνίδια με ήρωες ιστοριών για παιδιά <https://www.e-istories.gr/>
- Ίδρυμα Ελληνικού Πολιτισμού: Ο Μικρός Αναγνώστης .
- Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας: Πύλη για την ελληνική γλώσσα και τη διδασκαλία της. Ηλεκτρονικά και ψηφιοποιημένα Ανθολόγια της νεοελληνικής λογοτεχνίας <http://www.mikrosanagnostis.gr/>
- Ινστιτούτο Επεξεργασίας του Λόγου-Ερευνητικό Κέντρο Αθηνά: Πολιτιστικός Θησαυρός της Ελληνικής Γλώσσας. Κείμενα της νεοελληνικής γραμματείας https://www.athenarc.gr/el/iel_dm
- Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας: Πύλη για την ελληνική γλώσσα και τη διδασκαλία της. Ηλεκτρονικά λεξικά της νεοελληνικής γλώσσας <https://www.greek-language.gr/greekLang/index.html>

C. Natur Mensch und Gesellschaft (NMG)

Φύση, Άνθρωπος, Κοινωνία

Το περιεχόμενο διδασκαλίας στο ΤΕΓ Ζυρίχης, αφορά, εκτός από τη Γλώσσα, και σε στοιχεία Πολιτισμού, Γεωγραφίας και Ιστορίας. Αυτό είναι εφικτό με ανάλογα κείμενα, που δίνουν τη δυνατότητα διαθεματικής προσέγγισης και καλύπτουν περισσότερα από ένα γνωστικά πεδία.

Ακολουθώντας το Πρόγραμμα Πλαίσιο Διδασκαλίας του HSK, ο θεματικός τομέας Φύση, Άνθρωπος, Κοινωνία (NMG) περιλαμβάνει τις τέσσερις θεματικές πτυχές

- Φύση και Τεχνολογία,
- Οικονομία, Εργασία, Οικοκυρικά,
- Χώρος, Χρόνος, Κοινωνία και
- Θρησκείες, Πολιτισμοί, Ηθική.

1. Σημασία και στόχοι του θεματικού τομέα

Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του Προγράμματος Σπουδών του HSK το σχολείο είναι ουδέτερο όσον αφορά στην πολιτική, στις θρησκείες και στα δόγματα. Στο πλαίσιο αυτό, οι μαθητές και οι μαθήτριες διευρύνουν τις ικανότητές τους να συμβιώνουν με σεβασμό με ανθρώπους διαφορετικής πολιτισμικής προέλευσης, να διαπραγματεύονται συμβιβασμούς και να επιλύουν ειρηνικά τις συγκρούσεις. Σε αυτές τις διαπολιτισμικές ικανότητες συμβάλλει η αμερόληπτη και αναστοχαστική σύγκριση – είτε μεταξύ διαφορετικών περιοχών καταγωγής, διαλέκτων, γλωσσών και θρησκειών, είτε μεταξύ των χωρών καταγωγής και της Ελβετίας, είτε μεταξύ των χωρών καταγωγής και άλλων χωρών. Η διδασκαλία προάγει μια ανοιχτή, ανεκτική στάση. Έτσι αποφεύγονται τα στερεότυπα ή οι διακρίσεις μέσα από συγκρίσεις. Για παράδειγμα, ένα

συγκεκριμένο παιδί δεν πρέπει ποτέ να εκλαμβάνεται ως εκπρόσωπος μιας συγκεκριμένης θρησκείας, εθνότητας ή γλώσσας.

Στη διδασκαλία του μαθήματος, οι μαθητές αντιμετωπίζουν την κατάστασή τους ως δίγλωσσα ή πολύγλωσσα παιδιά από οικογένειες μεταναστών ή πολύγλωσσες οικογένειες. Σημείο προσέγγισης στην ομάδα μάθησης αποτελεί η ελληνική γλώσσα. Αυτό που διαφέρει είναι οι προσωπικές τους εμπειρίες και οι σχέσεις τους με τις χώρες καταγωγής. Η διδασκαλία λαμβάνει υπόψη τις διαφορές εντός της ίδιας χώρας καταγωγής όσον αφορά στη θρησκευτική ένταξη, στην κοσμοθεωρία, στην κοινωνική θέση, στη γλώσσα (παραλλαγές διαλέκτου, πολυγλωσσία) και στην τοπική γεωγραφία.

- Η διδασκαλία επικεντρώνεται στις αντιλήψεις για τις κοινωνικές αξίες που επικρατούν στην Ελβετία και στην Ελλάδα. Μαθαίνοντας τις ομοιότητες και τις διαφορές, οι μαθητές αποσαφηνίζουν τις δικές τους αξίες σε σχέση με τη διαφορετικότητα. Η διαδικασία αυτή προωθεί την ανάπτυξη μιας ανεξάρτητης προσωπικότητας που ενσωματώνει διαφορετικά πλαίσια αναφοράς. Ταυτόχρονα, ενισχύει την αυτοπεποίθηση των μαθητών και μαθητριών.
- Η διδασκαλία ασχολείται με πραγματολογικά θέματα και εμβαθύνει τις γνώσεις για τους διαφορετικούς πολιτισμούς. Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις μπορούν να γίνουν διασταυρώσεις και συγκρίσεις.
- Η διδασκαλία αντικατοπτρίζει τις εμπειρίες που προκύπτουν από τη μετανάστευση και την εγκατάσταση στη νέα χώρα και αφορούν την καθημερινή ζωή σε μια διαπολιτισμική κοινωνία.
- Οι μαθητές μαθαίνουν για την ιστορία και τη γεωγραφία των χωρών καταγωγής σε υποδειγματικές ενότητες. Δημιουργούν συσχετισμούς με τη σημερινή ζωή στις χώρες καταγωγής και στην Ελβετία.

Στη διδασκαλία των θεματικών ενοτήτων, οι μαθητές μαθαίνουν νέους όρους, τους οποίους αποκτούν ως δομικά στοιχεία γνώσεων και οι οποίοι ταυτόχρονα οδηγούν στη διεύρυνση της γλωσσικής τους επάρκειας. Ο εκπαιδευτικός αναμένεται να διαθέτει υψηλό επίπεδο γλωσσικής επίγνωσης, ώστε να μπορεί να παρέχει τα απαραίτητα μέσα ομιλίας και το ειδικό λεξιλόγιο για κάθε μάθημα με στοχευμένο και σαφή τρόπο και να αναθέσει την εξάσκησή τους στην πράξη.

2. Διδασκαλία της Ιστορίας

Η διδασκαλία της Ιστορίας, ως μέρος του θεματικού τομέα NMG, θα πρέπει να είναι επικουρική στα τρία πρώτα επίπεδα γλωσσομάθειας, γιατί στα επίπεδα αυτά χτίζεται ο βασικός σκελετός της γλώσσας και αναπτύσσεται η διαπροσωπική ικανότητα των μαθητών. Για τον λόγο αυτό η διδασκαλία της Ιστορίας μπορεί να κινηθεί σε ασκήσεις αντιστοίχισης, ασκήσεις καταγραφής προσώπων/προσωπικοτήτων και σε κάθε περίπτωση σε ασκήσεις διδασκαλίας της Ιστορίας μέσω της χρήσης απλών προτασιακών δομών.

Η σταδιακή εξέλιξη της διδασκαλίας της Ιστορίας, είτε γνωστικά είτε βιωματικά, θα βοηθήσει στην ανάπτυξη της πολιτισμικής ταυτότητας των μαθητών, ενώ οι ώρες που απαιτούνται για τη διδασκαλία των βασικών ιστορικών γεγονότων που θα βοηθήσουν τους μαθητές να δομήσουν την ιστορική τους ταυτότητα ποικίλουν ανάλογα με τις προϋπάρχουσες ιστορικές γνώσεις των μαθητών, το επίπεδο γλωσσομάθειας και το ενδιαφέρον τους για το συγκεκριμένο μάθημα. Σύμφωνα με τα παραπάνω, τόσο οι ενδεικτικές δραστηριότητες όσο και οι δραστηριότητες της αξιολόγησης των μαθητών κρίνεται απαραίτητο να προσαρμόζονται ως προς τον βαθμό δυσκολίας στο γλωσσικό επίπεδο των μαθητών, έτσι ώστε να μπορούν να αντεπεξέρχονται οι μαθητές στην παρεχόμενη γνώση. Κρίνεται απαραίτητο ο διδάσκων να προσαρμόζει κάθε τύπου δραστηριότητες, ώστε οι μαθητές να μπορούν να συμμετέχουν με το γλωσσικό επίπεδο που διαθέτουν.

Επιπροσθέτως, η γνωριμία με τα γεγονότα, πρέπει να πραγματοποιείται με την αποτύπωση των βασικών ιστορικών γεγονότων, χωρίς εικόνες που να καλλιεργούν την

εμπάθεια, όταν πρόκειται για ενδεικτικές περιόδους της Ιστορίας. Αποφεύγουμε, δηλαδή, φωτογραφίες από μάχες (και χρησιμοποιούμε εικόνες χωρίς άγριες συμπλοκές και αιματοχυσίες), αναφορές σε σοβινιστικά στοιχεία που θίγουν άλλους λαούς, ενώ πάντοτε οι αναφορές μας γίνονται με σεβασμό προς τους άλλους.

Κείμενα τα οποία μπορεί να αποτελούν ιστορικές πηγές, λογοτεχνικά και θεατρικά κείμενα, άρθρα, αποσπάσματα από τον ημερήσιο και περιοδικό τύπο, προτείνεται να συσχετιστούν με το ιστορικό κείμενο που κάθε φορά διδάσκεται. Η επιλογή των κειμένων και των πηγών θα συντελέσει στην κατάκτηση της εθνικής ταυτότητας καθώς και της πολυπολιτισμικότητας (αποδοχή και όχι ανοχή των άλλων πολιτισμών). Έμφαση πρέπει να δοθεί στη στάση που θα διαμορφώσουν οι μαθητές απέναντι στα ιστορικά γεγονότα καθώς επίσης στην αποστασιοποίησή τους από αυτά χωρίς εντάσεις και ακρότητες

Τέλος, οι μαθητές καλό είναι να ενθαρρύνονται να εκφράζουν, παράλληλα με τη διδασκαλία των ιστορικών γεγονότων και την εκπόνηση εργασιών ανά δυνάδες ή ομάδες των 4-5 ατόμων, και την προσωπική τους άποψη με την βοήθεια του διδάσκοντα (να διαμορφώσουν, δηλαδή, άποψη π.χ. για έναν ήρωα, μια προσωπικότητα και τη δράση του, όσο το δυνατόν πιο αντικειμενικά).

Μέρος Β'

1^{ος} κύκλος

1.1.Ελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία

1.1.1. Γενικοί εκπαιδευτικοί στόχοι διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας

Τα ενδιαφέροντα και οι γλωσσικές ανάγκες των μαθητών αυτής της ηλικίας καταδεικνύουν θεματολογία σχετική με το ίδιο το παιδί, τις καθημερινές δραστηριότητές του, το σπίτι και την οικογένειά του, το σχολείο, τους φίλους και συμμαθητές και άλλα οικεία πρόσωπα, τη γειτονιά, τους χώρους και τους τρόπους ψυχαγωγίας του.

Οι μαθητές στο επίπεδο αυτό πρέπει να είναι σε θέση να επικοινωνούν χρησιμοποιώντας απλές γλωσσικές δομές, ανταλλάσσοντας πληροφορίες για τον εαυτό τους, για τους φίλους και τους συμμαθητές τους, να ανταποκρίνονται σε καθημερινές ανάγκες (συναλλαγές για την αγορά αγαθών στο κυλικείο, στο περίπτερο κτλ.), να δημιουργούν επαφές στο οικογενειακό και οικείο περιβάλλον (γειτονιά, σχολείο) και κατά τη διάρκεια δραστηριοτήτων (ψυχαγωγία, αθλητισμός). Πρέπει να είναι σε θέση να καταλαβαίνουν σύντομες ανακοινώσεις και να συμμετέχουν στις διάφορες δραστηριότητες ακολουθώντας απλές οδηγίες των γονιών, του δασκάλου κτλ.

Σε γλωσσικό επίπεδο οι μαθητές στο επίπεδο αυτό - λόγω της ηλικίας τους, ήτοι 4-8 χρονών- διαθέτουν περιορισμένα μέσα ως προς την κατανόηση και παραγωγή γραπτού λόγου, ενώ ως προς την κατανόηση και παραγωγή προφορικού λόγου είναι εξοικειωμένοι με την ομιλία ενός φυσικού ομιλητή, αναγνωρίζουν τη δομή της γλώσσας και διαθέτουν το αντίστοιχο λεξιλόγιο στο επίπεδο που απαιτείται στις περισσότερες συνηθισμένες καθημερινές περιστάσεις.

Ειδικότερα για το Νηπιαγωγείο, οι νηπιαγωγοί καλούνται να συνδυάσουν αρμονικά τη θεωρία με την πράξη, ώστε οι διδακτικοί σχεδιασμοί και οι μαθησιακές καταστάσεις που οργανώνουν να είναι υψηλής ποιότητας και να ανταποκρίνονται στις ανάγκες και τις δυνατότητες των παιδιών του νηπιαγωγείου. Επισημαίνεται ότι η διδακτική πλαισίωση στο νηπιαγωγείο δεν ταυτίζεται με τη στενή χρήση του όρου διδασκαλία, όπως εφαρμόζεται σε άλλες βαθμίδες της εκπαίδευσης. Αναφέρεται στη συστηματική διαδικασία σχεδιασμού, υλοποίησης και αξιολόγησης δραστηριοτήτων που είναι αναπτυξιακά κατάλληλες, βασίζονται στη διερεύνηση και στο παιχνίδι,

προάγουν τη συνεργασία και λαμβάνουν υπόψη το κοινωνικοπολιτισμικό υπόβαθρο και τις διαφοροποιημένες ανάγκες των παιδιών στο πλαίσιο της ενταξιακής εκπαίδευσης.

Οι δραστηριότητες στις οποίες εμπλέκονται ενεργά οι μαθητές είναι αναπτυξιακά κατάλληλες, όταν λαμβάνουν υπόψη τον ρυθμό ανάπτυξης κάθε παιδιού, ενισχύουν την πρωτοβουλία του, έχουν την απαιτούμενη διάρκεια και επαναλαμβάνουν τις έννοιες, ενσωματώνοντας κάθε φορά το βέλτιστο στάδιο δυσκολίας, ώστε να οδηγούν σε διαρκή βελτίωση και αλλαγή. Η γνώση των αναπτυξιακών χαρακτηριστικών των παιδιών του νηπιαγωγείου, αλλά και του τρόπου που τα χαρακτηριστικά αυτά αλληλοεπιδρούν με τα στοιχεία και τις διεργασίες του περιβάλλοντος, είναι απαραίτητη για τις/τους νηπιαγωγούς, καθώς θα πρέπει να είναι σε θέση να αντιλαμβάνονται τις παραμέτρους και τους παράγοντες που επηρεάζουν τη μαθησιακή πορεία των παιδιών. Ιδιαίτερα σημαντική για τη διαμόρφωση κατάλληλων μαθησιακών εμπειριών είναι η κατανόηση των ατομικών διαφορών και της επίδρασης του κοινωνικο-πολιτισμικού πλαισίου, το οποίο μπορεί να διαφοροποιεί τον τρόπο που μαθαίνει και εξελίσσεται ένα παιδί. Επιπλέον, επισημαίνεται η ανάγκη να λαμβάνονται υπόψη οι ειδικές μαθησιακές ανάγκες που μπορεί να προκύπτουν εξαιτίας μαθησιακών δυσκολιών, αναπηρίας ή άλλων ειδικών ζητημάτων. Η γνώση αυτή καθοδηγεί τόσο τον σχεδιασμό κατάλληλων μαθησιακών περιβαλλόντων όσο και την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του εκπαιδευτικού προγράμματος. Η εκπαίδευση των παιδιών για την ανάπτυξη βασικών ικανοτήτων του 21ου αιώνα προϋποθέτει τη διερευνητική και βαθύτερη μάθηση.

A. Διερευνητική μάθηση: Η διερευνητική μάθηση αναφέρεται στη μελέτη, ή και επίλυση, θεμάτων, ερωτημάτων ή προβλημάτων που αναδύονται από το πλαίσιο του φυσικού και κοινωνικού περιβάλλοντος και εμπίπτουν στα ενδιαφέροντα των παιδιών, συνιστώντας γνωστική πρόκληση για αυτά. Η διαθεματική προσέγγιση που βρίσκεται στη βάση της διερευνητικής μάθησης αποτελεί το πλαίσιο επιλογής που καταργεί τον κατακερματισμό της γνώσης και την αντιμετωπίζει ως ολότητα. Η κατάλυση των ορίων μεταξύ των επιμέρους επιστημονικών πεδίων επιτρέπει την ενοποίηση των γνώσεων που έχουν κοινά χαρακτηριστικά σε όλες τις επιστήμες προωθώντας τη διεπιστημονική διασύνδεση.

B. Παιγνιώδης μάθηση: Τα παιδιά αναπτύσσουν εσωτερικά κίνητρα για τη μάθηση και εμπλέκονται ενεργά στις δραστηριότητες, όταν αυτές εμπεριέχουν παιγνιώδη

χαρακτηριστικά ή έχουν παιγνιώδη διάθεση. Οι εκπαιδευτικοί οργανώνουν κατάλληλες μαθησιακές καταστάσεις λαμβάνοντας υπόψη 6 βασικά χαρακτηριστικά του παιχνιδιού, που προσδίδουν στη μαθησιακή διαδικασία παιγνιώδη διάθεση:

- α) εστίαση στη διαδικασία και όχι στο αποτέλεσμα,
- β) εσωτερικά κίνητρα, όπου η χαρά και η απόλαυση του παιχνιδιού είναι οι κύριοι παράγοντες συμμετοχής του παιδιού σε μια μαθησιακή συνθήκη,
- γ) μεταφορικές ιδιότητες, όπου η πραγματική σημασία και λειτουργία των πραγμάτων μπορεί να αλλοιωθεί,
- δ) κίνηση, η οποία ενυπάρχει πολλές φορές σε μια δραστηριότητα με παιγνιώδη διάθεση και παρέχει στα παιδιά το κίνητρο για την πραγματοποίηση εναλλακτικών τρόπων δράσης,
- ε) κανόνες που λαμβάνουν υπόψη τις γνώσεις, το πολιτισμικό υπόβαθρο και την εμπειρία των παιδιών, και είναι ευέλικτοι, ώστε να μπορούν να τους διαπραγματευτούν τα ίδια τα παιδιά, και
- στ) δυνατότητες για εξερεύνηση και πειραματισμό, διεγείροντας υψηλά επίπεδα πνευματικής δραστηριότητας.

Γ. Συνεργατική μάθηση: Η συνεργατική μάθηση αναφέρεται σε μια διαδικασία κατά την οποία οι μαθητές και οι μαθήτριες αλληλοεπιδρούν σε ομάδες, επιδεικνύοντας υπευθυνότητα απέναντι στη δική τους μάθηση αλλά και των μελών της ομάδας. Η αλληλεπίδραση αυτή προσδιορίζει τη σχέση που αναπτύσσεται μεταξύ των παιδιών, με τη/τον εκπαιδευτικό, με τον χώρο και με τα εργαλεία και τα υλικά που αξιοποιούν.

Δ. Μάθηση για όλους: Η συμπεριληπτική εκπαίδευση αποτελεί μια έμπρακτη αντιμετώπιση της διαφορετικότητας ως στοιχείο που ενοποιεί και εμπλουτίζει τη μαθησιακή εμπειρία. Για τον σκοπό αυτό οι εκπαιδευτικοί συνδυάζουν και αξιοποιούν στοχευμένα και συμπληρωματικά τις αρχές, τις μεθόδους και τις πρακτικές της διαφοροποιημένης διδασκαλίας και της πολιτισμικά ευαίσθητης διδασκαλίας, καθώς και το πλαίσιο της εκπαίδευσης για την αναπηρία και τις ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

1.1.2. Ειδικοί Εκπαιδευτικοί Στόχοι διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας

Κατανόηση Γραπτού Λόγου (ΚΓΛ)	Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση ▪ να κατανοούν σύντομα κείμενα, μηνύματα και κάρτες, να αναγνωρίζουν καθημερινά ονόματα, λέξεις και πολύ βασικές φράσεις για καθημερινά θέματα, να κατανοούν απλές περιγραφές, με οπτικά ερεθίσματα, να ακολουθούν
--	---

	απλές σύντομες οδηγίες. Η κατανόηση γραπτού λόγου περιορίζεται σε μεμονωμένες λέξεις και σύντομα, απλά κείμενα, σχετικά με οικεία θέματα και ανάγνωση μιας λέξης της κάθε φράσης. ▪ να αναγνωρίζουν τα γράμματα της αλφαβήτου, κεφαλαία και μικρά καθώς και λέξεις και στοιχειώδεις φράσεις. Επίσης, πρέπει να μπορούν να διαβάζουν ονόματα και είδη καταστημάτων (π.χ. φούρνος, κρεοπωλείο) και ονόματα λίγων συγκεκριμένων ειδών στα καταστήματα (π.χ. σοκολάτα, παγωτό κτλ.). ▪ να παρακολουθούν την εξέλιξη μιας σύντομης και απλής ιστορίας και να μπορούν να ακολουθούν σύντομες, απλά γραμμένες οδηγίες, ιδιαίτερα αν υπάρχει οπτική υποστήριξη (εικονογραφημένες ιστορίες, χάρτες, εικόνες χρήσης αντικειμένων κτλ.).
Κατανόηση Προφορικού Λόγου (ΚΠΑ)	Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση ▪ να παρακολουθούν αργό προφορικό λόγο. Συνιστάται η χρήση οπτικών μέσων (χάρτες, σχέδια, εικονογραφημένες ιστορίες κτλ.), τα οποία διευκολύνουν την κατανόηση και προσδίδουν αυθεντικότητα και ρεαλισμό. ▪ να είναι σε θέση να διακρίνουν ακουστικά λέξεις, εκφράσεις και προτάσεις που αφορούν τους ίδιους, την οικογένεια και το άμεσο περιβάλλον τους, τα ενδιαφέροντά τους. Στον κύκλο αυτό μαθαίνουν να αναγνωρίζουν βασικές πληροφορίες στην ακρόαση ενός παραμυθιού ή μιας απλής ιστορίας, να μπορούν να κατανοούν οδηγίες και να ακολουθούν σύντομες απλές κατευθύνσεις.
Παραγωγή Γραπτού Λόγου (ΠΓΛ)	Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση ▪ να σχηματίζουν σύντομες προτάσεις με απλή δομή και να χρησιμοποιούν τα βασικά σημεία στίξης. Στο πλαίσιο αυτό μαθαίνουν να γράφουν απλές προτάσεις περιγράφοντας τον εαυτό τους, το σπίτι ή το σχολείο τους, τη γειτονιά τους. Επιπλέον μαθαίνουν να περιγράφουν με μεμονωμένες προτάσεις μια ιστορία με ερεθίσματα εικόνες ή σύντομους διαλόγους. Γενικά, η παραγωγή γραπτού λόγου περιορίζεται σε ανταλλαγή προσωπικών στοιχείων και παραγωγή σύντομων, απλών κειμένων, όπως μια κάρτα.
Παραγωγή Προφορικού Λόγου (ΠΠΑ)	Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση ▪ να επιδεικνύουν έλεγχο απλών γραμματικών δομών. Μαθαίνουν να σχηματίζουν προτάσεις, οι οποίες να περιγράφουν τον εαυτό τους και οικεία του πρόσωπα. Μαθαίνουν να δίνουν πληροφορίες για το οικείο τους περιβάλλον και τα ενδιαφέροντά τους και να κάνουν απλές ερωτήσεις για το χρόνο και τον τόπο. ▪ να συστήνουν τον εαυτό τους σε συνθήκες διάδρασης και να χρησιμοποιούν στοιχειώδεις εκφράσεις χαιρετισμού και αποχαιρετισμού, να κάνουν ερωτήσεις στους άλλους, να δίνουν άμεσες και απλά διατυπωμένες απαντήσεις, που να ανταποκρίνονται στις ερωτήσεις.
Καταστάσεις επικοινωνίας	Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση ▪ να κατανοούν, με τη βοήθεια του συνομιλητή τους, λόγο αρθρωμένο αργά και καθαρά πάνω σε θέματα που αφορούν τις σχέσεις τους με τον μικρόκοσμο που τους

	περιβάλλει (σπίτι, σχολείο, χώροι ψυχαγωγίας και άθλησης) και να χρησιμοποιούν σειρά απλών προτάσεων και φράσεων, επιτελώντας τις γλωσσικές λειτουργίες που έχουν καταγραφεί σε καθημερινές καταστάσεις επικοινωνίας όπως: α. Προσωπική ζωή μέσα και έξω από το σπίτι ✓ Αναγνώριση ταυτότητας: Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση να έχουν την ικανότητα να λένε το όνομά τους και το επίθετό τους, τη διεύθυνση, το τηλέφωνό τους, την καταγωγή τους και την ηλικία τους, εφόσον το επιτρέπει η ηλικία τους. Πρέπει να μπορούν να περιγράφουν την οικογένειά τους και να αναφέρονται στους συγγενείς πρώτου βαθμού όπως: πατέρας, μητέρα, αδελφός, αδελφή, παππούς, γιαγιά. Πρέπει να μπορούν ακόμη να περιγράφουν την εξωτερική εμφάνιση ενός ατόμου (ψηλός, κοντός, χοντρός, ξανθός κτλ.). ✓ Κατοικία, διαμονή: Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση να περιγράφουν το σπίτι τους (δωμάτια, έπιπλα, χρώματα, κήπος) και τον περιβάλλοντα χώρο (γειτονιά), να δίνουν γενικές πληροφορίες για το πού βρίσκεται το σπίτι τους, αν είναι κοντά ή μακριά από κάποιο σημείο αναφοράς. Να λένε αν μένουν μόνοι στο δωμάτιό τους ή με ποιον το μοιράζονται, αν έχουν κάποιο κατοικίδιο ζώο κτλ. ✓ Τοποθεσία, περιβάλλον, χλωρίδα, πανίδα, καιρικές συνθήκες: Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν λέξεις όπως: πόλη, χωριό, βουνό, θάλασσα, ποτάμι, παραλία, δέντρο, λουλούδι, ζώο και τα ονόματα κάποιων ζώων π.χ. γάτα, σκύλος, άλογο. Πρέπει να μπορούν να αναφέρονται στα βασικά χρώματα των λουλουδιών και ζώων (κόκκινο, κίτρινο, πράσινο, άσπρο, μαύρο, καφέ). Ακόμη πρέπει να τους είναι οικείες, και ίσως με βοήθεια, να μπορούν να χρησιμοποιούν λέξεις και φράσεις σχετικές με τις καιρικές συνθήκες, όπως: έχει ήλιο, βρέχει, χιονίζει, φυσάει, κάνει κρύο, κάνει ζέστη, βροχή, χιόνι, αέρας κτλ. ✓ Ελεύθερος χρόνος, διασκέδαση: Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση να λένε πώς περνούν τον ελεύθερο χρόνο τους, γνωρίζοντας το σχετικό λεξιλόγιο ανάλογα με τα ενδιαφέροντά τους (μπάλα, ποδόσφαιρο, μπάσκετ, ομάδα, τένις, σκι, κολύμπι, μουσική, τραγουδιστής κτλ.) ✓ Κοινωνικές σχέσεις: Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση να μιλούν για τις προσωπικές του σχέσεις με άλλους (π.χ. φίλους, συμμαθητές, συγγενείς κτλ.) και να συμμετέχουν σε διάφορες δραστηριότητες μέσα στο σχολείο και στο ευρύτερο οικογενειακό και κοινωνικό περιβάλλον (πάρτι, γιορτές κτλ.). ✓ Υγεία, κατάσταση του οργανισμού: Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση να γνωρίζουν τα μέρη του σώματος (κεφάλι, πρόσωπο, μάτια, μύτη, αυτιά, στόμα, χέρια, πόδια,
--	--

	κοιλιά), να μπορούν να εξηγούν, με τη βοήθεια πάντα του συνομιλητή τους, τι πρόβλημα υγείας αντιμετωπίζουν (π.χ. πονάω). B. Καθημερινή ζωή ✓ Δραστηριότητες μέσα στο σπίτι: Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση να μιλούν για τις καθημερινές δραστηριότητές τους μέσα στο σπίτι από την ώρα που ξυπνούν μέχρι να πάνε πάλι για ύπνο (ξυπνώ, τρώω, διαβάζω, παίζω, ακούω μουσική, γράφω, ζωγραφίζω κτλ.). ✓ Δραστηριότητες έξω από το σπίτι ▪ Αγορά: Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τα ονόματα μερικών μαγαζιών όπως: φούρνος, μανάβης, ζαχαροπλαστείο, περίπτερο, να αγοράζουν αντικείμενα μικρής αξίας από το κυλικείο του σχολείου τους ή από το μαγαζί της γειτονιάς ρωτώντας για την τιμή τους. ▪ Σχολείο: Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν το λεξιλόγιο που περιγράφει τους χώρους ενός σχολείου (τάξη, γραφείο, αυλή, γυμναστήριο, κυλικείο κτλ.), καθώς και τα αντικείμενα που βρίσκονται στο σχολικό περιβάλλον (θρανίο, πίνακας, κιμωλία, σπόγγος, βιβλίο, τετράδιο, μολύβι, σβηστήρα, υπολογιστής κτλ.) καθώς και λέξεις όπως: δάσκαλος, καθηγητής, συμμαθητής, εξετάσεις κτλ. Επίση να καταλαβαίνουν σύντομες και απλές ανακοινώσεις σχετικές με τη λειτουργία του σχολείου, να συμμετέχουν στις διάφορες δραστηριότητες ακολουθώντας τις οδηγίες του δασκάλου, να κάνουν απλές ερωτήσεις ζητώντας κάτι, όπως να βγουν έξω από την τάξη, αλλά να καταλαβαίνουν και απλές απαντήσεις που τους δίνονται. ▪ Μετακίνηση/ταξίδια: Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση να μιλούν για το μεταφορικό μέσο που τους αρέσει και να αναγνωρίζουν το σχετικό λεξιλόγιο (αυτοκίνητο, τρένο, αεροπλάνο, αεροδρόμιο, πλοίο, λιμάνι, εισιτήριο, στάση κτλ.). Ακόμη πρέπει να μπορούν να περιγράφουν ένα ταξίδι τους, πάντα με τη βοήθεια του συνομιλητή τους.
Λεξιλόγιο (ΛΞΓ)	Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση ▪ να χρησιμοποιούν στοιχειώδες ρεπερτόριο λέξεων και απλών εκφράσεων που σχετίζονται με τα προσωπικά στοιχεία και συγκεκριμένες χειροπιαστές καταστάσεις. ▪ να καταλαβαίνουν και να χρησιμοποιούν, με κάποια βοήθεια, το λεξιλόγιο που αντιστοιχεί στις καταστάσεις επικοινωνίας που περιγράφηκαν, και στις οποίες μπορεί να εμπλακούν, για να εκπληρώσουν τις καθημερινές τους επικοινωνιακές ανάγκες.
	Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση

Φωνητική (Φ)	▪ να αναγνωρίζουν όλους τους φθόγγους και τα γράμματα, τα δίγηφα φωνήεντα και σύμφωνα και τον τονισμό των λέξεων.
Κοινωνιογλωσσικά Στοιχεία	Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση ▪ να γνωρίζουν (πάντα ανάλογα με την ηλικία τους, παράλληλα με τις σωστές γλωσσικές επιλογές σε επίπεδο λεξιλογίου, γραμματικής και σύνταξης) εκτός από μερικά στοιχεία της γεωγραφίας της Ελλάδας, κάποια κοινωνιο-πολιτισμικά στοιχεία της ελληνικής γλώσσας. Αυτά τα στοιχεία, βέβαια, θα πρέπει να συμβαδίζουν με τα ενδιαφέροντα και το γνωστικό επίπεδο των υποψηφίων αυτής της ηλικίας, π.χ. στοιχεία από την καθημερινή ζωή (ελεύθερος χρόνος, ώρες γευμάτων, ώρες λειτουργίας των σχολείων, διακοπές), ήθη και έθιμα (Χριστούγεννα, κάλαντα, Πάσχα).

1.1.3. Αναλυτική Απεικόνιση του Προγράμματος Σπουδών για τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας

1.1.3.A. Νηπιαγωγείο

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
1. Παιχνίδια γνωριμίας και κανόνες	Γνωριμία, χαιρετισμός, συστάσεις	<i>Εγώ και οι άλλοι – ζώντας μαζί</i>
	Τρόποι και κανόνες καλής συμπεριφοράς	
	Κάνοντας ή βιώνοντας κάτι μαζί με άλλους. Φιλία. Καυγάδες	<i>Παιχνίδι και ελεύθερος χρόνος Υγεία και φαγητό</i>
	Μοντέρνα και παραδοσιακά παιχνίδια Σωματική υγιεινή	

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Πολυτροπικό κείμενο, αφίσα, κάρτες	Να ερμηνεύουν πληροφορίες στα κείμενα με βάση τις δικές τους ιδέες και τα προσωπικά τους βιώματα. Να περιγράφουν τη βασική ιδέα του γραπτού κειμένου συνοψίζοντας πληροφορίες ή συνάγοντας συμπεράσματα.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να θέτουν τους δικούς τους στόχους και να τους επιδιώκουν με συνέπεια και αφοσίωση.
ΚΠΛ	Πολυτροπικό κείμενο	Να αναγνωρίζουν ποια στοιχεία προσδιορίζουν την ταυτότητα και τον ρόλο των ομιλητών, το θέμα και τις προθέσεις του μηνύματος/κειμένου, και το πλαίσιο της επικοινωνίας. Να διακρίνουν τα διαφορετικά είδη προφορικών κειμένων (αφηγήσεις, περιγραφές, ανασκοπήσεις, ανακοινώσεις, οδηγίες, αναφορές).	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να επικοινωνούν και να συνεργάζονται με άλλους μαθητές.
ΠΓΛ	Απλά αφηγηματικά κείμενα	Να αναγνωρίζουν γράμματα και τα βασικά τυπογραφικά στοιχεία στα γραπτά κείμενα (π.χ. το είδος και το μέγεθος γραμματοσειράς). Να διακρίνουν τα όρια της λέξης και της πρότασης σε πολυτροπικά και μονοτροπικά κείμενα.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να σχεδιάζουν και να διαχειρίζονται την εργασία και τις ενέργειές τους ανεξάρτητα και με δική τους ευθύνη.
ΠΠΛ	Καθημερινοί διάλογοι	Να μιμούνται τον τρόπο με τον οποίο οι άνθρωποι από διαφορετικές χώρες χαιρετούν ο ένας τον άλλον και αναγνωρίζουν ομοιότητες και διαφορές.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να εκφράζονται με σαφήνεια και να κατανοούν τους άλλους
ΛΞΓ	- Εκφράσεις για καθημερινούς χαιρετισμούς. - Παιχνίδια, κανόνες, οδηγίες.		

	- Επίθετα για την περιγραφή εξωτερικών χαρακτηριστικών. - Λεξιλόγιο για την επίλυση συγκρούσεων (συζητώ, συμφωνώ, διαφωνώ, συγχωρώ, διαμεσολαβώ, αποσύρομαι).
--	--

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
2. Διαπροσωπικές σχέσεις	Ο εαυτός μου	<i>Εγώ και οι άλλοι – ζώντας μαζί</i>
	Η καθημερινή μου ρουτίνα	
	Τι μου αρέσει να κάνω	
	Οι δεξιότητές μου	
	συναισθήματα	<i>Εορτασμοί, έθιμα και μόδες</i>
	Γενέθλια και άλλες σημαντικές γιορτές, διάφορα είδη γιορτών	

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Πολυτροπικό κείμενο, χάρτες, κάρτες	Να παρατηρούν την κατεύθυνση ανάγνωσης σε γραπτά κείμενα και την πλοήγηση σε πολυτροπικά (ψηφιακά και μη ψηφιακά) κείμενα.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να γνωρίζουν γενικές και ειδικές κατά θέμα στρατηγικές μάθησης και μπορούν να τις χρησιμοποιούν.
ΚΠΛ	Τραγούδια, αναφορές εμπειριών, καθημερινοί διάλογοι,	Να διακρίνουν μεταξύ διαφορετικών τύπων προφορικών κειμένων (αφηγήσεις, περιγραφές, κριτικές, ανακοινώσεις, οδηγίες, αναφορές).	Μπορούν να αναγνωρίζουν γλωσσικές μορφές έκφρασης και να κατανοούν το νόημά τους.
ΠΓΛ	Απλά αφηγηματικά κείμενα	Να αναγνωρίζουν γράμματα και βασικά τυπογραφικά στοιχεία σε γραπτά κείμενα (π.χ. τύπος και μέγεθος γραμματοσειράς).	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να παρατηρούν τον εαυτό τους, να τον αξιολογούν ρεαλιστικά και να εξάγουν συμπεράσματα για τη συμπεριφορά τους και την περαιτέρω δράση τους.
ΠΠΛ	Προφορικές αφηγήσεις	Να δημιουργούν περιγραφές με λογική και συνεπή σειρά. Να αφηγούνται κείμενα από την αφηγηματική παράδοση του πολιτισμού προέλευσης σε οποιαδήποτε γλώσσα χρησιμοποιώντας στοιχεία λεκτικής	Μπορούν να αναγνωρίζουν και να διατυπώνουν τα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες τους.

	και μη λεκτικής επικοινωνίας.	
ΛΞΓ	- Μου αρέσει να..., αγαπώ να..., είμαι καλός στο..., μπορώ να φτιάχνω..., το πρωί κάνω ...κλπ. - Χαρά (χαρούμενος), λύπη (λυπημένος), θυμός (θυμωμένος), φόβος (φοβισμένος), αγάπη (αγαπητός), ντροπή(ντροπαλός). - Αισθάνομαι, εκφράζομαι. - Ευχές.	

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
3. Οικογένεια και οικογενειακό περιβάλλον	Οικογενειακό δέντρο	<i>Οικογένεια</i>
	Τύποι οικογενειών	
	Το διαμέρισμά μας / το σπίτι μας και το περιβάλλον	<i>Κατοικία, συνοικία, πόλη</i>

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Περιοδικά, αφίσες, εικονογραφημένα βιβλία	Να συλλέγουν γεγονότα για γεγονότα, πρόσωπα και ημερομηνίες από το παρελθόν και να τα συσχετίζουν με το παρόν για να αναπτύξουν μια αίσθηση χρονολογίας. Να αναγνωρίζουν τα βασικά σημεία στίξης.	Μπορούν να εκφράζουν γλωσσικά διάφορα γεγονότα και να γίνονται κατανοητοί από τους άλλους.
ΚΠΛ	Περιγραφές ευρύτερου περιγυρου, βιοματικές αναδιηγήσεις	Να κάνουν περιγραφές με λογική σειρά και συνέπεια. Να διατυπώνουν ερωτήσεις χρησιμοποιώντας τις κατάλληλες ερωτηματικές λέξεις.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να εκφράζονται με σαφήνεια και να κατανοούν τους άλλους.
ΠΓΛ	Εμπλοκή σε πράξεις γραφής	Να γράφουν, όπως μπορούν, στη μητρική γλώσσα και σε άλλες γλώσσες, χρησιμοποιώντας, ανάλογα με το αναπτυξιακό τους επίπεδο, διάφορους σημειωτικούς τρόπους και είδη.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να δομούν νέες και απαιτητικές εργασίες και να τα συνδέουν με προηγούμενη εμπειρία.
ΠΠΛ	Παρουσίαση μίας οικογενειακής φωτογραφίας	Να συντάσσουν προφορικά διαφορετικούς τύπους κειμένων σε διάφορες γλώσσες προκειμένου να ανταποκρίνονται σε επικοινωνιακές και παιδαγωγικές απαιτήσεις.	Μπορούν να ακούν με προσοχή και να αναγνωρίζουν και να ενσωματώνουν τις γνώμες και τις απόψεις των άλλων.
ΛΞΓ	- Μέλη της οικογένειας (αδελφός, μητέρα, εγγονός, κλπ). - Τύποι οικογενειών (πυρηνική, μονογονεϊκή, διευρυμένη, κλπ). - Τύποι σπιτιών (μονοκατοικία, κλπ). - Περιγραφή γειτονιάς και κτιρίων (εκκλησία, παιδική χαρά κλπ).		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
4. Το σώμα μου	Οι πέντε αισθήσεις	Υγεία και διατροφή
	Τα μέρη του σώματος	
	Η σωματική ακεραιότητα	Εγώ και οι άλλοι – ζώντας μαζί.

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Περιοδικά, κάρτες, εικονογραφημένα βιβλία	Να αναγνωρίζουν τις βασικές αρχές της προσωπικής αυτονομίας στη φροντίδα του εαυτού τους και του χώρου τους. Να κατανοούν τον εαυτό τους ως ανεξάρτητο ον. Να ορίζουν τον προσωπικό τους χώρο και τα προσωπικά τους όρια. Να γνωρίζουν τις ικανότητές τους.	Μπορούν να συγκεντρωθούν σε μια εργασία και να εργαστούν σε αυτήν με επιμονή και πειθαρχία.
ΚΠΑ	Απλοί, καθημερινοί διάλογοι μεταξύ «αγνώστων» ή «γνωστών», ομιλίες «ειδικών» για ένα θέμα, ραδιοφωνικές ή τηλεοπτικές εκπομπές, φανταστικοί διάλογοι στο πλαίσιο ενός παιχνιδιού στο οποίο συμμετέχουν: Επιχειρηματολογία (κείμενα στα οποία παρουσιάζονται και αναλύονται επιχειρήματα για την ενέργεια ή την απόφαση ενός ομιλητή)	Να εξοικειωθούν με τη δομή των επιχειρηματολογικών κειμένων. Να αναπτύξουν στρατηγικές για να εκφράσουν τη συμφωνία ή τη διαφωνία τους με τον συμμαθητή τους. Να αναπτύξουν μια στάση ως «καλός» ομιλητής, «καλός» συνομιλητής και «καλός» ακροατής. Να περιγράφουν τα ατομικά τους χαρακτηριστικά και συζητούν για τα επιτεύγματα και την πρόδοό τους.	Μπορούν να κατανοούν και να χρησιμοποιούν τεχνικούς όρους και τύπους κειμένων από τους διάφορους θεματικούς τομείς.
ΠΓΛ	Εμπλοκή σε πράξεις γραφής	Να κάνουν περιγραφές με λογική σειρά και συνέπεια. Να παράγουν και να αναδηγούνται κείμενα.	Μπορούν να συγκρίνουν πληροφορίες και να δημιουργούν συνδέσεις (δικτυακή σκέψη).
ΠΠΑ	Αφηγήσεις προσωπικών εμπειριών, περιγραφή συναισθημάτων	Να χρησιμοποιούν κατάλληλο λεξιλόγιο για να αναφερθούν στις αντίστοιχες έννοιες. Να περιγράφουν τα ατομικά τους	Μπορούν να επικοινωνούν με τεκμηριωμένο και στοχευμένο τρόπο, να εφαρμόζουν τους κανόνες της συνομιλίας και να

	χαρακτηριστικά και συζητούν τα επιτεύγματα και την πρόοδό τους.	αντιμετωπίζουν άμεσα τις συγκρούσεις.
ΛΞΓ	- Ακούω, βλέπω, μυρίζω, πιάνω, γεύομαι. - Κεφάλι (μάτια, αυτιά, μύτη, στόμα). - Χέρια (δάχτυλα, παλάμη, αγκώνας). - Πόδια (πέλμα, γόνατο, δάχτυλα ποδιών). - Κορμός (κοιλιά, πλάτη, στήθος). - Λεξιλόγιο σχετικό με κανόνες ασφάλειας, λεξιλόγιο σχετικό με τη συμπεριφορά απέναντι στους άλλους.	

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
5. Υγεία και διατροφή	Υγιεινά και επιβλαβή τρόφιμα και ποτά	Υγεία και διατροφή
	Διατροφικές συνήθειες	Εορτασμοί, έθιμα και μώδες

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Παραμύθια, πολυτροπικά κείμενα από την καθημερινότητα των παιδιών	Να εξοικειωθούν με την πρόσληψη πληροφοριών από πολυτροπικά κείμενα. Να αναγνωρίζουν τα σημασιολογικά μέσα ενός έντυπου κειμένου και ενός ψηφιακού κειμένου.	Μπορούν να συγκρίνουν τις δικές τους εκτιμήσεις και κρίσεις με αυτές των άλλων και να εξάγουν συμπεράσματα (αυτοαξιολόγηση και εξωτερική αξιολόγηση).
ΚΠΛ	Καθημερινοί διάλογοι, συζητήσεις μέσα στην τάξη	Να βελτιώσουν τις γνώσεις τους για τις καταστάσεις στις οποίες χρησιμοποιούνται διαφορετικοί τύποι προφορικών κειμένων.	Μπορούν να δίνουν προσοχή στις γνώμες και τις απόψεις των άλλων και να απαντούν σε διάλογο.
ΠΓΛ	Κατάλογος τροφίμων και εμπλοκή σε πράξεις γραφής	Να αντιστοιχίζουν τα φωνήματα με τα αντίστοιχα γράμματα Να παράγουν γραπτά κείμενα (ψηφιακά και μη ψηφιακά πολυτροπικά κείμενα) αξιοποιώντας είδη γραφής (π.χ. σκαριφήματα, ψευδογράμματα, επινοημένη γραφή) και διάφορους σημειωτικούς τρόπους.	Μπορούν να ολοκληρώνουν προσεκτικά, αξιόπιστα και εγκαίρως τις εργασίες που τους ανατίθενται.
ΠΠΛ	Παραμύθια, πολυτροπικά κείμενα.	Να συνοψίζουν τις κύριες ιδέες του γραπτού κειμένου να αντλούν πληροφορίες ή συμπεράσματα.	Μπορούν να συμμετέχουν ενεργά και σε διάλογο σε συνεργασία με άλλους.
ΛΞΓ	- Φρούτα, λαχανικά, δημητριακά, πρωτεΐνες, γαλακτομικά, διατροφική πυραμίδα. - Υγιεινός και βλαβερός τρόπος διατροφής. - Γεύματα (πρωινό, βραδινό κλπ).		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
6. Οι τέσσερις εποχές	Καιρικά φαινόμενα	Φύση και τεχνολογία
	Ο κύκλος του νερού	
	Όργωμα, αλώνισμα, σπορά Εποχιακές τροφές και φρούτα	Υγεία και διατροφή

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Χάρτες, κάρτες, επιστημονικά περιοδικά, εικονογραφημένα βιβλία,	Να κατανοούν τη σχέση μεταξύ φωνήματος και γραφήματος (ότι κάθε γράφημα συνδέεται με ένα φώνημα και αντίστροφα). Να αναγνωρίζουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των αντικειμένων και τις απλές ιδιότητες των υλικών κατασκευής τους.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να συνδυάζουν νέες ιδέες με τις δικές τους παραστάσεις και να βρίσκουν και να εφαρμόζουν νέες και ασυνήθιστες δικές τους προτάσεις και λύσεις.
ΚΠΑ	Παρουσιάσεις από «ειδικούς» ή «γνωστούς και άγνωστους ανθρώπους», απλοί καθημερινοί διάλογοι, ραδιοφωνικές ή τηλεοπτικές εκπομπές κ.λπ. που σχετίζονται με την καθημερινή ζωή των παιδιών Περιγραφές φυσικών καταστάσεων που παρατηρούν τα παιδιά στο περιβάλλον τους	Να εξοικειωθούν με τη δομή του κειμένου της περιγραφής. Να παρατηρούν τις εκφράσεις του σώματος, τις χειρονομίες και τον τόνο της φωνής των ομιλητών όταν περιγράφουν ανθρώπους ή αντικείμενα. Να παρατηρούν τα γλωσσικά μέσα που χρησιμοποιούν οι ομιλητές για να περιγράψουν μια κατάσταση που αφορά ένα φυσικό φαινόμενο (π.χ. ένα δελτίο καιρού, ένα φυσικό πείραμα, μια φυσική κατάσταση κ.λπ.)	Μπορούν να μουν στη θέση του άλλου και να συνειδητοποιήσουν τι σκέφτεται και τι αισθάνεται το άτομο αυτό.
ΠΓΛ	Εμπλοκή σε πράξεις γραφής	Να γνωρίζουν τα υλικά και τα μέσα (μη ψηφιακά και ψηφιακά) που είναι απαραίτητα για τη γραφή στην καθημερινότητα.	Μπορούν να δουν και να κατανοήσουν την εργασία και το πρόβλημα και να κάνουν ερωτήσεις αν χρειαστεί.
ΠΠΑ	Αφηγήσεις ιστοριών (φανταστικών	Να αναλύουν τις ιστορίες και τα ποιήματα δημιουργώντας	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να επικοινωνούν και να συνεργάζονται με άλλους

	ή πραγματικών), περιγραφή	«εικόνες» και διατυπώνοντας κρίσεις, για τους ήρωες και την πλοκή. Να χρησιμοποιούν κατάλληλο λεξιλόγιο για να αναφερθούν στις αντίστοιχες έννοιες.	μαθητές.
ΛΞΓ	- Καιρικές συνθήκες, <i>βροχή, χαλάζι, λιακάδα, συννεφιά, κλπ.</i> - Εκφράσεις με καιρικά φαινόμενα (<i>ήλιος με δόντια</i>). - Λεξιλόγιο σχετικό με τον κύκλο του νερού: <i>εξάτμιση, συμπύκνωση, υδρατμοί, κλπ.</i> - Λεξιλόγιο για την ενδυμασία σε σχέση με την κάθε εποχή. - Εποχιακά φαγητά και φρούτα. - Το λεξιλόγιο του αμπελιού (<i>αμπέλι, αμπελώνας, αμπελουργός κλπ</i>) και της ελιάς (<i>λιομάζωμα, αγριελιά, λιόδεντρα κλπ</i>).		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
7. Die Tiere	Ζώα στο αγρόκτημα	<i>Φύση και τεχνολογία</i>
	Άγρια ζώα	<i>Γεωγραφία</i>
	Ζώα του νερού	
	Έντομα	
	Πουλιά	

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Εικονογραφη- μένα βιβλία, χάρτες, διαδίκτυο	Να συγκεντρώνουν αρχικές ιδέες ή να επαληθεύουν διαισθητικά τις αρχικές υποθέσεις σχετικά με τις βασικές συμβάσεις της ανάγνωσης.	Μπορούν να ανατρέχουν σε μαθησιακές διαδρομές, να τις περιγράφουν και να τις αξιολογούν.
ΚΠΛ	Περιγραφές ευρύτερου περίγυρου, πολυτροπικά κείμενα(ήχος, εικόνα, μουσική)	Να αναγνωρίζουν λεξιλόγιο (λειτουργικό λεξιλόγιο, λεξιλόγιο με λέξεις υψηλής συχνότητας χρήσης, ορολογία γνωστικών αντικειμένων) που συναντάται σε προφορικά κείμενα και σε διάφορα επικοινωνιακά πλαίσια.	Είναι σε θέση να δομούν και να συνοψίζουν τις πληροφορίες που έχουν συλλέξει και να διακρίνουν μεταξύ βασικών και δευτερευουσών πληροφοριών.
ΠΓΛ	Εμπλοκή σε πράξεις γραφής	Να γνωρίζουν τα υλικά και τα μέσα (μη ψηφιακά και ψηφιακά) που είναι απαραίτητα για τη γραφή στην καθημερινότητα.	Μπορούν να αναζητούν, να συλλέγουν και να συνοψίζουν πληροφορίες από παρατηρήσεις και πειράματα, από το Διαδίκτυο, από βιβλία και εφημερίδες, από κείμενα, πίνακες και στατιστικά

			στοιχεία, από γραφικά και εικόνες, από έρευνες και συνεντεύξεις.
ΠΠΑ	Αφηγήσεις ιστοριών (φανταστικών ή πραγματικών), έκφραση γνώμης	Να αναλύουν τις ιστορίες και τα ποιήματα δημιουργώντας «εικόνες» και διατυπώνοντας κρίσεις για τους ήρωες και την πλοκή. Να χρησιμοποιούν κατάλληλο λεξιλόγιο για να αναφερθούν στις αντίστοιχες έννοιες.	Μπορούν να αλλάξουν μια προηγούμενη άποψη με βάση νέες γνώσεις- μπορούν να αναζητήσουν εναλλακτικές λύσεις ή νέες προσεγγίσεις σε διαφωνίες.
ΛΞΓ	- Λεξιλόγιο σχετικό με τα ζώα της φάρμας (γουρούνι, κότα, αγρόκτημα, αγρότης κλπ). - Λεξιλόγιο σχετικό με τα άγρια ζώα (ζούγκλα, σαβάνα, σαφάρι, λιοντάρι). - Λεξιλόγιο σχετικό με τα ψάρια γλυκού και αλμυρού νερού. - Λεξιλόγιο σχετικό με τα έντομα (μέλισσες, μέλι, κηρήθρα, μελισσοκόμος, κύκλος ζωής πεταλούδας). - Λεξιλόγιο σχετικό με τα πουλιά (αποδημητικά πουλιά, πουλιά στα χώρα καταγωγής, φωλιά, νεογνό, φτερά).		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
8. Εορτασμοί, έθιμα και μόδες	Εθνικές και θρησκευτικές εορτές	<i>Εορτασμοί, έθιμα και μόδες</i>
	Ενδυμασία : διαφορετικά ρούχα ανάλογα με την περίπτωση	
	Πόλεμος και ειρήνη	<i>Παρελθόν και ιστορία</i>

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Εικονογραφημένα βιβλία, χάρτες, διαδικτυο	Να συλλέγουν στοιχεία για γεγονότα, πρόσωπα και γεγονότα από το παρελθόν και να τα συσχετίζουν με το παρόν αναπτύσσοντας μια αίσθηση χρονολογίας. Να διακρίνουν τα εθνικά σύμβολα της Ελλάδας και άλλων χωρών (π.χ. τη σημαία, τον εθνικό ύμνο).	Μπορούν να υιοθετήσουν και να υπερασπιστούν τη δική τους άποψη, ακόμη και αν αυτή είναι αντίθετη με τις επικρατούσες απόψεις/προσδοκίες.
ΚΠΑ	Ποιήματα, τραγούδια,	Να διακρίνουν τα διαφορετικά είδη προφορικών κειμένων (αφηγήσεις, περιγραφές, ανασκοπήσεις, ανακοινώσεις, οδηγίες, αναφορές)	Μπορούν να σχεδιάζουν τις εργασίες της ομάδας.

ΠΓΛ	Εμπλοκή σε πράξεις γραφής	Να γνωρίζουν τα υλικά και τα μέσα (μη ψηφιακά και ψηφιακά) που είναι απαραίτητα για τη γραφή στην καθημερινότητα.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να οργανώνουν λογικά την εργασία τους. Είναι εξοικειωμένοι με διάφορες τεχνικές εργασίας και τις εφαρμόζουν κατάλληλα ανάλογα με την κατάσταση
ΠΠΛ	Έκφραση συναισθημάτων, αφηγήσεις ιστοριών (φανταστικών ή πραγματικών)	Να αναλύουν τις ιστορίες και τα ποιήματα δημιουργώντας «εικόνες» και διατυπώνοντας κρίσεις για τους ήρωες και την πλοκή. Να αποκτήσουν επίγνωση σχετικά με το γλωσσικό και πολιτιστικό υπόβαθρό τους.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να επιλέγουν από ένα εύρος ενδιαφερόντων επιλογών και να αναλαμβάνουν την ευθύνη για τις αποφάσεις που έχουν λάβει.
ΛΞΓ	- Εθνική επέτειος, παρέλαση, εθνικός ύμνος, ήρωες, σύμβολα. - Παραδοσιακή ενδυμασία, παραδοσιακοί χοροί και τραγούδια. - Πάσχα, Χριστούγεννα. - Το λεξιλόγιο της ειρήνης (αγάπη, δημιουργία, πρόοδος, ευτυχία, σεβασμός, αγάπη, αποδοχή, συνεργασία, ανθρώπινα δικαιώματα) και του πολέμου (θάνατος, καταστροφή, πόνος, δυστυχία). - Λεξιλόγιο για την ενδυμασία σε σχέση με τις επικοινωνιακές περιστάσεις.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
9. Χώρες μαγικές	Άνθρωποι του κόσμου	Γεωγραφία
	Γεωγραφικοί όροι από το πεδίο εμπειρίας των παιδιών	
	Σημαίες των χωρών	Εγώ και οι άλλοι – ζώντας μαζί.
	Διάστημα - πλανήτες	Λογοτεχνία και τέχνη

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Πινακίδες με ονόματα οδών, πολυτροπικά κείμενα από την καθημερινή ζωή των παιδιών	Να αναγνωρίζουν ότι ο γραπτός λόγος είναι φορέας μηνυμάτων που υλοποιούνται με τη μορφή κειμένου. Να επεξεργάζονται κείμενα από το ευρύτερο περιβάλλον. Να διακρίνουν τις σημαντικότερες πληροφορίες σε έντυπα και ψηφιακά κείμενα.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να προσαρμόζονται θετικά στις νέες προκλήσεις, να αντιδρούν γρήγορα στις μεταβαλλόμενες συνθήκες και καταστάσεις και να ανταποκρίνονται σε αυτές προσαρμόζοντας τη συμπεριφορά τους.
ΚΠΛ	Διαφημίσεις, παιδικές	Να εικάζουν το ρόλο των διαφόρων επικοινωνιακών παραμέτρων θέτοντας	Μπορούν να εφαρμόζουν διάφορες μορφές ομαδικής

	εκπομπές	ερωτήσεις όπως: «Ποιος μιλάει;», «Σε ποιον;», «Γιατί νομίζεις ότι του μιλάει έτσι;» κ.λπ. Να συσχετίζουν όσα άκουσαν στην τάξη με παραδείγματα από την καθημερινή τους ζωή (π.χ. «πώς μιλάτε όταν πηγαίνετε για ψώνια με τους γονείς σας..., όταν θέλετε να εξηγήσετε κάτι σε έναν συμμαθητή σας... γιατί;»).	εργασίας
ΠΓΛ	Εμπλοκή σε πράξεις γραφής	Να αναγνωρίζουν τη χρησιμότητα των διαφόρων τύπων σημειώσεων για την παραγωγή γραπτών κειμένων και να αξιολογούν τη «μονιμότητα» των γραπτών κειμένων με την πάροδο του χρόνου.	Μπορούν να χρησιμοποιούν στρατηγικές για να ολοκληρώσουν μια εργασία ακόμη και μπροστά σε αντιστάσεις και εμπόδια.
ΠΠΛ	Τραγούδι	Να ονομάζουν τη διεύθυνση, την περιοχή και την πόλη όπου ζουν. Να τραγουδούν ένα τραγούδι σε ξένη γλώσσα και να αναπαριστούν τους στίχους του με κινήσεις κοιτάζοντας εικόνες που δείχνουν την οπτική αναπαράσταση των λέξεων του τραγουδιού.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να αναγνωρίζουν και να σέβονται τις διαφορές και τις ιδιαιτερότητες των άλλων και να αμφισβητούν τις προκαταλήψεις
ΛΞΓ	▪ Φυλή, κοινότητα, παράδοση, έθιμα, πολιτισμός. ▪ Χώρα, σύνορα, διαβατήριο, ορεινός, πεδινός, παραθαλάσσιος, νησιωτικός, ημιορεινός, πεδινός. ▪ Περιοχές και γλώσσες της χώρας καταγωγής και Ελβετίας. ▪ Ανατολή, Δύση, Βορράς, Νότος, πάνω, κάτω, δεξιά, αριστερά. ▪ Μέρα, νύχτα, μεσημέρι, γη, φεγγάρι, ατμόσφαιρα, ηλιακό σύστημα, αστέρια, ήλιος, ουράνιο τόξο.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
10. Sport	Αθλητικές οργανώσεις	Παιχνίδι και ελεύθερος χρόνος Φύση και τεχνολογία
	Τύποι αθλημάτων	
	Μέσα μεταφοράς που χρησιμοποιούν τα ίδια τα παιδιά	

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Κάρτες, αφίσες, εισιτήρια, αθλητικά περιοδικά	Να υιοθετούν κριτική στάση απέναντι στο περιεχόμενο των γραπτών κειμένων να εμπλέκονται σε ολιστικές, προσποητές και συμμετοχικές πρακτικές ανάγνωσης.	Μπορούν να εκτιμούν και να αξιολογούν την ποιότητα και τη σημασία των συλλεχθεισών και δομημένων πληροφοριών.

ΚΠΑ	Συζητήσεις μέσα στην τάξη, περιγραφή ευρύτερου περιγυριού, πολυτροπικά κείμενα (ήχος, εικόνες, βίντεο)	Να αναγνωρίζουν λέξεις άλλων γλωσσών που έχουν σημασιολογικές και φωνολογικές ομοιότητες με την ελληνική γλώσσα.	Μπορούν να επικοινωνούν την κριτική κατάλληλα, με σαφήνεια και αξιοπρέπεια και να τη συνδυάζουν με εποικοδομητικές προτάσεις.
ΠΓΛ	Εμπλοκή σε πράξεις γραφής	Να σέβονται την προσπάθεια της συγγραφής με κάθε δυνατό τρόπο.	Μπορούν να εκτιμήσουν πόσο δύσκολες ή εύκολες θα είναι για αυτούς οι εργασίες/λύσεις των προβλημάτων.
ΠΠΑ	Παιχνίδια ρόλων Οργανωμένα παιχνίδια	Να επιλέγουν τη μορφή του λόγου ή του κειμένου που θα χρησιμοποιήσουν ανάλογα με την περίπτωση. Να γράφουν προφορικά κείμενα ανάλογα με τις απαιτήσεις της κατάστασης.	Μπορούν να επικοινωνούν με τεκμηριωμένο και στοχευμένο τρόπο, να εφαρμόζουν τους κανόνες της συνομιλίας και να αντιμετωπίζουν άμεσα τις συγκρούσεις.
ΛΞΓ	▪ Λεξιλόγιο σχετικό με την ιστορία των Ολυμπιακών Αγώνων (δάδα, κότινος, ειρήνη, ολυμπιονίκης), ολυμπιακά αθλήματα και οργανώσεις. ▪ Χειμερινά και θαλάσσια σπορ, εξοπλισμός, χώροι. ▪ Ταχύτητα, επιτάχυνση, ποδήλατο, πατίνι, σκούτερ, κλπ.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
11. Kunst und Kultur	Το αρχαίο ελληνικό θέατρο	<i>Παρελθόν και ιστορία</i>
	Σχολεία στην Αρχαία Ελλάδα	
	Η τέχνη στην αρχαία Ελλάδα	<i>Λογοτεχνία και τέχνη</i>
	Εικονική επίσκεψη σε μουσείο αρχαίας ελληνικής τέχνης	<i>Φύση και τεχνολογία</i>

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Εικονογραφημένα βιβλία, χάρτες, κόμιξ	Να συνοψίζουν τις κύριες ιδέες του γραπτού κειμένου να αντλούν πληροφορίες ή συμπεράσματα. Να επεξεργάζονται πληροφορίες για το παρελθόν για να μάθουν για την ιστορία της χώρας τους και άλλων λαών. Να γνωρίζουν σημαντικούς συγγραφείς και ποιητές (παιδική λογοτεχνία και ποίηση).	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να επιλέγουν από ένα εύρος ενδιαφερόντων επιλογών και να αναλαμβάνουν την ευθύνη για τις αποφάσεις που έχουν λάβει.

ΚΠΑ	Τραγούδια, περιγραφές ευρύτερου περιγυριού, εικόνες, βίντεο	Να διακρίνουν τα διαφορετικά είδη προφορικών κειμένων (αφηγήσεις, περιγραφές, ανασκοπήσεις, ανακοινώσεις, οδηγίες, αναφορές)	Μπορούν να ακούν με προσοχή και να αναγνωρίζουν και να ενσωματώνουν τις γνώμες και τις απόψεις των άλλων.
ΠΓΛ	Εμπλοκή σε πράξεις γραφής	Να παράγουν γραπτά κείμενα (ψηφιακά και μη ψηφιακά πολυτροπικά κείμενα) χρησιμοποιώντας διαφορετικούς τύπους γραφής (π.χ. γραφές, ψευδογράμματα, επισημασμένες γραμματοσειρές) και διαφορετικούς τύπους σημειώσεων.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να οργανώνουν λογικά την εργασία τους. Είναι εξοικειωμένοι με διάφορες τεχνικές εργασίας και τις εφαρμόζουν κατάλληλα ανάλογα με την κατάσταση.
ΠΠΑ	Δραματοποίηση Θεατρικό παιχνίδι	Να εφαρμόζουν στρατηγικές επικοινωνίας. Να χρησιμοποιούν απλά παραγλωσσικά στοιχεία (κινήσεις του σώματος, των χεριών και του προσώπου) για την καλύτερη οργάνωση του λόγου τους.	Μπορούν να συμμετέχουν ενεργά και σε διάλογο σε συνεργασία με άλλους.
ΛΞΓ	▪ Αρχαίο ελληνικό θέατρο, κωμωδίες, τραγωδίες, ηθοποιοί, δραματικοί αγώνες. ▪ Ιδιωτική, μη υποχρεωτική εκπαίδευση, εκπαίδευση για αγόρια, παιδαγωγός, παιδοτρίβης. ▪ Ζωγραφική, γλυπτική, αγάλματα, αρχαία ελληνικά μνημεία, ναοί. ▪ Μουσείο, εκθέματα, κυκλαδική τέχνη, ειδώλια.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
12. Kunst und Kultur	Επαγγέλματα του χθες και του σήμερα	<i>Παρελθόν και ιστορία</i>
	Επαγγέλματα γνωστά από προσωπική εμπειρία	<i>Ο κόσμος της εργασίας και της εκπαίδευσης</i>

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Διαδίκτυο, πολυτροπικά κείμενα	Να αναγνωρίζουν το λεξιλόγιο (λειτουργικό λεξιλόγιο, λεξιλόγιο με λέξεις υψηλής συχνότητας, ορολογία γνωστικών αντικειμένων) σε προφορικά κείμενα και σε διαφορετικά επικοινωνιακά πλαίσια.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να θέτουν τους δικούς τους στόχους και να τους επιδιώκουν με συνέπεια και αφοσίωση. Απολαμβάνουν τη μάθηση και είναι πρόθυμοι να αφιερώσουν πολύ χρόνο και ενέργεια σε αυτήν.
ΚΠΑ	Καθημερινοί διάλογοι, ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές εκπομπές	Να αναγνωρίζουν διαφορές σε προφορικά και πολυτροπικά κείμενα σε διαφορετικά επικοινωνιακά πλαίσια. Να αναγνωρίζουν τις γλωσσικές	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να επικοινωνούν και να συνεργάζονται με άλλους μαθητές.

		επιλογές των ομιλητών σε διαφορετικά επικοινωνιακά πλαίσια.	
ΠΓΑ	Εμπλοκή σε πράξεις γραφής	Να γράφουν στη μητρική τους γλώσσα και σε άλλες γλώσσες ανάλογα με τις ικανότητές τους, χρησιμοποιώντας διαφορετικά στυλ και τύπους γραφής ανάλογα με το επίπεδο ανάπτυξής τους.	Οι μαθητές είναι ικανοί και πρόθυμοι να θέτουν στον εαυτό τους ρεαλιστικούς και απαιτητικούς στόχους και να τους επιδιώκουν με υψηλό επίπεδο δέσμευσης.
ΠΠΑ	Διάλογοι για τη μετάδοση πληροφοριών, την έκφραση απόψεων, την παροχή οδηγιών.	Να γράφουν επεξηγηματικά κείμενα. Να επιλέγουν το λεξιλόγιο που θα χρησιμοποιήσουν ανάλογα με το θέμα της συζήτησης, λαμβάνοντας υπόψη τον επικοινωνιακό σκοπό και το ακροατήριο.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να εκφράζονται με σαφήνεια και να κατανοούν τους άλλους.
ΛΞΓ	▪ Επαγγέλματα του παρελθόντος (τσαγκάρης, ομπρελάς, λούστρος, κλπ). ▪ Εργάζομαι, πληρώνομαι, σύνταξη, μισθός. ▪ Σύγχρονα επαγγέλματα (χώροι, εργαλεία, υπηρεσίες).		

1.1.3.B.1" τάξη

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
1. Εγώ και οι άλλοι – ζώντας μαζί	Κανόνες καλής συμπεριφοράς	<i>Εγώ και οι άλλοι – ζώντας μαζί</i>
	Διαχείριση συγκρούσεων μέσα στην τάξη.	
	Κανόνες οδικής κυκλοφορίας	<i>Κατοικία, συνοικία, πόλη</i>

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Πολυτροπικά κείμενα	Να διαβάζουν και να κατανοούν μεμονωμένες μικρές λέξεις ή/και μικρές ομάδες λέξεων.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να θέτουν τους δικούς τους στόχους και να τους επιδιώκουν με συνέπεια και αφοσίωση.
ΚΠΛ	Πολυτροπικά κείμενα	Να διαχειρίζονται πληροφορίες (να ζητούν και να δίνουν πληροφορίες).	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να επικοινωνούν και να συνεργάζονται με άλλους μαθητές.
ΠΓΛ	Απλά αφηγηματικά κείμενα	Να πραγματοποιήσουν μια πρώτη επαφή με τα γλωσσικά σημεία του γραπτού λόγου και να χρησιμοποιούν τα γράμματα που έχουν μάθει.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να σχεδιάζουν και να διαχειρίζονται την εργασία και τις ενέργειές τους ανεξάρτητα και με δική τους ευθύνη.
ΠΠΛ	Καθημερινοί διάλογοι	Να αναγνωρίζουν τον εαυτό τους και να μιλούν για τα ενδιαφέροντά τους με τους συμμαθητές τους.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να εκφράζονται με σαφήνεια και να κατανοούν τους άλλους.
ΛΞΓ	- Φιλία, φίλος, φίλη, παιχνίδι, παρέα, συνεργασία, καλή συμπεριφορά, κανόνες, - Συναισθήματα, συγκρούσεις, θετικές και αρνητικές συμπεριφορές. - Ολική εκμάθηση συχνών λέξεων (και, έχει, όχι) - Κανόνες, προσανατολισμός, απαγόρευση, σύσταση.		
Φ	- Δραστηριότητες φωνολογικής επίγνωσης (α). - Δραστηριότητες φωνολογικής επίγνωσης (τ). - Δραστηριότητες φωνολογικής επίγνωσης (π).		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
2. Οικογένεια	Η οικογένειά μου και οι συγγενείς	<i>Οικογένεια</i>
	Γνωριμία, χαιρετισμός, συστάσεις	<i>Εγώ και οι άλλοι – ζώντας μαζί</i>

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Πολυτροπικά	Να κατανοήσουν τους βασικούς	Να είναι ικανοί και πρόθυμοι

	κείμενα	μηχανισμούς ανάγνωσης, που στηρίζεται στη σχέση φωνημάτων-γραμμάτων.	να προσαρμόζονται θετικά στις νέες προκλήσεις, να αντιδρούν γρήγορα στις μεταβαλλόμενες συνθήκες και καταστάσεις και να ανταποκρίνονται σε αυτές προσαρμόζοντας τη συμπεριφορά τους.
ΚΠΑ	Ακρόαση κειμένων	Να συμμετέχουν σε διάλογο και να απαντούν σε ερωτήσεις σχετικές με ιστορίες που άκουσαν.	Να μπορούν να συμμετέχουν ενεργά και σε διάλογο σε συνεργασία με άλλους.
ΠΓΛ	Καρτέλες με μικρές λέξεις	Να γράφουν τις πρώτες μικρές λέξεις.	Να είναι ικανοί και πρόθυμοι να αναγνωρίζουν και να αναλύουν τα καθήκοντα σε όλη τους την πολυπλοκότητα και να αναπτύσσουν πιθανές λύσεις.
ΠΠΑ	Διάλογοι	Να σχολιάζουν, να κρίνουν το περιεχόμενο μιας άποψης που άκουσαν.	Να μπορούν να δέχονται κριτική και να εξετάζουν τη δική τους θέση.
ΛΞΓ	- Οικογενειακές και συγγενικές σχέσεις. - Συναισθήματα. - Χαιρετισμοί ανάλογα με την ώρα της ημέρας και το πρόσωπο στο οποίο απευθυνόμαστε.		
Φ-ΓΡΜ	- Δραστηριότητες φωνολογικής επίγνωσης (ε). - Δραστηριότητες φωνολογικής επίγνωσης (σ,ς). - Δραστηριότητες φωνολογικής επίγνωσης (κ). - Το άρθρο <i>ο, η, το</i> - Δραστηριότητες φωνολογικής επίγνωσης (κ).		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
3. Παιχνίδι και ελεύθερος χρόνος	Παιχνίδια στη θάλασσα	<i>Παιχνίδι και ελεύθερος χρόνος</i>
	Παιχνίδια στο σχολείο και στο σπίτι, παραδοσιακά και σύγχρονα.	<i>Παρελθόν και ιστορία</i>
	Θέατρο σκιών	

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Περιγραφή, αφήγηση	Να εκτιμούν και απολαμβάνουν αισθητικά καταξιωμένες μορφές λόγου, όπως αναγνώσεις, απαγγελίες, θεατρικές παραστάσεις, ακροάσεις χαρισματικών ομιλητών κτλ.	Μπορούν να μπουν στη θέση του άλλου και να συνειδητοποιήσουν τι σκέφτεται και τι αισθάνεται το άτομο αυτό.
ΚΠΑ	Δραματοποιήσεις, παιχνίδια ρόλων	Να προσαρμόζουν τα λεγόμενα, τα παραγωγιστικά μέσα και την όλη συμπεριφορά του.	Μπορούν να ακούν με προσοχή και να αναγνωρίζουν και να ενσωματώνουν τις γνώμες και τις απόψεις των άλλων.

ΠΓΛ	Πολυτροπικά κείμενα	Να ταυτίζουν συλλαβές και φθόγγους με τα γραπτά τους σύμβολα, να αναλύουν και ανασυνθέτουν συλλαβές, λέξεις και φράσεις.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να θέτουν τους δικούς τους στόχους και να τους επιδιώκουν με συνέπεια και αφοσίωση. Μπορούν να απολαμβάνουν τη μάθηση και είναι πρόθυμοι να αφιερώσουν πολύ χρόνο και ενέργεια σε αυτήν.
ΠΠΛ	Διάλογοι	Να κάνουν συνειδητή χρήση των φραστικών επιλογών που επιβάλλει η κάθε περίπτωση επικοινωνίας και το επίπεδο λόγου.	Μπορούν να δίνουν προσοχή στις γνώμες και τις απόψεις των άλλων και να απαντούν σε διάλογο.
ΛΞΓ	▪ Παιχνίδι, ομαδικότητα, συνεργασία, κανόνες, χαρά, διασκέδαση. ▪ Παραδοσιακά παιχνίδια, ηλεκτρονικά παιχνίδια. Παιχνίδια σε εξωτερικούς χώρους και στο σπίτι. ▪ Οι λέξεις «είναι, έχει, και». ▪ Η ορολογία του θεάτρου σκιών. Ήρωες θεάτρου και εργαλεία.		
Φ-ΓΡΜ	▪ Δραστηριότητες φωνολογικής επίγνωσης (ο). ▪ Δραστηριότητες φωνολογικής επίγνωσης (ν). ▪ Δραστηριότητες φωνολογικής επίγνωσης (ρ). ▪ Ενικός και πληθυντικός αριθμός.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
4. Εγώ και ο κόσμος	Το σπίτι μου	Κατοικία, συνοικία και πόλη
	Η γειτονιά μου	
	Τα σπίτια στον χρόνο.	Φύση και τεχνολογία
	Τα μέσα μεταφοράς.	

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Πολυτροπικό κείμενο	Να ταυτίζουν συλλαβές και φθόγγους με τα γραπτά τους σύμβολα, να αναλύουν και ανασυνθέτουν συλλαβές, λέξεις και φράσεις.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να θέτουν τους δικούς τους στόχους και να τους επιδιώκουν με συνέπεια και αφοσίωση. Απολαμβάνουν τη μάθηση και είναι πρόθυμοι να αφιερώσουν πολύ χρόνο και ενέργεια σε αυτήν.
ΚΠΛ	Διάλογοι	Να θέτουν σε λειτουργία μηχανισμούς ακουστικής και απαντητικής ετοιμότητας (ακροώνται, παίρνουν τον λόγο, δεν ξεφεύγουν από το θέμα).	Μπορούν να δίνουν προσοχή στις γνώμες και τις απόψεις των άλλων και να απαντούν σε διάλογο.
ΠΓΛ	Απλές λέξεις και μικρά κείμενα	Να αντιλαμβάνονται ότι η γραφή χρησιμοποιείται, για να μεταφέρει μήνυμα με τα βιβλία, τις επιγραφές και διάφορα άλλα μέσα.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να σχεδιάζουν και να διαχειρίζονται την εργασία και τις ενέργειές τους ανεξάρτητα και με δική τους

			ευθύνη.
ΠΠΛ	Αφήγηση, περιγραφή, διάλογοι	Να ακροώνται, να διατυπώνουν, να εξηγούν και επιχειρηματολογούν με ακρίβεια και αυτοπεποίθηση.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να επικοινωνούν και να συνεργάζονται με άλλους μαθητές.
ΛΞΓ	- Οι χώροι του σπιτιού, μονοκατοικία, πολυκατοικία, διαμέρισμα. - δημαρχείο, πλατεία, νοσοκομείο, σχολείο. - βιβλιοθήκη, δρόμος. - σπηλιές, καλύβες, ξύλινα σπίτια, πέτρινα σπίτια, πολυκατοικίες, πράσινα σπίτια. - Μέσα μεταφοράς γης, νερού και αέρα.		
Φ-ΓΡΜ	- Δραστηριότητες φωνολογικής επίγνωσης (ι). - Επανάληψη διδαχθέντων γραμμάτων. - Δραστηριότητες φωνολογικής επίγνωσης (θ). - Δραστηριότητες φωνολογικής επίγνωσης (μ).		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
5. Εορτασμοί, έθιμα και μώδες	Σημαντικές εορτές	<i>Εορτασμοί, έθιμα και μώδες</i>
	Διαφορετικοί τύποι εορτασμών	
	Οι λαοί γιορτάζουν	<i>Γεωγραφία</i>

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Μικρά αφηγηματικά κείμενα	Να διαβάζουν σιωπηρά, μεγαλόφωνα και εκφραστικά. Να υιοθετούν κάθε φορά τον τρόπο και τον ρυθμό ανάγνωσης που υπαγορεύεται από την κατάσταση.	Μπορούν να μπουν στη θέση του άλλου και να συνειδητοποιήσουν τι σκέφτεται και τι αισθάνεται το άτομο αυτό.
ΚΠΛ	Καθημερινοί διάλογοι	Να παρακολουθούν διάφορες μορφές του προφορικού λόγου και να συμμετέχουν αναλόγως.	Μπορούν να εφαρμόζουν διάφορες μορφές ομαδικής εργασίας.
ΠΓΛ	Ευχετήριες κάρτες, επιστολές	Να σχεδιάζουν και οργανώνουν το δικό τους γραπτό χρησιμοποιώντας πρότυπα, ζωγραφιές, παρατηρήσεις ή σχόλια και απλές περιγραφές.	Μπορούν να κατανοούν και να χρησιμοποιούν τεχνικούς όρους και τύπους κειμένων από τους διάφορους θεματικούς τομείς.
ΠΠΛ	Αφήγηση, περιγραφή	Να διηγούνται πραγματικά ή φανταστικά γεγονότα. Να περιγράφουν πρόσωπα, πράγματα και καταστάσεις. Να εκφράζουν εντυπώσεις, σκέψεις, επιθυμίες, αισθήματα, κτλ.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να παρατηρούν τον εαυτό τους, να τον αξιολογούν ρεαλιστικά και να εξάγουν συμπεράσματα για τη συμπεριφορά τους και την περαιτέρω δράση τους.
ΛΞΓ	- Γιορτή, έθιμα, ήθη, Χριστούγεννα. - Πρωτοχρονιά, Πάσχα. - Γενέθλια, γιορτή, γάμος, βάφτιση, πανηγύρι, σχετική ενδυμασία, ευχές, προσκλήσεις. - Γιορτές άλλων λαών, εμπειρίες, ταξίδια, επισκέψεις, συμβολισμοί, κουλτούρα.		
Φ-ΓΡΜ	- Δραστηριότητες φωνολογικής επίγνωσης (η). - Δραστηριότητες φωνολογικής επίγνωσης (γ).		

	- Δραστηριότητες φωνολογικής επίγνωσης (λ). - Ουδέτερα σε -l. Καταλήξεις.
--	--

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
6. Χώρες μαγικές	Ταξίδι στην εξοχή	Γεωγραφία
	Ταξίδι σε άλλες χώρες	
	Ταξιδεύοντας με το τρένο	Φύση και τεχνολογία

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Περιγραφικά κείμενα	Να εντοπίζουν σε χειρόγραφα κείμενα λάθη συντακτικά, λεκτικά, ορθογραφικά κλπ.	Μπορούν να εκτελούν, να τεκμηριώνουν και να αναστοχάζονται τις διαδικασίες μάθησης και εργασίας.
ΚΠΑ	Αφήγηση	Να αναγνωρίζουν και να περιγράφουν διαθέσεις, προθέσεις, συναισθήματα.	Μπορούν να αναγνωρίζουν και να κατανοούν τις ομοιότητες και τις διαφορές των ανθρώπων.
ΠΓΛ	Περιγραφή	Να αντιλαμβάνονται ότι μπορούν να διατυπώνουν τις σκέψεις τους και να επικοινωνούν με τους άλλους γραπτά.	Μπορούν να οργανώσουν τη δική τους μάθηση.
ΠΠΑ	Αφήγηση	Να αφηγούνται ιστορίες.	Μπορούν να αποδέχονται τις προκλήσεις και να τις αντιμετωπίζουν εποικοδομητικά.
ΛΞΓ	- Ταξίδι, χώρα, πόλη, χωριό, ύπαιθρος. - Ήπειρος, χώρα, λαός, συνήθειες, ήθη, έθιμα, κουλτούρα, τοπικά πιάτα. - Φυσικό περιβάλλον, αστικό περιβάλλον, τρένο στην Ελβετία, τρένο στην Ελλάδα, διαδρομές, δρομολόγια, εισιτήρια.		
Φ - ΓΡΜ	- Δραστηριότητες φωνολογικής επίγνωσης (χ). - Δραστηριότητες φωνολογικής επίγνωσης (γ). - Δραστηριότητες φωνολογικής επίγνωσης (v). - Καταλήξεις ουσιαστικών -η, -l.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
7. Ένας υπέροχος κόσμος: φύση και τεχνολογία	Τα ζώα του δάσους και της θάλασσας	Φύση και Τεχνολογία
	Οι εποχές του χρόνου.	Ο κόσμος της εργασίας και της εκπαίδευσης
	Ο χρόνος (ημέρα/νύχτα)	Γεωγραφία
	Τα είδη των φρούτων ανάλογα με την εποχή.	Φύση και Τεχνολογία

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Μικρά αφηγηματικά κείμενα	Να αποδίδουν το περιεχόμενο του κειμένου που διάβασαν ή να διατυπώνουν απόψεις γι' αυτό.	Μπορούν να αναγνωρίζουν γλωσσικές μορφές έκφρασης και να κατανοούν το νόημά τους.
ΚΠΑ	Καθημερινοί διάλογοι	Να αναλύουν και να αξιολογούν τις πληροφορίες που του δίνονται, εκτιμώντας όλα τα στοιχεία του λόγου.	Είναι σε θέση να δομούν και να συνοψίζουν τις πληροφορίες που έχουν συλλέξει και να διακρίνουν μεταξύ βασικών και δευτερευουσών πληροφοριών.
ΠΓΛ	Περιγραφή	Να γράφουν και να ανακοινώνουν στους συμμαθητές ή στον δάσκαλο μικρά λεκτικά σύνολα με περιεχόμενο που τους ενδιαφέρει χρησιμοποιώντας γραμματικούς και συντακτικούς κανόνες.	Μπορούν να προετοιμάσουν τα αποτελέσματα σε διάφορες μορφές παρουσίασης, όπως χάρτες νου, εκθέσεις, αφίσες ή παρουσιάσεις και να τα παρουσιάσουν σε άλλους.
ΠΠΑ	Στοχευμένοι διάλογοι	Να διατυπώνουν καταφατικές, αρνητικές, επιφωνηματικές και ερωτηματικές προτάσεις.	Μπορούν να ολοκληρώνουν προσεκτικά, αξιόπιστα και εγκαίρως τις εργασίες που τους ανατίθενται.
ΛΕΓ	▪ Ζώα της θάλασσας, της στεριάς και του αέρα. ▪ Εποχές και δραστηριότητες σε αυτές, εποχιακά επαγγέλματα. ▪ Είδη φρούτων, γεωργικές καλλιέργειες στην Ελλάδα και στην Ελβετία. ▪ Λεξιλόγιο για την περιγραφή του καιρού, πρόγνωση, επιπτώσεις της αλλαγής του κλίματος στην ανθρώπινη δραστηριότητα.		
Φ	▪ Δραστηριότητες φωνολογικής επίγνωσης (<i>ov</i>). ▪ Δραστηριότητες φωνολογικής επίγνωσης (<i>β</i>). ▪ Δραστηριότητες φωνολογικής επίγνωσης (<i>ω</i>). ▪ Δραστηριότητες φωνολογικής επίγνωσης (<i>δ</i>).		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
8. Τέχνες και πολιτισμός	Παραστάσεις Καραγκιόζη	<i>Λογοτεχνία και τέχνη</i> <i>Παρελθόν και ιστορία</i>
	Παραδοσιακά τραγούδια	
	Το θέατρο στην αρχαία Ελλάδα	

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Ποιήματα, θεατρικά κείμενα	Να εξοικειώνονται με τους εκφραστικούς τρόπους που χρησιμοποιούνται σε κείμενα τα οποία αντιπροσωπεύουν ποικίλες χρήσεις του λόγου.	Μπορούν να μπουν στη θέση του άλλου και να συνειδητοποιήσουν τι σκέφτεται και τι αισθάνεται το άτομο αυτό.
ΚΠΛ	Θεατρικά κείμενα	Να κατανοούν τη σκοπιμότητα των φραστικών επιλογών του ομιλητή (συντάκτη), η οποία καθορίζεται από την κατάσταση επικοινωνίας.	Μπορούν να συμμετέχουν ενεργά και σε διάλογο σε συνεργασία με άλλους.
ΠΓΛ	Περιγραφή	Να παρατηρούν και να περιγράφουν γραπτά, αντικείμενα του περιβάλλοντος.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να σχεδιάζουν και να διαχειρίζονται την εργασία και τις ενέργειές τους ανεξάρτητα και με δική τους ευθύνη.
ΠΠΛ	Θεατρικό κείμενο, τραγούδι, δραματοποίηση	Να εκτελούν γλωσσικές πράξεις αναφοράς, προτροπής, υπόσχεσης κ.ά.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να δομούν νέες και απαιτητικές εργασίες και να τα συνδέουν με προηγούμενη εμπειρία.
ΛΞΓ	- Θέατρο σκιών, παράσταση, φιγούρα, παίζω, παραμύθι, ήρωες. - Συχνόχρηστες λέξεις στα ελληνικά παραδοσιακά τραγούδια. - Λεξιλόγιο σχετικό με τη θεματολογία του αρχαίου ελληνικού θεάτρου.		
Φ	- Δραστηριότητες φωνολογικής επίγνωσης (φ). - Δραστηριότητες φωνολογικής επίγνωσης (ξ). - Δραστηριότητες φωνολογικής επίγνωσης (ψ).		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
9 Ταξίδι στο χθες	Παραδοσιακά παραμύθια.	<i>Παρελθόν και ιστορία</i> <i>Λογοτεχνία και τέχνη</i>
	Μύθοι Αισώπου	
	Παραμύθια από άλλες χώρες	

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Ποιήματα, παραμύθια, τραγούδια	Να διαπιστώνουν, αν ένα κείμενο είναι έμμετρο ή πεζό, διαλογικό ή περιγραφικό, εικονογραφημένο ή όχι κτλ.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να δομούν νέες και απαιτητικές εργασίες και να τα συνδέουν με προηγούμενη εμπειρία.
ΚΠΛ	Αφήγηση, περιγραφή, παραμύθι, ποίημα	Να αναγνωρίζουν τις διαφορές ανάμεσα σε διαφορετικά είδη προφορικού λόγου (πχ. αφήγηση περιστατικών, περιγραφή σπιτιού, ποίημα)	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να συνδυάζουν νέες ιδέες με τις δικές τους παραστάσεις και να βρίσκουν και να εφαρμόζουν νέες και ασυνήθιστες δικές τους προτάσεις και λύσεις.
ΠΓΛ	Αφήγηση	Να εξιστορούν γραπτώς με χρονολογική σειρά γεγονότα που βίωσαν (προσωπική	Μπορούν να εκφράζουν γλωσσικά διάφορα γεγονότα

		του εμπειρία). Να γράφουν τη συνέχεια μιας ιστορίας που διάβασαν. Να επινοούν και να γράφουν μία φανταστική ιστορία.	και να γίνονται κατανοητοί από τους άλλους.
ΠΠΛ	Περιγραφή, αφήγηση	Να χρησιμοποιούν σωστά γραμματικούς τύπους και απλό λεξιλόγιο.	Μπορούν να αναλύουν τα λάθη και να σκέφτονται εναλλακτικές λύσεις.
ΛΞΓ	- Παράδοση, μύθος, ιστορίες, θρύλοι. - Ζώα, συμβολισμοί, συμπεριφορές, κριτική. - Νεράιδα, ιππότης, πριγκίπισσα, βάτραχος, μάγος, νάνος, Πινόκιο, Κοκκινোসκουφίτσα.		
ΓΡΜ	- Καταλήξεις -ω, -ο. - Οι λέξεις που δε θέλουν τόνο. - Η αλφαβήτα. - Αλφαβητική σειρά λέξεων.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
10. Εργασία και χαρά	Τα επαγγέλματα του σήμερα και του χτες	<i>Παρελθόν και ιστορία</i>
	Επαγγέλματα στο σχολείο και στον δημόσιο χώρο	<i>Ο κόσμος της εργασίας και της εκπαίδευσης</i>
	Επαγγέλματα γνωστά από το προσωπικό περιβάλλον	<i>Κατοικία, συνοικία, πόλη</i>

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Περιγραφή	Να διακρίνουν την απλή από την εμπλουτισμένη περιγραφή, το ουδέτερο από το συναισθηματικό και χιουμοριστικό γράψιμο, το πραγματικό από το εξωπραγματικό περιεχόμενο, τα γεγονότα από τις γνώμες.	Μπορούν να εκτελούν, να τεκμηριώνουν και να αναστοχάζονται τις διαδικασίες μάθησης και εργασίας.
ΚΠΛ	Καθημερινοί διάλογοι	Να συμμετέχουν σε συζητήσεις.	Μπορούν να δέχονται κριτική και να εξετάζουν τη δική τους θέση.
ΠΓΛ	Αφήγηση, περιγραφή	Να αντιλαμβάνονται την ανάγκη να ξαναγράψουν ένα κείμενο, για να το βελτιώσει με βάση τις παρατηρήσεις τις δικές του ή των άλλων.	Μπορούν να αλλάξουν μια προηγούμενη άποψη με βάση νέες γνώσεις- μπορούν να αναζητήσουν εναλλακτικές λύσεις ή νέες προσεγγίσεις σε διαφωνίες.
ΠΠΛ	Αφήγηση, περιγραφή	Να χρησιμοποιούν κατάλληλα τους ρηματικούς τύπους, για να τοποθετούν τα γεγονότα στον χρόνο.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να σχεδιάζουν και να διαχειρίζονται την εργασία και τις ενέργειές τους ανεξάρτητα και με δική τους ευθύνη.
ΛΞΓ	- Λεξιλόγιο για τα επαγγέλματα του παρελθόντος και του παρόντος. - Οικογένεια λέξεων με τη λέξη «<i>σχολείο</i>».		

	▪ Λεξιλόγιο επαγγελμάτων του περιβάλλοντος των μαθητών (επαγγέλματα, χώροι, εργαλεία, υπηρεσίες).
ΓΡΜ	▪ Τα ρήματα. Έννοια και παραδείγματα. ▪ Τα ουσιαστικά. Έννοια και παραδείγματα. Διάκριση από τα ρήματα. ▪ Τα κύρια ονόματα.

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
11. Υγεία και φαγητό	Μεσογειακή διατροφή	Υγεία και διατροφή
	Γνωστά ελληνικά πιάτα	Γεωγραφία
	Το αγαπημένο μου γλυκό	Παρελθόν και ιστορία

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Αφήγηση	Να διαπιστώνουν, αν ένα κείμενο έχει ανακρίβειες ή ανακολουθίες.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να παρατηρούν τον εαυτό τους, να τον αξιολογούν ρεαλιστικά και να εξάγουν συμπεράσματα για τη συμπεριφορά τους και την περαιτέρω δράση τους.
ΚΠΛ	Διάλογοι	Να ελέγχουν, αν ο λόγος τους είναι κατανοητός και αποδεκτός.	Μπορούν να μπαίνουν στη θέση του άλλου και να συνειδητοποιούν τι σκέφτεται και τι αισθάνεται το άτομο αυτό.
ΠΓΛ	Διάλογοι	Να διαπιστώνουν ότι επικοινωνούν καλύτερα με τους άλλους, όταν χρησιμοποιούν τις κατάλληλες λέξεις, στη σωστή τους θέση (όταν τα γραπτά δηλαδή είναι σωστά από γραμματική και συντακτική άποψη) και όταν λαμβάνουν υπόψη τους την περίπτωση επικοινωνίας.	Μπορούν να επικοινωνούν με τεκμηριωμένο και στοχευμένο τρόπο, να εφαρμόζουν τους κανόνες της συνομιλίας και να αντιμετωπίζουν άμεσα τις συγκρούσεις.
ΠΠΛ	Αφήγηση	Να διηγούνται πραγματικά ή φανταστικά γεγονότα. Να περιγράφουν πρόσωπα, πράγματα και καταστάσεις. Να εκφράζουν εντυπώσεις, σκέψεις, επιθυμίες, αισθήματα κτλ.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να θέτουν στον εαυτό τους ρεαλιστικούς και απαιτητικούς στόχους και να τους επιδιώκουν με υψηλό επίπεδο δέσμευσης.
ΛΞΓ	▪ Λεξιλόγιο σχετικό με την ταξινόμηση τροφίμων σε ομάδες. ▪ Λεξιλόγιο σχετικά με τα υλικά και τα παραδοσιακά πιάτα της ελληνικής γαστρονομίας. ▪ Λεξιλόγιο σχετικό με υλικά, συνταγές και γλυκίσματα.		
ΓΡΜ	▪ Κλίση ενεστώτα ενεργητικής φωνής. ▪ Το βοηθητικό ρήμα «έχω». ▪ Προτασιακές δομές Υ-Ρ και Ρ-Υ.		

1.1.3.C. 2^η τάξη

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
1. Ανθρώπινες σχέσεις	Εγώ και οι φίλοι μου	Εγώ και οι άλλοι – ζώντας μαζί
	Γνωριμία, χαιρετισμός, συστάσεις	
	Τρόποι και κανόνες καλής συμπεριφοράς	Εγώ και οι άλλοι – ζώντας μαζί
	Διαχείριση συγκρούσεων	

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Πολυτροπικά κείμενα	Να χρησιμοποιούν στρατηγικές για να βγάλουν νόημα από τα γλωσσικά, οπτικά και δομικά στοιχεία των κειμένων. Να συνειδητοποιούν τον τρόπο που οργανώνονται οι πληροφορίες των πολυτροπικών κειμένων.	Μπορούν να βρίσκουν το δρόμο τους σε νέες, άγνωστες καταστάσεις.
ΚΠΑ	Καθημερινοί διάλογοι	Να αναγνωρίζουν τον πομπό και τον δέκτη μιας προφορικής επικοινωνίας. Να συνειδητοποιούν ότι ο προφορικός λόγος αποτελεί κείμενο. Να συνειδητοποιούν ότι η ακρόαση γίνεται με διαφορετικούς κάθε φορά σκοπούς . Να διεκδικούν τις γνώσεις τους σχετικά με την ποικιλία των σκοπών της ακρόασης (π.χ. ακρόαση για πρόσκτηση πληροφοριών, επίλυση προβλήματος, απόλαυση λόγου κ.ο.κ.).	Μπορούν να αναγνωρίσουν οικεία μοτίβα πίσω από το έργο/πρόβλημα και να αντλούν μια λύση από αυτά. Μπορούν να αναγνωρίζουν νέες προκλήσεις και να σχεδιάζουν δημιουργικές λύσεις.
ΠΓΛ	Περιγραφή προσώπου-πολυτροπικό	Να επιλέγουν τα γλωσσικά ή οπτικά στοιχεία που θα χρησιμοποιήσουν σε ένα πολυτροπικό κείμενο.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να επικοινωνούν και να συνεργάζονται με άλλους μαθητές.
ΠΠΑ	Προφορικές αφηγήσεις προς οικείους	Να διατυπώνουν προτάσεις, ερωτήσεις, εντολές για να υποστηρίξουν το λόγο για τον οποίο μιλούν. Να σχεδιάζουν τα βασικά σημεία του προφορικού τους μηνύματος.	Μπορούν να επικοινωνούν με τεκμηριωμένο και στοχευμένο τρόπο, να εφαρμόζουν τους κανόνες της συνομιλίας και να αντιμετωπίζουν άμεσα τις συγκρούσεις.
ΛΞΓ	- Χαιρετισμοί ανάλογοι με την ώρα της ημέρας, ανάλογα με το ύψος, την ηλικία του συνομιλητή. - Κανόνας, νόμος, πρέπει, απαγορεύεται, εντολές, επισημάνσεις - Λεξιλόγιο εξωτερικής εμφάνισης - Λέξεις σχετικές με τα ενδιαφέροντα και τον χαρακτήρα.		
ΓΡΜ	- Γραφή, αναγνώριση και επεξεργασία του δίγραφου ει, αι, οι - Ορθογραφία αρσενικών σε -ος και θηλυκών σε -α.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
2. Οικογενειακό περιβάλλον	Η οικογένειά μου και οι συγγενείς	<i>Οικογένεια</i>
	Διάφοροι τύποι οικογενειών	<i>Παρελθόν και ιστορία</i>
	Οικογένεια και ελεύθερος χρόνος	<i>Παιχνίδι και ελεύθερος χρόνος</i>

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Αφήγηση, περιγραφή, πολυτροπικά κείμενα	Να διαβάζουν, κατανοώντας συγχρόνως το περιεχόμενο κάθε είδους λόγου κατάλληλου για την ηλικία τους.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να δομούν νέες και απαιτητικές εργασίες και να τα συνδέουν με προηγούμενη εμπειρία.
ΚΠΛ	Προφορικές διηγήσεις, περιγραφές προσώπων, αντικειμένων, βιωματικές αναδιηγήσεις	Να διεκδικούν τις γνώσεις τους σχετικά με περιστάσεις κατά τις οποίες χρησιμοποιούνται διαφορετικά είδη προφορικών κειμένων.	Μπορούν να ακούν με προσοχή και να αναγνωρίζουν και να ενσωματώνουν τις γνώμες και τις απόψεις των άλλων.
ΠΓΛ	Περιγραφή προσώπου	Να εφαρμόζουν τους απαραίτητους γραμματικούς κανόνες (κλίση, σύνταξη, ορθογραφία) και να χρησιμοποιούν χρηστικά βοηθήματα (λεξικά, γραμματικές, πίνακες κλίσεων, συντακτικά), για να επαληθεύσουν τις επιλογές τους.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να σχεδιάζουν και να διαχειρίζονται την εργασία και τις ενέργειές τους ανεξάρτητα και με δική τους ευθύνη.
ΠΠΛ	Αφηγήσεις παραμυθιών και ιστοριών φανταστικών ή πραγματικών	Να επικοινωνούν για να διερευνήσουν τις ιδέες τους, να διηγηθούν ιστορίες, να εκφράσουν τα συναισθήματά τους και τις απόψεις τους, να περιγράψουν γεγονότα και αντικείμενα.	Μπορούν να δίνουν προσοχή στις γνώμες και τις απόψεις των άλλων και να απαντούν σε αυτές σε διάλογο.
ΛΞΓ	- Οικογενειακές σχέσεις-όροι. - Συναισθήματα για την οικογένεια, τις σχέσεις των ατόμων σε αυτήν. - Δραστηριότητες μέσα στην οικογένεια.		
ΓΡΜ	- Γραφή, αναγνώριση και επεξεργασία του δίγραφου μπ και ντ. - Ενεργητικά ρήματα. - Το ρήμα «είμαι». - Οι ρηματικές καταλήξεις -ει και -μαι.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
3. Ψυχαγωγία-ελεύθερος χρόνος	Διάφορα παιχνίδια	<i>Παιχνίδι και ελεύθερος χρόνος</i>
	Ελεύθερος χρόνος και χόμπι	<i>Εγώ και οι άλλοι-Ζώντας μαζί</i>
	Σύγχρονα και παραδοσιακά παιχνίδια	<i>Παρελθόν και ιστορία</i>
	Ψυχαγωγία στην αρχαία Ελλάδα	

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Οδηγίες παιχνιδιών	Να εξοικειώνονται με τους εκφραστικούς τρόπους που χρησιμοποιούνται σε κείμενα τα οποία αντιπροσωπεύουν ποικίλες χρήσεις του λόγου.	Μπορούν να εκτιμούν και να αξιολογούν την ποιότητα και τη σημασία των συλλεχθεισών και δομημένων πληροφοριών.
ΚΠΑ	Καθημερινοί διάλογοι και συζητήσεις στην τάξη	Να ακροώνται, να διατυπώνουν ερωτήματα, να απαντούν, να εξηγούν και να επιχειρηματολογούν με ακρίβεια και αυτοπεποίθηση.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να αντιλαμβάνονται, να αναγνωρίζουν και να αξιολογούν συνειδητά τον εαυτό τους. Αυτό περιλαμβάνει τη γνώση των προσωπικών τους δυνατών και αδύνατων σημείων, των προτιμήσεών τους και όσων αποστρέφονται, και την όσο το δυνατόν πιο αντικειμενική εκτίμηση και αξιολόγηση των συναισθημάτων και της συμπεριφοράς τους.
ΠΓΛ	Οδηγίες παιχνιδιών	Να επιλέγουν τα γλωσσικά ή οπτικά στοιχεία που θα χρησιμοποιήσουν σε ένα πολυτροπικό κείμενο.	Μπορούν να συγκρίνουν πληροφορίες και να δημιουργούν συνδέσεις (δικτυακή σκέψη).
ΠΠΑ	Προφορικές διηγήσεις	Να σχεδιάζουν τα βασικά σημεία του προφορικού τους μηνύματος.	Μπορούν να συνειδητοποιήσουν τις δικές τους απόψεις και πεποιθήσεις (π.χ. σχετικά με τους ρόλους των φύλων) και να τις επικοινωνήσουν.
ΛΞΓ	- Παιχνίδια, παιχνιδάδες δραστηριότητες, ελεύθερος χρόνος. - Ηλεκτρονικά, παραδοσιακά και σύγχρονα παιχνίδια. - Φιλίες, δραστηριότητες, ψυχαγωγία, αξιοποίηση ελεύθερου χρόνου, χόμπι. - Λέξεις σχετικές με τα παιχνίδια και τους Ολυμπιακούς Αγώνες στην αρχαία Ελλάδα.		
ΓΡΜ	- Γραφή και αναγνώριση του δίγραφου <i>γκ, γγ, τζ, αυ, ευ</i>. - Διάκριση <i>πού - που, πώς - πως</i>.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
4. Εγώ και ο κόσμος	Περιβάλλον στο σχολείο	Κατοικία, συνοικία και πόλη
	Το διαμέρισμά μας / το σπίτι μας και το περιβάλλον	Εγώ και οι άλλοι-Ζώντας μαζί
	Ο τόπος καταγωγής μου	Γεωγραφία

	Βασικά θέματα και	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
--	-------------------	-------------------------------------	------------------------

	κειμενικά είδη	Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Αφίσες	Να συνειδητοποιούν τον τρόπο που οργανώνονται οι πληροφορίες των πολυτροπικών κειμένων.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να συνδυάζουν νέες ιδέες με τις δικές τους παραστάσεις και να βρίσκουν και να εφαρμόζουν νέες και ασυνήθιστες δικές τους προτάσεις και λύσεις.
ΚΠΛ	Κειμενικά είδη του τηλεοπτικού και ραδιοφωνικού λόγου	Να αντιλαμβάνονται διαισθητικά ότι η μορφή του προφορικού κειμένου εξαρτάται από τις σχέσεις μεταξύ των συνομιλητών, το θέμα, το σκοπό του ομιλητή.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να αναγνωρίζουν και να σέβονται τις διαφορές και τις ιδιαιτερότητες των άλλων και να αμφισβητούν τις προκαταλήψεις.
ΠΓΛ	Περιγραφή αντικειμένων, χώρων	Να χρησιμοποιούν τις κατάλληλες για την περίπτωση γραμματικές δομές και μηχανισμούς κειμενικής συνοχής.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να θέτουν στον εαυτό τους ρεαλιστικούς και απαιτητικούς στόχους και να τους επιδιώκουν με υψηλό επίπεδο δέσμευσης.
ΠΠΛ	Βιωματικές αναδιηγήσεις, περιγραφές	Να επιλέγουν το είδος λόγου ή τον τύπο κειμένου που θα χρησιμοποιήσουν ανάλογα με την περίπτωση (περιγραφή, αφήγηση, την επιχειρηματολογία, επεξήγηση), να το χρησιμοποιούν σωστά και να ορίζουν τις παραμέτρους του πλαισίου επικοινωνίας.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να δομούν νέες και απαιτητικές εργασίες και να τα συνδέουν με προηγούμενη εμπειρία.
ΛΞΓ	▪ Συνοικία, δρόμοι, δημόσια κτίρια, πλατεία, δημαρχείο, σχολείο, ωδείο, πλατεία, εκκλησία, γήπεδο, πάρκο. ▪ Μονοκατοικία, πολυκατοικία, διαμέρισμα, όροφος, δωμάτιο, σαλόνι, κουζίνα, μπάνιο, υπνοδωμάτιο, διάδρομος, ανελκυστήρας. ▪ Χώρα, πόλη, χωριό, βουνό, θάλασσα		
ΓΡΜ	▪ Διάκριση χρήσης τελείας, ερωτηματικού και θαυμαστικού. ▪ Διάκριση άρθρου η και διαζευκτικού ή. ▪ Άτονες λέξεις. ▪ Διαλυτικά. ▪ Πάθη φθόγγων-χρήση αποστροφού.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
5. Εορτασμοί, έθιμα και μώδες	Γενέθλια και άλλοι σημαντικοί εορτασμοί, διαφορετικοί τύποι εορτασμών	<i>Εορτασμοί, έθιμα και μώδες</i>
	Παραδοσιακοί χοροί	<i>Παρελθόν και ιστορία</i>
	Ελληνική παραδοσιακή μαγειρική	<i>Υγεία και φαγητό</i>

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Προσκλήσεις,	Να ανασύρουν στρατηγικές για να	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να

	αφίσες, ανακοινώσεις	κατανοήσουν το νόημα, να εντοπίζουν πληροφορίες που τους βοηθούν να κατανοήσουν το νόημα.	δομούν νέες και απαιτητικές εργασίες και να τα συνδέουν με προηγούμενη εμπειρία
ΚΠΑ	Βιωματικές αναδιηγήσεις	Να διευρύνουν τις γνώσεις τους σχετικά με την ποικιλία των σκοπών της ακρόασης.	Μπορούν να αναγνωρίζουν και να κατανοούν τις ομοιότητες και τις διαφορές των ανθρώπων.
ΠΓΛ	Ευχετήριες κάρτες, επιστολές	Να σχεδιάζουν και να οργανώνουν το δικό τους γραπτό χρησιμοποιώντας πρότυπα, ζωγραφιές, παρατηρήσεις ή σχόλια και απλές περιγραφές.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να οργανώνουν λογικά την εργασία τους. Να είναι εξοικειωμένοι με διάφορες τεχνικές εργασίας και τις εφαρμόζουν κατάλληλα ανάλογα με την κατάσταση
ΠΠΑ	Διάλογοι για παροχή πληροφορίας, έκφραση γνώμης, παροχή οδηγιών	Να επιλέγουν τα παραγωγιστικά μέσα που θα υιοθετήσουν.	Μπορούν να προβληματιστούν σχετικά με τον αντίκτυπο της γλώσσας και να δώσουν προσοχή στη χρήση της γλώσσας με σεβασμό σε σχέση με τη διαφορετικότητα.
ΛΕΓ	- Ελλάδα, παράδοση, ιστορίες, αφηγήσεις, θρύλοι, στοιχειά, νεράιδα, μάγος, νάνος. - Εθνικές εορτές, παραδοσιακές στολές, εθνικός ύμνος, παραδοσιακά τραγούδια. - Ρυθμός, μουσική, βήμα κ.λ.π. - Συστατικά, οδηγίες, συνταγές.		
ΓΡΜ	- Ουδέτερα σε -ι. - Σχηματισμός πληθυντικού αριθμού ουδετέρων και ορθογραφία. - Ορθογραφία ενεργητικών ρημάτων στο α' πληθυντικό αριθμό. - Ορθή γραφή των -πια, -δια-, -ρια και των συμπλεγμάτων σβ, σγ, σμ. - Προτασιακή δομή Υποκείμενο – Ρήμα.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
6. Χώρες μαγικές	Ταξίδια, μέσα, εμπειρίες μαθητών	<i>Γεωγραφία</i>
	Γεωγραφικοί όροι από το πεδίο εμπειρίας των παιδιών (τόπος διαμονής, χώρες καταγωγής, Ελβετία, γειτονική χώρα, κ.λπ.). Όροι χωρικού προσανατολισμού.	<i>Εγώ και οι άλλοι – ζώντας μαζί</i>
	Γνωρίζοντας τους άλλους λαούς	<i>Φύση και τεχνολογία</i>
	Μέσα μεταφοράς που χρησιμοποιούν τα ίδια τα παιδιά (ποδήλατο, πατίνι, σκούτερ, κ.λπ.)	

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Χάρτες, σχεδιαγράμματα, τουριστικοί	Να καλλιεργούν διαφορετικές αναγνωστικές στρατηγικές του γραπτού κειμένου.	Μπορούν να αλλάξουν μια προηγούμενη άποψη με βάση νέες γνώσεις- μπορούν να

	οδηγοί		αναζητήσουν εναλλακτικές λύσεις ή νέες προσεγγίσεις σε διαφωνίες.
ΚΠΑ	Ποιήματα, ιστορίες	Να συνειδητοποιούν ότι η ακρόαση γίνεται με διαφορετικούς κάθε φορά σκοπούς .	Μπορούν να μπουν στη θέση του άλλου και να συνειδητοποιήσουν τι σκέφτεται και τι αισθάνεται το άτομο αυτό.
ΠΓΛ	Τουριστικοί οδηγοί	Να εφαρμόζουν τους απαραίτητους γραμματικούς κανόνες (κλίση, σύνταξη, ορθογραφία) και να χρησιμοποιούν χρηστικά βοηθήματα (λεξικά, γραμματικές, πίνακες κλίσεων, συντακτικά), για να επαληθεύσουν τις επιλογές τους.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να σχεδιάζουν και να διαχειρίζονται την εργασία και τις ενέργειές τους ανεξάρτητα και με δική τους ευθύνη.
ΠΠΑ	Αφηγήσεις ιστοριών πραγματικών ή φανταστικών	Να αναπροσαρμόζουν το λόγο τους ανάλογα με τη συνεισφορά του συνομιλητή τους στο διάλογο ή την αντίδραση των ακροατών τους.	Μπορούν να δέχονται κριτική και να εξετάζουν τη δική τους θέση.
ΛΞΓ	- Χώρες, μέσα μαζικής μεταφοράς για μακρινά ταξίδια, διακοπές, ήπειροι, εξερεύνηση. - Ορεινός, πεδινός, παραθαλάσσιος, ηπειρωτικός, νησιωτικός. - Ήθη, έθιμα, συνήθειες, λαοί, παραδόσεις. - Λεξιλόγιο σχετικό με τα μέσα μεταφοράς, τα εργαλεία, τους επαγγελματίες.		
ΓΡΜ	- Θηλυκά σε -α και -η. - Ουδέτερα σε -ο και -ι. - Αρσενικά σε -ος και -ης. - Σχηματισμός πληθυντικού αριθμού αρσενικών και θηλυκών ουσιαστικών.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
7. Ένας υπέροχος κόσμος: φύση και τεχνολογία	Ζώα, οικιακά ζώα, ζώα και φυτά, δάσος	Φύση και τεχνολογία
	Εποχές και αλλαγές στη φύση	Παρελθόν και ιστορία
	Όροι που σχετίζονται με τον χρόνο (έτος, μήνας, εβδομάδα, ημέρα, ώρα, βράδυ, μεσημέρι, χθες, σήμερα, αύριο, κ.λπ.), ώρες	Εγώ και οι άλλοι-Ζώντας μαζί
	Φρούτα και λαχανικά. Τέσσερα στοιχεία	Υγεία και φαγητό
	Το σώμα μου	

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Παραμύθια, εικονογραφημένα βιβλία	Να κατανοούν τον τρόπο, με τον οποίο ο συγγραφέας χρησιμοποιεί τα γλωσσικά μέσα, για να προκαλέσει τις εντυπώσεις που θέλει. Να εξοικειώνονται με στοιχεία δομής, περιεχομένου και ύφους των	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να θέτουν τους δικούς τους στόχους και να τους επιδιώκουν με συνέπεια και αφοσίωση. Απολαμβάνουν τη μάθηση

		λογοτεχνικών κειμένων.	και είναι πρόθυμοι να αφιερώσουν πολύ χρόνο και ενέργεια σε αυτήν.
ΚΠΑ	Περιγραφές αντικειμένων του ευρύτερου περιγύρου	Να αξιοποιούν το επικοινωνιακό πλαίσιο για να κάνουν αρχικές υποθέσεις για το θέμα του προφορικού κειμένου.	Μπορούν να δίνουν προσοχή στις γνώμες και τις απόψεις των άλλων και να απαντά σε αυτές σε διάλογο.
ΠΓΛ	Περιγραφή προσώπων, αντικειμένων, χώρου	Να χρησιμοποιούν το κατάλληλο για την περίπτωση λεξιλόγιο.	Μπορούν να επικοινωνούν με τεκμηριωμένο και στοχευμένο τρόπο, να εφαρμόζουν τους κανόνες της συνομιλίας.
ΠΠΑ	Προφορικές διηγήσεις, περιγραφές προσώπων, αντικειμένων, βιωματικές αναδιηγήσεις	Να επιλέγουν το λεξιλόγιο που θα χρησιμοποιήσουν. Να χρησιμοποιούν τις κατάλληλες για την περίπτωση γραμματικές δομές και μηχανισμούς κειμενικής συνοχής.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να αναγνωρίζουν και να αναλύουν τα καθήκοντα σε όλη τους την πολυπλοκότητα και να αναπτύσσουν πιθανές λύσεις.
ΛΞΓ	▪ Ζώα, οικιακά ζώα, άγρια ζώα, ζώα στις διάφορες ηπείρους. ▪ Ονόματα φυτών, δέντρων, καρπών, διαδικασιών φροντίδας της γης. ▪ Η φύση στις διάφορες εποχές - Κλιματικές αλλαγές. ▪ Όροι που σχετίζονται με τον χρόνο. Εποχές, αλλαγές, ανθρώπινες δραστηριότητες στις διάφορες περιόδους.		
ΓΡΜ	▪ Ορθογραφία άρθρων <i>της</i> και <i>τις, τον</i> και <i>των</i>. ▪ Εξάσκηση στη χρήση διπλών τόνων. ▪ Η έννοια της παραγράφου και η σχέση της με την πρόταση. ▪ Ερωτηματική αντωνυμία <i>ποιος, ποια, ποιο</i>. ▪ Εξάσκηση στη σειροθέτηση λέξεων μιας πρότασης.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
8. Τέχνες και πολιτισμός	Τραγούδια. Ρίμες και στίχοι. Παραμύθια. Εικονογραφημένα βιβλία.	<i>Λογοτεχνία και τέχνη</i>
	Δημιουργία έργων από τα ίδια τα παιδιά και συζήτηση γι' αυτό με άλλους.	<i>Παρελθόν και ιστορία</i>
	Ζωγραφική-Γλυπτική	<i>Λογοτεχνία και τέχνη</i>

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Πολυτροπικά κείμενα	Να χρησιμοποιούν στρατηγικές για να βγάλουν νόημα από τα γλωσσικά, οπτικά και δομικά στοιχεία των κειμένων.	Μπορούν να βρίσκουν το δρόμο τους σε νέες, άγνωστες καταστάσεις.
ΚΠΑ	Πολυτροπικά κείμενα (ήχος, μουσική, εικόνα)	Να αξιοποιούν γλωσσικά στοιχεία (π.χ. κωδικοποιημένες φράσεις έναρξης και λήξης παραμυθιών και ιστοριών, ρίμα) ως ενδείξεις για επιβεβαίωση των	Μπορούν να αποδέχονται τις προκλήσεις και να τις αντιμετωπίζουν εποικοδομητικά.

		αρχικών υποθέσεων που έχουν διατυπώσει για το υπό ακρόαση επικοινωνιακό γεγονός ή το κειμενικό είδος.	
ΠΓΛ	Πολυτροπικά κείμενα	Να επιλέγουν τα γλωσσικά ή οπτικά στοιχεία που θα χρησιμοποιήσουν σε ένα πολυτροπικό κείμενο.	Μπορούν να αναζητούν, να συλλέγουν και να συνοψίζουν πληροφορίες από παρατηρήσεις και πειράματα, από το Διαδίκτυο, από βιβλία και εφημερίδες, από κείμενα, πίνακες και στατιστικά στοιχεία, από γραφικά και εικόνες, από έρευνες και συνεντεύξεις.
ΠΠΛ	Προφορικές διηγήσεις	Να σχεδιάζουν τα βασικά σημεία του προφορικού τους μηνύματος.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να συνδυάζουν νέες ιδέες με τις δικές τους παραστάσεις και να βρίσκουν και να εφαρμόζουν νέες και ασυνήθιστες δικές τους προτάσεις και λύσεις.
ΛΕΓ	- Παραδοσιακά παραμύθια, μυθολογία, επιστημονικής φαντασίας, λογοτεχνία, μυθιστόρημα, ποίημα. - Λεξιλόγιο σχετικό με τη διαδικασία παραγωγής ενός βιβλίου, δραστηριότητες δημιουργικής γραφής. - Λεξιλόγιο σχετικό με την τέχνη: δημιουργός, έργο, ρεύμα, γλυπτό, πίνακας, ζωγράφος, γλύπτης κ.α.		
ΓΡΜ	- Αλφαβητική σειρά λέξεων. - Καταλήξεις ενεστώτα ενεργητικής φωνής της α' συζυγίας. - Ρήματα σε -ίζω και σε -εύω.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
9. Ταξίδι στο χθες	«Όταν ήμουν μικρό παιδί»	Παρελθόν και ιστορία
	Διαφορές παλιά – σήμερα	
	Προσωπικές εμπειρίες στις χώρες καταγωγής: Ταξίδια, διακοπές	Παρελθόν και ιστορία

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Τουριστικοί οδηγοί, ταξιδιωτικά κείμενα, χάρτες	Να κατανοούν υποστηρικτικά κείμενα ανακαλώντας ή εντοπίζοντας πληροφορίες που βρίσκονται στο κείμενο, αναδιηγούμενοι/ες γεγονότα, με στόχο να συνοψίσουν τις πληροφορίες και να καταλήξουν σε απλά συμπεράσματα από οπτικά, έντυπα ή ηλεκτρονικά κείμενα.	Μπορούν να προετοιμάσουν τα αποτελέσματα σε διάφορες μορφές παρουσίασης, όπως χάρτες νου, εκθέσεις, αφίσες ή παρουσιάσεις και να τα παρουσιάσουν σε άλλους.
ΚΠΛ	Βιωματικές αναδιηγήσεις -	Να αρχίζουν να συνειδητοποιούν τη λειτουργία των παραγωγικών και	Μπορούν να συγκρίνουν τις δικές τους εκτιμήσεις και

	προφορικές αφηγήσεις προς οικείους	εξωγλωσσικών μέσων στο λόγο. Να αρχίζουν να διακρίνουν την οπτική γωνία του ομιλητή.	κρίσεις με αυτές των άλλων και να εξάγουν συμπεράσματα (αυτοαξιολόγηση και εξωτερική αξιολόγηση).
ΠΓΛ	Αφήγηση γεγονότος, περιγραφή χώρου	Να χρησιμοποιούν τις κατάλληλες για την περίπτωση γραμματικές δομές και μηχανισμούς κειμενικής συνοχής.	Μπορούν να συγκεντρωθούν σε μια εργασία και να εργαστούν σε αυτήν με επιμονή και πειθαρχία.
ΠΠΛ	Αφηγήσεις παραμυθιών και ιστοριών φανταστικών ή πραγματικών	Να συνθέτουν μία ιστορία ακολουθώντας σειρά εικόνων Να δημιουργούν δικές τους ιστορίες φαντασίας και να αναδιηγούνται ιστορίες και γεγονότα.	Μπορούν να βρίσκουν το δρόμο τους σε νέες, άγνωστες καταστάσεις.
ΛΞΓ	- Πρότερες εμπειρίες. - Ταξίδια, αναψυχή, αναμνήσεις. - Διακοπές, νέοι τόποι, φιλίες.		
ΓΡΜ	- Αόριστος: σχηματισμός και χρήση. - Υποκοριστικά. - Αόριστος σε <i>-ισα</i> και <i>-ησα</i>.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
10. Εργασία και χαρά	Επαγγέλματα γνωστά από το προσωπικό περιβάλλον.	Ο κόσμος της εργασίας και της εκπαίδευσης
	Επαγγέλματα στο σχολείο και στον δημόσιο χώρο (φιλοξενία, αστυνομία, νοσοκομείο, πωλήσεις, κ.λπ.).	Εγώ και οι άλλοι-Ζώντας μαζί
	Το επάγγελμα των ονείρων μου	Παιχνίδι και ελεύθερος χρόνος

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο	Να καλλιεργούν διαφορετικές αναγνωστικές στρατηγικές του γραπτού κειμένου (συνολική κατανόηση, επικέντρωση σε συγκεκριμένη πληροφορία).	Μπορούν να αναγνωρίζουν νέες προκλήσεις και να σχεδιάζουν δημιουργικές λύσεις.
ΚΠΛ	Καθημερινοί διάλογοι ή/και συζητήσεις μεταξύ οικείων και μη προσώπων, με συγκεκριμένο θέμα και για συγκεκριμένο σκοπό	Να θέτουν ερωτήσεις στον συνομιλητή ή τη συνομιλήτριά τους, προκειμένου να κατανοήσουν πληροφορίες που δεν έγιναν αντιληπτές.	Μπορούν να επικοινωνούν με τεκμηριωμένο και στοχευμένο τρόπο, να εφαρμόζουν τους κανόνες της συνομιλίας και να αντιμετωπίζουν άμεσα τις συγκρούσεις.

ΠΓΛ	Πολυτροπικά κείμενα	Να χρησιμοποιούν απλά λογισμικά για την παραγωγή πολυτροπικών κειμένων, για να αναπαραστήσουν τις ιδέες τους.	Μπορούν να θέτουν στόχους για εργασίες και λύσεις προβλημάτων και να σχεδιάζουν τα βήματα υλοποίησης.
ΠΠΛ	Διάλογοι για παροχή πληροφορίας, έκφραση γνώμης	Να επιλέγουν το είδος λόγου ή τον τύπο κειμένου που θα χρησιμοποιήσουν ανάλογα με την περίπτωση (περιγραφή, αφήγηση, επιχειρηματολογία, επεξήγηση), το χρησιμοποιούν σωστά και ορίζουν τις παραμέτρους του πλαισίου επικοινωνίας.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να επικοινωνούν και να συνεργάζονται με άλλους μαθητές.
ΛΞΓ	- Επαγγέλματα, χώροι, εργαλεία. - Υπηρεσίες, λειτουργήματα, κοινωνική προσφορά. - Επιθυμίες, στόχοι, προσπάθειες, επιμονή, υπομονή, αγώνας.		
ΓΡΜ	- Ορθογραφία συχνόχρηστων ανώμαλων ρημάτων στον αόριστο. - Παρατατικός του «<i>είμαι</i>»: Χρήση. - Ρήματα σε <i>-αίνω</i> και εξαιρέσεις.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
11. Γερός και δυνατός	Κατηγορίες τροφίμων, υγιεινή διατροφή, διατροφικές συνήθειες.	Υγεία και φαγητό
	Υγεία και ασθένεια, επίσκεψη στον γιατρό	
	Επαγγέλματα υγείας	Ο κόσμος της εργασίας και της εκπαίδευσης

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Ανακοίνωση, πρόσκληση	Να εξοικειώνονται με διαφορετικά κειμενικά είδη, εντοπίζουν και αξιοποιούν πληροφορίες που βρίσκουν σε αυτά.	Μπορούν να αξιοποιούν τα δυνατά τους σημεία και να τα χρησιμοποιούν στοχευμένα.
ΚΠΛ	Αφήγηση	Να κατανοούν γεγονότα που περιγράφουν οι συμμαθητές τους, να κάνουν ερωτήσεις, να κρίνουν και να βγάζουν συμπεράσματα.	Μπορούν να ακούν με προσοχή και να αναγνωρίζουν και να ενσωματώνουν τις γνώμες και τις απόψεις των άλλων.
ΠΓΛ	Κατάλογοι, οδηγίες	Να συντάσσουν κείμενα κατευθυντικού λόγου χρησιμοποιώντας τις καθιερωμένες δομές, τους σωστούς γραμματικούς και συντακτικούς τύπους.	Μπορούν να ολοκληρώνουν προσεκτικά, αξιόπιστα και εγκαίρως τις εργασίες που τους ανατίθενται.
ΠΠΛ	Καθημερινοί διάλογοι	Να αναπαριστούν επισκέψεις σε γιατρό.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να ενταχθούν σε μία ομάδα ή τάξη, χωρίς να χάνουν τον εαυτό τους ή να κυριαρχούν πάνω στους άλλους.

ΛΞΓ	▪ Λεξιλόγιο για τις κατηγορίες των τροφίμων. ▪ Λεξιλόγιο για υγιείς δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου. ▪ Ονόματα μελών του σώματος, λεξιλόγιο επίσκεψης στον γιατρό. ▪ Οικογένειες λέξεων (υγεία). ▪ Λεξιλόγιο σχετικό με τα επαγγέλματα των υγειονομικών, τα εργαλεία, τους χώρους δράσης τους.
ΓΡΜ	▪ Ρήματα σε -ώνω. ▪ Στιγμαίος Μέλλοντας: Σχηματισμός και χρήση. ▪ Σχηματισμός επανζημένων προτάσεων. ▪ Οι καταλήξεις -μαι, -σαι, -ται των παθητικών ρημάτων.

1.1.4. Λογοτεχνία

1.1.4.A. Δεξιότητες

Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση:

- Να επισημαίνουν τα βασικά χαρακτηριστικά ενός προσώπου/ανθρώπου που απαντούν σε ένα λογοτεχνικό κείμενο, αναπτύσσοντας (γραπτά ή/και προφορικά) διάλογο (υποβάλλοντας ερωτήσεις, απαντώντας σε αυτές).
- Να περιγράφουν (γραπτά ή προφορικά) τα βασικά σημεία της ταυτότητάς τους χρησιμοποιώντας βασικές αρχές της απλής γραμμικής εξέλιξης στον χρόνο.
- Να αναγνωρίζουν στοιχεία επιτονισμού (και ως έναν βαθμό να μπορεί να επιτονίσει ο ίδιος), δηλαδή κατά την (φωναχτή) ανάγνωση του κειμένου να προσέξουν πέρα από τον γραμματικό τονισμό, και τον τονισμό που εκφράζει συναισθήματα και ψυχικές καταστάσεις των προσώπων που συνομιλούν στο κείμενο (π.χ. απορία, στο προτεινόμενο κείμενο της θεματικής ενότητας: Από πού έρχεσαι;).
- Να αποστηθίζουν και να απαγγέλουν ένα ποίημα

1.1.4.B. Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Θέμα 1: Ανθρώπινες σχέσεις
Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση:
• Να εξερευνούν, να κατανοούν και να εξηγούν την πολυπλοκότητα των διαπροσωπικών σχέσεων. • Να αναγνωρίζουν καλύτερα τα δικά τους συναισθήματα και να περιγράφουν τις προσωπικές τους συναισθηματικές διακυμάνσεις. • Να ασκήσουν κριτική σε κοινωνικές δομές και συμβάσεις, σε στερεότυπα και ανισότητες. • Να αναγνωρίζουν τις κοινωνικές και ιστορικές συνθήκες που διαμόρφωσαν τα υπό μελέτη έργα.

Θέμα 2: Οικογένεια-οικογενειακό περιβάλλον

Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση:

- Να κατανοήσουν και να εκφράσουν καλύτερα τα συναισθήματά τους, αναγνωρίζοντας συναισθηματικές καταστάσεις και αναπτύσσοντας τη δική τους συναισθηματική νοημοσύνη.
- Να διευρύνουν το λεξιλόγιο και τον εκφραστικό τους πλούτο αναφορικά με τις αξίες της αγάπης, της αφοσίωσης, του αλληλοσεβασμού και της αμοιβαιότητας.
- Να δουν διαφορετικές δομές οικογένειας σε διαφορετικούς πολιτισμούς, να κατανοήσουν και να αποδεχτούν τη διαφορετικότητα.

Θέμα 3: Ψυχαγωγία-ελεύθερος χρόνος

Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση:

- Να αντλήσουν την ευχαρίστηση που προσφέρουν οι φανταστικές ιστορίες και οι περιπετειώδεις πλοκές.
- Να εμπνεύσουν δημιουργικά τους μαθητές, διεγείροντας τη φαντασία τους.
- Να αναζητήσουν υποδειγματικές συμπεριφορές αξιοποίησης του ελεύθερου χρόνου.

Θέμα 4: Εγώ κι ο κόσμος (κατοικία, συνοικία, πόλη)

Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση:

- Να εξερευνήσουν τον τρόπο με τον οποίο ο χώρος διαβίωσης επηρεάζει και διαμορφώνει την προσωπικότητα και την αίσθηση του εαυτού.
- Να εντοπίσουν και να περιγράψουν τις κοινωνικές ανισότητες, τις ταξικές διαφορές και τις οικονομικές πιέσεις των ανθρώπων, μέσα από τη λογοτεχνική απεικόνιση διαφορετικών τύπων κατοικιών και συνθηκών διαβίωσης.
- Να εντοπίζουν στοιχεία του πολιτισμού και της ιστορίας τους στα κείμενα που έχουν αναφορές στα κτίρια, στις συνοικίες, στην πόλη...

Θέμα 5: Γιορτές και έθιμα

Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση:

- Να γνωρίσουν την πολιτιστική τους κληρονομιά, καθώς και παραδόσεις άλλων λαών.
- Να έρθουν σε επαφή με στοιχεία που προσδιορίζουν την ατομική και τη συλλογική τους ταυτότητα και ενισχύουν την αίσθηση του ανήκειν στην ίδια ομάδα.
- Να εντοπίζουν και να ερμηνεύουν τη λειτουργία των συμβόλων και των μεταφορών στο λογοτεχνικό έργο.
- Να περιγράφουν τον τρόπο που οι κοινωνικές εξελίξεις υπαγορεύουν και αλλαγές στον τρόπο δόμησης των κοινωνικών αξιών.

Θέμα 6: Χώρες μαγικές

Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση:

- Να εξερευνήσουν τον τρόπο με τον οποίο ο τόπος καταγωγής, οι γεωγραφικές, κοινωνικές και πολιτιστικές του συνθήκες διαμορφώνουν τα άτομα και την ταυτότητά τους.

- Να γνωρίσουν την πολιτιστική τους κληρονομιά μέσα από τη γνωριμία με τα ήθη, τα έθιμα και τις παραδόσεις του τόπου, όπως αυτά αποτυπώνονται στη λογοτεχνία.

Θέμα 7: Ένας υπέροχος κόσμος-Φύση και τεχνολογία

Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση:

- Να ευαισθητοποιηθούν αναφορικά με τη σημασία της προστασίας του περιβάλλοντος, θίγοντας θέματα όπως η κλιματική αλλαγή, η απώλεια της βιοποικιλότητας, η ρύπανση.
- Να ερευνήσουν τον τρόπο με τον οποίο ο άνθρωπος αλληλοεπιδρά με τον περιβάλλον, συνυπάρχει με αυτό, το σέβεται, το εκμεταλλεύεται...
- Να ενισχύσει τη σύνδεση των παιδιών με τη φύση και τον τόπο τους.

Θέμα 8: Τέχνες και πολιτισμός

Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση:

- Να γνωρίσουν νέες πολιτιστικές πρακτικές, ενισχύοντας τον διάλογο και την κατανόηση μεταξύ των διαφόρων πολιτισμών, προάγοντας την πολιτισμική ανεκτικότητα και ποικιλότητα.
- Να κατανοήσουν τις ιστορικές συνθήκες που συνέβαλαν στη διαμόρφωση πολιτιστικών ρευμάτων και καλλιτεχνικών κινήσεων.

Θέμα 9: Ταξίδι στο χθες-Παρελθόν και ιστορία

Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση:

- Να γνωρίσουν πτυχές του παρελθόντος και να τις κατανοήσουν, παρέχοντας μια εμβληματική οπτική της εποχής.
- Να γνωρίσουν τον κόσμο των ανθρώπων που έζησαν πριν από αυτούς.
- Να συγκρίνουν πτυχές της ζωής του παρελθόντος και του παρόντος.

Θέμα 10: Εργασία και χαρά

Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση:

- Να αναγνωρίσουν και να περιγράψουν πτυχές που σχετίζονται με την εργασία, όπως είναι η εργατική τάξη, οι συνθήκες διαβίωσής της, οι προσδοκίες και οι αναζητήσεις των εργαζομένων.
- Να αναγνωρίσουν τα χαρακτηριστικά βιογραφικών κειμένων.

1.2. NMG

1.2.1. Γενικοί στόχοι και προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Γενικός σκοπός της διδασκαλίας του NMG στον πρώτο κύκλο εκπαίδευσης είναι η διαμόρφωση του σύγχρονου, ενεργού, υπεύθυνου πολίτη, με προσωπική πληρότητα και ανάπτυξη, ο οποίος, εκτός από την εξασφάλιση της ποιοτικής διαβίωσής του με αξίες και με επαρκείς ικανότητες (γνώσεις, δεξιότητες, στάσεις και αξίες) που

επικαιροποιούνται δια βίου, ευαισθητοποιείται και ενδιαφέρεται για την παγκόσμια ειρήνη, την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, την πολιτισμική κληρονομιά, τη βιώσιμη ανάπτυξη, την καινοτομία, την επιχειρηματικότητα, την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, τη συμμετοχή του στην επίλυση περιβαλλοντικών προβλημάτων στον πλανήτη, την ανάληψη πρωτοβουλιών για την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής όλων των λαών, τη διασφάλιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τη δικαιοσύνη, τη δημοκρατία, την κοινωνική συνοχή και τη λήψη αποφάσεων στη διεθνοποιημένη κοινωνία με ισότιμη αντιμετώπιση όλων των λαών.

Το μάθημα του NMG σκοπεύει να υποστηρίξει τους/τις μαθητές/-τριες ώστε:

- να αναπτύξουν ένα βασικό και ουσιώδες υπόβαθρο σε έννοιες και θέματα των επιστημονικών πεδίων, τα οποία περιλαμβάνονται στο εν λόγω γνωστικό αντικείμενο,
- να εμπλακούν και να συνεργαστούν αποτελεσματικά στις πρακτικές των φυσικών, ανθρωπιστικών και πολιτικών επιστημών,
- να αξιοποιήσουν μια ποικιλία πρακτικών: διατύπωση ερωτημάτων, σχεδιασμός και διεξαγωγή ερευνών (απλών πειραμάτων με καθημερινά υλικά, ερευνών πεδίου κ.λπ.), συλλογή και ανάλυση δεδομένων και πληροφορίας, αξιολόγηση αποτελεσμάτων, χρήση και κατασκευή μοντέλων, διατύπωση προβλέψεων και υποθέσεων, καθώς και διατύπωση συμπερασμάτων με επιχειρήματα και αποδείξεις,
- να επικοινωνήσουν αποτελεσματικά την επιστημονική τους κατανόηση, τις ιδέες, τις απόψεις, τις ερμηνείες, τις προβλέψεις, τις αποφάσεις, τα ευρήματα ή τα συμπεράσματα από τις συζητήσεις και τις έρευνές τους,
- να δικαιολογήσουν τις απόψεις τους και τα συμπεράσματα των ερευνών τους με αποδείξεις, καθώς και να αξιολογήσουν και να αντιπαραθέσουν επιχειρήματα,
- να επιλύσουν προβλήματα και να λάβουν αποφάσεις, έχοντας υπόψη τις ηθικές, ατομικές και κοινωνικές συνέπειες των αποφάσεών τους, – να αποκτήσουν τον επιστημονικό, τον τεχνολογικό και τον ψηφιακό εγγραμματισμό, καθώς και τον εγγραμματισμό STEM,
- να αξιοποιήσουν ένα απλό επιστημονικό λεξιλόγιο, να διαβάσουν, να συνομιλήσουν, να γράψουν και να παραγάγουν πολυτροπικά κείμενα (εμπλουτισμένα με εικόνες, γραφήματα, βίντεο κ.λπ.) επιστημονικού, τεχνολογικού, πολιτισμικού, πολιτικού και κοινωνικού περιεχομένου,

- να ευαισθητοποιηθούν σε περιβαλλοντικά ζητήματα του γήινου οικοσυστήματος και να συμβάλουν στην προστασία του,
- να αποκτήσουν χαρακτηριστικά ενημερωμένων, κριτικά σκεπτόμενων και ενεργών πολιτών σε πολιτισμικά διαφοροποιημένες κοινότητες οι οποίες αναπτύσσονται βασιζόμενες σε αξίες όπως η συμπερίληψη, η ανθρώπινη αξιοπρέπεια, η δικαιοσύνη, η ισότητα και η δημοκρατία,
- να αποκτήσουν ικανότητες αναστοχασμού σε επιστημονικό, συναισθηματικό και ηθικό επίπεδο, καθώς και ανάληψης πρωτοβουλιών για τη βελτίωση και την αλλαγή του κόσμου,
- να αποκτήσουν την ικανότητα να διευθετούν εποικοδομητικά τα συναισθήματά τους,
- να αναγνωρίσουν τις ανάγκες των ατόμων και της κοινωνίας και να συμβάλουν στην κοινωνική συνοχή,
- να συμβάλουν στην ανάπτυξη ενός περιβαλλοντικά και οικονομικά βιώσιμου και δίκαιου κόσμου μέσω της ενεργού πολιτειότητας,
- να αποκτήσουν την ικανότητα να μαθαίνουν και να επικαιροποιούν τις ικανότητές τους καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους.

Το περιεχόμενο είναι οργανωμένο σε Θεματικούς Κύκλους, οι οποίοι αποτελούνται από επιμέρους Θεματικές Ενότητες.

Η οργάνωση του περιεχομένου διαπνέεται από επιστημονικές και τεχνοκρατικές κατευθύνσεις, αφού ενδιαφέρεται να αναπτύξει ικανότητες που είναι χρήσιμες και αξιοποιήσιμες στην κοινωνία. Η ικανότητα της εγγραμματοσύνης, η μαθηματική ικανότητα, η ικανότητα στην επιστήμη, στην τεχνολογία και τη μηχανική, η ψηφιακή ικανότητα, η ικανότητα της αυτογνωσίας και της αυτορρύθμισης, η κοινωνική ικανότητα, η ικανότητα της εκμάθησης, η επιχειρηματική ικανότητα, η ικανότητα της ιδιότητας του πολίτη και η ικανότητα της πολιτισμικής ενημερότητας και έκφρασης περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων στις ικανότητες που αναπτύσσονται στο NMG. Ταυτόχρονα υποστηρίζεται η ανάπτυξη ικανοτήτων, οι οποίες θα δώσουν τη δυνατότητα στους/στις μαθητές/-τριες να συμβάλουν στη βελτίωση και την αλλαγή της κοινωνίας ως ενεργοί πολίτες. Επιπρόσθετα, το περιεχόμενο κάθε Θεματικού Κύκλου λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες, τα ενδιαφέροντα και τις κλίσεις των μαθητών/-τριών και ενδιαφέρεται να καλλιεργήσει τις ποικίλες πτυχές της προσωπικότητάς τους, καθώς και την ολόπλευρη ανάπτυξή τους.

1.2.2. Αναλυτική Απεικόνιση του Προγράμματος Σπουδών για τη διδασκαλία του NMG

1.2.2.A. Νηπιαγωγείο

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	
Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση:	
Θεματική ενότητα 	Θεματική ενότητα HSK
1. Παιχνίδια γνωριμίας και κανόνες	Εγώ και οι άλλοι-Ζώντας μαζί Κατοικία, συνοικία, πόλη Υγεία και διατροφή Παιχνίδια και ελεύθερος χρόνος
1.1.Εισαγωγή, χαιρετισμός, εισαγωγή ▪ Να περιγράφουν τον εαυτό τους ως άτομο με ποικίλα χαρακτηριστικά (π.χ. εξωτερικά χαρακτηριστικά, οικογένεια, φίλοι, χόμπι) και να διακρίνουν τον εαυτό τους από τους άλλους. ▪ Να αντιλαμβάνονται συνειδητά, να αναγνωρίζουν και να αξιολογούν τον εαυτό τους. Αυτό περιλαμβάνει τη γνώση των προσωπικών δυνατών και αδύνατων σημείων, των συμπαθειών και αντιπαθειών, καθώς και την αντικειμενική εκτίμηση και αξιολόγηση των συναισθημάτων και της συμπεριφοράς τους. 1.2.Κανόνες καλής συμπεριφοράς ▪ Να περιγράφουν εμπειρίες από τη συμβίωση και διατυπώνουν δυνατότητες για επιτυχή συνύπαρξη (π.χ. να είναι διακριτικοί, να γιορτάζουν μαζί). ▪ Να έρθουν σε επαφή με άλλους μαθητές και συνεργάζονται μαζί τους. 1.3.Προσωπική υγιεινή ▪ Να κατονομάζουν δυσάρεστες και ανεπιθύμητες ενέργειες στο σώμα τους και να αποστασιοποιούνται από αυτές (π.χ. να λένε «όχι», να ζητούν βοήθεια). ▪ Να αναγνωρίζουν και να διατυπώνουν τα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες τους. 1.4.Διατροφικές συνήθειες ▪ Να περιγράφουν τις διατροφικές συνήθειες, να ανακαλύπτουν πολιτισμικά χαρακτηριστικά και να σέβονται τις συνήθειες των άλλων ανθρώπων. ▪ Να ακούν με προσοχή και να αναγνωρίζουν τις απόψεις των άλλων. 1.5.Να κάνουν ή να βιώνουν κάτι μαζί με άλλους. Φιλία. Κανγάδες ▪ Να εκφράζουν τις δικές τους ανάγκες και ευαισθησίες και να αναγνωρίζουν τις ανάγκες και ευαισθησίες των άλλων. Κανόνες διαλόγου, εκφοβισμός. ▪ Να προωθούν την αναγνώριση και τον σεβασμό των διαφορών και των ιδιαιτεροτήτων των άλλων, και να αμφισβητούν τις προκαταλήψεις. 1.6.Σύγχρονα και παραδοσιακά παιχνίδια	

▪ Να αξιοποιούν τις δυνατότητες των μελών του σώματος, να κινούνται και να αντιδρούν σε ερεθίσματα του περιβάλλοντος. ▪ Να προσαρμόζονται θετικά σε νέες προκλήσεις, να αντιδρούν γρήγορα στις μεταβαλλόμενες συνθήκες και καταστάσεις και να ανταποκρίνονται προσαρμόζοντας τη συμπεριφορά τους.	
2. Ανθρώπινες σχέσεις	<i>Εγώ και οι άλλοι. Ζώντας μαζί. Εορτασμοί, έθιμα, μόδες</i>
2.1. Ο εαυτός μου ▪ Να παρουσιάζουν τον εαυτό τους ως άτομα με διαφορετικά χαρακτηριστικά (π.χ. εξωτερικά χαρακτηριστικά, οικογενειακό περιβάλλον, κύκλο φίλων, δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου) και να διακρίνουν τον εαυτό τους από τους άλλους. ▪ Να αντιλαμβάνονται, να κατανοούν και να αξιολογούν τον εαυτό τους με αναστοχαστικό τρόπο. Αυτό περιλαμβάνει την επίγνωση των δυνατών και αδύναμων σημείων, των προτιμήσεων και των αντιπαθειών του, καθώς και την όσο το δυνατόν πιο ουδέτερη εκτίμηση και αξιολόγηση των συναισθημάτων και της συμπεριφοράς τους. ▪ Να αναγνωρίζουν τις βασικές αρχές της προσωπικής αυτονομίας σε σχέση με την αυτοφροντίδα και τον ελεύθερο χώρο. ▪ Να αναγνωρίζουν τη φύση των σχέσεών τους με τους άλλους (π.χ. συγγενείς, φίλους, γνωστούς κ.λπ.). ▪ Να αναγνωρίζουν τους προσωπικούς στόχους και τις προϋποθέσεις για την επίτευξή τους ▪ Να αναγνωρίζουν τι γνωρίζουν και τι θέλουν ακόμη να μάθουν. 2.2. Η καθημερινή μου ρουτίνα ▪ Να χρησιμοποιούν σωστά τους χρονικούς όρους (π.χ. αύριο, σήμερα, χθες) και να σχηματίζουν χρονολογικές σειρές και λίστες. (Λέξεις του χρόνου, ημέρες της εβδομάδας, μήνες). ▪ Να ενσωματώνονται σε μια ομάδα ή τάξη χωρίς να χάνουν τον εαυτό τους ή να κυριαρχούν πάνω στους άλλους. 2.3. Τι μου αρέσει να κάνω ▪ Να πειραματίζονται με πρωτότυπα υλικά, σχήματα, εργαλεία και τεχνοτροπίες ▪ Να σχεδιάζουν και να ελέγχουν την εργασία και τις ενέργειές τους ανεξάρτητα και με δική τους ευθύνη. ▪ Να εκτελούν ενέργειες βήμα προς βήμα χωρίς τη βοήθεια ενός ενήλικα. ▪ Να οργανώνουν τον προσωπικό τους χώρο και τις ενέργειές τους. ▪ Να αναζητούν βελτιώσεις εξετάζοντας κριτικά τις απόψεις των άλλων 2.4. Οι ικανότητές μου ▪ Να περιγράφουν τα ατομικά τους χαρακτηριστικά και να συζητούν τα επιτεύγματα, τις επιδόσεις και την πρόοδό τους. ▪ Να παρατηρούν τον εαυτό τους, να αξιολογούν ρεαλιστικά τον εαυτό τους και να εξάγουν συμπεράσματα για τη δική τους συμπεριφορά και την περαιτέρω δράση τους.	

- Να εκτιμούν αυτό που τους κάνει ξεχωριστούς και να σέβονται τη μοναδικότητα των άλλων.
- Να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες και ευθύνες
- Να συμβάλλουν σε συνεργατικές δραστηριότητες.
- Να επιδεικνύουν επιμονή και αφοσίωση σε έναν στόχο και να είναι δεκτικοί στην ανατροφοδότηση.

2.5.Γενέθλια και άλλες σημαντικές γιορτές, διάφοροι τύποι γιορτών

- Να περιγράφουν τον καθημερινό τους κόσμο (π.χ. κοινωνικό περιβάλλον, οικογενειακή οργάνωση, ζωή στην πόλη, στην εξοχή) (π.χ. σε ιστορίες, ταινίες) και να ανακαλύπτουν σε αυτόν οικεία και ανοίκεια στοιχεία.
- Να μιλούν για εορταστικές περιστάσεις στην οικογένεια ή στη γειτονιά (π.χ. γενέθλια, Χριστούγεννα) και να κατονομάζουν χαρακτηριστικά (π.χ. προετοιμασία, ρόλοι, τελετουργίες, αντικείμενα).
- Να συμμετέχουν ενεργά και σε διάλογο με τους άλλους.
- Να συμμετέχουν στη διοργάνωση δραστηριοτήτων για την αναπαράσταση ιστορικών γεγονότων και εορτασμών (φεστιβάλ, τοπικές δραστηριότητες).
- Να αναγνωρίζουν ομοιότητες και διαφορές στα έθιμα, τις καθημερινές συνήθειες και τις παραδόσεις ανθρώπων με διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο.
- Να σέβονται την δική τους ιστορική, πολιτιστική και θρησκευτική κληρονομιά, όπως και των άλλων λαών.

3. Οικογένεια-οικογενειακό περιβάλλον

*Οικογένεια
Κατοικία, συνοικία και πόλη*

3.1. Οικογενειακό δέντρο

- Να μάθουν να συλλέγουν πληροφορίες για την οικογένειά τους, παίρνοντας συνεντεύξεις από συγγενείς και αναζητώντας οικογενειακές φωτογραφίες και έγγραφα.
- Να οργανώνουν την εργασία τους με λογική, να γνωρίζουν διάφορες τεχνικές εργασίας και να τις εφαρμόζουν ανάλογα με την περίπτωση.
- Να αναγνωρίζουν τις οικογενειακές συνήθειες και παραδόσεις, καθώς και τον τρόπο ζωής στο παρελθόν

3.2. να αναγνωρίζουν τους τύπους των οικογενειών

- Να μάθουν να εκτιμούν και να σέβονται την πολιτισμική και οικογενειακή ποικιλομορφία και να αναγνωρίζουν ότι κάθε οικογένεια έχει τη δική της ιστορία και τις δικές της παραδόσεις.
- Να συγκρίνουν τις δικές τους εσωτερικές εκτιμήσεις και κρίσεις με τις εξωτερικές και να εξάγουν συμπεράσματα (αυτοαξιολόγηση και αξιολόγηση από άλλους).
- Να αναγνωρίζουν τη σημασία των γλωσσικών δεξιοτήτων και της χρήσης της γλώσσας στη σημερινή πολυπολιτισμική κοινωνία.
- Να δείχνουν σεβασμό στη γλωσσική και πολιτισμική ποικιλομορφία.

3.3. Αναγνωρίζουν και περιγράφουν το διαμέρισμα/σπίτι και το περιβάλλον τους

- Να αναγνωρίζουν και να περιγράφουν το σπίτι τους και το σχολικό τους

περιβάλλον, να γνωρίζουν και να είναι εξοικειωμένοι με τα δωμάτια (π.χ. ορισμένα σπίτια, εμπορικές περιοχές, συγκοινωνίες, μέρη σημαντικά γι' αυτούς). ▪ Να εκφράζονται γλωσσικά και να γίνονται κατανοητοί από τους άλλους. ▪ Να απολαμβάνουν την αλληλεπίδραση και τη συνεργασία με άλλα παιδιά. ▪ Να έχουν ομαδικό πνεύμα, ανεκτικότητα και σεβασμό για τις ανάγκες των άλλων. ▪ Να αλληλοεπιδρούν με παιδιά που έχουν παρόμοιες ή/και διαφορετικές απόψεις και γνώμες.	
4. Το σώμα μου	<i>Υγεία και φαγητό Εγώ και οι άλλοι. Ζώντας μαζί.</i>
4.1. Οι 5 αισθήσεις ▪ Να αποδίδουν συγκεκριμένα χαρακτηριστικά σε επιλεγμένα μέρη του σώματος και να αναγνωρίζουν τη σημασία τους (π.χ. οι αρθρώσεις είναι κινητές, τα μάτια είναι ευαίσθητα, τα οστά του κρανίου λειτουργούν προστατευτικά). ▪ Να περιγράφουν τα ατομικά τους χαρακτηριστικά και να συζητούν για τα επιτεύγματα και την πρόοδό τους. ▪ Να μη φοβούνται το καινούργιο και να προσαρμόζονται στις αλλαγές ▪ Να αναγνωρίζουν βασικές έννοιες του χώρου όσον αφορά τα επίπεδα κίνησης (χαμηλά, μεσαία, ψηλά), την κατεύθυνση (πίσω, μπροστά, πάνω, κάτω, πλάγια) και τη διαδρομή (ευθεία, τεθλασμένη, κύκλος). ▪ Να χρησιμοποιούν τις ικανότητες των μελών του σώματος για να κινούνται και να αντιδρούν σε ερεθίσματα του περιβάλλοντος. ▪ Να εξετάζουν διαφορετικές παραμέτρους όσον αφορά το χώρο, το χρόνο, τα μέσα και τα υλικά για την επίλυση προβλημάτων κινητικότητας. ▪ Να εκτιμούν τις κινητικές προσπάθειες των συνομηλίκων τους και να επιδεικνύουν συνεργατική στάση, όταν συμμετέχουν σε κινητικές δραστηριότητες. 4.2. Τα μέρη του σώματός μου ▪ Να περιγράφουν τα μέρη του σώματος, τη θέση και τη λειτουργία τους. ▪ Να δομούν νέες και δύσκολες εργασίες και να τις συνδέουν με προηγούμενες εμπειρίες. ▪ Να εκτιμούν την ανάγκη για δια βίου σωματική δραστηριότητα. ▪ Να σέβονται τις κινητικές δυσκολίες των ατόμων και να προσφέρουν βοήθεια όταν χρειάζεται. 4.3. Συναισθηματική επίγνωση ▪ Να αναγνωρίζουν τα θετικά και τα αρνητικά συναισθήματα. ▪ Να διακρίνουν μεταξύ καταστάσεων που μπορούν να προκαλέσουν θετικά και αρνητικά συναισθήματα. ▪ Να αναγνωρίζουν τις κοινωνικές συμβάσεις κατά την έκφραση των συναισθημάτων. ▪ Να αναγνωρίζουν ότι η δική τους συναισθηματική κατάσταση μπορεί να διαφέρει από εκείνη των άλλων ανθρώπων. ▪ Να αναγνωρίζουν αποδεκτούς τρόπους αντιμετώπισης και εκτόνωσης των	

συναισθημάτων τους. ▪ Να συγκρίνουν τα συναισθήματα παρατηρώντας τις αλλαγές στο πρόσωπο και το σώμα. ▪ Να αναπτύσσουν εγρήγορση και ευαισθησία σε διαφορετικές συναισθηματικές καταστάσεις. ▪ Να σέβονται τη συναισθηματική κατάσταση των άλλων. 4.4. Η σωματική μου ακεραιότητα. ▪ Να προστατεύουν τον εαυτό τους από κινδύνους και να γνωρίζουν τα κατάλληλα μέτρα προστασίας (π.χ. στην οδική κυκλοφορία, σε περίπτωση βίας στο σχολείο, κατά την εκτέλεση χειρωνακτικών εργασιών). ▪ Να εκτιμούν αυτό που τους κάνει ξεχωριστούς και να σέβονται τη μοναδικότητα των άλλων. ▪ Να σέβονται τον προσωπικό χώρο των άλλων και να συνεργάζονται για την επίτευξη των κινητικών στόχων.	
5. Ζώα	<i>Φύση και τεχνολογία</i> <i>Γεωγραφία</i>
5.1. Απεικόνιση ζώων (αγροτικά ζώα, άγρια ζώα, υδρόβια ζώα, έντομα, πουλιά) ▪ Να οπτικοποιούν και να εξηγούν ποια ζώα μπορούν να βρεθούν στα ενδιαφέροντα που έχουν εξερευνήσει. ▪ Να κατανέμουν τους ζωντανούς οργανισμούς στα τυπικά ενδιαφέροντά τους. ▪ Να παρατηρούν την ανάπτυξη ζώων από το δικό τους περιβάλλον και αναφέρουν τις παρατηρήσεις τους. ▪ Να αξιολογούν και να εκτιμούν την ποιότητα και τη σημασία των συλλεχθέντων και δομημένων πληροφοριών. 5.2. Συσχετισμός με το φυσικό και το δομημένο περιβάλλον ▪ Να ορίζουν την έννοια της «βιοποικιλότητας». ▪ Να σέβονται τα έμβια όντα και να οργανώνουν δραστηριότητες ευαισθητοποίησης για την προστασία της ζωής και της φύσης. ▪ Να αναγνωρίζουν ότι ο κύκλος ζωής είναι μια φυσική διαδικασία και να αποδέχονται τη θέση του ανθρώπου σε αυτή. ▪ Να αναγνωρίζουν τη σημασία της συνεργασίας και της ομαδικής εργασίας για την επιβίωση των ζώων και των ανθρώπων. ▪ Να αναγνωρίζουν και να προτείνουν συμπεριφορές που απειλούν το φυσικό περιβάλλον.	
6. Τέχνες και πολιτισμός	<i>Παρελθόν και ιστορία</i> <i>Λογοτεχνία και τέχνη</i> <i>Παιχνίδι και ελεύθερος χρόνος</i>
6.1. Οπτική μορφή και σύνθεση ▪ Να διακρίνουν χρώματα, τύπους γραμμών και σχήματα στο περιβάλλον και σε έργα τέχνης. ▪ Να αναγνωρίζουν διαφορετικές τεχνικές σχεδιασμού και αναπαράστασης με βάση τα έργα τέχνης.	

- Να αναγνωρίζουν τη σημασία όλων των αισθήσεων στη σύνθεση ενός έργου τέχνης.
- Να αναφέρουν γνωστούς καλλιτέχνες και ζωγράφους και αναγνωρίζουν τα βασικά μηνύματα των έργων τους.

6.2 Αρχαίο ελληνικό θέατρο

- Να αναγνωρίζουν ένα αρχαίο ελληνικό θέατρο από φωτογραφίες.
- Να περιγράφουν τα μέρη ενός αρχαίου ελληνικού θεάτρου.
- Να αναγνωρίζουν το σώμα, την κίνηση, το πρόσωπο και τη φωνή ως μέσα θεατρικής έκφρασης, επικοινωνίας και νοσηματοδότησης.
- Να αναγνωρίζουν τον «χώρο» του δράματος και τον «χώρο» του θεατή.
- Να διακρίνουν τις τεχνικές κατασκευής θεατρικού υλικού.
- Να ανακαλύπτουν και να αναπτύσσουν τις εκφραστικές δυνατότητες του σώματός τους.
- Να ζωντανεύουν αντικείμενα και να τους προσδίδουν διαφορετικές συμβολικές σημασίες, π.χ. μια σκούπα ως άλογο.

6.3. Σχολεία στην Αρχαία Ελλάδα

- Να αναφέρουν ομοιότητες και διαφορές μεταξύ των σύγχρονων και των αρχαίων ελληνικών σχολείων.
- Να συγκρίνουν τη δική τους ζωή με τη ζωή ενός αρχαίου Έλληνα μαθητή.
- Να επεξεργάζονται πληροφορίες για το παρελθόν προκειμένου να μάθουν για την ιστορία της χώρας τους και άλλων λαών.
- Να αναγνωρίζουν ομοιότητες και διαφορές στα έθιμα, τις καθημερινές συνήθειες και τις παραδόσεις ανθρώπων με διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο.
- Να αναγνωρίζουν τη σημασία του παρελθόντος για την κατανόηση και την εκτίμηση μιας παρούσας κατάστασης.

6.4. Η τέχνη στην αρχαία Ελλάδα

- Να περιγράφουν έναν αρχαίο ελληνικό ναό χρησιμοποιώντας το κατάλληλο για την ηλικία τους λεξιλόγιο.
- Να διακρίνουν τα ελληνικά μνημεία από εκείνα άλλων χωρών.
- Να εξετάζουν ένα έργο τέχνης και να διατυπώνουν εικασίες σχετικά με το περιεχόμενό του.
- Να περιγράφουν προσωπικές εμπειρίες και συναισθήματα που προκύπτουν από την εξέταση ενός έργου τέχνης.
- Να διατυπώνουν και να αξιολογούν προτάσεις για την παρουσίαση ενός έργου τέχνης.
- Να αναγνωρίζουν ότι τα έργα τέχνης υπόκεινται σε υποκειμενική ερμηνεία

6.5 Εικονική επίσκεψη σε μουσείο αρχαίας ελληνικής τέχνης

- Να περιγράφουν μεμονωμένα εκθέματα ενός μουσείου μέσω διαδικτυακής επίσκεψης.
- Να εκτιμούν τη δυνατότητα πρόσβασης σε παγκόσμιους πολιτιστικούς χώρους που προσφέρει η τεχνολογία.
- Να ασχοληθούν με φαντασία και δημιουργικότητα με τη διαδικασία δημιουργίας ενός έργου τέχνης.
- Να συμμετέχουν στη δημιουργία ενός έργου τέχνης.

▪ Να αναπτύξουν σεβασμό και εκτίμηση για την καλλιτεχνική έκφραση των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή/και αναπηρίες. ▪ Να συμμετέχουν στη βελτίωση της αισθητικής ποιότητας του άμεσου περιβάλλοντός τους και της παρουσίασης του έργου τους. ▪ Να εκτιμούν την καλλιτεχνική δημιουργία όλων των ανθρώπων.	
7. Τέχνες και πολιτισμός	<i>Παρελθόν και ιστορία Λογοτεχνία και τέχνη Παιχνίδι και ελεύθερος χρόνος</i>
7.1. Επαγγέλματα του χθες και του σήμερα ▪ Να αναφέρουν κατηγορίες επαγγελμάτων. ▪ Να περιγράφουν τις υπηρεσίες που παρέχει κάθε επάγγελμα στο κοινωνικό σύνολο. ▪ Να εξηγούν γιατί κάθε επάγγελμα είναι διαφορετικό και χρήσιμο. ▪ Να αναφέρουν επαγγέλματα που δεν υπάρχουν πλέον σήμερα. ▪ Να θέτουν τους δικούς τους στόχους και να τους επιδιώκουν με συνέπεια και αφοσίωση. Να απολαμβάνουν τη μάθηση και να είναι διατεθειμένοι να αφιερώσουν πολύ χρόνο και ενέργεια σε αυτήν. 7.2 Επαγγέλματα γνωστά από προσωπική εμπειρία ▪ Να διακρίνουν τα επαγγέλματα στο περιβάλλον τους. ▪ Να περιγράφουν τα επαγγέλματα που έχουν ασκήσει οι γονείς τους. ▪ Να θέτουν στον εαυτό τους ρεαλιστικούς και απαιτητικούς στόχους και τους επιδιώκουν με μεγάλη αφοσίωση. 7.3. Τεχνολογικά επιτεύγματα και εφευρέσεις ▪ Να αναγνωρίζουν απλά καθημερινά εργαλεία, εξοπλισμό και συσκευές μέσα και έξω από το νηπιαγωγείο. ▪ Να αναγνωρίζουν τεχνολογικά επιτεύγματα, εφευρέσεις, ανακαλύψεις και επιστήμονες και ομάδες επιστημόνων στην ιστορία της επιστήμης. ▪ Να διακρίνουν τις απλές μηχανές από τα καθημερινά αντικείμενα. ▪ Να περιγράφουν μια επιστημονική ανακάλυψη στο παρόν και στο παρελθόν και να κάνουν σχετικές υποθέσεις για το μέλλον. ▪ Να κατανοούν τις αλλαγές που έχουν επιφέρει στην καθημερινή ζωή τα απλά, καθημερινά εργαλεία και συσκευές. ▪ Να αναπτύξουν σταδιακά θετική στάση απέναντι στην ταυτότητα και το ρόλο της επιστήμης στην ανθρώπινη ιστορία. ▪ Να κάνουν ερωτήσεις σχετικά με τις μηχανές/συσκευές που τους επιτρέπεται να χρησιμοποιούν ή/και να συναρμολογούν οι ίδιοι.	

1.2.2.B. 1η τάξη

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	
Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση:	
Θεματική ενότητα 	Θεματική ενότητα HSK
1. Πολιτειότητα	<i>Εγώ και οι άλλοι, ζώντας μαζί Φύση και τεχνολογία</i>
1.1.Πολίτης/ ταυτότητα – Οι ανάγκες και τα συναισθήματα του ατόμου ▪ Να προσδιορίζουν τα στοιχεία που διαμορφώνουν την ταυτότητα κάθε ατόμου. ▪ Να ταξινομούν ομοιότητες και διαφορές ανθρώπων/ πολιτών. ▪ Να ομαδοποιούν τις ανάγκες του ατόμου/πολίτη, όπως τροφή, κατοικία, ασφάλεια, υγεία. ▪ Να συσχετίζουν ανάγκες του ατόμου/πολίτη με ανθρώπινα δικαιώματα. ▪ Να διερευνούν τρόπους κάλυψης των αναγκών. ▪ Να εντοπίζουν πιθανές αιτίες για τη δυσκολία κάλυψης των βασικών αναγκών. ▪ Να διακρίνουν ανάγκες και επιθυμίες ανθρώπων. ▪ Να εκφράζουν τα συναισθήματά τους με αφορμή γεγονότα. ▪ Να αναγνωρίζουν συναισθήματα που μπορεί να αφορούν τους/τις ίδιους/-ες αλλά και άλλους ανθρώπους. 1.2.Μια τάξη και ένα σχολείο για όλους/-ες: διαφορετικότητα/ συμπερίληψη – Η καθημερινότητα στην τάξη μας: ρουτίνες, καλές πρακτικές ▪ Να αναγνωρίζουν διαφορές και ομοιότητες που υπάρχουν μεταξύ τους. ▪ Να προτείνουν τρόπους και συμπεριφορές που κάνουν τους/τις μαθητές/-τριες να νιώθουν αποδεκτοί/-ές σε μια τάξη. 1.3.Αξίες: αγάπη, φιλία ▪ Να αναγνωρίζουν την αγάπη του ανθρώπου προς τον ίδιο του τον εαυτό, προς το περιβάλλον, προς τα ζώα, αλλά και την αγάπη στις ανθρώπινες σχέσεις: η μάνα και το παιδί, ο άνθρωπος προς τον συνάνθρωπο. ▪ Να διερευνούν τρόπους έκφρασης της αγάπης και της φιλίας. ▪ Να εντοπίζουν την αξία της αγάπης και της φιλίας 1.4.Κυκλοφοριακή αγωγή – Ο/Η μαθητής/-τρια ως επιβάτης/-ίδα αυτοκινήτου ▪ Να αναγνωρίζουν και να ονομάζουν μέσα συγκοινωνίας. ▪ Να συζητούν για τη χρησιμότητα των μέσων συγκοινωνίας. ▪ Να ανακοινώνουν στην τάξη τις εμπειρίες τους: Πώς μετακινούνται καθημερινά οι γονείς τους και πώς ταξιδεύουν. ▪ Να αναγνωρίζουν τους φωτεινούς σηματοδότες για τα οχήματα.	
2. Κοινωνικές σχέσεις	<i>Οικογένεια Εορτασμοί, έθιμα και μόδες</i>

	<i>Παρελθόν και ιστορία Λογοτεχνία και τέχνη</i>
2.1.Οι πρώτες μου ομάδες – Η οικογένεια Να καταγράφουν τα μέλη της οικογένειάς τους. Να εντοπίζουν χαρακτηριστικά διαφορετικών οικογενειών. 2.2.Η τάξη μας μια άλλη οικογένεια/ η ζωή στην τάξη ▪ Να αναγνωρίζουν τα μέλη της τάξης τους. ▪ Να εξοικειωθούν με τα αντικείμενα που υπάρχουν στην αίθουσα διδασκαλίας τους και τον ρόλο μέσα σε αυτήν. ▪ Να ονομάζουν τα διαφορετικά αντικείμενα που υπάρχουν στην τάξη τους. ▪ Να αντιστοιχίζουν το όνομα με την εικόνα διαφορετικών αντικειμένων της τάξης τους. ▪ Να αναδεικνύουν την αξία σεβασμού του χώρου τους. 2.3.Διαπροσωπικές σχέσεις – Συνεργασία, διαχείριση εντάσεων, διαμεσολάβηση, επίλυση διαφορών, συναισθήματα ▪ Να αναγνωρίζουν ότι όλοι έχουν συναισθήματα και η διαχείρισή τους δεν είναι πάντα εύκολη. ▪ Να διαπιστώνουν ότι οι άνθρωποι μπορεί να παρεξηγούν προθέσεις, να παρερμηνεύουν, να παρανοούν γεγονότα, συμπεριφορές και συναισθήματα. ▪ Να προτείνουν τρόπους επίλυσης διαφορών. ▪ Να εντοπίζουν ανθρώπους που μπορούν να βοηθήσουν στη διαχείριση μιας κρίσης. 2.4.Λαϊκός πολιτισμός – Ήθη και έθιμα στον τόπο μου/ γιορτές/ μύθοι-θρύλοι ▪ Να συγκεντρώνουν πληροφορίες ρωτώντας για τις συνήθειες, τα ήθη και τα έθιμα του τόπου τους. ▪ Να παρουσιάζουν ήθη και έθιμα του τόπου τους με αφορμή γιορτές. ▪ Να αναγνωρίζουν σε εικόνες ή σύντομα βίντεο συνήθειες και έθιμα	
3. Επιχειρηματικότητα	<i>Ο κόσμος της εργασίας και της εκπαίδευσης</i>
3.1.Επιχειρηματικότητα – Αγορές/ διαχείριση πελατών/ λήψη αποφάσεων (στο μαγαζάκι της τάξης ή διαδικτυακά) ▪ Να συγκεντρώνουν, αναλύουν, ερμηνεύουν δεδομένα που αφορούν μια αγορά. ▪ Να υποστηρίζουν τις απόψεις τους με επιχειρήματα σε ό,τι αφορά αγορές. ▪ Να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις σε ό,τι αφορά αγορές προϊόντων. 3.2.Συναλλαγές ▪ Να πραγματοποιούν απλές συναλλαγές (μετρητά/ με κάρτα). ▪ Να αξιοποιούν κατάλληλο επικοινωνιακό ρεπερτόριο κατά τις συναλλαγές τους. 3.3.Εσοδα – Έξοδα	

▪ Να διαφοροποιούν τις έννοιες: έσοδα – έξοδα/να διακρίνουν τα έσοδα και τα έξοδα. ▪ Να καταλήγουν σε συμπεράσματα ως προς τη σχέση εσόδων – εξόδων	
4. Ο τόπος, η χώρα, ο πλανήτης που ζω	<i>Γεωγραφία</i> <i>Κατοικία, συνοικία και πόλη</i>
4.1.Ο τόπος που ζω – Το σχολείο μου και η συνοικία μου ▪ Να ερευνούν τους χώρους του σχολείου τους. ▪ Να εντοπίζουν και να περιγράφουν τη θέση της τάξης τους σε σχέση με τη θέση άλλων χώρων του σχολείου τους με το κατάλληλο λεξιλόγιο. ▪ Να διαπιστώνουν τη θέση του σχολείου τους σε σχέση με τη θέση άλλων χώρων της συνοικίας τους με τη χρήση ενός ψηφιακού εργαλείου και με βάση ένα σχεδιάγραμμα που τους δίνεται. ▪ Να ερευνούν το τοπικό περιβάλλον (της πόλης ή του χωριού) στο οποίο ζουν. ▪ Να αναγνωρίζουν συγκεκριμένα γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά. ▪ Να αντιστοιχίζουν τα γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά του τοπικού τους περιβάλλοντος με βασικούς γεωγραφικούς όρους. 4.2.Η πόλη μου ή το χωριό μου που ζω ▪ Να συγκρίνουν τον δικό τους τόπο με άλλους τόπους και να διαπιστώνουν ομοιότητες και διαφορές. ▪ Να ταξινομούν τους διάφορους τόπους με βάση τα κοινά χαρακτηριστικά τους σε ορεινούς, πεδινούς και παραθαλάσσιους. ▪ Να συγκρίνουν τα γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά του τόπου τους με τον τρόπο ζωής και τις δραστηριότητες των ανθρώπων. 4.3.Αλλαγές στον ουρανό και στη γη του τόπου μου ▪ Να διαπιστώνουν τη θέση του ήλιου στον ουρανό το πρωί. ▪ Να παρατηρούν τις αλλαγές στις θέσεις του ήλιου κατά τη διάρκεια της ημέρας. ▪ Να εντοπίζουν την ανατολή και τη δύση του ήλιου ως σημεία του ορίζοντα. ▪ Να εντοπίζουν όλα τα σημεία του ορίζοντα στην αυλή του σχολείου (ανατολή, δύση, βορράς και νότος). ▪ Να εντοπίζουν τα σημεία του ορίζοντα στην τάξη τους. ▪ Να διαπιστώνουν φυσικές αλλαγές που έγιναν στον τόπο τους πρόσφατα. ▪ Να εντοπίζουν τεχνητά έργα, καθώς και άλλες επεμβάσεις των ανθρώπων στον τόπο τους και να διαπιστώνουν τις συνέπειές τους για τη ζωή των ανθρώπων. ▪ Να εντοπίζουν προβλήματα στο περιβάλλον του τόπου τους που σχετίζονται με παρεμβάσεις του ανθρώπου 4.4.Ο καιρός και οι εποχές στον τόπο που ζω ▪ Να παρατηρούν τον καιρό που επικρατεί στον τόπο τους από το πρωί έως το βράδυ, από μέρα σε μέρα και για μία εβδομάδα και για επαναλαμβανόμενες εβδομάδες. ▪ Να περιγράφουν τον καιρό με όρους: ζέστη, κρύο, βροχή, συννεφιά, λιακάδα, φυσάει δε φυσάει κ.λπ. ▪ Να συγκρίνουν τον καιρό μιας μέρας με τον καιρό των υπόλοιπων ημερών της εβδομάδας και με τον καιρό των ημερών των άλλων εβδομάδων.	

▪ Να ερευνούν, με βάση δεδομένα τα οποία τους δίνονται, τα χαρακτηριστικά κάθε εποχής σε σχέση με τον καιρό και τις αλλαγές στο φυσικό περιβάλλον στον τόπο τους. ▪ Να διαπιστώνουν τη σχέση της εποχής και του καιρού. ▪ Να συγκρίνουν τις καιρικές συνθήκες με την ενδυμασία τους σε κάθε εποχή. ▪ Να αντιστοιχίζουν τις δραστηριότητες των ανθρώπων με την αντίστοιχη εποχή. ▪ Να εντοπίζουν και να αντιστοιχίζουν, με βάση δεδομένα που τους δίνονται, τις σημαντικές γιορτές κάθε εποχής.	
5. Ζωή και οικοσυστήματα	<i>Φύση και τεχνολογία</i>
5.1.Ζώα και Φυτά – Βιοποικιλότητα – Άνθρωπος, ζώα και φυτά ▪ Να περιγράφουν ζώα και φυτά του τόπου τους αναδεικνύοντας τη βιοποικιλότητα. ▪ Να καταγράφουν διάφορους οργανισμούς στο τοπικό τους περιβάλλον αναδεικνύοντας τη βιοποικιλότητα. ▪ Να αναγνωρίζουν περιπτώσεις κακοποίησης ζώων. ▪ Να περιγράφουν τα βασικά εξωτερικά μέρη του ανθρώπινου σώματος. ▪ Να περιγράφουν τα βασικά εξωτερικά μέρη ενός ζώου και να αναγνωρίζουν τη χρησιμότητα και τον σκοπό κάθε μέρους για κίνηση ή τροφή. ▪ Να περιγράφουν τα βασικά εξωτερικά μέρη ενός φυτού. ▪ Να συγκρίνουν τα μορφολογικά χαρακτηριστικά των οργανισμών και να εντοπίζουν ομοιότητες και διαφορές.	
6. Τα υλικά στη ζωή μας	<i>Φύση και τεχνολογία</i>
6.1.Τα υλικά και οι ιδιότητές τους ▪ Να εντοπίζουν και να περιγράφουν υλικά που χρησιμοποιούν στην καθημερινή τους ζωή. ▪ Να διεξάγουν μια έρευνα που αφορά τα υλικά και τις ιδιότητες των υλικών που παρατηρούν. ▪ Να περιγράφουν και να ταξινομούν τα υλικά με βάση τις ιδιότητές τους. 6.2.Αλλαγές στα υλικά γύρω μας ▪ Να διεξάγουν μια έρευνα που αφορά την αλλαγή της κατάστασης των υλικών (στερεών και υγρών) όταν θερμαίνονται ή ψύχονται. ▪ Να προβλέπουν τι θα συμβεί σε συγκριμένα υλικά (στερεά και υγρά) όταν θερμαίνονται ή ψύχονται. ▪ Να πειραματίζονται, να παρατηρούν και να διαπιστώνουν τις αλλαγές που συμβαίνουν σε υλικά όταν θερμαίνονται ή ψύχονται.	
7. Δυνάμεις – Κινήσεις	<i>Παιχνίδι και ελεύθερος χρόνος Υγεία και φαγητό</i>
7.1.Σπρώχνω και τραβώ ▪ Να παρατηρούν πώς ένα σώμα αλλάζει κινητική κατάσταση όταν το σπρώχνουμε ή το τραβάμε. ▪ Να αναγνωρίζουν το σπρώξιμο ή το τράβηγμα ως αιτία της αλλαγής της κινητικής κατάστασης ενός σώματος.	

▪ Να προβλέπουν την αλλαγή της κίνησης ενός σώματος με βάση το πόσο πολύ το σπρώχνουμε ή το τραβάμε. ▪ Να μετρούν την απόσταση (π.χ. με τα βήματά τους) που διανύει ένα σώμα όταν το σπρώχνουμε λίγο ή πολύ. ▪ Να διαπιστώσουν ότι το λίγο ή πολύ σπρώξιμο ή τράβηγμα σε ένα σώμα μπορεί να έχει διαφορετικό αποτέλεσμα στην κίνηση του σώματος.	
8. Εργαλεία	<i>Ο κόσμος της εργασίας και της εκπαίδευσης</i>
8.1.Εργαλεία και συσκευές παλιότερα και σήμερα ▪ Να ταξινομούν εργαλεία ανάλογα με τη χρήση τους. ▪ Να εντοπίζουν στοιχεία που αναδεικνύουν την εξέλιξη των εργαλείων. ▪ Να αναστοχάζονται πάνω σε θέματα που αφορούν την εξέλιξή τους. ▪ Να εντοπίζουν προβλήματα που οι άνθρωποι ξεπερνούν με τη βοήθεια εργαλείων 8.2.Κατασκευές ▪ Να διατυπώνουν προτάσεις για εύκολες κατασκευές που θα δίνουν λύση σε καθημερινά προβλήματα.	

1.2.3.C. 2^η τάξη

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	
Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση:	
Θεματική ενότητα 	Θεματική ενότητα HSK
1. Πολιτειότητα	<i>Εγώ και οι άλλοι-Ζώντας μαζί Κατοικία, συνοικία, πόλη Φύση και τεχνολογία</i>
1.1. Οι ανάγκες και οι επιθυμίες του ατόμου και του συνάνθρωπου. ▪ Να καταγράφουν ομοιότητες και διαφορές του ατόμου/ πολίτη και άλλων λαών. ▪ Να προσδιορίζουν την ταυτότητα του κάθε ατόμου ως μέλους διαφορετικών ομάδων. ▪ Να επιχειρηματολογούν για τη μοναδικότητα κάθε ατόμου/ πολίτη. ▪ Να αναγνωρίζουν τις ανάγκες του ατόμου/ πολίτη (τροφή, κατοικία, ασφάλεια, υγεία, παιδεία κ.λπ.). 1.2.Μια γειτονιά για όλους/-ες: διαφορετικότητα/ συμπερίληψη ▪ Να καταγράφουν τι υπάρχει στη συνοικία τους (υπηρεσίες, ελεύθεροι χώροι, κτίρια, στάσεις συγκοινωνίας, το σπίτι τους).	

- Να αναγνωρίζουν και να καταγράφουν είδη κατοικιών στο πέρασμα του χρόνου.
- Να περιγράφουν και να συγκρίνουν κατοικίες σε διάφορες εποχές και σε διάφορα μέρη του κόσμου. Να συζητούν για ανθρώπους που δεν έχουν σπίτι (άστεγοι).
- Να καταγράφουν τις ανάγκες των αστέγων και να συζητούν για φορείς και υπηρεσίες που δυνητικά μπορούν να τους βοηθήσουν,
- Να αναφέρουν περιπτώσεις και παραδείγματα διαφορετικότητας και προσβασιμότητας.
- Να υποστηρίζουν τις απόψεις τους με επιχειρήματα για τη διαφορετικότητα του κάθε ατόμου/ πολίτη.

1.3.Αξίες: ευτυχία, φροντίδα

- Να αναφέρουν αξίες όπως η ευτυχία και η φροντίδα.
- Να περιγράφουν στιγμές ευτυχίας.
- Να αναγνωρίζουν τη σημασία της φροντίδας του ανθρώπου προς τον εαυτό του και προς τους άλλους, προς το περιβάλλον και προς καθετί σε αυτό.
- Να αναφέρουν τι κάνει ευτυχισμένους τους/τις ίδιους/-ες και πώς μπορούν να το πετύχουν.
- Να συγκρίνουν καταστάσεις: ευτυχία – δυστυχία.

1.4. Κυκλοφοριακή αγωγή/ Ο μαθητής ως πεζός/ Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας

- Να εκφράζουν στην τάξη τις εμπειρίες τους: Πώς μετακινούνται καθημερινά.
- Να καταγράφουν με ζωγραφιές και λέξεις πώς πρέπει να συμπεριφέρονται όταν περπατούν, πού περπατούν, πού στέκονται, τι χρειάζεται να προσέχουν οι πεζοί και ιδιαίτερα τα παιδιά όταν κυκλοφορούν.
- Να αναγνωρίζουν τα ανθρωπάκια για τους πεζούς (τον Σταμάτη και τον Γρηγόρη) και τα συνδέουν με ανάλογες συμπεριφορές.
- Να συνδέουν σήματα κυκλοφορίας με οδική συμπεριφορά.
- Να ομαδοποιούν διάφορα μέσα συγκοινωνίας (ξηράς, θάλασσας, αέρα/ δίκυκλα, τετράτροχα/ παλαιότερα, σύγχρονα).

2. Κοινωνικές σχέσεις

*Εγώ και οι άλλοι-Ζώντας μαζί
Οικογένεια
Παρελθόν και ιστορία*

2.1.Οι πρώτες μου ομάδες

- Επιδιώκεται οι μαθητές:
- Να αναφέρουν τις συγγενικές σχέσεις.
- Να αναφέρουν γεγονότα και συναισθήματα που έχουν μοιραστεί με συγγενείς τους.

2.2.Το σχολείο μια μεγάλη οικογένεια

- Να γνωρίζουν τον διευθυντή/ τη διευθύντρια και τον υποδιευθυντή/ την υποδιευθύντρια του σχολείου, τους/ τις διδάσκοντες/-ουσες και άλλους/-ες μαθητές/-τριες του σχολείου τους.
- Να περιγράφουν τη ζωή στο σχολείο τους.
- Να αναγνωρίζουν τη σημασία της ασφάλειάς τους στο σχολείο.

▪ Να διατυπώνουν και να καταγράφουν κανόνες της τάξης και του σχολείου τους. ▪ Να ευαισθητοποιούνται σε θέματα φροντίδας του σχολείου. 2.3.Διαπροσωπικές σχέσεις ▪ Να θέτουν ερωτήματα για να ζητούν διευκρινίσεις σε περιπτώσεις που παρατηρούνται διαφωνίες και κρίσεις. ▪ Να δίνουν ακριβείς απαντήσεις εξηγώντας τι συνέβη, πότε, πού, με ποιον, αν συνέβη πολλές φορές, πώς αισθάνθηκε. ▪ Να προτείνουν τρόπους επίλυσης διαφορών. ▪ Να εντοπίζουν ανθρώπους που μπορούν να βοηθήσουν στη διαχείριση μιας κρίσης. 2.4.Λαϊκός πολιτισμός ▪ Να περιγράφουν εκθέματα ενός σχολικού μουσείου. ▪ Να δημιουργούν ένα μουσείο στο σχολείο τους. ▪ Να αντιλαμβάνονται πως κάθε σχολείο έχει τη δική του ιστορία.	
3. Επιχειρηματικότητα	<i>Ο κόσμος της εργασίας και της εκπαίδευσης</i> <i>Παρελθόν και ιστορία</i> <i>Εγώ και οι άλλοι-Ζώντας μαζί</i>
3.1. Μικροί καταναλωτές ▪ Να συγκεντρώνουν, να αναλύουν και να ερμηνεύουν δεδομένα που αφορούν μια αγορά. ▪ Να υποστηρίζουν τις απόψεις τους με επιχειρήματα σε ό,τι αφορά αγορές. ▪ Να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις σε ό,τι αφορά αγορές προϊόντων. 3.2.Συναλλαγές ▪ Να διαφοροποιούν τις ανάγκες από τις επιθυμίες με βάση έρευνα σε διάφορα δεδομένα. ▪ Να συγκρίνουν τιμές με στόχο συμφέρουσες αγοραστικές επιλογές. ▪ Να πραγματοποιούν απλές συναλλαγές με χρήματα/κάρτα. ▪ Να αξιοποιούν κατάλληλα επικοινωνιακά ρεπερτόρια κατά τις συναλλαγές τους. 3.3. Ομάδες επαγγελματιών ▪ Να ονομάζουν κατηγορίες επαγγελματιών. ▪ Να περιγράφουν τις υπηρεσίες που προσφέρει ο κάθε επαγγελματίας στο κοινωνικό σύνολο. ▪ Να εξηγούν γιατί το κάθε επάγγελμα είναι διαφορετικό και χρήσιμο. ▪ Να ονομάζουν εργαλεία που χρησιμοποιεί ο κάθε επαγγελματίας και τον χώρο όπου εργάζεται. ▪ Να ονομάζουν επαγγέλματα που έχουν πια χαθεί.	
4. Ο τόπος, η χώρα, ο πλανήτης που ζω	<i>Κατοικία, συνοικία, πόλη</i> <i>Γεωγραφία</i> <i>Φύση και τεχνολογία</i>

4.1. Ο τόπος που ζω – Η συνοικία μου

- Να εντοπίζουν τον τόπο όπου ζουν με ένα ψηφιακό εργαλείο.
- Να εντοπίζουν το σχολείο τους και άλλους χώρους της συνοικίας τους με ένα ψηφιακό εργαλείο.
- Να περιγράφουν καθημερινές διαδρομές, με βάση ένα σχεδιάγραμμα που αναπαριστά τη συνοικία τους, από μια θέση σε άλλη θέση.
- Να αναπαριστούν με χρήση απλών συμβόλων σε μια κάτοψη της συνοικίας τους κτίρια ή χώρους σε αυτή.

4.2. Η πόλη ή το χωριό μου

- Να συλλέγουν ή να αξιοποιούν δεδομένα που τους δίνονται ώστε να παρατηρούν και να εντοπίζουν τα γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά του τόπου τους.
- Να παρατηρούν και να περιγράφουν εικονογραφημένο υλικό διαφορετικών τόπων.
- Να εντοπίζουν ομοιότητες και διαφορές ως προς τα γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά διαφορετικών τόπων.
- Να ταξινομούν το παραπάνω υλικό ανάλογα με τα γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά.
- Να καταγράφουν τα γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά του κάθε τόπου και να αντιστοιχίζουν τα χαρακτηριστικά ενός τόπου με την ονομασία που ταιριάζει (ορεινός, πεδινός, παραθαλάσσιος, νησιωτικός).

4.3. Αλλαγές στον ουρανό και στη γη του τόπου μου

- Να παρατηρούν τις αλλαγές στη θέση του ήλιου κατά τη διάρκεια της ημέρας στην αυλή του σχολείου.
- Να εντοπίζουν την ανατολή του ήλιου με παρατήρηση.
- Να αναγνωρίζουν και τα υπόλοιπα σημεία του ορίζοντα στην αυλή του σχολείου τους.
- Να αναγνωρίζουν τα σημεία του ορίζοντα και στην τάξη τους.
- Να διαπιστώνουν τη διαφορά της διάρκειας της ημέρας κατά τη διάρκεια του χειμώνα, της άνοιξης και του φθινοπώρου.
- Να παρατηρούν τις αλλαγές στις φάσεις της Σελήνης από νύχτα σε νύχτα και για έναν μήνα.
- Να εντοπίζουν φυσικές αλλαγές που έγιναν στον τόπο στο πέρασμα του χρόνου.
- Να εντοπίζουν τα τεχνητά έργα, καθώς και άλλες επεμβάσεις των ανθρώπων στον τόπο τους και να επιχειρηματολογούν για τις θετικές και αρνητικές συνέπειες των έργων.

4.4. Ο καιρός και οι εποχές στον τόπο που ζω

- Να ερευνούν τον καιρό που επικρατεί στον τόπο τους από το πρωί έως το βράδυ, από μέρα σε μέρα και για μία εβδομάδα και για διαφορετικές εβδομάδες.
- Να περιγράφουν τον καιρό με όρους: ζέστη, κρύο, βροχή, συννεφιά, λιακάδα, άνεμος κ.λ.π.
- Να καταγράφουν τον καιρό της κάθε μέρας σε ειδικό πλαίσιο που αναρτούν στην τάξη τους με σύμβολα που χρησιμοποιούν οι επιστήμονες για τον καιρό.
- Να καταγράφουν τον καιρό σε ένα πλαίσιο κάθε μέρα για μία εβδομάδα σε κάθε εποχή του χρόνου (φθινόπωρο, χειμώνα, άνοιξη).

▪ Να συγκρίνουν τον καιρό της παραπάνω εβδομάδας στις τρεις διαφορετικές εποχές και να διαπιστώνουν ομοιότητες και διαφορές. ▪ Να συγκρίνουν τις καιρικές συνθήκες και τα γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά σε έναν τόπο με τη ζωή και τις δραστηριότητες των κατοίκων	
5. Ποιότητα ζωής	<i>Εορτασμοί, έθιμα και μόδες</i> <i>Υγεία και φαγητό</i> <i>Παιχνίδι και ελεύθερος χρόνος</i>
5.1.Ιδιαίτερες ημέρες και γιορτές ▪ Να ονομάζουν τις σημαντικότερες γιορτές που γιορτάζονται στην Ελλάδα. ▪ Να περιγράφουν ήθη και έθιμα που σχετίζονται με αυτές. ▪ Να αφηγούνται προσωπικές τους εμπειρίες σχετικές με αυτές τις γιορτές. 5.2.Υγιεινή διατροφή ▪ Να περιγράφουν τις κατηγορίες τροφίμων. ▪ Να γνωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά της μεσογειακής διατροφής. ▪ Να αξιολογούν τη διατροφική αξία μιας συνταγής (υψηλή, μέτρια, χαμηλή) 5.3. Παιχνίδι και ελεύθερος χρόνος ▪ Να περιγράφουν τις δραστηριότητες που επιλέγουν στον ελεύθερο χρόνο τους. ▪ Να ονομάζουν διάφορα είδη παιχνιδιών (ομαδικά, ατομικά, επιτραπέζια, ηλεκτρονικά...) ▪ Να περιγράφουν πώς παίζεται το αγαπημένο τους παιχνίδι.	
6. Ελληνικός πολιτισμός	<i>Λογοτεχνία και τέχνη</i> <i>Παρελθόν και ιστορία</i> <i>Παιχνίδι και ελεύθερος χρόνος</i>
6.1.Ελληνικά παραδοσιακά παραμύθια ▪ Να αφηγούνται ελληνικά παραδοσιακά παραμύθια. ▪ Να βρίσκουν στοιχεία ενδεικτικά του ελληνικού πολιτισμού στα παραδοσιακά παραμύθια. 6.2.Θέατρο ▪ Να ονομάζουν τα βασικά μέρη ενός σύγχρονου θεάτρου. ▪ Να ονομάζουν τα βασικά μέρη ενός αρχαίου ελληνικού θεάτρου. ▪ Να συγκρίνουν τα δυο είδη θεάτρων και να εντοπίζουν ομοιότητες και διαφορές. ▪ Να περιγράφουν τις διαδικασίες που ακολουθούνταν πριν την παρουσίαση μιας αρχαίας ελληνικής παράστασης. 6.3.Λαϊκή παράδοση, τραγούδια, μουσική ▪ Να γνωρίσουν παραδοσιακά ελληνικά τραγούδια. ▪ Να ονομάζουν ελληνικά παραδοσιακά μουσικά όργανα. ▪ Να εντοπίζουν και να περιγράφουν τα χαρακτηριστικά της ελληνικής μουσικής παράδοσης.	

2^{ος} κύκλος

2.Κύκλος

2.1. Ελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία

2.1.1. Γενικοί εκπαιδευτικοί στόχοι διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας

Σε αυτόν τον κύκλο οι μαθητές/-τριες πρέπει να έχουν τη βασική επικοινωνιακή ικανότητα, δηλαδή να μπορούν να χρησιμοποιούν την ελληνική γλώσσα στον προφορικό και στον γραπτό λόγο, τυπικό ή φιλικό, για να ανταποκρίνονται σε καθημερινές ανάγκες και καταστάσεις επικοινωνίας. Πρέπει να είναι σε θέση να κατανοούν προτάσεις και εκφράσεις οι οποίες εμφανίζονται συχνά και συνδέονται με προσωπικές και οικογενειακές πληροφορίες, αγορά, ψυχαγωγία κτλ. Πρέπει να μπορούν να επικοινωνούν χρησιμοποιώντας βασικές γλωσσικές δεξιότητες σε καθημερινές καταστάσεις/συνθήκες, που απαιτούν απλή και άμεση ανταλλαγή πληροφοριών γύρω από οικεία θέματα. Ακόμη πρέπει να είναι σε θέση να ανταλλάσσουν πληροφορίες για θέματα ρουτίνας ή άμεσης ανάγκης.

Σε καταστάσεις έμμεσης επικοινωνίας, οι μαθητές πρέπει να μπορούν να κατανοούν την ουσία και ορισμένες λεπτομέρειες ενός προφορικού ή γραπτού κειμένου.

Επίσης, οι μαθητές πρέπει να γνωρίζουν ακόμη τις σχετικές κοινωνικές συνήθειες, γλωσσικές (να γνωρίζουν τους γλωσσικούς τρόπους για να τραβούν την προσοχή των άλλων, να απευθύνονται στους συνομιλητές τους, να παίρνουν τον λόγο, να ολοκληρώνουν την επικοινωνία, να επιλέγουν τον βαθμό επισημότητας ή οικειότητας κτλ.) και μη γλωσσικές (να γνωρίζουν τους τρόπους φυσικής επαφής, χειραψία, φίλημα, χειρονομίες κτλ.), να είναι εξοικειωμένοι ως ένα βαθμό με βασικά χαρακτηριστικά του σύγχρονου ελληνικού πολιτισμού, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την καθημερινή ζωή, τις συνθήκες διαβίωσης, τις διαπροσωπικές σχέσεις, την κοινωνική ζωή, τις βασικές αξίες και νοοτροπίες.

2.1.2. Ειδικό εκπαιδευτικό στόχο διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας

Κατανόηση Γραπτού Λόγου (ΚΓΛ)	Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση ▪ να διαβάζουν αρχικά πολύ μικρά απλά κείμενα, να βρίσκουν συγκεκριμένες προβλέψιμες πληροφορίες σε γνώριμα θέματα και να καταλαβαίνουν σύντομη και απλή προσωπική αλληλογραφία, τυπική ή φιλική.
---	--

	▪ να συμπεραίνουν το πιθανό νόημα των άγνωστων λέξεων που θα έχουν, βασισμένοι στην κεντρική ιδέα του κειμένου πάνω σε καθημερινά, συγκεκριμένα, οικεία θέματα. ▪ να κατανοούν το γενικό νόημα, καθώς και ουσιαστικές λεπτομέρειες γραπτών κειμένων που συνδέονται με τις καταστάσεις επικοινωνίας οι οποίες περιγράφονται και με τις θεματικές περιοχές που ορίζονται σε αυτόν τον κύκλο. Πιο συγκεκριμένα, τα είδη του γραπτού λόγου που περιλαμβάνονται σε αυτό το επίπεδο είναι ▪ ανακοινώσεις, αγγελίες, αφίσες, διαφημίσεις, διαφημιστικά έντυπα, οδηγοί (οδηγός πόλης, τουριστικός οδηγός, χάρτες κτλ.), επιγραφές, τιμοκατάλογοι, τηλεφωνικός κατάλογος, δρομολόγια, ώρες λειτουργίας (καταστημάτων, μουσείων, πολιτιστικών χώρων κτλ.), λογαριασμοί, εισιτήρια, ραδιοτηλεοπτικά προγράμματα, έντυπα (που πρέπει να συμπληρωθούν κατά την άφιξή του στη χώρα, για τη διαμονή σε ξενοδοχεία κτλ.), σήματα, πινακίδες (οδικές ή σε εσωτερικούς χώρους, π.χ. σε καταστήματα, νοσοκομεία κτλ.), δελτία καιρού, απλά ενημερωτικά σημειώματα, σημειώματα και μηνύματα χειρόγραφα ή ηλεκτρονικά, σύντομες περιγραφές ατόμων, γεγονότων, αντικειμένων, χώρων κτλ., προσωπική αλληλογραφία (γράμμα, κάρτα, τηλεγράφημα), απλές οδηγίες χρήσης προϊόντων και μηχανημάτων. ▪ οδηγίες χρήσης (σε αυτόματα μηχανήματα τραπεζών, σε συσκευές κτλ.) σήματα (πινακίδες στον δρόμο, σήματα τροχαίας), προγράμματα τηλεόρασης / ραδιοφώνου / θεάτρου, ανακοινώσεις, ενημερωτικά φυλλάδια, έντυπα, δρομολόγια, σύντομες αναφορές, σημειώματα, απλά άρθρα σε εφημερίδες και περιοδικά, αγγελίες προσφοράς και ζήτησης εργασίας, τυπική ή προσωπική αλληλογραφία, η οποία περιλαμβάνει περιγραφή ανθρώπων, αντικειμένων, χώρων, γεγονότων, αντιδράσεων και επιθυμιών.
Κατανόηση Προφορικού Λόγου (ΚΠΑ)	Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση ▪ να καταλαβαίνουν κείμενα προφορικού λόγου, σε τυπικό ή φιλικό ύφος, περιορισμένης διάρκειας, με απλή δομή και με πληροφορίες που δίνονται με σαφήνεια και λογική σειρά, χωρίς αναδρομές στο παρελθόν και επαναφορά στο παρόν, χωρίς την εμπλοκή πολλών προσώπων και γεγονότων, να κατανοεί φράσεις και λεξιλόγιο με την υψηλότερη συχνότητα εμφάνισης που συνδέονται με τομείς άμεσης προσωπικής εμπειρίας (οικογένεια, αγορά, εργασία, διασκέδαση, ασχολίες κτλ.). ▪ να καταλαβαίνουν τα κύρια σημεία αλλά και κάποιες ουσιαστικές λεπτομέρειες ενός σχετικά απλού

	προφορικού λόγου που εκφέρεται σε φυσικό, αλλά όχι ιδιαίτερα θορυβώδες περιβάλλον, με την προφορά της κοινής νέας ελληνικής γλώσσας ή όσο γίνεται πλησιέστερα προς αυτήν, σε ρυθμό που είναι λίγο πιο αργός από τον κανονικό και αφορά οικεία θέματα σχετικά με την εργασία, την εκπαίδευση, την ψυχαγωγία κτλ. ▪ να κατανοούν τον συνομιλητή τους σε διαπροσωπικές επαφές που προϋποθέτουν τη χρήση τηλεφώνου και να έχουν την ικανότητα να κατανοούν σε φυσικό περιβάλλον το γενικό νόημα αλλά και τα κύρια σημεία μιας απλής συνομιλίας μεταξύ δύο φυσικών ή μη φυσικών ομιλητών, οι οποίοι χρησιμοποιούν την ελληνική γλώσσα ως μέσο επικοινωνίας, πάνω σε θέματα που είναι σχετικά με τις εμπειρίες των μαθητών. ▪ να καταλαβαίνουν το κύριο νόημα μικρών προφορικών κειμένων, που εκφέρονται με αργή αλλά φυσική ροή λόγου, όπως απλές δημόσιες ανακοινώσεις (σε σταθμούς μέσων συγκοινωνίας, σε καταστήματα κτλ.), τηλεφωνικές πληροφορίες (σχετικά με την ώρα, τους κινηματογράφους, τα θέατρα, τα νοσοκομεία κτλ.), δελτία καιρού από την τηλεόραση, κοινές οδηγίες που δίνονται από κρατικούς υπαλλήλους (στην αστυνομία, την τροχαία, το τελωνείο κτλ.), διηγήσεις, περιγραφές γεγονότων, ατόμων, αντικειμένων, χώρων κτλ. ▪ να καταλαβαίνουν τα κύρια σημεία τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών προγραμμάτων για επίκαιρα γεγονότα ή θέματα προσωπικού ή εκπαιδευτικού ενδιαφέροντος των μαθητών, αλλά και τις ουσιαστικές λεπτομέρειες προφορικών κειμένων, τα οποία είναι σχετικά με τις καταστάσεις επικοινωνίας που αναφέρονται σε αυτόν τον κύκλο, ως προς την προσωπική ζωή, τις συνθήκες διαβίωσης, την απασχόληση ή το επάγγελμα, την εκπαίδευση, τον ελεύθερο χρόνο, τα ταξίδια, τα καταναλωτικά αγαθά, την αγορά, τις κοινωνικές σχέσεις. Τα κείμενα πρέπει ▪ να έχουν σαφή νοηματική και γλωσσική δομή, οι πληροφορίες που παρέχονται να είναι εμφανείς και τα θέματα να είναι οικεία ή σχετικά με τα άμεσα προσωπικά ενδιαφέροντα των μαθητών. ▪ να περιλαμβάνουν συνομιλίες ανάμεσα σε δύο φυσικούς ομιλητές, ή μη φυσικούς ομιλητές οι οποίοι χρησιμοποιούν την ελληνική γλώσσα ως μέσο επικοινωνίας και συζητούν για θέματα που σχετίζονται με τις εμπειρίες των μαθητών ή με τις θεματικές περιοχές που ορίζονται σ' αυτόν τον κύκλο, όπως δημόσιες ανακοινώσεις ή πληροφορίες (σταθμός λεωφορείων, τρένων, αεροδρομίων κτλ.), μηνύματα και πληροφορίες μέσω τηλεφώνου (δρομολόγια, αυτόματος τηλεφωνητής κτλ.), δελτίο καιρού (τηλεόραση,
--	---

	ραδιόφωνο), πληροφορίες για την κίνηση στους δρόμους (ραδιόφωνο κτλ.), διαφημίσεις, οδηγίες που δίνονται από υπαλλήλους σε διάφορες υπηρεσίες, ή οδηγίες στον δρόμο, διηγήσεις και απλές περιγραφές γεγονότων, ατόμων, αντικειμένων, χώρων.
Παραγωγή Γραπτού Λόγου (ΠΓΛ)	Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση ▪ να γράφουν σε τυπικό ή φιλικό ύφος κείμενα περιορισμένου μήκους με απλή δομή, στα οποία πρέπει να είναι σε θέση να παραθέτουν με λογική σειρά τις απόψεις και τις ιδέες τους για θέματα που γνωρίζουν και να δίνουν βασικές πληροφορίες, όπως απλά, σύντομα σημειώματα και μηνύματα σχετικά με θέματα άμεσης ανάγκης και απλά προσωπικά γράμματα (για να ευχαριστήσουν κάποιον). ▪ να συμπληρώνουν τις απαιτούμενες πληροφορίες σε έντυπα (κατά την άφιξη/αναχώρηση από τη χώρα, σε ξενοδοχεία κτλ.), να γράφουν απλές επιστολές (για να κάνουν κράτηση σε ξενοδοχείο κτλ.), να κρατούν απλές σημειώσεις (να κρατούν ένα όνομα, τηλέφωνο, ένα απλό μήνυμα, μια διεύθυνση κτλ.), να γράφουν απλά μηνύματα, χειρόγραφα ή ηλεκτρονικά, να έχουν προσωπική αλληλογραφία, χρησιμοποιώντας τυπικό ή φιλικό ύφος ανάλογα με την περίπτωση (απλές κάρτες/σημειώματα για χαιρετισμό, συγχαρητήρια, προσκλήσεις κτλ.), απλά προσωπικά γράμματα με θέματα κοινού ενδιαφέροντος προς φίλους, οικογενειακά πρόσωπα ή γνωστούς. ▪ να γράφουν γράμματα τυπικού περιεχομένου που αφορούν αίτηση για δουλειά, έκφραση παραπόνων σε κάποια εταιρεία, σε ξενοδοχεία για κρατήσεις δωματίων ή σε ιδιοκτήτες σπιτιών, σύντομη αναφορά για κάποιο ατύχημα, απλές περιγραφές (ατόμων, αντικειμένων, χώρων, γεγονότων κτλ.), μετάδοση πληροφοριών, εντυπώσεις και προσωπικές απόψεις.
Παραγωγή Προφορικού Λόγου (ΠΠΛ)	Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση ▪ να επικοινωνούν σε απλές καθημερινές υποθέσεις οι οποίες απαιτούν απλή και άμεση ανταλλαγή πληροφοριών γύρω από οικεία θέματα και δραστηριότητες, να παρακολουθούν μια συζήτηση για ένα οποιοδήποτε θέμα της καθημερινής ζωής και να εμπλέκονται σε κοινωνικές πρακτικές που απαιτούν τη χρήση προφορικού λόγου. ▪ να ανταποκρίνονται σε σύντομες κοινωνικές επαφές με φιλικό ή τυπικό λόγο, αν και συνήθως δεν καταλαβαίνουν αρκετά για να «κρατήσουν» μια συνομιλία. Πρέπει να γίνονται κατανοητοί από τους συνομιλητές τους με πολύ σύντομα εκφωνήματα, παρόλες τις παύσεις, τις λανθασμένες τυχόν εκκινήσεις ή αναδιατυπώσεις. Πρέπει να μπορούν να χρησιμοποιούν σειρά προτάσεων και φράσεων για να περιγράψουν με απλό τρόπο την οικογένειά τους, άλλους ανθρώπους, γεγονότα, χώρους, συνθήκες διαβίωσης, το εκπαιδευτικό υπόβαθρό τους και την παρούσα ή πιο πρόσφατη δουλειά τους.

	▪ να δίνουν απλές πληροφορίες για τον εαυτό τους ή για τρίτους, για το χρόνο, τον τόπο, τον τρόπο, την αιτία, να διηγούνται απλές μικρές ιστορίες, να δίνουν απλές οδηγίες, να ζητούν να εξυπηρετηθούν σε καταστήματα, τράπεζες, εστιατόρια, σταθμούς και σε άλλους δημόσιους χώρους και να γνωρίζουν βασικές τεχνικές για να αντιμετωπίζουν προβλήματα επικοινωνίας. ▪ να χρησιμοποιούν κάποια παραγλωσσικά στοιχεία (κινήσεις, στάσεις, εκφράσεις, επιφωνήματα) στην επικοινωνία τους με τους άλλους.
Καταστάσεις Επικοινωνίας	Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση να ανταποκρίνονται στις συνήθεις συναλλαγές της καθημερινής ζωής, οι οποίες απαιτούν τη χρήση γλωσσικών δομών σε μεγάλο βαθμό σταθερών. Ως μέλη της ελληνόφωνης κοινωνίας, είτε ως επισκέπτες, είτε ως προσωρινοί κάτοικοι, πρέπει να είναι σε θέση να εμπλέκονται επιτυχώς σε όλες τις καταστάσεις επικοινωνίας που περιγράφονται παρακάτω: A. Προσωπική ζωή μέσα και έξω από το σπίτι ✓ Αναγνώριση ταυτότητας: Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση, στο πλαίσιο μιας συζήτησης, να δώσουν λεπτομερείς πληροφορίες για το άτομό τους και να ζητούν και να κατανοούν τις πληροφορίες που τους δίνει ο συνομιλητής τους. Πρέπει να μπορούν να αναφέρονται, εκτός από την εξωτερική εμφάνιση ενός ατόμου και στον χαρακτήρα του. Ακόμη πρέπει να μπορούν να αναφέρονται με σχετική λεπτομέρεια στην επαγγελματική του απασχόληση και να κατανοούν τις πληροφορίες που τους δίνει ο συνομιλητής τους πάνω στο ίδιο θέμα. ✓ Κατοικία, διαμονή: Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση να δίνουν πληροφορίες προφορικά ή γραπτά σχετικά με την περιοχή διαμονής τους, να κάνουν περιγραφή του σπιτιού τους (του τύπου του σπιτιού, δώροφο, μονοκατοικία, διαμέρισμα), των χώρων που διαθέτει, να αναφέρονται στα τρέχοντα έξοδα συντήρησης του σπιτιού, στα έπιπλα, στον ρουχισμό, στις οικιακές συσκευές και στα μαγειρικά σκεύη που χρησιμοποιούν στο σπίτι και στις υπηρεσίες που παρέχονται (ηλεκτρικό, τηλέφωνο, αέριο, ύδρευση). ✓ Τοποθεσία, περιβάλλον, χλωρίδα, πανίδα, καιρικές συνθήκες: Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση να συγκρίνουν τη μορφολογία του εδάφους της ιδιαίτερης πατρίδας τους, καθώς και της Ελβετίας και της περιοχής διαμονής τους. Πρέπει να μπορούν να μιλούν για το κλίμα ενός τόπου, περιγράφοντας τις καιρικές συνθήκες, ανάλογα με την κάθε εποχή, να μπορούν να ενημερώνονται από τα δελτία καιρού από τα μέσα ενημέρωσης για τις καιρικές συνθήκες που θα επικρατήσουν. Ακόμη πρέπει να μπορούν να καταλαβαίνουν, αλλά να εκφέρουν και τη γνώμη τους

	για θέματα, όπως ρύπανση και προστασία του περιβάλλοντος. ✓ Ελεύθερος χρόνος, διασκέδαση: Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση να εξηγούν στον συνομιλητή τους πώς διαθέτουν τον ελεύθερο χρόνο τους, με τι τους αρέσει να ασχολούνται ερασιτεχνικά, να ρωτούν τον συνομιλητή τους για τα ενδιαφέροντά του και να ανταλλάσσουν απόψεις. Ακόμη πρέπει να μπορούν να μιλούν για τα καλλιτεχνικά και τα πνευματικά τους ενδιαφέροντα. Πρέπει να μπορούν να ενημερώνονται, από διάφορα ενημερωτικά έντυπα και σχετικές καταχωρίσεις στον τύπο, για καλλιτεχνικές εκδηλώσεις, να καταλαβαίνουν οδηγούς διασκέδασης, να ζητούν πληροφορίες για τις ώρες λειτουργίας ή επισκέψεων (εκθέσεις, μουσεία κτλ.), για τις τιμές εισόδου, τις ώρες παραστάσεων ή προβολών, για το είδος των θέσεων (πλατεία, εξώστης) και να εξασφαλίζουν θέσεις εκ των προτέρων, αν χρειάζεται. ✓ Κοινωνικές σχέσεις: Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση, εκτός από τις προσωπικές τους σχέσεις με το άμεσο περιβάλλον τους, να μπορούν να συμμετέχουν ως μέλη σε διάφορους ομίλους, οργανώσεις, ομάδες, στις διάφορες κοινωνικές εκδηλώσεις του σχολείου και να μπορούν να πραγματοποιούν διάφορες δραστηριότητες σε συνεργασία με άλλους. Ακόμη, πρέπει να είναι εξοικειωμένοι με τις κοινωνικές συνήθειες γλωσσικές και παραγλωσσικές και τους κοινωνικούς τύπους της Ελβετίας. ✓ Υγεία, κατάσταση του οργανισμού: Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση να μιλούν για θέματα υγείας που αφορούν τους ίδιους ή κάποιους άλλους, για θέματα υγιεινής και να προμηθεύονται αυτά που τους είναι απαραίτητα για την υγιεινή του σώματός τους, να αναφέρονται ή να ζητούν πληροφορίες για τις διάφορες ασφάλειες που προσφέρονται ή που οι ίδιοι έχουν ή στις οποίες θα ήθελαν να εγγραφούν μέλη. Ακόμη πρέπει να μπορούν να ζητούν και να δίνουν πληροφορίες για ιατρική βοήθεια, για υπηρεσίες άμεσης ανάγκης και να καταλαβαίνουν ανακοινώσεις σχετικές με τα εφημερεύοντα φαρμακεία, νοσοκομεία, κλινικές και εξωτερικά ιατρεία. B. Καθημερινή ζωή: Δραστηριότητες μέσα στο σπίτι ✓ Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση να αναφέρονται λεπτομερώς στις δραστηριότητες μέσα στο σπίτι και να ανταλλάσσουν πληροφορίες και γνώμες σχετικές με τις ευκολίες ή παροχές υπηρεσιών γι' αυτού του είδους τις δραστηριότητες. Γ. Δραστηριότητες έξω από το σπίτι ✓ Αγορά: Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση να κινούνται στην αγορά, να αναγνωρίζουν ονόματα
--	---

	καταστημάτων, να συναλλάσσονται με τους πωλητές και να ζητούν και να παίρνουν τις πληροφορίες που τους χρειάζονται σχετικά με το προϊόν που θέλουν να αγοράσουν, για την τιμή του, την έκπτωση που θα μπορούσαν να έχουν, τον τρόπο πληρωμής. Ακόμη, πρέπει να μπορούν να καταλαβαίνουν διαφημίσεις σε περιοδικά, εφημερίδες και έντυπα για καταστήματα και για διάφορα προϊόντα, τους όρους αγοράς τους, να κατανοούν απλές εξηγήσεις σχετικές με το είδος, τη χρήση και τις οδηγίες χρήσης που αναγράφονται πάνω στο προϊόν. ✓ Διατροφή: Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση να ξέρουν τα ονόματα των βασικών τροφίμων, τα ονόματα κάποιων ποτών, να συζητούν με τους πωλητές τροφίμων για την ποιότητα και την τιμή τους και να προμηθεύονται τα προϊόντα που επιθυμούν. Επίσης να παίρνουν πληροφορίες από διαφημιστικά έντυπα για εστιατόρια, ταβέρνες, μενού, δυνατότητες διανομής των διάφορων παρασκευασμάτων στο σπίτι και να τις χρησιμοποιούν ανάλογα με τις ανάγκες τους. Σε περίπτωση που βρίσκεται σε ένα εστιατόριο ή ταβέρνα να ζητούν εξηγήσεις για τα διάφορα πιάτα που προσφέρονται, ώστε να μπορούν να παραγγέλνουν αυτό που θέλουν, να ζητούν, να ελέγχουν και να πληρώνουν τον λογαριασμό. Ακόμη πρέπει να μπορούν να ανταλλάσσουν γνώμες πάνω στο θέμα της διατροφής ζητώντας και δίνοντας πληροφορίες. ✓ Εκπαίδευση/επαγγελματικός χώρος: Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση να ανταλλάσσουν πληροφορίες και γνώμες πάνω σε θέματα εκπαίδευσης στην Ελβετία και στην Ελλάδα (τύποι σχολείων, χρόνος φοίτησης, εξετάσεις κτλ.). Πρέπει να μπορούν να πληροφορούνται και να ανταποκρίνονται, ως προς το τυπικό μέρος, στις απαιτήσεις φοίτησης και στις υποχρεώσεις τους απέναντι στο εκπαιδευτικό ίδρυμα που παρακολουθούν. Ως προς τον επαγγελματικό χώρο, πρέπει να μπορούν να διαβάζουν τις μικρές αγγελίες για προσφορά και ζήτηση εργασίας, να κάνουν ερωτήσεις και να καταλαβαίνουν τις απαντήσεις σχετικά με το είδος της προτεινόμενης εργασίας, τα καθήκοντά τους, τις συνθήκες εργασίας, τις υποχρεώσεις των εργαζομένων, το ωράριο, τις αποδοχές τους, τον ελεύθερο χρόνο τους, τις διακοπές τους. Ακόμη πρέπει να μπορούν να παίρνουν μέρος στην κοινωνική ζωή της εταιρείας ή της υπηρεσίας στην οποία εργάζονται, να ενημερώνονται για τις κοινωνικές παροχές και να τις χρησιμοποιούν και να καταλαβαίνουν τους κανονισμούς και τις οδηγίες για την προστασία και την ασφάλειά τους. ✓ Δημόσιες υπηρεσίες: Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση, όταν έρχεται σε επαφή με διοικητικούς
--	---

	υπαλλήλους, να έχουν την ικανότητα να συμπληρώνουν τα απαραίτητα έντυπα, να ζητούν πληροφορίες, διευκρινίσεις, εξηγήσεις ή να τους επαναλάβουν κάτι που δεν κατάλαβαν σε μια πληροφορία ή σε κάποιο έγγραφο. Γενικά, πρέπει να μπορούν να εξυπηρετούνται σε τράπεζες, επιχείρηση ηλεκτρισμού, οργανισμό ύδρευσης, ταχυδρομείο, οργανισμούς τηλεφώνου, αστυνομία, διπλωματικές υπηρεσίες, έλεγχο αεροδρομίων/σταθμών, τελωνείο, τμήμα αλλοδαπών κά.. Αν είναι υποχρεωμένοι, να μπορούν να ζητούν τη βοήθεια υπηρεσιών άμεσης ανάγκης, όπως αστυνομία, άμεση επέμβαση, πρώτες βοήθειες, πυροσβεστική. ▪ Μετακίνηση/ταξίδια: Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση να εκφράζουν τη γνώμη τους και να ζητούν τη γνώμη των άλλων συνομιλητών τους σχετικά με τα ταξίδια για διακοπές ή για δουλειά μέσα ή έξω από τη χώρα, να αναφέρονται στα μέσα συγκοινωνίας, στην κατάσταση των δρόμων, τη σηματοδότηση, τα συνεργεία αυτοκινήτων, τα πρατήρια βενζίνης, τα καταλύματα και τις αποσκευές που μπορεί να φέρουν μαζί τους. Ειδικότερα, πρέπει να μπορούν να κλείνουν θέση και να βγάζουν εισιτήριο, να ζητούν πληροφορίες για τη διάρκεια του ταξιδιού, για τυχόν καθυστερήσεις ή για το πώς μπορούν να πάνε στο μέρος που θέλουν, αν ταξιδεύουν με ιδιωτικό μέσο μεταφοράς.
Λεξιλόγιο (ΛΞΓ)	Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση ▪ να χρησιμοποιούν, εκτός από το λεξιλόγιο που έχουν αποκομίσει από τον πρώτο κύκλο, λεξιλόγιο που αντιστοιχεί στις καταστάσεις επικοινωνίας που παρουσιάζονται σ' αυτό το επίπεδο και τους γλωσσικούς ενδείκτες που είναι απαραίτητοι για την επιτέλεση των γλωσσικών λειτουργιών. ▪ να εκφράζονται, να γίνονται κατανοητοί και να εκπληρώνουν τις επικοινωνιακές τους ανάγκες, αν και συνήθως ο λόγος τους χαρακτηρίζεται από διστακτικότητα και πολλές περιφράσεις. Έμφαση δίνεται ▪ στο λεξιλόγιο που αφορά τον χώρο (μέσα, έξω, κοντά στην πόλη κτλ.), τον χρόνο (σήμερα, αύριο, την Τετάρτη κτλ.), τα ρήματα κινήσεως (<i>πάω, φεύγω, έρχομαι, φτάνω</i> κτλ.), τις κοινές καθημερινές δραστηριότητες μέσα, έξω από το σπίτι, στον χώρο επαγγελματικής απασχόλησης, εκπαίδευσης και διασκέδασης που δίνονται στις καταστάσεις επικοινωνίας. ▪ στα ρήματα που χρησιμοποιούνται για να εκφράσουν γνώσεις, γνώμες, απόψεις, και συναισθήματα (<i>νομίζω, πιστεύω, ξέρω, λέω ότι, χαίρομαι, λυπάμαι</i> κτλ.).
	Οι μαθητές/-τριες πρέπει

Κοινωνιοπολιτισμική Ικανότητα	▪ να έχουν τις βασικές γνώσεις ως προς το κοινωνικοπολιτισμικό επίπεδο της Ελλάδας και επιπλέον να είναι ενημερωμένοι για τις συνθήκες διαβίωσης, τις κοινωνικές συμβάσεις που διέπουν διάφορες δραστηριότητες όπως μια πρόσκληση για επίσκεψη (πώς μπορούν να δεχτούν ή να αρνηθούν χωρίς να είναι αγενείς, πόσο ακριβείς πρέπει να είναι στην ώρα άφιξης, πώς πρέπει να είναι ντυμένοι, αν πρέπει να φέρουν γλυκά ή λουλούδια, αν πρέπει να σχολιάσουν το φαγητό, τον χώρο του σπιτιού, για ποια ζητήματα είναι αποδεκτό να συζητήσουν ή να ρωτήσουν, πόσο πρέπει να μείνουν κτλ.). Επιπλέον, οι μαθητές πρέπει να μπορούν να αντιλαμβάνονται τους βασικούς κανόνες που διέπουν τη χρήση ή τη μη χρήση του «πληθυντικού της ευγένειας» σε συνάρτηση με παράγοντες όπως η ευγένεια, ο σεβασμός, η οικειότητα κτλ. ▪ να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν και να κατανοούν τη χρήση και τη σημασία παραγλωσσικών στοιχείων όπως η χειραψία, η σωματική επαφή και εγγύτητα, το χαμόγελο, το αγκάλιασμα, τα φιλιά, οι χειρονομίες ή οι γκριμάτσες που δηλώνουν κατάφαση ή άρνηση, δείξη, άγνοια, απορία, χαρά, δυσαρέσκεια, χειρονομίες σε εστιατόρια, ταβέρνες, καφετέριες, που καλούν τον σερβιτόρο για παραγγελία κατά την άφιξη ή για τον λογαριασμό πριν από την αναχώρηση κ.ά.
---	--

2.1.3. Αναλυτική Απεικόνιση του Προγράμματος Σπουδών για τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας

2.1.3.A. 3^η τάξη

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
1. Γραπτά μηνύματα του περιβάλλοντος	Περιβαλλοντικές καταστροφές	Φύση και τεχνολογία
	Προστασία του περιβάλλοντος	
	Μέσα μεταφοράς	

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Κατευθυντικός λόγος (αφίσες, προσκλήσεις, ενημερωτικά φυλλάδια, εγκυκλοπαίδειες)	Να εξοικειώνονται με στοιχειά δομής και περιεχομένου διαφόρων κειμενικών ειδών.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να δομούν νέες και απαιτητικές εργασίες και να τα συνδέουν με προηγούμενη εμπειρία.
ΚΠΛ	Εξοικείωση με διαφορετικά είδη προφορικού λόγου: οδηγία, ανακοίνωση, συνέντευξη, διαφήμιση κτλ.	Να κατανοούν τη σκοπιμότητα των φραστικών επιλογών του ομιλητή (συντάκτη), η οποία καθορίζεται από την περίσταση επικοινωνίας.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να προσαρμόζονται θετικά στις νέες προκλήσεις, να αντιδρούν γρήγορα στις μεταβαλλόμενες συνθήκες και καταστάσεις και να ανταποκρίνονται σε αυτές προσαρμόζοντας τη συμπεριφορά τους.
ΠΓΛ	βιώματα, γνώσεις, αναγνώσματα Ορθογραφία, τονισμός Αντιγραφή, καλλιγραφία Βασικά σημεία στίξης	Να αντιλαμβάνονται ότι μπορούν να διατυπώνουν τις σκέψεις τους και να επικοινωνούν με τους άλλους όχι μόνο προφορικά αλλά και γραπτά. Να αντιλαμβάνονται τη στενή σχέση ακρόασης, ομιλίας, ανάγνωσης, γραφής. Να αντιγράφουν πιστά και να γράφουν σωστά με σχετική ταχύτητα και με αισθητικώς αποδεκτά γράμματα, λέξεις, φράσεις και προτάσεις τηρώντας τις σωστές αποστάσεις ανάμεσα στα γράμματα και τις λέξεις.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να αντιλαμβάνονται, να αναγνωρίζουν και να αξιολογούν συνειδητά τον εαυτό τους. Αυτό περιλαμβάνει τη γνώση των προσωπικών τους δυνατών και αδύνατων σημείων, των προτιμήσεών τους και όσων αποστρέφονται, και την όσο το δυνατόν πιο αντικειμενική εκτίμηση και αξιολόγηση των συναισθημάτων και της συμπεριφοράς τους.
ΠΠΛ	Παιχνίδια ρόλων, δραματοποιήσεις	Να θέτουν σε λειτουργία μηχανισμούς ακουστικής, απαντητικής ετοιμότητας και βιωματικής συμμετοχής.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να εκφράζονται με σαφήνεια και να κατανοούν τους άλλους
ΛΞΓ	- Οικολογικά προβλήματα, καταστροφές, παγκόσμιες απειλές. - Εναλλακτικές μορφές ενέργειας, μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος. - Μέσα μεταφοράς (στεριάς, θάλασσας και αέρα), μέσα μεταφοράς του χθες και του σήμερα.		
ΓΡΜ	Κατάτμηση λέξεων σε συλλαβές. Λέξεις μονοσύλλαβες, δισύλλαβες, τρισύλλαβες		

	- και πολυσύλλαβες. - Ο τόνος: λέξεις οξύτενες, παροξύτενες και προπαροξύτενες. - Τονικά παρώνυμα. - Διάκριση μεταξύ της, τις και στις. - Βασικές ορθογραφικές συμβάσεις (δίψηφα φωνήεντα και δίψηφα σύμφωνα). Σ, σ και ς. - Άτονες λέξεις. - Δάνειες λέξεις.
--	---

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
2. Οικογένεια	Ιστορία της οικογένειας μου: Γενιές και γενεαλογικό δέντρο.	<i>Παρελθόν και ιστορία</i>
	Διαφορετικές μορφές οικογένειας	<i>Οικογένεια-Παρελθόν και ιστορία</i>
	Κατανομή εργασίας και καθηκόντων στην οικογένεια.	<i>Ο κόσμος της εργασίας και της εκπαίδευσης</i>

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Πολυτροπικά κείμενα	Να διαβάζουν, κατανοώντας συγχρόνως το περιεχόμενο κάθε είδους λόγου κατάλληλου για την ηλικία τους.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να σχεδιάζουν και να διαχειρίζονται την εργασία και τις ενέργειές τους ανεξάρτητα και με δική τους ευθύνη.
ΚΠΑ	Προφορικές διηγήσεις, περιγραφές προσώπων, αντικειμένων, βιωματικές αναδιηγήσεις	Να θέτουν σε λειτουργία μηχανισμούς ακουστικής, απαντητικής ετοιμότητας και βιωματικής συμμετοχής.	Μπορούν να εκφράζουν γλωσσικά διάφορα γεγονότα και να γίνονται κατανοητοί από τους άλλους.
ΠΓΛ	Περιγραφή προσώπου, οικογένειας	Να παρατηρούν και περιγράφουν γραπτά, πρόσωπα, αντικείμενα του περιβάλλοντος.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να συνδυάζουν νέες ιδέες με τις δικές τους παραστάσεις και να βρίσκουν και να εφαρμόζουν νέες και ασυνήθιστες δικές τους προτάσεις και λύσεις.
ΠΠΑ	Αφήγηση προφορικής εμπειρίας	Να ακροώνται, να διατυπώνουν ερωτήματα, να απαντούν, να εξιστορούν, να εξηγούν και να επιχειρηματολογούν με ακρίβεια και αυτοπεποίθηση.	Μπορούν να συμμετέχουν ενεργά και σε διάλογο σε συνεργασία με άλλους.
ΛΞΓ	- Οικογένεια, συγγενικές σχέσεις, ονόματα που δηλώνουν συγγενικά πρόσωπα, μονογονεϊκή, πυρηνική οικογένεια, πατριαρχική, μητριαρχική κοινωνία. - Καθήκοντα και υποχρεώσεις - Καταμερισμός εργασιών.		

ΓΡΜ	▪ Ενεστώτας: Σχηματισμός και χρήση . ▪ Παρατατικός: σχηματισμός και χρήση (1). ▪ Συνδυασμοί φωνηέντων. Δίφθογγοι. Συλλαβισμός. ▪ Διαλυτικά, ενωτικό, απόστροφος. ▪ Συνώνυμα, αντώνυμα.
------------	--

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
3. Εορτασμοί, έθιμα και μόδες	Η μόδα της ένδυσης στο πέρασμα του χρόνου.	<i>Εορτασμοί έθιμα και μόδες</i>
	Επαγγελματική ενδυμασία, ενδυμασία και ρόλος	<i>Ο κόσμος της εργασίας</i>
	Παραδοσιακή ενδυμασία	<i>Παρελθόν και ιστορία</i>
	Γενέθλια και άλλοι σημαντικοί εορτασμοί, διαφορετικοί τύποι εορτασμών	<i>Παιχνίδι και ελεύθερος χρόνος</i>

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Ανάγνωση παραμυθιών και ιστοριών φανταστικών ή πραγματικών	Να εξοικειώνονται με τους εκφραστικούς τρόπους που χρησιμοποιούνται σε κείμενα τα οποία αντιπροσωπεύουν ποικίλες χρήσεις του λόγου.	Μπορούν να εκτιμούν και να αξιολογούν την ποιότητα και τη σημασία των συλλεχθεισών και δομημένων πληροφοριών.
ΚΠΛ	Προφορικές διηγήσεις, περιγραφές προσώπων, αντικειμένων, βιωματικές αναδιηγήσεις	Να ακροώνται, να διατυπώνουν ερωτήματα, να απαντούν, να εξηγούν και να επιχειρηματολογούν με ακρίβεια και αυτοπεποίθηση.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να αντιλαμβάνονται, να αναγνωρίζουν και να αξιολογούν συνειδητά τον εαυτό τους. Αυτό περιλαμβάνει τη γνώση των προσωπικών τους δυνατών και αδύνατων σημείων, των προτιμήσεών τους και όσων αποστρέφονται, και την όσο το δυνατόν πιο αντικειμενική εκτίμηση και αξιολόγηση των συναισθημάτων και της συμπεριφοράς τους.
ΠΓΛ	Στοιχειώδεις γλωσσικές πράξεις (πρόσκληση, ευχή, ανακοίνωση)	Να επιλέγουν τα γλωσσικά ή οπτικά στοιχεία που θα χρησιμοποιήσουν σε ένα πολυτροπικό κείμενο.	Μπορούν να συγκρίνουν πληροφορίες και να δημιουργούν συνδέσεις (δικτυακή σκέψη).
ΠΠΛ	Κείμενα κατευθυντικού λόγου (παράκληση, πρόσκληση, οδηγία)	Να αναγνωρίζουν και να ερμηνεύουν διαθέσεις, προθέσεις, συναισθήματα κ.τ.ό., όπως αποκαλύπτονται από τα εκφραστικά μέσα, τη μορφή και την οργάνωση του περιεχομένου.	Μπορούν να αναγνωρίζουν γλωσσικές μορφές έκφρασης και να κατανοούν το νόημά τους.
ΛΞΓ	▪ Ενδυμασία: παραδοσιακή και σύγχρονη.		

	- Ρούχα και επαγγέλματα (ειδική ορολογία, εργαλεία, εξοπλισμός). - Ρούχα σε διάφορες χώρες της γης. - Ρούχα για ειδικές περιστάσεις (γάμοι, βαφτίσεις, γενέθλια, τελετουργικά...).
ΓΡΜ	- Άρνηση, ερώτηση. Σημεία στίξης. Διπλός τόνος. - Παρομοίωση. - Το ρήμα «είμαι». - Παρατατικός: σχηματισμός και χρήση (2). - Αόριστος: σχηματισμός και χρήση.

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
4. Εγώ και οι άλλοι – ζώντας μαζί	Αυτοπαρουσίαση	<i>Εγώ κι οι άλλοι-Ζώντας μαζί</i>
	Τρόποι καλής συμπεριφοράς	<i>Εορτασμοί, έθιμα, μόδες</i>
	Διαφορετικές ομάδες και πολιτισμοί	<i>Γεωγραφία</i>

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Αναφορικός λόγος (αφήγηση, περιγραφή)	Να διακρίνουν το ουδέτερο από το συναισθηματικό και χιουμοριστικό γράψιμο, το πραγματικό από το εξωπραγματικό περιεχόμενο, τα γεγονότα από τις γνώμες.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να επιλέγουν από ένα εύρος ενδιαφερόντων επιλογών και να αναλαμβάνουν την ευθύνη για τις αποφάσεις που έχουν λάβει.
ΚΠΑ	Καθημερινοί διάλογοι	Να αναγνωρίζουν και να ερμηνεύουν διαθέσεις, προθέσεις, συναισθήματα κ.τ.ό., όπως αποκαλύπτονται από τα εκφραστικά μέσα, τη μορφή και την οργάνωση του περιεχομένου	Γνωρίζουν γενικές και ειδικές κατά θέμα στρατηγικές μάθησης και μπορούν να τις χρησιμοποιούν.
ΠΓΛ	Περιγραφή προσώπου, πολυτροπικά κείμενα	Να χρησιμοποιούν στρατηγικές για να βγάλουν νόημα από τα γλωσσικά, οπτικά και δομικά στοιχεία των κειμένων. Να συνειδητοποιούν τον τρόπο που οργανώνονται οι πληροφορίες των πολυτροπικών κειμένων	Μπορούν να θέτουν στόχους για εργασίες και λύσεις προβλημάτων και να σχεδιάζουν τα βήματα υλοποίησης.
ΠΠΑ	Αναφορικός λόγος (αφήγηση και περιγραφή)	Να αναγνωρίζουν τις διαφορές ανάμεσα σε διαφορετικά είδη προφορικού λόγου (πχ. αφήγηση περιστατικών, περιγραφή προσώπου, ομάδα).	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να επικοινωνούν και να συνεργάζονται με άλλους μαθητές.
ΛΞΓ		- Επίθετα προσδιοριστικά της εμφάνισης, του χαρακτήρα και της συμπεριφοράς. - Τρόποι συμπεριφοράς, ήθη, έθιμα, αξίες. - Χώρες, ήπειροι, πολιτισμοί.	
ΓΡΜ		- Στιγμαίος Μέλλοντας: σχηματισμός και χρήση. - Κλίση αρσενικών ουσιαστικών σε -ας και σε -ης.	

Θεματική ενότητα / υποενότητες		Θεματική ενότητα HSK
5. Λογοτεχνία και Τέχνη	Παραδοσιακά Παραμύθια – θρύλοι - μύθοι	Λογοτεχνία και τέχνη
	Παραμύθια του κόσμου	Γεωγραφία
	Βιβλιοπαρουσίαση	Παιχνίδι και ελεύθερος χρόνος

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεασκές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Αναφορικός λόγος (αφήγηση)	Να διαπιστώνουν, αν ένα κείμενο έχει ανακρίβειες ή ανακολουθίες.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να θέτουν τους δικούς τους στόχους και να τους επιδιώκουν με συνέπεια και αφοσίωση. Να απολαμβάνουν τη μάθηση και είναι πρόθυμοι να αφιερώσουν πολύ χρόνο και ενέργεια σε αυτήν.
ΚΠΑ	Οδηγία, ανακοίνωση, διαφήμιση	Να αναγνωρίζουν τις διαφορές ανάμεσα σε διαφορετικά είδη προφορικού λόγου (π.χ. αφήγηση περιστατικών, περιγραφή σπιτιού, πειράματος κ.ά.).	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να προσαρμόζονται θετικά στις νέες προκλήσεις, να αντιδρούν γρήγορα στις μεταβαλλόμενες συνθήκες και καταστάσεις και να ανταποκρίνονται σε αυτές προσαρμόζοντας τη συμπεριφορά τους.
ΠΓΛ	Αφήγηση ιστορίας που βίωσε ή φαντάστηκε	Να εξιστορούν γραπτά με χρονολογική σειρά γεγονότα που βίωσε (προσωπική του εμπειρία). Να γράφουν τη συνέχεια μιας ιστορίας που διάβασε. Να επινοούν και να γράφουν μια φανταστική ιστορία.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να ενταχθούν σε μία ομάδα ή τάξη, χωρίς να χάνουν τον εαυτό τους ή να κυριαρχούν πάνω στους άλλους.
ΠΠΑ	Παραμύθια και διηγήματα	Να περιγράφουν και να αφηγούνται γεγονότα. Να αφηγούνται από μνήμης. Να ανακοινώνουν σε ακροατήριο.	Μπορούν να προετοιμάσουν τα αποτελέσματα σε διάφορες μορφές παρουσίασης και να τα παρουσιάσουν σε άλλους.
ΛΞΓ	▪ Φράσεις έναρξης και λήξης παραμυθιού. ▪ <i>Πρίγκιπας, νεράιδα, μάγισσα, παλάτι, μαγεμένος.</i> ▪ <i>Νάνος, γίγαντας, ζωτικά, καλικάντζαροι.</i>		
ΓΡΜ	▪ Όμοια σύμφωνα (κκ, λλ, μμ, νν, ππ, ρρ, σσ, ττ). ▪ Κλίση αρσενικών ουσιαστικών σε -ος. ▪ Κύρια και κοινά ουσιαστικά.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες		Θεματική ενότητα HSK
6. Υγεία και φαγητό	Υγιεινά τρόφιμα και ποτά, διατροφικές συνήθειες.	Υγεία και φαγητό
	Υγεία και ασθένεια, υγιεινός τρόπος ζωής.	Ελεύθερος χρόνος και ψυχαγωγία
	Επαγγέλματα υγείας	Ο κόσμος της εργασίας και

		της εκπαίδευσης
--	--	-----------------

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Ανάγνωση, κατανόηση κειμένου, αξιολόγηση στοιχείων κειμένου	Να διαβάζουν σιωπηρά είτε για προσωπική ευχαρίστηση είτε για να ανακοινώσουν το κείμενο σε άλλους.	Μπορούν να δημιουργήσουν έναν κατάλληλο χώρο εργασίας, να οργανώσουν τη δική τους μάθηση.
ΚΠΑ	Διατύπωση σχολιασμού και απόψεων	Να κατανοούν τις φραστικές επιλογές του ομιλητή (συντάκτη), οι οποίες καθορίζονται από την κατάσταση επικοινωνίας.	Μπορούν να ακούν με προσοχή και να αναγνωρίζουν και να ενσωματώνουν τις γνώμες και τις απόψεις των άλλων.
ΠΓΛ	Δόμηση κειμένου με παραγράφους, επιχειρηματολογικά κείμενα	Να χρησιμοποιούν κειμενικούς δείκτες για τη σύνδεση φράσεων, παραγράφων και νοηματικών ενοτήτων, δηλαδή συνδετικές λέξεις και φράσεις όπως: γι' αυτό, έτσι, ενώ, ύστερα από όλα αυτά κτλ.	Μπορούν να κατανοούν και να χρησιμοποιούν τεχνικούς όρους και τύπους κειμένων από τους διάφορους θεματικούς τομείς.
ΠΠΑ	Κείμενα κατευθυντικού λόγου (οδηγίες, συνταγές, προσκλήσεις)	Να κατανοούν τη σκοπιμότητα των φραστικών επιλογών του ομιλητή (συντάκτη), η οποία καθορίζεται από την κατάσταση επικοινωνίας.	Μπορούν να ακούν με προσοχή και να αναγνωρίζουν και να ενσωματώνουν τις γνώμες και τις απόψεις των άλλων.
ΛΞΓ	- Ομάδες τροφών. - Συνταγές, υλικά, εργαλεία μαγειρικής. - Επαγγέλματα υγείας, υπηρεσίες και εργαλεία τους.		
ΓΡΜ	- Υποκείμενο – Κατηγορία (1). - Απλές προτάσεις. - Κλίση θηλυκών ουσιαστικών σε -α. - Συλλαβισμός. - Συμφωνικά συμπλέγματα.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
7. Παιχνίδι και ελεύθερος χρόνος	Δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου	<i>Παιχνίδι και ελεύθερος χρόνος</i>
	Αθλήματα. Ομάδα συνομηλίκων. Σύλλογοι	<i>Κατοικία, συνοικία, πόλη</i>
	Ολυμπιακοί Αγώνες	<i>Παρελθόν και ιστορία</i>

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Διάφορα κειμενικά είδη	Να διαπιστώνουν αν ένα κείμενο είναι έμμετρο ή πεζό, διαλογικό ή	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να δομούν νέες και απαιτητικές

	(έμμετρα, πεζά, εικονογραφημένες ιστορίες)	περιγραφικό, εικονογραφημένο ή όχι κτλ.	εργασίες και να τα συνδέουν με προηγούμενη εμπειρία.
ΚΠΑ	Ανακοίνωση, περιγραφή, αγγελία, πρόσκληση, έκφραση συγχαρητηρίων)	Να αναλύουν και να αξιολογούν τις πληροφορίες, που του δίνονται, εκτιμώντας όλα τα στοιχεία του λόγου (γλωσσικά, όπως η χρήση των μορφοσυντακτικών δομών, εξωγλωσσικά, όπως τα πρόσωπα και η περίπτωση της ομιλίας, και παραγλωσσικά, όπως ο τόνος της φωνής, η στάση του σώματος κ.τ.ο.).	Μπορούν να αναγνωρίζουν γλωσσικές μορφές έκφρασης και να κατανοούν το νόημά τους.
ΠΓΑ	Τεχνικές σχεδιασμού γραψίματος	Να εξοικειώνονται με το είδος λόγου (λ.χ. αναφορικός) και τους τύπους κειμένου (λ.χ. αφήγηση μύθου) που αντιστοιχούν στο κάθε μάθημα του σχολικού προγράμματος και να συντάσσουν ανάλογα κείμενα.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να συνδυάζουν νέες ιδέες με τις δικές τους παραστάσεις και να βρίσκουν και να εφαρμόζουν νέες και ασυνήθιστες δικές τους προτάσεις και λύσεις.
ΠΠΑ	Αναφορικός λόγος (περιγραφή και αφήγηση)	Να αναλύουν και να αξιολογούν τις πληροφορίες που του δίνονται, εκτιμώντας όλα τα στοιχεία του λόγου (γλωσσικά, όπως η χρήση των μορφοσυντακτικών δομών, εξωγλωσσικά, όπως τα πρόσωπα και η περίπτωση της ομιλίας, και παραγλωσσικά, όπως ο τόνος της φωνής, η στάση του σώματος κ.τ.ο.).	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να επικοινωνούν και να συνεργάζονται με άλλους μαθητές.
ΛΞΓ	- Λεξιλόγιο σχετικό με δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου. - Μέσα και εργαλεία δραστηριοτήτων ελεύθερου χρόνου. - Λεξιλόγιο ολυμπιακών αθλημάτων και σχετικών εννοιών.		
ΓΡΜ	- Συμφωνία άρθρου - ουσιαστικού - επιθέτου. - Υποκείμενο – Κατηγορήμα (2). - Αόριστο άρθρο. - Κλίση θηλυκών ουσιαστικών σε -η.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
8. Φύση και Τεχνολογία	Είδη ζώων και φυτών	Φύση και τεχνολογία
	Εποχές και αλλαγές στη φύση.	Γεωγραφία
	Τεχνολογικές ανακαλύψεις	Φύση και τεχνολογία
	Επαγγέλματα γνωστά από το προσωπικό περιβάλλον	Ο κόσμος της εργασίας και της εκπαίδευσης

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΑ	Διάφορα κείμενα και κειμενικά είδη	Να συγκρίνουν κείμενα με το ίδιο θέμα, που ανήκουν όμως σε διαφορετικό είδος λόγου. Να αναγνωρίζουν το επίπεδο ύφους ενός κειμένου και να κρίνουν, αν	Μπορούν να δίνουν προσοχή στις γνώμες και τις απόψεις των άλλων και να απαντά σε αυτές σε διάλογο.

		είναι κατάλληλο για το θέμα του κειμένου.	
ΚΠΑ	Αφηγήσεις συνοπτικές ή διεξοδικές	Να εντοπίζουν τα κύρια σημεία στο λόγο των ομιλητών, να τα συγκρατούν στη μνήμη και να τα αξιοποιούν κατά περίπτωση.	Μπορούν να επικοινωνούν με τεκμηριωμένο και στοχευμένο τρόπο, να εφαρμόζουν τους κανόνες της συνομιλίας και να αντιμετωπίζουν άμεσα τις συγκρούσεις.
ΠΓΛ	Αναφορικός λόγος (αφήγηση και περιγραφή)	Να γράφουν μικρά κείμενα με βάση τον κόσμο της εμπειρίας τους.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να συνδυάζουν νέες ιδέες με τις δικές τους παραστάσεις και να βρίσκουν και να εφαρμόζουν νέες και ασυνήθιστες δικές τους προτάσεις και λύσεις.
ΠΠΑ	Διάλογος	Να διατυπώνουν προτάσεις, ερωτήσεις, εντολές για να υποστηρίξουν το λόγο για τον οποίο μιλούν. Να σχεδιάζουν τα βασικά σημεία του προφορικού τους μηνύματος	Μπορούν να δέχονται κριτική και να εξετάζουν τη δική τους θέση.
ΛΞΓ	• Ζώα της στεριάς, του αέρα και της θάλασσας. • Λεξιλόγιο σχετικό με τις αλλαγές της φύσης. • Ονόματα φυτών. • Επαγγέλματα, υπηρεσίες και εργαλεία.		
ΓΡΜ	• Χρονικοί και τοπικοί προσδιορισμοί. • Ρήματα σε <i>-αίνω</i> και σε <i>-ένω</i>. • Η γραφή της ημερομηνίας και της ώρας. • Το ρήμα «έχω».		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
9. Κατοικία, συνοικία και πόλη	Σπίτι και κατοικίες	<i>Κατοικία, συνοικία, πόλη</i>
	Περιβάλλον στο σχολείο	<i>Φύση και τεχνολογία</i>
	Το διαμέρισμά μας / το σπίτι μας και το περιβάλλον	<i>Παρελθόν και ιστορία</i>
	Ο τόπος καταγωγής μου	<i>Γεωγραφία</i>

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Επιλογή πληροφοριακών κειμένων από βιβλιοθήκες και κέντρα πληροφόρησης	Να διαβάζουν το κείμενο είτε ως σύνολο για την απόκτηση μιας γενικής εικόνας είτε λεπτομερειακά είτε επιλεκτικά για την ανεύρεση συγκεκριμένων στοιχείων.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να οργανώνουν λογικά την εργασία τους. Είναι εξοικειωμένοι με διάφορες τεχνικές εργασίας και τις εφαρμόζουν κατάλληλα ανάλογα με την κατάσταση
ΚΠΑ	Συνεντεύξεις	Να διακρίνουν το γεγονός από το	Μπορούν να επικοινωνούν

		σχόλιο σε μια προφορική αφήγηση.	την κριτική κατάλληλα, με σαφήνεια και αξιοπρέπεια και να τη συνδυάζουν με εποικοδομητικές προτάσεις.
ΠΓΛ	Αξιοποίηση διαφόρων κειμένων και κειμενικών τύπων	Να καταγράφουν σκέψεις, το σχέδιο μιας εργασίας, μιας ομιλίας κ.τ.ό., με τρόπο που να μπορούν να τα αναπτύξουν γραπτά.	Μπορούν να συγκεντρωθούν σε μια εργασία και να εργαστούν σε αυτήν με επιμονή και πειθαρχία.
ΠΠΛ	Περιγραφές, αφηγήσεις	Να επιλέγουν και να χρησιμοποιούν ορθά το επίπεδο ύφους που επιβάλλει η κατάσταση επικοινωνίας. Να ελέγχουν, αν ο λόγος τους είναι κατανοητός και αποδεκτός.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να εκφράζονται με σαφήνεια και να κατανοούν τους άλλους
ΛΞΓ	▪ Λεξιλόγιο για τους χώρους του σπιτιού και τις λειτουργίες σε αυτούς. ▪ Το σχολείο ως χώρος: ονόματα αιθουσών, λειτουργίες, εργαλεία. ▪ Λεξιλόγιο των κτιρίων της κοινότητας και του ρόλου τους σε αυτήν. ▪ Λεξιλόγιο σχετικό με τον τόπο καταγωγής: <i>ορεινός, πεδινός, παραθαλάσσιος, νησιωτικός, ηπειρωτικός, βορεινός, δυτικός, ανατολικός, νότιος.</i>		
ΓΡΜ	▪ Λειτουργία συνδετικού ρήματος. ▪ Παραθετικά των επιθέτων. ▪ Υποκείμενο - Ρήμα - Κατηγορούμενο. ▪ Κλίση θηλυκών ουσιαστικών σε -ου.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
10. Τα σχολεία του κόσμου	Σχολεία σε όλον τον κόσμο	<i>Εγώ κι οι άλλοι-Ζώντας μαζί</i>
	Οι δυσκολίες των μαθητών όλης της γης	<i>Γεωγραφία</i>
	Επαγγέλματα σχετικά με το σχολείο	<i>Ο κόσμος της εργασίας και της εκπαίδευσης</i>

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Επιχειρηματολογικά κείμενα	Να αναγνωρίζουν τον τρόπο οργάνωσης ενός κειμένου (με αιτιολόγηση, σύγκριση, ορισμό κτλ.) και να αξιολογούν την αποτελεσματικότητα του τρόπου οργάνωσης.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να δομούν νέες και απαιτητικές εργασίες και να τα συνδέουν με προηγούμενη εμπειρία.
ΚΠΛ	Καθημερινοί διάλογοι	Να ελέγχουν, αν ο λόγος τους είναι κατανοητός και αποδεκτός. Να εντοπίζουν και να αποφεύγουν συνήθη φραστικά σφάλματα.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να παρατηρούν τον εαυτό τους, να τον αξιολογούν ρεαλιστικά και να εξάγουν συμπεράσματα για τη συμπεριφορά τους και την περαιτέρω δράση τους.
ΠΓΛ	Επιχειρηματολογικά κείμενα	Να επεξεργάζονται και να δομούν κείμενο με αδρομερείς νοηματικές ενότητες και παραγράφους.	Μπορούν να αξιοποιούν τα δυνατά τους σημεία και να τα χρησιμοποιούν στοχευμένα.
ΠΠΛ	Διατύπωση	Να μεταδίδουν αποτελεσματικά	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να

	σχολιασμού και άποψης για το περιεχόμενο κειμένου	πολύπλοκες ιδέες με διευρυμένο λεξιλόγιο.	αναγνωρίζουν και να σέβονται τις διαφορές και τις ιδιαιτερότητες των άλλων και να αμφισβητούν τις προκαταλήψεις.
ΛΞΓ	▪ Ήπειροι, χώρες, λαοί. ▪ Σχολεία, εξοπλισμοί, μέσα, κτίρια. ▪ Διαδρομές για τα σχολεία, φτώχεια, αναλφαβητισμός, υπανάπτυκτος. ▪ Επαγγέλματα στο σχολείο, αρμοδιότητές τους, εργαλεία, στόχοι τους.		
ΓΡΜ	▪ Σχηματισμός και χρήση επιρρημάτων. ▪ Ρήματα α' συζυγίας. ▪ Διάκριση καταλήξεων σε -ίζω και -αίνω. ▪ Κλίση ουδετέρων σε -ο και -ι. ▪ Κλίση ουδετέρων σε -μα. ▪ Διάκριση ουδετέρων σε -ι από τα θηλυκά σε -η.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
11. Ταξιδεύοντας	Ταξιδιωτικές εντυπώσεις	<i>Παιχνίδι και ελεύθερος χρόνος</i>
	Ο γύρος του κόσμου	<i>Γεωγραφία</i>
	Χώρες μαγικές	<i>Φύση και τεχνολογία</i>

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Ταξιδιωτικοί οδηγοί, χάρτες, πληροφοριακά κείμενα	Να αντλούν πληροφορίες από κείμενα κατευθυντικού λόγου.	Μπορούν να αναγνωρίσουν οικεία μοτίβα πίσω από το έργο/πρόβλημα και να αντλήσουν μια λύση από αυτά.
ΚΠΛ	Οδηγίες, εντολές, διαφημίσεις	Να αναλύουν και να αξιολογούν τις πληροφορίες, που τους δίνονται, εκτιμώντας όλα τα στοιχεία του λόγου.	Μπορούν να αναγνωρίζουν νέες προκλήσεις και να σχεδιάζουν δημιουργικές λύσεις.
ΠΓΛ	Αφήγηση προσωπικής εμπειρίας, περιγραφή τοπίου	Να εξιστορούν γραπτά με χρονολογική σειρά γεγονότα που βίωσαν (προσωπική τους εμπειρία). Να γράφουν τη συνέχεια μιας ιστορίας που διάβασαν. Να επινοούν και να γράφουν μια φανταστική ιστορία.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να συνδυάζουν νέες ιδέες με τις δικές τους παραστάσεις και να βρίσκουν και να εφαρμόζουν νέες και ασυνήθιστες δικές τους προτάσεις και λύσεις.
ΠΠΛ	Κατευθυντικός λόγος (οδηγίες, ανακοινώσεις, προσκλήσεις)	Να επιλέγουν και να χρησιμοποιούν ορθά το επίπεδο ύφους που επιβάλλει η κατάσταση επικοινωνίας.	Μπορούν να δίνουν προσοχή στις γνώμες και τις απόψεις των άλλων και να απαντούν σε αυτές σε διάλογο.
ΛΞΓ	▪ Ταξίδια, εισιτήρια, αποσκευές, μέσα μεταφοράς. ▪ Χώρες, πολιτισμοί, λαοί, κουλτούρα, πολιτισμός. ▪ Ήθη, έθιμα, συνήθειες, παραδόσεις.		

ΓΡΜ	- Διάκριση του -οι των αρσενικών από το -η των θηλυκών και το -ι των ουδετέρων ουσιαστικών. - Σχηματισμός μετοχών. - Κλίση επιθέτων σε -ος, -η, -ο. - Ρήματα σε -ώ. - Ρήματα σε -εύω και -ώνω.
------------	---

2.1.3.B. 4^η τάξη

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
1. Πάλι μαζί	Σημασία της εκπαίδευσης και της εργασίας	<i>Ο κόσμος της εργασίας και της εκπαίδευσης</i>
	Σχολική ζωή	
	Οι φίλοι	<i>Παιχνίδι και ελεύθερος χρόνος</i>

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Αφήγηση	Να υιοθετούν κάθε φορά τον τρόπο και το ρυθμό ανάγνωσης που υπαγορεύεται από την κατάσταση. Να εντοπίζουν τα κύρια σημεία ή τα σημεία που τον ενδιαφέρουν. Να χωρίζουν παραγράφους.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να αναγνωρίζουν και να αναλύουν τα καθήκοντα σε όλη τους την πολυπλοκότητα και να αναπτύσσουν πιθανές λύσεις.
ΚΠΑ	Αφηγήσεις πραγματικών ή φανταστικών συμβάντων	Να διακρίνουν με ευχέρεια τους φθόγγους μέσα στη λέξη και τις λέξεις μέσα στην εκφωνούμενη πρόταση.	Μπορούν να αξιοποιούν τα δυνατά τους σημεία και να τα χρησιμοποιούν στοχευμένα.
ΠΓΛ	Πολυτροπικά κείμενα (εικόνες)	Να αποδίδουν περιληπτικά το περιεχόμενο γραπτών κειμένων. Να αποδίδουν γραπτά μία εικόνα. Να γράφουν σχόλια σε φωτογραφίες (λεζάντες): να συνθέτουν κείμενο για να αποδώσουν πληροφορίες άλλων σημειωτικών συστημάτων, π.χ. εικόνες, σειρές εικόνων.	Μπορούν να συγκεντρωθούν σε μια εργασία και να εργαστούν σε αυτήν με επιμονή και πειθαρχία.
ΠΠΑ	Πολυτροπικός προφορικός λόγος	Να προφέρουν με ευκρίνεια τονίζοντας σωστά τις λέξεις. Να διαβάζουν μεγαλόφωνα, με ευχέρεια, αποδίδοντας τα σημεία στίξης και το νόημα του κειμένου.	Μπορούν να δέχονται κριτική και να εξετάζουν τη δική τους θέση.
ΛΞΓ	- Συνάντηση, επιστροφή, διακοπές, περίοδος αναψυχής. - Παρέα, συνεργασία, φιλία, ενδιαφέροντα, δραστηριότητες. - Ερωτηματικές λέξεις. - Να προσεγγίζουν το λεξιλόγιο διάφορων θεματικών περιοχών, ξεκινώντας από τις πιο εύχρηστες και γενικού περιεχομένου λέξεις και χρησιμοποιώντας βαθμιαία τις περισσότερες ειδικές και κατάλληλες. - Να συνειδητοποιούν και διακρίνουν με εμπειρικό τρόπο τη σημασία των λέξεων.		
ΓΡΜ	- Δομή πρότασης: Υποκείμενο – Κατηγορημα. - Διάκριση ουσιαστικών από ρήματα. - Ουσιαστικά (αριθμοί, γένη, πτώσεις). - Οριστικό άρθρο (1).		

	▪ Σημεία στίξης (τελεία, ερωτηματικό).
--	--

Θεματική ενότητα / υποενότητες		Θεματική ενότητα HSK	
2. Στο σπίτι και στη γειτονιά	Σπίτια και κατοικίες Η ζωή στην πόλη και στο χωριό	Κατοικία, συνοικία και πόλη	

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Λογοτεχνικά κείμενα, Ενημερωτικά κείμενα	Να εντοπίζουν τις πληροφορίες που θέλει και τις αξιοποιεί. Να αναλύουν και συνθέτουν δεδομένες πληροφορίες.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να σχεδιάζουν και να διαχειρίζονται την εργασία και τις ενέργειές τους ανεξάρτητα και με δική τους ευθύνη.
ΚΠΑ	Λόγος που αναπτύσσεται με επεξήγηση, αιτιολόγηση, σύγκριση, αναλογία	Να ακούν προσεκτικά κατά τη συνομιλία και να θέτουν διευκρινιστικές ερωτήσεις με στόχο την πλήρη κατανόηση του λόγου του/της συνομιλητή/-τριας.	Μπορούν να αναγνωρίζουν γλωσσικές μορφές έκφρασης και να κατανοούν το νόημά τους.
ΠΓΛ	Ημερολογιακά κείμενα	Να γράφουν καθαρά, κομψά, ορθογραφημένα και με την απαιτούμενη ταχύτητα σχολικά και εξωσχολικά κείμενα. Να γράφουν σύντομα κείμενα από τον κόσμο των εμπειριών τους (π.χ. ημερολόγιο).	Μπορούν να αναγνωρίζουν τα συναισθήματά τους και να τα εκφράζουν κατάλληλα.
ΠΠΑ	Περιγραφές προσώπων, αντικειμένων, τόπων, διαδικασιών	Να αφηγούνται με περιεκτικό τρόπο. Να χρησιμοποιούν διαφορετικές μορφές λόγου και να παράγουν διαφορετικούς τύπους (Αναφορικός λόγος – περιγραφή).	Μπορούν να συγκεντρωθούν σε μια εργασία και να εργαστούν σε αυτήν με επιμονή και πειθαρχία.
ΛΞΓ	- Γειτονιά, αυλή, κοινότητα, συνοικία, καθαριότητα. - Κατοικία, διαμέρισμα, μονοκατοικία, πολυκατοικία, δωμάτιο, σοφίτα, υπόγειο. - Αστικός, αγροτικός, πολυκοσμία, δημόσιες συγκοινωνίες, φυσικό περιβάλλον, καλλιέργεια, παραδοσιακός. - Παραγωγή / σύνθεση λέξεων με λεξιλογική βάση τη λέξη «οἶκος». - Να συνειδητοποιούν τις κυριότερες σημασιολογικές σχέσεις: κυριολεξία, μεταφορά, συνωνυμία, αντωνυμία (αντίθεση).		
ΓΡΜ	- Συλλαβισμός με όμοια γράμματα. - Ουσιαστικά (γενική πτώση). - Κύρια ονόματα. - Ενεστώτας (οριστική ενεργητικής και παθητικής φωνής). - Βοηθητικά ρήματα «είμαι» και «έχω» (ενεστώτας οριστικής).		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
3. Στη γη και στη θάλασσα	Σημαντικά φυσικά ύδατα, βουνά και πόλεις στις χώρες καταγωγής	Γεωγραφία
	Είδη ζώων και φυτών Αλυσίδα διατροφής	Φύση και τεχνολογία

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Ενημερωτικά κείμενα, Λογοτεχνικά κείμενα	Να συμβουλευούνται πίνακες κλιτικών παραδειγμάτων και λεξικά για να ελέγχουν και να διορθώνουν τα ορθογραφικά τους λάθη. Να συνειδητοποιούν και να διακρίνουν με εμπειρικό τρόπο τη σημασία των λέξεων.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να παρατηρούν τον εαυτό τους, να τον αξιολογούν ρεαλιστικά και να εξάγουν συμπεράσματα για τη συμπεριφορά τους και την περαιτέρω δράση τους.
ΚΠΑ	Μικρές αγγελίες - ,Ημερολογιακά κείμενα	Να διαπιστώνουν εμπειρικά τις νοηματικές σχέσεις κειμένου – ενότητας - παραγράφου – περιόδων. Να προσεγγίζουν το λεξιλόγιο διάφορων θεματικών περιοχών, ξεκινώντας από τις πιο εύχρηστες και γενικού περιεχομένου λέξεις και χρησιμοποιώντας βαθμιαία τις περισσότερο ειδικές και κατάλληλες	Μπορούν να κατανοούν και να χρησιμοποιούν τεχνικούς όρους και τύπους κειμένων από τους διάφορους θεματικούς τομείς.
ΠΓΛ	Περιγραφή	Να μετασχηματίζουν ένα κείμενο σε διαφορετικό είδος λόγου, για διαφορετικό σκοπό.	Είναι σε θέση να δομούν και να συνοψίζουν τις πληροφορίες που έχουν συλλέξει και να διακρίνουν μεταξύ βασικών και δευτερευουσών πληροφοριών
ΠΠΑ	Πολυτροπικός προφορικός λόγος	Να εξοικειώνονται με το είδος λόγου (λ.χ. αναφορικός) και τους τύπους κειμένου (λ.χ. αφήγηση μύθου) που αντιστοιχεί στο κάθε μάθημα του σχολικού προγράμματος και να συντάσσουν ανάλογα κείμενα.	Μπορούν να σχεδιάζουν τις εργασίες της ομάδας.
ΛΞΓ	- Γη, θάλασσα, ωκεανός, πεδιάδα, λίμνη, ποτάμι, λόφος, νησί. - Ζώο, θηλαστικό, πτηνό, έντομο, ψάρι. - Δέντρο, θάμνος, λουλούδι, χόρτο, γρασίδι. - Αλυσίδα διατροφής, παραγωγός, καταναλωτής, φυτοφάγος, σαρκοφάγος, παμφάγος, θηρευτής, λεία. - Να αντιλαμβάνονται το ρόλο του γλωσσικού και του εξωγλωσσικού περιβάλλοντος στον προσδιορισμό της σημασίας των λέξεων. - Να καταρτίζουν αλφαβητικά λεξιλόγια.		
ΓΡΜ	- Αόριστο άρθρο (Ι). - Ουσιαστικά (αιτιατική και κλητική πτώση). - Λειτουργία επιθέτου στα περιγραφικά κείμενα. - Σημεία στίξης (κόμμα, αποσιωπητικά). - Ορθογραφικά σημάδια (απόστροφος). - Παρομοίωση / Κυριολεκτική και μεταφορική σημασία.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
4. Ο κόσμος γύρω μας	Προστασία του περιβάλλοντος, περιβαλλοντικές καταστροφές	Φύση και τεχνολογία
	Σημαντικά φυσικά ύδατα, βουνά και πόλεις στις χώρες καταγωγής	Γεωγραφία

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Κείμενα γνώμης από έντυπες εφημερίδες ή από διαδικτυακούς τόπους	Να συσχετίζουν πρακτικά και να εφαρμόζουν γραμματικούς κανόνες στη γραφή των λέξεων. Να διατρέχουν το κείμενο για να αντιληφθούν τη βασική πληροφορία, να σχηματίσουν γενική εντύπωση και να συλλάβουν την κεντρική ιδέα γύρω από την οποία αναπτύσσεται.	Μπορούν να συγκρίνουν πληροφορίες και να δημιουργούν συνδέσεις (δικτυακή σκέψη).
ΚΠΑ	Τηλεοπτική εκπομπή - βίντεο στο διαδίκτυο	Να αξιολογούν ό,τι άκουσαν με ορισμένα κριτήρια κατά περίπτωση, π.χ. επιλογές των ομιλητών ως προς το λεξιλόγιο, την έκταση του λόγου, τα παραγωγικά φαινόμενα, την επενέργεια του λόγου στους ακροατές και στους ίδιους.	Μπορούν να εκτιμούν και να αξιολογούν την ποιότητα και τη σημασία των συλλεχθεισών και δομημένων πληροφοριών.
ΠΓΛ	Δημιουργία παραγράφου θέτοντας μια θεματική πρόταση και ανάπτυξη ιδεών (λεπτομέρειες)	Να δημιουργούν σε καθορισμένο χρόνο και χωρίς σφάλματα ένα σύντομο κείμενο. Να συνειδητοποιήσουν τον μορφολογικό πλούτο της ελληνικής και τον πολυσήμαντο ρόλο των καταλήξεων.	Μπορούν να αναλύουν τα λάθη και να σκέφτονται εναλλακτικές λύσεις.
ΠΠΑ	Λόγος που αναπτύσσεται με επεξήγηση, αιτιολόγηση, σύγκριση, αναλογία	Να εσωτερικεύουν ένα κλιτικό σχήμα ρήματος στις δύο φωνές και ένα κλιτικό σχήμα πτωτικού (ουσιαστικού, επιθέτου, αντωνυμίας) στα τρία γένη. Να ακολουθούν τη δομή και τα δομικά στοιχεία των κειμενικών τύπων που έχουν διδαχθεί κατά τη διάρκεια σύντομης προφορικής παρουσίασης στην τάξη	Μπορούν να ανατρέχουν σε μαθησιακές διαδρομές, να τις περιγράφουν και να τις αξιολογούν.
ΛΞΓ	- Κλίμα, καιρικές συνθήκες (βροχή, άνεμος, κ.λπ), βιότοπος, φυσική περιοχή, ζωντανός οργανισμός. - Περιβάλλον, ανακύκλωση, κλιματική αλλαγή, εξοικονόμηση ενέργειας, απορρίμματα, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, πράσινη ενέργεια. - Να διαπιστώνουν ότι ο ομιλητής, ανάλογα με την κατάσταση επικοινωνίας και το σκοπό που επιδιώκει, επιλέγει και την κατάλληλη λέξη. - Λογοπαίγνια, παροιμίες, ανέκδοτα και ποιήματα με αμφίσημες λέξεις.		
ΓΡΜ	- Κλίση ουδετέρων ουσιαστικών σε -ο. - Τονισμός μονοσύλλαβων «ή, πού και πώς». - Ορθογραφία καταλήξεων ουδετέρων ουσιαστικών σε -ι και σε -ο. - Ορθογραφία ρημάτων με κατάληξη -ίζω και -ώνω.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
5. Η πατρίδα μας γιορτάζει	Ιστορία των χωρών καταγωγής: Σημαντικά γεγονότα, μύθοι για την προέλευση	Παρελθόν και ιστορία
	Μετανάστευση	Λογοτεχνία και τέχνη
	Οι ήρωες του '40	Εορτασμοί, έθιμα, μόδες

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Λογοτεχνικά κείμενα,	Να αναγνωρίζουν τα δομικά συστατικά μιας πρότασης. Να διαπιστώνουν ότι ο λόγος οργανώνεται γύρω από το όνομα και το ρήμα. Να αντιλαμβάνονται τη σειρά, τους τρόπους σύνδεσης των πληροφοριών ή και των συλλογισμών στην ίδια παράγραφο και σε διαδοχικές ή σε μη διαδοχικές παραγράφους ενός κειμένου.	Μπορούν να λαμβάνουν υποστήριξη και βοήθεια όταν τη χρειάζονται.
ΚΠΑ	Τηλεοπτική εκπομπή - βίντεο ντοκιμαντέρ	Να αναγνωρίζουν και να περιγράφουν διαθέσεις, συναισθήματα και επικοινωνιακές προθέσεις των ομιλητών, με κριτήριο τη μορφή (π.χ. επιλογή λέξεων) και την οργάνωση (π.χ. σειρά της αφήγησης ή της περιγραφής) των λόγων τους.	Γνωρίζουν γενικές και ειδικές κατά θέμα στρατηγικές μάθησης και μπορούν να τις χρησιμοποιούν.
ΠΓΛ	Πληροφοριακό κείμενο	Να παρουσιάζουν τους ήρωες της ιστορίας του έθνους και να περιγράφουν σημαντικά γεγονότα. Να συνθέτουν κείμενο για να αποδώσουν πληροφορίες άλλων σημειωτικών συστημάτων, π.χ. εικόνες, σειρές εικόνων.	Μπορούν να ολοκληρώνουν προσεκτικά, αξιόπιστα και εγκαίρως τις εργασίες που τους ανατίθενται.
ΠΠΑ	Αφήγηση	Να αντιλαμβάνονται τις δυνατότητες αφαίρεσης, προσθήκης και αλλαγής της σειράς στοιχείων μιας πρότασης, καθώς και τις δυνατότητες μετασχηματισμού της για τις ανάγκες της επικοινωνίας. Αναφορικός λόγος (αφήγηση). Να συγκεντρώνουν βασικές πληροφορίες και τεχνικές από την προφορική συζήτηση στην τάξη (π.χ. τήρηση σημειώσεων) προκειμένου να τις αξιοποιούν στην παραγωγή γραπτού λόγου.	Μπορούν να επικοινωνούν την κριτική κατάλληλα, με σαφήνεια και αξιοπρέπεια και να τη συνδυάζουν με εποικοδομητικές προτάσεις.
ΛΕΓ	- Μετανάστευση, προσφυγιά, αποδημίαση, οικονομικοί μετανάστες, πολιτικοί πρόσφυγες, διασπορά. - αλφαβητική σειρά λέξεων / καταχώριση των νέων λέξεων και των σημασιών τους		

	σε ειδικό τετράδιο και ομαδοποιήσεις, ανάλογα με τη σημασία, την ετυμολογική προέλευση, τη μορφή κ.τ.ό.. Αξιοποίηση του νέου λεξιλογίου κατά τη σύνθεση προτάσεων, απλών ιστοριών κ.ά. ▪ Να προσεγγίζουν το λεξιλόγιο διάφορων θεματικών περιοχών, ξεκινώντας από τις πιο εύχρηστες και γενικού περιεχομένου λέξεις και χρησιμοποιώντας βαθμιαία τις περισσότερο ειδικές και κατάλληλες.
ΓΡΜ	▪ Οριστικό και αόριστο άρθρο (2). ▪ Αόριστος και παρατατικός ενεργητικής φωνής (1). ▪ Δομή πρότασης Υ-P-A.

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
6. Πολιτείες ντυμένες στα λευκά	Καιρός και πρόγνωση καιρού	<i>Φύση και τεχνολογία</i>
	Μύθοι και έθιμα από την Ελλάδα	<i>Λογοτεχνία και τέχνη</i>

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Λογοτεχνικά κείμενα	Να αναπτύσσουν αναγνωστικές στρατηγικές ώστε να κατανοούν σε σύντομο χρόνο τα βασικά νοήματα του κειμένου. Να ανταποκρίνονται σε ερωτήσεις κατανόησης κλειστού και ανοιχτού τύπου	Μπορούν να αναλύουν τα λάθη και να σκέφτονται εναλλακτικές λύσεις.
ΚΠΑ	Πρόγνωση καιρού	Να εντοπίζουν τα κύρια σημεία στο λόγο των ομιλητών. Να τα συγκρατούν στη μνήμη και να τα αξιοποιούν κατά περίπτωση.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να θέτουν τους δικούς τους στόχους και να τους επιδιώκουν με συνέπεια και αφοσίωση. Απολαμβάνουν τη μάθηση και είναι πρόθυμοι να αφιερώσουν πολύ χρόνο και ενέργεια σε αυτήν.
	Περιγραφή τύπου	Να θέτουν σε λειτουργία μηχανισμούς ακουστικής, απαντητικής ετοιμότητας και βιωματικής συμμετοχής.	
ΠΓΛ	Άρθρο εφημερίδας	Να οργανώνουν σε γραπτό κείμενο τις σκέψεις τους ακολουθώντας τη δομή του κειμενικού τύπου και αποκωδικοποιώντας την εκάστοτε περίπτωση επικοινωνίας.	Μπορούν να χρησιμοποιούν στρατηγικές για να ολοκληρώσουν μια εργασία ακόμη και μπροστά σε αντιστάσεις και εμπόδια.
ΠΠΑ	Διάλογοι Συζητήσεις	Να συμμετέχουν σε διαλογικές συζητήσεις εκφράζοντας συμφωνία ή αντίρρηση αιτιολογώντας τη θέση/άποψή τους.	Μπορούν να μουν στη θέση του άλλου και να συνειδητοποιήσουν τι σκέφτεται και τι αισθάνεται το άτομο αυτό.
ΛΞΓ	▪ Πέφτει χιόνι, χιονοδρομικό κέντρο, χιονάνθρωπος, χιονόπτωση, χιονοπόλεμος. ▪ Πρόγνωση καιρού, παγετός, άσπρο τοπίο, καταιγίδα, χαλάζι, ομίχλη, σύννεφο, μετεωρολόγος, υγρασία. ▪ Μύθος, παράδοση, παραμύθι, μυθολογία, έθιμο. ▪ Να εξοικειώνονται με τα συνηθέστερα ακρωνύμια (αρκτικόλεξα), όπως Ο.Τ.Ε., Δ.Ε.Η., κ.τ.λ		
ΓΡΜ	▪ Αόριστος και παρατατικός ενεργητικής φωνής (2).		

	- Χρονικά επιρρήματα. - Δευτερεύουσες χρονικές προτάσεις. - Δευτερεύουσες αιτιολογικές προτάσεις.
--	---

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
7. Ο κόσμος της τέχνης	Ταξίδια στην Ελλάδα	Γεωγραφία
	Το θέατρο, ο κινηματογράφος, η μουσική, ο χορός, η ζωγραφική	Λογοτεχνία και τέχνη
	Τα παιδιά με τις «ειδικές ικανότητες»	Ο κόσμος της εργασίας και της εκπαίδευσης

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Μύθοι, ιστορίες	Να αναγνωρίζουν και να ερμηνεύουν διαθέσεις, προθέσεις, συναισθήματα κ.τ.ό., όπως αποκαλύπτονται από τα εκφραστικά μέσα, τη μορφή και την οργάνωση του περιεχομένου.	Μπορούν να εκτιμήσουν πόσο δύσκολες ή εύκολες θα είναι για αυτούς οι εργασίες/λύσεις των προβλημάτων.
ΚΠΑ	Διάλογοι και σχολιασμοί σε ταινίες ντοκιμαντέρ με προφορικό σχολιασμό (speakage)	Να αναγνωρίζουν τις διαφορές ανάμεσα σε διαφορετικά είδη προφορικού λόγου (πχ. αφήγηση περιστατικών, περιγραφή σπιτιού, πειράματος). Μπορούν να αντλήσουν σημαντικές πληροφορίες από το ακουστικό υλικό, Να αντιλαμβάνονται τις λειτουργικές διαφορές μεταξύ προφορικού και γραπτού λόγου.	Να μπορούν να αναγνωρίζουν και να διατυπώνουν τα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες τους.
ΠΓΛ	Αφηγήσεις πραγματικών ή φανταστικών συμβάντων	Να χρησιμοποιούν τη γλώσσα με φαντασία κατά τη σύνθεση κειμένων. Να εκφράζουν συναισθήματα, γνώμες και ιδέες εστιάζοντας στη δημιουργική χρήση της γλώσσας και στη διατήρηση του ενδιαφέροντος του αναγνώστη.	Μπορούν να αξιολογούν τα δυνατά και αδύνατα σημεία της μαθησιακής και κοινωνικής τους συμπεριφοράς.
ΠΠΑ	Αναφορικός λόγος (αφήγηση)	Να αφηγούνται ιστορία και προσωπικές εμπειρίες Να αναφέρουν, να αξιολογούν, να αποτιμούν και να σχολιάζουν γεγονότα πραγματικά ή φανταστικά και βιώματα, με ανάλογη ανάλυση και αιτιολόγηση.	Μπορούν να αντιμετωπίζουν με σεβασμό ανθρώπους που έχουν διαφορετικές μαθησιακές απαιτήσεις ή που διαφέρουν ως προς το φύλο, το χρώμα του δέρματος, τη γλώσσα, το κοινωνικό υπόβαθρο, τη θρησκεία ή τον τρόπο ζωής.
ΛΞΓ	- Τέχνη, καλλιτέχνης, μουσείο, έκθεση, πίνακας, γλυπτό, παραστατικές / εικαστικές τέχνες. - Τουρίστας, αξιοθέατο, αρχαιολογικός χώρος, πολιτισμός, ξεναγός, αναμνηστικά, ξενοδοχείο. - Θέατρο, κινηματογράφος, μουσική, χορός, ζωγραφική, ηθοποιός, σκηνοθέτης, μουσικός, χορευτής, πίνακας ζωγραφικής, παράσταση, συμφωνία. - ειδικές ικανότητες, ειδικός παιδαγωγός, αναπηρία, διαφορετικότητα, θεραπεία,		

	στήριξη, δυνατότητα πρόσβασης. ▪ Να αντιλαμβάνονται τον πολύσημο χαρακτήρα των λέξεων και τη λειτουργία της πολυσημίας (όταν δηλ. μια λέξη έχει πολλές σημασίες, π.χ. « <i>φύλλο</i> »).
ΓΡΜ	▪ Προσωπικές και κτητικές αντωνυμίες. ▪ Προσωποποίηση.

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
8. Έλα στην παρέα μας	Κατανομή εργασίας και καθηκόντων στην οικογένεια	Οικογένεια
	Διαφορετικές μορφές οικογένειας	
	Ιστορία της οικογένειάς μου: Γενιές και γενεαλογικό δέντρο	Παιχνίδι και ελεύθερος χρόνος
	Αναψυχή και ξεκούραση Δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου. Αθλήματα. Ομάδα	

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Λογοτεχνικά κείμενα	Να αναλύουν και να αξιολογούν τις πληροφορίες. Να διερευνούν εμπειρίες ανθρώπων διαφορετικών εποχών και πολιτισμών στα κείμενα που διαβάζουν	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να επιλέγουν από ένα εύρος ενδιαφερόντων επιλογών και να αναλαμβάνουν την ευθύνη για τις αποφάσεις που έχουν λάβει.
ΚΠΑ	Συνταγή μαγειρικής	Να κατανοούν τη σκοπιμότητα των φραστικών επιλογών του ομιλητή (συντάκτη), η οποία καθορίζεται από την κατάσταση επικοινωνίας.	Μπορούν να αποδέχονται τις προκλήσεις και να τις αντιμετωπίζουν επικοινωνιακά.
ΠΓΛ	Επίσημη επιστολή	Να διαμαρτύρονται για κάτι, να αναφέρονται σε προβλήματα, να διατυπώνουν προτάσεις επίλυσης προβλημάτων, να εκφράζουν την άποψή τους. Να σχεδιάζουν το περιεχόμενο του κειμένου που θα συνθέσουν, περιγράφοντας τα μέρη με τις βασικές ιδέες τους και στη συνέχεια να το αναπτύσσουν βάσει του σχεδίου.	Μπορούν να συνειδητοποιήσουν τις δικές τους απόψεις και πεποιθήσεις (π.χ. σχετικά με τους ρόλους των φύλων) και να τις επικοινωνήσουν.
ΠΠΑ	Αφήγηση	Να περιγράφουν και αφηγούνται γεγονότα. Να αφηγούνται από μνήμης. Να διατυπώνουν υποθέσεις ή εναλλακτικές εκδοχές για τη συνέχεια μιας αφήγησης.	Γνωρίζουν γενικές και ειδικές κατά θέμα στρατηγικές μάθησης και μπορούν να τις χρησιμοποιούν.
	Επιχειρηματολογία	Να ακολουθούν τη δομή και τα δομικά στοιχεία των κειμενικών τύπων που έχουν διδαχθεί κατά τη διάρκεια σύντομης προφορικής παρουσίασης στην τάξη Να συνειδητοποιούν τα	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να επικοινωνούν και να συνεργάζονται με άλλους μαθητές.

		παραγωγικά φαινόμενα της δικής τους ομιλίας και να τα προσαρμόζουν αναλόγως.	
ΛΕΓ	- Εργασία, καθήκον, οικιακές δουλειές, καταμερισμός, ευθύνη, ομαδικό πνεύμα. - Πυρηνική / εκτεταμένη / μονογονεϊκή / ανάδοχη / θετή / ομοφυλόφιλη οικογένεια. - Πρόγονος, απόγονος, ιστορικά γεγονότα, οικογενειακές ρίζες, γενιά, γενεαλογικό δέντρο. - Ελεύθερος χρόνος, δραστηριότητες, ομαδικότητα, άθλημα. - Διαπιστώνει ότι το κατάλληλο λεξιλόγιο διευκολύνει την κατανόηση και αποτελεσματική επικοινωνία. - Καθοδηγημένη σύνταξη προσωπικών λεξιλογίων, για διάφορους σκοπούς.		
ΓΡΜ	- Εξακολουθητικός και συνοπτικός (στιγμιαίος) μέλλοντας ενεργητικής φωνής. - Τροπικά και χρονικά επιρρήματα. - Σημεία στίξης (παύλα, ερωτηματικό, θαυμαστικό). - Επαυξημένες προτάσεις.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
9. Άνθρωποι και μηχανές	Ψηφιακά παιχνίδια και συσκευές επικοινωνίας Μηχανές του μέλλοντος Μέσα μεταφοράς Το ραδιόφωνο και η τηλεόραση	Φύση και τεχνολογία

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Κόμικς	Να εφαρμόζουν, βαθμυδόν περισσότερο συστηματικά και συνειδητά, στρατηγικές κατανόησης των γραπτών κειμένων, οι οποίες περιλαμβάνουν την παλίνδρομη ανάγνωση, τον εντοπισμό της κύριας πληροφορίας ή ιδέας, την αντίληψη των υποδηλώσεων, τη χρήση των γνώσεων και των εμπειριών τους που είναι συναφείς με τον «κόσμο» του κειμένου	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να ενταχθούν σε μία ομάδα ή τάξη, χωρίς να χάνουν τον εαυτό τους ή να κυριαρχούν πάνω στους άλλους.
	Διαφημιστικά φυλλάδια,	Να εντοπίζουν ρητά και υπόρρητα νοήματα, τα οποία τεκμηριώνουν με στοιχεία από το κείμενο.	
	Άρθρα εφημερίδων	Να αναγνωρίζουν τα δομικά συστατικά μιας παραγράφου και να συνειδητοποιούν το ρόλο των κειμενικών δεικτών στη σύνδεση των παραγράφων	Μπορούν να συμμετέχουν ενεργά και σε διάλογο σε συνεργασία με άλλους.
ΚΠΛ	Πληροφοριακά-επεξηγηματικά σκίτσα	Να ακροώνται σκοπίμως, ώστε να εντοπίζουν πληροφορίες, να κατανοούν νοήματα, να βρίσκουν ή να συνάγουν τα βασικά σημεία των λεγομένων	Μπορούν να δουν και να κατανοήσουν την εργασία και το πρόβλημα και να κάνουν ερωτήσεις αν χρειαστεί.

ΠΓΛ	Πολυτροπικό κείμενο	Να χρησιμοποιούν στοιχειωδώς Η/Υ, προκειμένου να επεξεργαστούν κείμενο απλής εργασίας και να το μορφοποιήσουν.	Μπορούν, ανάλογα με την κατάσταση, να παραμερίζουν ή να διεκδικούν τα δικά τους συμφέροντα υπέρ της επίτευξης των στόχων της ομάδας.
	Μετασχηματισμός κειμένου, π.χ. ιστορίας ή παραμυθιού, σύμφωνα με ορισμένο κριτήριο, π.χ. αρχή του κειμένου από τη μέση της ιστορίας	Να περιγράφουν ένα θέμα με χρήση περιγραφικών επιθέτων. Να περιγράφουν μια κατάσταση και να τη συγκρίνουν με το παρελθόν και το μέλλον χρησιμοποιώντας τους χρόνους των ρημάτων ορθά. Να χρησιμοποιούν τυπική, απρόσωπη έκφραση, προκειμένου να περιγράψουν και να εξηγήσουν πληροφορίες και ιδέες, με βάση τον κόσμο της εμπειρίας τους.	Μπορούν να αναγνωρίζουν νέες προκλήσεις και να σχεδιάζουν δημιουργικές λύσεις.
ΠΠΛ	Επιχειρηματολογία, - οδηγίες	Να μιλούν για θέματα που αφορούν την επιστημονική και τεχνολογική εξέλιξη (συζήτηση, επιχειρηματολογία - πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα). Να συμμετέχουν σε διαλογικές συζητήσεις εκφράζοντας συμφωνία ή αντίρρηση αιτιολογώντας τη θέση/άποψή τους.	Να μπορούν να εφαρμόζουν μορφές και μεθόδους εποικοδομητικής επίλυσης συγκρούσεων.
ΛΞΓ	- Ψηφιακά παιχνίδια και συσκευές επικοινωνίας: κονσόλα παιχνιδιών, κινητό τηλέφωνο, διαδίκτυο, εφαρμογή (app), μήνυμα, κλήση. - Μηχανές του μέλλοντος: τεχνητή νοημοσύνη, έξυπνο σπίτι, εικονική πραγματικότητα, 3D εκτύπωση. - Μέσα μεταφοράς: αυτοκίνητο, ποδήλατο, λεωφορείο, τρένο, αεροπλάνο, πλοίο, υποβρύχιο, μετρό, ταξί, μοτοσικλέτα. - Ραδιόφωνο, εκπομπή, κανάλι, δελτίο ειδήσεων, σειρά, ντοκιμαντέρ, διαφήμιση. - Να αντιλαμβάνονται τον πολύσημο χαρακτήρα των λέξεων και τη λειτουργία της πολυσημίας (όταν δηλ. μια λέξη έχει πολλές σημασίες, π.χ. φύλλο).		
ΓΡΜ	- Παρατατικός και αόριστος ενεργητικής φωνής (2). - Μετοχές ενεργητικής φωνής. - Διάκριση άρθρων και αδύνατων τύπων προσωπικών αντωνυμιών. - Οριστικό και αόριστο άρθρο (3).		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
10. Γιορτάζω και θαυμάζω	Εορτασμός των εορτών με διαφορετικό τρόπο.	<i>Εορτασμοί, έθιμα και μόδες</i>
	Θρησκευτικές παραδόσεις	
	Η μόδα της ένδυσης στο πέρασμα του χρόνου.	<i>Ο κόσμος της εργασίας και της εκπαίδευσης</i>
	Επαγγελματική ενδυμασία, ενδυμασία και ρόλος/ θέση	

Βασικά θέματα και	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
-------------------	-------------------------------------	------------------------

	κειμενικά είδη	Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Ημερολόγιο	Να εντοπίζουν και να αξιολογούν τις πληροφορίες που χρειάζονται, χρησιμοποιώντας διάφορες πηγές πληροφόρησης. Να αναλύουν και συνθέτουν δεδομένες πληροφορίες.	Μπορούν να δημιουργήσουν έναν κατάλληλο χώρο εργασίας, να οργανώσουν τη δική τους μάθηση.
ΚΠΑ	Τηλεοπτικές εκπομπές - συνεντεύξεις	Να αξιολογούν ό,τι άκουσαν με ορισμένα κριτήρια κατά περίπτωση, π.χ. επιλογές των ομιλητών ως προς το λεξιλόγιο, την έκταση του λόγου, τα παραγωγικά φαινόμενα, την επενέργεια του λόγου στους ακροατές και στους ίδιους.	Μπορούν να συγκρίνουν τις δικές τους εκτιμήσεις και κρίσεις με αυτές των άλλων και να εξάγουν συμπεράσματα (αυτοαξιολόγηση και εξωτερική αξιολόγηση).
ΠΓΛ	Σύνταξη άρθρων για τη σχολική εφημερίδα	Να σχεδιάζουν το περιεχόμενο του κειμένου που θα συνθέσουν, περιγράφοντας τα μέρη με τις βασικές ιδέες τους και στη συνέχεια το αναπτύσσουν βάσει του σχεδίου. Να προσέχουν τη χρήση των γλωσσικών μέσων κατά τη σύνθεση κειμένου και τα επιλέγουν βαθμιδόν περισσότερο συνειδητά. Να συνθέτουν κείμενο για να αποδώσουν πληροφορίες άλλων σημειωτικών συστημάτων, π.χ. εικόνες, σειρές εικόνων	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να οργανώνουν λογικά την εργασία τους. Να είναι εξοικειωμένοι με διάφορες τεχνικές εργασίας και τις εφαρμόζουν κατάλληλα ανάλογα με την κατάσταση.
ΠΠΑ	Ποιητικός έμμετρος λόγος	Να διαβάζουν μεγάλωφωνα, με ευχέρεια, αποδίδοντας τα σημεία στίξης και το νόημα του κειμένου	Μπορούν να ακούν με προσοχή και να αναγνωρίζουν και να ενσωματώνουν τις γνώμες και τις απόψεις των άλλων.
ΛΞΓ	▪ Εορτασμός, παράδοση, ανταλλαγή δώρων, εορταστικό τραπέζι, καλλιτεχνικές δραστηριότητες. ▪ Νηστεία, ιερός, εικόνισμα, λατρεία, πανηγύρι, εκκλησία, τζαμί, συναγωγή. ▪ Μόδα, υφάσματα, σιτλ, ρετρό / μοντέρνο, μοτίβο, ταγιέρ, κοστούμι, αζεσουάρ, ρόλος, κώδικας ενδυμασίας. ▪ Να διαπιστώνουν ότι με την παραγωγή και τη σύνθεση δημιουργούνται χιλιάδες λέξεις. ▪ Να συνειδητοποιούν τις κυριότερες σημασιολογικές σχέσεις: κυριολεξία, μεταφορά, συνωνυμία, αντωνυμία (αντίθεση).		
ΓΡΜ	▪ Προστακτική ενεστώτα και αορίστου. ▪ εξακολουθητικός και συνοπτικός (στιγμιαίος) μέλλοντας. ▪ Ελλειπτικές προτάσεις. ▪ Επίθετο «<i>πολύς</i>» (1). ▪ Κύρια εθνικά ονόματα.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
11. Das Brot der Welt	Υγεία και ασθένεια, υγιεινός τρόπος ζωής	Υγεία και φαγητό
	Από πού προέρχεται το φαγητό, λαχανικά και φρούτα ανάλογα με την εποχή	
	Το επάγγελμα των ονείρων μου.	Ο κόσμος της εργασίας και

	Υποδειγματικές προσωπικότητες από διάφορα επαγγέλματα	της εκπαίδευσης
--	--	-----------------

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Κείμενα προσωπικής έκφρασης	Να κατανοούν διάφορους τύπους κειμένων. Να συμπεραίνουν το περιεχόμενο ενός βιβλίου από τις εξωτερικές ενδείξεις (εξώφυλλο, περιεχόμενα, εικόνες κ.τ.ό.)	Μπορούν να εφαρμόζουν τα συμπεράσματα που προκύπτουν από την αυτοαξιολόγηση και την εξωτερική αξιολόγηση.
	Κείμενα της σχολικής ζωής, π.χ. άρθρα για τη σχολική εφημερίδα, ανακοινώσεις, εργασίες	Να διακρίνουν τα δομικά και οργανωτικά χαρακτηριστικά διαφορετικών κειμενικών τύπων π.χ. παραγραφοποίηση, επικεφαλίδες, υπερσυνδέσεις,	Μπορούν να δίνουν προσοχή στις γνώμες και τις απόψεις των άλλων και να απαντούν σε διάλογο.
ΚΠΑ	Μαρτυρίες	Να κατανοούν την πραγματολογική λειτουργία των λεγομένων συνδέοντάς τα με την αντίστοιχη επικοινωνιακή περίσταση.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να δομούν νέες και απαιτητικές εργασίες και να τα συνδέουν με προηγούμενη εμπειρία
ΠΓΛ	Περιγραφή	Να εξοικειώνονται με τη γραφή και την αξιοποίηση σημειώσεων κατά τις διαδικασίες της σκέψης, της αναζήτησης, της οργάνωσης και της μάθησης.	Μπορούν να ολοκληρώνουν τις εργασίες τους στο σπίτι ανεξάρτητα και να προετοιμάζονται για τις εξετάσεις.
ΠΠΑ	Διάλογοι Συζητήσεις	Να μιλούν για τα ιδανικά και τις αξίες της ζωής, τις κοινωνικές σχέσεις, και το επάγγελμα. Να συζητούν, να διατυπώνουν, να αποτρέπουν, να επιχειρηματολογούν.	Μπορούν να επικοινωνούν με τεκμηριωμένο και στοχευμένο τρόπο, να εφαρμόζουν τους κανόνες της συνομιλίας και να αντιμετωπίζουν άμεσα τις συγκρούσεις.
	Μονόλογοι, διάλογοι και σχολιασμοί σε ταινίες ντοκιμαντέρ με προφορικό σχολιασμό (speakage)	Να εκθέτουν προσωπική και τεκμηριωμένη γνώμη πάνω σ' αυτά που άκουσαν και διάβασαν. Να αφηγούνται, να περιγράφουν, να εξηγούν, να επιχειρηματολογούν. Να συγκεντρώνουν βασικές πληροφορίες και τεχνικές από την προφορική συζήτηση στην τάξη (π.χ. τήρηση σημειώσεων) προκειμένου να τις αξιοποιούν στην παραγωγή γραπτού λόγου.	
ΛΞΓ	- Μεταφορική σημασία φράσεων. - αλλαγή εποχών, αγρότης, καλλιέργεια, καλλιεργητής, κατανάλωση. - επαγγελματικές δεξιότητες, σταδιοδρομία, επιλογή επαγγέλματος, συμβουλές, πάθος, αποκατάσταση. - Υποκοριστικά. - Να εξοικειώνονται με τη διαχρονική πλευρά της γλώσσας, στο βαθμό που αυτή αντανάκλαται στη συγχρονική διάστασή της. - Να διακρίνουν την έννοια της λέξης με βάση την καταγωγή, τη συγγένεια ή την αντίθεση, τη μεταφορική τους χρήση, τα συμφραζόμενα κ.τ.ό.		
ΓΡΜ	- Θηλυκά σε -ίσσα. - Ουδέτερα σε -είο. - Ευθύς και πλάγιος λόγος (1). - Υπερθετικός βαθμός επιθέτων. - Επιφωνήματα.		

	▪ Σημεία στίξης (διπλή τελεία, εισαγωγικά, θαυμαστικό).
--	---

Θεματική ενότητα / υποενότητες		Θεματική ενότητα HSK
12. Όλοι μια αγκαλιά	Διαφορετικές ομάδες και πολιτισμοί: ίδιοι και διαφορετικοί κανόνες και αξίες, αμοιβαίος σεβασμός και αμοιβαία αναγνώριση Ποιος είμαι εγώ: τι με κάνει να είμαι εγώ, πού ανήκω; Ρόλοι των φύλων: Αγόρια – κορίτσια Δικαιώματα των παιδιών	<i>Εγώ και οι άλλοι – ζώντας μαζί</i>

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεασκές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Ενημερωτικά έντυπα	Να χρησιμοποιούν τα ετυμολογικά στοιχεία των λέξεων για να τις κατηγοριοποιούν σημασιολογικά και να εικάζουν τη σημασία τους και με τη βοήθεια των συμφραζομένων.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να θέτουν στον εαυτό τους ρεαλιστικούς και να απαιτητικούς στόχους και να τους επιδιώκουν με υψηλό επίπεδο δέσμευσης.
ΚΠΑ	Ενημερωτική τηλεοπτική εκπομπή	Να ακούν προσεκτικά κατά τη συνομιλία και να θέτουν διευκρινιστικές ερωτήσεις με στόχο την πλήρη κατανόηση του λόγου του/της συνομιλητή/-τριας.	Μπορούν να δουν και να κατανοήσουν την εργασία και το πρόβλημα και να κάνουν ερωτήσεις αν χρειαστεί.
	Προφορικές μαρτυρίες παιδιών από διάφορες χώρες	Να συνδέουν τις προϋπάρχουσες γνώσεις και εμπειρίες τους με το κείμενο που ακροώνται και να τις αξιοποιούν στην κριτική προσέγγισή του. Να εκτιμούν τα δεδομένα της περίπτωσης επικοινωνίας στην κατανόηση του κειμένου.	Μπορούν να αλλάξουν μια προηγούμενη άποψη με βάση νέες γνώσεις- μπορούν να αναζητήσουν εναλλακτικές λύσεις ή νέες προσεγγίσεις σε διαφωνίες.
ΠΓΛ	Φιλική επιστολή	Να οργανώνουν σε γραπτό κείμενο τις σκέψεις τους ακολουθώντας τη δομή του κειμενικού τύπου και αποκωδικοποιώντας την εκάστοτε περίπτωση επικοινωνίας	Μπορούν να εφαρμόζουν διάφορες μορφές ομαδικής εργασίας
ΠΠΑ	Περιγραφή - Επιχειρηματολογία	Να μιλούν για τα σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα, τα ανθρώπινα δικαιώματα εθελοντικές οργανώσεις (να συζητούν, να εκφράζουν την άποψή τους, να αξιολογούν, να προτείνουν λύσεις) Να ακολουθούν συνειδητά τους κανόνες ενεργού συμμετοχής σε προφορική συζήτηση πάνω σε συγκεκριμένο θέμα	Μπορούν να παρουσιάζουν τα επιχειρήματα υπέρ της δικής τους άποψης με κατανοητό και αξιόπιστο τρόπο.
ΛΞΓ	▪ Κανόνες, αξίες, αμοιβαίος σεβασμός, αμοιβαία αναγνώριση, πολιτισμοί,		

	πολιτισμική ταυτότητα. ▪ Ρόλος φύλου, κοινωνικές προσδοκίες. ▪ Να συνειδητοποιούν τις κυριότερες σημασιολογικές σχέσεις: κυριολεξία, μεταφορά, συνωνυμία, αντωνυμία (αντίθεση).
ΓΡΜ	▪ Αριθμητικά επίθετα. ▪ Επαυξημένες προτάσεις. ▪ Αρκτικόλεξα.

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
13. Γιορτή και ξεγνοιασιά	Θρησκευτικές παραδόσεις Εθνικές παραδόσεις διαφόρων λαών	<i>Εορτασμοί, έθιμα και μόνες</i> <i>Παρελθόν και ιστορία</i>

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Λογοτεχνικά κείμενα	Να διευρύνουν την αναγνωστική ικανότητα προσεγγίζοντας και το βιοματικό λόγο. Να κατανοούν τον τρόπο με τον οποίο ο συγγραφέας χρησιμοποιεί τα γλωσσικά μέσα, για να προκαλέσει τις εντυπώσεις που θέλει. Να διαβάζουν το κείμενο είτε ως σύνολο για την απόκτηση μιας γενικής εικόνας, είτε λεπτομερειακά είτε επιλεκτικά για την ανεύρεση συγκεκριμένων στοιχείων.	Μπορούν να εκφράζουν γλωσσικά διάφορα γεγονότα και να γίνονται κατανοητοί από τους άλλους.
ΚΠΛ	Ποιήματα, τραγούδια, βίντεο	Να εστιάζουν σε πληροφορίες του κειμένου που βρίσκονται στον πυρήνα του μηνύματος/νοήματος και να απαντούν σε ερωτήσεις κατανόησης ή εξαγωγής πληροφοριών.	Μπορούν να υιοθετήσουν και να υπερασπιστούν τη δική τους άποψη, ακόμη και αν αυτή είναι αντίθετη με τις επικρατούσες απόψεις/προσδοκίες.
ΠΓΛ	Καλοκαιρινή ιστορία	Να παρουσιάζουν σκέψεις, στόχους, συναισθήματα. Να απευθύνονται σε πραγματικούς αναγνώστες, συμπεριλαμβανομένων των εκπαιδευτικών, συμμαθητών και συμμαθητριών, φίλων, προσώπων της τοπικής και ευρύτερης κοινωνίας, καθώς και σε φανταστικούς αναγνώστες και αναγνώστριες.	Μπορούν να προβληματιστούν σχετικά με τον αντίκτυπο της γλώσσας και να δώσουν προσοχή στη χρήση της γλώσσας με σεβασμό σε σχέση με τη διαφορετικότητα.
ΠΠΛ	Θεατρική παράσταση	Να εκφράζονται αυθόρμητα στον προφορικό λόγο αξιοποιώντας τη φαντασία και τη δημιουργικότητά τους κατά τη συμμετοχή τους σε θεατρικές και κιναισθητικές δραστηριότητες	Μπορούν να αναγνωρίζουν και να κατανοούν τις ομοιότητες και τις διαφορές των ανθρώπων.
ΔΞΓ	▪ Υποκοριστικά.		

	▪ Ορθογραφία αριθμητικών επιθέτων. ▪ Να εξοικειώνονται με τη διαχρονική πλευρά της γλώσσας, στο βαθμό που αυτή αντανακλάται στη συγχρονική διάστασή της.
ΓΡΜ	▪ Κύρια εθνικά ονόματα (2). ▪ Επίθετο «<i>πολύς</i>» (2). ▪ Ευθύς και πλάγιος λόγος (2).

2.1.3.C. 5^η τάξη

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
1. Επιστροφή στο σχολείο	Ποιος είμαι εγώ: τι με κάνει να είμαι εγώ, πού ανήκω;	<i>Εγώ και οι άλλοι – ζώντας μαζί</i>

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Αφηγηματικό κείμενο	Να καλλιεργούν αναγνωστικές στρατηγικές του γραπτού κειμένου (συνολική κατανόηση, επικέντρωση σε συγκεκριμένη πληροφορία, προσωπική ερμηνεία με βάση σημεία του κειμένου).	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να αντιλαμβάνονται, να αναγνωρίζουν και να αξιολογούν συνειδητά τον εαυτό τους. Αυτό περιλαμβάνει τη γνώση των προσωπικών τους δυνατών και αδύνατων σημείων.
ΚΠΛ	Τραγούδι - μελοποιημένο ποίημα	Να αναπτύσσουν την αίσθηση της συνολικής ερμηνείας του κειμένου. Να εντοπίζουν συγκεκριμένες πληροφορίες στο περιεχόμενο του κειμένου.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να αναγνωρίζουν και να αναλύουν τα καθήκοντα σε όλη τους την πολυπλοκότητα και να αναπτύσσουν πιθανές λύσεις.
ΠΓΛ	Περιγραφή εμπειρίας	Να συνειδητοποιούν ειδικές παραμέτρους της κατάστασης επικοινωνίας, όπως είναι ο κοινωνικός σκοπός και τα κοινωνικά χαρακτηριστικά όσων συμμετέχουν.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να εκφράζονται με σαφήνεια και να κατανοούν τους άλλους.
ΠΠΛ	Αφήγηση	Να αποφασίζουν ποια είναι τα εξωγλωσσικά και παραγλωσσικά στοιχεία, εκτός από τα καθαρά γλωσσικά, που θα χρησιμοποιήσουν στο λόγο τους.	Μπορούν να αναγνωρίζουν γλωσσικές μορφές έκφρασης και να κατανοούν το νόημά τους.
ΛΞΓ	▪ Σχολικό περιβάλλον, σχολική επιτυχία, σχολική ρουτίνα, σχολική απουσία, σχολικός εξοπλισμός, σχολικό πρόγραμμα, σχολική επίσκεψη, σχολική αίθουσα. ▪ Να προσδιορίζουν τον τρόπο σχηματισμού των συνθέτων (γραμματική κατηγορία α' και β' συνθετικού). ▪ Να επεξεργάζονται το θεματικό λεξιλόγιο ομαδοποιώντας περισσότερο εύχρηστες (πυρηνικό λεξιλόγιο) και πιο ειδικές λέξεις αναλόγως του πλαισίου χρήσης τους. ▪ Διάκριση συνθέτων με το πρόθεμα <i>dis-</i> <i>δυσ-</i>.		
ΓΡΜ	▪ Χρόνοι του ρήματος (ενεστώτας, παρατατικός, εξακολουθητικός μέλλοντας ενεργητικής φωνής). ▪ Υποκείμενο, αντικείμενο ρήματος της πρότασης. ▪ Επίθετα σε <i>-ινός</i>.		

	▪ Σημεία στίξης: αποσιωπητικά.
--	--------------------------------

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
2. Νερό / επαγγέλματα του παρελθόντος	Νερό / επαγγέλματα του παρελθόντος	Φύση και τεχνολογία
	Προστασία του περιβάλλοντος, περιβαλλοντικές καταστροφές	Ο κόσμος της εκπαίδευσης και της εργασίας
	Επαγγέλματα του τότε και του τώρα	

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Άρθρο	Να αντιλαμβάνονται τους μηχανισμούς συνοχής του κειμένου (σύνδεσμοι, επεξηγήσεις κτλ.). Να αξιολογούν το περιεχόμενο (θέμα) και τη μορφή (γραμματικές και λεξιλογικές επιλογές) του γραπτού κειμένου. Να αξιολογούν την αποτελεσματικότητα των κειμένων που επεξεργάζονται. Να επιλέγουν τις κατάλληλες πληροφορίες από το κείμενο για την απόδοση του νοήματος που κάθε φορά θεωρείται πιο σημαντικό.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να οργανώνουν λογικά την εργασία τους και να εξοικειωθούν με διάφορες τεχνικές εργασίας και να τις εφαρμόζουν κατάλληλα ανάλογα με την κατάσταση.
ΚΠΛ	Animation ταινία μικρού μήκους	Να εντοπίζουν συγκεκριμένες πληροφορίες στο περιεχόμενο του κειμένου.	Είναι σε θέση να δομούν και να συνοψίζουν τις πληροφορίες που έχουν συλλέξει και να διακρίνουν μεταξύ βασικών και δευτερευουσών πληροφοριών.
ΠΓΛ	Επιστολή (επίσημη / φιλική)	Να επιλέγουν: -τον τρόπο οργάνωσης των υπό δόμηση κειμένων -τον τρόπο ανάπτυξης και σύνδεσης των πληροφοριών -το ύφος -την έκταση -τα εξωγλωσσικά στοιχεία που αξιολογούνται ως κατάλληλα για στήριξη/ενίσχυση -τα σημειωτικά μέσα που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν για στήριξη των υπό δόμηση κειμένων, ανάλογα με τις παραμέτρους της περίπτωσης επικοινωνίας ή/και τις μεταβλητές του κοινωνικοπολιτισμικού περιβάλλοντος.	Μπορούν να κατανοούν και να χρησιμοποιούν τεχνικούς όρους και τύπους κειμένων από τους διάφορους θεματικούς τομείς.

ΠΠΑ	Παιχνίδι ρόλων	Να αναπτύσσουν την ικανότητά τους να συνεργάζονται για τη δόμηση μιας γλωσσικής λειτουργίας μέσα σε συγκεκριμένο κειμενικό και επικοινωνιακό πλαίσιο.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να επικοινωνούν και να συνεργάζονται με άλλους μαθητές.
ΛΕΓ	▪ Νερουλάς, χειροτέχνης, κτηνοτρόφος, περιβαλλοντολόγος, γεωλόγος, γεωπόνος, ιχθυολόγος. ▪ Περιβάλλον, καταστροφή, οικοσύστημα, ανακύκλωση, διατήρηση, υδροκαλλιέργεια, δασοπροστασία. ▪ Παραγωγή λέξεων από το «ύδωρ». ▪ Να εντοπίζουν γλωσσικά στοιχεία που προκύπτουν από τη διαδικασία της συντόμευσης σε λειτουργικά κείμενα (αρκτικόλεξα, ακρωνύμια, συντομογραφίες).		
ΓΡΜ	▪ Σημεία στίξης: κόμμα, παρένθεση, διπλή παύλα. ▪ κλίση ρημάτων σε -αω /- ώ. ▪ ισοσύλλαβα και ανισοσύλλαβα σε -ας.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
3. Το «Όχι»	Το έπος του '40 Διαπολιτισμική βιβλιοθήκη	Λογοτεχνία και τέχνη

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Αυτοβιογραφία	Να κατανοούν το νόημα ανεξάρτητα από την παρουσία άγνωστων γλωσσικών στοιχείων	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να σχεδιάζουν και να διαχειρίζονται την εργασία και τις ενέργειές τους ανεξάρτητα και με δική τους ευθύνη.
	Ημερολογιακό κείμενο	Να καλλιεργούν αναγνωστικές στρατηγικές του γραπτού κειμένου (συνολική κατανόηση, επικέντρωση σε συγκεκριμένη πληροφορία, προσωπική ερμηνεία με βάση σημεία του κειμένου)	
ΚΠΑ	Αυτοβιογραφία/ συνέντευξη	Να κατανοούν τη διαφορετική οπτική γωνία των διαφόρων ομιλητών ή πιθανόν τη διαμόρφωση του λόγου τους ανάλογα με τις προθέσεις της επικοινωνίας	Μπορούν να αναζητούν, να συλλέγουν και να συνοψίζουν πληροφορίες από παρατηρήσεις και πειράματα, από το Διαδίκτυο, από βιβλία και εφημερίδες, από κείμενα, πίνακες και στατιστικά στοιχεία, από γραφικά και εικόνες, από έρευνες και συνεντεύξεις.
ΠΓΛ	Περίληψη	Να προσδιορίζουν τα γνωρίσματα των κειμένων υπό την οπτική γωνία πραγμάτωσής τους.	
ΠΠΑ	Παρουσίαση πολυτροπικού κειμένου	Να ασκούνται στην ενεργητική αξιοποίηση της γλώσσας σε αλληλεπίδραση με άλλους σημειωτικούς κώδικες, όπως της εικόνας και του ήχου, ώστε να παράγονται πολυτροπικά κείμενα.	Μπορούν να σχεδιάζουν τις εργασίες της ομάδας.
ΛΕΓ	▪ Λέξεις σχετικές με τον πόλεμο και την ειρήνη.		

	▪ Επέτειος, ελευθερία, παρέλαση, πατρίδα, κατοχή, ήρωες. ▪ Να συνειδητοποιούν ότι με τους μηχανισμούς παραγωγής και σύνθεσης δημιουργείται εύρος λεξιλογικών επιλογών. ▪ Συλλογή σύνθετων ονομάτων, ρημάτων και επιθέτων από σώματα κειμένων και διαχωρισμός των συνθετικών τους σε πίνακες με βάση τις γραμματικές τους κατηγορίες.
ΓΡΜ	▪ Επανάληψη στην κλίση ρημάτων α' και β' συζυγίας.

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
4. Περιβάλλον/ Ανακύκλωση	Προστασία περιβάλλοντος, περιβαλλοντικές καταστροφές πόροι ενέργειας	Φύση και τεχνολογία

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Αφίσα	Να εντοπίζουν την πολυφωνικότητα των κειμένων και διακρίνουν την οπτική του συγγραφέα. Να καλλιεργούν διαφορετικές αναγνωστικές στρατηγικές ανάλογα με το αν το κείμενο είναι συνεχές ή μη συνεχές (χάρτης, γράφημα, σχεδιάγραμμα κτλ.) ή υπερκείμενο.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να συνδυάζουν νέες ιδέες με τις δικές τους παραστάσεις και να βρίσκουν και να εφαρμόζουν νέες και ασυνήθιστες δικές τους προτάσεις και λύσεις.
ΚΠΑ	Animation	Να διακρίνουν μεταξύ των διαφορετικών τύπων κειμένων που ακροώνται (π.χ. διάκριση εξηγητικών από περιγραφικά κείμενα), επισημαίνοντας τις διαφορές τους και εντοπίζοντας τους σκοπούς που επιτελεί το καθένα.	Μπορούν να συγκρίνουν πληροφορίες και να δημιουργούν συνδέσεις (δικτυακή σκέψη).
ΠΓΛ	Άρθρο	Να μαθαίνουν να κρίνουν, να επικυρώνουν ή να αμφισβητούν θέσεις και απόψεις, πάντοτε με επιχειρήματα.	Μπορούν να δέχονται κριτική και να εξετάζουν τη δική τους θέση.
ΠΠΑ	Επιχειρηματολογία	Να διατυπώνουν ερωτήματα, προσδιορίζουν προβλήματα, αναζητούν απαντήσεις στα προβλήματα που έχουν τεθεί, αναλύουν και συνθέτουν δεδομένα.	Να μπορούν να εκτιμήσουν πόσο δύσκολες ή εύκολες θα είναι για αυτούς οι εργασίες/λύσεις των προβλημάτων.
ΛΞΓ	▪ Ορυκτά καύσιμα (πετρέλαιο, φυσικό αέριο, άνθρακας, πετρελαιοειδή), ατομική / φωτοβολταϊκή / υδροηλεκτρική / γεωθερμική ενέργεια. ▪ Να εντοπίζουν λέξεις που χρησιμοποιούνται μόνο σε ειδικό πλαίσιο ή αποκτούν μια ιδιαίτερη σημασία στο πλαίσιο του ειδικού λεξιλογίου. ▪ Να συγκρίνουν το περιεχόμενο λημμάτων από διαφορετικά είδη έντυπων και ηλεκτρονικών λεξικών προσδιορίζοντας τη χρησιμότητά τους. ▪ Εντοπισμός λέξεων που περιέχουν λόγια προέλευσης προθήματα και επιθήματα σε ψηφιακά λεξικά (τηλε-, γεω-, υδρο- αλλά και -σκοπήση, -κομία, -λογία, -αλογία) και εξήγηση των σημασιών τους σε αυθεντικά παραδείγματα λόγου από ηλεκτρονικά σώματα κειμένων.		

ΓΡΜ	▪ Προπαροξύτονα αρσενικά σε -ος. ▪ Διάκριση αδύνατων τύπων προσωπικών αντωνυμιών και οριστικού άρθρου. ▪ Σύνθετες προτάσεις. ▪ Ουσιαστικά ως συμπληρώματα άλλων ουσιαστικών.
-----	--

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
5. Κυκλοφοριακή Αγωγή	Σπίτι και κατοικίες	<i>Κατοικία συνοικία και πόλη</i>
	Οδηγική συμπεριφορά	<i>Ο κόσμος της εκπαίδευσης και της εργασίας</i>
	Χρήση ψηφιακών και άλλων μέσων	<i>Φύση και τεχνολογία</i>

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Σήματα	Να κατακτούν ειδικό λεξιλόγιο σε σχέση με το θέμα του κειμένου και το κειμενικό είδος.	Μπορούν να λαμβάνουν υποστήριξη και βοήθεια όταν τη χρειάζονται.
ΚΠΑ	Οδηγίες προσανατολισμού	Να αναπτύσσουν μεταγνωστικές στρατηγικές κατανόησης και αξιολόγησης της ακρόασης.	Μπορούν να ανατρέχουν σε μαθησιακές διαδρομές, να τις περιγράφουν και να τις αξιολογούν.
ΠΓΛ	Οδηγίες προσανατολισμού	Να οργανώνουν τις πληροφορίες/ιδέες σε παραγράφους σύμφωνα με τον τύπο του κειμένου που συντάσσουν, μεριμνώντας για τη συνοχή και τη συνεκτικότητά του.	Μπορούν να αναγνωρίσουν οικεία μοτίβα πίσω από το έργο/πρόβλημα και να αντλήσουν μια λύση από αυτά.
ΠΠΑ	Παιχνίδι ρόλων	Να παράγουν λόγο με φαντασία και δημιουργικότητα εφαρμόζοντας θεατρικές τεχνικές, προσχεδιασμένες ή αυθόρμητες.	Μπορούν να εφαρμόζουν διάφορες μορφές ομαδικής εργασίας.
ΛΞΓ	▪ Διάκριση: παίρνω/περνώ - παίζω/πεζός. ▪ Παραγωγή και σύνθεση υποκοριστικών επιθέτων και ουσιαστικών. ▪ Να αναγνωρίζουν τη σημασία των νεολογισμών και των δανείων στην κάλυψη σύγχρονων επικοινωνιακών αναγκών.		
ΓΡΜ	▪ Ελλειπτικές προτάσεις. ▪ Εγκλίσεις (οριστική, υποτακτική και προστακτική του ενεστώτα της ενεργητικής φωνής). ▪ Ουδέτερα ανισοσύλλαβα ουσιαστικά σε -μα.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
6. Παιδικές αναμνήσεις	Κατανομή εργασίας και καθηκόντων στην οικογένεια Ιστορία της οικογένειάς μου:	<i>Οικογένεια</i>

	Γενιές και γενεαλογικό δέντρο Διαφορετικές μορφές οικογένειας	
--	---	--

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Διατομεακές Δεξιότητες Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Άρθρο εφημερίδας	Να αντιλαμβάνονται τους μηχανισμούς συνοχής του κειμένου (σύνδεσμοι, επεξηγήσεις κτλ.). Να αξιολογούν το περιεχόμενο (θέμα) και τη μορφή (γραμματικές και λεξιλογικές επιλογές) του γραπτού κειμένου.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να δομούν νέες και απαιτητικές εργασίες και να τα συνδέουν με προηγούμενη εμπειρία.
ΚΠΑ	Συνεντεύξεις γονέων για την παιδική τους ηλικία	Να προσδιορίζουν κατά την ακρόαση/ παρακολούθηση τη σημασία παραγλωσσικών (επιτονισμό, ρυθμό, παύσεις) και εξωγλωσσικών στοιχείων (κινήσεις, εκφράσεις προσώπου) και διαφορετικών σημειωτικών συστημάτων (π.χ. μουσικής, σκηνικού) στην κατανόηση του νοήματος.	Μπορούν να εκτιμούν και να αξιολογούν την ποιότητα και τη σημασία των συλλεχθεισών και δομημένων πληροφοριών.
ΠΓΛ	Ημερολόγιο Βιογραφικό σημείωμα	Να γράφουν σε ελεύθερο κείμενο βιωματικές εμπειρίες εντάσσοντας, προαιρετικά, πολιτισμικά στοιχεία του τόπου καταγωγής τους.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να θέτουν τους δικούς τους στόχους και να τους επιδιώκουν με συνέπεια και αφοσίωση. Απολαμβάνουν τη μάθηση και είναι πρόθυμοι να αφιερώσουν πολύ χρόνο και ενέργεια σε αυτήν.
ΠΠΑ	Αφήγηση	Να αφηγούνται στην τάξη ιστορίες, βιώματα και εμπειρίες της καθημερινότητας από το οικείο περιβάλλον τους	Μπορούν να επικοινωνούν με τεκμηριωμένο και στοχευμένο τρόπο, να εφαρμόζουν τους κανόνες της συνομιλίας και να αντιμετωπίζουν άμεσα τις συγκρούσεις.
ΛΞΓ	- Σύνθεση λέξεων με το πρόθεμα ημι-. - Να διασυνδέουν τις λεξιλογικές επιλογές τους με διαφορετικά επίπεδα ύφους, περιστάσεις επικοινωνίας και κειμενικούς τύπους. - Σύνθεση λέξεων με λεξιλογική βάση τα αριθμητικά.		
ΓΡΜ	- Αριθμητικά επίθετα (απόλυτα, τακτικά). - Χρόνοι του ρήματος (αόριστος, συνοπτικός μέλλοντας ενεργητικής φωνής και ενεστώτας, παρατατικός, εξακολουθητικός μέλλοντας παθητικής φωνής). - το τελικό -ν.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες			Θεματική ενότητα HSK	
7.	Από πού προέρχεται το φαγητό, λαχανικά και φρούτα ανάλογα με		Υγεία και φαγητό	

Διατροφή	την εποχή	
	Ποιήματα, θρύλοι, μύθοι. Διαπολιτισμική βιβλιοθήκη	<i>Λογοτεχνία και τέχνη</i>
	διαφήμιση	<i>Παιχνίδι και ελεύθερος χρόνος</i>

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Ετικέτα προϊόντος	Να κατανοούν το νόημα ανεξάρτητα από την παρουσία άγνωστων γλωσσικών στοιχείων.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να προσαρμόζονται θετικά στις νέες προκλήσεις, να αντιδρούν γρήγορα στις μεταβαλλόμενες συνθήκες και καταστάσεις και να ανταποκρίνονται σε αυτές προσαρμόζοντας τη συμπεριφορά τους.
	Πρόγραμμα διατροφής	Να επιλέγουν τις κατάλληλες πληροφορίες από το κείμενο για την απόδοση του νοήματος που κάθε φορά θεωρείται πιο σημαντικό	
ΚΠΛ	Συνταγή μαγειρικής	Να διακρίνουν μεταξύ των διαφορετικών τύπων κειμένων που ακροούνται (π.χ. διάκριση εξηγητικών από περιγραφικά κείμενα), επισημαίνοντας τις διαφορές τους και εντοπίζοντας τους σκοπούς που επιτελεί το καθένα.	Μπορούν να συγκεντρωθούν σε μια εργασία και να εργαστούν σε αυτήν με επιμονή και πειθαρχία.
ΠΓΛ	Διαφήμιση	Να οργανώνουν τις πληροφορίες/ιδέες σε παραγράφους σύμφωνα με τον τύπο του κειμένου που συντάσσουν, μεριμνώντας για τη συνοχή και τη συνεκτικότητά του.	Γνωρίζουν γενικές και ειδικές κατά θέμα στρατηγικές μάθησης και μπορούν να τις χρησιμοποιούν.
ΠΠΛ	Παιχνίδι ρόλων	Να πραγματοποιούν συνεντεύξεις αναλαμβάνοντας διαφορετικούς ρόλους (συνεντευξιαστή - συνεντευξιαζόμενο) αναλόγως με την περίπτωση επικοινωνίας.	Μπορούν να αναγνωρίζουν την υποτιμητική χρήση της γλώσσας και να μην την αποδέχονται παθητικά.
ΛΞΓ	- Παραγωγή και σύνθεση λέξεων με λεξιλογική βάση τη λέξη «<i>ελιά</i>». - παραγωγή επιθέτων από ονόματα. - Περιεκτικά ουσιαστικά. - Να συνδέουν την ετυμολογία της λέξης με την ορθογραφία της δημιουργώντας οικογένειες λέξεων με την ίδια ρίζα.		
ΓΡΜ	- Κλίση θηλυκών ουσιαστικών σε <i>-α</i> και <i>-η</i>. - Κύρια και κοινά ονόματα. - Χρόνοι του ρήματος (αόριστος παθητικής φωνής). - Πάθη φωνηέντων.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
8. Τραγούδια και ποιήματα	Εορτασμός των εορτών με διαφορετικό τρόπο.	<i>Εορτασμοί, έθιμα και μόδες</i>
	Θρησκευτικές παραδόσεις	

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Διηγηματικός λόγος	Να αναστοχάζονται και να αξιολογούν το περιεχόμενο του κειμένου. Να κατανοούν τη διαφορετική οπτική γωνία των διαφόρων ομιλητών ή πιθανόν τη διαμόρφωση του λόγου τους ανάλογα με τις προθέσεις της επικοινωνία	Μπορούν να αποδέχονται τις προκλήσεις και να τις αντιμετωπίζουν εποικοδομητικά.
ΚΠΑ	Βίντεο με παραδόσεις από όλον τον κόσμο	Να συμμετέχουν στο διάλογο μεταξύ κειμένων που προέρχονται από άτομα με διαφορετικά κοινωνικά και γλωσσικά υπόβαθρα και στα οποία χρησιμοποιούνται διαφορετικές ποικιλίες και επίπεδα ύφους.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να επιλέγουν από ένα εύρος ενδιαφερόντων επιλογών και να αναλαμβάνουν την ευθύνη για τις αποφάσεις που έχουν λάβει.
ΠΓΛ	Έμμετρος ιαμβικός ρυθμός	Να εκφράζουν τις σκέψεις, τα συναισθήματα και τις εμπειρίες τους με έμμετρο λόγο. ενθαρρύνει τη δημιουργική σκέψη και την καινοτομία, καθώς οι μαθητές πρέπει να βρίσκουν νέους τρόπους για να εκφράσουν τις ιδέες τους.	Μπορούν να θέτουν στόχους για εργασίες και λύσεις προβλημάτων και να σχεδιάζουν τα βήματα υλοποίησης.
ΠΠΑ	Έμμετρος ποιητικός λόγος	Να παράγουν λόγο με φαντασία και δημιουργικότητα εφαρμόζοντας ποιητικές τεχνικές, προσχεδιασμένες ή αυθόρμητες.	Μπορούν να αναγνωρίζουν νέες προκλήσεις και να σχεδιάζουν δημιουργικές λύσεις.
ΛΕΓ	- Φαινόμενα ομοηχίας και πολυσημίας. - Γλωσσικά στοιχεία που προκύπτουν από τη διαδικασία της συντόμευσης (αρκτικόλεξα, ακρωνύμια, συντομογραφίες). - Συλλογή, ομαδοποίηση και ανάπτυξη συντομευμένων στοιχείων που απαντούν στην καθημερινή μας ζωή (ΕΡΤ, ΟΤΕ, ΔΕΗ, ΟΣΕ κ.ά.). Συνειδητοποίηση των μηχανισμών σχηματισμού τους.		
ΓΡΜ	Παρατατικός και Αόριστος Παθητικής Φωνής (σύγκριση)		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
9. Ψυχαγωγία - Διασκέδαση	Αναψυχή και ξεκούραση Δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου. Ομάδα συνομηλίκων. Αθλήματα	<i>Παιχνίδι και ελεύθερος χρόνος</i>

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Θεατρικό κείμενο	Να προσδιορίζουν τη βασική ιδέα/ιδέες και επιμέρους γλωσσικά	Μπορούν να κατανοούν και να χρησιμοποιούν τεχνικούς

		στοιχεία ενός κειμένου στο πλαίσιο της κριτικής κατανόησής του.	όρους και τύπους κειμένων από τους διάφορους θεματικούς τομείς.
ΚΠΑ	Περιγραφή αγώνα	Να προσδιορίζουν κατά την ακρόαση/ παρακολούθηση τη σημασία παραγλωσσικών (επιτονισμό, ρυθμό, παύσεις) και εξωγλωσσικών στοιχείων (κινήσεις, εκφράσεις προσώπου).	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να θέτουν στον εαυτό τους ρεαλιστικούς και απαιτητικούς στόχους και να τους επιδιώκουν με υψηλό επίπεδο δέσμευσης.
ΠΓΛ	Αφίσα	Να προσδιορίζουν τη λειτουργία, τις συμβάσεις και τα γλωσσικά χαρακτηριστικά υβριδικών κειμένων που αναπτύσσονται σε ψηφιακά περιβάλλοντα επικοινωνίας.	Μπορούν να αναγνωρίζουν και να διατυπώνουν τα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες τους.
ΠΠΑ	Δραματοποίηση κειμένου	Να παράγουν λόγο με φαντασία και δημιουργικότητα εφαρμόζοντας θεατρικές τεχνικές, προσχεδιασμένες ή αυθόρμητες.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να ενταχθούν σε μία ομάδα ή τάξη, χωρίς να χάνουν τον εαυτό τους ή να κυριαρχούν πάνω στους άλλους.
ΛΞΓ	- Αθλήματα (κολύμβηση, σφαιροβολία, άρση βαρών, πυγμαχία), απόδοση / καλύτερος χρόνος, αθλητικός εξοπλισμός. - Ηθοποιός / υποκριτής, παράσταση, κοστούμια, σκηνοθέτης, κείμενο θεατρικού, διάλογοι, ρόλοι, εκφραστικότητα, μίμηση, συναίσθημα. - Δράμα, κωμωδία, τραγωδία, μασκέ, θεατρική ατμόσφαιρα, δραματική παρουσία. - Να αναγνωρίζουν ότι κάποιες λέξεις είναι κοινές για πολλές γλώσσες (διεθνισμοί ή λέξεις «σταρ»), να αναζητούν τη ρίζα, το πώς δημιουργήθηκαν (από ρίζες αρχαίων ελληνικών ή λατινικών λέξεων) και να αναζητούν την προφορά και την ορθογραφία τους. - Υπογράμμιση των γλωσσικών δανείων που περιγράφουν ή κατονομάζουν αθλήματα σε άρθρα εφημερίδων, ανάδειξη της πληροφοριακής τους αξίας στην επικοινωνία και ανεύρεση των ελληνικών ισοδύναμων (π.χ. υδατοσφαίριση/πόλο).		
ΓΡΜ	- Χρονικά επιρρήματα. - Ευθύς και πλάγιος λόγος. - Ερωτηματικές αντωνυμίες. - Χρόνοι του ρήματος (παρακείμενος, υπερσυντέλικος ενεργητικής και παθητικής φωνής).		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
10. Μορφές επικοινωνίας	Νοηματική γλώσσα	Εγώ και οι άλλοι – ζώντας μαζί
	ΑΜΕΑ κωφάλαλοι	

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Κοινωνικές έρευνες	Να αναπτύσσουν στρατηγικές κατανόησης ενός κειμένου κατά τη διάρκεια της ανάγνωσής του και να ανταποκρίνονται σε ερωτήσεις κλειστού και ανοιχτού τύπου.	Μπορούν να αξιοποιούν τα δυνατά τους σημεία και να τα χρησιμοποιούν στοχευμένα.

ΚΠΑ	Συνέντευξη από κωφάλαλο	Να αναπτύσσουν μεταγνωστικές στρατηγικές κατανόησης και αξιολόγησης της ακρόασης.	Μπορούν να εκτελούν, να τεκμηριώνουν και να αναστοχάζονται τις διαδικασίες μάθησης και εργασίας.
ΠΓΛ	Συμβολική γλώσσα	Να προσδιορίζουν τα γνωρίσματα των κειμένων υπό την οπτική γωνία πραγμάτωσής τους Να αξιοποιούν διακειμενικές συνδέσεις (συσχετίσεις με άλλα κείμενα παρόντα ή με την εμπειρία και την τοπική κοινότητα των παιδιών) για την παρουσίαση των πληροφοριών του κειμένου με τρόπο κατανοητό.	Μπορούν να δουν και να κατανοήσουν την εργασία και το πρόβλημα και να κάνουν ερωτήσεις αν χρειαστεί.
ΠΠΑ	διήγηση / περιγραφικός λόγος	Να επιλέγουν γλωσσικά στοιχεία (λεξιλόγιο, μορφολογία, σύνταξη) ανάλογα με τις επικοινωνιακές / κοινωνικο-πολιτισμικές συνθήκες και ανάγκες.	Μπορούν να εκφράζουν γλωσσικά διάφορα γεγονότα και να γίνονται κατανοητοί από τους άλλους.
ΛΞΓ	- Παραγωγή / σύνθεση λέξεων με λεξιλογική βάση τη λέξη «γλώσσα». - Νοηματική γλώσσα: χειρονομίες, νοηματικός διάλογος, νοηματικά σύμβολα, αντιληπτική κατανόηση, ενσυναίσθηση. - Αναπηρία, ειδικές ανάγκες, αναπηρική καρέκλα, αναπηρική πρόσβαση, ενσωμάτωση, κοινωνική αποδοχή, σύνδρομο Down. - Μεταφορά/Κυριολεξία (1). - διαφορετική σημασία της λέξης «γράμμα». - Να συνδέουν την ετυμολογία της λέξης με την ορθογράφησή της δημιουργώντας οικογένειες λέξεων με την ίδια ρίζα.		
ΓΡΜ	- Αόριστες αντωνυμίες. - Τροπικά επιρρήματα, ενεργητικές μετοχές, εμπρόθετοι προσδιορισμοί. - Κύριες/Δευτερεύουσες προτάσεις (χρονικές προτάσεις). - Συλλαβισμός.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
11. Εικονογραφημένες Ιστορίες	Φρουτοπία Ο κόσμος των ζώων	Λογοτεχνία και τέχνη

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Κόμικς	Να προσδιορίζουν τη λειτουργία, τις συμβάσεις και τα γλωσσικά χαρακτηριστικά υβριδικών κειμένων που αναπτύσσονται σε ψηφιακά περιβάλλοντα επικοινωνίας. Να αξιολογούν την αποτελεσματικότητα των κειμένων που επεξεργάζονται.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να αναγνωρίζουν και να αναλύουν τα καθήκοντα σε όλη τους την πολυπλοκότητα και να αναπτύσσουν πιθανές λύσεις.
ΚΠΑ	Τηλεοπτικό	Να αναπτύσσουν την αίσθηση της	Μπορούν να συγκεντρωθούν

	κουκλοθέατρο	συνολικής ερμηνείας του κειμένου. Να αναστοχάζονται και να αξιολογούν το περιεχόμενο του κειμένου.	σε μια εργασία και να εργαστούν σε αυτήν με επιμονή και πειθαρχία.
ΠΓΛ	Αφηγηματικό κείμενο	Να χρησιμοποιούν ποικίλα σημασιολογικά στοιχεία (αξιολογικά επίθετα, συναισθηματικά φορτισμένο λεξιλόγιο, δείκτες τροπικότητας) για την έκφραση συναισθημάτων, σκέψεων και αξιολογήσεων κατά την παραγωγή αφηγηματικών κειμένων.	Μπορούν να βρίσκουν το δρόμο τους σε νέες, άγνωστες καταστάσεις.
ΠΠΛ	Ποίημα	Να παράγουν κείμενα, να τα δημοσιοποιούν στην κοινότητα και να δέχονται την κριτική της.	Μπορούν να προετοιμάσουν τα αποτελέσματα σε διάφορες μορφές παρουσίασης, όπως χάρτες νου, εκθέσεις, αφίσες ή παρουσιάσεις και να τα παρουσιάσουν σε άλλους.
ΛΞΓ	- Επιφωνήματα. - Να συνδέουν τον μεταφορικό λόγο με το φαινόμενο της πολυσημίας εντοπίζοντας λέξεις που μπορεί να έχουν περισσότερες της μιας σημασίες. - Το αχώριστο μόριο <i>α- /αν-</i>. - Να συνειδητοποιούν ότι με τους μηχανισμούς παραγωγής και σύνθεσης δημιουργείται εύρος λεξιλογικών επιλογών.		
ΓΡΜ	- Ουδέτερα ουσιαστικά σε <i>-ος</i> και <i>-μα</i>. - Επιφωνήματα. - Αόριστος ομαλών και ανωμάτων ρημάτων.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
12. Ιστορικά μνημεία	Σημαντικά φυσικά ύδατα, βουνά και πόλεις στις χώρες καταγωγής	<i>Γεωγραφία</i>
	Ιστορία των χωρών καταγωγής: Σημαντικά γεγονότα και θρύλοι	<i>Παρελθόν και ιστορία</i>

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Απομνημονεύματα	Να καλλιεργούν αναγνωστικές στρατηγικές του γραπτού κειμένου (συνολική κατανόηση, επικέντρωση σε συγκεκριμένη πληροφορία, προσωπική ερμηνεία με βάση σημεία του κειμένου). Να αντιλαμβάνονται τους μηχανισμούς συνοχής του κειμένου (σύνδεσμοι, επεξηγήσεις κτλ.).	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να θέτουν στον εαυτό τους ρεαλιστικούς και απαιτητικούς στόχους και να τους επιδιώκουν με υψηλό επίπεδο δέσμευσης.
ΚΠΛ	Τραγούδια	Να εντοπίζουν σε προφορικά πολυτροπικά κείμενα στοιχεία από γεωγραφικές ποικιλίες της ελληνικής γλώσσας.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να δομούν νέες και απαιτητικές εργασίες και να τα συνδέουν με προηγούμενη εμπειρία.

ΠΓΛ	Βιογραφία	Να γράφουν σε ελεύθερο κείμενο βιωματικές εμπειρίες εντάσσοντας, προαιρετικά, πολιτισμικά στοιχεία του τόπου καταγωγής τους.	Μπορούν να δημιουργήσουν έναν κατάλληλο χώρο εργασίας, να οργανώσουν τη δική τους μάθηση.
ΠΠΛ	Περιγραφικός λόγος	Να χρησιμοποιούν ποικίλα σημασιολογικά στοιχεία (αξιολογικά επίθετα, συναισθηματικά φορτισμένο λεξιλόγιο, δείκτες τροπικότητας) για την έκφραση συναισθημάτων, σκέψεων και αξιολογήσεων.	Μπορούν να ακούν με προσοχή και να αναγνωρίζουν και να ενσωματώνουν τις γνώμες και τις απόψεις των άλλων.
ΛΞΓ	- Να διασυνδέουν τις λεξιλογικές επιλογές τους με διαφορετικά επίπεδα ύψους, περιστάσεις επικοινωνίας και κειμενικούς τύπους. - Να εντοπίζουν λέξεις που χρησιμοποιούνται μόνο σε ειδικό πλαίσιο ή αποκτούν μια ιδιαίτερη σημασία στο πλαίσιο του ειδικού λεξιλογίου. - Διαλεκτικός λόγος - γλωσσικές γεωγραφικές ποικιλίες.		
ΓΡΜ	- Σύνδεση κύριας και δευτερεύουσας πρότασης. - Κατηγορίες συνδέσμων. - Μετατροπή ενεργητικής σε παθητική φωνή και αντίστροφα.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
13. Ανθρώπινα δικαιώματα	Διαφορετικές ομάδες και πολιτισμοί: Ίδιοι και διαφορετικοί κανόνες και αξίες, αμοιβαίος σεβασμός - πολυπολιτισμικότητα Δικαιώματα των παιδιών	<i>Εγώ και οι άλλοι – ζώντας μαζί</i>

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Διεθνής συμφωνία	Να εφαρμόζουν ποικίλες στρατηγικές κατανόησης του γραπτού λόγου πριν από την ανάγνωσή του.	Μπορούν να αναζητούν, να συλλέγουν και να συνοψίζουν πληροφορίες από παρατηρήσεις και πειράματα, από το Διαδίκτυο, από βιβλία και εφημερίδες, από κείμενα, πίνακες και στατιστικά στοιχεία, από γραφικά και εικόνες, από έρευνες και συνεντεύξεις.
ΚΠΛ	Τραγούδι	Να καλλιεργούν διαφορετικές στρατηγικές κατανόησης του προφορικού κειμένου (συνολική κατανόηση, επικέντρωση σε συγκεκριμένη πληροφορία, προσωπική ερμηνεία με βάση σημεία του κειμένου).	Μπορούν να συγκρίνουν πληροφορίες και να δημιουργούν συνδέσεις (δικτυακή σκέψη).
ΠΓΛ	Αίτηση	Να αναπτύσσουν στρατηγικές κατανόησης ενός κειμένου κατά τη διάρκεια της ανάγνωσής του και να ανταποκρίνονται σε ερωτήσεις	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να παρατηρούν τον εαυτό τους, να τον αξιολογούν ρεαλιστικά και να εξάγουν

		κλειστού και ανοιχτού τύπου	συμπεράσματα για τη συμπεριφορά τους και την περαιτέρω δράση τους.
ΠΠΑ	Διάλογος	Να παίρνουν τον λόγο με τη σειρά, διατυπώνοντας με αυτοπεποίθηση και εξηγώντας ευγενικά τη συμφωνία ή τη διαφωνία τους. Προβάλλουν τη δική τους οπτική γωνία σε σχέση με ένα θέμα.	Μπορούν να συγκρίνουν τις δικές τους εκτιμήσεις και κρίσεις με αυτές των άλλων και να εξάγουν συμπεράσματα (αυτοαξιολόγηση και εξωτερική αξιολόγηση).
ΛΞΓ	- Παραγωγή / σύνθεση λέξεων με λεξιλογική βάση τη λέξη «γη». - Διάκριση ομοηχίας (πού-που, πώς-πως). - Πολιτισμική ποικιλομορφία, διαφορετικές θρησκευτικές πεποιθήσεις, σεβασμός στις διαφορετικότητες, αμοιβαίος σεβασμός, διαπολιτισμική κατανόηση, ανοχή και αποδοχή των διαφορών, συμβίωση σε πολυπολιτισμικές κοινωνίες.		
ΓΡΜ	- Οριστικές αντωνυμίες. - Ειδικοί σύνδεσμοι και, κι, ούτε, μήτε, ουδέ, μηδέ. - Σύνταξη πρότασης.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
14. Τεχνολογία	Ψηφιακά παιχνίδια και συσκευές επικοινωνίας	Φύση και τεχνολογία
	ανακαλύψεις και εφευρέσεις	Παρελθόν και ιστορία
	το επάγγελμα των ονείρων μου	Ο κόσμος της εκπαίδευσης και της εργασίας

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Εγκυκλοπαίδεια	Να καλλιεργούν διαφορετικές αναγνωστικές στρατηγικές ανάλογα με το αν το κείμενο είναι συνεχές ή μη συνεχές (χάρτης, γράφημα, σχεδιάγραμμα κτλ.) ή υπερκείμενο.	Μπορούν να ολοκληρώνουν προσεκτικά, αξιόπιστα και εγκαίρως τις εργασίες που τους ανατίθενται.
ΚΠΑ	Ταινία	Να ανατρέχουν στο καταστασιακό περιβάλλον, για να κατανοήσουν δυσνόητα σημεία στο υπό ακρόαση κείμενο. Να εντοπίζουν συγκεκριμένες πληροφορίες στο περιεχόμενο του κειμένου.	
ΠΓΛ	Ηλεκτρονικό μήνυμα	Να προσδιορίζουν τη λειτουργία, τις συμβάσεις και τα γλωσσικά χαρακτηριστικά υβριδικών κειμένων που αναπτύσσονται σε ψηφιακά περιβάλλοντα επικοινωνίας.	Μπορούν να χρησιμοποιούν στρατηγικές για να ολοκληρώσουν μια εργασία ακόμη και μπροστά σε αντιστάσεις και εμπόδια.
ΠΠΑ	Περιγραφικός λόγος	Να ασκούνται στην ενεργητική αξιοποίηση της γλώσσας σε αλληλεπίδραση με άλλους σημειωτικούς κώδικες, όπως της εικόνας και του ήχου, ώστε να	Μπορούν να συγκεντρωθούν σε μια εργασία και να εργαστούν σε αυτήν με επιμονή και πειθαρχία.

	Βουλευτικός λόγος	παράγονται πολυτροπικά κείμενα Να επιλέγουν γλωσσικά στοιχεία (λεξιλόγιο, μορφολογία, σύνταξη) ανάλογα με τις επικοινωνιακές/κοινωνικοπολιτισμικές συνθήκες και ανάγκες.	Μπορούν να δίνουν προσοχή στις γνώμες και τις απόψεις των άλλων και να απαντούν σε διάλογο.
ΛΞΓ	▪ Ιστοσελίδα, αναζήτηση, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (email), διαδικτυακή ασφάλεια, πλατφόρμα κοινωνικής δικτύωσης, ψηφιακή πλατφόρμα, διαδικτυακή επικοινωνία, διαδικτυακό εμπόριο (e-commerce), ψηφιακή πλατφόρμα μάθησης. ▪ Προφίλ χρήστη, φίλοι/ακόλουθοι, δημοσίευση/ανάρτηση (post), κοινοποίηση, σχόλιο, ομάδες κοινωνικών δικτύωσης ασφάλεια πληροφοριών. ▪ Να επεξεργάζονται το θεματικό λεξιλόγιο ομαδοποιώντας περισσότερο εύχρηστες (πυρηνικό λεξιλόγιο) και πιο ειδικές λέξεις αναλόγως του πλαισίου χρήσης τους. ▪ Εξέταση διαφορετικών χιουμοριστικών κειμένων και αναζήτηση του επικοινωνιακού τους πλαισίου. Επισήμανση των γλωσσικών επιλογών του πομπού με τις οποίες το κείμενο επιτυγχάνει τον στόχο του.		
ΓΡΜ	▪ Συμπλεκτικοί/αντιθετικοί σύνδεσμοι. ▪ Παθητική μετοχή. ▪ Αναφορικές αντωνυμίες. ▪ Μελλοντικοί χρόνοι του ρήματος (1): Μέλλοντας εξακολουθητικός, στιγμιαίος, συντελεσμένος.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
15. Λαϊκή παράδοση - μουσική	Έθιμα (Πάσχα)	Εορτασμοί, έθιμα και μόνες
	Υγεία και ασθένεια, υγιεινός τρόπος ζωής	Υγεία και φαγητό

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Συνταγή μαγειρικής	Να επισημαίνουν τυχόν πολυτροπικά στοιχεία των κειμένων. Να κατακτούν ειδικό λεξιλόγιο σε σχέση με το θέμα του κειμένου και το κειμενικό είδος.	Είναι σε θέση να δομούν και να συνοψίζουν τις πληροφορίες που έχουν συλλέξει και να διακρίνουν μεταξύ βασικών και δευτερευουσών πληροφοριών.
ΚΠΑ	Κατευθυντήριο λόγος	Να ανατρέχουν στο καταστασιακό περιβάλλον, για να κατανοήσουν δυσνόητα σημεία στο υπό ακρόαση κείμενο Να αναστοχάζονται και αξιολογούν τη μορφή του κειμένου	Είναι σε θέση να δομούν και να συνοψίζουν τις πληροφορίες που έχουν συλλέξει και να διακρίνουν μεταξύ βασικών και δευτερευουσών πληροφοριών.
ΠΓΛ	Φιλική επιστολή	Να συνειδητοποιούν ειδικές παραμέτρους της κατάστασης επικοινωνίας, όπως είναι ο επικοινωνιακός σκοπός και τα κοινωνικά χαρακτηριστικά όσων συμμετέχουν.	Μπορούν να εκτιμήσουν πόσο δύσκολες ή εύκολες θα είναι για αυτούς οι εργασίες/λύσεις των προβλημάτων.
ΠΠΑ	Ευχές	Να αναπτύσσουν την ικανότητά τους να συνεργάζονται για τη δόμηση μιας γλωσσικής λειτουργίας μέσα σε συγκεκριμένο κειμενικό και	Μπορούν να αντιμετωπίζουν με σεβασμό ανθρώπους που έχουν διαφορετικές μαθησιακές απαιτήσεις ή που διαφέρουν ως

		επικοινωνιακό πλαίσιο.	προς το φύλο, το χρώμα του δέρματος, τη γλώσσα, το κοινωνικό υπόβαθρο, τη θρησκεία ή τον τρόπο ζωής.
ΛΞΓ	- Λαϊκά τραγούδια, μουσικά όργανα (π.χ. λύρα, κρουστά, κλπ.), χοροί (π.χ. ζεϊμπέκικο, συρτάκι, καλαματιανό), δημοτικά τραγούδια και μελωδίες, παραδοσιακά μουσικά οργανοπαίγνια. - Νηστεία, νηστίσιμα εδέσματα, αποκριά, αποχή, αποτοξίνωση. - Να παρατηρούν τις αλλαγές που επιφέρει σε ορθογραφικό και μορφολογικό επίπεδο η χρήση λόγιων προθέσεων (όπως η συν, η εκ και η εν) αναγνωρίζοντας και τη σημασία τους. - Να συνδέουν την ετυμολογία της λέξης με την ορθογράφησή της δημιουργώντας οικογένειες λέξεων με την ίδια ρίζα.		
ΓΡΜ	- Επανάληψη στην κλίση ουσιαστικών και επιθέτων. - Καταλήξεις ουσιαστικών, ρημάτων και επιθέτων. - Μελλοντικοί χρόνοι του ρήματος (2): Μέλλοντας εξακολουθητικός, στιγμιαίος, συντελεσμένος.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
16. Ταξίδια	Μέσα μεταφοράς	<i>Παιχνίδι και ελεύθερος χρόνος</i>
	ταξιδιωτικός οδηγός γεωγραφικά διαμερίσματα	<i>Παιχνίδι και ελεύθερος χρόνος</i>

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Ταξιδιωτικός οδηγός	Να προσδιορίζουν τη λειτουργία, τις συμβάσεις και τα γλωσσικά χαρακτηριστικά υβριδικών κειμένων που αναπτύσσονται σε ψηφιακά περιβάλλοντα επικοινωνίας. Να αξιολογούν το περιεχόμενο (θέμα) και τη μορφή (γραμματικές και λεξιλογικές επιλογές) του γραπτού κειμένου	Μπορούν να κατανοούν και να χρησιμοποιούν τεχνικούς όρους και τύπους κειμένων από τους διάφορους θεματικούς τομείς.
ΚΠΛ	Οδηγίες προσανατολισμού	Να διακρίνουν μεταξύ των διαφορετικών τύπων κειμένων που ακροώνται (π.χ. διάκριση εξηγητικών από περιγραφικά κείμενα), επισημαίνοντας τις διαφορές τους και εντοπίζοντας τους σκοπούς που επιτελεί το καθένα Να εντοπίζουν συγκεκριμένες πληροφορίες στο περιεχόμενο του κειμένου.	Μπορούν να συγκεντρωθούν σε μια εργασία και να εργαστούν σε αυτήν με επιμονή και πειθαρχία.
ΠΓΛ	Περιγραφή / ταξιδιωτικό ημερολόγιο	Να αξιοποιούν διακειμενικές συνδέσεις (συσχετίσεις με άλλα κείμενα παρόντα ή με την εμπειρία και την τοπική κοινότητα των παιδιών) για την παρουσίαση των	Μπορούν να αναγνωρίζουν και να κατανοούν τις ομοιότητες και τις διαφορές των ανθρώπων.

		πληροφοριών του κειμένου με τρόπο κατανοητό.	
ΠΠΛ	Ανακοινώσεις	Να επιλέγουν γλωσσικά στοιχεία (λεξιλόγιο, μορφολογία, σύνταξη) ανάλογα με τις επικοινωνιακές / κοινωνικοπολιτισμικές συνθήκες και ανάγκες.	Μπορούν να προβληματιστούν σχετικά με τον αντίκτυπο της γλώσσας και να δώσουν προσοχή στη χρήση της γλώσσας με σεβασμό σε σχέση με τη διαφορετικότητα.
ΛΕΓ	- Εθνικά ονόματα. - Δημοφιλείς προορισμοί, πληροφορίες διαμονής, τοπική κουζίνα και εστίαση, αξιοθέατα και αξιολογήσεις, δραστηριότητες και εκδηλώσεις. - Απογείωση / προσγείωση / άφιξη / αναχώρηση. - Να αναγνωρίζουν τη σημασία των νεολογισμών και των δανείων στην κάλυψη σύγχρονων επικοινωνιακών αναγκών. - Να συγκρίνουν το περιεχόμενο λημμάτων από διαφορετικά είδη έντυπων και ηλεκτρονικών λεξικών προσδιορίζοντας τη χρησιμότητά τους.		
ΓΡΜ	- Βαθμοί επιθέτων. - Παραθετικά επιθέτων. - Ανώμαλα παραθετικά, επίθετα που δεν σχηματίζουν παραθετικά. - Διάκριση επιθέτων-μετοχών. - Το επίθετο «<i>πολύς</i>».		

2.1.3.D. 6^η τάξη

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
1. Ο φίλος μας το περιβάλλον	Τρέχουσες συζητήσεις από την επιστήμη	Φύση και τεχνολογία
	Οικολογία, περιβαλλοντικοί κίνδυνοι και προστασία του περιβάλλοντος	
	υγιεινός τρόπος ζωής	Υγεία και φαγητό

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Άρθρο	Να κατανοούν και να αναλύουν πληροφορίες για οικολογικά θέματα. Να εντοπίζουν την πολυφωνικότητα ορισμένων κειμένων και κατανοούν την οπτική γωνία του πομπού.	Μπορούν να συγκεντρωθούν σε μια εργασία και να επιμονή και πειθαρχία.
ΚΠΛ	Συνέντευξη	Να εντοπίζουν τα σημεία όπου υπάρχουν υπόρρητα νοήματα και αποκαλύπτουν ιδεολογικά μηνύματα.	Μπορούν να ακούν με προσοχή και να αναγνωρίζουν και να ενσωματώνουν τις γνώμες και τις απόψεις των άλλων.
ΠΓΛ	Επίσημη επιστολή	Να επιλέγουν το πλαίσιο επικοινωνίας, τους πιθανούς αποδέκτες, να καθορίζουν τη φύση της κοινωνικής σχέσης συγγραφέα και αποδέκτη και το κειμενικό είδος. Να χρησιμοποιούν συνδετικές λέξεις/φράσεις σε επίπεδο παραγράφου συνδέοντας με ανάλογο	Είναι σε θέση να δομούν και να συνοψίζουν τις πληροφορίες που έχουν συλλέξει και να διακρίνουν μεταξύ βασικών και δευτερευουσών πληροφοριών.

		τρόπο τις παραγράφους ενός κειμένου μεταξύ τους με στόχο την επίτευξη της συνοχής του.	
ΠΠΑ	Παιχνίδι ρόλων	Να κάνουν χρήση επικοινωνιακών στρατηγικών κατάλληλων για το εκάστοτε πλαίσιο επικοινωνίας.	Μπορούν να επικοινωνούν με τεκμηριωμένο και στοχευμένο τρόπο, να εφαρμόζουν τους κανόνες της συνομιλίας και να αντιμετωπίζουν άμεσα τις συγκρούσεις.
ΛΞΓ	▪ Οικοσύστημα, βιοποικιλότητα, αειφορία, ανακύκλωση, αειφορική ανάπτυξη, βιώσιμη ανάπτυξη, οικολογικό αποτύπωμα, κλιματική αλλαγή, οικολογική ισορροπία, πράσινη τεχνολογία. ▪ οικολογία, ανακύκλωση, ρύπανση, απόβλητα, προστασία, ενέργεια, φυσικοί πόροι, ανανεώσιμη ενέργεια. ▪ Επιστημονική έρευνα, τεχνολογική πρόοδος, επιστημονική ανάλυση, επιστημονική κοινότητα, καινοτομία, επιστημονική θεωρία, επιστημονική μέθοδος, επιστημονική ακρίβεια. ▪ Να διευρύνουν το λεξιλόγιό τους, (παθητικό, ενεργητικό) με λιγότερο συχνές λέξεις ακολουθώντας ατομικές στρατηγικές μάθησης και με την αξιοποίηση κατάλληλων λεξικών.		
ΓΡΜ	▪ Χρόνοι του ρήματος. ▪ Δευτερεύουσες χρονικές προτάσεις. ▪ Επιρρηματικοί προσδιορισμοί χρόνου.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
2. Η ζωή στην πόλη	Σπίτια και κατοικίες	<i>Κατοικία, συνοικία και πόλη</i>
	Οι δικές μου αξίες.	<i>Οικογένεια</i>
	Οικονομία: διάφοροι τομείς,	<i>Ο κόσμος της εργασίας και της εκπαίδευσης</i>

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Λογοτεχνικό κείμενο / αυτοβιογραφία	Να τελειοποιούν μέσω της χρήσης της γλώσσας τη χρήση του κλιτικού συστήματος και των άλλων γραμματικών φαινομένων. Να αρχίζουν κατά την ανάγνωση να διακρίνουν τα αξιολογικά σχόλια από τα γεγονότα.	Μπορούν να ολοκληρώνουν προσεκτικά, αξιόπιστα και εγκαίρως τις εργασίες που τους ανατίθενται.

ΚΠΑ	Συνεντεύξεις και ρεπορτάζ	Να ανατρέχουν στο καταστασιακό περιβάλλον, για να κατανοήσουν δυσνόητα σημεία στο υπό ακρόαση κείμενο. Να καλλιεργούν διαφορετικές στρατηγικές κατανόησης του προφορικού κειμένου (συνολική κατανόηση, επικέντρωση σε συγκεκριμένη πληροφορία, προσωπική ερμηνεία με βάση σημεία του κειμένου). Να κατανοούν τις απόψεις των ομιλητών/-τριών κατά τη διάρκεια ακρόασης ή παρακολούθησης συζήτησης αξιοποιώντας γνώσεις και εμπειρίες για το θέμα συζήτησης.	Μπορούν να συγκρίνουν τις δικές τους εκτιμήσεις και κρίσεις με αυτές των άλλων και να εξάγουν συμπεράσματα (αυτοαξιολόγηση και εξωτερική αξιολόγηση).
ΠΓΛ	Περιγραφικό κείμενο – πλεονεκτήματα μειονεκτήματα	Να προβάλλουν τη δική τους οπτική γωνία σε σχέση με ένα θέμα. Να συγκρίνουν τις συγγραφικές τους επιλογές και πρακτικές εντός και εκτός τάξης. Να αξιολογούν τα γλωσσικά ή άλλα μέσα που χρησιμοποιούν για να αναπτύξουν το θέμα τους και τα αναπροσαρμόζουν όταν υπάρχει ανάγκη.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να οργανώνουν λογικά την εργασία τους. Είναι εξοικειωμένοι με διάφορες τεχνικές εργασίας και τις εφαρμόζουν κατάλληλα ανάλογα με την κατάσταση.
ΠΠΑ	Επιχειρηματολογία	Να συμμετέχουν σε συζητήσεις για τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της ζωής στην πόλη, παρουσιάσεις για αστικά θέματα. Να σχεδιάζουν και να παρουσιάζουν ομιλίες μικρής έκτασης και ποικίλων θεμάτων σε σχολικό ακροατήριο.	Μπορούν να δίνουν προσοχή στις γνώμες και τις απόψεις των άλλων και να απαντά σε αυτές σε διάλογο.
ΛΞΓ	■ αστικό περιβάλλον, κυκλοφοριακή συμφόρηση, δημόσιες συγκοινωνίες, υποδομές. ■ Εντοπισμός και σχηματισμός πολυλεκτικών συνθέτων, και περιφράσεων (π.χ. <i>παιδική χαρά, πλυντήριο πιάτων, φακοί επαφής, παιδί-θαύμα, κάνω υπομονή, κάνω πίσω</i> κτλ.). ■ Ασκήσεις με κοινά προθήματα και επιθήματα (λ.χ. <i>παρα-πλέω, περι-πλέω, παρα-πίνω, παρά-πλευρο, παρα-πόταμος, περι-τυλίγω, περι-κνημίδες, περί-μετρος, οικοπεδούχος, σταθμ-άρχης, αρχαιο-λόγος</i>).		
ΓΡΜ	■ Εγκλίσεις (1). ■ Αριθμητικά (1). ■ Επιρρηματικοί προσδιορισμοί χρόνου, τόπου, τρόπου. ■ Κλίση: θηλυκά ουσιαστικά σε <i>-ος</i> και επίθετα σε <i>-ης, -ης, -ες</i> (λόγια κλίση).		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
3. 28^η Οκτωβρίου	Ιστορία των χωρών καταγωγής:	<i>Παρελθόν και ιστορία</i>
	Σημαντικά γεγονότα,	<i>Εορτασμοί, έθιμα και μώδες</i>
	Πολιτική παιδεία	
	Εορτασμός των εορτών με διαφορετικό τρόπο	<i>Παρελθόν και ιστορία</i>
	Η (δική μου) κατανόηση των ρόλων	<i>Οικογένεια</i>

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Ιστορικά κείμενα	Να αποδίδουν συνοπτικά ένα μακροσκελές κείμενο με τη βοήθεια σημειώσεων που κρατήθηκαν κατά την ανάγνωσή του. Να διαβάζουν το κείμενο είτε ως σύνολο για την απόκτηση μιας γενικής εικόνας, είτε λεπτομερειακά, είτε επιλεκτικά για την ανεύρεση συγκεκριμένων στοιχείων. Να προσδιορίζουν, να συγκρίνουν, να ταξινομούν επιμέρους στοιχεία του κειμένου.	Μπορούν να ανατρέχουν σε μαθησιακές διαδρομές, να τις περιγράφουν και να τις αξιολογούν.
ΚΠΛ	Αφηγήσεις	Να επεξεργάζονται τον δημοσιογραφικό λόγο κατηγοριοποιώντας τα δημοσιογραφικά κείμενα που ακρώνται σε: ειδήσεις, ενημερωτικά, προσωπική συνέντευξη, συζήτηση σε επίκαιρα κοινωνικοπολιτικά ζητήματα, παρουσιάσεις καλλιτεχνικών θεμάτων, ρεπορτάζ.	Μπορούν να αναγνωρίσουν οικεία μοτίβα πίσω από το έργο / πρόβλημα και να αντλούν μια λύση από αυτά.
	Ντοκιμαντέρ		
ΠΓΛ	Ιστορικές αναφορές	Να επιλέγουν το πλαίσιο επικοινωνίας, τους πιθανούς αποδέκτες, να καθορίζουν τη φύση της κοινωνικής σχέσης του συγγραφέα και του αποδέκτη και το κειμενικό είδος. Να σχεδιάζουν τα βασικά σημεία που θα χρησιμοποιήσουν στο κείμενό τους. Να χρησιμοποιούν το κατάλληλο για την περίπτωση λεξιλόγιο, γραμματικές δομές και μηχανισμούς κειμενικής συνοχής.	Μπορούν να αναγνωρίζουν νέες προκλήσεις και να σχεδιάζουν δημιουργικές λύσεις.
ΠΠΛ	Περιγραφή πινάκων	Να παρουσιάζουν προφορικά και να αφηγούνται τα ιστορικά γεγονότα και την εθνική σημασία τους. Να αξιολογούν το ρόλο των γλωσσικών, παραγλωσσικών και εξωγλωσσικών μέσων στην αποτελεσματικότητα των προφορικών κειμένων.	Μπορούν να αναγνωρίζουν τα συναισθήματά τους και να τα εκφράζουν κατάλληλα.
ΛΞΓ	▪ Επέτειος, μνήμη, ηρωισμός, εισβολή, πολεμικό μέτωπο, Κατοχή, Αντίσταση, εθνική υπερηφάνεια, εθνική κυριαρχία, σύνθημα, ανδραγαθήματα, απώλεια. ▪ Φασισμός, ολοκληρωτισμός, εθνικισμός, λογοκρισία, ελευθεροτυπία, προπαγάνδα, δημοκρατία, ισονομία, κοινωνική δικαιοσύνη, ιδεολογία, ανεκτικότητα. ▪ Να δηλώνουν αντίθετες έννοιες επιλέγοντας τα κατάλληλα αντώνυμα (λέξεις/φράσεις) σε σχέση με το κειμενικό περιβάλλον και το ύφος του κειμένου.		
ΓΡΜ	▪ Εγκλίσεις (2). ▪ Αριθμητικά (2). ▪ Κλίση: επίθετα σε <i>-ής- -ής, -ές</i> (ασφαλής, συνεχής).		

Θεματική ενότητα / υποενότητες			Θεματική ενότητα HSK
4. Τα ζώα που ζουν κοντά μας	Είδη ζώων και φυτών		Φύση και τεχνολογία
	Αλυσίδα διατροφής		
	Οι δικές μου αξίες. Ηθική		Οικογένεια

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Απόσπασμα από λογοτεχνικό μυθιστόρημα	Να αποδίδουν το νόημα του κειμένου με λίγα λόγια και γράφουν περίληψη. Να διαβάζουν μεγαλόφωνα με ορθή άρθρωση, τόνο και χρωματισμό της φωνής, με τρόπο που να δείχνει ότι κατανόησαν ό,τι διάβασαν. Να προσδιορίζουν, να συγκρίνουν, να ταξινομούν επιμέρους στοιχεία του κειμένου.	Μπορούν να εκτιμήσουν πόσο δύσκολες ή εύκολες θα είναι για αυτούς οι εργασίες/λύσεις των προβλημάτων.
ΚΠΑ	Ντοκιμαντέρ - συνεντεύξεις	Να ακροώνται διαφορετικά προφορικά κειμενικά είδη από έγκυρες πηγές (π.χ. αρχείο ΕΡΤ, Ραδιοφωνικούς σταθμούς, Εθνικό Θέατρο κ.ά.) καθ' όλη τη διάρκεια της χρονιάς και να εντοπίζουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε είδους. Να συγκρίνουν ανακοινώσεις του ίδιου θέματος από διαφορετικές πηγές.	Μπορούν να εφαρμόζουν διάφορες μορφές ομαδικής εργασίας.
ΠΓΛ	Αγγελίες / δημιουργική γραφή	Να γράφουν καθαρά, καλαίσθητα ορθογραφημένα και με την απαιτούμενη ταχύτητα σχολικά και εξωσχολικά κείμενα. Να μετασχηματίζουν ένα κείμενο σε διαφορετικό είδος λόγου, για διαφορετικό σκοπό. Να γράφουν μικρά κείμενα με βάση τον κόσμο της εμπειρίας τους.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να επιλέγουν από ένα εύρος ενδιαφερουσών επιλογών και να αναλαμβάνουν την ευθύνη για τις αποφάσεις που έχουν λάβει.
ΠΠΑ	Αφήγηση	Να παρουσιάζουν προφορικά και να αφηγούνται για τα ζώα και τις παρατηρήσεις μας για τη συμπεριφορά τους. Να ακροώνται, να διατυπώνουν ερωτήματα, να απαντούν, να εξηγούν και να επιχειρηματολογούν με ακρίβεια και αυτοπεποίθηση.	Μπορούν να σχεδιάζουν τις εργασίες της ομάδας.
ΛΞΓ	- Κατοικίδιο / αδέσποτο ζώο, εκτροφή, αναπαραγωγή, εμβολιασμός, κτηνίατρος, καταφύγιο ζώων, υιοθεσία. - Οικοσύστημα, βιότοπος, βιοποικιλότητα, χλωρίδα, πανίδα, ενδημικό είδος, μεταναστευτικό / απειλούμενο / προστατευόμενο είδος. - Τροφική αλυσίδα, πρωτογενής / δευτερογενής καταναλωτής, θηρευτής, λεία,		

	παραγωγός. ▪ Ηθικές αξίες: ειλικρίνεια, αλληλεγγύη, εντιμότητα, υπευθυνότητα, συνεργασία. ▪ Να αξιοποιούν τα σχήματα λόγου (π.χ. ομοηχία, επανάληψη, παρομοίωση, προσωποποίηση, υπερβολή) στη δημιουργική γραφή.
ΓΡΜ	▪ Επίθετα και επιθετοποιημένες μετοχές. ▪ Απλές – επαυξημένες προτάσεις. ▪ Δευτερεύουσες Αιτιολογικές προτάσεις. ▪ Ρόλος και λειτουργία των άρθρων (οριστικών και αόριστων).

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
5. 17η Νοεμβρίου	Η βιογραφία μου	<i>Παρελθόν και ιστορία</i>
	Ιστορία των χωρών καταγωγής: Σημαντικά γεγονότα	
	ίδιοι και διαφορετικοί κανόνες και αξίες	<i>Παρελθόν και ιστορία</i>

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Ιστορικό κείμενο	Να διαβάζουν και να προσεγγίζουν νοηματικά κείμενα μιας παλαιότερης περιόδου ή κείμενα που αξιοποιούν διαφορετικές γεωγραφικές ή κοινωνικές ποικιλίες της ελληνικής, εντοπίζοντας γλωσσικές αλλαγές. Να εντοπίζουν την πολυφωνικότητα ορισμένων κειμένων και κατανοούν την οπτική γωνία του πομπού. Να ερμηνεύουν τη χρήση της γεωγραφικής ή κοινωνιογλωσσικής ποικιλότητας ως μηχανισμών ύφους και δήλωσης συνομιλιακών και κοινωνικών ταυτοτήτων ή και οπτικής γωνίας.	Μπορούν να αναζητούν, να συλλέγουν και να συνοψίζουν πληροφορίες από παρατηρήσεις και πειράματα, από το Διαδίκτυο, από βιβλία και εφημερίδες, από κείμενα, πίνακες και στατιστικά στοιχεία, από γραφικά και εικόνες, από έρευνες και συνεντεύξεις.
ΚΠΑ	Αφηγήσεις - συνεντεύξεις από ανθρώπους που έζησαν τα γεγονότα.	Να εντοπίζουν και αξιολογούν τις πληροφορίες που χρειάζονται, χρησιμοποιώντας διάφορες πηγές πληροφόρησης, γλωσσικές και μη. Να αναλύουν και συνθέτουν δεδομένες πληροφορίες. Να θέτουν σε λειτουργία μηχανισμούς ακουστικής και απαντητικής ετοιμότητας (ακροώνται, παίρνουν το λόγο, δεν ξεφεύγουν από το θέμα).	Μπορούν να συγκρίνουν πληροφορίες και να δημιουργούν συνδέσεις (δικτυακή σκέψη).
ΠΓΛ	Άρθρο εφημερίδας	Να γράφουν ιστορικές αναφορές και άρθρα για τα γεγονότα του Πολυτεχνείου. Να προβαίνουν σε αυτοαξιολόγηση του κειμένου τους με βάση προκαθορισμένα κριτήρια (χρήση	Μπορούν να λαμβάνουν υποστήριξη και βοήθεια όταν τη χρειάζονται

		κατάλληλου κειμενικού είδους, τήρηση των χαρακτηριστικών του κειμενικού είδους, δείκτες συνοχής, γραμματική του κειμένου, προβολή με ρητό ή υπόρρητο τρόπο της οπτικής τους), προχωρώντας σε διορθώσεις όπου το κρίνουν αναγκαίο.	
ΠΠΑ	Συνέντευξη	Να παρουσιάζουν προφορικά τα γεγονότα της 17ης Νοεμβρίου και να συζητούν τη σημασία τους. Να κάνουν χρήση επικοινωνιακών στρατηγικών κατάλληλων για το εκάστοτε πλαίσιο επικοινωνίας. Να επιλέγουν την κατάλληλη κειμενική δομή, περιεχόμενο, τρόπο οργάνωσης και παρουσίασης πληροφοριών.	Μπορούν να προετοιμάσουν τα αποτελέσματα σε διάφορες μορφές παρουσίασης, όπως χάρτες νου, εκθέσεις, αφίσες ή παρουσιάσεις και να τα παρουσιάσουν σε άλλους.
ΛΕΓ	▪ Εξέγερση, επανάσταση, φοιτητές, πολυτεχνείο, χούντα / δικτατορία, αντιδικτατορικός αγώνας, μνήμη. ▪ Επιτεύγματα, δεξιότητες, εμπειρίες, διαδικασία μάθησης, οι αρχές και τα πιστεύω, ηθική, σύστημα κανόνων. ▪ Να δημιουργούν σημασιολογικές σχέσεις πολυσημίας, ομωνυμίας, παρωνυμίας, υπωνυμίας.		
ΓΡΜ	▪ Απλές και επανξιμένες προτάσεις. ▪ Χρόνοι του ρήματος (επανάληψη).		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
6. Οι φίλοι μου, οι φίλες μου	Δημιουργώ φίλους	<i>Εγώ και οι άλλοι – ζώντας μαζί</i> <i>Οικογένεια</i>
	Άτομο και ομάδα, ανήκω και είμαι ξένος	
	Οι δικές μου αξίες. Ηθική	

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Λογοτεχνικό κείμενο	Να υιοθετούν τον τρόπο ανάγνωσης που ταιριάζει στο είδος του κειμένου και στον σκοπό για τον οποίο διαβάζεται. Να χρησιμοποιούν την αναγνωστική τους δεξιότητα ως γενική δεξιότητα μάθησης, αξιοποιώντας την και στα άλλα μαθήματα και στις προσωπικές τους ανάγκες γραπτής επικοινωνίας. Να καλλιεργούν διαφορετικές αναγνωστικές στρατηγικές του γραπτού κειμένου (συνολική κατανόηση θέματος και σκοπού, επικέντρωση σε συγκεκριμένη πληροφορία, προσωπική ερμηνεία με	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να συνδυάζουν νέες ιδέες με τις δικές τους παραστάσεις και να βρίσκουν και να εφαρμόζουν νέες και ασυνήθιστες δικές τους προτάσεις και λύσεις.P4

		βάση σημεία του κειμένου κτλ.).	
ΚΠΑ	Ραδιοφωνική εκπομπή	Να ακροώνται ιστορίες και διαλόγους για τις φιλικές σχέσεις. Να επεξεργάζονται τον δημοσιογραφικό λόγο, κατηγοριοποιώντας τα δημοσιογραφικά κείμενα που ακροώνται σε: ειδήσεις, ενημερωτικά, προσωπική συνέντευξη, συζήτηση σε επίκαιρα κοινωνικοπολιτικά ζητήματα, παρουσιάσεις καλλιτεχνικών θεμάτων, ρεπορτάζ.	Μπορούν να δουν και να κατανοήσουν την εργασία και το πρόβλημα και να κάνουν ερωτήσεις αν χρειαστεί.
ΠΓΛ	Φιλικό γράμμα	Να γράφουν εκθέσεις και αφηγηματικά κείμενα για τους φίλους και τις εμπειρίες τους μαζί τους. Να χρησιμοποιούν συνδετικές λέξεις/φράσεις σε επίπεδο παραγράφου συνδέοντας με ανάλογο τρόπο τις παραγράφους ενός κειμένου μεταξύ τους με στόχο την επίτευξη της συνοχής του.	Μπορούν να παρουσιάζουν τα επιχειρήματα υπέρ της δικής τους άποψης με κατανοητό και αξιόπιστο τρόπο.
ΠΠΑ	Διάλογος	Να συζητούν για την αξία της φιλίας και να περιγράφουν τις εμπειρίες τους. Να αξιολογούν δραστηριότητες παραγωγής προφορικού λόγου στο πλαίσιο της αυτοαξιολόγησης και ετεροαξιολόγησης.	Μπορούν να μουν στη θέση του άλλου και να συνειδητοποιήσουν τι σκέφτεται και τι αισθάνεται το άτομο αυτό.
ΛΞΓ	- Σχέσεις: φροντίδα, κατανόηση, υποστήριξη, συμπαράσταση, εμπιστοσύνη, κατανόηση, συναναστροφή, ειλικρίνεια. - Φιλία: ενσυναίσθηση, ανοχή / υπομονή / αποδοχή, επικοινωνία, κοινωνικότητα, διαπροσωπικές σχέσεις, διαφορετικότητα. - Η έννοια της δίκαιης και ίσης μεταχείρισης όλων, η ποιότητα του να είσαι ηθικά σωστός και αξιόπιστος, η ικανότητα να αναλαμβάνεις και να διαχειρίζεσαι υποχρεώσεις και καθήκοντα. - Να δημιουργούν σημασιολογικές σχέσεις πολυσημίας, ομωνυμίας, παρωνυμίας, υπωνυμίας (2).		
ΓΡΜ	- Ευθύς – πλάγιος λόγος. - Είδη ανεξάρτητων προτάσεων. - Δευτερεύουσες Τελικές – Αποτελεσματικές προτάσεις. - Αντωνυμίες (λειτουργία, κλίση).		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
7. Musik	Διαπολιτισμική βιβλιοθήκη Εικαστικές τέχνες, μουσική και άλλες μορφές τέχνης. Καλλιτέχνες	Λογοτεχνία και τέχνη
	Νεανικές κουλτούρες	Παιχνίδι και ελεύθερος χρόνος

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Αφηγήσεις προσωπικές	Να αναγνωρίζουν το κειμενικό είδος και τον κειμενικό τύπο (ή κειμενικούς τύπους) που απαντούν στο υπό επεξεργασία κείμενο με βάση τα συγκεκριμένα κειμενικά και γλωσσικά χαρακτηριστικά του. Να διακρίνουν αν ένα κείμενο εμπλέκει χαρακτηριστικά μόνο από ένα ή και περισσότερους κειμενικούς τύπους (π.χ. αν ένα κείμενο είναι αμιγώς περιγραφικό ή εμπλέκει αφήγηση, επεξήγηση, επιχειρηματολογία κτλ.)	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να αναγνωρίζουν και να αναλύουν τα καθήκοντα σε όλη τους την πολυπλοκότητα και να αναπτύσσουν πιθανές λύσεις.
ΚΠΑ	Τραγούδια	Να ακροώνται μουσικά κομμάτια και συνεντεύξεις από μουσικούς. Να αναγνωρίζουν και να ερμηνεύουν διαθέσεις, προθέσεις, συναισθήματα, κ.τ.ό., όπως αποκαλύπτονται από τα εκφραστικά μέσα, τη μορφή και την οργάνωση του περιεχομένου.	Μπορούν να αναγνωρίζουν και να διατυπώνουν τα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες τους.
ΠΓΛ	Περιγραφή συναυλίας	Να γράφουν εκθέσεις για αγαπημένα μουσικά κομμάτια και καλλιτέχνες. Να προβάλλουν τη δική τους οπτική γωνία σε σχέση με ένα θέμα. Να υιοθετούν τα γλωσσικά μέσα/μηχανισμούς που αναδεικνύουν την ταυτότητα και τη στάση τους ως παραγωγών του γραπτού κειμένου.	Μπορούν να συνειδητοποιήσουν τις δικές τους απόψεις και πεποιθήσεις (π.χ. σχετικά με τους ρόλους των φύλων) και να τις επικοινωνήσουν.
ΠΠΑ	Τραγούδι	Να συζητούν για μουσικά θέματα, να παρουσιάζουν διάφορα μουσικά είδη και καλλιτέχνες. Να αξιολογούν δραστηριότητες παραγωγής προφορικού λόγου στο πλαίσιο της αυτοαξιολόγησης και ετεροαξιολόγησης.	Μπορούν να δέχονται κριτική και να εξετάζουν τη δική τους θέση.
ΛΕΓ	- Ρυθμός, μελωδία, αρμονία, συμφωνία, συνθέτης, στιχουργός, σολίστ, μουσικό μοτίβο, ομοιοκαταληξία. - Εικαστικές τέχνες, γλυπτική, παράσταση δραματικών έργων, κοινό / θεατές. - Νεανική κουλτούρα, δημοφιλείς τρόποι ντυσίματος και εμφάνισης σε μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο, υποκουλτούρα. - Να αξιοποιούν τα σχήματα λόγου (π.χ. ομοηχία, επανάληψη, παρομοίωση, προσωποποίηση, υπερβολή) στη δημιουργική γραφή κειμένων ή ποιημάτων.		
ΓΡΜ	- Μεταβατικά – αμετάβata ρήματα. - Υποκείμενο – Ρήμα – Αντικείμενο/Κατηγορούμενο.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες		Θεματική ενότητα HSK
8. Χριστούγεννα	Θρησκευτικές παραδόσεις	Εορτασμοί, έθιμα και μόνες
	Οι δικές μου αξίες. Ηθική	Οικογένεια
	Ποιήματα, θρύλοι, μύθοι.	Λογοτεχνία και τέχνη

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Διήγημα	Να αναζητούν άρθρο στο διαδίκτυο το οποίο να περιγράφει βιωματικά ένα έθιμο από διαλεκτόφωνο/-η κάτοικο της περιοχής ή περιγραφή εθίμου ή ιδιωματική λογοτεχνική γραφή (π.χ. Παπαδιαμάντης, Καζαντζάκης, Λασκαράτος). Να εντοπίζουν και να εξηγούν τις λεξιλογικές και γλωσσικές εν γένει επιλογές του: Ποια στοιχεία του λόγου είναι διαφορετικά από τη γλώσσα που χρησιμοποιούμε τώρα/στο σχολείο; Τι διαφορετικό προσφέρουν τα στοιχεία αυτά στο περιγραφικό κείμενο; Να διαβάζουν και να προσεγγίζουν νοηματικά κείμενα μιας παλαιότερης περιόδου ή κείμενα που αξιοποιούν διαφορετικές γεωγραφικές ή κοινωνικές ποικιλίες της ελληνικής, εντοπίζοντας γλωσσικές αλλαγές.	Μπορούν να αναγνωρίσουν οικεία μοτίβα πίσω από το έργο/πρόβλημα και να αντλήσουν μια λύση από αυτά.
ΚΠΑ	Ντοκιμαντέρ	Να αναγνωρίζουν τις διαφορές ανάμεσα σε διαφορετικά είδη προφορικού λόγου (π.χ. αφήγηση περιστατικών, περιγραφή σπιτιού, πειράματος κ.ά.). Να εντοπίζουν και αξιολογούν ορισμένα στοιχεία γλωσσικής ποικιλότητας (γεωγραφικής και κοινωνικής) και τον υφολογικό/επικοινωνιακό τους ρόλο στον προφορικό λόγο).	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να αναγνωρίζουν και να αναλύουν τα καθήκοντα σε όλη τους την πολυπλοκότητα και να αναπτύσσουν πιθανές λύσεις.
ΠΓΛ	Φιλική επιστολή	Να γράφουν χριστουγεννιάτικες ιστορίες και περιγράφουν πώς γιορτάζουν τα Χριστούγεννα. Να αξιοποιούν συνειδητά ποικίλες γλωσσικές επιλογές (ρήματα γνώμης, αισθήσεως, επίθετα αξιολογικά) για την ανάδειξη της υποκειμενικής οπτικής του/της ομιλητή/-τριας, συγγραφέα/-έως και της διαπροσωπικής σχέσης του/της με τον/την αποδέκτη/- κτρια.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να θέτουν τους δικούς τους στόχους και να τους επιδιώκουν με συνέπεια και αφοσίωση. Απολαμβάνουν τη μάθηση και είναι πρόθυμοι να αφιερώσουν πολύ χρόνο και ενέργεια σε αυτήν.
ΠΠΑ	Παρουσίαση εθίμων	Να παρουσιάζουν τις χριστουγεννιάτικες παραδόσεις και τις προσωπικές τους εμπειρίες. Να παρουσιάζουν κείμενα λογοτεχνικού/ θεατρικού λόγου και δημοσιογραφικού (ακολουθώντας ηχογραφημένα παραδείγματα ορθής εκφοράς από ηθοποιούς και δημοσιογράφους) επιλέγοντας τα κατάλληλα παραγλωσσικά και εξωγλωσσικά χαρακτηριστικά για κάθε περίπτωση.	Μπορούν να αναγνωρίζουν και να κατανοούν τις ομοιότητες και τις διαφορές των ανθρώπων.
ΛΕΓ	▪ Παράδοση, έθιμο, στολισμός, γιορτινή ατμόσφαιρα, κατανυκτική ατμόσφαιρα.		

	▪ Εορτολόγιο, ιερός, η πανήγυρη, Εικονοστάσι, Λειτουργία, προσκύνημα. ▪ Παράδοση: έθιμα, χοροί, τραγούδια, λαϊκές ιστορίες, αφηγήσεις, πολιτισμός, κάλαντα. ▪ Παραγωγικοί μηχανισμοί (παραγωγή - σύνθεση): Να διακρίνουν τη λειτουργία των προθημάτων (προθέσεων, λόγιων και νεοελληνικών) στην αλλαγή της σημασίας των ρημάτων.
ΓΡΜ	▪ Κύριες και Δευτερεύουσες προτάσεις.

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
9. Βιβλία – βιβλιοθήκες	Λογοτεχνικά παραδείγματα από την κλασική και τη σύγχρονη περίοδο	<i>Λογοτεχνία και τέχνη</i>
	Σημασία της εκπαίδευσης	<i>Ο κόσμος της εργασίας και της εκπαίδευσης</i>
	Η βιογραφία μου σχετικά με τη μάθηση	<i>Παρελθόν και ιστορία</i>

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Αυτοβιογραφία	Να εξοικειωθούν με τον ιδιωματικό λόγο και επισημαίνουν τις δομικές διαφορές από το διδασκόμενο κανόνα της κοινής νεοελληνικής γλώσσας. Να συγκρίνουν κείμενα με το ίδιο θέμα, που ανήκουν όμως σε διαφορετικό είδος λόγου. Να εντοπίζουν το πλαίσιο επικοινωνίας και την κοινωνική σχέση συγγραφέα και πραγματικού/εννοούμενου αναγνώστη.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να προσαρμόζονται θετικά στις νέες προκλήσεις, να αντιδρούν γρήγορα στις μεταβαλλόμενες συνθήκες και καταστάσεις και να ανταποκρίνονται σε αυτές προσαρμόζοντας τη συμπεριφορά τους.
ΚΠΛ	Συνεντεύξεις	Να κατανοούν τις απόψεις των ομιλητών/-τριών κατά τη διάρκεια ακρόασης ή παρακολούθησης συζήτησης αξιοποιώντας γνώσεις και εμπειρίες για το θέμα συζήτησης.	Μπορούν να εκφράζουν γλωσσικά διάφορα γεγονότα και να γίνονται κατανοητοί από τους άλλους.
ΠΓΛ	Περιγραφικό κείμενο	Να γράφουν εκθέσεις για τα αγαπημένα τους βιβλία και την εμπειρία τους στις βιβλιοθήκες. Να αναπαριστούν πρόσωπα, αντικείμενα, γεγονότα, χώρους /τόπους κ.ά. αξιοποιώντας τη δομή των περιγραφικών κειμένων και εντάσσοντας βιωματικά στοιχεία, συναισθήματα, σκέψεις αλλά και αφηγηματικά μέρη.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να επιλέγουν από ένα εύρος ενδιαφερόντων επιλογών και να αναλαμβάνουν την ευθύνη για τις αποφάσεις που έχουν λάβει.
ΠΠΛ	Βιβλιοκριτική	Να συζητούν για τη σημασία της ανάγνωσης και τις εμπειρίες τους με τα βιβλία.	Μπορούν να υιοθετήσουν και να υπερασπιστούν τη δική τους άποψη, ακόμη και αν

		Να σχεδιάζουν ομιλίες μικρής έκτασης ποικίλων θεμάτων και να τις παρουσιάζουν στο σχολικό ακροατήριο. Να συγκρίνουν ανακοινώσεις του ίδιου θέματος από διαφορετικές πηγές εντοπίζοντας τα γλωσσικά μέσα και τον επιδιωκόμενο στόχο.	αυτή είναι αντίθετη με τις επικρατούσες απόψεις/προσδοκίες.
ΛΞΓ	- Εκπαιδευτικό σύστημα, εκπαιδευτική πολιτική, επαγγελματική προοπτική, διαπαιδαγώγηση, παιδεία / εκπαίδευση, ανάπτυξη προσωπικότητας. - Κλασική λογοτεχνία, έπος, τραγωδία, κωμωδία, μυθιστόρημα, ποίηση, δράμα, υγγραφέας, ποιητής, μυθιστορηματικός χαρακτήρας, σύγχρονη λογοτεχνία, μυθιστορηματική πλοκή, λογοτεχνική ανάλυση. - Σύνθετες λέξεις με πρώτο συνθετικό τη λέξη «βιβλίο»: βιβλιοκριτική, βιβλιοθήκη, βιβλιοπαρουσίαση, βιβλιοθηκονόμος, βιβλιοθηκοφυλάκας. - Παραγωγικοί μηχανισμοί (παραγωγή - σύνθεση): Να διακρίνουν τη λειτουργία των προθημάτων (προθέσεων, λόγιων και νεοελληνικών) στη σημασία ουσιαστικών και επιθέτων.		
ΓΡΜ	- Ονοματικές και ρηματικές φράσεις. - Παράταξη – υπόταξη - Ασύνδετο σχήμα.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες			Θεματική ενότητα HSK
10. Μυστήρια – επιστημονική φαντασία	Ιστορίες μυστηρίου		<i>Λογοτεχνία και τέχνη</i>
	Ψηφιακά παιχνίδια και συσκευές επικοινωνίας		<i>Φύση και τεχνολογία</i>
	Θρησκείες και κοσμοθεωρίες		<i>Παρελθόν και ιστορία</i>

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Εγκυκλοπαίδεια	Να συνειδητοποιούν την ποικιλία των λόγων ανάγνωσης ενός κειμένου (λ.χ. απόκτηση πληροφορίας, ενημέρωση, απόλαυση) Να χρησιμοποιούν τη γραμματική για να διευρύνουν τη γνώση τους αναφορικά με γραμματικές δομές (π.χ. ενεργητική και παθητική διάθεση, υποτακτική και παρατακτική σύνταξη) και άλλα γραμματικά φαινόμενα (π.χ. εγκλίσεις, παραγωγή, σύνθεση) και τη χρήση τους στα κείμενα.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να αναγνωρίζουν και να αναλύουν τα καθήκοντα σε όλη τους την πολυπλοκότητα και να αναπτύσσουν πιθανές λύσεις.
ΚΠΛ	Δελτίο ειδήσεων	Να αναγνωρίζουν διαφορετικού τύπου επικοινωνιακές στρατηγικές που χρησιμοποιεί ο συνομιλητής/η συνομιλήτρια, π.χ. αναδιατύπωση, αυτοδιόρθωση, παράφραση, διακοπές, επικαλύψεις κτλ Να ερμηνεύουν τις συγκεκριμένες γραμματικές και λεξιλογικές επιλογές του ομιλητή και της ομιλήτριας ανάλογα με την προθετικότητα	Μπορούν να αξιοποιούν τα δυνατά τους σημεία και να τα χρησιμοποιούν στοχευμένα.

		του/της.	
ΠΓΛ	Αφηγήματα	Να γράφουν ιστορίες μυστηρίου και επιστημονικής φαντασίας και να αλλάζουν την εστίαση ή τη θέση ενός συμβάντος ή βιώματος κατά την αναδιήγηση ενός αφηγηματικού κειμένου.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να δομούν νέες και απαιτητικές εργασίες και να τα συνδέουν με προηγούμενη εμπειρία.
ΠΠΛ	Περιγραφή φαινομένων	Να αφηγούνται προφορικά ιστορίες μυστηρίου και επιστημονικής φαντασίας. Να χρησιμοποιούν τις κατάλληλες για την περίπτωση γραμματικές δομές, γραμματικούς τύπους, λεξιλόγιο και μηχανισμούς κειμενικής συνοχής ανάλογα με το κειμενικό είδος και τις περιστάσεις της (συν)ομιλίας.	Μπορούν να εκφράζουν γλωσσικά διάφορα γεγονότα και να γίνονται κατανοητοί από τους άλλους.
ΛΞΓ	- Μυστήριο, έρευνα, αίνιγμα, ντετέκτιβ, υπερφυσικό, εξωγήινος, αποκάλυψη, κλιμάκωση, εξιχνίαση. - Κυβερνοχώρος, εικονική πραγματικότητα, βιντεοπαιχνίδι, κονσόλα παιχνιδιών, ψηφιακή αλληλεπίδραση, προσωπικά δεδομένα, ασφάλεια στο διαδίκτυο. - Παραγωγικοί μηχανισμοί (παραγωγή - σύνθεση): Να διακρίνουν τη λειτουργία των επιθημάτων για την παραγωγή ρήματος από άλλες γραμματικές κατηγορίες.		
ΓΡΜ	- Υποθετικές προτάσεις. - Μελλοντικοί χρόνοι. - Επιρρηματικοί προσδιορισμοί χρόνου.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
11. Παιχνίδια	Αναψυχή και ξεκούραση Δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου	Παιχνίδι και ελεύθερος χρόνος
	Χρήση ψηφιακών και άλλων μέσων	Ο κόσμος της εργασίας και της εκπαίδευσης

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Οδηγίες χρήσης παιχνιδιών	Να επιλέγουν τις κατάλληλες πληροφορίες, κύριες και δευτερεύουσες, από διαφορετικά είδη κειμένων για την ερμηνεία και την απόδοση του νοήματος από διαφορετική οπτική.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να σχεδιάζουν και να διαχειρίζονται την εργασία και τις ενέργειές τους ανεξάρτητα και με δική τους ευθύνη.
ΚΠΛ	Αφηγήσεις και συνεντεύξεις	Να καλλιεργούν σταδιακά διαφορετικές στρατηγικές κατανόησης του προφορικού κειμένου (συνολική κατανόηση, επικέντρωση σε συγκεκριμένη πληροφορία, προσωπική ερμηνεία με βάση σημεία του κειμένου, συσχετισμός με το καταστασιακό	Μπορούν να συγκρίνουν πληροφορίες και να δημιουργούν συνδέσεις (δικτυακή σκέψη).

		περιβάλλον κτλ.).	
ΠΓΛ	Περιγραφικό κείμενο	Να συντάσσουν περιγραφές και εκθέσεις για τα αγαπημένα τους παιχνίδια και για τις εμπειρίες τους με αυτά. Να χρησιμοποιούν το κατάλληλο για την περίπτωση λεξιλόγιο, γραμματικές δομές και μηχανισμούς κειμενικής συνοχής. Να αναπαριστούν πρόσωπα, αντικείμενα, γεγονότα, χώρους /τόπους κ.ά. αξιοποιώντας τη δομή των περιγραφικών κειμένων και εντάσσοντας βιωματικά στοιχεία, συναισθήματα, σκέψεις αλλά και αφηγηματικά μέρη.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να δομούν νέες και απαιτητικές εργασίες και να τα συνδέουν με προηγούμενη εμπειρία.
ΠΠΛ	Παιχνίδι ρόλων	Να συζητούν για τα παιχνίδια και για την αξία τους στην παιδική ηλικία. Να κάνουν χρήση επικοινωνιακών στρατηγικών κατάλληλων για το εκάστοτε πλαίσιο επικοινωνίας. Να επιλέγουν και να χρησιμοποιούν ορθά το επίπεδο ύφους, που επιβάλλει η κατάσταση επικοινωνίας.	Να γνωρίζουν γενικές και ειδικές κατά θέμα στρατηγικές μάθησης και μπορούν να τις χρησιμοποιούν.
ΛΞΓ	▪ Επιτραπέζιο / ομαδικό / ατομικό παιχνίδι, στρατηγική, πρόκληση, κανόνες, ανατροπή. ▪ Καλλιτεχνικές δραστηριότητες, εργόχειρο, κηπουρική, μαγειρική, συλλογή, μοντέλα, παζλ. ▪ Βασικό λεξιλόγιο, συνάψεις λέξεων, χρήση λεξικών: Να δημιουργούν αποδεκτές λεξικές συνάψεις με κυριολεκτική ή μεταφορική σημασία αξιοποιώντας την πολυσημία των λέξεων.		
ΓΡΜ	▪ Απρόσωπη σύνταξη. ▪ Εγκλίσεις [επανάληψη]. ▪ Κλίση: λόγιοι σχηματισμοί επιθέτων.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
12. 25^η Μαρτίου	Ιστορία των χωρών καταγωγής: Σημαντικά γεγονότα, μύθοι για την προέλευση	<i>Παρελθόν και ιστορία</i>
	Ποιήματα, θρύλοι, μύθοι.	<i>Λογοτεχνία και τέχνη</i>
	Ιστορία της οικογένειάς μου: Γενιές και γενεαλογικό δέντρο	<i>Οικογένεια</i>

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Απομνημονεύματα	Να ασκούνται βαθμιαία, ώστε να είναι σε θέση να επιλέγουν και διαβάζουν κείμενα, με τα οποία δεν είναι εξοικειωμένοι.	Μπορούν να αναγνωρίζουν την υποτιμητική χρήση της γλώσσας και να μην την αποδέχονται παθητικά.

		Να διαβάζουν και να προσεγγίζουν νοηματικά κείμενα μιας παλαιότερης περιόδου ή κείμενα που αξιοποιούν διαφορετικές γεωγραφικές ή κοινωνικές ποικιλίες της ελληνικής, εντοπίζοντας γλωσσικές αλλαγές	
ΚΠΑ	Συνεντεύξεις, τηλεοπτικές εκπομπές	Να εντοπίζουν την πολυφωνικότητα των κειμένων και να κατανοούν τη διαφορετική οπτική γωνία διαφόρων ομιλητών και ομιλητριών σε περιστάσεις διαλόγου. Να αναγνωρίζουν τις μορφοσυντακτικές και λεξιλογικές επιλογές που διαμορφώνουν το ύφος του συνομιλητή και της συνομιλήτριας.	Μπορούν να προβληματιστούν σχετικά με τον αντίκτυπο της γλώσσας και να δίνουν προσοχή στη χρήση της γλώσσας με σεβασμό σε σχέση με τη διαφορετικότητα.
ΠΠΑ	(Αυτό)βιογραφία	Να γράφουν ιστορικές αναφορές και εκθέσεις για τα γεγονότα της 25ης Μαρτίου. Να σχεδιάζουν τα βασικά σημεία που θα χρησιμοποιήσουν στο κείμενό τους. Να χρησιμοποιούν το κατάλληλο για την περίπτωση λεξιλόγιο, γραμματικές δομές και μηχανισμούς κειμενικής συνοχής.	Μπορούν να δημιουργήσουν έναν κατάλληλο χώρο εργασίας, να οργανώσουν τη δική τους μάθηση.
ΠΠΑ	Περιγραφή πινάκων	Να παρουσιάζουν προφορικά την εθνική σημασία της επετείου. Να αποφασίζουν ποια είναι τα ουσιώδη στοιχεία που θα χρησιμοποιήσουν στο λόγο τους. Να επιλέγουν την κατάλληλη κειμενική δομή, το περιεχόμενο, τον τρόπο οργάνωσης και την παρουσίαση πληροφοριών.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να εκφράζονται με σαφήνεια και να κατανοούν τους άλλους.
ΛΕΓ	- Επανάσταση, ιστορική αλλαγή, εθνική ανεξαρτησία, αυτονομία, υποδούλωση. - Παραγωγικοί μηχανισμοί (παραγωγή - σύνθεση): Να διακρίνουν τη λειτουργία των επιθημάτων με βάση τη σημασία τους για την παραγωγή ουσιαστικών από ποικίλες γραμματικές κατηγορίες. - Να συνειδητοποιούν τον ρόλο των γλωσσικών δανείων και αντιδανείων ως προϊόντων της πολιτισμικής επαφής των κοινωνιών.		
ΓΡΜ	Κλίση επιθέτων.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
13. Κατασκευές	Τρέχουσες συζητήσεις από την επιστήμη	Φύση και τεχνολογία
	Δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου	Παιχνίδι και ελεύθερος χρόνος

	Βασικά θέματα και	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
--	--------------------------	--	-------------------------------

	κειμενικά είδη	Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Οδηγίες για κατασκευές	Να προσεγγίζουν και να κατανοούν ποικίλα κείμενα έντυπης ή/και ψηφιακής μορφής αξιοποιώντας τις προϋπάρχουσες γνώσεις και τις κοινωνικές τους εμπειρίες. Να αναγνωρίζουν το κειμενικό είδος και τον κειμενικό τύπο (ή κειμενικούς τύπους) που απαντούν στο υπό επεξεργασία κείμενο με βάση τα συγκεκριμένα κειμενικά και γλωσσικά χαρακτηριστικά του.	Μπορούν να κατανοούν και να χρησιμοποιούν τεχνικούς όρους και τύπους κειμένων από τους διάφορους θεματικούς τομείς.
ΚΠΛ	Βίντεο οδηγιών	Να συνειδητοποιούν την ποικιλία των λόγων ακρόασης ενός κειμένου. Να κάνουν αρχικές υποθέσεις σχετικά με το σκοπό και το θέμα του κειμένου.	Μπορούν να αποδέχονται τις προκλήσεις και να τις αντιμετωπίζουν εποικοδομητικά.
ΠΓΛ	Οδηγίες χρήσης	Να γράφουν οδηγίες και περιγραφές για τις δικές τους κατασκευές. Να δημιουργούν κείμενα οδηγιών για θέματα που τους ενδιαφέρουν, επιλέγοντας το επίπεδο ύψος που αρμόζει στο επικοινωνιακό πλαίσιο. Να χρησιμοποιούν γραμματικές δομές και φαινόμενα γλωσσικής ποικιλότητας ανάλογα με την προθετικότητα και το ύφος του κειμένου.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να ενταχθούν σε μία ομάδα ή τάξη, χωρίς να χάνουν τον εαυτό τους ή να κυριαρχούν πάνω στους άλλους.
ΠΠΛ	Περιγραφικό κείμενο	Να παρουσιάζουν και να περιγράφουν τις κατασκευές τους. Να επιλέγουν την κατάλληλη κειμενική δομή, το περιεχόμενο, τον τρόπο οργάνωσης και παρουσίασης πληροφοριών.	Μπορούν να συγκεντρωθούν σε μια εργασία και να εργαστούν σε αυτήν με επιμονή και πειθαρχία.
ΛΕΓ	- Δημιουργική διαδικασία, εργαλείο, κατασκευαστική δεξιότητα, σχεδιασμός, χειροτεχνία, πείραμα. - Ανθεκτικότητα των υλικών, ιδιότητες και χαρακτηριστικά των διαφόρων υλικών, υλικά ανακύκλωσης / ανακυκλωμένα προϊόντα. - Παραγωγικοί μηχανισμοί (παραγωγή - σύνθεση): Να διακρίνουν τη λειτουργία των επιθημάτων με βάση τη σημασία τους για την παραγωγή επιθέτων από ποικίλες γραμματικές κατηγορίες.		
ΓΡΜ	- Ενεργητική – παθητική σύνταξη. - Υποκείμενο – Ρήμα – Αντικείμενο/Κατηγορούμενο [επανάληψη]. - Μεταβατικά και αμετάβατα ρήματα.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
14. Πάσχα	Εορτασμός των εορτών με διαφορετικό τρόπο	Εορτασμοί, έθιμα και μόδες
	Θρησκευτικές παραδόσεις	
	Διαφορετικές διατροφικές κουλτούρες ανάλογα με τον πολιτισμό, την ιστορία και το	Υγεία και φαγητό

	περιβάλλον	
--	------------	--

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Σελίδες ιστότοπων	Να διαβάζουν και να προσεγγίζουν νοηματικά κείμενα μιας παλαιότερης περιόδου ή κείμενα που αξιοποιούν διαφορετικές γεωγραφικές ή κοινωνικές ποικιλίες της ελληνικής, εντοπίζοντας γλωσσικές αλλαγές. Να αξιολογούν την κοινωνική και πολιτισμική λειτουργία ποικίλων γραπτών κειμενικών ειδών.	Μπορούν να εκτιμούν και να αξιολογούν την ποιότητα και τη σημασία των συλλεχθεισών και δομημένων πληροφοριών.
ΚΠΑ	Βίντεο διαφημίσεων	Να αξιολογούν την κοινωνική και πολιτισμική λειτουργία διαφορετικών ειδών προφορικού λόγου. Να αναγνωρίζουν τη συμβολή ορισμένων παραγωγικών και εξωγλωσσικών στοιχείων στη διαμόρφωση του μηνύματος ανάλογα με το καταστασιακό πλαίσιο.	Γνωρίζουν γενικές και ειδικές κατά θέμα στρατηγικές μάθησης και μπορούν να τις χρησιμοποιούν.
ΠΓΛ	Φιλική επιστολή	Να περιγράφουν τη γιορτή και τα έθιμα του Πάσχα. Να αναδεικνύουν τη σχέση της γλώσσας των κειμένων με ποικίλες κοινωνικές συνθήκες και ιδεολογικά μορφώματα που λανθάνουν σε όλες τις μορφές και χρήσεις του λόγου. Να αξιοποιούν συνειδητά ποικίλες γλωσσικές επιλογές (ρήματα γνώμης, αισθήσεως, επίθετα αξιολογικά) για την ανάδειξη της υποκειμενικής οπτικής του/της ομιλητή/-τριας, συγγραφέα/-έως και της διαπροσωπικής σχέσης του/της με τον/την αποδέκτη/- κτρια	Μπορούν να συγκεντρωθούν σε μια εργασία και να εργαστούν σε αυτήν με επιμονή και πειθαρχία.
ΠΠΑ	Παρουσίαση εθίμων	Να ασκούνται βαθμιαία, ώστε να είναι σε θέση να θέτουν σε λειτουργία μηχανισμούς ακουστικής, απαντητικής ετοιμότητας και βιωματικής συμμετοχής.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να επικοινωνούν και να συνεργάζονται με άλλους μαθητές.
ΛΞΓ	- Πασχαλινά έθιμα, σταύρωση, ανάσταση, αναγέννηση, διατροφική παράδοση, γαστρονομικά έθιμα. - προώθηση προϊόντων, διαφημιστική εκστρατεία, διαφημιστικά συνθήματα, καταναλωτής. - Αρκτικόλεξα – Συντομογραφίες - Παραγωγικοί μηχανισμοί (παραγωγή - σύνθεση): Να αναγνωρίζουν διάφορες κατηγορίες συνθέτων και τον τρόπο σχηματισμού τους (π.χ. πολυσύνθετα, πολυλεκτικά σύνθετα, παρασύνθετα).		
ΓΡΜ	- Αριθμητικά επίθετα. - Παραθετικά επιθέτων και επιρρημάτων.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
15. Τηλεόραση	Χρήση ψηφιακών και άλλων μέσων	<i>Παιχνίδι και ελεύθερος χρόνος</i>
	Ταινίες	<i>Λογοτεχνία και τέχνη</i>
	εθισμός	<i>Υγεία και φαγητό</i>

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Άρθρο εφημερίδας	Να αναζητούν διαδικτυακά κείμενα ή να δίνονται έντυπα κείμενα ή κείμενα από εκπαιδευτικά λογισμικά και στη συνέχεια κατατάσσουν τα κείμενα ανάλογα με το κειμενικό είδος ή τον τύπο κειμένου. Να εντοπίζουν τα αξιολογικά σχόλια που εκφέρονται από τον/τη συγγραφέα και τα διακρίνουν από τα γεγονότα αυτά καθαυτά. Να επιλέγουν τις κατάλληλες πληροφορίες, κύριες και δευτερεύουσες, από διαφορετικά είδη κειμένων για την ερμηνεία και την απόδοση του νοήματος από διαφορετική οπτική.	Μπορούν να κατανοούν και να χρησιμοποιούν τεχνικούς όρους και τύπους κειμένων από τους διάφορους θεματικούς τομείς.
ΚΠΑ	Ραδιοφωνική εκπομπή	Να καταγράφουν πολυτροπικά προφορικά κείμενα και να αποτιμούν την επίδραση των παραμέτρων καταστασιακού τύπου (π.χ. σχέσεις μεταξύ συνομιλητών και συνομιλητριών) στη μορφή του παραγόμενου κειμένου (ποσότητα και οργάνωση πληροφορίας, γλωσσική ποικιλία, ύφος, διακοπή του λόγου του συνομιλητή και της συνομιλήτριας, αλληλοεπικαλύψεις, ένταση φωνής, επιτονισμός κτλ.). Να εντοπίζουν φωνολογικές, μορφολογικές και συντακτικές πολυτυπίες σε διαφορετικά είδη προφορικού κειμένου.	Μπορούν να αλλάζουν μια προηγούμενη άποψη με βάση νέες γνώσεις- μπορούν να αναζητήσουν εναλλακτικές λύσεις ή νέες προσεγγίσεις σε διαφοινίες.
ΠΓΛ	Πολυτροπικότητα	Να ενισχύουν το επικοινωνιακό μήνυμα με αξιοποίηση των πολυτροπικών δυνατοτήτων ψηφιακών εργαλείων, όπως πολυμεσικών παρουσιάσεων. Να εκφράζονται πολυτροπικά και να αξιολογούν κριτικά τις δυνατότητες των ψηφιακών εργαλείων. Να δημιουργούν κείμενα επιχειρηματολογίας γύρω από την	Μπορούν να σταθμίζουν τα επιχειρήματα και να υιοθετούν τη δική τους άποψη.

		υποστήριξη μιας συγκεκριμένης κρίσης/θέσης ή την αξιολόγηση μιας θεωρίας/πεποιθήσης.	
ΠΠΑ	Παιχνίδι ρόλων	Να συζητούν για τη σημασία της τηλεόρασης και την επίδρασή της. Να επιλέγουν και χρησιμοποιεί ορθά το επίπεδο ύφους, που επιβάλλει η περίσταση επικοινωνίας. Να εντοπίζουν τα κύρια σημεία στο λόγο των ομιλητών, να τα συγκρατούν στη μνήμη και τα αξιοποιούν κατά περίπτωση. Να ελέγχουν, αν ο λόγος τους είναι κατανοητός και αποδεκτός.	Μπορούν να αμφισβητούν τις δικές τους και άλλες απόψεις και πεποιθήσεις σε σχέση με τα υποκείμενα επιχειρήματα (γεγονότα, συμφέροντα, αξίες).
ΛΞΓ	- Τηλεοπτικό πρόγραμμα, τηλεοπτική σειρά, κωμωδία, προσωπικότητες της τηλεόρασης. - Εθισμός, εξάρτηση, ωρολογιακή πρόσληψη, γονική συναίνεση, επίδραση - Σκηνοθέτης, παραγωγός, σενάριο, μοντάζ, σκηνικά, πρωταγωνιστής, πλοκή, κασκαντέρ, ειδικά εφέ. - Να εντοπίζουν σύγχρονους νεολογισμούς και δάνειες λέξεις - φράσεις, συνειδητοποιώντας τη δύναμη της γλωσσικής δημιουργικότητας. - Να αναλύουν μορφολογικά (μέσω κατάτμησης) λόγιες λέξεις δημιουργώντας οικογένειες λέξεων με βάση τη ρίζα τους.		
ΓΡΜ	- Ευθύς – πλάγιος λόγος [επανάληψη]. - Απλές – επαυξημένες προτάσεις. - Αιτιολογικές προτάσεις.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
16. Αθλητισμός	Αθλήματα	<i>Παιχνίδι και ελεύθερος χρόνος</i> <i>Εγώ και οι άλλοι – ζώντας μαζί</i>
	Σύλλογοι	
	Πρότυπα και είδωλα από τον αθλητισμό	

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Βιογραφικό κείμενο	Να ασκούνται με βιωματικό τρόπο στη χρήση στρατηγικών κατανόησης κειμένου και στη συνέχεια να αξιολογούν την επιτυχία της κάθε στρατηγικής ανάλογα με τον τύπο του κειμένου. Να αναγνωρίζουν το κειμενικό είδος και τον κειμενικό τύπο (ή κειμενικούς τύπους) που απαντούν στο υπό επεξεργασία κείμενο με βάση τα συγκεκριμένα κειμενικά και γλωσσικά χαρακτηριστικά του.	Μπορούν να κατανοούν και να χρησιμοποιούν τεχνικούς όρους και τύπους κειμένων από τους διάφορους θεματικούς τομείς.
ΚΠΑ	Τηλεοπτική	Να εντοπίζουν, σε διαφορετικά	Μπορούν να αναγνωρίζουν

	συνέντευξη αθλητών ρεπορτάζ για αθλητικά θέματα	προφορικά κείμενα, το πλαίσιο επικοινωνίας και της κοινωνικής σχέσης όσων συμμετέχουν (λ.χ. φιλική συνομιλία, συνομιλία σε επίσημο πλαίσιο με συνομιλητές που κατέχουν διαφορετικό βαθμό εξουσίας/αυθεντίας) ή βρίσκονται σε ισότιμη σχέση/σχέση αλληλεγγύης ή οικειότητας. Να αναγνωρίζουν τις μορφοσυντακτικές και λεξιλογικές επιλογές που διαμορφώνουν το ύφος του συνομιλητή και της συνομιλήτριας.	γλωσσικές μορφές έκφρασης και να κατανοούν το νόημά τους.
ΠΓΛ	Φιλική επιστολή	Να γράφουν εκθέσεις για τα αγαπημένα τους αθλήματα και αθλητές. Να συγκρίνουν το παραγόμενο κείμενο με άλλα που emπίπτουν στον ίδιο κειμενικό τύπο και εντοπίζονται στο σχολικό βιβλίο και στο διαδίκτυο ή προέρχονται από άλλες πηγές. Να αντιπαραβάλλουν τις λεξικογραμματικές επιλογές τους και να επιλέγουν μία από τις εναλλακτικές μετά από επαλήθευση της ορθότητάς της σε εγχειρίδια αναφοράς (λεξικά, γραμματικές κτλ.). Να επιλέγουν πλαίσιο επικοινωνίας, πιθανούς αποδέκτες, να καθορίζουν τη φύση της κοινωνικής σχέσης συγγραφέα και αποδέκτη και το κειμενικό είδος.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να παρατηρούν τον εαυτό τους, να τον αξιολογούν ρεαλιστικά και να εξάγουν συμπεράσματα για τη συμπεριφορά τους και την περαιτέρω δράση τους.
ΠΠΛ	Συνέντευξη	Να παρουσιάζουν αθλητικά θέματα και να συζητούν για τις εμπειρίες τους με τον αθλητισμό. Να προβάλλουν την προσωπική τους θέση σε σχέση με ένα θέμα και να την αντιπαραβάλλουν με αντίθετες απόψεις.	Μπορούν να συμμετέχουν ενεργά και σε διάλογο σε συνεργασία με άλλους.
ΛΞΓ	▪ Άθλημα, πρωτάθλημα, προπόνηση, αγώνας, ανταγωνισμός, συναγωνισμός, διαγωνισμός. ▪ Αθλητική διοργάνωση, σύλλογος, αθλητική εγκατάσταση, αθλητικό πρότυπο ▪ Προπόνηση, άσκηση. ▪ Να συνειδητοποιούν τον ρόλο των γλωσσικών δανείων και αντιδανείων ως προϊόντων της πολιτισμικής επαφής των κοινωνιών. ▪ Δημιουργία Κωδικών Γρήγορης Ανταπόκρισης (QR) με πληθώρα επιστημονικών κειμένων στην αγγλική γλώσσα (ιατρικής, ψυχολογίας, βιολογίας, ιστορίας) με κύριο στόχο την αναζήτηση και την καταγραφή αγγλικών λέξεων (και διεθνισμών) με ελληνική ρίζα.		
ΓΡΜ	▪ Είδη ανεξάρτητων προτάσεων. ▪ Δευτερεύουσες Τελικές - Αποτελεσματικές προτάσεις. ▪ Παραθετικά επιθέτων / επιρρημάτων. ▪ Αντωνυμίες Κλίση. ▪ Σύνθετα ρήματα με εσωτερική αύξηση.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
17. Ταξίδια στο διάστημα	Η οδύσσεια του διαστήματος Τρέχουσες συζητήσεις από την επιστήμη	<i>Φύση και τεχνολογία</i>

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Λιατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Κόμικς	Να εντοπίζουν τις λειτουργίες των σημείων στίξης σε διάφορα είδη κειμένων και να εξετάζουν τις περιπτώσεις αστιξίας και επιλεκτικής αστιξίας. Να αρχίζουν να εντοπίζουν υπόρρητες πληροφορίες, στάσεις και ιδεολογίες	Μπορούν να βρίσκουν το δρόμο τους σε νέες, άγνωστες καταστάσεις.
ΚΠΑ	Πολυτροπικά κείμενα	Να αναζητούν στο διαδίκτυο βιντεοσκοπημένους διαλόγους, να τους επεξεργάζονται στην τάξη και να τους κατατάσσουν σε κειμενικά είδη με βάση το είδος της πληροφορίας, την προθετικότητα και το ύφος. Εντοπίζουν φωνολογικές, μορφολογικές και συντακτικές πολυτυπίες σε διαφορετικά είδη προφορικού κειμένου.	Μπορούν να αξιοποιούν τα δυνατά τους σημεία και να τα χρησιμοποιούν στοχευμένα.
ΠΓΛ	Παραμύθι	Να γράφουν εκθέσεις και ιστορίες για τα ταξίδια στο διάστημα και τις φανταστικές τους περιπέτειες. Να χρησιμοποιούν γραμματικές δομές και φαινόμενα γλωσσικής ποικιλότητας ανάλογα με την προθετικότητα και το ύφος του κειμένου. Να αξιολογούν τα γλωσσικά ή άλλα μέσα που χρησιμοποιούν για να αναπτύσσουν το θέμα τους και τα αναπροσαρμόζουν όταν υπάρχει ανάγκη.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να θέτουν στον εαυτό τους ρεαλιστικούς και απαιτητικούς στόχους και να τους επιδιώκουν με υψηλό επίπεδο δέσμευσης.
ΠΠΑ	Επιχειρηματολογία	Να παρουσιάζουν προφορικά τη σημασία της διαστημικής εξερεύνησης και των επιστημονικών ανακαλύψεων. Να σχεδιάζουν ομιλίες μικρής έκτασης ποικίλων θεμάτων και να τις παρουσιάζουν στο σχολικό ακροατήριο. Να χρησιμοποιούν τις κατάλληλες για την περίπτωση γραμματικές δομές, γραμματικούς τύπους, λεξιλόγιο και μηχανισμούς	Μπορούν να θέτουν στόχους για εργασίες και λύσεις προβλημάτων και να σχεδιάζουν τα βήματα υλοποίησης.

		κειμενικής συνοχής ανάλογα με το κειμενικό είδος και τις περιστάσεις της (συν)ομιλίας.	
ΛΞΓ	▪ Διαστημική αποστολή, διαστημικός σταθμός, διαστημικό σκάφος, πύραυλος. ▪ Πλανήτης, αστεροειδής, ηλιακό σύστημα, μαύρη τρύπα. ▪ Σημασίες λέξεων, σημασιολογικές σχέσεις/πεδία: Να δηλώνουν αντίθετες έννοιες επιλέγοντας τα κατάλληλα αντώνυμα (λέξεις/φράσεις) σε σχέση με το κειμενικό περιβάλλον και το ύφος του κειμένου. ▪ Να δημιουργούν σημασιολογικές σχέσεις πολυσημίας, ομωνυμίας, παρωνυμίας, υπωνυμίας.		
ΓΡΜ	▪ Ενεργητική - παθητική σύνταξη [επανάληψη]. ▪ Ονοματικές - ρηματικές φράσεις. ▪ Ρόλος και λειτουργία των άρθρων.		

2.1.4. Λογοτεχνία

2.1.4.A. Δεξιότητες

Μέσα από τη διδασκαλία της λογοτεχνίας στο ελληνικό σχολείο, επιδιώκεται:

- η κριτική κατανόηση του τρόπου με τον οποίο αντιλαμβανόμαστε την κοινωνική, ιστορική και πολιτισμική μας εμπειρία και συγκροτούμε την ταυτότητά μας.
- η καλλιέργεια των αξιών του αλληλοσεβασμού, της δημοκρατίας, της ισότητας, του σεβασμού της διαφοράς, του πλουραλισμού, του διαλόγου, της κριτικής εγρήγορσης και αυτογνωσίας και της διαπολιτισμικής συνείδησης, αξιών που προβάλλουν και ενισχύουν τα λογοτεχνικά κείμενα.
- η καλλιέργεια της φιλαναγνωσίας.
- η συνειδητοποίηση της σχέσης της λογοτεχνίας με την πραγματική ζωή, καθώς και η ανάπτυξη μηχανισμών κατανόησης και ερμηνείας του κόσμου.
- η καλλιέργεια μιας ποικιλίας αναγνωστικών και επικοινωνιακών δεξιοτήτων μέσα από την αξιοποίηση κειμένων από όλο το φάσμα της πολιτισμικής παραγωγής, από όλα δηλαδή τα διαφορετικά είδη της εικονικής, θεατρικής και μαζικής επικοινωνίας.
- Η αναγνώριση ότι η λογοτεχνία είναι ένας κατεξοχήν διαπολιτισμικός τόπος όπου ο διάλογος ανάμεσα στους πολιτισμούς γίνεται πράξη μέσα από τη μετάφραση, τη διασκευή και την αέναη επανερμηνεία και όπου η ετερότητα όχι μόνον αναγνωρίζεται αλλά ενσωματώνεται ως αναγκαίος όρος της ζωτικότητας και της δυναμικής της.

Δεξιότητες που αναμένεται να αποκτήσουν οι μαθητές και οι μαθήτριες μέσα από

τη διδασκαλία της λογοτεχνίας

- Ανάπτυξη αιτιολογημένης και τεκμηριωμένης προσωπικής άποψης, αρέσκειας ή απαρέσκειας, για τα κείμενα που διαβάζουν. Αξιολόγηση της δικής τους ερμηνευτικής προσέγγισης καθώς και εκείνης των συμμαθητών και συμμαθητριών τους.
- Αναγνώριση των διαφορετικών τρόπων με τους οποίους οι συγγραφείς μιλούν για τα διάφορα θέματα.
- Εξοικείωση με όλα τα είδη ανάγνωσης: ιδιωτική, συν-ανάγνωση, δημόσια ανάγνωση σε συγκεκριμένες περιστάσεις, ανάγνωση ύστερα από προτροπή, σύσταση, ανάθεση, δραματοποιημένη ανάγνωση, ανάγνωση μέσω της χρήσης κοινωνικών δικτύων κτλ.
- Αναγνώριση των πολιτισμικών στοιχείων που υπάρχουν σε κάθε κείμενο και προσδιορισμός της ιστορικότητάς τους. Αναγνώριση και περιγραφή ιστορικού πλαισίου: χρόνος, χώρος, ιστορικά γεγονότα που ορίζουν την εξέλιξη της πλοκής, τους χαρακτήρες, καθώς και την οπτική γωνία του συγγραφέα.
- Αναγνώριση και περιγραφή των συμβάσεων και τεχνικών των λογοτεχνικών κειμένων. Συσχέτιση με τις χαρακτηριστικές μορφές και συμβάσεις των διαφορετικών ειδών της λογοτεχνίας.
- Ανίχνευση της μυθοπλαστικής επέμβασης της λογοτεχνίας, μετά από σύγκριση των γνώσεων και των πληροφοριών που μας παρέχουν τα λογοτεχνικά κείμενα (λ.χ. το ιστορικό μυθιστόρημα) με ανάλογες από ιστορικά βιβλία ή δημοσιογραφικές πηγές. Διάκριση φανταστικών από πραγματικά γεγονότα.
- Επισήμανση των συγκρουόμενων κωδίκων συμπεριφοράς ανάμεσα π.χ. σε ήρωες διαφορετικής ηλικίας ή φύλου.
- Αφήγηση με τη συνδυασμένη χρήση λόγου και εικόνας.
- Μετουσίωση και μεταφορά των συναισθημάτων που τους προκαλεί μια λογοτεχνική ανάγνωση σε νέο κείμενο κάθε είδους: πεζό, ποιητικό, δοκιμιακό, ζωγραφικό, μουσικό, δραματικό.

2.1.4.B. Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Θέμα 1: Ανθρώπινες σχέσεις

Η χρήση λογοτεχνικών κειμένων που εστιάζουν στην περιγραφή (αυτοπαρουσίαση, συνέντευξη, βιογραφικό σημείωμα, αυτοβιογραφικό) και την αφήγηση (αφήγηση προσωπικής εμπειρίας, παραμύθι), μπορούν να ενισχύσουν το «πέρασμα» των μαθητών του πρώτου κύκλου από την προφορική στη γραπτή λογοτεχνία. Μέσα από

τις ανάλογες λογοτεχνικές επιλογές αυτού του θεματικού κύκλου, οι μαθητές μπορούν:

- Να εξερευνούν, να κατανοούν και να εξηγούν την πολυπλοκότητα των διαπροσωπικών σχέσεων.
- Να αναγνωρίζουν καλύτερα τα δικά τους συναισθήματα και να περιγράφουν τις προσωπικές τους συναισθηματικές διακυμάνσεις.
- Να ασκήσουν κριτική σε κοινωνικές δομές και συμβάσεις, σε στερεότυπα και ανισότητες.
- Να αναγνωρίζουν τις κοινωνικές και ιστορικές συνθήκες που διαμόρφωσαν τα υπό μελέτη έργα.

Θέμα 2: Οικογένεια-οικογενειακό περιβάλλον

Στη θεματική αυτή επιλέγονται περιγραφικά κείμενα (τύποι οικογενειών) και αφηγηματικά (αφήγηση προσωπικών εμπειριών, κείμενα σχετικά με εμπειρίες οικογενειακής ζωής, οικογένεια στο παρελθόν, κείμενα χαρακτήρων) και ποιήματα. Επιδιώκεται από τους μαθητές:

- Να κατανοήσουν και να εκφράσουν καλύτερα τα συναισθήματά τους, αναγνωρίζοντας συναισθηματικές καταστάσεις και αναπτύσσοντας τη δική τους συναισθηματική νοημοσύνη.
- Να διευρύνουν το λεξιλόγιο και τον εκφραστικό τους πλούτο αναφορικά με τις αξίες της αγάπης, της αφοσίωσης, του αλληλοσεβασμού και της αμοιβαιότητας.
- Να δουν διαφορετικές δομές οικογένειας σε διαφορετικούς πολιτισμούς, να κατανοήσουν και να αποδεχτούν τη διαφορετικότητα.

Θέμα 3: Ψυχαγωγία-ελεύθερος χρόνος

Το παιχνίδι και οι δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου απασχολούν ένα πλήθος λογοτεχνικών αφηγηματικών κειμένων (αφήγηση προσωπικών εμπειριών, αφηγήσεις του παρελθόντος), παραμυθιών, καθώς και ανάλογων περιγραφικών (περιγραφή αντικειμένου, περιγραφή αγαπημένου ομαδικού παιχνιδιού), η επεξεργασία των οποίων επιτρέπει στους μαθητές:

- Να αντλήσουν την ευχαρίστηση που προσφέρουν οι φανταστικές ιστορίες και οι περιπετειώδεις πλοκές.
- Να διεγείρουν τη φαντασία τους.
- Να αναζητήσουν υποδειγματικές συμπεριφορές αξιοποίησης του ελεύθερου χρόνου.

Θέμα 4: Εγώ κι ο κόσμος (κατοικία, συνοικία, πόλη)

Στη θεματική αυτή προκρίνονται λογοτεχνικά κείμενα περιγραφικά (περιγραφή τόπου), εγκυκλοπαιδικά άρθρα, αφηγηματικά (αφήγηση προσωπικής εμπειρίας) και κείμενα με στοιχεία επιχειρηματολογίας (διαφημιστικά φυλλάδια). Στοχεύουν στην ενίσχυση των μαθητών στην κατεύθυνση:

- Της εξερεύνησης του τρόπου με τον οποίο ο χώρος διαβίωσης επηρεάζει και διαμορφώνει την προσωπικότητα και την αίσθηση του εαυτού.
- Του εντοπισμού και της περιγραφής των κοινωνικών ανισοτήτων, των ταξικών διαφορών και των οικονομικών πιέσεων των ανθρώπων, μέσα από τη λογοτεχνική απεικόνιση διαφορετικών τύπων κατοικιών και συνθηκών διαβίωσης.

- Του εντοπισμού στοιχείων του πολιτισμού και της ιστορίας τους στα κείμενα που έχουν αναφορές στα κτίρια, στις συνοικίες, στην πόλη...

Θέμα 5: Γιορτές και έθιμα

Στη θεματική αυτή χρησιμοποιούνται λογοτεχνικά αφηγηματικά κείμενα (αφήγηση γεγονότος, αφήγηση προσωπικής εμπειρίας), κείμενα κατευθυντικού λόγου (αφίσες, διαφημιστικά φυλλάδια, ταξιδιωτικοί οδηγοί), περιγραφές (περιγραφή εθίμου, τελετουργικού). Οι μαθητές μέσα από αυτά μπορούν:

- Να γνωρίσουν την πολιτιστική τους κληρονομιά, καθώς και παραδόσεις άλλων λαών.
- Να έρθουν σε επαφή με στοιχεία που προσδιορίζουν την ατομική και τη συλλογική τους ταυτότητα και ενισχύουν την αίσθηση του ανήκειν στην ίδια ομάδα.
- Να εντοπίζουν και να ερμηνεύουν τη λειτουργία των συμβόλων και των μεταφορών στο λογοτεχνικό έργο.
- Να περιγράφουν τον τρόπο που οι κοινωνικές εξελίξεις υπαγορεύουν και αλλαγές στον τρόπο δόμησης των κοινωνικών αξιών.

Θέμα 6: Χώρες μαγικές

Μέσα από κείμενα αφηγηματικά (αφήγηση προσωπικής εμπειρίας), περιγραφικά (περιγραφή τόπου, ταξιδιωτικοί οδηγοί), κατευθυντικά (προγράμματα ταξιδιών) και επιχειρηματολογικά (δημοσιογραφικά και εγκυκλοπαιδικά άρθρα), οι μαθητές μπορούν:

- Να εξερευνήσουν τον τρόπο με τον οποίο ο τόπος καταγωγής, οι γεωγραφικές, κοινωνικές και πολιτιστικές του συνθήκες διαμορφώνουν τα άτομα και την ταυτότητά τους.
- Να γνωρίσουν την πολιτιστική τους κληρονομιά μέσα από τη γνωριμία με τα ήθη, τα έθιμα και τις παραδόσεις του τόπου, όπως αυτά αποτυπώνονται στη λογοτεχνία.
- Να «ταξιδέψουν» σε τόπους νέους, να γνωρίσουν τις συνήθειες και τα ήθη νέων λαών, να γίνουν πιο δεκτικοί στη διαφορετικότητα.

Θέμα 7: Ένας υπέροχος κόσμος-Φύση και τεχνολογία

Στη θεματική αυτή επιλέγονται περιγραφές (περιγραφή τόπου, περιγραφή γεγονότος, είδηση, ρεπορτάζ), αφήγηση (αφήγηση προσωπικών εμπειριών), επιχειρηματολογία (εγκυκλοπαιδικά και δημοσιογραφικά άρθρα), που μπορούν:

- Να ευαισθητοποιηθούν αναφορικά με τη σημασία της προστασίας του περιβάλλοντος, θίγοντας θέματα όπως η κλιματική αλλαγή, η απώλεια της βιοποικιλότητας, η ρύπανση.
- Να ερευνήσουν τον τρόπο με τον οποίο ο άνθρωπος αλληλοεπιδρά με τον περιβάλλον, συνυπάρχει με αυτό, το σέβεται, το εκμεταλλεύεται...
- Να ενισχύσει τη σύνδεση των παιδιών με τη φύση και τον τόπο τους.

Θέμα 8: Τέχνες και πολιτισμός

Κείμενα αφήγησης (διηγήματα, θεατρικά κείμενα, αφήγηση προσωπικής εμπειρίας), περιγραφής (περιγραφή τόπου, γεγονότος) και ποιήματα συντελούν ώστε οι μαθητές:

- Να γνωρίσουν νέες πολιτιστικές πρακτικές, ενισχύοντας τον διάλογο και την κατανόηση μεταξύ των διαφόρων πολιτισμών, προάγοντας την πολιτισμική ανεκτικότητα και ποικιλότητα.
- Να κατανοήσουν τις ιστορικές συνθήκες που συνέβαλαν στη διαμόρφωση πολιτιστικών ρευμάτων και καλλιτεχνικών κινήσεων.

Θέμα 9: Ταξίδι στο χθες-Παρελθόν και ιστορία

Στη θεματική αυτή επιλέγονται ποιήματα, αφηγηματικά κείμενα (διηγήματα, αφήγηση προσωπικών εμπειριών), παραμύθια, περιγραφές (περιγραφή γεγονότος, περιγραφή τόπου) που εστιάζουν στην ιστορική διάσταση της λογοτεχνήματος, ώστε οι μαθητές:

- Να γνωρίσουν πτυχές του παρελθόντος και να τις κατανοήσουν, παρέχοντας μια εμβληματική οπτική της εποχής.
- Να γνωρίσουν τον κόσμο των ανθρώπων που έζησαν πριν από αυτούς.
- Να συγκρίνουν πτυχές της ζωής του παρελθόντος και του παρόντος.

Θέμα 10: Εργασία και χαρά

Αφηγήσεις σχετικά με την εργασία (αφήγηση προσωπικών εμπειριών, αυτοβιογραφίες), περιγραφές (χώρων, γεγονότων και εργαλείων), παραμύθια και ποιήματα μπορούν να βοηθήσουν τους μαθητές:

- Να αναγνωρίσουν και να περιγράψουν πτυχές που σχετίζονται με την εργασία, όπως είναι η εργατική τάξη, οι συνθήκες διαβίωσής της, οι προσδοκίες και οι αναζητήσεις των εργαζομένων.
- Να αναγνωρίσουν τα χαρακτηριστικά βιογραφικών κειμένων.

2.2. NMG

2.2.1. Γενικοί στόχοι και προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Γενικός σκοπός του μαθήματος είναι η ανάπτυξη αξιών, γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων στους/στις μαθητές/-τριες, έτσι ώστε να γίνουν ενεργοί δημοκρατικοί πολίτες με κριτική ικανότητα και συμμετοχική δράση. Πολίτες που συμμετέχουν αποτελεσματικά σε μια δημοκρατική κουλτούρα εμπιστοσύνης και συνεργασίας, δεσμεύονται έναντι του κράτους δικαίου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, επιλύουν ειρηνικά τις συγκρούσεις, αναγνωρίζουν και σέβονται τη διαφορετικότητα, εκφράζουν ελεύθερα τις απόψεις τους και αποδέχονται τις αποφάσεις που λαμβάνονται από πλειοψηφίες, συμμετέχουν σε δημοκρατικές διαδικασίες μέσα σε πολιτισμικά ποικιλόμορφες κοινωνίες

Βασικό σκοπό του μαθήματος αποτελεί η ενδυνάμωση της δημοκρατικής ταυτότητας των μαθητών και των μαθητριών και η ανάπτυξη της δημοκρατικής συνείδησης και δράσης τους σε μια μετανεωτερική κοινωνία, που με δεξιότητες σχετικές με την κριτική σκέψη, τη δημιουργική φαντασία, τη λογική ανάλυση και τη

συναισθηματική επίγνωση, να έχουν τη δυνατότητα, κατανοώντας και ερμηνεύοντας τα γεγονότα της κοινωνικής πραγματικότητας πραγματολογικά, επιστημονικά, αλλά και ιδεολογικά, να συμμετέχουν ως ενεργοί πολίτες στις κοινωνικές αλληλεπιδράσεις. Επιμέρους στόχοι είναι η απόκτηση γνώσεων, η ανάπτυξη δεξιοτήτων και η διαμόρφωση στάσεων που απαιτούνται για το επιστημονικό ή εργασιακό μέλλον ή – απλώς– την πολιτειότητα των μαθητών/-τριών, αλλά και συνάδουν με τα ηλικιακά, γνωστικά, γνωσιακά χαρακτηριστικά τους.

Πιο συγκεκριμένα, επιδιώκεται οι μαθητές και οι μαθήτριες να συνειδητοποιήσουν ότι:

- όλοι μας είμαστε μέλη διαφόρων ομάδων, στις οποίες αναλαμβάνουμε συγκεκριμένους και διακριτούς ρόλους,
- ο άνθρωπος είναι φύσει κοινωνικό ον, που συγκροτείται μέσα από τη συμμετοχή του σε διαφορετικής «βαρύτητας» κοινωνικές ομάδες,
- οι ομάδες νοηματοδοτούν την ταυτότητα και παρέχουν συλλογικούς πόρους στα μέλη τους,
- η συμμετοχή σε ομάδες συντελεί στη διαμόρφωση προσωπικού «κεφαλαίου», το οποίο το άτομο χρησιμοποιεί για να αποκτήσει μία θέση, ατομικά και συλλογικά, στις κοινωνικές δομές,
- οι ρόλοι που το άτομο επιτελεί εντός κάθε ομάδας συχνά δεν εναρμονίζονται μεταξύ τους, αλλά δυνητικά δημιουργούν εντάσεις που το άτομο καλείται να διαπραγματευθεί,
- οι αλλαγές στο φυσικό, τεχνολογικό και κοινωνικό συγκείμενο διαμορφώνουν νέες δυναμικές αλληλεπιδράσεις, που το άτομο καλείται να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά,
- η κοινωνική και πολιτική εμπλοκή και δέσμευση σημαίνει διαμόρφωση πολιτικών στάσεων και αξιών καθιστώντας το άτομο ικανό και υπεύθυνο, ώστε να μπορεί να συμμετέχει ως ενήλικας στη λήψη των αποφάσεων.

Επίσης, οι στόχοι

- αφορούν τη διαμόρφωση μελλοντικών πολιτών με γνώση των βασικών αρχών και νόμων που διέπουν τον φυσικό κόσμο, την ερμηνεία των φυσικών φαινομένων και των τεχνολογικών εφαρμογών βάσει αυτών των αρχών και νόμων, αλλά και δεξιότητες βέλτιστης αξιοποίησης και εφαρμογής τους, όπου απαιτείται

- εναρμονίζονται με στόχους της UNESCO για την Αειφόρο Ανάπτυξη (καλή υγεία και ευημερία, ποιοτική εκπαίδευση, ισότητα των φύλων, καθαρό νερό και αποχέτευση, φτηνή και καθαρή ενέργεια, ανάπτυξη, καινοτομία και υποδομές, λιγότερες ανισότητες, βιώσιμες πόλεις και κοινότητες, υπεύθυνη κατανάλωση και παραγωγή, δράση για το κλίμα, ζωή στο νερό, ζωή στη στεριά, ειρήνη, δικαιοσύνη και ισχυροί θεσμοί, συνεργασία για τους στόχους).
- ενισχύουν την ανάπτυξη δεξιοτήτων του 21ου αιώνα, όπως η κριτική σκέψη, η δημιουργικότητα, η συνεργασία, η επικοινωνία, ο ψηφιακός γραμματισμός, ο γραμματισμός των μέσων επικοινωνίας, ο τεχνολογικός γραμματισμός, η ευελιξία, η ηγεσία, η πρωτοβουλία, η παραγωγικότητα και οι κοινωνικές δεξιότητες, καθώς και οι δεξιότητες που απαιτούνται για τη δημοκρατική συνύπαρξη και τα ανθρώπινα δικαιώματα.

2.2.2. Αναλυτική Απεικόνιση του Προγράμματος Σπουδών για τη διδασκαλία του NMG

2.2.2.A. 3^η τάξη

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	
Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση:	
Θεματική ενότητα 	Θεματική ενότητα HSK
1. Πολιτειότητα	<i>Εγώ και οι άλλοι – ζώντας μαζί Φύση και τεχνολογία Κατοικία, συνοικία και πόλη</i>
1.1. Δημότης/ πολίτης – Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του δημότη ▪ Να εντοπίζουν χαρακτηριστικά του ρόλου ενός δημότη. ▪ Να συγκεντρώνουν, να καταγράφουν, να συζητούν και να ερμηνεύουν ανάγκες και δικαιώματα του δημότη. ▪ Να καταγράφουν τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα του παιδιού και στη συνέχεια του ατόμου/πολίτη. ▪ Να επιχειρηματολογούν για την ανάγκη φροντίδας της πόλης τους. ▪ Να περιγράφουν την οργάνωση του Δήμου τους (δήμαρχος/ δημοτικό συμβούλιο κ.λπ.). ▪ Να γνωρίζουν τη διαδικασία και τον τρόπο εκλογής των δημοτικών αρχών. ▪ Να καταγράφουν υπηρεσίες του Δήμου (δημοτολόγιο/ ληξιαρχείο/ υπηρεσία πρασίνου/ υπηρεσία καθαριότητας).	

1.2.Μια πόλη (ένας Δήμος) για όλους/-ες: διαφορετικότητα/ συμπερίληψη – Νοιάζομαι και φροντίζω την πόλη (τον Δήμο) μου. – Αναλαμβάνω δράση για την πόλη μου

- Να επιχειρηματολογούν για τη διαφορετικότητα του κάθε ατόμου/πολίτη.
- Να καταγράφουν παρεμβάσεις του δήμου για τα άτομα ΑΜΕΑ (ράμπες, ειδικές διαβάσεις, πεζοδρόμια).
- Να εντοπίζουν και να αναγνωρίζουν την αναγκαιότητα των παρεμβάσεων για τα άτομα ΑΜΕΑ (ράμπες, ειδικές διαβάσεις, πεζοδρόμια).
- Να καταγράφουν όργανα και φορείς του Δήμου/ φορείς εθελοντισμού (καθαριότητα, αδέσποτα).
- Να οργανώνουν δράσεις, για παράδειγμα, για την καθαριότητα του σχολείου και του περιβάλλοντα χώρου, για τη φροντίδα αδέσποτων, για άτομα της τρίτης ηλικίας

1.3.Αξίες: συνεργασία, σεβασμός, αλληλεγγύη

- Να συνδέουν τη συνεργασία με συμπεριφορές και συναισθήματα.
- Να αναγνωρίζουν τη σημασία του σεβασμού του ανθρώπου προς τον εαυτό του και προς τους άλλους, προς το περιβάλλον και προς καθετί σε αυτό.
- Να αντιλαμβάνονται τον ρόλο της διαφορετικότητας.
- Να καλλιεργούν ενσυναίσθηση για ανθρώπους που αντιμετωπίζουν δυσκολίες.

1.4.Κυκλοφοριακή αγωγή / Ο μαθητής ως επιβάτης σε μέσα μαζικής μεταφοράς

- Να ταξινομούν διάφορα μέσα συγκοινωνίας (ξηράς, θάλασσας, αέρα/ δίκυκλα, τετράτροχα/ παλαιότερα, σύγχρονα).
- Να διερευνούν συστάσεις ασφαλείας σε διάφορα μέσα μαζικής μεταφοράς (λεωφορεία, αεροπλάνα, πλοία, τρένα).
- Να παρατηρούν τις συμπεριφορές και τις συνθήκες που επικρατούν τόσο μέσα στα μέσα μαζικής μεταφοράς όσο και στις στάσεις των λεωφορείων, των τρόλεϊ και του τρένου ή του μετρό.
- Να προτείνουν μέτρα βελτίωσης των συνθηκών κατά τη μεταφορά των ανθρώπων στα μέσα μαζικής μεταφοράς όσο και στις στάσεις

2. Κοινωνικές σχέσεις

*Εγώ και οι άλλοι – ζώντας μαζί
Ο κόσμος της εργασίας και της
εκπαίδευσης
Εορτασμοί, έθιμα και μόδες
Οικογένεια
Λογοτεχνία και τέχνη*

2.1.Ευρύτερες ομάδες μας

- Να αναγνωρίζουν ομάδες που δημιουργούν οι άνθρωποι (αθλητικές, πολιτιστικές, εθελοντισμού κ.λπ.).
- Να καταγράφουν ομάδες στις οποίες συμμετέχουν.
- Να συγκρίνουν ομοιότητες και διαφορές των διαφορετικών ομάδων.
- Να καταγράφουν τα μέλη και τους ρόλους μελών της ομάδας.

2.2.Σχολεία στην Ελλάδα (νηπιαγωγεία, δημοτικά, γυμνάσια/ λύκεια, πανεπιστήμια)

▪ Να αναγνωρίζουν την εκπαίδευση ως αξία και δικαίωμα κάθε παιδιού. ▪ Να επιχειρηματολογούν για την ύπαρξη υποχρεωτικής εκπαίδευσης. ▪ Να συγκρίνουν τις βαθμίδες εκπαίδευσης και τα σχολεία σε αυτές. 2.3.Διαπροσωπικές σχέσεις – Συνεργασία, διαχείριση εντάσεων, διαμεσολάβηση, επίλυση διαφορών, συναισθήματα ▪ Να διερευνούν με βασικό εργαλείο τον διάλογο γεγονότα και αισθήματα. ▪ Να προτείνουν τρόπους επίλυσης διαφορών, τι θα ήθελαν να γίνει, τι θεωρούν ότι πρέπει να γίνει, τι μπορεί ρεαλιστικά να γίνει σε περίπτωση μιας διαφωνίας και κρίσης. ▪ Να εντοπίζουν ανθρώπους που μπορούν να βοηθήσουν στη διαχείριση μιας κρίσης 2.4.Λαϊκός πολιτισμός – Έθιμα σε όλη την Ελλάδα/ λαογραφικό μουσείο/ παραδοσιακές φορεσιές ▪ Να εντοπίζουν ομοιότητες και διαφορές σε ήθη και έθιμα διαφορετικών τόπων στην Ελλάδα και σε χώρες από τις οποίες μπορεί να κατάγονται μαθητές/- τριες της τάξης ▪ Να παρουσιάζουν λαϊκά παραμύθια, μύθους και θρύλους. ▪ Να καταγράφουν κάλαντα, παραδοσιακά τραγούδια και χορούς από όλη την Ελλάδα. ▪ Να περιγράφουν παραδοσιακές φορεσιές από διαφορετικά μέρη	
3. Επιχειρηματικότητα	<i>Ο κόσμος της εργασίας και της εκπαίδευσης Παρελθόν και ιστορία</i>
3.1.Επιχειρήσεις – Με αγροτικά ή/και βιολογικά προϊόντα/ οικοτεχνίες/ χειροποίητες κατασκευές – Μια διαδικτυακή επιχείρηση ▪ Να συγκεντρώνουν, να αναλύουν δεδομένα και να ερμηνεύουν δεδομένα για διαφορετικού τύπου μικρές/εναλλακτικές επιχειρήσεις. ▪ Να επιχειρηματολογούν για τη σημασία ύπαρξης αυτών των επιχειρήσεων. ▪ Να σχεδιάζουν μια μικρή (ακόμα και διαδικτυακή) επιχείρηση. ▪ Να προσδιορίζουν τις δεξιότητες ενός καλού επιχειρηματία 3.2.Έσοδα – Έξοδα – Τιμή κόστους – τιμή πώλησης – έλλειψη/υπερπληθώρα προϊόντων/ κέρδος/ δωρεά ▪ Να διακρίνουν τα χαρακτηριστικά των εσόδων, εξόδων και του κέρδους ▪ Να αναφέρουν παραδείγματα για θέματα που αφορούν την έλλειψη – υπερπληθώρα προϊόντων. ▪ Να συζητούν κερδοφόρες επιλογές από την πλευρά των επιχειρήσεων. ▪ Να ευαισθητοποιούνται σε θέματα κοινωνικής προσφοράς. 3.3.Επαγγέλματα – Επαγγέλματα παλιά, σήμερα και αύριο – Αγαθά και υπηρεσίες ▪ Να ταξινομούν επαγγέλματα με βάση την παραγωγή και διακίνηση αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών. ▪ Να διερευνούν παράγοντες που συμβάλλουν στην εγκατάλειψη και την ανάπτυξη νέων επαγγελμάτων.	

▪ Να εντοπίζουν την εξέλιξη και την αναγκαιότητα ύπαρξης κάποιων επαγγελματιών	
4. Ο τόπος, η χώρα, ο πλανήτης που ζω	<i>Γεωγραφία Φύση και τεχνολογία</i>
4.1.Η χώρα που ζω ▪ Να εντοπίζουν τον τόπο τους και στη συνέχεια τη χώρα τους σε έναν (ψηφιακό) χάρτη. ▪ Να εντοπίζουν σε έναν χάρτη της χώρας τους τη θέση του τόπου τους (χωριό ή πόλη). ▪ Να ερευνούν το υπόμνημα από δύο τουλάχιστον χάρτες της πατρίδας τους (γεωμορφολογικό και πολιτικό) και να εντοπίζουν τις πληροφορίες που παρέχουν. ▪ Να αντιστοιχίζουν βασικούς γεωγραφικούς όρους σε μια αναπαράσταση τοπίου στην οποία αποτυπώνονται τα συγκεκριμένα γεωγραφικά στοιχεία. ▪ Να εντοπίζουν αυτούς τους γεωγραφικούς όρους με τη χρήση ενός (ψηφιακού) χάρτη. ▪ Να διακρίνουν και να εντοπίζουν τους παραπάνω γεωγραφικούς όρους σε έναν γεωμορφολογικό χάρτη. ▪ Να εντοπίζουν τα γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά της χώρας τους σε γεωμορφολογικό χάρτη και να τα καταγράφουν με την ονομασία τους. ▪ Να εντοπίζουν τα σύνορα της Ελλάδας και τις χώρες με τις οποίες συνορεύει. ▪ Να κατασκευάζουν ένα μοντέλο γεωμορφολογικού χάρτη της Ελλάδας. ▪ Να εντοπίζουν τα γεωγραφικά διαμερίσματα σε έναν πολιτικό χάρτη της Ελλάδας. ▪ Να κατασκευάζουν ένα μοντέλο πολιτικού χάρτη αποτυπώνοντας την πόλη ή το χωριό τους και τις μεγαλύτερες πόλεις της Ελλάδας. 4.2.Αλλαγές στον ουρανό και στη γη της χώρας μου ▪ Να εντοπίζουν τα σημεία του ορίζοντα με τη χρήση της πυξίδας στην αυλή του σχολείου και στην τάξη τους. ▪ Να διαπιστώνουν ότι η ανατολή και η δύση ταυτίζονται με την ανατολή και τη δύση του ήλιου και ότι η κατεύθυνση της πυξίδας δείχνει πάντα τον βορρά. ▪ Να διακρίνουν στοιχεία του φυσικού και του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος στη χώρα τους. ▪ Να εντοπίζουν φυσικές αλλαγές που έγιναν στη χώρα τους είτε πρόσφατα είτε στο πέρασμα του χρόνου. ▪ Να εντοπίζουν μεγάλα τεχνητά έργα, καθώς και άλλες επεμβάσεις των ανθρώπων στη χώρα τους και να επιχειρηματολογούν για τις θετικές και αρνητικές συνέπειες των έργων ▪ Να καταγράφουν σοβαρά περιβαλλοντικά προβλήματα στη χώρα τους. ▪ Να περιγράφουν τρόπους για την αντιμετώπισή τους. 4.3.Ο καιρός και οι εποχές στη χώρα που ζω ▪ Να παρατηρούν τον καιρό που επικρατεί στον τόπο τους από το πρωί έως το βράδυ, από μέρα σε μέρα για μία εβδομάδα στην εποχή του φθινοπώρου, του χειμώνα και της άνοιξης.	

- Να περιγράφουν τον καιρό με όρους: θερμοκρασία, βροχή, συννεφιά, λιακάδα, άνεμος κ.λπ.
- Να καταγράφουν τον καιρό με βάση τις παραπάνω παρατηρήσεις τους.
- Να συγκρίνουν τις καταγραφές για τα χαρακτηριστικά του καιρού στον τόπο τους σε διαφορετικές εποχές

4.4.Η πρόγνωση του καιρού στη χώρα μου

- Να συλλέγουν πληροφορίες από το διαδίκτυο για την πρόγνωση του καιρού μερικών ημερών που ανακοινώνει η Ελληνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (EMY) για μια ορισμένη περιοχή.
- Να αναλύουν τους όρους και τα σύμβολα που αξιοποιεί η EMY για την περιγραφή του καιρού.
- Να συγκρίνουν την πρόβλεψη του καιρού της EMY για μερικές ημέρες με τον καιρό που κατέγραψαν οι ίδιοι/-ες για αυτές τις μέρες.
- Να διατυπώνουν συμπεράσματα σχετικά με την πρόγνωση και τον καιρό που παρατήρησαν.
- Να συγκρίνουν τις καιρικές συνθήκες που επικρατούν στον τόπο τους για μία εβδομάδα με εκείνες που επικρατούν σε δύο ακόμα διαφορετικές περιοχές της χώρας τους (πεδινή, ορεινή, παραθαλάσσια, νησιωτική) για μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο.
- Να εντοπίζουν διαφορές και ομοιότητες του καιρού σε αυτές τις περιοχές.
- Να συλλέγουν δεδομένα από το διαδίκτυο - ή με βάση δεδομένα που τους δίνονται - για χαρακτηριστικά που εμφανίζονται σε άσχημο καιρό (χιονοθύελλες, ισχυρές καταιγίδες κ.λπ.) και να παράγουν ένα κείμενο με τα χαρακτηριστικά του άσχημου καιρού.
- Να καταγράφουν τρόπους προφύλαξης από τον άσχημο καιρό ώστε να τις λάβουν υπόψη σε πιθανές προγνώσεις της EMY

4.5.Ο καιρός και το κλίμα στη χώρα μου

- Να σχεδιάζουν μια έρευνα στο διαδίκτυο για να αναζητήσουν δεδομένα για το κλίμα σε έναν ορεινό, παραθαλάσσιο, πεδινό και νησιωτικό τόπο της χώρας που ζουν και για χώρες από τις οποίες προέρχονται μαθητές/-τριες που φοιτούν στην τάξη ή με βάση δεδομένα που τους δίνονται για να εντοπίσουν τα χαρακτηριστικά του κλίματος σε καθέναν από τους παραπάνω τόπους.
- Να εντοπίζουν ομοιότητες ή διαφορές στο κλίμα των χωρών που διερευνούν.
- Να συγκρίνουν το κλίμα του τόπου που ζουν με βάση την παραπάνω έρευνα.
- Να διαπιστώσουν τη σχέση κλίματος και καιρού

5. Ζωή και οικοσυστήματα

*Φύση και τεχνολογία
Υγεία και φαγητό*

5.1.Ζώα και φυτά

- Να περιγράφουν τα στάδια του κύκλου ζωής των ζώων.
- Να συγκρίνουν τους κύκλους ζωής ζώων και φυτών (γέννηση/ βλάστηση, ανάπτυξη, ενηλικίωση, αναπαραγωγή, θάνατος).
- Να ταξινομούν τα ζώα σε βασικές κατηγορίες (ψάρια, αμφίβια, ερπετά, πτηνά, έντομα και θηλαστικά).
- Να ταξινομούν τα ζώα σε κατηγορίες ανάλογα με τη διατροφή τους (σαρκοφάγα, φυτοφάγα και παμφάγα).

▪ Να διακρίνουν τα ζώα σε σπονδυλωτά και ασπόνδυλα. ▪ Να περιγράφουν ζώα της Ελλάδας. ▪ Να ευαισθητοποιούνται σχετικά με την προστασία των ζώων	
6. Τα υλικά στη ζωή μας	<i>Παιχνίδι και ελεύθερος χρόνος Ο κόσμος της εργασίας και της εκπαίδευσης</i>
6.1. Τα υλικά και οι ιδιότητές τους – Στερεά, υγρά και αέρια ▪ Να διεξάγουν μια έρευνα για τα στερεά, υγρά και αέρια, ώστε να ταξινομήσουν τα υλικά με βάση την κατάστασή τους σε δεδομένες συνθήκες. ▪ Να εντοπίζουν βασικές ιδιότητες των στερεών, υγρών και αερίων υλικών. ▪ Να διεξάγουν μια έρευνα για την αλλαγή στις καταστάσεις του νερού (στερεό, υγρό, υδρατμό-αέριο) με τη θερμότητα. ▪ Να διαπιστώνουν την αλλαγή του υδρατμού σε υγρό νερό με ψύξη. ▪ Να συλλέγουν δεδομένα για το κύκλο του νερού. ▪ Να περιγράφουν τον κύκλο του νερού στη φύση με βάση δεδομένα από την έρευνά τους ή από δεδομένα που τους δίνονται. ▪ Να ερμηνεύουν τις αλλαγές των καταστάσεων του νερού στον κύκλο του νερού στη φύση ▪ Να διαπιστώνουν ως αιτία του κύκλου του νερού στη φύση τη θερμότητα του ήλιου. ▪ Να κατασκευάσουν ένα μοντέλο της βροχής. ▪ Να ερμηνεύουν με βάση το μοντέλο της βροχής πώς σχηματίζεται η βροχή. ▪ Να σχεδιάζουν μοντέλα για τον κύκλο του νερού στη φύση. 6.2. Αλλαγές στα υλικά γύρω μας – Η θερμότητα και τα υλικά ▪ Να διεξάγουν μια έρευνα με διαφορετικά στερεά υλικά σε ό,τι αφορά τη διάδοση της θερμότητας στα στερεά. ▪ Να πειραματίζονται με στερεά υλικά ώστε να ταξινομήσουν τα υλικά με βάση εάν η θερμότητα διαδίδεται με «ευκολία» ή όχι σε αυτά. ▪ Να εντοπίζουν τους κινδύνους για τη χρήση των στερεών υλικών, όταν διαδίδεται η θερμότητα σε αυτά. ▪ Να ταξινομήσουν υλικά της καθημερινής ζωής στο σπίτι τους με βάση την επικινδυνότητα ή όχι στη χρήση τους όταν τους παρέχεται θερμότητα. ▪ Να εντοπίζουν αντικείμενα της καθημερινής ζωής που κατασκευάζονται με τα κατάλληλα υλικά για να αποφεύγονται οι κίνδυνοι από τη χρήση τους.	
7. Ήχος και φως	<i>Ο κόσμος της εργασίας και της εκπαίδευσης Φύση και τεχνολογία</i>
7.1. Πώς παράγουμε ήχους; ▪ Να διεξάγουν μια έρευνα με αντικείμενα και υλικά που παράγουν ήχους για να διαπιστώνουν τον τρόπο που παράγονται οι ήχοι. ▪ Να παρατηρούν ότι τα αντικείμενα και τα υλικά που παράγουν ήχους πάλλονται. ▪ Να προβλέπουν τι θα συμβεί στα υλικά όταν σταματήσουν την κίνησή τους καθώς παράγουν ήχους.	

▪ Να διεξάγουν μια έρευνα για να συμπεράνουν ότι τα υλικά που παράγουν ήχους είναι η αιτία να πάλλονται και άλλα σώματα γύρω τους ▪ Να διαπιστώνουν ότι οι δυνατοί ήχοι είναι ενοχλητικοί, καθώς και οι θόρυβοι στις μεγαλουπόλεις. ▪ Να διεξάγουν μια έρευνα στο διαδίκτυο ή σε δεδομένα που τους δίνονται για να παράγουν ένα κείμενο για την ηχορύπανση. ▪ Να επιχειρηματολογούν με αποδείξεις για την ανάγκη μείωσης της ηχορύπανσης στη ζωή των ανθρώπων. 7.2.Το φως «ταξιδεύει» – Τι συμβαίνει στο φως όταν συναντάει στο «ταξίδι» του διάφορα υλικά ή αντικείμενα; ▪ Να διαπιστώνουν ότι το φως «ταξιδεύει» σε όλες τις κατευθύνσεις. ▪ Να διεξάγουν μια έρευνα για να συμπεράνουν ότι το φως «περνάει» σε μερικά υλικά και αντικείμενα, σε κάποια άλλα «περνάει» ένα μέρος του και σε κάποια άλλα δεν «περνάει». ▪ Να ταξινομούν τα υλικά και τα αντικείμενα ανάλογα με το εάν «περνάει» ή δεν «περνάει» το φως και εάν «περνάει» ένα μέρος του από τα υλικά ή τα αντικείμενα. ▪ Να διαπιστώνουν χρήσεις αυτών των υλικών με βάση τη διέλευση του φωτός σε αυτά στην καθημερινή τους ζωή.	
8. Εργαλεία	<i>Ο κόσμος της εργασίας και της εκπαίδευσης</i>
8.1.Εργαλεία της τεχνολογίας και της επιστήμης ▪ Να συγκεντρώνουν δεδομένα και να κάνουν παρουσιάσεις τεχνολογικών/επιστημονικών εργαλείων και εφευρέσεων. ▪ Να εξηγούν πώς συντελείται η σταδιακή εξέλιξη της τεχνολογίας και της επιστήμης. ▪ Να αναστοχάζονται πάνω σε θέματα που αφορούν τη σχέση επιστήμης και τεχνολογίας 8.2.Κατασκευές – Σχεδιάζω και κατασκευάζω εύχρηστα όργανα μέτρησης ▪ Να συγκεντρώνουν και να οργανώνουν δεδομένα με εργαλεία/ όργανα ποιοτικής μέτρησης. ▪ Να συγκεντρώνουν και να οργανώνουν πληροφορίες με εργαλεία/ όργανα ποσοτικής μέτρησης. ▪ Να αναστοχάζονται σε θέματα που αφορούν μετρήσεις (φύση της μέτρησης)	

2.2.2.B. 4^η τάξη

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	
Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση:	
Θεματική ενότητα 	Θεματική ενότητα HSK
1. Δημιουργία του κόσμου	Λογοτεχνία και τέχνη

	<i>Παρελθόν και ιστορία</i>
1.Α.Τι πίστευαν οι αρχαίοι Έλληνες για τη γέννηση του κόσμου. ▪ Να γνωρίζουν τους βασικούς μύθους της γένεσης του κόσμου και της τάξεως (κοσμογονία) από την αρχική κατάσταση χάους και ερέβους. ▪ Να γνωρίζουν ότι οι κοσμογονικοί μύθοι προέκυψαν ως αποτέλεσμα της ανάγκης του προϊστορικού και αρχαϊκού ανθρώπου να συλλάβει την αρχή της κοσμικής και ανθρώπινης ύπαρξης και, τελικά, την αιτία της δικής του ύπαρξης. ▪ Να διακρίνουν τη διαφορά μεταξύ μύθου και «ιστορικής πραγματικότητας». 1.Β.Θεοί και θεές του Ολύμπου. ▪ Να γνωρίζουν τους θεούς και τις θεές του Ολύμπου. ▪ Να γνωρίζουν τα σύμβολα των θεών και τις μεταξύ τους σχέσεις 1.Γ.Η δημιουργία του ανθρώπου. ▪ Να γνωρίζουν τους αρχαιοελληνικούς μύθους δημιουργίας του ανθρώπινου είδους και τα μυθικά πρόσωπα που σχετίζονται με αυτούς. ▪ Να κατανοούν τις έννοιες μύθος, Τιτανομαχία, Γιγαντομαχία, λατρεία, σύμβολο.	
2. Ο Ηρακλής	<i>Εγώ και οι άλλοι – ζώντας μαζί Γεωγραφία Φύση και τεχνολογία</i>
2.Α.Ήρωες στην αρχαία Ελλάδα ▪ Να γνωρίζουν γενικά ποια είναι η φύση/υπόσταση (χαρακτηριστικά) ενός ήρωα. ▪ Να κατανοούν πώς διακρίνεται ένας μυθολογικός ήρωας από τους απλούς ανθρώπους. ▪ Να εκτιμούν τη διαχρονικότητα των ηρώων. ▪ Να κατανοούν την ψυχολογική διάσταση της δημιουργίας υπερηρώων. 2.Β.Ο Ηρακλής και οι κυριότεροι άθλοι του ▪ Να αναγνωρίζουν τα χαρακτηριστικά του ήρωα-κυνηγού στο πρόσωπο του Ηρακλή. ▪ Να κατανοούν τη σημασία των εννοιών: άθλος, δόξα, ήρωας. ▪ Να απολαμβάνουν τους μύθους που σχετίζονται με τους άθλους του Ηρακλή. ▪ Να ενημερωθούν για τον συμβολισμό των άθλων του ήρωα. ▪ Να αποτιμούν τη διαχρονική σημασία των θετικών χαρακτηριστικών του ήρωα	
3. Ο Θησέας	<i>Εγώ και οι άλλοι – ζώντας μαζί Λογοτεχνία και τέχνη</i>
3.Α.Θησέας: ο Αθηναίος ήρωας γίνεται βασιλιάς ▪ Να αναγνωρίζουν τα χαρακτηριστικά του ήρωα εκπολιτιστή στο πρόσωπο του Θησέα. ▪ Να γνωρίζουν τους μύθους που αναφέρονται στη ζωή και τα κατορθώματα του Θησέα.	

▪ Να ανιχνεύουν, να κατανοούν και να αξιολογούν τις ανώτερες αρετές που διακρίνουν έναν ηγέτη (θάρρος, γενναιότητα, αυταπάρνηση και αφοσίωση στον ανώτερο σκοπό της σωτηρίας της πόλης).	
4. Η Αργοναυτική εκστρατεία	<i>Παρελθόν και ιστορία</i> <i>Ο κόσμος της εργασίας και της</i> <i>εκπαίδευσης</i> <i>Εγώ και οι άλλοι – ζώντας μαζί</i>
4.A.Το χρυσόμαλλο κριάρι σώζει τον Φρίξο και την Έλλη. Ο Ιάσωνας στην Ιωλκή και την Κολχίδα ▪ Να γνωρίζουν τους μύθους που συνδέονται με την Αργοναυτική Εκστρατεία. ▪ Να αντιλαμβάνονται τις δυσκολίες και τις περιπέτειες των Αργοναυτών. ▪ Να κατανοούν τις βασικές έννοιες της ενότητας: εκστρατεία, χρησμός, θυσία στους θεούς. ▪ Να αντιλαμβάνονται τους συσχετισμούς και τις συνέπειες των πράξεων των προσώπων που εμφανίζονται στην ενότητα.	
5. Τρωικός Πόλεμος	<i>Οικογένεια</i> <i>Εορτασμοί, έθιμα και μόδες</i> <i>Λογοτεχνία και τέχνη</i> <i>Φύση και τεχνολογία</i>
5.A.Η εκστρατεία των Ελλήνων εναντίον της Τροίας και η συγκέντρωση στην Αυλίδα ▪ Να γνωρίζουν τον μύθο του Τρωικού Πολέμου, όπως έχει διασωθεί ως τις μέρες μας από τα ομηρικά έπη. ▪ Να ανιχνεύουν και να κατανοούν την ιστορική αλήθεια που κρύβεται πίσω από τον μύθο του Τρωικού Πολέμου. ▪ Να γνωρίζουν τα κυριότερα πρόσωπα που συνδέονται με τον Τρωικό Πόλεμο και τα σημαντικότερα χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς τους. 5.B.Η έναρξη του Πολέμου, ο θυμός, η εκδίκηση και το τέλος του Αχιλλέα. Η κατάκτηση της Τροίας. ▪ Να αποτιμούν τα κατορθώματα ως συνέπεια των αρετών των ηρώων που πολέμησαν στην Τροία. ▪ Να αντιλαμβάνονται τα δεινά και τις ανατροπές που μπορεί να επιφέρουν στην εκπλήρωση ενός κοινού σκοπού η διχόνοια και η οργή. ▪ Να γνωρίζουν, μέσα από τα γεγονότα του Τρωικού Πολέμου, ήθη και έθιμα της εποχής και να κάνουν συσχετισμούς με τα έθιμα της σημερινής εποχής. ▪ Να εντοπίσουν τις αξίες εκείνης της εποχής, όπως η φιλία, η πίστη, το χρέος στο καθήκον κ.λπ. και να τις συγκρίνουν με τη σημερινή εποχή.	
6. Οι περιπέτειες του Οδυσσέα	<i>Λογοτεχνία και τέχνη</i> <i>Γεωγραφία</i> <i>Φύση και τεχνολογία</i> <i>Οικογένεια</i>
6.A.Οι περιπέτειες της επιστροφής του Οδυσσέα στην πατρίδα (νόστος).	

▪ Να γνωρίζουν τις περιπέτειες του Οδυσσέα, όπως έχουν διασωθεί από την «Οδύσσεια». ▪ Να γνωρίζουν για τις επιβιώσεις των μύθων της «Οδύσσειας» στην ελληνική παράδοση. ▪ Να εντοπίσουν τα στοιχεία που διευκόλυναν το ταξίδι της επιστροφής και να τα συσχετίζουν με την εξυπνάδα, την τόλμη, την επιμονή, την υπομονή και την εφευρετικότητα του Οδυσσέα. ▪ Να αναγνωρίζουν τα σημαντικότερα πρόσωπα της «Οδύσσειας» και τα χαρακτηριστικά τους. ▪ Να κατανοούν τον συναισθηματικό κόσμο του Οδυσσέα ως προϋπόθεση του νόστου του. ▪ Να κρίνουν τη στάση της Πηνελόπης ως προτύπου συζυγικής πίστης και αφοσίωσης. ▪ Να κρίνουν τη συμπεριφορά των άλλων πρωταγωνιστριών της «Οδύσσειας».	
7. Η εποχή του Λίθου	<i>Υγεία και διατροφή</i> <i>Ο κόσμος της εργασίας και της</i> <i>εκπαίδευσης</i> <i>Παρελθόν και ιστορία</i>
7.Α.Οι άνθρωποι είναι τροφοσυλλέκτες, κυνηγοί, ψαράδες και καλλιτέχνες ▪ Να γνωρίζουν τη μεγάλη χρονική απόσταση της προϊστορίας αλλά και τη μεγάλη διάρκειά της (σε σχέση με τη σύγχρονη εποχή). ▪ Να προσδιορίζουν τις δραστηριότητες των ανθρώπων για την επιβίωσή τους. ▪ Να κατανοούν τις έννοιες: προϊστορία, ανακάλυψη, τροφοσυλλέκτης, σπήλαιο, μετακίνηση, κυνηγός, εργαλείο, λίθος. 7.Β.Οι άνθρωποι ζουν σε οικισμούς, καλλιεργούν τη γη και εκτρέφουν ζώα. ▪ Να ανασυνθέτουν τις δραστηριότητες και τα επιτεύγματα των ανθρώπων από αντιπροσωπευτικά αρχαιολογικά ευρήματα. ▪ Να συσχετίζουν τον νεολιθικό τρόπο ζωής με τη δημιουργία των πρώτων οικισμών, την καλλιέργεια της γης, την εκτροφή ζώων και την ανάπτυξη της τεχνολογίας σε όλους τους τομείς. ▪ Να κατανοούν τις έννοιες: πολιτισμός, τεχνολογία, γεωργία, κτηνοτροφία, οικισμός. 7.Γ.Οι πρώτοι νεολιθικοί οικισμοί στην Ελλάδα. Σέσκλο, Διμήνι, Δισπηλιό. ▪ Να ενημερωθούν για τη σημασία των αρχαιολογικών ανακαλύψεων και να κατανοήσουν τη ζωή των ανθρώπων στο μακρινό παρελθόν. ▪ Να προσδιορίζουν τη θέση των νεολιθικών οικισμών Σέσκλο, Διμήνι και Δισπηλιό στον χάρτη της Ελλάδας. ▪ Να διακρίνουν και να κατανοούν τις διαφορές μεταξύ των δραστηριοτήτων των κοινωνιών του γεωργού/κτηνοτρόφου και των δραστηριοτήτων των κοινωνιών του τροφοσυλλέκτη/ κυνηγού	
8. Κυκλαδικός πολιτισμός	<i>Ο κόσμος της εργασίας και της</i> <i>εκπαίδευσης</i>

	<i>Λογοτεχνία και τέχνη Φύση και τεχνολογία</i>
8.Α.Ο κυκλαδικός πολιτισμός και η ζωή των ανθρώπων στις Κυκλάδες. ▪ Να προσδιορίζουν τις δραστηριότητες και τα επιτεύγματα των ανθρώπων με έμφαση στην ανάπτυξη της ναυσιπλοΐας, τη δημιουργία οχυρωμένων οικισμών και την εντατική χρήση νέων πρώτων υλών (μέταλλα). ▪ Να διακρίνουν τη σημασία της γεωγραφικής θέσης των Κυκλάδων για τον χαρακτήρα και την ανάπτυξη του κυκλαδικού πολιτισμού. ▪ Να κατανοούν τις έννοιες: οχύρωση, εμπόριο, μέταλλο. 8.Β.Η τέχνη του κυκλαδικού πολιτισμού. ▪ Να διακρίνουν τα αντιπροσωπευτικά δείγματα της κυκλαδικής τέχνης. ▪ Να κατανοούν τις έννοιες: τοιχογραφία, ειδώλιο.	
9. Μινωικός πολιτισμός	<i>Εορτασμοί, έθιμα και μόδες Γεωγραφία Κατοικία, συνοικία και πόλη Παιχνίδι και ελεύθερος χρόνος Λογοτεχνία και τέχνη</i>
9.Α.Μινωικός πολιτισμός και μινωική θαλασσοκρατία. ▪ Να κατανοούν τη μυθολογική καταγωγή της ονομασίας του μινωικού πολιτισμού. ▪ Να συσχετίζουν τη γεωγραφική θέση της Κρήτης με την επικράτησή της στο εμπόριο και στη ναυσιπλοΐα στο Αιγαίο και με τις επαφές της με τους αρχαίους πολιτισμούς της Ανατολής και της Μεσογείου. ▪ Να κατανοούν την έννοια θαλασσοκρατία 9.Β.Το μινωικό ανάκτορο. ▪ Να διακρίνουν τα βασικά μέρη του ανακτόρου δίνοντας έμφαση στη διακόσμησή του. ▪ Να προσδιορίζουν τη λειτουργία του ανακτόρου ως διοικητικού, θρησκευτικού, παραγωγικού, καλλιτεχνικού και εμπορικού κέντρου. ▪ Να κατανοούν την έννοια ανάκτορο. 9.Γ.Η καθημερινή ζωή στις πόλεις των Μινωιτών. ▪ Να προσδιορίζουν βασικά και χαρακτηριστικά στοιχεία της καθημερινής ζωής στη μινωική Κρήτη μέσω της τέχνης, των παραγωγικών δραστηριοτήτων και των τελετουργιών. ▪ Να διακρίνουν τον ειρηνικό και αισιόδοξο χαρακτήρα της ζωής των Μινωιτών από την απουσία οχύρωσης και τις παραστάσεις που εικονίζονται στα έργα της μινωικής τέχνης. ▪ Να κατανοούν τις έννοιες: τελετουργία, εορτή, αισιοδοξία, ειρήνη. 9.Δ.Τελετουργίες και γραφή στη μινωική Κρήτη. Η τέχνη της μινωικής Κρήτης. ▪ Να προσδιορίζουν τη σχέση της μινωικής θρησκείας με την τέλεση τελετουργιών, εορτών και αθλημάτων.	

▪ Να αναγνωρίζουν τον Δίσκο της Φαιστού. ▪ Να κατανοούν τις έννοιες: θεότητα, γραφή. ▪ Να γνωρίζουν για την εντυπωσιακή ανάπτυξη των τεχνών του μινωικού πολιτισμού. ▪ Να διακρίνουν χαρακτηριστικά έργα μινωικής τέχνης. ▪ Να κατανοούν την έννοια της προόδου του πολιτισμού.	
10. Μυκηναϊκός πολιτισμός	<i>Τεχνολογία και τέχνη</i> <i>Οικογένεια</i> <i>Γεωγραφία</i> <i>Παιχνίδι και ελεύθερος χρόνος</i> <i>Λογοτεχνία και τέχνη</i>
10.Α.Ο μυκηναϊκός πολιτισμός και τα σημαντικότερα μυκηναϊκά κέντρα. ▪ Να προσδιορίζουν τους φορείς του μυκηναϊκού πολιτισμού και τα σημαντικότερα μυκηναϊκά κέντρα. ▪ Να διακρίνουν ότι τα ονόματα που αποδίδουμε σε Μυκηναίους βασιλείς (άνακτες), βασίλισσες και ανάκτορα δεν αντιστοιχούν σε υπαρκτά πρόσωπα, αλλά σε ήρωες του Ομήρου. ▪ Να κατανοούν ότι ο μυκηναϊκός πολιτισμός είχε στενές επαφές με τον μινωικό πολιτισμό και επηρεάστηκε από αυτόν. 10.Β.Η εξάπλωση του μυκηναϊκού πολιτισμού. ▪ Να προσδιορίζουν την εξάπλωση του μυκηναϊκού πολιτισμού και τη μυκηναϊκή θαλασσοκρατία. ▪ Να συσχετίζουν την ίδρυση μυκηναϊκών εγκαταστάσεων στη Μεσόγειο με την εμπορική δραστηριότητα των Μυκηναίων. ▪ Να κατανοούν τις έννοιες: εξάπλωση, κατάκτηση, κυριαρχία. 10.Γ.Το μυκηναϊκό ανάκτορο. ▪ Να προσδιορίζουν τη μορφή και τη θέση του μυκηναϊκού ανακτόρου εντός της περιτειχισμένης μυκηναϊκής ακρόπολης ▪ Να κατανοούν ότι το μυκηναϊκό ανάκτορο ήταν διοικητικό, θρησκευτικό, παραγωγικό και εμπορικό κέντρο της πόλης. ▪ Να διακρίνουν μεταξύ τους τις έννοιες: ακρόπολη, πόλη. 10.Δ.Οι μυκηναϊκοί τάφοι. ▪ Να αναγνωρίζουν σημαντικούς μυκηναϊκούς τάφους και κτερίσματα τάφων. ▪ Να συσχετίζουν τη μνημειακή μορφή των θολωτών τάφων και τα πλούσια κτερίσματά τους με τον συγκεντρωτικό χαρακτήρα της μυκηναϊκής βασιλείας. ▪ Να κατανοούν τις έννοιες: ηγεμόνας, αξιωματούχος, κτέρισμα. 10.Ε. Η καθημερινή ζωή σε ένα μυκηναϊκό ανάκτορο. ▪ Να προσδιορίζουν χαρακτηριστικές και αντιπροσωπευτικές όψεις της καθημερινής ζωής σε ένα μυκηναϊκό ανάκτορο μέσα από τα αρχαιολογικά ευρήματα.	

- Να διακρίνουν τον χαρακτήρα του μυκηναϊκού πολιτισμού μέσα από τη μυκηναϊκή τέχνη.
- Να κατανοούν ότι η Γραμμική Β' συνδέεται με μία πρόιμη μορφή της ελληνικής γλώσσας.

10.Στ. Τέχνη του μυκηναϊκού πολιτισμού.

- Να διακρίνουν την ανάπτυξη της μυκηναϊκής τέχνης από αντιπροσωπευτικά αρχαιολογικά ευρήματα (τείχη, ερείπια ανακτόρων, τοιχογραφίες, όπλα, έργα μικροτεχνίας και μεταλλοτεχνίας).
- Να προσδιορίζουν τις ομοιότητες της μυκηναϊκής τέχνης με τη μινωική.
- Να κατανοούν τις έννοιες: μεταλλοτεχνία, οπλοποιία, μικροτεχνία.

2.2.2.C. 5^η τάξη

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	
Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση:	
Θεματική ενότητα 	Θεματική ενότητα HSK
1. Από τη μυθολογία στην αρχαία ιστορία	Παρελθόν και ιστορία
1.1.Αλληλεπίδρασης μεταξύ μύθων και ιστορίας ▪ Να αντιλαμβάνονται πώς οι μύθοι επηρέασαν την αρχαία ιστορία και πώς αυτή η σχέση διαμόρφωσε την κοινωνία και τις αξίες της. ▪ Να διακρίνουν πώς οι μύθοι λειτούργησαν ως μέσο για να εξηγήσουν ή να ερμηνεύσουν ιστορικά φαινόμενα ή γεγονότα. 1.2.Οι μύθοι ως αποτέλεσμα της κοινωνικής και πολιτισμικής πραγματικότητας ▪ Να αναγνωρίζουν τις αξίες, τις πεποιθήσεις και τις ανησυχίες που αντικατοπτρίζουν οι αρχαίοι μύθοι για την αρχαία ελληνική κοινωνία. ▪ Να αναλύουν τον ρόλο των μύθων ως μέσων διατήρησης της κοινωνικής συνοχής και της ταυτότητας στην αρχαία κοινωνία. 1.3.Σύγκριση μύθων και ιστορικών γεγονότων ▪ Να εντοπίζουν τους παραλληλισμούς και τις διαφορές μεταξύ μύθων και ιστορικών γεγονότων της αρχαίας Ελλάδας. ▪ Να αναδεικνύουν τον ρόλο των μύθων ως πηγής παιδείας και εκπαίδευσης για τους αρχαίους Έλληνες.	
2. Μετακινήσεις πληθυσμών/ Τέχνες και γράμματα	Λογοτεχνία και τέχνη Παρελθόν και ιστορία
2.1.Ελληνικός αποικισμός ▪ Να κατανοούν τον ελληνικό αποικισμό (οικονομικά, κοινωνικά και πολιτικά αίτια, διαδικασία, συνέπειες, σημασία) ▪ να έχουν εικόνα του γεωγραφικού χώρου στον οποίο επεκτάθηκαν οι Έλληνες.	

- Να αποτιμούν το είδος των σχέσεων που διατηρούσε η αποικία με τη μητρόπολη και τους δεσμούς που τους ένωναν.
- Να έχουν μία υποτυπώδη εικόνα για τις σχέσεις των αποίκων με τους γηγενείς πληθυσμούς,

2.2.Η τέχνη της αρχαϊκής περιόδου

- Να γνωρίζουν τα έργα τέχνης της εποχής, τα οποία αποτελούν αντικείμενο παγκόσμιου θαυμασμού ακόμα και σήμερα.
- Να αναγνωρίζουν τα κύρια χαρακτηριστικά του δωρικού και του ιωνικού ρυθμού και τα χαρακτηριστικά του κούρου και της κόρης.
- Να γνωρίζουν τα είδη της ποίησης που αναπτύχθηκαν (διδασκτική και λυρική) και τη γένεση της φιλοσοφίας.
- Να αναλύουν πώς η τέχνη και η λογοτεχνία αντικατοπτρίζουν τις κοινωνικές, πολιτικές και θρησκευτικές αξίες της εποχής, συνδέοντας τα πολιτιστικά έργα με τα ιστορικά γεγονότα και τις κοινωνικές δομές.
- Να συγκρίνουν τις καλλιτεχνικές και λογοτεχνικές εκφράσεις της αρχαίας εποχής με τις σύγχρονες, εξετάζοντας πώς οι καλλιτέχνες και οι συγγραφείς σήμερα συνεχίζουν να απεικονίζουν και να σχολιάζουν κοινωνικά και πολιτικά θέματα.

2.3.Σύγχρονες μετακινήσεις πληθυσμών

- Να αξιοποιούν σύγχρονα παραδείγματα μετακινήσεων πληθυσμών, όπως η μετανάστευση και η πρόσφυγες και να διατυπώνουν την άποψή τους και την πιθανή εμπειρία τους.
- Να αναλύουν τις αιτίες και τις συνέπειες αυτών των μετακινήσεων για τους ανθρώπους και τις κοινωνίες που εμπλέκονται.

3. Πολιτιστική κληρονομιά

Γεωγραφία

*Εγώ και οι άλλοι – ζώντας μαζί
Παιχνίδι και ελεύθερος χρόνος
Λογοτεχνία και τέχνη*

3.1.Γεωγραφίας της αρχαίας Ελλάδας

- Να δίνουν ακριβείς απαντήσεις για τα βασικά γεωγραφικά χαρακτηριστικά της αρχαίας Ελλάδας, όπως τα σημαντικά βουνά, ποτάμια και πόλεις, και να διαπιστώσουν πώς η γεωγραφία επηρέασε την ανάπτυξη του πολιτισμού.
- Να συνδέουν τη γεωγραφική θέση των πόλεων-κρατών με την ανάπτυξη των εμπορικών, πολιτικών και πολιτιστικών σχέσεων

3.2.Αθήνα και Σπάρτη

- Να γνωρίζουν την εξέλιξη των πολιτευμάτων (βασιλεία, αριστοκρατία, τιμοκρατία, ολιγαρχία, τυραννίδα, ισονομία, δημοκρατία), τα χαρακτηριστικά και τις διαφορές τους
- Να προσδιορίζουν την κοινωνική και πολιτική οργάνωση της Σπάρτης, όπως παγιώθηκε τον 6ο αι. π.Χ. και όπως μαρτυρείται από τις πηγές των επόμενων αιώνων
- Να γνωρίζουν τον τρόπο ζωής στο πλαίσιο της σπαρτιατικής πόλης-κράτους με έμφαση στην ολιγαρχική οργάνωση, στον ρόλο των περιοίκων και των ειλώτων και στη θέση της γυναίκας

- Να γνωρίζουν για τη μετάβαση της Αθήνας από τη βασιλεία στην αριστοκρατία.
- Να αναγνωρίζουν τη νομοθεσία του Σόλωνα ως μέσο για την επίλυση των κοινωνικών εντάσεων που είχαν προκληθεί από τους ευγενείς.
- Να κατανοούν τη σημασία των μεταρρυθμίσεων του Κλεισθένη ως αποτελέσματος μιας μακρόχρονης πορείας κοινωνικών και οικονομικών συγκρούσεων και εξελίξεων.

3.3.Περσικοί πόλεμοι

- Να γνωρίζουν για τους Περσικούς Πολέμους και τη Μάχη του Μαραθώνα, ως ελπιδοφόρου προλόγου, καθώς και για τον ρόλο της στρατηγικής του Μιλτιάδη.
- Να κατανοούν το νόημα της Μάχης των Θερμοπυλών, η οποία, παρά την αρνητική έκβασή της, αποτέλεσε τον πρώτο αγώνα αναχαίτισης των περσικών δυνάμεων του Ξέρξη.
- Να γνωρίζουν στοιχεία της προσωπικότητας του Λεωνίδα και να αναγνωρίζουν τον ρόλο που διαδραμάτισε.
- Να γνωρίζουν για τη Ναυμαχία της Σαλαμίνας και την αντιπαράθεση των Ελλήνων συμμάχων σχετικά με τη γραμμή άμυνας ως πρόιμη μορφή των μεταξύ τους ανταγωνισμών. Να γνωρίζουν στοιχεία της προσωπικότητας του Θεμιστοκλή και να αναγνωρίζουν τον ρόλο που διαδραμάτισε στη δημιουργία της ναυτικής δύναμης των Αθηναίων και στη Ναυμαχία της Σαλαμίνας.
- Να γνωρίζουν για τις τελευταίες συγκρούσεις των Περσικών Πολέμων: τη Μάχη των Πλαταιών και τη Ναυμαχία της Μυκάλης.
- Να αξιολογούν τα γεγονότα των Περσικών Πολέμων ως τους λόγους για τη διαμόρφωση ταυτότητας του ελληνικού κόσμου ενόψει του «ασιατικού κινδύνου».
- Να γνωρίζουν τη διάσταση που έλαβαν οι Περσικοί Πόλεμοι στις παραδόσεις του αρχαίου ελληνικού κόσμου
- Να συγκρίνουν τις συνέπειες των Περσικών Πολέμων για την αρχαία Ελλάδα με τις επιπτώσεις των σύγχρονων συγκρούσεων στις σημερινές κοινωνίες, συζητώντας θέματα όπως η εθνική ταυτότητα και η διεθνής συνεργασία.

3.4.Ολυμπιακοί Αγώνες

- Να γνωρίζουν την προέλευση και την εξέλιξη των Ολυμπιακών Αγώνων και να κατανοούν τη σημασία τους ως μέσου προαγωγής της ειρήνης και της ενότητας μεταξύ των ελληνικών πόλεων-κρατών.
- Να συγκρίνουν τους αρχαίους Ολυμπιακούς Αγώνες με τους σύγχρονους, εξετάζοντας τις συνεχείς αξίες της ευγενής άμιλλας, της ειρήνης και της αλληλεγγύης και πώς αυτές προάγονται μέσω των σύγχρονων αθλητικών γεγονότων.

4. Δημοκρατία

*Εγώ και οι άλλοι – ζώντας μαζί
Παρελθόν και ιστορία*

4.1.Νόμοι και πολίτες

- Να εξηγούν πώς και γιατί οι άνθρωποι δημιουργούν κανόνες.
- Να επισημαίνουν τη διαφορά ανάμεσα στους κανόνες και τους νόμους.

- Να αιτιολογούν γιατί οι κανόνες και οι νόμοι είναι σημαντικοί για τη διασφάλιση της κανονικότητας.
- Να εξηγούν πώς και γιατί επιβάλλονται οι νόμοι και να περιγράφουν τον ρόλο και τις ευθύνες των πολιτών για την εφαρμογή τους.

4.2.Ιστορικό και θεσμικό πλαίσιο της δημοκρατίας

- Να ονομάζουν τους βασικούς ιστορικούς σταθμούς στην καθιέρωση της δημοκρατίας στην αρχαία Αθήνα.
- Να αναγνωρίζουν τα βασικά θεσμικά όργανα μιας δημοκρατίας, όπως οι εκλογές και η κυβέρνηση στην αρχαία εποχή και σήμερα.
- Να κατανοούν τις γενικές αρχές της δημοκρατίας, όπως η εκλογική διαδικασία και οι αρχές της αντιπροσώπευσης.
- Να κατανοούν τη βασική έννοια της ισότητας και της δικαιοσύνης στο πλαίσιο της δημοκρατίας και να αναδεικνύουν απλές και συγκεκριμένες περιπτώσεις όπου οι αρχές αυτές εφαρμόζονται στην καθημερινή ζωή.
- Να συγκρίνουν διάφορες μορφές εκλογών στη χώρα καταγωγής και την Ελβετία (ανάταση χεριών, δια βοής, κάλπη, δημοψήφισμα)

4.3.Δημοκρατικά δικαιώματα και ελευθερίες των πολιτών

- Να κατανοούν απλές έννοιες όπως η ελευθερία του λόγου και η ισότητα.
- Να διαπιστώσουν πώς αυτά τα δικαιώματα προστατεύουν τους ανθρώπους και προάγουν την ειρήνη και τη δικαιοσύνη.
- Να θέτουν ερωτήματα για πιθανές κυρώσεις που επιβάλλονται σε περιπτώσεις παραβίασής τους.

4.4.Η δημοκρατία στην αρχαία Αθήνα

- Να γνωρίζουν τις μεταρρυθμίσεις του Περικλή, οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα τον εκδημοκρατισμό του πολιτεύματος.
- Να γνωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά της αθηναϊκής δημοκρατίας

5. Ο Χρυσός Αιώνας

*Παρελθόν και ιστορία
Κατοικία, συνοικία και πόλη
Υγεία και φαγητό
Λογοτεχνία και τέχνη*

5.1.Η τέχνη και η αισθητική τον 5^ο αιώνα

- Να αναγνωρίζουν τα έργα τέχνης του Χρυσού Αιώνα ως αποτέλεσμα γνώσης κανόνων συμμετρίας και αισθητικής αγωγής.
- Να περιγράφουν την ανάπτυξη του αρχαίου ελληνικού θεάτρου (είδη θεατρικών έργων, εορτές του Διονύσου) και την επίδρασή του στη σύγχρονη θεατρική τέχνη.
- Να γνωρίζουν την αρχή της διονυσιακής λατρείας και να αναγνωρίζουν την επιβίωση της στα σημερινά καρναβάλια
- Να αναφέρουν σημαντικά αρχιτεκτονικά έργα της κλασικής εποχής, όπως οι ναοί και τα δημόσια κτίρια, και θα κατανοήσουν την αρχιτεκτονική τους σημασία.
- Να ερευνούν πώς τα αρχαία ελληνικά καλλιτεχνικά επιτεύγματα συνεχίζουν να επηρεάζουν τη σύγχρονη τέχνη και την αισθητική.

5.2.Τα επιτεύγματα των αρχαίων Ελλήνων στα μαθηματικά, τις φυσικές επιστήμες, στη φιλοσοφία και τη λογική: ▪ Να διεξάγουν μία έρευνα για τις ανακαλύψεις και τις θεωρίες των αρχαίων Ελλήνων στα μαθηματικά, φυσικές επιστήμες και ιατρική (Πυθαγόρας, Αρχιμήδης, Ιπποκράτης) ▪ Να αναφέρουν τους σημαντικούς φιλοσόφους της κλασικής εποχής, όπως ο Σωκράτης, ο Πλάτων και ο Αριστοτέλης, και τις κύριες ιδέες τους. ▪ Να θέτουν ερωτήματα πώς αυτές οι επιστημονικές γνώσεις επηρεάζουν τις σύγχρονες επιστημονικές θεωρίες και εφαρμογές, αναγνωρίζοντας την επιρροή τους στην τρέχουσα σκέψη και λογική.	
6. Πελοποννησιακός Πόλεμος	<i>Εγώ και οι άλλοι – ζώντας μαζί Εορτασμοί, έθιμα και μόδες</i>
6.1.Κατανόηση του δικαίου του ισχυρού και των συνεπειών του στην αρχαιότητα και το σήμερα: ▪ Να διαπιστώσουν πώς οι ισχυρότεροι λαοί και πόλεις-κράτη, όπως οι Αθηναίοι, επέβαλλαν τη θέλησή τους στους ασθενέστερους, και να αντιλαμβάνονται τις συνέπειες αυτής της πρακτικής. ▪ Να συγκρίνουν την έννοια του δικαίου του ισχυρού στην αρχαία Ελλάδα με σύγχρονες παγκόσμιες πολιτικές και οικονομικές σχέσεις, αναγνωρίζοντας παραδείγματα όπου ισχυρές χώρες επιβάλλουν τη θέλησή τους σε ασθενέστερες. 6.2.Πελοποννησιακός Πόλεμος ▪ Να γνωρίζουν τον Πελοποννησιακό Πόλεμο ως αγώνα μεταξύ των πόλεων-κρατών με καταστροφικές για τον ελληνικό κόσμο συνέπειες. ▪ Να διακρίνουν τη βασική αιτία του Πελοποννησιακού Πολέμου ▪ Να συγκρίνουν τις αρχαίες συγκρούσεις με σύγχρονες εμφύλιες διαμάχες, αναζητώντας πώς αυτές επηρεάζουν τις κοινωνίες και τις σχέσεις μεταξύ των λαών σήμερα. ▪ Να εξετάζουν στρατηγικές επίλυσης συγκρούσεων στην αρχαιότητα, όπως οι ειρηνευτικές συνθήκες και οι διαπραγματεύσεις, και να αναλύουν την αποτελεσματικότητά τους. ▪ Να συγκρίνουν αυτές τις αρχαίες στρατηγικές με σύγχρονες προσεγγίσεις για την επίλυση συγκρούσεων, όπως οι διπλωματικές διαπραγματεύσεις και οι διεθνείς οργανισμοί, αναγνωρίζοντας τη σημασία της ειρήνης και της συνεργασίας σήμερα ▪ Να συζητούν παραδείγματα σύγχρονων συνθηκών φιλίας και συμμαχιών μεταξύ χωρών, αναγνωρίζοντας την αξία της διπλωματίας και της συνεργασίας σε περιόδους κρίσης και συγκρούσεων. 6.3.Κατανόηση των στερεοτύπων και προκαταλήψεων απέναντι σε άλλους λαούς: ▪ Να αντιλαμβάνονται τα στερεότυπα και τις προκαταλήψεις που μπορεί να είχαν οι Αθηναίοι και οι Σπαρτιάτες ο ένας για τον άλλο και πώς αυτά επηρέασαν τις σχέσεις τους. ▪ Να αναγνωρίζουν σύγχρονα παραδείγματα στερεοτύπων και προκαταλήψεων μεταξύ λαών και πολιτισμών (εντός και εκτός Ελβετίας), καθώς και τις συνέπειές τους στις διεθνείς σχέσεις και την κοινωνική συνοχή.	

7. Μέγας Αλέξανδρος	<i>Παρελθόν και ιστορία Λογοτεχνία και τέχνη</i>
7.1.Εξάπλωση του ελληνικού πολιτισμού από τον Μέγα Αλέξανδρο ▪ Να αποτιμούν την προσωπικότητα του Φιλίππου Β΄ ως προτύπου του χαρισματικού ηγέτη. ▪ Να αναφέρουν τα βασικά γεγονότα της ζωής του Μεγάλου Αλεξάνδρου, τις σημαντικές μάχες και τις στρατηγικές του. ▪ Να κατανοήσουν πώς οι στρατιωτικές και πολιτικές του κινήσεις άλλαξαν τον ρου της ιστορίας και επέκτειναν τα όρια της ελληνικής επιρροής. ▪ Να αξιολογούν την προσωπικότητα του Μ. Αλεξάνδρου. ▪ Να διαπιστώσουν τις επιδράσεις αυτής της εξάπλωσης στον σύγχρονο κόσμο, όπως τη διάδοση της ελληνικής γλώσσας και πολιτισμού και τις πολιτιστικές ανταλλαγές. ▪ Να συγκρίνουν την ιδέα της πολυπολιτισμικότητας στην εποχή του Μεγάλου Αλεξάνδρου με τις σύγχρονες πολυπολιτισμικές κοινωνίες.	
8. Ελληνιστικά χρόνια	<i>Εγώ και οι άλλοι – ζώντας μαζί Ο κόσμος της εργασίας και της εκπαίδευσης Φύση και τεχνολογία</i>
8.1.Η καθημερινή ζωή στα ελληνιστικά χρόνια. ▪ Να γνωρίζουν τη διαίρεση της αυτοκρατορίας του Μ. Αλεξάνδρου σε ελληνιστικά βασίλεια (Αντιγονίδες, Πτολεμαίοι, Σελευκίδες). ▪ Να γνωρίζουν τον τρόπο ζωής των ανθρώπων στα ελληνιστικά βασίλεια. ▪ Να κατανοούν τους λόγους της μετακίνησης μεγάλου αριθμού Ελλήνων στην Ανατολή, την ίδρυση εκεί ελληνικών πόλεων και τις σχέσεις τους με το γηγενές πληθυσμιακό στοιχείο. 8.2.Η Έννοια της Εργασίας στις Πόλεις ▪ Να προσδιορίσουν πώς η εργασία στις πόλεις συμβάλλει στην κοινωνική συνοχή και στη συνέχεια μιας πόλης ή της τοπικής κοινωνίας. ▪ Να αντιλαμβάνονται τον ρόλο των διαφόρων επαγγελματιών (όπως οι γεωργοί, οι τεχνίτες, οι αρχιτέκτονες) στη δημιουργία και τη λειτουργία μιας πόλης, καθώς και την αλληλεξάρτησή τους. 8.3.Αξιολόγηση Αναγκών και Διάκριση από τις Επιθυμίες ▪ Να αναγνωρίζουν τις βασικές ανθρώπινες ανάγκες και να τις διαχωρίζουν από τις επιθυμίες. ▪ Να περιγράφουν πώς η αξιολόγηση των αναγκών της κοινότητας και η αντιμετώπισή τους συμβάλλουν στη βελτίωση της ζωής των πολιτών και στην αποτελεσματική λειτουργία μιας πόλης.	
9. Μνημεία του παρελθόντος και γραφή	<i>Παρελθόν και ιστορία Εγώ και οι άλλοι – ζώντας μαζί</i>

9.1.Εξέλιξη της αρχαίας τέχνης μέχρι και την ελληνιστική εποχή ▪ Να αναγνωρίζουν τις κύριες φάσεις της αρχαίας ελληνικής τέχνης, όπως η αρχαϊκή, η κλασική και η ελληνιστική περίοδος. ▪ Να διακρίνουν τις χαρακτηριστικές τεχνικές και τα θέματα που χρησιμοποιούνταν κατά τη διάρκεια αυτών των περιόδων, καθώς και τα κυριότερα μνημεία και καλλιτέχνες κάθε εποχής. 9.2.Πολιτιστική κληρονομιά και μουσεία ▪ Να αναδεικνύουν τον ρόλο των μουσείων ως φύλακες της πολιτιστικής κληρονομιάς (συλλογή, η διατήρηση και η έκθεση αρχαίων αντικειμένων και τέχνης στα μουσεία σήμερα) ▪ Να περιγράφουν πώς τα μουσεία συμβάλλουν στη διατήρηση των έργων τέχνης και στην εκπαίδευση του πληθυσμού σχετικά με την ιστορία και την τέχνη. ▪ Να αναλύουν πώς η γνώση των αρχαίων μνημείων μπορεί να εμπνεύσει σύγχρονους καλλιτέχνες και δημιουργούς (σύγχρονα παραδείγματα από τον ελληνικό και τον διεθνή χώρο) ▪ Να θέτουν ερωτήματα για το πώς η πολιτισμική κληρονομιά μπορεί να γίνει αντικείμενο διαμάχης μεταξύ λαών ή σημείο σύγκλισης. 9.3.Ο μύθος του Κάδμου και το αλφάβητο ▪ Να μελετήσουν τον μύθο του Κάδμου και να κατανοούν πώς αυτός συνδέεται με τη μυθολογική αρχή του αλφαβήτου στην αρχαία Ελλάδα. ▪ Να διαπιστώσουν τη σημασία της εισαγωγής του αλφαβήτου στον πολιτισμό της εποχής. ▪ Να αναγνωρίζουν τη διαχρονικότητα της ελληνικής γλώσσας και γραφής 9.4.Αλληλεπίδραση ανάμεσα στις γλώσσες των λαών ▪ Να αναγνωρίζουν την επίδραση του ελληνικού αλφαβήτου στην εξέλιξη της λατινικής γραφής και γλώσσας. ▪ Να καταγράφουν τις συνέπειες της γλωσσικής ανταλλαγής και των δανείων μεταξύ αρχαίων πολιτισμών στην ανάπτυξη των γλωσσών. ▪ Να εντοπίζουν τη σημερινή αλληλεπίδραση που σημειώνεται ανάμεσα στις γλώσσες των λαών και να θέτουν ερωτήματα για τις αιτίες εξαφάνισης μιας γλώσσας.	
10. Η ζωή στην οικογένεια, στην κοινότητα και στον ευρύτερο κόσμο	<i>Λογοτεχνία και τέχνη</i> <i>Οικογένεια</i> <i>Εγώ και οι άλλοι – ζώντας μαζί</i> <i>Κατοικία, συνοικία και πόλη</i>
10.1. Η οικογένειά μου ▪ Να προσδιορίζουν και να καταγράφουν τις αλλαγές που συντελέστηκαν στη δομή, την οργάνωση και τη λειτουργία της οικογένειας καθώς και στους ρόλους των μελών της με την πάροδο του χρόνου.	

- Να αναγνωρίζουν τις κοινωνικές, οικονομικές και πολιτισμικές διαφορές ανάμεσα σε διάφορες οικογένειες (ως προς τη σύνθεση, τη γλώσσα, την εθνότητα, το εκπαιδευτικό υπόβαθρο, τις αξίες και τις παραδόσεις, την κοινωνικοοικονομική κατάσταση, τις πρακτικές ανατροφής των παιδιών) και να σέβονται αυτή την πολυμορφία στον βαθμό που δε βασίζεται σε αυταρχικά και καταπιεστικά πρότυπα – σε πρότυπα που δε σέβονται τα ατομικά δικαιώματα.
- Να περιγράφουν την ιστορία της οικογένειάς τους (γενεαλογικό δέντρο), και να τη συνδέουν με την τοπική ιστορία.

10.2. Οι οικογενειακές σχέσεις

- Να προσδιορίζουν τους διαφορετικούς ρόλους και ευθύνες των μελών της οικογένειάς τους. Να αναγνωρίζουν την «υπευθυνότητα» ως αναγκαία για τη συνοχή της οικογένειας.
- Να εξετάζουν τους μεταβαλλόμενους ρόλους και τις ευθύνες ενός ατόμου καθώς μεγαλώνει μέσα στην οικογένεια
- Να εντοπίζουν τα έμφυλα στερεότυπα στους οικογενειακούς ρόλους και στις οικογενειακές συμπεριφορές.

10.3. Δράσεις στη γειτονιά μου

- Να εκφέρουν αξιολογική άποψη για τα προβλήματα των κατοίκων της γειτονιάς τους (καθαριότητα, υποδομές, χώροι λατρείας κ.ά.).
- Να αναστοχάζονται σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος και κυκλοφοριακής αγωγής.
- Να σχεδιάζουν δράσεις ενδυνάμωσης της κοινωνικής συνοχής, της αλληλεγγύης και του αλληλοσεβασμού.

10.4. Οι πολιτικές δομές του δήμου, που ανήκει η πόλη/το χωριό μου

- Να περιγράφουν τις λειτουργίες του δήμου και των δημοτικών υπηρεσιών του.
- Να αναφέρουν τρόπους πρόσβασης στις δημόσιες υπηρεσίες και στον δήμο.
- Να αναγνωρίζουν τις διαδικασίες με τις οποίες λαμβάνονται οι αποφάσεις για την πόλη/το χωριό τους στον δήμο τους.
- Να συζητούν για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις κάθε δημότη της πόλης/του χωριού τους.
- Να επεξεργάζονται τρόπους διαπραγμάτευσης και δράσης για την επίλυση των θεμάτων της πόλης/του χωριού τους.

10.5. Σχέσεις στην πόλη/στο χωριό μου

- Να περιγράφουν δραστηριότητες και ασχολίες των ατόμων του χωριού ή της πόλης τους.
- Να αναγνωρίζουν τις διαφορετικές κοινωνικές ομάδες που ζουν στην πόλη/στο χωριό τους και να προσδιορίζουν τις σχέσεις μεταξύ τους.
- Να εντοπίζουν περιπτώσεις και να αναστοχάζονται για ζητήματα έντονης κοινωνικής ανισότητας που αποκλείουν άτομα και κοινότητες από τις ευρύτερες κοινωνικές διεργασίες συμμετοχής στη δημιουργία και χρήση συλλογικών πόρων.
- Να αναπτύξουν πολιτειακή συνείδηση (π.χ. το αίσθημα του «ανήκειν», αλληλεγγύη, ενεργό συμμετοχή στα κοινά, λογοδοσία κ.λπ.).

- Να εκφέρουν αξιολογική άποψη για τα ζητήματα περιβάλλοντος στην πόλη/στο χωριό τους.
- Να αναλύουν τα αποτελέσματα της ψηφιακής επικοινωνίας στην κοινωνική και πολιτική ζωή στην πόλη/ στο χωριό τους.

2.2.2.D. 6^η τάξη

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	
Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση:	
Θεματική ενότητα 	Θεματική ενότητα HSK
1. Θράκη	<i>Παρελθόν και Ιστορία Εγώ και οι άλλοι – ζώντας μαζί</i>
1.1.Ιστορική σημασία και συνέπειες της Μικρασιατικής Καταστροφής του 1922 ▪ Να εντοπίζουν τις αιτίες και τις συνέπειες της Μικρασιατικής Καταστροφής του 1922. ▪ Να διερευνούν τις συνθήκες ζωής των προσφύγων και τις προσπάθειες εποικοδομητικής ένταξής τους στην ελληνική κοινωνία. ▪ Να αναγνωρίζουν τον πολιτισμικό και κοινωνικό πλούτο που έφεραν οι πρόσφυγες στην Ελλάδα. ▪ Να σκέφτονται κριτικά για την αξία της διαφορετικότητας και την ανάγκη να αντιμετωπίζουμε τους άλλους με σεβασμό και ανοιχτό μυαλό. 1.2.Η πολυπολιτισμική φύση της Θράκης ▪ Να μελετήσουν την ιστορική εξέλιξη της Θράκης και την επίδραση των διαφορετικών κουλτούρων στον πολιτισμό της περιοχής. ▪ Να εξετάσουν τη σημασία της πολυπολιτισμικότητας για τη θρακική κοινωνία και να αναγνωρίσουν τις διαφορετικές κουλτούρες και παραδόσεις που συνυπάρχουν. ▪ Να αναπτύξουν ικανότητες επίλυσης προβλημάτων και διαπολιτισμικής επικοινωνίας, προετοιμαζόμενοι για τη ζωή και την εργασία σε μια πολυπολιτισμική κοινωνία.	
2. Μακεδονία	<i>Γεωγραφία Φύση και τεχνολογία Εγώ και οι άλλοι – ζώντας μαζί</i>
2.1.Γεωγραφική και πολιτισμική σημασία της Μακεδονίας. ▪ Να αναγνωρίζουν τη γεωγραφική θέση της Μακεδονίας στον χάρτη της Ελλάδας και των Βαλκανίων και τη σημασία της ως γέφυρας μεταξύ Ανατολής και Δύσης. ▪ Να εξοικειωθούν με το γεωγραφικό περιβάλλον (π.χ. τοπογραφία, κλίμα) και τη γεωγραφική τους σημασία στην ιστορία και την οικονομία της περιοχής.	

2.2.Μακεδονικές πόλεις και πολιτιστικά μνημεία

- Να διερευνήσουν βασικούς σταθμούς της ιστορίας, καθώς και τις διαφορετικές κατακτήσεις και επιδράσεις από πολιτισμούς, όπως οι Ρωμαίοι, οι Οθωμανοί και άλλοι.
- Να παρακολουθήσουν πώς οι πόλεις έχουν εξελιχθεί από την αρχαιότητα έως σήμερα ως κέντρα εμπορικής δραστηριότητας, εκπαίδευσης, τέχνης και πολιτισμού.
- Να αξιολογήσουν τη σημασία διαφόρων μνημείων ως φυσικά και πολιτιστικά αγαθά (ο Λευκός Πύργος στη Θεσσαλονίκη, οι καταρράκτες της Έδεσσας, αρχαιολογικοί χώροι όπως η Πέλλα και η Βεργίνα) και την επίδρασή τους στη σύγχρονη κοινότητα.

2.3.Βιότοποι στη Μακεδονία.

- Να εντοπίσουν τους κύριους βιότοπους της Μακεδονίας, όπως τη λίμνη Κερκίνη, τη λίμνη Δοϊράνη, τη λίμνη Καστοριάς και άλλους φυσικούς χώρους με πλούσια βιοποικιλότητα.
- Να περιγράφουν τα χαρακτηριστικά κάθε βιότοπου, όπως το είδος της υγρασίας, τα φυτά και τα ζώα που τους κατοικούν, καθώς και τη σημασία τους για την τοπική οικολογία και βιοποικιλότητα.
- Να εξετάσουν τις συνέπειες της ανθρώπινης δραστηριότητας σε αυτούς τους βιότοπους, όπως τη ρύπανση των υδάτων, την απώλεια φυσικών περιβαλλόντων λόγω ανάπτυξης ή γεωργίας, και να συζητούν τις προσπάθειες προστασίας τους και για τους τρόπους διατήρησης της φυσικής ισορροπίας.

2.4.Συζητήσεις για το σύγχρονο «μακεδονικό» ζήτημα

- Να συγκρίνουν τις διαφορετικές απόψεις για το όνομα «Μακεδονία».
- Να θέτουν ερωτήματα για το πώς οι χώρες έχουν διαφορετικές απόψεις για το «μακεδονικό» ζήτημα και να συζητήσουν για το πώς αυτό επηρεάζει τις σχέσεις μεταξύ των χωρών.
- Να προσδιορίζουν τις πολιτιστικές πτυχές που σχετίζονται με το «μακεδονικό» ζήτημα, όπως τις διαφορετικές παραδόσεις και πολιτιστικές ταυτότητες στα Βαλκάνια.
- Να ευαισθητοποιηθούν σχετικά με τις προκλήσεις που υπάρχουν σήμερα γύρω από το «μακεδονικό» ζήτημα και να καταλήγουν σε συμπεράσματα για την ειρήνη και την κατανόηση μεταξύ των λαών.

3. Θεσσαλία

*Εγώ και οι άλλοι – ζώντας μαζί
Οικογένεια
Κατοικία, συνοικία και πόλη*

3.1.Φυσικά Τοπία και Κοινωνική Δικαιοσύνη: Επίδραση στη Θεσσαλία.

- Να διεξάγουν μία έρευνα πώς τα φυσικά τοπία (βράχοι των Μετέωρων, θεσσαλικός κάμπος) επηρεάζουν την οικονομία και τον σύγχρονο τρόπο ζωής των κατοίκων της Θεσσαλίας.

3.2.Κοινωνική Δικαιοσύνη και Συλλογική Δράση και Αλληλεγγύη: Αντιμετώπιση Κοινωνικών Προβλημάτων

- Να εντοπίσουν τη σημασία της κοινωνικής δικαιοσύνης και της αντίστασης κατά της καταπίεσης, μέσα από την εξέταση της Εξέγερσης στο Κιλελέρ.

▪ Να διερευνούν τη σημασία της συλλογικής δράσης και της αλληλεγγύης στην αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων και την προώθηση αλλαγών. ▪ Να αναγνωρίζουν τη σημασία της ισότητας των φύλων και να εκτιμήσουν τις προσπάθειες και τις θυσίες των γυναικών που αγωνίστηκαν για τα δικαιώματά τους. ▪ Να συζητούν πώς το γυναικείο κίνημα συνέβαλε στη βελτίωση των κοινωνικών και πολιτικών δικαιωμάτων των γυναικών και πώς οι αλλαγές αυτές επηρεάζουν τη σημερινή κοινωνία. 3.3.Αστυφιλία στη Θεσσαλία: Κοινωνικές Επιπτώσεις και Προσεγγίσεις Αντιμετώπισης ▪ Να αναγνωρίζουν τις κοινωνικές επιπτώσεις της αστυφιλίας στη Θεσσαλία και την επίδρασή της στην τοπική κοινωνία και οικονομία. ▪ Να καταγράφουν τις πολιτικές, κοινωνικές και οικονομικές στρατηγικές που υιοθετήθηκαν για την αντιμετώπιση της αστυφιλίας και να αξιολογούν την αποτελεσματικότητά τους.	
4. Ήπειρος	<i>Γεωγραφία Λογοτεχνία και τέχνη Ο κόσμος της εργασίας και της εκπαίδευσης</i>
4.1.Συμβολής της Ηπείρου στην Επανάσταση του 1821. ▪ Να προσδιορίζουν τη γεωγραφική θέση της Ηπείρου και να αναλύουν πώς αυτή συνέβαλε στην επιτυχία των επαναστατικών αγώνων κατά τη διάρκεια του Αγώνα του 1821. ▪ Να περιγράφουν τις ιστορίες και τις πράξεις των ηρώων της Ηπείρου κατά τη διάρκεια της Επανάστασης του 1821 και θα εξετάσουν τη συμβολή τους στην απελευθέρωση της περιοχής. ▪ Να αντιλαμβάνονται την έννοια της αυτοθυσίας και της αφοσίωσης στην ελευθερία, εξετάζοντας τις πράξεις των ηρώων και των ηρωίδων της Ηπείρου. 4.2.Η Ήπειρος στη λογοτεχνία ▪ Να διεξάγουν έρευνα για τους κύριους θρύλους της Ηπείρου, όπως το «Γεφύρι της Άρτας» και τον «Σαμουήλ στο Σούλι», και να αναλύουν τη σημασία τους για την τοπική παράδοση και λογοτεχνία. ▪ Να εξηγούν πώς οι λογοτεχνικές μορφές απεικονίζουν και διατηρούν τις παραδόσεις και την ιστορία της Ηπείρου και να συζητούν για την επίδρασή τους στην ταυτότητα της περιοχής. ▪ Να περιγράφουν τη συμβολή του Κοσμά Αιτωλού στη διάδοση της παιδείας και τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς της Ηπείρου. 4.3.Φυσικά και αρχαιολογικά μνημεία της Ηπείρου ▪ Να διακρίνουν και να περιγράφουν τα κύρια φυσικά τοπία και αρχαιολογικά μνημεία της Ηπείρου, όπως τον Αχέροντα ποταμό, το Φαράγγι του Βίκου, το Μαντείο της Δωδώνης, τον ναό της Αγ. Θεοδώρας στην Άρτα. ▪ Να ερευνούν τη σημασία αυτών των μνημείων για την ιστορία και τον πολιτισμό της Ηπείρου, καθώς και τις προκλήσεις στη διατήρησή τους και προστασία τους.	

5. Ιόνια Νησιά	<i>Γεωγραφία Παρελθόν και Ιστορία Ο κόσμος της εργασίας και της εκπαίδευσης Φύση και τεχνολογία</i>
5.1.Η ιδιαίτερη ιστορική πορεία των Ιονίων Νήσων από το Βυζάντιο μέχρι την ενσωμάτωσή τους στο νέο ελληνικό κράτος. ▪ Να περιγράφουν τις κύριες ιστορικές περιόδους των Ιονίων Νήσων, από την εποχή του Βυζαντίου, την Ενετική και Βρετανική κυριαρχία, έως την ενσωμάτωσή τους στο ελληνικό κράτος. ▪ Να αναλύουν πώς οι διαφορετικές ξένες κυριαρχίες (Βυζαντινή, Ενετική, Βρετανική) επηρέασαν την πολιτική, κοινωνική και πολιτιστική ζωή των Ιονίων Νήσων. ▪ Να περιγράφουν τις αιτίες των κοινωνικών επαναστάσεων του 1848 στην Ευρώπη, θα αναγνωρίσουν τα βασικά αιτήματα των επαναστατών, όπως οι πολιτικές ελευθερίες, η εθνική αυτοδιάθεση και η κοινωνική δικαιοσύνη και θα εξετάσουν πώς αυτές οι επαναστάσεις επηρέασαν την πολιτική και κοινωνική κατάσταση στα Επτάνησα. ▪ Να κατανοούν τη σημασία της διεκδίκησης πολιτικών και κοινωνικών δικαιωμάτων και πώς αυτές οι διεκδικήσεις μπορούν να επηρεάσουν την πορεία μιας κοινωνίας. 5.2.Σημασία των εθίμων και της μουσικής και ποιητικής παράδοσης για την Κοινότητα: ▪ Να αναγνωρίζουν και να περιγράφουν τα κύρια έθιμα των Ιονίων Νήσων, όπως οι τοπικές γιορτές και πανηγύρια, και να εξηγήσουν τη σημασία τους για την κοινότητα. ▪ Να θέτουν ερωτήματα, πώς τα έθιμα και οι παραδόσεις συμβάλλουν στη δημιουργία και ενίσχυση των δεσμών μέσα στην κοινότητα. ▪ Να εξοικειωθούν με την παραδοσιακή μουσική και ποίηση των Ιονίων Νήσων, (π.χ. καντάδα), και να εντοπίζουν τη σημασία τους στη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς. ▪ Να κατανοήσουν τη συμβολή του Διονύσιου Σολωμού στη διαμόρφωση της εθνικής ταυτότητας μέσα από την ποίηση του και να συζητούν πώς η λογοτεχνία μπορεί να επηρεάζει και να ενισχύει τα αισθήματα εθνικής υπερηφάνειας και πολιτιστικής συνείδησης.	
6. Στερεά Ελλάδα	<i>Παρελθόν και ιστορία Παιχνίδι και ελεύθερος χρόνος Εορτασμοί, έθιμα και μόδες</i>
6.1.Η ιστορική σημασία της Εξόδου του Μεσολογγίου ως συμβόλου του ελληνικού αγωνιώδους πνεύματος και ανεξαρτησίας ▪ Να αναγνωρίζουν την ιστορική σημασία της Εξόδου του Μεσολογγίου ως του σημαντικού γεγονότος του ελληνικού αγώνα για την ανεξαρτησία. ▪ Να συζητούν τη σημασία της συλλογικής δράσης και της αλληλεγγύης στην επιτυχία της Εξόδου του Μεσολογγίου.	

- Να περιγράφουν το ρόλο των ηρώων και των πολιτικών ηγετών στη διαμόρφωση των ιστορικών συνθηκών.
- Να αναλύουν τη σημασία της Εξόδου του Μεσολογγίου ως συμβόλου του αγώνα για την ελευθερία και της αντίστασης ενάντια στην καταπίεση, ενθαρρύνοντας την αναζήτηση της δικαιοσύνης και της ελευθερίας σε κάθε κοινωνία.

6.2.Η επίδραση του Νεοελληνικού Διαφωτισμού στην ελληνική κοινωνία του 18ου και 19ου αιώνα.

- Να κατανοούν τη σημασία του Νεοελληνικού Διαφωτισμού ως κινήματος πνευματικής ανανέωσης και προόδου στην ελληνική κοινωνία του 18ου και 19ου αιώνα.
- Να μελετούν τα κύρια πρόσωπα και έργα του Νεοελληνικού Διαφωτισμού, όπως τον Αδαμάντιο Κοραή, τον Ρήγα Βελεστινλή και τον Καποδίστρια, και να αναλύσουν τη συμβολή τους στην πνευματική και κοινωνική αναγέννηση της εποχής.
- Να περιγράφουν τις ιδέες του Διαφωτισμού για την ισότητα, την ελευθερία και τη γνώση και να συζητούν τις συνέπειές τους στη σημερινή κοινωνία.
- Να αναγνωρίζουν τη σημασία της εκπαίδευσης και της πνευματικής ανάπτυξης στην εξέλιξη μιας κοινωνίας και να συζητήσουν την επιρροή του Διαφωτισμού στην εκπαιδευτική πολιτική της εποχής και στην παρούσα ημέρα.

6.3.Η εξέλιξη των αξιών και των ιδεολογιών στην αθηναϊκή κοινωνία μέσα από την ανάλυση των απεικονίσεων στα νομίσματά της από την αρχαιότητα έως σήμερα

- Να διακρίνουν τις διαφορετικές αξίες και ιδεολογίες που αντικατοπτρίζονται στις απεικονίσεις των νομισμάτων κατά διάφορες ιστορικές περιόδους.
- Να συγκρίνουν τις επιλογές απεικόνισης στα νομίσματα και να αναλύουν τις αιτίες και τους λόγους που οδήγησαν στις συγκεκριμένες επιλογές κατά τις διάφορες ιστορικές περιόδους.
- Να συζητούν για τις συνέπειες της αλλαγής αξιών και ιδεολογιών στην κοινωνία και να συζητούν πώς αυτές επηρεάζουν την καθημερινότητα και την κουλτούρα.

7. Πελοπόννησος

*Παρελθόν και ιστορία
Εγώ και οι άλλοι – ζώντας μαζί
Κατοικία, συνοικία και πόλη*

7.1.Τα πρώτα συντάγματα του Αγώνα

- Να περιγράφουν τα βασικά στοιχεία των πρώτων συνταγμάτων του Αγώνα για την ανεξαρτησία (π.χ. Σύνταγμα της Επιδάουρου, το Σύνταγμα της Τροιζήνας) και να συζητούν για τη σημασία και τον αντίκτυπο αυτών των συνταγμάτων στην οργάνωση του νέου ελληνικού κράτους και στην εξέλιξη της ελληνικής νομοθεσίας.
- Να προσδιορίσουν τη σημασία της συνταγματικής νομοθεσίας για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των πολιτών.
- Να ευαισθητοποιηθούν σχετικά με τον σεβασμό για τις διαδικασίες δημοκρατικής λήψης αποφάσεων και να αναδεικνύουν τη σημασία της συμμετοχής των πολιτών στη διαμόρφωση των νόμων.

7.2.Ο Εμφύλιος πόλεμος

- Να ονομάζουν τις κύριες αιτίες του εμφυλίου πολέμου κατά την Επανάσταση του 1821 και να αναλύουν τις επιπτώσεις του στην εσωτερική συνοχή του νέου ελληνικού κράτους.
- Να παρουσιάζουν τον αντίκτυπο των εσωτερικών συγκρούσεων στην κοινωνική συνοχή και την ενότητα μιας κοινότητας ή ενός κράτους.
- Να καλλιεργούν την κατανόηση και την ανοχή για διαφορετικές απόψεις και να μάθουν τη σημασία της ειρηνικής επίλυσης συγκρούσεων.

7.3.Η εκπαίδευση τον 19^ο αιώνα - Ρόλος των φύλων

- Να περιγράφουν την κατάσταση της εκπαίδευσης στην Ελλάδα τον 19ο αιώνα, δίνοντας έμφαση στον ρόλο των φύλων και τις ευκαιρίες που δίνονταν σε αγόρια και κορίτσια.
- Να συγκρίνουν το εκπαιδευτικό σύστημα του 19ου αιώνα με το σημερινό, εντοπίζοντας τις αλλαγές και τις βελτιώσεις που έχουν γίνει.
- Να κατανοήσουν τη σημασία της ισότητας των φύλων στην εκπαίδευση και την κοινωνία.
- Να αντιληφθούν τη σημασία της εκπαίδευσης ως εργαλείο κοινωνικής κινητικότητας και προσωπικής ανάπτυξης.

7.4.Οι Ολυμπιακοί αγώνες

- α εξετάσουν την ιστορία και την εξέλιξη των Ολυμπιακών Αγώνων, αναλύοντας τη διαδικασία της εμπορευματοποίησης του αθλητισμού.
- Να μελετήσουν τους στόχους και τις αξίες των Ολυμπιακών Αγώνων, όπως την ενίσχυση της φιλίας και της συνεργασίας μεταξύ των λαών.
- Να συζητήσουν για τις θετικές και αρνητικές επιπτώσεις της εμπορευματοποίησης του αθλητισμού στην κοινωνία.
- Να καλλιεργήσουν την εκτίμηση για τη σημασία του αθλητισμού ως μέσου ενίσχυσης της διεθνούς φιλίας και συνεργασίας.

7.5.Πληθυσμιακά δεδομένα και πληθυσμιακή κατανομή

- Να αναγνωρίζουν τους παράγοντες που επηρέασαν την πληθυσμιακή κατανομή στην Ελλάδα κατά την Τουρκοκρατία, όπως την ύπαρξη κάστρων και τις στρατιωτικές ανάγκες.
- Να αναλύουν την επίδραση αυτών των παραγόντων στη διαμόρφωση των πόλεων, την οικονομία και τη χωρική οργάνωση της παραγωγής.
- Να συζητούν για τις επιπτώσεις της μετανάστευσης και της αλλαγής της πληθυσμιακής κατανομής στις κοινωνίες και τις κοινότητες.
- Να διακρίνουν τη σημασία της οργάνωσης του χώρου και της παραγωγής στη διαμόρφωση της οικονομίας και της κοινωνίας.

8. Νησιά Αιγαίου

*Γεωγραφία
Φύση και τεχνολογία
Κατοικία, συνοικία και πόλη
Υγεία και φαγητό*

8.1.Γεωμορφολογική διαμόρφωση των νησιών

- Να αναγνωρίζουν και να περιγράφουν τις γεωμορφολογικές διαμορφώσεις των Αιγαιακών νησιών, όπως ηφαιστειογενή νησιά, ασβεστολιθικά νησιά, σπηλιές, φαράγγια και υψίπεδα.
- Να ερευνούν τις βίαιες αναταράξεις του φλοιού της γης και πώς αυτές διαμόρφωσαν το γεωμορφολογικό τοπίο των Αιγαιακών νησιών.
- Να κατανοήσουν τη σχέση μεταξύ γεωμορφολογίας και ανθρώπινης δραστηριότητας στα νησιά.
- Να αναδεικνύουν την ανάγκη προστασίας και διατήρησης των γεωμορφολογικών μνημείων και φυσικών πόρων των νησιών.

8.2.Γεωγραφική και πληθυσμιακή κατανομή του χώρου του Αιγαίου

- Να αντιλαμβάνονται την κλίμακα και την ανάγνωση των χαρτών, αναλύοντας τη γεωγραφική κατανομή των νησιών του Αιγαίου.
- Να διακρίνουν την πληθυσμιακή κατανομή των νησιών του Αιγαίου και να αναλύουν τους παράγοντες που την επηρεάζουν.
- Να ερευνούν την αλληλεπίδραση μεταξύ ανθρώπου και περιβάλλοντος στα νησιά του Αιγαίου, και τη σημασία της γεωγραφικής κατανομής στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των νησιών.
- Να εξασκηθούν στην ερμηνεία χαρτών και γεωγραφικών δεδομένων, χρησιμοποιώντας τεχνολογικά εργαλεία όπως GIS.

8.3.Οικονομία – Νέες πηγές ενέργειας / Αλιεία – 3 κλάδοι της οικονομίας

- Να περιγράφουν τους τρεις κλάδους της οικονομίας (πρωτογενής, δευτερογενής, τριτογενής) και τη σημασία τους στα νησιά του Αιγαίου.
- Να εντοπίσουν τη σημασία των νέων πηγών ενέργειας, όπως η αιολική ενέργεια, και την αλιεία για την οικονομική ανάπτυξη των νησιών.
- Να θέτουν ερωτήματα για τις δημογραφικές προκλήσεις, όπως τη δυσκολία πρόσβασης, τον τουρισμό και τη μετανάστευση, και πώς αυτές επηρεάζουν την τοπική οικονομία.
- Να κατανοούν την έννοια της αειφορίας και τη σημασία των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για την προστασία του περιβάλλοντος.

8.4.Τόποι εξορίας και εκτοπισμού για τους πολιτικά αντιφρονούντες

- Να αναγνωρίζουν τους κύριους τόπους εξορίας και εκτοπισμού στα νησιά του Αιγαίου και να εξετάζουν τις συνθήκες διαβίωσης των πολιτικά αντιφρονούντων.
- Να διακρίνουν τις ιστορικές περιόδους κατά τις οποίες οι νησιωτικοί τόποι χρησιμοποιήθηκαν για εξορία και εκτοπισμό.
- Να αναπτύσσουν την ενσυναίσθηση και την κατανόηση για τους ανθρώπους που υπέστησαν εξορία και εκτοπισμό λόγω των πολιτικών τους πεποιθήσεων.
- Να αναδεικνύουν τη σημασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της ελευθερίας της έκφρασης.
- Να ερευνούν ιστορίες πολιτικών αντιφρονούντων που εκτοπίστηκαν στα νησιά του Αιγαίου.
- Να δημιουργούν γραπτές ή προφορικές παρουσιάσεις που εξετάζουν τις συνέπειες της εξορίας και του εκτοπισμού για την κοινωνία.

8.5.Η εμφάνιση του εργατικού κινήματος

▪ Να αναγνωρίζουν τις κύριες φάσεις και τους πρωταγωνιστές της εμφάνισης του εργατικού κινήματος στην Ελλάδα. ▪ Να περιγράφουν τις αιτίες και τις συνέπειες της ανάπτυξης του εργατικού κινήματος στην οικονομική και κοινωνική ζωή. ▪ Να κατανοούν τη σημασία της συλλογικής δράσης και της αλληλεγγύης για την επίτευξη κοινωνικών αλλαγών και δικαιωμάτων. ▪ Να συζητούν για τη σημασία των εργασιακών δικαιωμάτων και των συνθηκών εργασίας στο παρελθόν και σήμερα.	
9. Κρήτη	<i>Οικογένεια</i> <i>Εγώ και οι άλλοι – ζώντας μαζί</i> <i>Παρελθόν και ιστορία</i> <i>Φύση και τεχνολογία</i>
Οι αγώνες των Κρητών για την ελευθερία ▪ Να ονομάζουν και να περιγράφουν τα κύρια γεγονότα του αγώνα των Κρητών για την ελευθερία, με έμφαση στην ανατίναξη της πυριτιδαποθήκης της Μονής Αρκαδίου. ▪ Να αναλύουν τις συνθήκες και τις επιλογές των εγκλωβισμένων στη Μονή Αρκαδίου, εξετάζοντας τις πράξεις αυτοθυσίας και τα ιδανικά τους. ▪ Να αναπτύσσουν την ενσυναίσθηση και την κατανόηση για τις πράξεις αυτοθυσίας και τη σημασία τους για την ελευθερία και τα ιδανικά. ▪ Να συζητούν για τις ηθικές προεκτάσεις των πράξεων αυτοθυσίας και την επίδρασή τους στην κοινωνία. Κρυπτοχριστιανοί και Χαϊνηδες. Στάση ζωής. Ηθικές προεκτάσεις ▪ Να περιγράφουν την ιστορία και τη στάση ζωής των Κρυπτοχριστιανών και των Χαϊνηδων. ▪ Να εξετάζουν τις αξίες και τα ιδανικά που ενέπνευσαν τους Κρυπτοχριστιανούς και τους Χαϊνηδες, και τις ηθικές προεκτάσεις των πράξεων και της στάσης ζωής. ▪ Να διακρίνουν τη σημασία της θρησκευτικής και πολιτικής ελευθερίας. Αρχαιολογικές ανασκαφές στην Κρήτη – πώς διαβάζουμε το παρελθόν – επίδραση σήμερα στην οικονομία του νησιού ▪ Να αναγνωρίζουν τις κύριες αρχαιολογικές ανασκαφές στην Κρήτη και τη σημασία τους για την κατανόηση του παρελθόντος. ▪ Να αναγνωρίζουν την επίδραση των αρχαιολογικών ανακαλύψεων στην οικονομία του νησιού σήμερα, ειδικά στον τουρισμό. ▪ Να περιγράφουν τη σημασία της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς και της ιστορικής μνήμης. ▪ Να παρουσιάζουν τη συμβολή των αρχαιολογικών ανακαλύψεων στην τοπική και εθνική ταυτότητα. Καζαντζάκης – Βενιζέλος : πώς συνέβαλαν στην έννοια της ελευθερίας ο καθένας τους ▪ Να αναγνωρίζουν και να περιγράφουν τη ζωή και το έργο του Νίκου Καζαντζάκη και του Ελευθερίου Βενιζέλου.	

▪ Να συζητούν για τις διαφορετικές μορφές ελευθερίας και πώς αυτές εκφράστηκαν μέσω του έργου του Καζαντζάκη και της πολιτικής δράσης του Βενιζέλου. ▪ Να προσδιορίζουν τη σημασία της ελευθερίας στην προσωπική και κοινωνική ζωή. 5. Η μάχη της Κρήτης (1941) ▪ Να περιγράφουν τα κύρια γεγονότα της Μάχης της Κρήτης και την ιστορική της σημασία. ▪ Να εξετάζουν τις διεθνείς συμβάσεις που αφορούν το δίκαιο του πολέμου και την αντιμετώπιση των αιχμαλώτων. ▪ Να συζητούν για τη μεταμόρφωση των σχέσεων μεταξύ των Κρητικών και των Γερμανών από τον πόλεμο μέχρι σήμερα και θα εξετάσουν τη σημασία της συμφιλίωσης. ▪ Να αναπτύσσουν την κατανόηση για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη σημασία της εφαρμογής των διεθνών συμβάσεων για το δίκαιο του πολέμου.	
10. Κύπρος	<i>Εγώ και οι άλλοι – ζώντας μαζί Εορτασμοί, έθιμα και μύθες Παιχνίδι και ελεύθερος χρόνος Παρελθόν και ιστορία</i>
10.1. Κατάκτηση της Κύπρου και της Κρήτης από τους Τούρκους. Κοινά στοιχεία στον τρόπο ζωής (ένδυμασία, ομιλία, ήθη και έθιμα) ανάμεσα στα δυο νησιά ▪ Να αναγνωρίζουν και να περιγράψουν τα κύρια ιστορικά γεγονότα της κατάκτησης της Κύπρου και της Κρήτης από τους Τούρκους. ▪ Να εξετάσουν τα κοινά στοιχεία στον τρόπο ζωής, όπως την ένδυση, τη γλώσσα και τα ήθη και έθιμα, που αναπτύχθηκαν στα δύο νησιά υπό την τουρκική κυριαρχία. ▪ Να διαπιστώσουν την πολιτιστική αλληλεπίδραση μεταξύ των δύο νησιών και την επίδραση της τουρκικής κυριαρχίας στις καθημερινές τους ζωές. 10.2. Ο ρόλος της εκκλησίας στις παροικίες ▪ Να αναγνωρίζουν και να περιγράψουν τη σημασία και τις λειτουργίες της εκκλησίας στις ελληνικές παροικίες κατά την περίοδο της τουρκικής κυριαρχίας. ▪ Να εξετάσουν πώς η εκκλησία υποστήριξε την πολιτιστική και εθνική ταυτότητα των Ελλήνων στις παροικίες και το ρόλο της στην εκπαίδευση και κοινωνική συνοχή. ▪ Να ερευνούν τη σημασία της εκκλησίας ως κέντρου πνευματικής και κοινωνικής ζωής στις ελληνικές κοινότητες. ▪ Να συζητούν για την επίδραση της εκκλησίας στη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και την υποστήριξη της εθνικής συνείδησης στις παροικίες. 10.3. Ο αγώνας των Κρητών για την ελευθερία από τους Άγγλους – Η επίδραση της αγγλοκρατίας στην Κύπρο σήμερα. ▪ Να αναγνωρίζουν και να περιγράψουν τα κύρια γεγονότα του αγώνα των Κρητών για την ελευθερία από την αγγλική κυριαρχία.	

▪ Να περιγράφουν την επίδραση της αγγλοκρατίας στην Κύπρο, περιλαμβάνοντας τις πολιτικές, κοινωνικές και οικονομικές συνέπειες μέχρι σήμερα. ▪ Να κατανοούν τη σημασία της αντίστασης και των αγώνων για την ελευθερία και πώς αυτοί διαμόρφωσαν την εθνική ταυτότητα και συνείδηση. 10.4. Οι κοινωνικές και πολιτικές προεκτάσεις της διαίρεσης του νησιού, για τις δύο εθνικές κοινότητες ▪ Να αναγνωρίζουν και να περιγράφουν τα κύρια γεγονότα που οδήγησαν στον χωρισμό της Κύπρου σε δύο κοινότητες. ▪ Να προσδιορίζουν τις κοινωνικές και πολιτικές προεκτάσεις του χωρισμού για τις δύο εθνικές κοινότητες του νησιού. ▪ Να εντοπίζουν τις συνέπειες του χωρισμού στις καθημερινές ζωές των Ελληνοκυπρίων και των Τουρκοκυπρίων. ▪ Να συζητούν για τις προσπάθειες ειρήνευσης και συμφιλίωσης μεταξύ των δύο κοινοτήτων και τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν.	
11. Η ζωή στην κοινότητα και στον ευρύτερο κόσμο	<i>Εγώ και οι άλλοι – ζώντας μαζί</i> <i>Γεωγραφία</i>
11.1. Ιθαγένεια και εθνική ταυτότητα ▪ Να προσδιορίζουν την έννοια της ιθαγένειας και τις διαδικασίες με τις οποίες αποκτάται. ▪ Να εξηγούν τι σημαίνει να είναι κάποιος Έλληνας πολίτης και να περιγράφουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την ελληνική ιθαγένεια. ▪ Να αναγνωρίζουν την ιδιότητα του ενεργού πολίτη. Να εντοπίζουν τους τρόπους με τους οποίους οι Έλληνες πολίτες μπορούν να συμμετέχουν στα κοινά. Να εξηγούν τον ρόλο που έχουν οι ίδιοι ως Έλληνες πολίτες στο σχολείο και την ευρύτερη κοινότητα ▪ Να αντιλαμβάνονται την έννοια και την αξία του εθελοντισμού. 11.2. Η Ελλάδα και η Ευρώπη ▪ Να αναλύουν τους λόγους δημιουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. ▪ Να περιγράφουν τη δομή, τα όργανα και τις λειτουργίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. ▪ Να διαπιστώνουν τις αμοιβαίες επιδράσεις μεταξύ Ελλάδας και Ευρωπαϊκής Ένωσης. ▪ Να προσεγγίσουν την ιδιότητα του Ευρωπαίου πολίτη ως μέρος της δικής τους ταυτότητας ▪ Να αναγνωρίζουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από την ιδιότητά τους ως μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. ▪ Να συζητήσουν για την έννοια της ευρωπαϊκής συνεργασίας και αλληλεγγύης και πώς αυτή εκδηλώνεται στις σχέσεις μεταξύ των μελών της ΕΕ και της Ελβετίας.	

3^{ος} κύκλος

3.1.Ελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία

3.1.1. Γενικοί εκπαιδευτικοί στόχοι διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας

Οι μαθητές πρέπει να έχουν την ικανότητα να κατανοούν και να χρησιμοποιούν την ελληνική γλώσσα σε τέτοιο βαθμό, ώστε να μπορούν να ανταποκρίνονται γλωσσικά σε καταστάσεις στις οποίες είναι πολύ πιθανόν να εμπλακούν, είτε ως επισκέπτες είτε ως προσωρινοί κάτοικοι στην Ελλάδα, στην Κύπρο ή σε περιοχές όπου χρησιμοποιείται η ελληνική γλώσσα ως μέσο επικοινωνίας (ελληνικές κοινότητες σε άλλες χώρες) ή ακόμη αν συναντούν στην Ελβετία επισκέπτες ή προσωρινούς αλλά και μόνιμους κατοίκους που χρησιμοποιούν την ελληνική γλώσσα.

Οι καταστάσεις στις οποίες μπορεί να εμπλακούν, εκτός από τις πρακτικές συναλλαγές της καθημερινής ζωής, είναι αυτές που προκύπτουν από την προσωπική, άμεση επικοινωνία με σκοπό τη δημιουργία και τη διατήρηση κοινωνικών επαφών ή την άμεση ή έμμεση επικοινωνία στη διεκπεραίωση υποθέσεων σε σχέση με ποικίλους τομείς της δημόσιας ζωής (επιχειρήσεις, εκπαίδευση, πρόνοια κτλ.).

Ειδικότερα, οι μαθητές πρέπει να έχουν την ικανότητα να καταλαβαίνουν ευρύ φάσμα κειμένων προφορικού ή γραπτού λόγου, τα οποία είναι μακροσκελή και απαιτητικά και να αναγνωρίζουν έμμεσες πληροφορίες που περιέχονται σ' αυτά. Πρέπει να είναι σε θέση να συνοψίζουν πληροφορίες από διάφορες προφορικές ή γραπτές πηγές, να ανασυγκροτούν και να παρουσιάζουν με συνοχή επιχειρήματα και αναφορές. Επίσης, πρέπει να έχουν την ικανότητα να εκφράζονται αυθόρμητα, χωρίς να χρειάζονται χρόνο για αναζήτηση των σωστών εκφράσεων και με το βαθμό τυπικότητας ή εγκαρδιότητας που είναι κατάλληλος για την κάθε περίπτωση.

Γενικά, πρέπει να μπορούν να χρησιμοποιούν τη γλώσσα ευέλικτα και αποτελεσματικά για κοινωνικούς, ακαδημαϊκούς και επαγγελματικούς σκοπούς. Πρέπει να μπορούν να εκφράζονται πάνω σε σύνθετα θέματα με σαφήνεια, δομή, λεπτομέρεια, χρησιμοποιώντας με αυτοπεποίθηση συνδετικούς και συνεκτικούς γλωσσικούς μηχανισμούς.

3.1.2. Ειδικό εκπαιδευτικό στόχο διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας

Κατανόηση Γραπτού Λόγου	Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση ▪ να κατανοούν κείμενα τα οποία έχουν μια σαφή νοηματική και γλωσσική δομή, οι πληροφορίες που περιέχουν να είναι εμφανείς και να απαιτείται σχετικά λίγη προσπάθεια ερμηνευτικής υπόθεσης, να εμφανίζονται σε προσιτή μορφή
------------------------------------	---

(ΚΓΛ)	(δηλαδή να είναι καθαρά είτε είναι χειρόγραφα είτε τυπωμένα) και όπου χρειάζεται να δίνονται τίτλοι, παράγραφοι, εικόνες, κτλ. ▪ να διαβάζουν σχεδόν όλες τις μορφές γραπτού λόγου, συμπεριλαμβανομένων εξειδικευμένων άρθρων, επιστημονικών και λογοτεχνικών κειμένων, να καταλαβαίνουν πληροφορίες και ιδέες και να παρακολουθούν τις απόψεις που εκφράζει ο συγγραφέας. ▪ να διαβάζουν σύγχρονη πεζογραφία και να καταλαβαίνουν άρθρα και αναφορές σχετικά με σύγχρονα προβλήματα στα οποία ο συγγραφέας εκφράζει τις απόψεις του. ▪ να εντοπίζουν άλλοτε την ουσία και άλλοτε τις σχετικές λεπτομέρειες, ανάλογα με τα ενδιαφέροντά τους ή την περίπτωση. Πρέπει να αναγνωρίζουν την πρόθεση και το σκοπό αποσπασμάτων που προέρχονται από πηγές, όπως εφημερίδες, περιοδικά, κανονισμούς, επίσημα γράμματα και αναφορές. Πρέπει να χρησιμοποιούν κατάλληλες στρατηγικές κατανόησης, όπως να διακρίνουν τα κύρια από τα δευτερεύοντα σημεία, να διακρίνουν το κύριο θέμα από το σχόλιο, να αντλούν πληροφορίες από άλλα στοιχεία όπως είναι οι τίτλοι, η εικονογράφηση, τα τυπογραφικά τεχνάσματα, να κατανοούν το νόημα από τα συμφραζόμενα, ανεξάρτητα από την παρουσία άγνωστων γλωσσικών στοιχείων, ▪ να αναγνωρίζουν μεταφορικά νοήματα ή νοήματα που «κρύβονται» πίσω από τα γραφόμενα. ▪ αν χρειάζεται, να κάνουν χρήση διάφορων βοηθημάτων, όπως λεξικά, λεξιλόγια, βιβλία γραμματικής, εγκυκλοπαίδειες, ηλεκτρονικά μέσα και άλλο βοηθητικό υλικό που μπορεί να υπάρχει. ▪ να παρακολουθούν τους ελληνικούς υπότιτλους σε ξένες κινηματογραφικές ταινίες.
Κατανόηση Προφορικού Λόγου (ΚΠΛ)	Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση ▪ να καταλαβαίνουν εκτενή κείμενα προφορικού λόγου και διαλέξεις και να παρακολουθούν ακόμη και σύνθετη ανάπτυξη επιχειρημάτων, εφόσον το θέμα είναι σχετικά οικείο ή έχουν προετοιμαστεί κατάλληλα, να αναγνωρίζουν τις διάφορες ενότητες μιας ομιλίας, όπως βασικές ιδέες, επιχειρηματολογία, υπόθεση, παραδείγματα, γενίκευση, συμπεράσματα αλλά και τη σχέση που υπάρχει μεταξύ τους ▪ να καταλαβαίνουν τηλεοπτικά δελτία ειδήσεων και προγράμματα επικαιρότητας, καθώς επίσης και συζητήσεις μεταξύ τεσσάρων τουλάχιστον φυσικών ομιλητών. Η κατανόηση πρέπει να είναι δυνατή ακόμη και αν παράγονται σε κάπως πιο θορυβώδες περιβάλλον ή παρουσιάζουν ελαφριά ηχητική παραμόρφωση, ιδιαίτερα όταν το μήνυμα είναι οικείο ή αναμενόμενο. ▪ να καταλαβαίνουν κάθε είδος προφορικού λόγου, που παράγεται σε κανονικό ή γρήγορο ρυθμό, και με στοιχεία προφοράς τοπικής ή κοινής, τα οποία χρησιμοποιούνται από τους μορφωμένους ομιλητές της κοινής νέας ελληνικής οποιασδήποτε περιοχής και να μην παρουσιάζουν διαλεκτικά χαρακτηριστικά. ▪ να εκμαιεύουν πληροφορίες και υπονοούμενα από συζητήσεις που μπορεί να περιέχουν άγνωστα θέματα. ▪ να αναγνωρίζουν τις προθέσεις του ομιλητή/συνομιλητή, αστεϊσμούς, παρεμβολές και παρεκκλίσεις, προειδοποιήσεις, συστάσεις, απειλές, να αντιλαμβάνονται και να αντιμετωπίζουν

	σε μεγάλο βαθμό ευφημισμού, ειρωνεία και μεταφορική χρήση της γλώσσας. Πρέπει να μπορούν να συμπεραίνουν τη σημασία άγνωστων λέξεων από τα συμφραζόμενα και να χρησιμοποιούν παραγλωσσικά στοιχεία (γκριμάτσες, χειρονομίες κτλ.). ▪ να παρακολουθούν ελληνικές κινηματογραφικές ταινίες ή θεατρικές παραστάσεις.
Παραγωγή Γραπτού Λόγου (ΠΓΛ)	Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση ▪ να γράφουν κείμενα τα οποία χαρακτηρίζονται από σαφήνεια και γλωσσική ευχέρεια και τα οποία περιλαμβάνουν περιγραφές, αφηγήσεις, έκθεση ιδεών, περιλήψεις ή κριτικές έργων, προτάσεις με πειστικά επιχειρήματα (σε άρθρο ή σε επιστολή προς τον εκδότη εφημερίδας κτλ.), ορισμούς. ▪ να γράφουν σύνθετα γράμματα, άρθρα ή αναφορές, στα οποία παρουσιάζουν ένα θέμα με αποτελεσματική λογική δομή, με άνεση, χρησιμοποιώντας με ακρίβεια ευρύ φάσμα συντακτικών και μορφολογικών δομών, μεγάλο αριθμό κατάλληλων υφολογικών τρόπων και στρατηγικών και ευρύ φάσμα εννοιών με χρήση ιδιωματικών εκφράσεων και ειδικού λεξιλογίου που επιτρέπουν μεγαλύτερη ακρίβεια στην απόδοση σημασιολογικών αποχρώσεων. Το περιεχόμενο πρέπει να είναι οργανωμένο αποτελεσματικά, ενώ πρέπει να είναι κατάλληλα επιλεγμένο το είδος και το ύφος του γραπτού λόγου.
Παραγωγή Προφορικού Λόγου (ΠΠΛ)	Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση ▪ να παίρνουν μέρος σε οποιαδήποτε συζήτηση ή συνομιλία με σχετική ευχέρεια και αυθορμητισμό πάνω σε θέματα που είναι σχετικά με τις καταστάσεις επικοινωνίας και τις θεματικές περιοχές που περιγράφονται σ' αυτόν τον κύκλο και να εκφράζουν τις προσωπικές τους ιδέες, τις ανάγκες και τις προθέσεις τους με ακρίβεια. Επίσης, πρέπει να έχουν την ικανότητα για παραγωγή μικρής έκτασης συνεχούς λόγου με συνοχή υποστηρίζοντας την άποψή τους με επιχειρήματα. ▪ να είναι εξοικειωμένοι με ιδιωματικές εκφράσεις και ιδιωτισμούς. ▪ είναι σε θέση να εκφράζονται με ευχέρεια και να αποδίδουν με ακρίβεια λεπτές σημασιολογικές αποχρώσεις. ▪ να παρουσιάζουν με σαφήνεια και ροή λόγου περιγραφές (γεγονότων, προσωπικών εμπειριών, προϊόντων κτλ.), διηγήσεις, να δίνουν ορισμούς, περιλήψεις (βιβλίων, άρθρων, μιας ταινίας κτλ.), να κάνουν σχολιασμούς, να αναπτύσσουν ένα επιχειρήμα σε ύφος κατάλληλο προς τα συμφραζόμενα με αποτελεσματική λογική δομή, η οποία επιτρέπει στους συνομιλητές να προσέξουν και να συγκρατήσουν σημαντικά σημεία. ▪ να χρησιμοποιούν διάφορα σχήματα λόγου, να κάνουν αστεϊσμούς, να δίνουν εξηγήσεις, διευκρινίσεις κτλ. ▪ να χρησιμοποιούν κατάλληλα τους τύπους εγκαρδιότητας/τυπικότητας, να ανταλλάσσουν πληροφορίες με μεγάλη ακρίβεια, να εκφράζουν τις απόψεις τους με συνοχή και σαφήνεια χρησιμοποιώντας γλωσσικούς μηχανισμούς για να διευκρινίσουν ή να τονίσουν κάτι συγκεκριμένο (<i>διαφωνώ τελείως, είμαι απόλυτα βέβαιος</i> κτλ.), να διατυπώνουν υποθέσεις κάθε είδους, να εκφράζουν συμπεράσματα, ποικιλία συναισθημάτων, προθέσεις, σχέδια, αποφάσεις, υποχρεώσεις, προειδοποιήσεις, υποσχέσεις, απόψεις, όνειρα κτλ.
	▪ Το λεξιλόγιο που πρέπει να κατέχουν και να χειρίζονται με ευχέρεια οι μαθητές/-τριες περιλαμβάνει λέξεις, ιδιωτισμούς

Λεξιλόγιο (ΛΞΓ)	και καθημερινές εκφράσεις της καθομιλουμένης με κάποια λόγια στοιχεία, απαραίτητα για να ανταποκριθούν στις ανάγκες κατανόησης και παραγωγής λόγου, όπως: <i>κατά τύχη, κατά τη γνώμη μου, κατά λάθος, κατά βάθος, κατά πάνω, κατά κάτω, τα υπέρ και τα κατά, κατά γράμμα, καταρχή(ν), μετά τιμής, μετά χαράς, μετά βίας, αντ' αυτού, άλλ' αντ' άλλων, παρά τρίχα, παρα λίγο, παρά τη θέλησή του, παρ' όλ' αυτά, προς τιμήν, προς Θεού, ως προς αυτό, από δήμαρχος κλητήρας</i> κτλ. Γενικά, η ακρίβεια της χρήσης του λεξιλογίου πρέπει να είναι υψηλή, ίσως με εσφαλμένη επιλογή λέξεων μερικές φορές, χωρίς αυτό όμως να εμποδίζει την επικοινωνία του με τους συνομιλητές του και την ικανοποίηση των αναγκών του.
Καταστάσεις Επικοινωνίας	Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση να ανταποκρίνονται στις καταστάσεις επικοινωνίας που έχουν οριστεί για τον κύκλο αυτόν: Α. Προσωπική ζωή μέσα και έξω από το σπίτι ✓ Αναγνώριση ταυτότητας: Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση όχι μόνο να δίνουν μια ολοκληρωμένη εικόνα του ατόμου τους μιλώντας για τα ενδιαφέροντά τους, τα σχέδιά τους, τα όνειρά τους, τις προσδοκίες τους, τι τους ευχαριστεί και τι τους ενοχλεί, αλλά και να προσπαθούν να κατανοήσουν τις ιδιαιτερότητες του συνομιλητή τους, κάνοντας τις κατάλληλες ερωτήσεις. Ακόμη πρέπει να έχουν την ικανότητα να ανταλλάσσουν απόψεις σχετικά με τον χώρο της επαγγελματικής τους απασχόλησης, τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της δουλειάς τους και της δουλειάς του συνομιλητή τους. ✓ Κατοικία, διαμονή: Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση να ζητούν στην Ελλάδα πληροφορίες από τουριστικά γραφεία για τις δυνατότητες και το είδος διαμονής. Κατά την άφιξή τους σε ξενοδοχείο ή ξενώνα να μπορούν να διευκρινίζουν τις λεπτομέρειες παραμονής του, να διατυπώνουν παράπονα, αν υπάρχουν, και να εξασφαλίζουν καλύτερες υπηρεσίες. Σε περίπτωση παράτασης της διαμονής τους ή αναγκαστικής αναχώρησής τους πριν από την καθορισμένη ημερομηνία, πρέπει να είναι σε θέση να διευθετούν το πρόβλημα που τυχόν θα δημιουργηθεί. ✓ Ελεύθερος χρόνος, διασκέδαση: Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση να ζητούν πληροφορίες για τις ώρες παράστασης ή προβολής, για τις θέσεις και την τιμή τους ή να εξασφαλίζουν εκ των προτέρων εισιτήρια. Σε περίπτωση που ενδιαφέρονται να επισκεφτούν ένα κέντρο διασκέδασης, πρέπει να μπορούν να ζητούν πληροφορίες για το είδος διασκέδασης που προσφέρεται, την ώρα έναρξης και λήξης του προγράμματος και να είναι σε θέση να κλείνουν τραπέζι εκ των προτέρων. ✓ Κοινωνικές σχέσεις: Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση να ανταποκρίνονται στις ανάγκες της κοινωνικής ζωής και να μπορούν να προγραμματίζουν και να πραγματοποιούν διάφορες δραστηριότητες σε συνεργασία με άλλους. Συγκεκριμένα, ως οικοδεσπότες πρέπει να είναι σε θέση να κάνουν μια πρόσκληση προφορικά ή γραπτά, να συστήνουν τους καλεσμένους τους, να ανταλλάσσουν απόψεις πάνω σε προσωπικά ή κοινωνικά θέματα γενικού ενδιαφέροντος, να

ακολουθούν τις κοινωνικές συνήθειες και να ασκούν την ανάλογη κοινωνική συμπεριφορά. Ως προσκεκλημένοι οι μαθητές πρέπει να μπορούν να δέχονται ή να αρνούνται με τον κατάλληλο τρόπο μια πρόσκληση, να ακολουθούν τις κοινωνικές συνήθειες στην ανάλογη περίπτωση, προσφέροντας λουλούδια, γλυκά ή κάποιο δώρο κατά την άφιξή τους και να εκφράζουν τις ευχαριστίες τους στους οικοδεσπότες για τη φιλοξενία που τους πρόσφεραν κτλ. Ακόμη, πρέπει να είναι σε θέση να συζητούν και να αποφασίζουν με τους συνομιλητές τους την έξοδό τους σε κάποιο κέντρο, να κάνουν κράτηση, να κερνούν και να δέχονται ένα κέρασμα κτλ.

- ✓ Υγεία, κατάσταση του οργανισμού: Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση να καταλαβαίνουν τις συμβουλές και τις οδηγίες για θεραπεία ενός ειδικού και να κανονίζουν ραντεβού με το κατάλληλο τμήμα του νοσοκομείου ή το γιατρό. Ακόμη, πρέπει να είναι σε θέση να συζητούν κάποιο πρόβλημα μικροαδιαθεσίας με το φαρμακοποιό, να ζητούν το κατάλληλο φάρμακο και να καταλαβαίνουν τις οδηγίες λήψης του φαρμάκου.

B. Καθημερινή ζωή: Δραστηριότητες έξω από το σπίτι

- ✓ Αγορά: Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση να ζητούν πληροφορίες από τον υπάλληλο του καταστήματος σχετικά με τα πλεονεκτήματα ή μειονεκτήματα κάποιου είδους ή προϊόντος, να διαπραγματεύονται την τιμή, να ενημερώνονται για τους όρους αγοράς, να επιστρέφουν ένα ελαττωματικό, ακατάλληλο ή ανεπιθύμητο προϊόν και να ζητούν την αντικατάστασή του ή την επιστροφή των χρημάτων.
- ✓ Διατροφή: Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση να ακολουθούν συνταγές και προφορικές οδηγίες, να κάνουν ερωτήσεις και να καταλαβαίνουν τις εξηγήσεις σχετικά με το είδος φαγητού και τη διαδικασία προετοιμασίας, να μπορούν να παραγγέλνουν φαγητό τηλεφωνικά και να δίνουν τις απαραίτητες πληροφορίες για τις προτιμήσεις τους, αλλά και να καταλαβαίνουν τις διευκρινίσεις ως προς τις δυνατότητες διανομής, να εκφράζουν παράπονα για την ποιότητα του φαγητού, την καθυστέρηση στην εξυπηρέτηση, τις υψηλές τιμές κτλ.
- ✓ Σχολείο, εκπαίδευση: Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση να παίρνουν πληροφορίες από διαφημιστικά έντυπα για ιδρύματα, εκπαιδευτικά ιδρύματα, σχολές και να ακολουθούν τις διαδικασίες εγγραφής, να καταλαβαίνουν τους κανονισμούς λειτουργίας και να ανταποκρίνονται σ' αυτούς και φυσικά να μπορούν να παρακολουθούν διδασκαλία στην ελληνική γλώσσα. Επίσης, πρέπει να είναι σε θέση να ζητούν πληροφορίες για δυνατότητες και επιλογές που μπορούν να έχουν ως προς τη δημόσια ή ιδιωτική εκπαίδευση (π.χ. είδη σχολείων, προϋποθέσεις εγγραφής, κόστος, ημερομηνία έναρξης και λήξης σχολικών προγραμμάτων, διάρκεια μαθημάτων, γραφική ύλη, βιβλία ή άλλο βοηθητικό υλικό που απαιτείται κτλ.), να καταλαβαίνουν αναφορές / ελέγχους σχετικά με την πρόοδο και να συζητούν με τους καθηγητές για τυχόν προβλήματα.

- ✓ Επαγγελματικός χώρος: Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση, ως προσωρινοί ή μόνιμοι κάτοικοι, να κάνουν τις απαραίτητες ενέργειες για να αποκτήσουν άδεια εργασίας και οποιοδήποτε άλλο έγγραφο τους είναι απαραίτητο, να υποβάλλουν αίτηση, να παίρνουν μέρος σε συνέντευξη και να δίνουν πληροφορίες για τα επαγγελματικά τους προσόντα και την πείρα τους. Πρέπει να μπορούν να καταλαβαίνουν και να ακολουθούν τη διαδικασία πρόσληψης, να επικοινωνούν κατάλληλα με τους ανωτέρους τους, τους συναδέλφους και τους κατωτέρους τους, να αναφέρουν ένα ατύχημα που τους συνέβη και να ζητούν αποζημίωση, να ενημερώνονται για ό,τι γίνεται μέσα στο χώρο εργασίας τους και να χρησιμοποιούν τις κοινωνικές παροχές.
- ✓ Δημόσιες υπηρεσίες: Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση να ελέγχουν οποιαδήποτε κατάσταση δημιουργείται στην επαφή τους με διοικητικούς υπαλλήλους. Πρέπει να μπορούν να ζητούν διευκρινίσεις, να καταλαβαίνουν τις ερωτήσεις και να δίνουν τις απαιτούμενες απαντήσεις σε τμήματα όπως το τμήμα αλλοδαπών (διάρκεια της παραμονής τους και τον σκοπό της επίσκεψής τους), το τελωνείο (δήλωση φορολογήσιμων ειδών, περιεχόμενο αποσκευών), έλεγχος αεροδρομίων/σταθμών, αστυνομία, τροχαία (στοιχεία για αντικείμενα που χάθηκαν ή κλάπηκαν, τις προθέσεις των πράξεών τους, να απολογούνται και να ζητούν κατανόηση σε περίπτωση μικρών παραβάσεων των κανονισμών), τράπεζες (απώλεια πιστωτικής κάρτας, είδη λογαριασμών), ταχυδρομείο (άλλες υπηρεσίες που προσφέρονται, εξόφληση λογαριασμών και να είναι σε θέση να τις χρησιμοποιούν), οργανισμός τηλεπικοινωνιών (να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες που προσφέρει ο οργανισμός) κτλ.
- ✓ Μετακίνηση/ταξίδια: Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση, αν χρησιμοποιούν για τη μετακίνησή τους μέσα δημόσιας χρήσης, να μπορούν να πληροφορούνται όλα τα σχετικά με τη μετακίνησή τους (κόστος, συνθήκες ταξιδιού, σημείο αναχώρησης, κράτηση θέσεων, δήλωση απώλειας αποσκευών, προμήθεια καρτών ή εισιτηρίων διαρκείας στις αστικές μετακινήσεις τους). Αν οι μαθητές χρησιμοποιούν ιδιωτικό μέσο μεταφοράς, πρέπει να είναι σε θέση να καλούν ταξί τηλεφωνικά, να αναφέρουν μηχανικές βλάβες του αυτοκινήτου και να εξασφαλίζουν την επισκευή του και να χειρίζονται τα προβλήματα που δημιουργούνται σε περίπτωση ατυχήματος.
- ✓ Σε αυτόν τον κύκλο οι μαθητές/-τριες πρέπει να είναι σε θέση να χειρίζονται καταστάσεις, όταν αυτές παρουσιάζουν ένα πρόβλημα ή παίρνουν μια αναπάντεχη τροπή, να ανταποκρίνονται σε απρόβλεπτες καταστάσεις, με τις οποίες δεν έχουν προηγούμενη εξοικείωση και οι οποίες προκύπτουν αναπάντεχα. Επίσης να είναι σε θέση να συμπεριφέρονται σύμφωνα με τις κοινωνικές συνήθειες του τόπου που διαμένουν (Ελβετία) και να ασκούν ανάλογη κοινωνική συμπεριφορά. Η γνώση των κοινωνικών συνηθειών, γλωσσικών και μη γλωσσικών, και των βασικών χαρακτηριστικών του σύγχρονου ελληνικού πολιτισμού, που πρέπει να έχουν αποκτήσει οι μαθητές, τους δίνουν τη δυνατότητα να κινούνται άνετα μέσα στο κοινωνικό τους

	περίγυρο και να συμπεριφέρονται ανάλογα με το βαθμό επισημότητας ή οικειότητας της κάθε κοινωνικής συναναστροφής.
--	---

3.1.3. Αναλυτική Απεικόνιση του Προγράμματος Σπουδών Γλώσσας για τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας

3.1.3.A. 1^η Γυμνασίου

Θεματική ενότητα / υποενότητες		Θεματική ενότητα HSK	
1. Πρόσωπο με πρόσωπο	Μόδα	Εορτασμοί, έθιμα και μόδες	
	Πλαστική χειρουργική		
	Μετανάστευση	Εγώ και οι άλλοι – ζώντας μαζί	
	Ξενοφοβία – ρατσισμός		
	Πρόσφυγες		

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Παροιμίες	Να μελετούν παροιμίες για να κατανοήσουν βαθύτερα την ελληνική κουλτούρα και να αναπτύξουν την ικανότητά τους να αναγνωρίζουν και να χρησιμοποιούν μεταφορικές εκφράσεις.	Μπορούν να αναγνωρίζουν γλωσσικές μορφές έκφρασης και να κατανοούν το νόημά τους.
	Ενημερωτικό άρθρο	Να διαβάζουν ενημερωτικά άρθρα για να ενισχύσουν τις δεξιότητές τους στην κατανόηση και ανάλυση πληροφοριών, ενώ παράλληλα θα επεκτείνουν το λεξιλόγιό τους σε διάφορα θεματικά πεδία.	
	Ενημερωτικό έντυπο	Να χρησιμοποιούν ενημερωτικά έντυπα για να εξοικειωθούν με πρακτικά κείμενα της καθημερινής ζωής, αναπτύσσοντας δεξιότητες κατανόησης και χρήσης αυθεντικού γραπτού λόγου.	
ΚΠΛ	Συνέντευξη	Να ακούν συνεντεύξεις για να εξασκηθούν στην κατανόηση αυθεντικού προφορικού λόγου, ενισχύοντας τις δεξιότητές τους στην αντίληψη πληροφοριών και την κατανόηση διαφορετικών ομιλητών και στυλ ομιλίας.	Μπορούν να αναζητούν, να συλλέγουν και να συγκεντρώνουν πληροφορίες από παρατηρήσεις και πειράματα, από το Διαδίκτυο, από έρευνες και συνεντεύξεις.
	Ενημερωτική τηλεοπτική/ ραδιοφωνική εκπομπή	Να παρακολουθούν ενημερωτικές τηλεοπτικές εκπομπές για να βελτιώσουν την κατανόησή τους σε τρέχοντα θέματα, αναπτύσσοντας ταυτόχρονα την ικανότητά τους να παρακολουθούν και να κατανοούν συνεχείς ροές πληροφορίας σε πραγματικό χρόνο.	
ΠΓΛ	Συστατική	Να περιγράφουν τον χαρακτήρα, την	Μπορούν να προβληματιστούν

	επιστολή	προσωπικότητα, τις δεξιότητες κάποιου, συστήνω, εκφράζω επιφύλαξη, ενθαρρύνω, αποτρέπω	σχετικά με τον αντίκτυπο της γλώσσας και να δώσουν προσοχή στη χρήση της γλώσσας με σεβασμό σε σχέση με τη διαφορετικότητα.
	Ευχαριστήρια επιστολή	Να γράφουν ευχαριστήριες επιστολές για να εξασκηθούν στην παραγωγή επίσημων και ευγενικών κειμένων, αναπτύσσοντας δεξιότητες έκφρασης εκτίμησης και ευγνωμοσύνης μέσω γραπτού λόγου.	
ΠΠΑ	Μιλώ για τον χαρακτήρα, την προσωπικότητα και την εξωτερική εμφάνιση κάποιου	Να χρησιμοποιούν παραγλωσσικά / εξωγλωσσικά στοιχεία (τονισμός, «γλώσσα του σώματος» κ.λπ.) και να τα (ανα)προσαρμόζουν ανάλογα με το είδος του κειμένου.	Να είναι σε θέση να δομούν και να συνοψίζουν τις πληροφορίες που έχουν συλλέξει και να διακρίνουν μεταξύ βασικών και δευτερευουσών πληροφοριών.
ΛΞΓ	- Εμφάνιση εξωτερικά χαρακτηριστικά- στοιχεία προσωπικότητας - Ιδιωματικές εκφράσεις με τις λέξεις: μάτι, αυτί, μύτη, στόμα, κεφάλι - Σύνθετα ρήματα: -ωθώ, -καθιστώ		
ΓΡΜ	- Χρήση των πτώσεων: Γενική και Αιτιατική - Προθέσεις με γενική και αιτιατική		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
2. Δημόσιος Βίος – Κοινωνία - Υπηρεσίες	Αρχές και αξίες	<i>Οικογένεια</i> <i>Εγώ και οι άλλοι – ζώντας μαζί</i> <i>Παρελθόν και ιστορία</i>
	Οικογένεια	
	Σχέσεις των δύο φύλων	
	Άτομα τρίτης ηλικίας	
	Βία – εγκληματικότητα	
	Προβλήματα σύγχρονων πόλεων	

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Έρευνα/μελέτη	Να διαβάζουν έρευνες και μελέτες για να αναπτύξουν την ικανότητά τους στην κατανόηση επιστημονικών και ακαδημαϊκών κειμένων, ενισχύοντας την κριτική τους σκέψη και αναλυτικές δεξιότητες.	Μπορούν να αναλύουν τα λάθη και να σκέφτονται εναλλακτικές λύσεις. Μπορούν να ανατρέχουν σε μαθησιακές διαδρομές, να τις περιγράφουν και να τις αξιολογούν.
	Δοκίμιο	Να μελετούν δοκίμια για να κατανοήσουν τη δομή και το ύφος εκτενών γραπτών κειμένων, βελτιώνοντας τις δεξιότητές τους στην ανάλυση και ερμηνεία πολύπλοκων ιδεών.	
	Βιογραφία	Να διαβάζουν βιογραφίες για να εξερευνήσουν τις ζωές σημαντικών προσωπικοτήτων, ενισχύοντας την κατανόησή τους για ιστορικά και πολιτιστικά πλαίσια.	
ΚΠΑ	Ενημερωτική	Να παρακολουθούν ενημερωτικές	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να

	τηλεοπτική εκπομπή	τηλεοπτικές εκπομπές βελτιώνοντας την ικανότητά τους να αναγνωρίζουν βασικές πληροφορίες και να διακρίνουν τα κύρια σημεία των ρεπορτάζ.	δομούν νέες και απαιτητικές εργασίες και να τα συνδέουν με προηγούμενη εμπειρία
	Συζήτηση επίσημου ύφους	Να ακούν συζητήσεις επίσημου ύφους για να εξασκηθούν στην κατανόηση και ερμηνεία προφορικού λόγου σε επίσημα και επαγγελματικά πλαίσια, βελτιώνοντας την ικανότητά τους να ανιχνεύουν πληροφορίες και να κατανοούν επιχειρήματα.	
	προφορικές μαρτυρίες ηλικιωμένων	Να ακούν προφορικές μαρτυρίες ηλικιωμένων για να εξοικειωθούν με προσωπικές ιστορίες και εμπειρίες, ενισχύοντας την κατανόησή τους για την κοινωνική και ιστορική εξέλιξη μέσα από την προφορική παράδοση.	
ΠΓΛ	Επιστολή	Να αφηγούνται γεγονότα, να δίνουν συμβουλές/οδηγίες, να ενημερώνουν/δίνουν εξηγήσεις, να εκφράζουν τη γνώμη τους.	Μπορούν να δουν και να κατανοήσουν την εργασία και το πρόβλημα και να κάνουν ερωτήσεις αν χρειαστεί.
ΠΠΛ	Μιλώ για τα ιδανικά και της αξίες της ζωής, τις κοινωνικές σχέσεις, τις σπουδές και το επάγγελμα.	Να συζητούν, να διατυπώνουν διαφωνία, να αποτρέπουν, να αποθαρρύνουν, να επιχειρηματολογούν, να προτείνουν εναλλακτικές λύσεις.	Μπορούν να αμφισβητούν τις δικές τους και άλλες απόψεις και πεποιθήσεις σε σχέση με τα υποκείμενα επιχειρήματα (γεγονότα, συμφέροντα, αξίες).
ΛΞΓ	- Κοινωνικές σχέσεις – συναισθήματα. - Ιδιωματικές εκφράσεις με τα ρήματα «έρχομαι», «πηγαίνω». - Σύνθετα ρήματα: -κρίνω, -μένω.		
ΓΡΜ	- Αντωνυμίες: ο ρόλος τους στην πρόταση. - Αντωνυμίες: δεικτικές, αόριστες, αυτοπαθείς, αναφορικές. - Αναφορικές προτάσεις.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
3. Περιβάλλον και Οικολογία	Οικοσυστήματα – βιοποικιλότητα της Ελλάδας	<i>Γεωγραφία</i>
	φυσικές /εναλλακτικές - ανανεώσιμες πηγές ενέργειας	<i>Φύση και τεχνολογία</i>
	διαχείριση απορριμμάτων	
	ρύπανση/ μόλυνση περιβάλλοντος / εκπομπή αερίων	
	το λιώσιμο των πάγων /αποψίλωση δασών /ερημοποίηση/ λειψυδρία	
	ανακύκλωση	

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Άρθρο	Να διαβάζουν άρθρα για να αναπτύξουν την ικανότητά τους στην κατανόηση και	Γνωρίζουν γενικές και ειδικές κατά θέμα

		ανάλυση πληροφοριών, ενισχύοντας την κριτική τους σκέψη και την ικανότητα ερμηνείας διάφορων θεμάτων.	στρατηγικές μάθησης και μπορούν να τις χρησιμοποιούν. Μπορούν να εκτιμήσουν πόσο δύσκολες ή εύκολες θα είναι για αυτούς οι εργασίες/λύσεις των προβλημάτων.
	Έρευνα/μελέτη	Να διαβάζουν έρευνες και μελέτες για να κατανοήσουν επιστημονικά και ακαδημαϊκά κείμενα, βελτιώνοντας τις δεξιότητές τους στην ανάλυση δεδομένων και την κριτική αξιολόγηση πηγών.	
	Πληροφοριακό κείμενο ιστοσελίδας	Να διαβάζουν πληροφοριακά κείμενα από ιστοσελίδες για να εξοικειωθούν με τη δομή και το περιεχόμενο διαδικτυακών πληροφοριών, ενισχύοντας την ικανότητά τους να εντοπίζουν και να κατανοούν σημαντικές πληροφορίες σε ψηφιακά μέσα.	
ΚΠΑ	Ενημερωτική τηλεοπτική εκπομπή	Να παρακολουθούν ενημερωτικές τηλεοπτικές εκπομπές για να κατανοούν καλύτερα τα περιβαλλοντικά θέματα και τις οικολογικές προκλήσεις, βελτιώνοντας την ικανότητά τους να αναγνωρίζουν και να κατανοούν βασικές πληροφορίες και απόψεις.	Μπορούν να αναγνωρίσουν οικεία μοτίβα πίσω από το έργο/πρόβλημα και να αντλήσουν μια λύση από αυτά.
	Ντοκιμαντέρ	Να παρακολουθούν ντοκιμαντέρ για να εξοικειωθούν με τις περιβαλλοντικές αλλαγές και τις προσπάθειες για την προστασία της φύσης, αναπτύσσοντας την κατανόησή τους για τα θέματα της οικολογίας μέσα από επιστημονικές και εμπειρικές προσεγγίσεις.	
ΠΓΑ	Επίσημη επιστολή	Να διαμαρτύρονται για κάτι, να αναφέρονται σε προβλήματα, να διατυπώνουν προτάσεις επίλυσης/τρόπους αντιμετώπισης προβλημάτων, να εκφράζουν την άποψή τους).	Μπορούν να προετοιμάσουν τα αποτελέσματα σε διάφορες μορφές παρουσίασης, όπως χάρτες νου, εκθέσεις, αφίσες ή παρουσιάσεις και να τα παρουσιάσουν σε άλλους.
ΠΠΑ	Μιλώ για θέματα που αφορούν το περιβάλλον	Να επιχειρηματολογούν και να προτείνουν λύσεις.	Μπορούν να αλλάξουν μια προηγούμενη άποψη με βάση νέες γνώσεις-μπορούν να αναζητήσουν εναλλακτικές λύσεις ή νέες προσεγγίσεις σε διαφωνίες.
ΛΞΓ	▪ Φύση, περιβάλλον, καλλιέργειες. ▪ Ιδιωματικές εκφράσεις με το ρήμα «<i>δίνω</i>». ▪ Σύνθετα ρήματα: <i>-τρέφω, -αλλάσσω</i>.		
ΓΡΜ	▪ Επιρρηματικές προτάσεις: χρήση. ▪ Αιτιολογικές, συμπερασματικές, τελικές, υποθετικές, χρονικές, εναντιωματικές/ παραχωρητικές.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
4. Εργασία	Νέοι ορίζοντες της επιστήμης	<i>Φύση και τεχνολογία</i> <i>Ο κόσμος της εργασίας και της εκπαίδευσης</i>
	Τεχνολογία και εργασία	
	βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα	
	ΟΑΕΔ/ανεργία	
	επαγγελματική κατάρτιση συνδικαλισμός - απεργιακές κινητοποιήσεις	

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Προκήρυξη για θέσεις εργασίας έντυπη και ηλεκτρονική	Να διαβάζουν προκηρύξεις για θέσεις εργασίας για να εξασκηθούν στην κατανόηση επαγγελματικών ανακοινώσεων, βελτιώνοντας την ικανότητά τους να εντοπίζουν απαιτήσεις και προϋποθέσεις εργασίας στα ελληνικά.	Μπορούν να αξιολογούν τα δυνατά και αδύνατα σημεία της μαθησιακής και κοινωνικής τους συμπεριφοράς.
	Σύμβαση εργασίας	Να μελετούν συμβάσεις εργασίας για να κατανοήσουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις εργαζομένων και εργοδοτών, αναπτύσσοντας την ικανότητά τους να ερμηνεύουν νομικά και επαγγελματικά κείμενα.	
	Βιογραφικό σημείωμα	Να διαβάζουν και θα συντάσσουν βιογραφικά σημειώματα για να μάθουν πώς να παρουσιάζουν τα προσόντα και την επαγγελματική τους εμπειρία, βελτιώνοντας τις δεξιότητές τους στην αυτοπαρουσίαση και την επαγγελματική επικοινωνία.	
ΚΠΑ	Επαγγελματική συνέντευξη	Να αναπτύσσουν δεξιότητες επικοινωνίας κατά την εξερεύνηση εργασιακών επιλογών, με έμφαση στην προετοιμασία για μελλοντικές επαγγελματικές προκλήσεις.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να επικοινωνούν και να συνεργάζονται με άλλους μαθητές.
ΠΓΛ	Παρουσίαση, κριτική	Να περιγράφουν, να παρουσιάζουν, να αξιολογούν μια ταινία, ένα προϊόν, ένα μουσείο, μία εκδήλωση.	Μπορούν να αναγνωρίζουν και να διατυπώνουν τα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες τους.
	Επιστολή εκδήλωσης ενδιαφέροντος για θέση εργασίας	Να συγκρίνουν τις συγγραφικές τους επιλογές και πρακτικές μέσα και έξω από την τάξη.	
	Βιογραφικό σημείωμα		
ΠΠΑ	Μιλώ για θέματα που αφορούν την επιστημονική και τεχνολογική εξέλιξη	Να συζητούν, να επιχειρηματολογούν, να αναφέρουν πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα.	Μπορούν να ακούν με προσοχή και να αναγνωρίζουν και να ενσωματώνουν τις γνώμες και τις απόψεις των άλλων.
	Επαγγελματική συνέντευξη	Να χρησιμοποιούν παραγωγιστικά/εξωγλωσσικά στοιχεία	

		(τονισμός, «γλώσσα του σώματος» κ.λπ.) και να τα (ανα)προσαρμόζουν ανάλογα με το είδος του κειμένου	
ΛΞΓ	■ Ιατρικές ανακαλύψεις, επιστημονική έρευνα, εναλλακτικές θεραπείες, τεχνολογικά μέσα, τεχνολογική εξέλιξη ■ Ιδιωματικές εκφράσεις με το ρήμα «<i>ανοίγω</i>» ■ Σύνθετα ρήματα: <i>-στέλλω</i>		
ΓΡΜ	■ Ονοματικές προτάσεις: χρήση ■ Ειδικές, Βουλευτικές, ενδοιαστικές προτάσεις ■ Χρήση: <i>πρέπει / μπορεί</i>		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
5. Ελεύθερος χρόνος - ψυχαγωγία	Τουρισμός	<i>Wohnen, Quartier und Stadt</i>
	θέατρο/ κινηματογράφος	<i>Spiel und Freizeit</i>
	σημαντικά ελληνικά φεστιβάλ	<i>Feste, Brauchtum und Moden</i>
	αρχαίο ελληνικό θέατρο	<i>Literatur und Kunst</i>
	Εμπορευματοποίηση ψυχαγωγίας	
	Μαζική κουλτούρα	

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Τουριστικός οδηγός	Να διαβάζουν τουριστικούς οδηγούς για να εξοικειωθούν με πληροφορίες για τουριστικούς προορισμούς και αξιοθέατα, βελτιώνοντας την ικανότητά τους να κατανοούν πρακτικά τα πολιτιστικά κείμενα στα ελληνικά.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να οργανώνουν λογικά την εργασία τους. Είναι εξοικειωμένοι με διάφορες τεχνικές εργασίας και τις εφαρμόζουν κατάλληλα ανάλογα με την κατάσταση.
	Θεατρική παράσταση / κινηματογραφικό έργο	Να διαβάζουν περιγραφές θεατρικών παραστάσεων και κινηματογραφικών έργων για να κατανοούν την πλοκή, τους χαρακτήρες και τα βασικά θέματα, αναπτύσσοντας το λεξιλόγιό τους και τις δεξιότητές τους στην ανάλυση κειμένων ψυχαγωγίας.	
	Θεατρική/ κινηματογραφική κριτική	Να μελετούν κριτικές για θεατρικές παραστάσεις και κινηματογραφικά έργα για να εξασκηθούν στην κατανόηση και αξιολόγηση απόψεων, βελτιώνοντας την κριτική τους σκέψη και την ικανότητά τους να διαμορφώνουν και να εκφράζουν δικές τους απόψεις στα ελληνικά.	
ΚΠΛ	Πρόγνωση καιρού - περιγραφή τόπου	Να κατανοούν και να ερμηνεύουν τις συγκεκριμένες γραμματικές και λεξιλογικές επιλογές του ομιλητή σύμφωνα με την προθετικότητα της προφοράς τους.	Μπορούν να αναγνωρίσουν γνωστά μοτίβα πίσω από την εργασία/το πρόβλημα και να εξάγουν μια λύση από αυτά.
ΠΓΛ	Άρθρο	Να περιγράφουν έναν ταξιδιωτικό προορισμό, έναν χώρο/κτίριο, ένα	Μπορούν να συγκεντρωθούν σε μια εργασία και να

		πολιτισμικό γεγονός/μία εκδήλωση.	εργαστούν σε αυτήν με επιμονή και πειθαρχία.
ΠΠΑ	Μιλώ για ταξιδιωτικούς προορισμούς, μέσα μεταφορά, διάφορα είδη τουρισμού	Να συζητούν, να διατυπώνουν τη διαφωνία τους, να επιχειρηματολογούν.	Μπορούν να λαμβάνουν υποστήριξη και βοήθεια όταν τη χρειάζονται.
ΛΕΓ	- Ταξίδια, ταξιδιωτικοί προορισμοί, τουριστικά αξιοθέατα, ιστορικά μνημεία. - Ιδιωματικές εκφράσεις με το ρήμα «μπαίνω» και τη λέξη «κομμάτι». - Σύνθετα ρήματα: -<i>τηρώ</i>, -<i>τρέπω</i>.		
ΓΡΜ	- Ουσιαστικά αρσενικά σε -<i>ας</i>, -<i>ης</i>, ουδέτερα ανισοσύλλαβα. - Ελλειπτικά / διπλόκλιτα ουσιαστικά. - Ουσιαστικά με διαφορετική σημασία στον ενικό και τον πληθυντικό αριθμό.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
6. Υγεία - Διατροφή	Αθλητισμός	Υγεία και φαγητό
	Ντόπιγκ	
	Εναλλακτική/κλασική ιατρική θεραπεία	
	Μεσογειακή διατροφή	Εορτασμοί, έθιμα και μόδες
	Διεθνείς αθλητικές διοργανώσεις	
	Μεταλλαγμένα τρόφιμα	Φύση και τεχνολογία

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Άρθρο	Να διαβάζουν άρθρα για να ενημερωθούν για θέματα υγείας και διατροφής, βελτιώνοντας την ικανότητά τους να κατανοούν και να αναλύουν εξειδικευμένες πληροφορίες.	Μπορούν να αποδέχονται τις προκλήσεις και να τις αντιμετωπίζουν εποικοδομητικά. Μπορούν να εκτιμούν και να αξιολογούν την ποιότητα και τη σημασία των συλλεχθεισών και δομημένων πληροφοριών.
	Οδηγίες χρήσης φαρμάκων	Να μελετούν οδηγίες χρήσης φαρμάκων για να εξοικειωθούν με την ορολογία και τις πρακτικές οδηγίες σχετικά με τη χρήση και τη δοσολογία φαρμάκων, αναπτύσσοντας τις δεξιότητές τους στην κατανόηση πρακτικών και τεχνικών κειμένων.	
	Πληροφοριακό κείμενο ιστοσελίδας	Να διαβάζουν πληροφοριακά κείμενα από ιστοσελίδες για να ενημερώνονται για θέματα υγείας και διατροφής, βελτιώνοντας την ικανότητά τους να εντοπίζουν και να κατανοούν αξιόπιστες πληροφορίες στο διαδίκτυο.	
	Ενημερωτικό φυλλάδιο	Να διαβάζουν ενημερωτικά φυλλάδια για να μάθουν σημαντικές πληροφορίες για θέματα υγείας και διατροφής, βελτιώνοντας τις	

		δεξιότητες τους στην κατανόηση και αξιοποίηση πρακτικών πληροφοριών.	
ΚΠΑ	Τηλεοπτική / ραδιοφωνική εκπομπή	Να αναγνωρίζουν γνωστά πρότυπα πίσω από την εργασία/το πρόβλημα και να εξάγουν μια λύση από αυτό.	Μπορούν να συγκρίνουν πληροφορίες και να δημιουργούν συνδέσεις (δικτυακή σκέψη).
	Περιγραφή αθλητικού αγώνα		
	Ιατρική εξέταση	Να αναγνωρίζουν και να αξιολογούν ορισμένα στοιχεία της γλωσσικής ποικιλομορφίας (γεωγραφικής και κοινωνικής) και τον υφολογικό και επικοινωνιακό τους ρόλο στον προφορικό λόγο.	
ΠΓΛ	Αναφορά	Να συνοψίζουν και να παρουσιάζουν τα βασικότερα σημεία μιας εκδήλωσης, μιας ομιλίας, να κάνουν προτάσεις.	Μπορούν να σταθμίζουν τα επιχειρήματα και να υιοθετούν τη δική τους άποψη.
	Διαφήμιση εκδήλωσης		
ΠΠΑ	Ανάπτυξη θεματος – επιχειρηματολογία	«Τα ιδεώδη και τα οφέλη του αθλητισμού - χρήση απαγορευμένων ουσιών»: Να επιχειρηματολογούν, συζητούν, διατυπώνουν την άποψή τους.	Μπορούν να παρουσιάζουν τα επιχειρήματα υπέρ της δικής τους άποψης με κατανοητό και αξιόπιστο τρόπο.
ΛΞΓ	- Αθλήματα, αθλητικές δραστηριότητες, ακραία αθλήματα και κίνδυνοι, αθλητικός εξοπλισμός. - Ιδιωματικές εκφράσεις με το ρήμα «πέφτω». - Σύνθετα ρήματα: <i>-βάλλω</i>.		
ΓΡΜ	- Υποκοριστικά ουσιαστικών. - Αριθμητικά ουσιαστικά. - Σύνθεση λέξεων με προθέσεις.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
7. Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας	διαδικτυακή ενημέρωση	<i>Παιχνίδι και ελεύθερος χρόνος</i>
	διαφήμιση	
	καταναλωτισμός	<i>Φύση και τεχνολογία</i>
	ηλεκτρονικός και έντυπος τύπος	
	δημόσια και ιδιωτική τηλεόραση/ραδιόφωνο	<i>Λογοτεχνία και τέχνη</i>
	πλουραλισμός	
	κίτρινος τύπος	

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Έρευνα/ δημοσκόπηση	Να διαβάζουν έρευνες και δημοσκοπήσεις για να εξοικειωθούν με τα αποτελέσματα και τις αναλύσεις της κοινής γνώμης, βελτιώνοντας την ικανότητά τους να κατανοούν στατιστικά δεδομένα και κοινωνικές τάσεις στα ελληνικά.	Μπορούν να αναγνωρίζουν γλωσσικές μορφές έκφρασης και να κατανοούν το νόημά τους.
	Άρθρο	Να διαβάζουν άρθρα εκλαϊκευμένης	

	εκλαϊκευμένης μορφής	μορφής για να κατανοήσουν πιο εύκολα σύνθετα θέματα που αφορούν τα ΜΜΕ, αναπτύσσοντας την κριτική τους σκέψη και την ικανότητά τους να ερμηνεύουν και να αναλύουν πληροφορίες.	
ΚΠΑ	Ειδησεογραφικά δελτία	Να αναπτύσσουν σταδιακά διάφορες στρατηγικές για την κατανόηση προφορικών κειμένων, (συνολική κατανόηση, εστίαση σε συγκεκριμένες πληροφορίες, προσωπική ερμηνεία με βάση τα αποσπάσματα του κειμένου, αναφορά στο πλαίσιο της κατάστασης κ.λπ.)	Μπορούν να δίνουν προσοχή στις γνώμες και τις απόψεις των άλλων και να απαντούν σε αυτές σε διάλογο.
	Τηλεοπτική/ραδιοφωνική συζήτηση		
	Διαφήμιση		
ΠΓΛ	Άρθρο	Να διατυπώνουν την άποψή τους σχετικά με κάποιο θέμα, να αναφέρουν τα υπέρ και τα κατά / τους κινδύνους και τις συνέπειες ενός φαινομένου, να προτείνουν λύσεις / τρόπους αντιμετώπισης ενός ζητήματος.	Μπορούν να εκφράζουν γλωσσικά διάφορα γεγονότα και να γίνονται κατανοητοί από τους άλλους.
ΠΠΑ	Μιλώ για τα ΜΜΕ τη διαφήμιση, τις ευθύνες των καταναλωτών, το δίκαιο εμπόριο	Να συζητούν, να αναφέρουν πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα, να εκφράζουν διαφωνία, να επιχειρηματολογούν.	Μπορούν να συγκρίνουν τις δικές τους εκτιμήσεις και κρίσεις με αυτές των άλλων και να εξάγουν συμπεράσματα (αυτοαξιολόγηση και εξωτερική αξιολόγηση).
ΛΕΓ	- ΜΜΕ, δημοσιογραφία, τύπος, διαδίκτυο, διαφήμιση, καταναλωτισμός. - Ιδιωματικές εκφράσεις με το ρήμα «<i>κάνω</i>». - Σύνθετα ρήματα: -<i>φεύγω</i>.		
ΓΡΜ	- Μετοχές ενεστώτα ενεργητικής φωνής. - Μετοχές αορίστου ενεργητικής και παθητικής φωνής. - Επίθετα σε -<i>ων/ών, -ουσα/ούσα, -ον/όν</i>. - Δικατάληκτα επίθετα. - Παραθετικά που δεν προέρχονται από επίθετα.		

Θεματική ενότητα / υποενότητες 		Θεματική ενότητα HSK
8. Δικαιώματα και Υποχρεώσεις	Κοινωνικές ανισότητες	<i>Παρελθόν και ιστορία</i>
	Πολιτική παιδεία – πολιτικά συστήματα	
	Εκλογές - Δημοψήφισμα	
	Ατομικά Δικαιώματα	<i>Εγώ και οι άλλοι – ζώντας μαζί</i>
	Παιδεία – Εκπαίδευση	<i>Ο κόσμος της εργασίας και της εκπαίδευσης</i>
	Πρόσβαση στην εκπαίδευση	

	Βασικά θέματα και κειμενικά είδη	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Διατομεακές Δεξιότητες
		Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση	Οι μαθητές/-τριες
ΚΓΛ	Αποσπάσματα νόμων/ διεθνών	Να διαβάζουν αποσπάσματα από νόμους και διεθνείς συμβάσεις για να	Μπορούν να διαπραγματεύονται

	συμβάσεων	κατανοήσουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους σύμφωνα με το εθνικό και διεθνές δίκαιο, βελτιώνοντας την ικανότητά τους να ερμηνεύουν νομικά κείμενα.	συμφωνίες και να τηρούν κανόνες στην ομάδα και στην τάξη ή στο μαθητικό συμβούλιο.
	Έντυπα σχετικών υπηρεσιών	Να μελετούν έντυπα από σχετικές υπηρεσίες για να εξοικειωθούν με τις διαδικασίες και τις απαιτήσεις για την άσκηση δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, αναπτύσσοντας πρακτικές δεξιότητες στην κατανόηση και συμπλήρωση επίσημων εγγράφων.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να επιλέγουν από ένα εύρος ενδιαφέρουσων επιλογών και να αναλαμβάνουν την ευθύνη για τις αποφάσεις που έχουν λάβει.
	Κείμενα ιστοσελίδων ακαδημαϊκών σχολών, Υπουργείου Παιδείας	Να διαβάζουν κείμενα από ιστοσελίδες ακαδημαϊκών σχολών και του Υπουργείου Παιδείας για να ενημερώνονται σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις στον τομέα της εκπαίδευσης, βελτιώνοντας την ικανότητά τους να εντοπίζουν και να κατανοούν αξιόπιστες πηγές πληροφοριών.	
ΚΠΑ	Αποσπάσματα από αρχαία ελληνικά δράματα («Ειρήνη» του Αριστοφάνη, «Ικέτιδες» του Ευριπίδη) σε μετάφραση	Να ακούν αποσπάσματα από αρχαία ελληνικά δράματα για να εξοικειωθούν με τις θεματικές των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων όπως παρουσιάζονται στην αρχαία ελληνική λογοτεχνία, αναπτύσσοντας την ικανότητά τους να κατανοούν και να ερμηνεύουν λογοτεχνικά και ιστορικά κείμενα στα ελληνικά.	Μπορούν να δέχονται κριτική και να εξετάζουν τη δική τους θέση. Μπορούν να επικοινωνούν την κριτική κατάλληλα, με σαφήνεια και αξιοπρέπεια και να τη συνδυάζουν με εποικοδομητικές προτάσεις.
	Διάλεξη	Να ακούν διαλέξεις για να κατανοήσουν βαθύτερα τις έννοιες των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων μέσα από τις αναλύσεις ειδικών, βελτιώνοντας την ακουστική τους κατανόηση και την ικανότητά τους να ακολουθούν ακαδημαϊκούς λόγους στα ελληνικά.	
ΠΓΑ	Άρθρο	Να εκφράζουν την άποψή τους, τη θετική/αρνητική τους στάση, τον προβληματισμό/τις επιφυλάξεις/αντιρρήσεις τους, να αιτιολογούν την άποψή τους, να αναπτύσσουν επιχειρήματα, να προτείνουν λύσεις/τρόπους αντιμετώπισης ενός ζητήματος.	Μπορούν να επικοινωνούν με τεκμηριωμένο και στοχευμένο τρόπο, να εφαρμόζουν τους κανόνες της συνομιλίας και να αντιμετωπίζουν άμεσα τις συγκρούσεις.
	Περίληψη άρθρου		
ΠΠΑ	Μιλώ για τα σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα, τα ανθρώπινα δικαιώματα εθελοντικές οργανώσεις	Να συζητώ, να εκφράζουν την άποψή τους, να εκφράζουν θετική / αρνητική στάση, να διατυπώνουν τις επιφυλάξεις τους, να αξιολογούν, να προτείνουν λύσεις.	Είναι ικανοί και πρόθυμοι να οργανώνουν λογικά την εργασία τους. Είναι εξοικειωμένοι με διάφορες τεχνικές εργασίας και τις εφαρμόζουν κατάλληλα ανάλογα με την κατάσταση.
ΛΞΓ	- Ανθρώπινα Δικαιώματα, Κοινωνικά θέματα/προβλήματα, πολιτική - Ιδιωματικές εκφράσεις με τα ρήματα «είμαι» και «έχω» - Σύνθετα ρήματα: -θέτω, -μορφώνω		
ΓΡΜ	- Μετοχή ενεστώτα και παρακειμένου, ενεργητικής φωνής και παθητικής φωνής - Παθητική μετοχή με αναδιπλασιασμό		

3.1.4. Λογοτεχνία

3.1.4.A. Δεξιότητες

Ο γενικός σκοπός της Λογοτεχνίας θα πρέπει να είναι η πνευματική ανάπτυξη, η αισθητική, γλωσσική, συναισθηματική και ηθική καλλιέργεια των μαθητών. Κριτήριο επιλογής των κειμένων θα πρέπει να είναι η δυνατότητά τους να προκαλούν τη βιωματική εμπλοκή των μαθητών και να κινούν το ενδιαφέρον τους.

Η φύση του μαθήματος της Λογοτεχνίας υποδεικνύει διδακτική προσέγγιση που αντιμετωπίζει τη μάθηση ως ενεργητική, εποικοδομητική και συνεργατική διαδικασία. Η ερμηνεία του κειμένου και η μύηση στον κόσμο της λογοτεχνίας, γενικότερα, έχει, όπως και κάθε μορφή μάθησης, ανακαλυπτικό χαρακτήρα. Οι μαθητές/-τριες προσλαμβάνουν και ερμηνεύουν τα λογοτεχνικά κείμενα όχι ως μεμονωμένα άτομα, αποκομμένα από το κοινωνικό τους περιβάλλον, αλλά ως μέλη μιας ευρύτερης αναγνωστικής και ερμηνευτικής κοινότητας, που χαρακτηρίζεται από κάποιες κοινές κοινωνικές αναπαραστάσεις και ερμηνευτικές συμβάσεις. Επομένως, ο/η εκπαιδευτικός είναι αναγκαίο να προκαλεί και να διερευνά τις ανταποκρίσεις των μαθητών/-τριών, να αξιοποιεί τα βιώματά τους και να ενισχύει την αλληλεπίδραση μέσα στη σχολική τάξη. Μέσω διαλογικών και διαδραστικών μορφών διδασκαλίας αναδεικνύει τις διαφορετικές αναγνωστικές ταυτότητες των μαθητών/-τριών, όπως αυτές διαμορφώνονται από το κοινωνικο-πολιτισμικό τους περιβάλλον αλλά και από την ιδιοσυγκρασία τους, ενισχύει τη συμμετοχή τους στη μαθησιακή διαδικασία και καλλιεργεί την πνευματική, συναισθηματική και ηθική τους ανάπτυξη.

Οι συντεταγμένες του πλαισίου οργάνωσης της διδασκαλίας της Λογοτεχνίας περιλαμβάνουν:

- α) Την ανάγνωση και την ακρόαση
- β) Τη φιλιαναγνωσία
- γ) Την παιδαγωγική του Θεάτρου-Θεατρικές τεχνικές
- δ) Τη δημιουργική γραφή

Με αυτό το πλαίσιο, ζητούμενο είναι η διδασκαλία του λογοτεχνικού κειμένου να δημιουργήσει ευνοϊκό περιβάλλον μάθησης, μέσα στο οποίο θα ενθαρρύνονται οι διαφορετικές αναγνώσεις, θα διερευνώνται οι ποικίλες ερμηνευτικές εκδοχές και θα καλλιεργείται ο κριτικός στοχασμός, έτσι ώστε η ανάγνωση και μελέτη των λογοτεχνικών κειμένων να αποβαίνει αποτελεσματική, ενδιαφέρουσα και απολαυστική. Η ανάγνωση σε συνδυασμό με τη δημιουργική γραφή, τις θεατρικές τεχνικές/διακαλλιτεχνικές δράσεις και την καλλιέργεια της φιλιαναγνωσίας αποτελούν βασικούς πυλώνες του συνολικού

σχεδιασμού μάθησης και διδασκαλίας της λογοτεχνίας στον τρίτο κύκλο.

3.1.4.B. Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Θέμα 1: Πρόσωπο με πρόσωπο
<i>Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση</i>
▪ Να αναγνωρίζουν τα χαρακτηριστικά των δημοτικών τραγουδιών ▪ να εξοικειωθούν σταδιακά με τους εκφραστικούς και αφηγηματικούς τρόπους που αξιοποιούν οι λογοτέχνες. ▪ Να εντοπίζουν εκείνα τα σημεία των κειμένων που αποτυπώνουν το ιστορικό και κοινωνικό περιβάλλον της δράσης των ηρώων. ▪ Να εντοπίσουν την αλληλουχία των γεγονότων στα λογοτεχνικά κείμενα
Θέμα 2: Δημόσιος Βίος – Κοινωνία - Υπηρεσίες
<i>Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση</i>
▪ Να εντοπίσουν τα χαρακτηριστικά μιας (αυτό)βιογραφίας και των απομνημονευμάτων. ▪ Να εντοπίζουν και να σχολιάζουν συγκεκριμένες πληροφορίες στο κείμενο που τους βοηθούν να εμβαθύνουν σταδιακά στον εαυτό τους και τον κόσμο. ▪ Να ευαισθητοποιούνται ως αναπτυσσόμενοι άνθρωποι για τα επιτεύγματα και τα παθή του ανθρώπου μέσω της ενεργητικής ακρόασης και ανάγνωσης. ▪ Να εκφράζουν με δημιουργικό λόγο τις δικές τους ιδέες, σκέψεις, συναισθήματα και βιώματα.
Θέμα 3: Περιβάλλον και Οικολογία
<i>Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση</i>
▪ Να γνωρίσουν τον πλούτο της κρητικής λογοτεχνίας του 17^{ου} και 18^{ου} αιώνα ▪ Να διακρίνουν τις διαφορετικές γλωσσικές και υφολογικές επιλογές των συγγραφέων. ▪ Να εξοικειώνονται σταδιακά με τη γλώσσα των αφηγηματικών και ποιητικών κειμένων. ▪ Να έρθουν σε επαφή μέσω των διαφορετικών μορφών τέχνης με την πολιτισμική τους κληρονομιά αλλά και με διαφορετικούς πολιτισμούς και τις αξίες τους.
Θέμα 4: Εργασία
<i>Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση</i>
▪ Να αντιληφθούν τις έννοιες κλασικισμός και ρομαντισμός στη λογοτεχνία ▪ Να εντοπίσουν χαρακτηριστικά του ρομαντισμού σε έργα της Επτανησιακής Σχολής. ▪ Να εντοπίζουν μορφολογικά και θεματικά χαρακτηριστικά του λογοτεχνικού κειμένου και να προβληματίζονται για τον τρόπο με τον οποίο η λογοτεχνία αποδίδει τον κόσμο και την ανθρώπινη εμπειρία. ▪ Να αναπτύξουν την ικανότητα να διερευνούν ομοιότητες και διαφορές στο θέμα ή στον τρόπο έκφρασης ανάμεσα στα κείμενα μιας συστάδας.
Θέμα 5: Ελεύθερος χρόνος - ψυχαγωγία
<i>Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση</i>
▪ Να εξοικειωθούν με το λογοτεχνικό ρεύμα του συμβολισμού μέσα από έργα της Νέας Αθηναϊκής Σχολής.

- Να αναγνωρίζουν τα διαφορετικά λογοτεχνικά γένη και είδη.
- Να κατανοούν τους τρόπους οργάνωσης και να αντιλαμβάνονται τα δομικά στοιχεία του αφηγηματικού κειμένου (η έννοια του χρόνου, σκηνικό, πλοκή, χαρακτήρες) και τη συλλειτουργία τους.
- Να εξοικειωθούν με τα λογοτεχνικά μοτίβα και τα λογοτεχνικά σύμβολα.

Θέμα 6: Υγεία - Διατροφή

Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση

- Να έρθουν σε επαφή με την ποίηση του Κωνσταντίνου Καβάφη και τα χαρακτηριστικά της ποίησής του
- Να εντοπίζουν μορφολογικά και θεματικά χαρακτηριστικά του λογοτεχνικού κειμένου και να προβληματίζονται για τον τρόπο με τον οποίον η λογοτεχνία αποδίδει τον κόσμο και την ανθρώπινη εμπειρία.
- Να ασκούνται στην ανάγνωση και κατανόηση του εκτενούς αυτοτελούς λογοτεχνικού κειμένου ως ολότητας.
- Να καλλιεργούν την ενσυναίσθησή τους με το να μπαίνουν στη θέση των λογοτεχνικών χαρακτήρων και να ταυτίζονται μαζί τους ή να διαφοροποιούνται.

Θέμα 7: ΜΜΕ

Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση

- Να γνωρίσουν τον πλούτο της μεταπολεμικής ποίησης και να εξοικειωθούν με τον ιδιαίτερο τρόπο γραφής
- Να γνωρίσουν τους δύο Έλληνες νομπελίστες ποιητές Γ.Σεφέρη και Οδ.Ελύτη και τα χαρακτηριστικά της ποίησής τους
- Να ενισχύουν τη φαντασία και τις γλωσσικές τους δεξιότητες, έτσι ώστε μέσα σε κλίμα πειραματισμού, παιγνιώδους εξερεύνησης και ελευθερίας να μεταπλάθουν πρωτότυπα κείμενα που προσεγγίζονται στη σχολική τάξη.
- Να κατανοούν τη σχέση ανάμεσα στη λογοτεχνία, τη φύση και την κοινωνία βιώνοντας με ενσυναίσθηση τα κείμενα μέσα από τις ποικίλες αφηγηματικές φωνές.

Θέμα 8: Δικαιώματα και Υποχρεώσεις

Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση

- Να εξοικειωθούν με τα είδη του αρχαίου δράματος (τραγωδία – κωμωδία)
- Να έρθουν σε επαφή με βασικά στοιχεία θεατρικής τεχνικής και δραματοποίησης, όπως η χρήση των διαλόγων, η διαίρεση του κειμένου σε σκηνές, οι σκηνοθετικές οδηγίες.
- Να βιώνουν τη λογοτεχνική ατμόσφαιρα μέσα από την αξιοποίηση της δραματικής έκφρασης, των δραματικών τεχνικών και συμβάσεων
- Να υιοθετούν τρόπους και τεχνικές άλλων μορφών τέχνης (ζωγραφική, μουσική, θέατρο, κινηματογράφος, φωτογραφία, άλλα ψηφιακά και εικονικά περιβάλλοντα) για να προσεγγίσουν πολύπλευρα τα λογοτεχνικά κείμενα.
- Να παράγουν προφορικό, γραπτό και ψηφιακό σε σχέση με τα λογοτεχνικά κείμενα ή και τα άλλα καλλιτεχνικά έργα που προσεγγίζονται στη σχολική τάξη.

3.2. NMG

3.2.1. Γενικοί στόχοι και προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Βασικό σκοπό του μαθήματος αποτελεί η εξέλιξη δημοκρατικών πολιτών σε μια υγιή δημοκρατία με την προβολή της σημασίας της ανάπτυξης του εαυτού σε κάθε κοινωνική ομάδα και με εφόδια την κριτική σκέψη, τη δημιουργική φαντασία και τη λογική ανάλυση, ώστε μικρά ή μεγάλα γεγονότα της επικαιρότητας να ερμηνεύονται όχι μόνο πραγματολογικά ή ιδεολογικά αλλά και ουσιαστικά και επιστημονικά, και να κατανοούνται καλύτερα οι εξελίξεις. Τούτο επιτυγχάνεται με την κινητοποίηση των μαθητών και των μαθητριών κυρίως με δραστηριότητες βιωματικές, έτσι ώστε να αντιλαμβάνονται και να προσδιορίζουν τον εαυτό τους στην κοινωνική του διάσταση, να συνειδητοποιούν τους ρόλους που απορρέουν από την ένταξή τους στις διάφορες κοινωνικές ομάδες –από τις πρωτογενείς έως τις ευρύτερες– και τους τρόπους με τους οποίους εσωτερικεύουν τους ρόλους τους από τη θέση στην ομάδα που βρίσκονται κάθε φορά. Η διαδικασία αυτή οδηγεί σταδιακά στην καλλιέργεια της αυτογνωσίας και του αυτοέλεγχου, ώστε να γίνουν ενεργοί και δημιουργικοί δημοκρατικοί πολίτες.

Ως προς το επίπεδο εστίασης, το πεδίο ενδιαφέροντος διευρύνεται, καθώς τα υπό πραγμάτευση θέματα αφορούν τόσο το άμεσο, αλλά πολύ περισσότερο το ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον με τις πολλαπλές και ποικίλες όψεις του.

Πιο συγκεκριμένα, με το μάθημα επιδιώκεται οι μαθητές/-τριες να συνειδητοποιήσουν:

- ότι ο άνθρωπος είναι φύσει κοινωνικό ον, που συγκροτείται μέσα από τη συμμετοχή του σε διαφορετικής «βαρύτητας» κοινωνικές ομάδες
- ότι οι ομάδες νοηματοδοτούν την ταυτότητα και παρέχουν συλλογικούς πόρους στα μέλη τους
- ότι η συμμετοχή σε ομάδες συντελεί στη διαμόρφωση προσωπικού «κεφαλαίου», το οποίο το άτομο χρησιμοποιεί για να αποκτήσει μια θέση, ατομικά και συλλογικά, στις κοινωνικές στρωματώσεις
- ότι οι ρόλοι που τα άτομα επιτελούν εντός κάθε ομάδας συχνά δεν εναρμονίζονται μεταξύ τους, αλλά δυνητικά δημιουργούν εντάσεις που το άτομο καλείται να διαπραγματευθεί
- ότι κοινωνική και πολιτική εμπλοκή και δέσμευση σημαίνει διαμόρφωση πολιτικών στάσεων και αξιών που καθιστούν τον πολίτη ικανό και υπεύθυνο.

Στο πλαίσιο αυτό, οι μαθητές/-τριες θα κατανοήσουν ότι ο κόσμος στον οποίο ζουν είναι αποτέλεσμα μιας εξελικτικής πορείας των ανθρώπινων κοινωνιών· θα

αντιληφθούν τους ποικίλους παράγοντες (κοινωνικούς, πολιτικούς, οικονομικούς, πολιτισμικούς κ.λπ.) που διαμορφώνουν τα ιστορικά φαινόμενα· θα μάθουν να σέβονται τις ιδιαιτερότητες (θρησκευτικές και πολιτισμικές) όλων των λαών και θα αναπτύξουν θετική στάση απέναντι στη σπουδή του παρελθόντος ως παράγοντα απόκτησης αυτογνωσίας και κατανόησης της κοινωνίας. Απαραίτητη προϋπόθεση για τα παραπάνω αποτελεί η καλλιέργεια δεξιοτήτων, όπως η παρατήρηση, η σύγκριση, η ανάλυση και η σύνθεση, ο εντοπισμός κινήτρων, η κατανόηση της ιστορικότητας του παρελθόντος, η εξαγωγή συμπερασμάτων και η τεκμηρίωση. Παράλληλα, θα πρέπει να καλλιεργούνται αξίες όπως ο σεβασμός, η αλληλεγγύη, η ισότητα, η υπευθυνότητα, η ελευθερία και η αναίρεση στερεοτυπικών αντιλήψεων.

3.2.2. Αναλυτική Απεικόνιση του Προγράμματος Σπουδών για τη διδασκαλία του NMG

3.2.2.A.1^η Γυμνασίου

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	
<i>Οι μαθητές/-τριες να είναι σε θέση:</i>	
Θεματική ενότητα υποενότητες	 / Θεματική ενότητα HSK
1. Εγώ και οι άλλοι – ζώντας μαζί	
1.1.Ατομικό και ομαδικό, ανήκειν και να είσαι ξένος ▪ Να μπορούν να διαπραγματεύονται και να συμφωνούν για τις ευθύνες και να εμπλέκονται υπεύθυνα στην κοινότητα (π.χ. να σχεδιάζουν εργασίες και δραστηριότητες). ▪ Να αναγνωρίζουν τα σημεία επαφής για προβληματικές καταστάσεις (π.χ. οικογένεια, σχολείο, σεξουαλικότητα, παρενόχληση, βία, εθισμός, φτώχεια) και να μπορούν να τα συμβουλευτούν εάν είναι απαραίτητο. 1.2.Συνύπαρξη πλειοψηφίας και μειονότητας: Ρατσισμός, τρέχουσες συζητούσες και γεγονότα ▪ Να μπορούν να αναγνωρίζουν τις τρέχουσες μετακινήσεις πληθυσμών, να τις δομούν χωρικά και χρονικά και να εξηγούν τους λόγους της μετανάστευσης. Μετανάστευση προς την Ελβετία- οικονομικοί, κοινωνικοί, οικολογικοί και πολιτικοί λόγοι μετανάστευσης. ▪ Να μπορούν να περιγράφουν τις κοινωνικές ανισότητες, να εξηγούν τις αιτίες τους και να αξιολογούν τις συνθήκες διαβίωσης. ▪ Να αναγνωρίζουν τους παράγοντες που προωθούν τις διακρίσεις και τις επιθέσεις και να προβληματίζονται για τη δική τους συμπεριφορά (Κλισέ, προκαταλήψεις, εξάρτηση, επιθέσεις) ▪ Να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τις διακρίσεις στις καθημερινές δράσεις ή στα διάφορα κοινωνικά περιβάλλοντα και να συζητούν τους αντίστοιχους	

κανόνες (π.χ. ευκαιρίες, πρόσβαση, αποκλεισμός, χρήση της γλώσσας, διακρίσεις, χειραφέτηση, δικαιώματα, συμφέροντα, ανάγκες)

1.3.Πρότυπα και είδωλα: από τον αθλητισμό, την επιστήμη, πολιτισμό και την Ιστορία.

- Να μπορούν να αναλύσουν την επίδραση των προτύπων και των ειδώλων στην ατομική συμπεριφορά, την πορεία ζωής και τις κοινωνικές εξελίξεις.
- Να μπορούν να περιγράφουν τα μέτρα για την προώθηση μιας υγιούς και αναστοχαστικής προσέγγισης των προτύπων και των ειδώλων.

1.4.Σχέσεις με το ίδιο και το αντίθετο φύλο

- Να μπορούν να διατυπώνουν και να συζητούν με σεβασμό τις εμπειρίες και τις προσδοκίες σε σχέση με το φύλο και τους αντίστοιχους ρόλους στην ομάδα (π.χ. ανάγκες, επικοινωνία, ισότητα).
- Να προβληματίζονται για τις δικές τους προσδοκίες και απαιτήσεις στο περιβάλλον τους σε σχέση με τις σχέσεις, τις φιλίες, τη συμβίωση και το γάμο (Φιλία, εταιρική σχέση, γάμος)

1.5.Ανθρώπινα δικαιώματα

- Να μπορούν να κατονομάσουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των ατόμων στην κοινωνία (υποχρεωτική εκπαίδευση, δικαιώματα των παιδιών)
- Να γνωρίζουν τα δικαιώματά τους όσον αφορά στη σεξουαλικότητα και να σέβονται τα δικαιώματα των άλλων (αυτοδιάθεση, ηλικία συναίνεσης, σεξουαλικός προσανατολισμός, προστασία από εξαρτήσεις και από επίθεση)

2. Οικογένεια

2.1.Ρόλοι των μελών της οικογένειας: αλλαγή με την πάροδο του χρόνου, πολιτιστικές και πολιτισμικές διαφορές

- Να μπορούν να αναλύουν τις αναπαραστάσεις των ρόλων των ανδρών και των γυναικών καθώς και τη σεξουαλικότητα στα μέσα ενημέρωσης όσον αφορά τα ιδανικά ομορφιάς και τις προσδοκίες ρόλων και να εξετάζουν κριτικά τις διακρίσεις με βάση το φύλο ή τον σεξουαλικό προσανατολισμό.

2.2.Η (δική μου) κατανόηση των ρόλων

- Να μπορούν να διαμορφώσουν και να συζητούν με σεβασμό εμπειρίες και προσδοκίες σχετικά με το φύλο και τους ρόλους στην ομάδα (π.χ. ανάγκες, επικοινωνία, ίσα δικαιώματα).

2.3.Λειτουργίες και μορφές της οικογένειας ανάλογα με την και τον πολιτισμό

- Να μπορούν να εξηγήσουν τις βασικές λειτουργίες της οικογένειας, όπως κοινωνικοποίηση, υποστήριξη, συναισθηματική σύνδεση και οικονομική ασφάλεια.
- Να μπορούν να εξετάζουν τους πολιτιστικούς, κοινωνικούς και οικονομικούς παράγοντες που επηρεάζουν τις δομές και τις λειτουργίες της οικογένειας.

2.4.Οι δικές μου αξίες- ηθική

- Να μπορούν να προβληματίζονται σχετικά με το νόημα και τα οφέλη των κοινωνικών και ατομικών αξιών και κανόνων και να διαπραγματεύονται τους κανόνες ανάλογα. (Αξίες, νόρμες, κανόνες, νομιμότητα)

▪ Να μπορούν να χρησιμοποιούν υποδειγματικά παραδείγματα για να κατανοήσουν πώς αλλάζουν οι αξίες και οι κανόνες στο περιβάλλον τους ή στην κοινωνία (αλλαγές σε αξίες, αυθεντίες, αιτίες, γενιές, εποχές)
3. Παιχνίδι και ελεύθερος χρόνος
3.1.Αναψυχή και ξεκούραση ▪ Να μαθαίνουν να δίνουν προσοχή στα συναισθήματα και τις ανάγκες τους, να αναγνωρίζουν τις εντάσεις και να τις υπομένουν όπου χρειάζεται. 3.2.Δραστηριότητες αναψυχής- Συναντήσεις νέων, νεανικές κουλτούρες (μουσική, γλώσσα)- ομάδα συνομηλίκων- σύλλογοι ▪ Να μπορούν να διαπραγματεύονται και να συμφωνούν σχετικά με τις ευθύνες και να δεσμεύονται υπεύθυνα στην κοινότητα (π.χ. προγραμματισμός εργασιών, δραστηριοτήτων). ▪ Να αναγνωρίζουν μορφές συζήτησης και κανόνες επικοινωνίας (π.χ. ανταπόκριση στους άλλους, ανατροφοδότηση, μη λεκτική επικοινωνία) και να μπορούν να τις εφαρμόζουν. Συζήτηση, παιχνίδι ρόλων, συζήτηση- κανόνες επικοινωνίας. 3.3.Ενασχόληση με τα ψηφιακά και άλλα μέσα ▪ Να μπορούν να εφαρμόζουν γνώσεις από διάφορα μαθήματα (π.χ. πληροφορική, κοινωνικές σπουδές, ηθική) για να κατανοήσουν το περιεχόμενο των μέσων ενημέρωσης και τις επιπτώσεις του. ▪ Να μπορούν να εντοπίζουν κινδύνους, όπως ο διαδικτυακός εκφοβισμός, ψευδείς ειδήσεις και παραβιάσεις προστασίας δεδομένων, και να αναπτύσσουν στρατηγικές για την αποφυγή τους. 3.4.Διαφήμιση ▪ Να μπορούν να εφαρμόζουν γνώσεις από διάφορα μαθήματα (π.χ. οικονομικά, ψυχολογία, τέχνη) για να κατανοούν και να αναλύουν τη διαφήμιση. ▪ Να μπορούν να αναγνωρίζουν πότε η διαφήμιση προσπαθεί να προκαλέσει ή να χειραγωγήσει ασυνείδητες ανάγκες.
4. Κατοικία, συνοικία και πόλη
4.1.Στέγαση και αρχιτεκτονικά στυλ- ιστορικές προτάσεις ▪ Να μπορούν να επεξεργαστούν την τεχνική βάση για τις διαδικασίες χωροταξικού σχεδιασμού (π.χ. σχεδιασμός οικισμών, αναδασμός), να κατονομάζουν διαφορετικές θέσεις και να διαμορφώνουν τη δική τους γνώμη. Χωροταξικός σχεδιασμός, αστική εξάπλωση, προστασία του τοπίου, βιώσιμη χωρική ανάπτυξη ▪ Να είναι σε θέση να αξιολογούν την επίδραση των ιστορικών γεγονότων και των κοινωνικών αλλαγών στον τρόπο δόμησης και στις μορφές κατοικίας. 4.2.Αρχιτεκτονικοί ρυθμοί αρχαίων ελληνικών ναών - Βυζαντινοί ρυθμοί εκκλησιών ▪ Να μπορούν να αναλύουν κτίρια και μορφές κατοικίας όσον αφορά τα αρχιτεκτονικά τους χαρακτηριστικά.

▪ Να είναι σε θέση να συζητούν τα ηθικά και κοινωνικά ζητήματα που σχετίζονται με τη στέγαση και την αρχιτεκτονική, όπως τη βιωσιμότητα, την προστασία των μνημείων και την κοινωνική δικαιοσύνη.
5. Εορτασμοί, έθιμα και μόδες
5.1.Κουλτούρα και εξωστρέφεια, πάρτυ ▪ Να μπορούν να συνειδητοποιήσουν και να συγκρίνουν τις δικές τους εκτιμήσεις και στάσεις απέναντι στον τρόπο ζωής και απέναντι σε πληθυσμιακές ομάδες σε απομακρυσμένες περιοχές του κόσμου, κι έτσι να αναπτύσσουν ιδέες σχετικά με την αντιμετώπιση πιθανών στερεοτύπων και προκαταλήψεων. ▪ Να μπορούν να εξηγούν τον ρόλο της μουσικής, της μόδας και των μέσων ενημέρωσης στη διαμόρφωση και την ανάπτυξη της κουλτούρας των πάρτι. 5.2.Μόδα και τελετουργίες σε ιστορικές αλλαγές ▪ Να μπορούν να αναπτύσσουν βασικές γνώσεις σχετικά με έθιμα (π.χ. νηστεία, ένδυση) και επιλεγμένες τελετουργίες κατά τη διάρκεια της ζωής (π.χ. τελετουργίες γέννησης, γάμου, κηδείας) και να τις αντιστοιχίζουν στις αντίστοιχες θρησκείες.
6. Υγεία και φαγητό
6.1.Διατροφή ιστορία- διαφορετικές διατροφικές κουλτούρες ανάλογα με τον πολίτη, την και το περιβάλλον ▪ Να μπορούν να συνδυάζουν επιστημονικές, κοινωνικές και ιστορικές προοπτικές για τη διατροφή. ▪ Να είναι σε θέση να αναπτύσσουν την ικανότητα αυτοαναστοχασμού των δικών τους διατροφικών συνηθειών 6.2.Αθλητισμός και τα όριά του ▪ Να μπορούν να χρησιμοποιούν το δικό τους σώμα καθώς και λειτουργικά και δομικά μοντέλα για να αναλύουν την αλληλεπίδραση μεταξύ της δομής και της λειτουργίας του μυοσκελετικού συστήματος. 6.3.Εθισμός, ντόπινγκ ▪ Να μπορούν να συζητούν τις νομικές και ηθικές πτυχές του ντόπινγκ και να εξηγούν τον ρόλο των αθλητικών οργανισμών και των οργανισμών καταπολέμησης του ντόπινγκ. ▪ Να μπορούν να προβληματίζονται σχετικά με τις ηθικές επιπτώσεις του εθισμού και του ντόπινγκ και να συζητούν για την προσωπική και κοινωνική ευθύνη. ▪ Να μπορούν να κατανοούν τους βασικούς τρόπους δράσης των φαρμάκων (π.χ. χωρίς αποτέλεσμα χωρίς παρενέργεια), και να τα διαφοροποιούν μεταξύ τους (π.χ. σε σύγκριση με ένα εικονικό φάρμακο)
7. Γεωγραφία
7.1.Γεωγραφικά χαρακτηριστικά των περιοχών της χώρας καταγωγής

- Να είναι σε θέση να χαρακτηρίζουν γεωγραφικά τη θέση επιλεγμένων τόπων χρησιμοποιώντας χωρικά χαρακτηριστικά (π.χ. δίπλα στη θάλασσα, στους πρόποδες των Άλπεων, σε ξηρές περιοχές).
- Να είναι σε θέση να περιγράφουν τις χωρικές αλλαγές που σημειώθηκαν ως αποτέλεσμα διαρθρωτικών αλλαγών (π.χ. γεωργία - βιομηχανία - υπηρεσίες). Μετατροπή και αναβάθμιση των πρώην βιομηχανικών κέντρων- ο ρόλος των μέσων επικοινωνίας.

7.2.Πώς η γεωγραφία διαμορφώνει την ιστορία

- Να μπορούν να χρησιμοποιούν πληροφορίες σχετικά με τρέχοντα γεγονότα (π.χ. φυσικά γεγονότα, συγκρούσεις μεταξύ πληθυσμιακών ομάδων) για να βρίσκουν χωρικές αναφορές σε υλικό προσανατολισμού και να κατηγοριοποιούν πληροφορίες σχετικά με χωρικές καταστάσεις.
- Να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν την κοινωνική σημασία των γεωγραφικών και χωροταξικών θεμάτων στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, να τα αξιολογούν και να τα συζητούν.

8. Φύση και τεχνολογία

8.1.Οικολογία, κίνδυνος και προστασία του περιβάλλοντος (συμπεριλαμβανομένου της ανακύκλωσης και της διάθεσης των αποβλήτων)

- Να είναι σε θέση να υιοθετούν διαφορετικές οπτικές γωνίες σχετικά με την επίδραση του ανθρώπου στα οικοσυστήματα και να εξετάζουν τις μακροπρόθεσμες συνέπειες (π.χ. εντατική καλλιέργεια). Αξιοποίηση / διατήρηση της φύσης.
- Να είναι σε θέση να αναπτύσσουν και να αιτιολογούν τις δικές τους ιδέες και οράματα για μια υπεύθυνη προσέγγιση της φύσης.

8.2.Τρέχουσες συζητήσεις στην επιστήμη (δοκιμές σε ζώα, γενετική έρευνα. κ.λπ.)

- Να μπορούν να περιγράφουν τα αίτια και τα αποτελέσματα των μεταλλάξεων και να τα χρησιμοποιούν για να εξηγούν τις αλλαγές στα χαρακτηριστικά. Μεταλλάξεις, γενετική τροποποίηση, γενετικά τροποποιημένοι οργανισμοί.
- Να μπορούν να συναγάγουν την αρχή της γενετικής μηχανικής από τη βασική κατανόηση της μοριακής γενετικής.

8.3.Ψηφιακά παιχνίδια και συσκευές επικοινωνίας

- Να μπορούν να εξηγούν τη σημασία της ασφάλειας και της προστασίας των δεδομένων κατά τη χρήση ψηφιακών παιχνιδιών και συσκευών επικοινωνίας.
- Να μπορούν να προβληματίζονται σχετικά με την επίδραση αυτών των τεχνολογιών στη διαπροσωπική επικοινωνία και τις κοινωνικές αλληλεπιδράσεις.

9. Λογοτεχνία και τέχνη

9.1.Παραδείγματα λογοτεχνίας από την κλασική και τη σύγχρονη περίοδο (ταινίες, Καλές τέχνες, μουσική και άλλες μορφές τέχνης)

9.2.Εμπορευματοποίηση και πολιτικοποίηση της τέχνης

- Να μπορούν να αναλύουν την αλληλεπίδραση μεταξύ της καλλιτεχνικής ελευθερίας και των εμπορικών και πολιτικών επιρροών.
- Να μπορούν να προβληματίζονται σχετικά με την ευθύνη των καλλιτεχνών, των καλλιτεχνικών διαμεσολαβητών και των καταναλωτών.

10. Παρελθόν και ιστορία

10.1. Η βιογραφία μου

- Να μπορούν να εξηγούν πώς η ιστορία έχει επηρεάσει τη ζωή των ανθρώπων και ποια οφέλη προκύπτουν από τη μελέτη της ιστορίας.
- Να μπορούν να βρίσκουν πηγές για την ιστορία της δικής τους ζωής και να τις ενσωματώνουν σε μια αφήγηση. Βιογραφία: φωτογραφίες, αντικείμενα, έγγραφα

10.2. Τρέχουσες κοινωνικές και πολιτικές εξελίξεις στην Ελλάδα

- Να εξερευνούν τη θρησκευτική ζωή και τις θρησκευτικές κοινότητες στην τοπική περιοχή (π.χ. συναντήσεις, επισκέψεις, έρευνα, συνεντεύξεις).
- Να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν και να βλέπουν από διαφορετικές οπτικές γωνίες τις τάσεις οικειοποίησης των θρησκευτικών και ιδεολογικών ομάδων, σε θρησκευτικά και ηθικά ζητήματα. Αυτονομία, χειραγώγηση, εξάρτηση, περιθωριοποίηση, κυρίαρχο ρεύμα.

10.3. Θρησκείες και κοσμοθεωρίες

- Να μπορούν να συγκρίνουν τις γιορτές διαφορετικών θρησκειών (π.χ. έθιμα, σύμβολα, ιστορίες, θρησκευτικό περιεχόμενο και νόημα, κοινωνική λειτουργία, κοινωνική σημασία).
- Να σέβονται τη σημασία των εορταστικών περιόδων για τις θρησκευτικές κοινότητες, τις πολιτιστικές μειονότητες και την κοινωνία.
- Να μπορούν να εξηγούν επιλεγμένες εντολές και κανόνες διαφορετικών θρησκειών και να αναγνωρίζουν και να σέβονται τις αντίστοιχες ερμηνείες, έθιμα και συμπεριφορές στην καθημερινή ζωή (π.χ. διατροφή, ένδυση, περίοδοι ανάπαυσης).
- Να μπορούν να γνωρίσουν μέλη διαφορετικών θρησκειών και κοσμοθεωριών και να σέβονται τον τρόπο με τον οποίο ενσωματώνουν τις παραδόσεις στον τρόπο ζωής τους (π.χ. τελετουργίες στην οικογένεια, στην κοινότητα).

10.4. Πολιτική παιδεία

- Να μπορούν να εξηγούν πώς προέκυψε η δημοκρατία, πώς αναπτύχθηκε και πώς διαφέρει από άλλες μορφές διακυβέρνησης.
- Να μπορούν να κατανοήσουν τις πολιτικές διαδικασίες χρησιμοποιώντας ένα τρέχον παράδειγμα.
- Να κατανοούν τη δημοκρατία, τη λαϊκή κυριαρχία, τον περιορισμό της εξουσίας, τα πολιτικά δικαιώματα.
- Να μπορούν να αναγνωρίζουν και να αξιολογούν τη σημασία των δικαιωμάτων των παιδιών και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για τη δική τους καθημερινή ζωή και τη σχολική κοινότητα.

11. Ο κόσμος της εργασίας και της εκπαίδευσης

11.1. Επιλογή σταδιοδρομίας

- Να μπορούν να διακρίνουν μεταξύ διαφορετικών μορφών εργασίας (π.χ. αμειβόμενη εργασία, οικιακή εργασία, εργασία φροντίδας και οικογενειακή εργασία, εθελοντική εργασία).
- Να μπορούν να συγκεντρώνουν πληροφορίες σχετικά με την απόδοση προσωπικής και κοινωνικής αξίας στην εργασία (π.χ. έρευνες, βιβλιογραφία, μέσα ενημέρωσης) και να συζητούν ομοιότητες και διαφορές (π.χ. ευθύνη, αξιοπιστία, αίσθηση καθήκοντος και φροντίδας στην εργασία- προσωπικό νόημα και κοινωνική αναγνώριση της εργασίας, οικονομική σημασία).

11.2. Επάγγελμα και ταυτότητα- αξιοποίηση των δικών σας γλωσσικών και διαπολιτισμικών δεξιοτήτων- ειδικά θέματα φύλου.

- Να μπορούν να προβληματίζονται σχετικά με τις οικογενειακές, τις έμφυλες, κοινωνικές και πολιτισμικές επιρροές σε συνάρτηση με τις επιλογές σταδιοδρομίας και τις μορφές εργασίας (π.χ. ιδέες για τα τυπικά για το φύλο επαγγέλματα, ιδέες για τις οικιακές και οικογενειακές εργασίες, προθυμία για εθελοντισμό).

11.3. Οικονομία: διάφοροι τομείς, ιστορική εξέλιξη, ανεργία, συνδικάτα

- Να μπορούν να συγκεκριμενοποιούν έναν απλό οικονομικό κύκλο χρησιμοποιώντας ένα παράδειγμα (π.χ. αγροτικό κατάστημα, παντοπωλείο) και να περιγράφουν την αλληλεπίδραση των φορέων στις αγορές. (Απλός οικονομικός κύκλος)
- Να μπορούν να περιγράφουν μορφές συναλλαγών πληρωμών και να πληροφορούνται για τους συμβατικούς όρους (π.χ. πληρωμή με μετρητά, τραπεζικό έμβασμα, ηλεκτρονικές αγορές, πιστωτική κάρτα, μικρό δάνειο, χρηματοδοτική μίσθωση). Μορφές συναλλαγών πληρωμών

HSK GRIECHISCH PLANUNGSVORLAGE (1)

Name der Lehrperson: Eleni Kapouraki	Stufe/Klasse: 1.Zyklus (Kindergarten)	Uhrzeit: 1 Stunde
Sache/Thema der Lektion:	Geometrische Formen	
	Es geht bei dem Thema im Kern um das Erlernen von Formen und möglicherweise auch um Kunst im Allgemeinen. Dabei geht es darum, wie Kinder verschiedene Formen erkennen, benennen und kreativ verwenden können. Wie Kunstwerke von berühmten Malern betrachtet und analysiert werden können, um das Verständnis für Formen und ihre Verwendung in der Kunst zu vertiefen. In Bezug auf sprachliches Lernen umfasst das Thema verschiedene Aspekte: Das Erlernen von Vokabular im Zusammenhang mit Formen und Kunst (z. B. die Namen verschiedener Formen, Farben usw.), die Entwicklung von sprachlichen Fähigkeiten wie Zuhören, Sprechen und Ausdrücken von Gedanken und Ideen im Zusammenhang mit Kunst und Formen, und die Förderung von sprachlicher Interaktion durch Gruppenarbeit, Diskussionen über Kunstwerke und die gemeinsame Erstellung von Kunstwerken. Durch die Betrachtung von Kunstwerken berühmter Maler erhalten die Kinder Einblicke in verschiedene Kulturen, Kunststile und künstlerische Ausdrucksformen. Dies fördert ihr Verständnis für die Vielfalt der Welt und trägt zur interkulturellen Sensibilität bei.	
Lehrziele der Lehrperson:	✓ Optimale Vermittlung vom Fachwissen ✓ Optimierung des Zeitmanagements ✓ Optimierung der Arbeitsatmosphäre	
Fachliche Lernziele für Schüler/-innen:		
Basale Lernziele (alle können erreichen)	✓ SuS können geometrische Begriffe erkennen (1) ✓ SuS können zwischen Formen zu unterscheiden (2) ✓ SuS machen sich mit der Terminologie vertraut (3)	
Erweiterte Lernziele (einige können erreichen)	✓ SuS können die Formen in anderen Objekten zu erkennen (1)	
Überfachliche Lernziele: Für die Formulierung die Tätigkeitswörter Verben verwenden		
Personale Lernziele	✓ Die Lernenden sind fähig und bereit, sich selbst bewusst wahrzunehmen, zu kennen und zu bewerten. Dies beinhaltet die Kenntnis persönlicher Stärken und Schwächen (1) ✓ Die Lernenden sind fähig und bereit, aus einer Vielfalt von interessanten Möglichkeiten auszuwählen und übernehmen für einmal gefällte Entscheide die Verantwortung (2)	
Soziale Lernziele	✓ SuS sind fähig und bereit, sich verständlich auszudrücken und andere zu verstehen. (1) ✓ SuS sind fähig und bereit, mit andern Lernenden Kontakt aufzunehmen und mit ihnen zusammenzuarbeiten (2) ✓ SuS sind fähig und bereit, sich in einer Gruppe oder Klasse zu integrieren, ohne sich selber aufzugeben oder andere zu dominieren (3)	
Methodische Lernziele	✓ Die Lernenden sind fähig und bereit, Aufgaben in ihrer ganzen Komplexität zu erkennen, zu analysieren und Lösungsmöglichkeiten zu entwickeln (1) ✓ Die Lernenden sind fähig und bereit, ihre Arbeit sinnvoll zu organisieren. Sie kennen verschiedene Arbeitstechniken und wenden diese situationsgerecht an (2)	

Bei der Planung zu Berücksichtigende pädagogisch-didaktische Prinzipien - Heterogenität als Normalität - Lebensweltorientierung	Bei der Planung zu berücksichtigende Qualitätsdimensionen: - Multikulturelle Orientierung - Gemeinschaftsorientierung	Bei der Planung zu berücksichtigende Qualitätsaspekte: - Haltung/Können der LP - Strategien, Methoden und Werkzeuge - Aktivitäten der SuS - Lerninhalte - Lernatmosphäre
---	---	---

Dauer	WOZU, WARUM: (<i>Mehrsprachigkeit- und multikulturelle Orientierung</i>)		WAS: Sachorientierung Organisieren, Informieren, Aktivieren	WIE: Prozessorientierung Lernprozesse begleiten:	WAS: Sachorientierung WIE: Prozessorientierung, Individuums und Gemeinschaftsorientierung) Lerntätigkeiten/Sozialformen für Klasse, Gruppen/Schüler/innen:	WOMIT Hilfsmittel aller Art:
5'	EINSTIEGSPHASE	Begrüßung		LP begrüßt und erklärt das Programm und Ziele	SuS hören neugierig zu	
5'		Einführung ins Thema: Geometrische Formen Kursmaterialien gezeigt	Basales Lernziel 1: Einführung in den Begriffe/Wörter zu geometrischen Formen (Dreieck, Quadrat, Kreis)	LP führt ein, aktiviert das Vorwissen und erklärt die Formen. Dann fragt: <i>-Können Sie einen Kreis in der Klasse finden?</i> (usw)	Soziale Kompetenz 1: Kommunikationsfähigkeit SuS setzen sich im Kreis und beobachten die Formen und dann sich ausdrücken – formulieren konkrete Inhalte.	Beamer Holzformen
5'	AUFBAU- UND ERARBEITUNGSPHASE	Beobachtung und kritisches Denken	Basales Lernziel 3: Der neue Unterrichtsstoff wird durch Übung gefestigt	LP bestärken die Lernenden darin, eigene Wege zu gehen. In Plenum testet LP spielerisch einige Schüler, um zu sehen, ob sie sich an die Formen erinnern und diese deutlich aussprechen können. Dies geschieht im Plenum und die Schüler werden paarweise getestet.	Personale Kompetenz 1: Selbstvertrauen Ein Schüler stellt sich vor die 3 Formen, er schließt die Augen und ein zweiter Schüler nimmt eine der 3 Formen heraus. Dann öffnet der erste Schüler die Augen und versucht zu erkennen, welche Form fehlt, und versucht sie zu benennen.	Kleine farbige Holzformen
10'		Heterogenität als Normalität: Wahrnehmung der Vielfalt	Erweitertes Lernziel 1 SuS erkennen die Formen in anderen Objekten (Bilder)	LP zeigt den SuS Gemälde von berühmten Malern (Kandinsky, Klee, Modrian)	Personale Kompetenz 2: Entscheidungsfähigkeit SuS nehmen sich Zeit, um die Gemälde zu betrachten.	Computer, Beamer, Power Point

				LP fragt die Schüler, ob sie in diesen Bildern irgendeine Form erkennen können.	SuS können Sie die Formen in den Gemälden erkennen	
15'		Kognitiv Entwicklung durch Kreativität	Basales Lernziel 2 SuS können den neuen Lernstoff sortieren und kombinieren.	LP teilen die Schüler in 3er-Gruppen ein. Jede Gruppe versammelt sich um einen Tisch. Auf dem Tisch liegen verschiedene Formen, Farben und Größen von Karton.	<u>Soziale Kompetenz 2 & 3:</u> Team- und Kooperationsfähigkeit Integrationsfähigkeit SuS haben die verschiedenen Formen, einen weißen Karton im Format A3 und Kleber erhalten	Arbeitsblatt A3 Papierkleber CD / Laptop
				Er bittet die Schüler, ihr eigenes Bild auf A3 zu machen und dabei die Formen zu verwenden. LP geht von Gruppe zu Gruppe und hört zu, wie die Schüler die Formen untereinander benennen. Gleichzeitig legt LP klassische Musik auf, damit sich die Schüler konzentrieren können. Der Arbeitsplatz ist für das Lernen optimal eingerichtet, bzw nach ergonomischen Grundsätzen eingerichtet	<u>Methodische Kompetenz 1:</u> Problemlösefähigkeit SuS werden gebeten, ihre eigenen Bilder zu machen, die von den Gemälden, die sie gesehen hatten, inspiriert sind. Sie sollen die Formen nach ihrer Fantasie kombinieren, um ihr eigenes Bild zu schaffen. <u>Methodische Kompetenz 2</u> Fähigkeit zur Arbeitsorganisation und zur gezielten Anwendung von Arbeitstechniken Sie kleben die Formen auf das A3.	Eigene Bilder
5'	ABSCHUSSPHASE	Fremdbeurteilung und Feedback zu den überfachlichen Lernzielen	Überprüfung der fachlichen Kompetenzen/Lernziele Die Beurteilung erfolgt in mündlicher Form.	LP fragt die SuS, ihre Bilder zu zeigen und im Plenum diskutieren, was sie jetzt anders formen würden	<u>Soziale kompetenz 4:</u> Fähigkeit im Umgang mit Transkulturalität Im Plenum: SuS im Kreis, hören einander zu, diskutieren & etwaige korrigieren. Die unterschiedlichen Meinungen werden respektiert.	Erfahrungen und Erlebnisse

Kompetenzorientierte Beurteilung im HSK-Unterricht
Zuordnung Unterrichtsbeispiel – Rahmenlehrplan HSK

(RLP: HSK Rahmenlehrplan)

Thema (RLP Seite 31-34)	Geometrische Formen
Zyklus (RLP Seite 20-21)	Zyklus 1
Leitideen (RLP Seite 7+8)	✓ Der Unterricht unterstützt die Kinder und Jugendlichen im Umgang mit verschiedenen Identitätsentwürfen, die sich aus unterschiedlichen Zugehörigkeiten, Kulturen, Traditionen und Geschichten ergeben. ✓ Der Unterricht geht von den Erfahrungen und Interessen der Kinder und Jugendlichen aus und weckt neue Interessen. Er verschafft ihnen nach Möglichkeit direkten Kontakt zum Lerngegenstand und verbindet ihr Lernen mit eigenem Sprachhandeln, dies unter anderem durch die Nutzung elektronischer oder anderer Medien im Unterricht
Kompetenzen	✓ Kommunikation ✓ Zusammenarbeit ✓ Gruppenintegration ✓ Problemlösung ✓ Arbeitsorganisation ✓ Selbstwahrnehmung und Selbstbewertung
Sprache (RLP Seite 12-14)	Hören ✓ Die Schülerinnen und Schüler können Hörmaterialien wichtige Informationen entnehmen (Die Lehrerin zeigt ihnen die Formen und benennt sie). ✓ Die Schülerinnen und Schüler können Gesprächen folgen und ihre Aufmerksamkeit zeigen (die Schüler diskutieren ihre Bilder und geben ihre Meinung ab). ✓ Die Schülerinnen und Schüler können dem Gesprochenen Informationen entnehmen. Sprechen ✓ Die Schülerinnen und Schüler können ihre Sprechmotorik, Artikulation und Stimmführung angemessen nutzen. Sie können ihren produktiven Wortschatz und ihre Satzmuster aktivieren, um angemessen flüssig zu sprechen; zunehmend auch in der Standardvariante ihrer Herkunftssprache. ✓ Die Schülerinnen und Schüler können sich in monologischen Situationen, angemessen und verständlich ausdrücken (Die Kinder beschreiben das Bild, das sie mit den Formen, die ich

	ihnen gegeben habe, gemacht haben, und besprechen es mit ihren Mitschülern).
NMG (RLP Seite 16-19)	NMG 8: Raumnutzung Mensch – Raum ✓ Die Schüler können Veränderungen in der eigenen Umgebung über einen längeren Zeitraum beobachten und dokumentieren ✓ Sie können die Position und Richtung von Objekten in ihrem eigenen Erfahrungsraum beschreiben und Orientierungsmuster auf der Grundlage geometrischer Formen anwenden ✓ Die Schüler können sich auf dem Gelände des Kindergartens bewegen und die Wege, die sie zurückgelegt haben, mit Bezug auf die geometrischen Formen beschreiben. NMG 6 ✓ Die Schülerinnen und Schüler können über die individuelle und gesellschaftliche Bedeutung von Arbeit nachdenken. (Kinder arbeiten in kleinen Gruppen zusammen, um ihr Projekt zu erstellen) RZG 4 ✓ Die Schülerinnen und Schüler können <u>geometrische</u> Formkarten erkennen, bewerten und sich im Raum orientieren
verwendete Methoden	✓ Aktivierung des Vorwissens und Erklärung ✓ Frage-Antwort-Methode ✓ Beobachtung und Ausdruck ✓ Spiel- und Interaktionsmethoden ✓ Betrachtung von Kunstwerken ✓ Gruppenarbeit ✓ Individuelle kreative Arbeit ✓ Reflexion und Diskussion im Plenum
Verwendete Strategien	Aktivierung des Vorwissens Die Lehrperson beginnt mit der Aktivierung des Vorwissens der Schülerinnen und Schüler über Formen, um eine Grundlage für das neue Lernen zu schaffen. Interaktive Lehrmethoden Die LP verwendet interaktive Methoden wie Fragen, Spiele und Gruppenaktivitäten, um das aktive Engagement der Schülerinnen und Schüler sicherzustellen und ihre Beteiligung am Lernprozess zu fördern. Kontextualisierung Die LP zeigt den Schülerinnen und Schülern Gemälde berühmter Maler, um die abstrakten Konzepte der Formen in einen realen Kontext zu setzen und die ästhetische Wahrnehmung zu fördern. Differenzierung Die Schülerinnen und Schüler werden in Gruppen eingeteilt, um unterschiedlichen Bedürfnissen und Lernstilen gerecht zu werden. Dies

	ermöglicht es der Lehrperson, den Unterricht entsprechend anzupassen und auf die individuellen Fähigkeiten und Interessen der Schülerinnen und Schüler einzugehen. Förderung von Kreativität und Selbstausdruck Die Schülerinnen und Schüler werden ermutigt, ihre eigenen Bilder zu gestalten und dabei ihre Fantasie und Kreativität einzubringen. Dies unterstützt die Entwicklung ihres individuellen Ausdrucks und ihrer kreativen Fähigkeiten. Feedback und Reflexion Die LP bietet den Schülerinnen und Schülern Feedback zu ihren Arbeiten und fördert eine Reflexion darüber, was sie anders machen würden. Dies unterstützt die Selbstreflexion und fördert das kontinuierliche Lernen und Verbessern. Multisensorisches Lernen Die LP integriert klassische Musik, um die Konzentration der Schülerinnen und Schüler zu fördern und eine stimulierende Lernumgebung zu schaffen, die verschiedene Sinne anspricht.
Beurteilung des Lernprozesses (RLP Seite 9+10)	Formative Beurteilung ✓ Beobachtung: Die Lehrperson kann die Kinder während des gesamten Unterrichts beobachten, um ihr Verhalten, ihre Interaktionen und ihren Fortschritt bei der Arbeit mit Formen zu beurteilen. Dabei kann sie feststellen, wie gut die Kinder die Konzepte verstehen und anwenden können. ✓ Feedback: Die Lehrperson kann den Kindern während des Unterrichts kontinuierlich Feedback geben, um ihre Lernfortschritte zu unterstützen und zu lenken. Dies kann in Form von mündlichem Lob, Bestätigung oder gezielten Hinweisen erfolgen, um den Kindern zu helfen, ihre Fähigkeiten weiterzuentwickeln. ✓ Beobachtung der Interaktion: Die Beobachtung der Interaktion der Kinder während der Gruppenarbeit und der gemeinsamen Aktivitäten ermöglicht es der Lehrperson, die sozialen Fähigkeiten der Kinder zu bewerten, wie zum Beispiel ihre Fähigkeit, zusammenzuarbeiten, zu teilen und Konflikte zu lösen. Summative Beurteilung ✓ Präsentation der Kunstwerke: Am Ende des Unterrichts können die Kinder ihre fertigen Kunstwerke präsentieren. Die Lehrperson kann die Werke anhand vorher festgelegter Kriterien bewerten, die den Lernzielen des Unterrichts entsprechen. ✓ Portfolio-Bewertung: Die Lehrperson kann ein Portfolio für jedes Kind erstellen, das ihre Arbeit und ihre Fortschritte im Laufe der Zeit dokumentiert. Dies kann eine Vielzahl von Materialien enthalten, wie zum Beispiel Zeichnungen, Fotos von Kunstwerken und schriftliche Reflexionen.

	✓ Elterngespräche: Die Lehrperson kann regelmäßig mit den Eltern sprechen, um den Lernfortschritt ihres Kindes zu besprechen und ihnen Einblick in die Entwicklung ihres Kindes zu geben. Dies ermöglicht es den Eltern, aktiv am Bildungsprozess ihres Kindes teilzunehmen und ihre Unterstützung zu bieten.
Reflexion des Lernprozesses	Aus Sicht der Lehrkraft ✓ Beobachtung und Bewertung Die Lehrkraft reflektiert über den Unterrichtsverlauf, beobachtet die Reaktionen der SuS, deren Engagement und Verständnis sowie deren Interaktionen während der Aktivitäten. ✓ Effektivität der Unterrichtsmethoden Die Lehrkraft reflektiert darüber, wie effektiv die verwendeten Unterrichtsmethoden waren, um die Lernziele zu erreichen. Sie überlegt, welche Methoden besonders gut funktionierten und welche möglicherweise angepasst oder verbessert werden müssen. ✓ Anpassung für zukünftige Unterrichtseinheiten Basierend auf der Reflexion über den aktuellen Unterricht, plant die Lehrkraft möglicherweise Anpassungen für zukünftige Unterrichtseinheiten. Sie überlegt, wie sie den Unterricht weiter verbessern kann, um die Bedürfnisse der SuS besser zu erfüllen und ein effektiveres Lernen zu ermöglichen. Aus Sicht der SuS ✓ Eigene Erfahrungen reflektieren Die SuS reflektieren über ihre eigenen Erfahrungen während des Unterrichts. Sie denken darüber nach, was sie gelernt haben, welche Aktivitäten ihnen besonders gefallen haben und was sie herausfordernd fanden. ✓ Selbstbewertung Die SuS können ihre eigenen Leistungen selbstbewusst bewerten und überlegen, was sie gut gemacht haben und was sie noch verbessern könnten. ✓ Feedback geben Die SuS haben möglicherweise die Möglichkeit, Feedback zur Unterrichtseinheit zu geben. Sie können ihre Gedanken und Ideen darüber äußern, was sie gerne in Zukunft tun würden oder wie der Unterricht für sie noch besser gestaltet werden könnte.

HSK GRIECHISCH PLANUNGSVORLAGE (2)

Name der Lehrperson: Kitsios Theodoros	Stufe/Klasse: 2.Zyklus (6.Klasse)	Uhrzeit: 1 Stunde
Sache/Thema der Lektion:	Griechische Sprache: Medizin / Griechische Ursprung von fremden Wörtern	
	Durch den Vergleich und die Analyse von medizinischen Begriffen in beiden Sprachen können die SuS ihr Fachvokabular erweitern, ihre Lesefähigkeiten verbessern und ihre Fähigkeit zur Übersetzung und Interpretation stärken. Der Wortschatz steht in diesem Thema im Mittelpunkt. Der Vergleich von medizinischen Begriffen in Griechisch und Deutsch kann auch dazu beitragen, das Verständnis für medizinische Konzepte und Praktiken zu vertiefen, indem die Schülerinnen und Schüler die Bedeutung und Verwendung dieser Begriffe in einem breiteren Kontext betrachten. Einblicke in die kulturellen und sprachlichen Ähnlichkeiten zwischen Griechisch und Deutsch zu gewinnen. Dies fördert ein interkulturelles Verständnis und Sensibilität für sprachliche Vielfalt.	
Lehrziele der Lehrperson:	✓ Optimale Vermittlung vom Fachwissen ✓ Optimierung des Zeitmanagements ✓ Optimierung der Arbeitsatmosphäre	
Fachliche Lernziele für Schüler/-innen:		
Basale Lernziele (alle können erreichen)	✓ SuS können Begriffe zu Medizin erkennen (1) ✓ SuS können weiter Begriffe zu Medizin arbeiten (2)	
Erweiterte Lernziele (einige können erreichen)	✓ SuS können die jeweiligen Wörter zum Medizin identifizieren und sie erkennen die Ähnlichkeit zwischen griechischen Begriffen und ihren deutschen Entsprechungen (3) ✓ SuS können den griechischen Ursprung von Wörtern aus anderen Sprachen wie dem Deutschen erkennen (4)	
Überfachliche Lernziele:		
Personale Lernziele	✓ Die SuS sind fähig und bereit, sich selbst zu beobachten, sich realistisch einzuschätzen und daraus Schlussfolgerungen für das eigene Verhalten bzw. das weitere Vorgehen abzuleiten (5) ✓ Die Lernenden sind fähig und bereit, Neues mit eigenen Vorstellungen zu verknüpfen und daraus eigene, neuartige und ungewöhnliche Vorschläge und Lösungen zu finden und umzusetzen (6)	
Soziale Lernziele	✓ Die SuS sind fähig und bereit, sich verständlich auszudrücken und andere zu verstehen (7) ✓ Die SuS sind fähig und bereit, mit andern Lernenden Kontakt aufzunehmen und mit ihnen zusammenzuarbeiten (8)	
Methodische Lernziele	✓ Die SuS sind fähig und bereit, sich realistische und herausfordernde Ziele zu setzen und diese mit einem hohen Leistungseinsatz zu verfolgen (die didaktischen «5-W» Fragen korrekt anwenden) (9) ✓ Die SuS sind fähig und bereit, neue und herausfordernde Aufgabenstellungen zu strukturieren und mit bereits gemachten Erfahrungen zu verknüpfen. (10)	

Bei der Planung zu Berücksichtigende pädagogisch-didaktische Prinzipien - Heterogenität als Normalität - Lebensweltorientierung - Lebensweltorientierte Mehrsprachigkeit	Bei der Planung zu berücksichtigende Qualitätsdimensionen: Mehrsprachigkeitsorientierung	Bei der Planung zu berücksichtigende Qualitätsaspekte: - Haltung/Können der LP - Strategien, Methoden und Werkzeuge - Aktivitäten der SuS - Lerninhalte - Lernatmosphäre
---	---	---

Dauer	WOZU, WARUM: (Mehrsprachigkeit- und multikulturelle Orientierung)		WAS: Sachorientierung Organisieren, Informieren, Aktivieren	WIE: Prozessorientierung Lernprozesse begleiten:	WAS: Sachorientierung WIE: Prozessorientierung, Individuums und Gemeinschaftsorientierung) Lerntätigkeiten/Sozialformen für Klasse, Gruppen/Schüler/innen:	WOMIT Hilfsmittel aller Art:
5'	EINSTIEGSPHASE	Einführung ins Thema: Kursmaterialien sind für jede Niveaugruppen ordnungsgemäß geregelt (Sprechen)	Basales Lernziel 1: Einführung in den Begriffe zu Medizin	LP führt ein, aktiviert das Vorwissen LP geht von Gruppe zu Gruppe und hört zu, wie die Schüler ihren Arztbesuch beschreiben. -Welche Worte verwenden sie? -Wo in der Beschreibung haben sie Schwierigkeiten? Welche sind die häufigsten Fehler?	Soziales Lernziel 7: Kommunikationsfähigkeit SuS interviewen sich gegenseitig zu einem Besuch beim Arzt und tauschen ihre Erfahrungen aus: -Waren Sie schon einmal in einem Krankenhaus? Oder -Wann waren Sie das letzte Mal beim Arzt und warum?	Fragen Das folgende Foto zum Anlass nehmen
5'		Bildinterpretation (kognitive Entwicklung)	Basales Lernziel 2: SuS können weiter Begriffe zu Medizin arbeiten	LP führt die SuS in Begriffe zu Medizin anhand des menschlichen Körpers Sie zeigt auf Beamer Bilder von Patienten, in den der Arzt den entsprechenden Körperteil untersucht.	Methodisches Lernziel 9: Fähigkeit, zielgerichtet zu handeln SuS interviewen sich gegenseitig zu den Bildern anhand 5-W-Fragen, z.B. -Wie fühlt sich die kranke Person? -wer ihn untersucht? -Was untersucht der Arzt?	Computer, Beamer, Bilder – Power Point

10'	AUFBAU- UND ERARBEITUNGSPHASE	Mehrsprachigkeitsorientierung (kritisches Denken und Beobachtung)	Erweitertes Lernziel 3: SuS identifizieren die jeweiligen Wörter zum Medizin und erkennen die Ähnlichkeit zwischen griechischen Begriffen und ihren deutschen Entsprechungen.	LP enthält eine Liste der entsprechenden deutschen medizinischen Terminologie. <i>-Bei welchen Wörtern ähnelt die Aussprache der griechischen Entsprechung?</i>	<u>Methodisches Lernziel 10:</u> Fähigkeit zu strukturiertem und vernetztem Denken Die Schüler versuchen Ähnlichkeiten in der Wortstruktur, der Bedeutung und der Aussprache beachten, sofern vorhanden.	Tafel Blatt
10'		Selbstbeurteilung (Schreiben)		LP bittet die SuS, die Geschichte, die sie von ihrem Klassenkameraden zu Beginn der Stunde über einen Besuch beim Arzt oder im Krankenhaus gehört haben, zu schreiben	<u>Personales Lernziel 6:</u> Kreativität Die Schüler werden aufgefordert, das neue Vokabular medizinischer Begriffe und medizinischer Fachgebiete anzuwenden.	Arbeitsblatt
5'		Fremdbeurteilung und Feedback zu den fachlichen Lernzielen (Sprechen)		LP fragt die SuS, ihre Geschichten zu lesen und in Paarbeit zu diskutieren, was sie jetzt anders schreiben würden	<u>Soziales Lernziel 8:</u> Team- und Kooperationsfähigkeit SuS können in Plenum eigene Ideen, Meinungen und Gedanken entwickeln, einbringen, auch wenn sie von andern nicht geteilt werden, und sich gegenseitig Feedback geben.	
10'	VERTIEFUNG- UND ANWENDUNGSPHASE	Mehrsprachigkeitsorientierung (Lesen)	Erweitertes Lernziel 4: Begriffe von europäischen Sprachen (Englisch, Spanisch) die aus dem griechischen entlehnt sind. Hoher Schwierigkeitsgrad, Versuch, das griechische Wort über den Wortstamm zu entdecken	LP verteilt an die Schüler die englische Rede von Zolotas und bittet sie, die von ihm verwendeten griechischen Wörter zu finden.	<u>Personales Lernziel 5:</u> Reflexionsfähigkeit und Fähigkeit zur Selbsteinschätzung SuS identifizieren die Wörter, vergleichen und tauschen ihre Antworten mit einem anderen aus.	Arbeitsblatt

Kompetenzorientierte Beurteilung im HSK-Unterricht
Zuordnung Unterrichtsbeispiel – Rahmenlehrplan HSK

(RLP: HSK Rahmenlehrplan)

Thema (RLP Seite 31-34)	Gesundheit
Zyklus (RLP Seite 20-21)	Zyklus 2
Leitideen (RLP Seite 7+8)	✓ Der Unterricht schafft Voraussetzungen dafür, dass die Schüler und Schülerinnen ihre mehrsprachigen und transkulturellen Kompetenzen in der späteren Ausbildung und im Beruf nutzen können – sowohl in der Schweiz wie auch in den Herkunftsländern. ✓ Der Unterricht nutzt die Möglichkeiten, die sich daraus ergeben, dass die Schülerinnen und Schüler sich in besonderem Ausmass in verschiedenen Sprach- und Lebenswelten bewegen. Er greift daher regelmässig individuelle Erfahrungen der Schüler und Schülerinnen auf und pflegt den Vergleich als grundlegendes didaktisches Prinzip. Durch den Vergleich der Herkunftssprache mit dem Deutschen vertieft der Unterricht die Kompetenzen in den betreffenden Sprachen. Durch den Vergleich der verschiedenen Lebenswelten vertieft er das Verständnis von Gemeinsamkeiten, Unterschieden und wichtigen Eigenheiten.
Kompetenzen	✓ Selbstreflexion und Selbstregulation ✓ Sprachliche Beschreibung und Kommunikation ✓ Kreativität und Innovation ✓ Zielsetzung und Leistungsbereitschaft ✓ Problemlösung und Transfer
Sprache (RLP Seite 12-14)	Sprachreflexion <i>Die Arbeit am Wortschatz (inkl. Wendungen und Vermittlung von Satzmustern etc.) befähigt sie, sich in verschiedenen Situationen und zu unterschiedlichen Themen angemessen auszudrücken.</i> Sprachvergleich <i>Die Kinder und Jugendlichen erweitern ihr sprachliches Verständnis und ihre sprachliche Bewusstheit (Sprachbewusstheit), indem sie – den sprachlichen Voraussetzungen gemäss – die Herkunftssprache mit dem Deutschen und eventuell mit den schulischen Fremdsprachen vergleichen. Das Verständnis von Analogien und Unterschieden zwischen ihrer Herkunftssprache und Deutsch resp. anderen in der Schule vermittelten oder gesprochenen Sprachen hilft ihnen, Orientierung und Sicherheit zu gewinnen.</i> Kompetenzbereiche Hören

	✓ Die SuS können Gesprächen folgen und ihre Aufmerksamkeit zeigen. Sprechen ✓ Die SuS können ihre Sprechmotorik, Artikulation und Stimmführung angemessen nutzen. Sie können ihren produktiven Wortschatz und ihre Satzmuster aktivieren, um angemessen flüssig zu sprechen; zunehmend auch in der Standardvariante ihrer Herkunftssprache. ✓ Die SuS können sich aktiv an einem Dialog beteiligen und einen Dialog initiieren. ✓ Die SuS können sich in monologischen Situationen angemessen und verständlich ausdrücken. Lesen ✓ Die Schülerinnen und Schüler verfügen über Grundfertigkeiten des Lesens in ihrer Herkunftssprache. ✓ Die Schülerinnen und Schüler können altersgerechten und ihren Voraussetzungen entsprechenden Sachtexten wichtige Informationen entnehmen Schreiben ✓ Die Schülerinnen und Schüler können sich in ihrer Herkunftssprache schriftlich in einer Form ausdrücken, die ihrem Alter und ihren Voraussetzungen entspricht. Dazu gehören eine zunehmende Sicherheit in der Standardvariante. Sie verfügen beispielsweise über ein breites Repertoire an Satzmustern und einen ausreichenden Wortschatz. ✓ Die Schülerinnen und Schüler kennen vielfältige Textmuster und können sie entsprechend ihrem Schreibziel in Bezug auf Struktur, Inhalt, Sprache und Form für die eigene Textproduktion nutzen.
Weitere Bemerkungen	<i>Die SuS machen sich anhand geeigneter Frage- und Aufgabestellungen Gedanken zu ihrer Herkunftssprache (z.B. grammatische Geschlechter, Bildung der Plural- und Zeitformen, Dialekte, Geschichte etc.). Dabei helfen Vergleiche mit dem Deutschen und evtl. anderen in der Schule vermittelten oder gesprochenen Sprachen, um Eigenheiten der Herkunftssprache herauszuarbeiten und zu erkennen (Sprachbewusstheit/language awareness).</i>
verwendete Methoden	✓ Interviews ✓ Bildanalysen mit 5-W-Fragen ✓ Vokabularerkennung und –vergleich ✓ Kreatives Schreiben und Reflexion ✓ Plenardiskussion und Feedback

verwendete Strategien	Kooperative Lernstrategie Die Schülerinnen und Schüler wurden dazu ermutigt, sich gegenseitig zu interviewen, ihre Erfahrungen auszutauschen und in Paararbeit zu diskutieren. Diese kooperative Lernstrategie fördert die Zusammenarbeit und den Austausch zwischen den Schülern. Visuelle Lernstrategie Durch die Analyse von Bildern anhand der 5-W-Fragen wurde eine visuelle Lernstrategie angewendet. Dies ermöglicht den Schülern, visuelle Informationen zu interpretieren und zu verstehen. Interaktive Lernstrategie Die Identifizierung und der Vergleich von medizinischen Begriffen in Griechisch und Deutsch erfordern eine interaktive Lernstrategie, bei der die Schüler aktiv miteinander kommunizieren und ihr Wissen austauschen. Schreibstrategie Die Schülerinnen und Schüler wurden dazu aufgefordert, Geschichten über einen Besuch beim Arzt oder im Krankenhaus zu schreiben. Diese Schreibstrategie fördert die Entwicklung schriftlicher Kommunikationsfähigkeiten und die Anwendung neuer Vokabeln. Reflexionsstrategie Die Schülerinnen und Schüler wurden dazu angeleitet, ihre eigenen Geschichten zu reflektieren und in Paararbeit zu diskutieren, was sie anders schreiben würden. Diese Reflexionsstrategie unterstützt die Selbstreflexion und fördert die Verbesserung der eigenen schriftlichen Ausdrucksfähigkeit.
Beurteilung des Lernprozesses	Formative Beurteilung ✓ Während der Interviews zum Besuch beim Arzt wurden die Schülerinnen und Schüler formativ beurteilt, indem die Lehrperson ihre mündliche Kommunikation, ihre Fähigkeit, Fragen zu stellen und zuzuhören, sowie ihr Verständnis der behandelten Themen beobachtete und Feedback gab. ✓ Bei der Identifizierung und dem Vergleich von medizinischen Begriffen in Griechisch und Deutsch konnten die Schülerinnen und Schüler ihre Kenntnisse über das medizinische Vokabular formell demonstrieren. Die Lehrperson konnte ihre Arbeit währenddessen beobachten und gegebenenfalls individuelles Feedback geben, um Verbesserungen vorzuschlagen. Summative Beurteilung ✓ Die Geschichten, die die Schülerinnen und Schüler über ihren Besuch beim Arzt oder im Krankenhaus geschrieben haben, könnten als summative Beurteilung dienen. Die Lehrperson könnte die Geschichten nach Kriterien wie Klarheit, Grammatik, Verwendung von medizinischem Vokabular und Kreativität bewerten.

	✓ Die Diskussionen in Paarbeit und im Plenum könnten auch zur summativen Beurteilung genutzt werden, um zu bewerten, wie gut die Schülerinnen und Schüler das neue Vokabular und die Konzepte verstanden haben und wie gut sie in der Lage sind, ihre Gedanken und Ideen mündlich auszudrücken. Die kompetenzorientierte Beurteilung in dieser Unterrichtseinheit erfolgt prozessorientiert, differenziert und mehrperspektivisch. Sie umfasst folgende Elemente: 1. Fremdbeurteilung durch die Lehrperson Während des Unterrichts beobachtet die Lehrperson gezielt die sprachliche und soziale Kompetenz der Schülerinnen und Schüler: - Anwendung des medizinischen Wortschatzes - Fähigkeit zur Kommunikation und Interaktion bei Partnerinterviews - Transferleistung bei der Wortanalyse (z. B. Zolotas-Rede) 2. Selbstbeurteilung Durch schriftliche Reflexionen und kreative Schreibaufgaben setzen sich die Lernenden mit ihren sprachlichen Fortschritten auseinander und bewerten ihre Leistung eigenständig. 3. Peer-Feedback Die Lernenden lesen sich gegenseitig ihre Texte vor und reflektieren gemeinsam über Wortwahl, Klarheit und Inhalt. Diese Form der kooperativen Rückmeldung stärkt die Dialog- und Feedbackkompetenz. 4. Sichtbare Lernprodukte Texte, Wortlisten und Sprachvergleiche dienen als Belege des Lernfortschritts und werden zur formativen und gegebenenfalls auch zur summativen Beurteilung verwendet. Die Kombination aus Beobachtung, Produktanalyse und Selbsteinschätzung stellt sicher, dass alle Dimensionen des kompetenzorientierten Unterrichts im Sinne des Lehrplans erfasst werden.
Reflexion des Lernprozesses	Aus Sicht der Lehrer ✓ Evaluierung des Unterrichts Lehrkräfte können den Lernprozess reflektieren, indem sie den Unterrichtsverlauf analysieren. Sie können überlegen, wie gut die Lernziele erreicht wurden, ob die Unterrichtsmethoden angemessen waren und wie effektiv das Unterrichtsmaterial war. ✓ Beobachtung des Lernfortschritts Lehrkräfte können den Lernfortschritt der Schülerinnen und Schüler reflektieren, indem sie ihre Leistungen und ihr Engagement im Unterricht überprüfen. Sie können überlegen, ob bestimmte Schülerinnen und Schüler besondere Unterstützung benötigen oder ob sie zusätzliche Herausforderungen benötigen. ✓ Anpassung von Lehrmethoden Basierend auf der Reflexion des Lernprozesses können Lehrkräfte ihre Lehrmethoden anpassen. Sie können darüber nachdenken, welche

Unterrichtsmethoden am effektivsten waren und welche möglicherweise weniger erfolgreich waren. Zu berücksichtigen sind dabei die unterschiedlichen Lernniveau. Sie können neue Strategien entwickeln, um den Lernprozess für alle Schülerinnen und Schüler zu verbessern.

✓ **Feedback geben**

Lehrkräfte können den Lernprozess auch durch Feedback an die Schülerinnen und Schüler reflektieren. Sie können überlegen, wie gut die Schülerinnen und Schüler ihre Rückmeldungen umgesetzt haben und welche Verbesserungen sie in Zukunft vornehmen können.

✓ **Zukünftige Planung**

Basierend auf ihrer Reflexion können Lehrkräfte auch ihre zukünftige Unterrichtsplanung überdenken. Sie können überlegen, welche Themenbereiche weiterentwickelt werden müssen und wie sie den Lernprozess für die Schülerinnen und Schüler noch besser gestalten können

Aus Sicht der SuS

✓ **Selbstbeobachtung und Selbstbewertung**

Die SuS können darüber nachdenken, wie gut sie während des Unterrichts zugehört haben, wie aktiv sie an den Diskussionen teilgenommen haben und wie gut sie die gestellten Aufgaben bearbeitet haben. Sie können sich auch selbst einschätzen und überlegen, welche Bereiche sie verbessern möchten.

✓ **Rückblick auf erzielte Fortschritte**

Die Schülerinnen und Schüler können darüber nachdenken, wie weit sie während des Unterrichts gekommen sind und welche neuen Kenntnisse und Fähigkeiten sie erworben haben. Sie können ihre Fortschritte im Vergleich zu früheren Leistungen reflektieren und feststellen, was sie bereits erreicht haben.

✓ **Analyse von Lernstrategien**

Die Schülerinnen und Schüler können überprüfen, welche Lernstrategien für sie am effektivsten waren und welche möglicherweise weniger erfolgreich waren. Sie können darüber nachdenken, wie sie ihre Lernstrategien anpassen können, um in Zukunft erfolgreicher zu sein.

✓ **Zukünftige Ziele setzen**

Basierend auf ihrer Reflexion können die Schülerinnen und Schüler zukünftige Lernziele setzen. Sie können darüber nachdenken, welche Bereiche sie weiterentwickeln möchten und welche Schritte sie unternehmen müssen, um ihre Ziele zu erreichen.

An die HSK-Koordinationspersonen des
Kantons Zürich

27. April 2023

Rahmenlehrplan Heimatliche Sprache und Kultur (vollständig überarbeitete 4. Auflage 2023)

Sehr geehrte Koordinatorinnen und Koordinatoren

Wir freuen uns Ihnen hiermit mitzuteilen, dass die Überarbeitung des Rahmenlehrplans HSK nun abgeschlossen ist. Sie finden die vollständig überarbeitete 4. Auflage ab sofort auf der Webseite des Volksschulamtes: www.zh.ch/hsk.

Die vollständig überarbeitete 4. Auflage des Rahmenlehrplans HSK tritt am 1. August 2023 in Kraft (Beschluss Bildungsrat 2023/3). Der kantonal anerkannte HSK-Unterricht orientiert sich am Rahmenlehrplan HSK des Kantons Zürich. Aus diesem Grund haben alle Trägerschaften, die kantonal anerkannte HSK-Kurse anbieten, zwei Pflichten:

1. Abstimmung der Lehrpläne

Bis am 1. Mai 2024 stimmen alle Trägerschaften ihre Lehrpläne auf den Rahmenlehrplan HSK (4. Auflage) ab. Sie legen ihre Lehrpläne in deutscher Übersetzung dem Volksschulamt zur Genehmigung vor. Die Kriterien, welche für die Genehmigung gelten, senden wir Ihnen Anfang Juli 2023.

Wir informieren Sie im Frühjahr 2024 darüber, auf welchem Weg Sie Ihre Lehrpläne einreichen können.

2. Besuch der Weiterbildung

Die Pädagogisch Delegierten aller Trägerschaften besuchen die Weiterbildung zum Rahmenlehrplan an der Pädagogischen Hochschule Zürich PHZH. Die Weiterbildung wurde speziell für HSK-Fachpersonen entwickelt. Kann die Pädagogisch Delegierte nicht teilnehmen, kann eine andere pädagogisch ausgebildete Fachperson der Trägerschaft die Weiterbildung absolvieren. Die Weiterbildung startet im Herbst 2023, im Herbst 2024 und im Herbst 2025. Sobald die Anmeldung möglich ist, werden Sie per E-Mail informiert.

Wir bedanken uns für die gute Zusammenarbeit und wünschen Ihnen eine gute Lektüre.

Freundliche Grüsse

Ramun Muhl

Maja Holenstein

Beilagen

- Adressliste HSK-Trägerschaften für Postversand

Geht an

- HSK-Koordinationspersonen

An die HSK-Koordinationspersonen des
Kantons Zürich

6. Juli 2023

Rahmenlehrplan Heimatliche Sprache und Kultur (4. Auflage): Kriterien für die Anpassung der Lehrpläne

Sehr geehrte Koordinatorinnen und Koordinatoren

Am 27. April haben wir Sie über die Publikation der 4. Auflage des Rahmenlehrplans HSK und die Pflichten für die Trägerschaften informiert. Der Rahmenlehrplan ist auf der Webseite des Volksschulamtes zu finden (www.zh.ch/hsk). Zudem haben wir Exemplare für alle HSK-Lehrpersonen an alle Trägerschaften per Post versandt. Alle ab Schuljahr 2023/24 neu tätigen Lehrpersonen werden ein gedrucktes Exemplar an der Begrüssungs- und Informationsveranstaltung (BIV) erhalten.

Alle Trägerschaften stimmen ihre Lehrpläne auf den Rahmenlehrplan HSK (4. Auflage) ab. **Sie legen ihre Lehrpläne bis am 1. Juli 2024 in deutscher Übersetzung dem Volksschulamt zur Genehmigung vor.** Wir informieren Sie im Frühjahr 2024 darüber, auf welchem Weg Sie Ihre Lehrpläne einreichen können.

Diese Kriterien gelten für die Genehmigung:

- Die Orientierung an den Leitideen (vgl. Kapitel 2: «Begriff und Grundlagen») des Rahmenlehrplans HSK ist ersichtlich.
- Die Lerninhalte (Themen) sind in Form von Kompetenzbeschreibungen formuliert.
- Die zu erwerbenden fachlichen Kompetenzen sind auf die einzelnen Zyklen oder Stufen und Niveaugruppen unterteilt.
- An einem Beispiel wird aufgezeigt, wie die kompetenzorientierte Beurteilung durchgeführt werden kann.
- Im Fall von Widersprüchen zwischen dem Lehrplan der HSK-Trägerschaft und dem kantonalen Rahmenlehrplan HSK wird genau aufgezeigt, wie dieser Widerspruch gelöst wird.

Zur Information:

Die Übersetzungen des Rahmenlehrplans HSK (4. Auflage) werden spätestens Ende August auf der Webseite des Volksschulamtes www.zh.ch/hsk verfügbar sein.

Wir bedanken uns für die gute Zusammenarbeit.

Freundliche Grüsse

Ramun Muhl

Maja Holenstein

Geht an

– HSK-Koordinationspersonen

Βιβλιογραφία

• Αγγλική / Γερμανική

Aktas, Z. & Hild, P. (2019). *Qualität und Professionalität im HSK-Unterricht unter Berücksichtigung des mehrsprachigen Migrationskontextes*. Grundlagentext. Pädagogische Hochschule Zürich.

Alderson, J. C. & Banerjee, J. (2001). *Language Testing and Assessment* (Part 1). *Language Teaching* 34(4): 213-236.

Bäbler, H., Gürber, O., Imgrüth, P., Lütolf, S., Püntener, R. & Schärli, M. (2009). *Überfachliche Kompetenzen. Umsetzungshilfe*. Die Projektträger «Schulen mit Zukunft». Luzern.

Byram, M. (1997). *Teaching and assessing intercultural communicative competence*. Clevedon: Multilingual Matters.

Byram, M., Gribkova, B. & Starkey, H. (2002). *Developing the Intercultural Dimension in Language Teaching, A Practical Introduction for Teachers*. Strasbourg: Council of Europe.

Clapham, C. (2000). *Assessment and Testing*. *Annual Review of Applied Linguistics* 20: 147-161.

Fuchs, L. S., Fuchs, D., & Maxwell, L. (1988). The validity of informal measures of reading comprehension. *Remedial and Special Education*, 9: 20–28.

Hamayan, E. V. (1995). *Approaches to Alternative Assessment*. *Annual Review of Applied Linguistics* 15: 212-226.

Hattie, J., & Timperley, H. (2007). The power of feedback. *Review of Educational Research*, 77(1): 81–112.

Joller-Graf, K., Zutavern, M., Tettenborn, A., Ulrich, U. & Zeiger, A. (2014). *Leitartikel zum kompetenzorientierten Unterricht*. Begriffe-Hintergründe-Möglichkeiten. Luzern: Entwicklungsschwerpunkt Kompetenzorientierter Unterricht, Pädagogische Hochschule Luzern.

Koch, H., Rüttimann, D., Fiechter, M. & Hollenweger, J. (2017). *Kompetenzorientiert Unterrichten. Einblicke*. Bildungsdirektion Kanton Zürich, Volksschulamt.

Krieg, M. & Weber, K. (2017). *Kompetenzorientierter Unterricht. Orientierung*. Direktion für Bildung und Kultur Amt für gemeindliche Schulen. Kanton Zug.

Mehlhorn, G. (2020). Herkunftssprachen und ihre Sprecher/innen. In: Gogolin, I., Hansen, A., McMonagle, S., Rauch, D. (eds) *Handbuch Mehrsprachigkeit und Bildung*. Springer VS, Wiesbaden. https://doi.org/10.1007/978-3-658-20285-9_3.

Mehlhorn, G., Rutzen, K.M. (2020). Didaktische Prinzipien für den Unterricht mit Herkunftssprachen- und Fremdsprachenlernenden. In: Gogolin, I., Hansen, A., McMonagle, S., Rauch, D. (eds) *Handbuch Mehrsprachigkeit und Bildung*. Springer VS, Wiesbaden. https://doi.org/10.1007/978-3-658-20285-9_32.

Nicolaidis, K., Andreou, P., Bozonelos, V., Konstantinidou, S., Koutsandreas, K., Mavroudi, A., Tasioudi, M., Theodorou, D. & Tsiantoula, S. (2009). The teaching of pronunciation to learners of Greek as a foreign or second language: principles for the design of a pronunciation book. *Studies in Greek Linguistics, Proceedings of the 29th Annual Meeting of the Department of Linguistics*. Faculty of Philosophy, Aristotle University, May 2008, 581-594.

Schrammel, B. & Geldner, A. (2022). Der Muttersprachliche Unterricht als Teil der sprachlichen Bildung in Österreich. *Zeitschrift für Deutsch im Kontext von Mehrsprachigkeit* 38 (1-2).

Stiggins, R., Arter, J., Chappuis, J. & Chappuis, S. (2004). *Classroom Assessment for Student Learning: Doing It Right – Using It Well*. Pearson; 2. Edition (16. Oktober 2011).

Weir R., Roberts J. (1994). *Evaluation in ELT*. Oxford: Blackwell Publishers.

Woerfel, T., Küppers, A., Schroeder, C. (2020). Herkunftssprachlicher Unterricht. In: Gogolin, I., Hansen, A., McMonagle, S., Rauch, D. (eds) *Handbuch Mehrsprachigkeit und Bildung*. Springer VS, Wiesbaden. https://doi.org/10.1007/978-3-658-20285-9_30.

- **Ελληνική**

Αντωνοπούλου, Ν. & Μανάβη, Δ. (2001). Η διδασκαλία της νέας ελληνικής ως ξένης/δεύτερης γλώσσας, στο *Εγκυκλοπαιδικός Οδηγός για τη Γλώσσα*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, (ημερομηνία πρόσβασης 08/05/2024) στο http://www.komvos.edu.gr/glwssa/odigos/thema_e9/e_8_thema.htm

Βαρλοκώστα, Σ. & Τριανταφυλλίδου, Λ. (2003). *Η Ελληνική ως δεύτερη γλώσσα, καθορισμός επιπέδων γλωσσομάθειας του προφορικού λόγου αλλοδαπών μαθητών*. Αθήνα, (ημερομηνία πρόσβασης 08/05/2014) στο <http://repository.edulll.gr/edulll/retrieve/2683/810.pdf>

Γαλαντόμος, Ι. (2012). *Μαθήματα Διγλωσσίας*, Επίκεντρο, Θεσσαλονίκη.

Γεωργογιάννης, Π. (2007) (επιμ.), *Διδακτική της ελληνικής ως Δεύτερη ή Ξένη Γλώσσας: Βηματαίμοι για μια αλλαγή στην Εκπαίδευση*, Τόμος 4ος, Πάτρα.

Γραίκος, Ν. (2005). Αναγνώσεις πολυτροπικών κειμένων: ο ρόλος της εικόνας. Παραδείγματα από τη διδακτική αξιοποίηση της λειτουργικής χρήσης της γλώσσας στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, στο Ο. Κωνσταντινίδου-Σέμογλου, (επιμ.). *Εικόνα και Παιδί*, σσ. 465- 478. Cannot not design publications, Θεσσαλονίκη.

Δαμανάκης, Μ. (2000). Η διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης και ως ξένης γλώσσας στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Στο Ν. Αντωνοπούλου, Α. Τσαγγαλίδης & Μ. Μουμτζή (Επιμ.), *Η Διδασκαλία της Ελληνικής ως Ξένης/ Δεύτερης Γλώσσας: Αρχές – Προβλήματα – Προοπτικές* (σς. 13-28). Θεσσαλονίκη: ΚΕΓ

Ιακώβου, Μ. (2015). Βασικές Ερωτήσεις για τη διδακτική της Ελληνικής ως δεύτερης/ ξένης γλώσσας. Στο *Υποστηρικτικό υλικό για τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας στα ΤΕΓ εξωτερικού*. Επιμέλεια Θωμαΐς Ρουσουλιώτη & Βικτώρια Παναγιωτίδου. Επιστημονικός Υπεύθυνος Ι.Ν.Καζάζης. Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

Ρεβυθιάδου, Α. & Τζακώστα Μ. (2005), *Η Φωνολογία στη Διδασκαλία της Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας*. Πατάκης, Αθήνα.

Ρουμπής, Ν. (2019). *Η αξιοποίηση της νεοελληνικής λογοτεχνίας στη διδασκαλία της Νέας Ελληνικής ως ξένης γλώσσας*. Διδακτορική Διατριβή. Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ).

Ρουσουλιώτη, Θ. (2015). Εναλλακτική Αξιολόγηση. Στο Θ. Ρουσουλιώτη & Β. Παναγιωτίδου (Επιμ.), *Μοντέλα Αναλυτικών Προγραμμάτων για τη διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας* (σς. 87-100). Θεσσαλονίκη: ΚΕΓ.

Ρουσουλιώτη, Θ. & Παναγιωτίδου, Β. (2015). Υποστηρικτικό υλικό για τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας στα ΤΕΓ εξωτερικού. Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας. Θεσσαλονίκη.

Στασή, Ε. (2010). Θεωρητικές Προσεγγίσεις της διδασκαλίας της ελληνικής ως μητρικής δεύτερης ή ξένης γλώσσας, στο Π. Γεωργογιάννης & Β. Μπάρος, *Διαπολιτισμική Εκπαίδευση –Μετανάστευση –Διαχείριση Συγκρούσεων και Παιδαγωγική της Δημοκρατίας*. 13ο Διεθνές Συνέδριο, Αλεξανδρούπολη, Τόμος 2, Πάτρα, 7-9 Μαΐου.

Ταρατόρη-Τσαλκατίδου Ε. (2009). *Σχολική αξιολόγηση: Αξιολόγηση της σχολικής μονάδας, του εκπαιδευτικού και της επίδοσης του μαθητή*. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη.

Τριανταφυλλίδου, Λ., Μπαλή, Π. & Αναγνωστοπούλου, Α. (2009). Το αυθεντικό υλικό στη γλωσσική τάξη: Χρήση και εφαρμογή του για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων από αρχάριους σπουδαστές της Ελληνικής ως δεύτερης. *Πρακτικά του Πανελλήνιου Συνεδρίου «Η Διδασκαλία της Ελληνικής ως πρώτης/μητρικής, δεύτερης/ξένης γλώσσας και προγραμμάτων γλωσσικής διδασκαλίας»*. Νύμφαιο Φλώρινας 4-6 Σεπτεμβρίου.

Χατζηπαναγιωτίδη Α. (2018). *«Διγλωσσία και Δίγλωσση Εκπαίδευση», σημειώσεις πανεπιστημιακού μαθήματος*. Κύπρος.

Χατζησαββίδης, Σ. Γραμματισμός, διαπολιτισμικότητα και επικοινωνία στη διδασκαλία τηςελληνικής ως δεύτερης γλώσσας σε αρχάριους μαθητές», (ημερομηνία πρόσβασης 20/04/2024) στο

http://6dim-diapolefth.thess.sch.gr/Greek/Diapolitismiki_Ekpaidefsi/EishghseisDiapolEkpshs/EishghseisDiapolEkpshs2000/grammatismos_diapolitismikotita.pdf

Χιωτάκη, Ε. (2011). Διδασκαλία νέου λεξιλογίου στο Νηπιαγωγείο μέσω αυτοσχέδιων τραγουδιών. *Πρακτικά 4th International Conference Arts and Education – A creative way into languages*. Μαράσλειο, 8-11 Μαΐου.

- **Προγράμματα Σπουδών**

Lehrplan für die Volksschule des Kantons Zürich auf der Grundlage des Lehrplans 21, vom Bildungsrat des Kantons Zürich am 13. März 2017 erlassen. Bildungsdirektion des Kantons Zürich.

Rahmenlehrplan für Heimatliche Sprache und Kultur (HSK) Mit Erläuterungen zu den Rahmen (2023). Kanton Zürich Bildungsdirektion Volksschulamt.

Πρόγραμμα Σπουδών Προσχολικής Εκπαίδευσης Νηπιαγωγείου. Στο πλαίσιο της Πράξης «Αναβάθμιση των Προγραμμάτων Σπουδών και Δημιουργία Εκπαιδευτικού Υλικού Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης» " του ΙΕΠ με MIS 5035542.

Πρόγραμμα Σπουδών Νεοελληνικής Γλώσσας στο Δημοτικό (2022). Στο πλαίσιο της Πράξης «Αναβάθμιση των Προγραμμάτων Σπουδών και Δημιουργία Εκπαιδευτικού Υλικού Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης» " του ΙΕΠ με MIS 5035542.

Οδηγός Εκπαιδευτικού, Πρόγραμμα Σπουδών για το μάθημα της Ιστορίας στο Δημοτικό. (2022). Στο πλαίσιο της Πράξης «Αναβάθμιση των Προγραμμάτων Σπουδών και Δημιουργία Εκπαιδευτικού Υλικού Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης» " του ΙΕΠ με MIS 5035542.

Πρόγραμμα Σπουδών για το μάθημα της Ιστορίας στις Γ', Δ', Ε' και Στ' τάξεις Δημοτικού. Στο πλαίσιο της Πράξης «Αναβάθμιση των Προγραμμάτων Σπουδών και Δημιουργία Εκπαιδευτικού Υλικού Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης» " του ΙΕΠ με MIS 5035542.

Πρόγραμμα Σπουδών για το μάθημα της Ιστορίας στις Α', Β', Γ' τάξεις Γυμνασίου. (2022). Στο πλαίσιο της Πράξης «Αναβάθμιση των Προγραμμάτων Σπουδών και Δημιουργία Εκπαιδευτικού Υλικού Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης» " του ΙΕΠ με MIS 5035542. Δεύτερη Έκδοση, Αθηνά.

Πρόγραμμα Σπουδών για το μάθημα Μελέτη Περιβάλλοντος στις Α', Β', Γ', Δ' τάξεις Δημοτικού (2022). Στο πλαίσιο της Πράξης «Αναβάθμιση των Προγραμμάτων Σπουδών και Δημιουργία Εκπαιδευτικού Υλικού Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης» " του ΙΕΠ με MIS 5035542. Δεύτερη Έκδοση, Αθηνά.

Πρόγραμμα Σπουδών για το μάθημα της Κοινωνικής και πολιτικής Αγωγής στις Ε' και Στ' τάξεις του Δημοτικού (2022). Στο πλαίσιο της Πράξης «Αναβάθμιση των Προγραμμάτων Σπουδών και Δημιουργία Εκπαιδευτικού Υλικού Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης» " του ΙΕΠ με MIS 5035542. Δεύτερη Έκδοση, Αθηνά.

Πρόγραμμα Σπουδών Λογοτεχνίας στις Α', Β', και Γ' τάξεις Γυμνασίου (2022). Στο πλαίσιο της Πράξης «Αναβάθμιση των Προγραμμάτων Σπουδών και Δημιουργία Εκπαιδευτικού Υλικού Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης» " του ΙΕΠ με MIS 5035542. Δεύτερη Έκδοση, Αθηνά.

Πρόγραμμα Σπουδών Νεοελληνικής Γλώσσας στις Α', Β', και Γ' τάξεις Γυμνασίου (2022). Στο πλαίσιο της Πράξης «Αναβάθμιση των Προγραμμάτων Σπουδών και Δημιουργία Εκπαιδευτικού Υλικού Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης» " του ΙΕΠ με MIS 5035542. Δεύτερη Έκδοση, Αθηνά.

Συντάκτης – επιβλέπων του έργου
Θεόδωρος Κίτσιος

Συντακτική Ομάδα
Θεόδωρος Κίτσιος
Ελένη Καπουράκη
Παρασκευή – Αναστασία Πουγαρίδου

Ομάδα εργασίας εκπαιδευτικών
Γιώργος Ζάγκλας
Δέσποινα Βέκιου
Λίλα Γκιάλπη
Άρτεμις Κατσιαφλάκα
Αθανασία Καυκούλα
Έλενα Μπαλάσκα
Μαρία Παραδείση
Ιωάννα Σπηλιώτη
Νίνα Τσαϊρίδου
Μαρούλα Τσουλκανά

Σε συνεργασία με:

- την **Υπηρεσία Δημοσίας Εκπαίδευσης Ζυρίχης,**
- το **Τμήμα Παιδαγωγικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ζυρίχης,**
- το **Συντονιστικό Γραφείο Εκπαίδευσης Βρυξελλών.**

Το παρόν συντάχθηκε και κατατέθηκε στην Υπηρεσία Δημοσίας Εκπαίδευσης της Ζυρίχης στις 02.07.2024, στα πλαίσια του καντονικού τακτικού ελέγχου HSK-Berichterstattung (HSK-Monitoring) που διενεργήθηκε εντός του 2024 στα αναγνωρισμένα σχολεία Μητρικής Γλώσσας και Πολιτισμού (HSK).